

Kaupunginvaltuusto

KOKOUSAIKA 27.05.2024 klo 18:00

KOKOUSAIKKA Valtuustosali

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Läsnäolijat	1
57 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
58 § Pöytäkirjan tarkastajat	4
59 § Käsittelyjärjestys	5
60 § Tilinpäätös 2023	6
- Tilinpäätös 2023 KV	10
- Konsernin tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutuminen 2023	164
- Tilintarkastuskertomus 2023	215
- Ulkomaanmatkaraportti 1.7. - 31.12.2023	217
61 § Arviointikertomus 2023	218
- Arviointikertomus 2023	219
- Arviointikertomuksen liite: Strategisten tavoitteiden taulukot	262
62 § Tietotilinpäätös 2023	299
- Tietotilinpäätös 2023	300
63 § Henkilöstökertomus 2023	320
- Henkilöstökertomus 2023 kv	322
64 § Ympäristötekniikan työsuhteisen tehtävän lakkauttaminen	374
65 § Toimitilaohjelma 2023	376
- Toimitilaohjelma (päivitetty 16.04.2024)	380
- Valtuustotoivomus kv 27.5.2024 § 65	407
66 § Satamahallin I-5 hyödyntäminen varastotoimintaan ja Kaakkois-Suomen Turvapuistokonseptin muutokset	408
67 § Kymenlaakson alueellisen hyvinvointikertomuksen raportointi 2023	412
- Alueellisen hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2023	414
- Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportti 2023_1	451
68 § Eron myöntäminen tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen	487
69 § Vastaus valtuustoaloitteeseen ilmaisesta pysäköinnistä yli 75-vuotiaille	489
- Ilmainen pysäköinti yli 75-vuotiaille	491
70 § Vastaus valtuustoaloitteeseen parkkiruuduista Vuorelankulman edessä	492
- Valtuustoaloite parkkiruuduista Vuorelankulman edessä	494
- Äänestysluettelo kv 27.5.2024 § 70	496
71 § Vastaus valtuustoaloitteeseen Kymenlaaksonkadun pysäköintipaikoista	499
- Valtuustoaloite Kymenlaaksonkadun pysäköintipaikoista	501
72 § Vastaus valtuustoaloitteeseen Virsumäentien turvallisuuden parantamisesta	502

Kaupunginvaltuusto

KOKOUSAIKA 27.05.2024 klo 18:00

KOKOUSAIKKA Valtuustosali

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

- Valtuustoaloite, Virsumäentien turvallisuuden parantaminen	507
- Kotkan tie- ja katuverkkosuunnitelman kevytliikenneväylien tavoiteverkko 2010	508
- Liikenneonnettomuudet Virsumäentien läheisyydessä 2010-2017	509
73 § Valtuustoaloite, Kansallisen veteraanipäivän vietto Kotkassa	510
- Kansallisen veteraanipäivän vietto Kotkassa	511
74 § Valtuustoaloite, Esteettömyyden edistäminen Kotkassa	512
- Esteettömyyden edistäminen Kotkassa	513
75 § Valtuustoaloite, Kotkan kantasataman tontin 285-1-139-5 kehittäminen / tapahtumakenttä	514
- Kotkan kantasataman tontin 285-1-139-5 kehittäminen / tapahtumakenttä	515
Valitusosoitus	516

KOKOUSAIKA	Maanantai 27.5.2024 klo 18.00–20.23, tauko klo 19.38–19.48
KOKOUSAIKKA	Valtuustosali

OSALLISTUJAT	Hirvonen Pasi	puheenjohtaja
Päätöksentekijät	Lopperi Jukka	I varapuheenjohtaja
	Kekkonen Olli	II varapuheenjohtaja
	Almgren Mikko	valtuutettu
	Bardy Johan	saapui klo 18.27, § 60
	Brask Nina	
	Brofors Riina	
	Eerola Juho	
	Eerola Lauri	
	Elo Jari	
	Flink Tero	
	Griinari Leena	
	Harkko Mia	
	Heikkilä Anne	
	Herranen Henri	
	Hohti Sami	
	Holmberg Mia	
	Hurtta Pia	
	Hyyryläinen Antti	
	Hyytiäinen Alisa	
	Jäntti Carina	
	Järvikangas Noora	
	Klami Arttu-Petteri	
	Marttila Olli	
	Mielonen Joonas	
	Montonen Tiina	
	Nikkinen Mika	
	Paatero Katri	
	Paatero Sirpa	
	Pekkola Petri	
	Pirinen Riku	
	Pirttilä Päivi	
	Posti Pekka	
	Pounds Michael	
	Rauhala Jouko	
	Ristiniemi Sami	
	Sibakoff Samuli	
	Soares Kim	
	Suomi Minna	
	Tiusanen Kari	
	Tujula Pirjo	
	van der Steen Ilari	
	Virtanen Sami	poistui klo 20.20, § 73
	Niininen Kari	varavaltuutettu
	Kirjavainen Sami	
	Saikkonen Sanna	

Muut osallistujat	Blomberg Susanna Kinnunen Riikka Piipponen-Pekkola Seija Leijamaa Päivi Pietiläinen Petri	varavaltuutettu
	Vuorela Jarkko Sirviö Esa Lönnfors Kristina Hannonen Markku Koskimies Sanna Makkonen Kari Uusitalo Minna	kaupunginhallituksen jäsen kaupunginjohtaja kansliapäällikkö kaupunkisuunnittelujohtaja hallinto- ja kehittämispäällikkö yhteyspäällikkö henkilöstöjohtaja, poistui klo 19.54, § 63 käsittelyn päätyttyä
Poissa	Frilander-Paavilainen Eeva-Liisa Brunila Olli-Pekka Klemola Riitta Paananen Jani Bruce Marianne Hodju Juhani Hasu Johanna Iivonen Tommi Tuomela Milla Mänttari Pietu Räihä Tia Sediqi Behshta	III varapuheenjohtaja valtuutettu kaupunginhallituksen jäsen talousjohtaja nuorisovaltuuston edustaja
ALLEKIRJOITUKSET	Puheenjohtaja	Sihteeri
	Pasi Hirvonen	Kristina Lönnfors
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	Todetaan	Pykälät 57–75
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Kotkassa 3.6.2024	
Pöytäkirjan tarkastajat	Leena Griinari	Anne Heikkilä
PÖYTÄKIRJA YLEI- SESTI NÄHTÄVÄNÄ	Yleisessä tietoverkossa www.kotka.fi/esityslistat 4.6.2024	
	Kansliapäällikkö	Kristina Lönnfors

57 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus: Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä		

58 § Pöytäkirjan tarkastajat

Ehdotus: Vuorossa ovat valtuutetut Leena Griinari ja Anne Heikkilä.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin valtuutetut Leena Griinari ja Anne Heikkilä.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä		

59 § Käsittelyjärjestys

Ehdotus: Hyväksytään listan mukaisena.

Päätös: Hyväksyttiin.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

D/680/02.02.02/2024

60 § Tilinpäätös 2023

Kh 25.3.2024 § 102

Valmistelija: talousjohtaja Pietu Mänttari, puh. 040 518 7125
talouspäälikkö Maarit Heikkilä, puh. 040 614 1911

Esittelyteksti: Talousyksikkö lähettää Kotkan kaupungin vuoden 2023 tilinpäätöksen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja. Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Kuntalain 115 §:ssä edellytetään, että kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan ja kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Toimintakertomuksessa on lisäksi esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kirjanpitolautekunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen, jonka mukaisilla kaavoilla tilinpäätöslaskelmat on laadittu.

Kotkan kaupungin tilikauden tulos ennen varausten muutosta on 28 116 528,88 euroa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. tuloutetaan Opintokeskus Karhun peruskorjauksen poistoeroa 113 264,40 euroa

ja

2. siirretään tilikauden ylijäämä 28 229 793,28 euroa tilikauden yli-/alijäämätilille

Vuonna 2005 muodostetun investointivarausten (poistoero) jäljellä olevaa määrää tuloutetaan vuosittain investointimenoista tehtävien suunnitelman mukaisten poistojen tahdissa. Poistoero muodostuu Opintokeskus Karhun investointivarauksesta.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Tuloksen käsittelyn jälkeen kaupungin taseessa on 44 113 370,59 euron kumulatiivinen ylijäämä.

Talousyksikkö esittää edelleen, että kaupunginhallitus päättää allekirjoittaa tilinpäätöksen ja lähettää sen tilintarkastajien tarkastettavaksi.

Tilinpäätöksen yhteydessä tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi ulkomaanmatkaraportti ajalta 1.7. - 31.12.2023.

Liitteet:

1. Vuoden 2023 tilinpäätösehdotus jaetaan kokoukseen osallistuville, kaupunginhallituksen varajäsenille ja valtuustoryhmien puheenjohtajille erillisenä liitteenä. Tilinpäätösehdotus on julkinen 25.3.2024 klo 16:30

2. Tilinpäätöksen liite: Konsernin tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutuminen 2023

3. Ulkomaanmatkaraportti ajalta 1.7. - 31.12.2023

4. Kaupunginhallituksen toimintakertomus 2023

Esittelijä:

vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että se päättää käsitellä tilikauden 2023 tuloksen 28 116 528,88 euroa seuraavasti:

1. tuloutetaan Opintokeskus Karhun peruskorjauksen poistoeroa 113 264,40 euroa
2. siirretään tilikauden ylijäämä 28 229 793,28 euroa tilikauden yli- / alijäämätilille.

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä vuoden 2023 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä allekirjoittaa tilinpäätöksen ja lähettää sen tilintarkastajien tarkastettavaksi.

Kaupunginhallitus päättää oikeuttaa talousyksikön tekemään tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen teknisluonteisia korjauksia ja tarkistuksia.

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi ulkomaanmatkaraportin ajalta 1.7. - 31.12.2023 ja päättää lähettää sen edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Kaupunginhallitus hyväksyy alaisensa toiminnan vuoden 2023 toimintakertomuksen.

Asian käsittely:

Talousjohtaja Pietu Mänttari esitteli asiaa.

Puheenvuoroja asiasta käyttivät ja kysymyksiä esittivät jäsenet Antti Hyryläinen ja Kari Niininen, puheenjohtaja Sami Virtanen ja 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Mänttari vastasi esitettyihin kysymyksiin.

Päätös: Hyväksyttiin.

Tarla 6.5.2024 § 41

Tilinpäätös on jaettu tarkastuslautakunnalle tiedoksi aikaisemmin. Tilintarkastuskertomus on jaettu tarkastuslautakunnalle tiedoksi aikaisemmin. Ulla Tuomela on esittänyt tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2023.

Ehdotus: Tarkastuslautakunta esittää, että valtuusto hyväksyy vuoden 2023 tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1. - 31.12.2023.

Tilinpäätös on jaettu tarkastuslautakunnalle tiedoksi aikaisemmin. Tilintarkastaja Ulla-Maija Tuomela on esittänyt tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2023.

Päätös: Tarkastuslautakunta esittää, että valtuusto hyväksyy vuoden 2023 tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2023.

Kv 27.5.2024 § 60

Liitteet: Vuoden 2023 tilinpäätösehdotus

Tilinpäätöksen liite: Konsernin tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutuminen 2023

Tilintarkastuskertomus 2023

Ulkomaanmatkaraportti ajalta 1.7. - 31.12.2023

Kh ehdotus: Kaupunginhallitus päättää käsitellä tilikauden 2023 tuloksen 28 116 528,88 euroa seuraavasti:

1. tuloutetaan Opintokeskus Karhun peruskorjauksen poistoeroa 113 264,40 euroa
2. siirretään tilikauden ylijäämä 28 229 793,28 euroa tilikauden yli- / alijäämätilille.

Tarla ehdotus: Tarkastuslautakunta esittää, että valtuusto hyväksyy vuoden 2023 tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden kaupungin hallintoa ja taloutta hoita-

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

neille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2023.

Asian käsittely:

Puheenjohtaja totesi pykälien 60, 61, 62 ja 63 kohdalla olevien asioiden osalta, että käsittely toteutetaan osittain keskitettynä siten, että ensimmäisen puheenvuoron käyttää tarkastuslautakunnan puheenjohtaja. Sen jälkeen pidetään ryhmäpuheenvuorot sekä käydään yleiskeskustelu ko. pykälien kohdalla olevista asioista. Yksityiskohtainen keskustelu käydään kunkin pykälän kohdalla erikseen.

Ensimmäisen puheenvuoron käytti kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sami Virtanen. Tämän jälkeen ryhmäpuheenvuoron käyttivät valtuutetut Tiina Montonen edustamansa SDP:n valtuustoryhmän puolesta, Riina Brofors edustamansa Kokoomus-RKP:n valtuustoryhmän puolesta, Arttu-Petteri Klami edustamansa Perussuomalaisten valtuustoryhmän puolesta, Antti Hyyryläinen edustamansa vasemmistoliiton valtuustoryhmän puolesta, Leena Griinari edustamansa Vihreiden valtuustoryhmän puolesta, Mikko Almgren edustamansa Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän puolesta ja Sanna Saikkonen edustamansa Keskustapuolueen valtuustoryhmän puolesta.

Merkittiin pöytäkirjaan, että valtuutettu Johan Bardy saapui kokoukseen klo 18.27, minkä jälkeen kokouksessa oli läsnä 51 valtuutettua.

Yleiskeskustelussa ei käytetty puheenvuoroja.

Yleiskeskustelun jälkeen puheenjohtaja avasi yksityiskohtaisen keskustelun 60 §:stä. Yksityiskohtaisessa keskustelussa puheenvuoroja käyttivät ja kysymyksiä esittivät valtuutetut Sirpa Paatero, Joonas Mielonen, Nina Brask, Pirjo Tujula, Jukka Lopperi, Pekka Posti ja Antti Hyyryläinen.

Kysymyksiin vastasi kaupunginjohtaja Esa Sirviö.

Päätös:

Valtuusto päätti käsitellä tilikauden 2023 tuloksen 28 116 528,88 euroa seuraavasti:

1. tuloutetaan Opintokeskus Karhun peruskorjauksen poistoeroa 113 264,40 euroa
2. siirretään tilikauden ylijäämä 28 229 793,28 euroa tilikauden yli- / alijäämätilille.

Valtuusto päätti hyväksyä vuoden 2023 tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1. - 31.12.2023.

Toimeenpano:

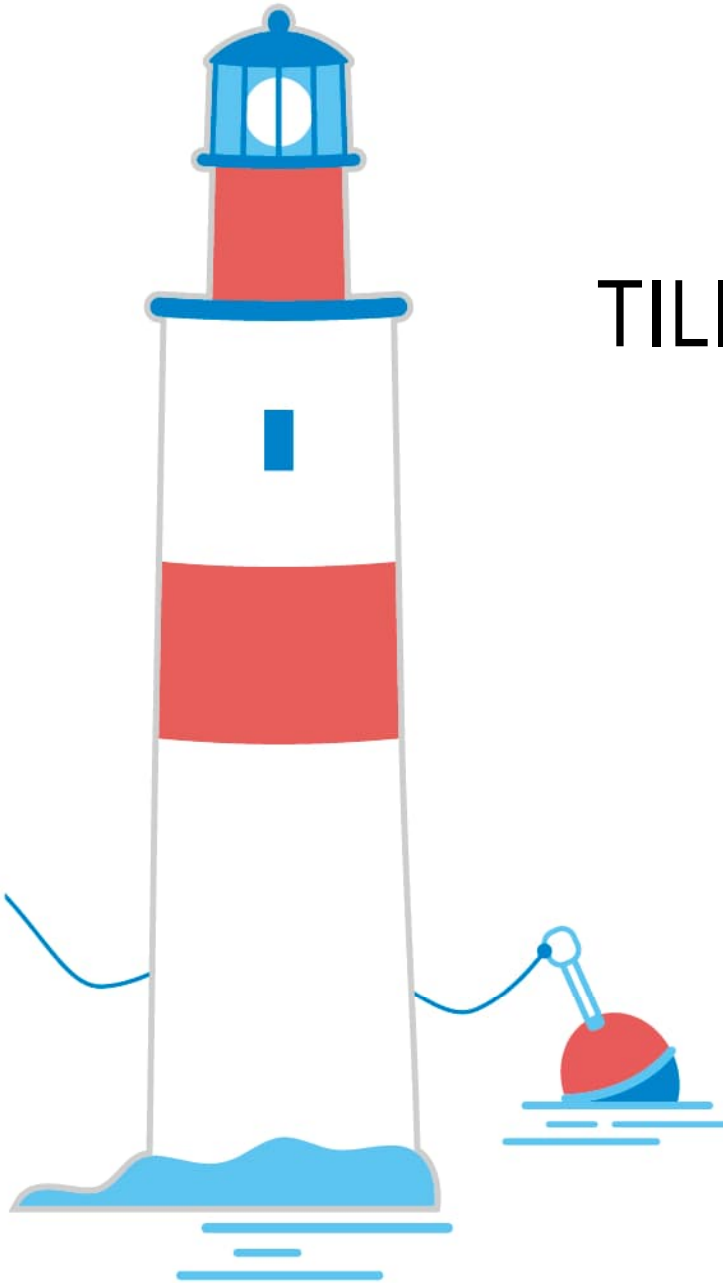
Ote: Talousjohtaja

Valitusosoitus

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

TILINPÄÄTÖS 2023

Kaupunginvaltuusto 27.5.2024

1	TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	1
	<i>Kaupunginjohtajan katsaus.....</i>	<i>1</i>
	<i>Organisaatio 31.12.2023</i>	<i>5</i>
	<i>Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....</i>	<i>6</i>
	<i>Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys</i>	<i>8</i>
	<i>Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa</i>	<i>10</i>
	<i>Henkilöstö</i>	<i>11</i>
	<i>Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä</i>	<i>11</i>
	<i>Kaupungin ilmastotyö.....</i>	<i>12</i>
	<i>Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä</i>	<i>13</i>
1.2	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	14
	<i>Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen.....</i>	<i>14</i>
	<i>Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta.....</i>	<i>14</i>
	<i>Toimintakertomusvuonna painotettuja riskienhallintatoimenpiteitä.....</i>	<i>14</i>
1.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	16
	<i>Tilikauden tuloksen muodostuminen.....</i>	<i>16</i>
	<i>Toiminnan rahoitus.....</i>	<i>25</i>
1.4	Rahoitusasema ja sen muutokset	27
1.5	Kokonaistuotot ja -menot.....	31
2	KOTKA KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	32
	<i>Konsernin toiminnan ohjaus.....</i>	<i>32</i>
	<i>Konsernirakenne.....</i>	<i>33</i>
	<i>Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....</i>	<i>36</i>
	<i>Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....</i>	<i>37</i>
2.1	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	39
2.2	Tilikauden tuloksen käsittely	43
	<i>Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.....</i>	<i>43</i>
3	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	44
3.1	Strategian toteutuminen.....	44
	<i>Yleistä</i>	<i>44</i>
	<i>Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet</i>	<i>45</i>
3.2	Toimielimille asetettujen tavoitteiden toteutuminen.....	51
	<i>Kaupunginhallitus.....</i>	<i>51</i>
	<i>Ympäristölautakunta</i>	<i>57</i>
	<i>Kaupunkirakennelautakunta.....</i>	<i>61</i>
	<i>Hyvinvointilautakunta.....</i>	<i>70</i>
	<i>Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta.....</i>	<i>86</i>
3.3	Talousarvion toteutuminen lautakunnittain.....	96
3.4	Tuloslaskelman toteutuminen.....	98
	<i>Toimintatuottojen toteutuminen.....</i>	<i>99</i>
	<i>Toimintakulujen toteutuminen.....</i>	<i>100</i>
	<i>Toimintakatteen toteutuminen</i>	<i>101</i>
	<i>Verotulojen ja valtionosuustulojen toteutuminen</i>	<i>101</i>
	<i>Rahoituserien toteutuminen</i>	<i>101</i>
	<i>Poistojen ja arvonalentumisten toteutuminen.....</i>	<i>101</i>
	<i>Tilikauden yli/alijäämän toteutuminen.....</i>	<i>102</i>
	<i>Investointihankkeiden toteutuminen (eur).....</i>	<i>103</i>
	<i>Investointien toteutuminen lautakunnittain</i>	<i>106</i>
3.5	Rahoitusosan toteutuminen.....	118
4	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	119
4.1	Kunnan tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma	119
4.2	Konsernin tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma.....	123
5	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	127
6	LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA	150

7	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	151

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Kaupunginjohtajan katsaus

Kotkan kaupungin ja koko Kotka-konsernin talous vahvistui merkittävällä tavalla vuonna 2023.

Yleistä

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on jatkunut nyt jo yli kaksi vuotta. Tämä sota on monella tapaa vaikuttanut myös Kotkan kaupunkiin ja kaupunkikonserniin niin suoraan kuin välillisesti. Suoria vaikutuksia ovat muun muassa Hamina-Kotka Satama Oy:öön osuneet EU:n tasoisten pakotteiden vaikutukset, jotka näkyivät satamaliikennemäärissä usealla eri tavalla, joista pääosa on ollut negatiivisia ja vain tietty osa positiivisia. Venäläisten matkailu ja turismi on myös pienentynyt olemattomiin, mikä myös näkyi monella suunnalla. Joskin venäläisten matkailu ja turismi pieneni jo 2020 alkaneen covid-19 epidemian myötä. Alkaneen sodan myötä Suomeen on saapunut iso määrä ukrainalaisia pakolaisia, ja heitä on saapunut ja sijoittunut myös meidän alueellemme ja kaupunkimme.

Keväällä 2023 oli eduskuntavaalit, jonka tuloksen pohjalta Suomen valtakunnan 77. hallitus aloitti toimintansa kesäkuussa. Hallitusohjelmassa isona asiana on julkisen talouden tasapainottaminen ja valtakunnan velkaantumiskehityksen suunnan muuttaminen. Vuodelle 2023 nykyisen hallitusohjelman toimenpiteet eivät vielä suuresti vaikuttaneet kuntatalouteen, mutta todennäköisesti tulevilla vuosilla vaikutukset tulevat olemaan tavalla tai toisella merkittäviä. Tämän vuoksi myös Kotkan kaupunkikonsernin tulee olla mahdollisiin toimenpiteisiin valmis ja näiden haasteiden vuoksi konsernitason yhteistyön tulee säilyä edelleen vahvana.

Vuosi 2023 oli vuosi, jolloin vuosikymmeniä suunniteltu sosiaali- ja terveydenhuoltouudistus vihdoinkin lähti koko valtakunnassa toimimaan suurelta osin yhdenmukaisesti perustettujen hyvinvointialueiden kautta. Pääkaupunkiseudun osalta ratkaisu oli hieman toisenlainen, mutta muualla maassa uudistuksesta tuli samankaltainen, jossa sote-palveluiden järjestämisvastuu siirtyi 21 hyvinvointialueelle. Uudistuksen kautta pitkään jatkunut sote-palveluiden uudelleen järjestelyn suunnittelu tuli päätökseen, joka oli sinällään oikein hyvä ja toivottu asia. Tällä uudistuksella oli merkittäviä vaikutuksia kuntatalouteen jo vuonna 2023 ja taloudelliset vaikutukset jatkuvat myös tulevana vuosina. Sote-palveluiden uudelleen järjestely toi tullessaan suuren muutoksen kuntien rahoituskokonaisuuteen niin kunnallisveron kuin valtionosuuksien kautta. Kuten usein suurien muutosten keskellä, niin myös tässä ei valitettavasti kaikkia talouteen vaikuttavia tekijöitä pystytty ennakoimaan riittävän tarkasti, vaan uudistuksen astuessa voimaan monet asiat tarkentuvat vasta ajan kuluessa.

Kymenlaakson osalta olimme jo omalta osaltamme valmistautuneet tulevaan uudistukseen, kun maakunnassamme olimme perustaneet jo vuonna 2019 vapaaehtoisen laaja-alaisen sote-kuntayhtymän, Kymsoten, kaikkien maakunnan kuntien kanssa. Kymsote ei ollut taloudellinen menestys yhdenkään osapuolen näkökulmasta, mutta tähän kokonaisuudistukseen ja hyvinvointialueiden synnyttämiseen nähden kuntayhtymän perustaminen oli sinällään hyvä asia. Uudistuksen ja rahoituksen näkökulmasta teimme kuntien ja kuntayhtymän näkökulmasta joitain strategisia virheitä, joista yksi esimerkki on Kymsoten palkkojen harmonisointi, jonka kunnat päättivät kuntayhtymän esityksestä hyväksyä. Siinä tilanteessa ja ajassa päätös oli oikea, mutta nyt jälkikäteen tarkasteltuna ja hyvinvointialueiden syntymisen jälkeen, tämä harmonisointi olisi pitänyt tehdä vasta valtakunnallisen uudistuksen jälkeen. Palkkojen harmonisointi vaikuttaa nyt jäävän meidän kaltaistemme sote-uudistusta ennakkoiden kuntien omiksi ja pysyviksi kustannuksiksi, koska järjestelmä laski kasvaneet menot suoraan sote-kuluiksi, joka puolestaan tarkoitti heikennystä tulevaan kuntatalouteen. Tämä esimerkki kuvastaa hyvin sitä, miten monimutkainen uudistus kokonaisuudessaan oli rahoituksen näkökulmasta ja miten vaikeaa kuntien oli vaikea ennakoita tulevia vaikutuksia siinä ajassa, jossa koko uudistus oli vielä hieman epävarmalla pohjalla.

Kaupunginvaltuusto päätti ja hyväksyi kokouksessaan 2.5.2022 "Kotka 2030 kaupunkistrategian". Tuolloin kyseessä oli aiemman strategian päivittäminen sekä tarkentaminen, jossa pyrimme ottamaan huomioon toimintaympäristössä ja ajassa tapahtuneet muutokset. Nyt olemme tilanteessa, jossa kaupunkistrategiaa on nyt kuluvan vuoden aikana tarkoitettu uudistaa hieman perusteellisemmin. Muutamina menneinä vuosina on alueellemme ja Kotkan kaupunkiin kohdistunut useiden kansainvälisten hankkeiden ja teollisuusyritysten kiinnostus sijoittaa toimintaansa tänne. Kun nämä hankkeet tai osa niistä alkavat toteutumaan konkreettisesti, niin kaupungilla kuin myös koko kaupunkikonsernilla on

tarve lisätä monenlaista valmiutta vastata edessä oleviin positiivisiin haasteisiin. Tässäkin mielessä strategia ja sen uudistaminen on erityisen tärkeää juuri nyt. Osin näihin näköpiirissä oleviin hankkeisiin liittyen olemme viime vuoden aikana yhä entisestään tehostaneet edunvalvontaa monella eri saralla. Edunvalvontaa olemme tehneet vahvassa yhteistyössä konserniyhteisöjen kanssa.

Kaiken kaikkiaan valtuusto käsitteli viime vuoden aikana yhteensä 139 pykälää ja kaupunginhallitus puolestaan käsitteli yhteensä 355 pykälää. Kun näihin lukuihin lisätään lautakunnissa ja valiokunnassa käsitellyt asiat, niin kokonaismäärät kuvastavat hyvällä tavalla demokratian toimivuutta sekä asioiden eteenpäin viemistä yhteisellä tahdolla.

Väestö ja elinkeinoelämä

Kotkan kaupungin kokonaisväkimäärä oli vuoden vaihteessa 50 488 henkilöä. Väestökehitys oli ennakkotietojen mukaan vuonna 2023 negatiivinen ja väestön kokonaismäärä laski ennakkotietojen mukaan hieman yli 150 hengellä. Väkimäärän pieneneminen oli kuitenkin huomattavasti vähäisempää verrattuna muutamaa edellisvuoteen. Väestön negatiivinen muutos johtui luonnollisesta väestökehityksestä eli kuolleisuus ylitti selkeästi syntyvyyden. Vuonna 2023 nettomuutto oli Kotkassa kokonaisuudessaan positiivinen, joka suurelta osalta perustui nettomaahanmuuttoon. Seudullisesti tarkastellen myös koko Kotkan-Haminan seudun nettomuutto oli voimakkaasti positiivinen ennakkotietojen mukaan (+517).

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen työllisyyskatsauksien mukaan Kotkan työttömyysaste oli 13,1 % joulukuussa 2022. Vuotta myöhemmin, joulukuussa 2023, Kotkan työttömyysaste oli 15,4 %. Keväällä 2023 työttömyysaste kävi kuukausitilastoissa jopa alle 12 prosentin, mutta työttömien määrä nousi kesän jälkeen merkittävästi ja osatekijänä ovat olleet esimerkiksi metsäteollisuuden haasteet varsinkin Itä-Suomessa. Nämä ovat vaikuttaneet kielteisesti kuten myös tähän liittyvä seikka, jossa Stora Enso sulki Kotkan Sunilan sellutehtaansa. Metsäteollisuuden tilanne on heijastunut kielteisesti myös logistiikan yrityksiin. Luonnollisesti myös kansallinen taloustilanne vaikuttaa negatiivisesti esim. rakennusteollisuudessa. Joka tapauksessa kaupungissamme oli vuoden 2023 joulukuussa työttömiä työnhakijoita 460 henkilöä enemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Tilastojen yksityiskohdissa nousee esille myös mielenkiintoinen huomio koskien työvoiman kokonaismäärää. Tilastotiedon perusteella Kotkassa oleva työvoiman kokonaismäärä pieneni vuoden aikana peräti 423 henkeä. Tilastojen mukaan pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut vain marginaalisesti, mutta nuorisotyöttömyyden (alle 25 v) osalta kasvu on ollut hieman korkeampaa. On hyvä huomata, että edelleen valtakunnalliseen tasoon verrattuna Kotkan työttömyysaste on huomattavan korkea.

Työllisyyteen ja työttömyyteen liittyvät haasteet ovat edelleen hyvin suuret ja tilannetta hankaloittaa lisäksi se, että osalla yrityksistä on pula osaavasta työvoimasta. Alueellamme on myös kansallisesti tuttu kohtaanto-ongelma, jossa työttömien työnhakijoiden osaaminen ei vastaa sitä kysyntää, jota työnantajilla on. Tämä kohtaanto-ongelma näyttäytyy vahvasti myös osassa kaupunkikonserniyhtiöitä. Aiempien valtakunnan tason päätösten perusteella työllisyyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnille vuoden 2025 alusta lukien. Eri puolille Suomea on syntynyt monenlaisia ratkaisuja siitä, miten kunnat työllisyyspalvelut jatkossa hoitavat. Kaakkois-Suomen TE-palvelujen osalta on syntynyt ratkaisut, joiden perusteella työllisyyspalvelut jakautuvat jatkossa kolmelle eri alueelle. Lappeenrannan ympärille syntyy oma alue Etelä-Karjalan kunnista, Kouvola järjestää palvelut jatkossa omalla alueellaan ja täällä Etelä-Kymenlaaksossa on syntynyt kuntien kesken vastuukuntamalli, jossa järjestämisvastuu on Kotkan kaupungilla. Alueellamme olemme rakentaneet tätä yhteistyötä ja toimintamallia yhdessä muiden kuntien kanssa ja tässä muutoksessa on nähtävissä niin mahdollisuuksia kuin uhkakuvia. Kyseessä on joka tapauksessa muutos, joka omalta osaltaan tulee vaikuttamaan kuntien talouteen usealla eri tavalla. Viime vuoden aikana yhteistyötä tämän uudistuksen ympärillä olemme tiivistäneet muun muassa toisen asteen ammatillisen koulutuskuntayhtymän, Ekamin, sekä seudullisen kehitysyhtiön, Cursor Oy:n, kuten myös nykyisen TE-toimiston ja ELY:n kanssa.

Seudullisen kehittämissyhtiön Cursor Oy:n tilastojen perusteella Kotka-Hamina seudulle syntyi uusia yrityksiä bruttomääräisesti 337 kpl, joista Kotkaan sijoittui 210 kpl. Samaan aikaan kauppakameterin mukaan oli yrityksiä, jotka lopettivat toimintansa niin, että nettomääräisesti uusia yrityksiä syntyi seudulle 156 kpl, josta Kotkan kaupungin osuus oli 100. Edelleen Cursor Oy:n tilastojen mukaan alueen yritysten liikevaihto oli kokonaisuudessaan kasvussa. Vuoden 2023 aikana erityisesti Kotkan ja Haminan kaupungin alueille on suuntautunut kysyntää monenlaisissa puhtaan siirtymän hankkeissa ja erityisesti akkuteollisuuteen liittyvissä kehityssaskelissa olemme saaneet myös valtakunnallista julkisuutta. Akkuteollisuuteen liittyvien hankkeiden lisäksi kaupunkimme alueella on vireillä myös useita elinkeino- ja yrityshankkeita, joista osa on valtakunnallisestikin yhtä merkittäviä avauksia akkuhankkeiden ohella. Useiden hankkeiden osalta odotamme myönteisiä konkreettisia investointipäätöksiä tiedostaen kuitenkin sen, että niin Kotkan kaupunki kuin koko seutu on mukana kansainvälisessä kilpailussa yritysten sijoittumisen suhteen. Hankkeiden toteutuminen vaikuttaisi joka tapauksessa merkittäväällä tavalla alueen tulevaisuuteen usealla eri tavalla, ja kaupungin tulee pystyä valmistautumaan näihin mahdollisemman hyvin ja tehden joitain toimia ennakoiden.

Kuntatalous

Kotkan kaupungin kuntatalous on ollut haasteellisessa tilanteessa koko 2010-luvun. Saimme kuitenkin vuoden 2019 tilinpäätöksessä katettua taseeseen kertyneen alijäämän kokonaisuudessaan, joka merkitsi jo silloin kaupunkimme talouden kokonaistilanteen merkittävää kohentumista. Vuoden 2020 tilinpäätös oli puolestaan ennätyksellisen hyvä, kun pystyimme näyttämään tilinpäätöksessä 2,2 milj. euron ylijäämää ja sen lisäksi kykenimme tekemään noin 14,2 milj. euron edestä enemmän poistoja kuin silloisessa talousarviossa ennakoimme. Vuoden 2020 tilinpäätöksen yhteydessä valittu linja siitä, että hyvää tilikauden tulosta käytetään tiettyjen omaisuuserien alaskirjaamiseen, voimme pitää strategisena ja viisaana päätöksenä. Tämä kuvastaa vastuullista talouden hoitoa sekä ennakointia edessä nähtävillä olleisiin haasteisiin muun muassa huomioiden, että lähivuosina kaupungin poistotaso tulee nousemaan merkittävästi esimerkiksi suurien koulu- ja varhaiskasvatusinvestointien vuoksi. Joka tapauksessa vuoden 2020 tilinpäätöksen jälkeen kaupungin taseessa oli kertynyttä ylijäämää jo yhteensä noin 11,4 milj. euroa. Vuoden 2021 tilinpäätös puolestaan osoitti tilikauden ylijäämää, joka oli 3,1 milj. euroa. Lisäksi vuonna 2021 vuoden tilinpäätöksen yhteydessä jouduimme tekemään HaminaKotka Satama Oy:n svop-palautuksiin liittyvät oikaisukirjaukset. Nämä oikaisukirjaukset kohensivat taseeseen kertyneen ylijäämän kokonaismäärää. Kaupungin omaan taseeseen oli kertynyt ylijäämä vuoden 2021 tilinpäätöksen jälkeen kokonaisuudessaan yhteensä noin 19,2 miljoonaa euroa. Vuodelta 2022 syntyi puolestaan alijäämää -4,7 milj. euroa, joka siis pienensi taseeseen kertynyttä ylijäämää vastaavalla summalla.

Vuoden 2023 talousarvion ja taloussuunnitelman laadimme alun alkaen ajatuksella, että tilikaudelta syntyisi ylijäämää noin +6,0 milj. euroa. Kun hyvinvointialueuudistuksen talousvaikutukset kuntiin alkoivat entistä vahvemmin selkiintymään, niin myös Kotkan kaupungin talousnäkymät alkoi näyttäytymään yhä enemmän huolestuttavilta tulevina vuosina. Näiden ajatusten pohjalta päätimme jo keväällä tehdä muutetun talousarvion, jossa etsimme selkeitä säästöjä vuoden 2023 aikana. Tässä muutetussa talousarviossa oli lähtökohta, että jokaiselle vastuualueelle ja toimintayksikölle etsittiin kolmen prosentin toimintakulusäästöjä, toisin sanoen edessämme oli perinteinen ”juustohöylä säästäminen”. Muutetun talousarvion valmistelusta sekä päätöksenteosta kaikki osapuolet ansaitsevat todella ison kiitoksen sitoutumisen asteesta. Rohkenen tässä katsauksessa todeta, että yhteinen näkemys ja konsensus näin merkittävässä tilanteessa, jossa jo valmiiksi positiivisen talousarvion muuttaminen vielä paremmaksi, on kuntakentässä harvinaista herkkua. Kaupunginjohtajana ei voi olla muuta kuin ylpeä koko yhteisestä joukkueestamme.

Mainitulla talousarviomuutoksella, joka oli päätettävänä kaupunginvaltuustossa toukokuun 2023 lopulla, tavoitimme tilikauden ylijäämää, joka tulisi olemaan noin 16,5 miljoonaa euroa. Vielä tuossa muutetussa talousarviossa oli tieto, että Kymenlaakson pelastuslaitos liikelaitoksen lakkautuminen ja siirtyminen hyvinvointialueelle johtaisi Kotkan kaupungille reilun -5,4 miljoonan euron negatiivisen kirjauksen tilinpäätökseen. Tällä kirjauksella olisi ollut samansuuruinen negatiivinen vaikutus kaupungin taseen kertyneen ylijäämän osalta. Muutetun talousarvion tavoite olikin kerryttää kaupungin taseeseen kertyneen ylijäämän määrää niin, että pystyisimme ottamaan edessämme näkyvät tulevaisuuden taloushaasteet vastaan mahdollisimman hyvin.

Tiedossamme oli, että hyvinvointialueuudistuksen vuoksi kuntakenttä tulee kokonaisuudessaan saamaan ns. ”verohäntiä” vuodelta 2022. Nämä erät parantavat kaikkien kuntien viime vuoden tuloksia merkittäväällä tavalla, mutta erät ovat omalla tapaa kertaluontoisia, jotka toteutuvat vain vuoden 2023 aikana. Joka tapauksessa Kotkan kaupungin talouden hallinta vuonna 2023 onnistui todella hyvin niin kaupungilla kuin konsernissa kokonaisuudessaan. Kaupungin osalta tilikauden ylijäämä oli lopulta noin 28,2 miljoonaa euroa. Koko konsernin osalta tilikauden ylijäämä oli 27,2 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että kaupungin taseeseen kertynyt ylijäämä kohoaa noin 44,1 miljoonaan euroon ja konsernitaseeseen kertynyt ylijäämä on puolestaan vuoden 2023 tilinpäätöksen jälkeen 112,5 miljoonaa euroa. Tilikauden lopulla tuli myös linjaus, jonka mukaan Kymenlaakson pelastuslaitoksen liikelaitoksen lakkautuminen ei aiheuta alaskirjausta Kotkan kaupungin ylijäämään, vaan peruspääomaan, mikä on huomioitu edellä mainituissa luvuissa. Siis Kotkan kaupungin taloustilanne on viimeisten vuosien aikana vuoden aikana vahvistunut erittäin merkittäväällä tavalla. Edessämme on kuitenkin isoja haasteita, jotka osaltaan johtuvat hyvinvointialueuudistuksesta ja siihen liittyvien rahoitusserien ennustettavuudesta, mutta nykytilanteessa olemme valmiimpia ottamaan vastaan myös vaikeampia talousvuosia.

Kun tarkastelemme tilinpäätöstä tarkemmin, niin ensimmäinen huomio liittyy luonnollisesti jo edellä mainittuun hyvinvointialueuudistukseen, joka vaikeuttaa vertailua aiempiin vuosiin. Kaupungin vuoden 2023 tilinpäätöksessä toimintatuloista ja toimintakuluista puuttuvat pääosin kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin kohdistetut tulot ja menot, jotka näkyivät vielä edellisellä tilikaudella 2022. Tämä perustuu siihen, että uudistuksen myötä sote-palveluiden niin järjestämis- kuin rahoitusvastuu lähtivät kuntasektorilta suurelta osin pois kokonaan. Hyvinvointialueuudistuksen myötä myös kunnallisvero- ja valtionosuustuotot pienenivät merkittäväällä tavalla. Koko valtakunnan tasolla oli samansuuruinen kunnallisveroon kohdistuva leikkuri, jonka mukaan jokaisen kunnan kunnallisveroprosenttia alennettiin 12,64 prosenttiyksiköllä ja kunnilla ei ollut mahdollisuutta nostaa kunnallisveroprosenttejaan vuodelle 2023. Näin ollen Kotkan kaupungin kunnallisveroprosentti oli viime tilikaudella 9,36 %. Tämän myötä kaupungille kertyi verotuloja

yhteensä 141,6 miljoonaa euroa pitäen sisällään kunnallisveron, yhteisöveron sekä kiinteistöveron. Todettakoon, että ennen hyvinvointialueuudistusta summa oli 245,1 miljoonaa euroa. Valtionosuuksien suhteen tilanne muuttui suhteellisesti vielä enemmän. Tilikaudella 2023 Kotkan kaupunki sai valtionosuuksia yhteensä 22,7 miljoonaa euroa, kun vielä vuonna 2022 valtionosuuksien summa oli yhteensä 131,9 miljoonaa euroa. Valtionosuuksien suhteen olemme tulevina vuosina laskelmien ja ennusteiden mukaan edelleen merkittävästi alenevalla trendillä.

Vuosikate kaupungin osalta oli peräti 44,5 miljoonaa euroa. Kaupungin poistot olivat vuonna 2023 yhteensä noin 16,4 miljoonaa euroa, joka tarkoittaa sitä, että poistotaso laski jonkin verran verrattuna edelliseen vuoteen. On kuitenkin hyvä muistaa, että uusien investointikohteiden myötä poistotaso tulee nousemaan tulevina vuosina. Joka tapauksessa tarkastellessa tätä kokonaisuutta ja yhtä kuntatalouden merkittävää tunnuslukumittaria, niin vuosikate kattoi poistot viime vuoden tilinpäätöksessä reilusti eli liki 272 prosenttisesti. On kuitenkin syytä pitää mielessä, että vuosikatteen riittävyyttä tulee tarkastella pitemmällä aikavälillä eikä yksittäinen hyvin mennyt vuosi kerro täyttä totuutta.

Lautakunnittain tarkasteltuna ympäristölautakunnan osalta toimintakate oli noin 0,24 milj. euroa paremmalla tasolla muutettuun talousarvioon verrattuna. Kaupunkirakennelautakunnan toimintakate oli noin 4,70 milj. euroa paremmalla tasolla muutettuun talousarvioon verrattuna, joka johtui erityisesti maa- ja vesialueiden vuokratuloista, joukko-liikenteen myyntituotoista sekä arvioitua pienempänä toteutuneista palveluostoista. Hyvinvointilautakunnan osalta toimintakate oli noin 1,97 milj. euroa parempi muutettuun talousarvioon verrattuna. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan kokonaisuus toimintakatteen näkökulmasta oli muutettuun talousarvioon nähden noin 0,95 milj. euroa paremmalla tasolla. Kaupunginhallituksen alla olevat toiminnot toteutuivat noin 1,29 milj. euroa paremmalla tasolla muutettuun talousarvioon nähden.

Kaupungin verotulot sekä valtionosuudet toteutuvan lopulta hieman paremmin kuin mitä muutetussa talousarviossa ennakoimme. Kun kaupungin vuosikate oli 44,5 milj. euroa, niin se ylitti muutetun talousarvion 11,2 milj. eurolla. Vuosikatteen poikkeamasta 1,8 milj. euroa syntyi verotulojen ja valtionosuuksien muutoksista ja peräti 9,2 milj. euroa toimintakatteen muutoksesta. Toisin sanoen kaikki lautakunnat sekä kaupunginhallitus ja näiden myötä kaikki vastuualueet ja toimintayksiköt ovat onnistuneet erinomaisella tavalla viime tilikaudella. Investoinnit toteutuivat kokonaisuudessaan hyvin lähelle muutetun talousarvion mukaisesti ollen yhteensä noin 27,53 miljoonaa euroa.

Kun tarkastelemme koko kaupunkikonsernia, niin tilikauden 2023 tulos osoittaa sen, että myös konsernimme on varsin vahvassa kunnossa. Kaupunkikonsernin kohdalla tilikauden ylijäämä vuonna 2023 oli kokonaisuudessaan noin 27,15 miljoonaa euroa. Kaupunkikonsernin vuosikate oli 90,87 miljoonaa euroa ja kun konsernipoistot olivat yhteensä noin 58,73 miljoonaa euroa, niin myös konsernitasolla vuosikate kattoi reilusti poistot, jota kuvastaa tunnusluku vuosikate/poistot, joka oli 154,7 %. Vaikka Kotkan kaupunkikonsernissa on monenlaisia yhteisöjä, joihin yleismaailmallinen tilanne vaikuttaa erilaisilla tavoilla, niin isossa kuvassa voimme tulkita konserniyhteisöjen lukuja sekä tuloksia siten, että yhteisöjen taloudenpito ja toiminta on toteutunut hyvin pitkälle suunnitellulla tavalla ja tasolla. Konsernijohto voi ja saa olla erittäin tyytyväinen yhteisöjen toimintaan.

Hyvän konsernituloksen perusteella koko kaupunkikonsernin taseeseen kertyneen ylijäämän määrä on vuoden 2023 tilinpäätöksen jälkeen noin 112,46 milj. euroa. Kuten aiemminkin on todettu, niin Kotkan kaupunkikonserni on varsin laaja sekä monisäikeinen, mutta tällä tilinpäätöshetkellä se on vahvassa kunnossa, kun tarkastelemme sitä kokonaisuutena. On kuitenkin hyvä tiedostaa, että yksittäisillä yhteisöillä on hyvin erilaisia haasteita ja näkymiä lähitulevaisuudessa. Konsernin lainakanta asukasta kohden oli tilinpäätöshetkellä 9 490 euroa, joka tarkoittaa sitä, että konsernin kokonaislainakanta laski viime vuonna noin 1 109 euroa asukasta kohden. Kun tiedämme, että kaupungilla itsellään tulee lähivuosina olemaan haasteita talouden kanssa, on edessä oleviin haasteisiin pakko ottaa mukaan koko konserni ja taloutta pitää entistä enemmän katsoa konsernikokonaisuutta silmällä pitäen. Konserniyhteisöt ovat myös erityisen merkityksellisiä edessä olevien positiivisten yrityshankkeiden toteutumisen näkökulmasta, ja sen vuoksi koko kaupunkikonsernin pitää puhalttaa yhdessä tuulta purjeisiimme.

Lopuksi

Tarkasteltaessa niin Kotkan kaupungin kuin koko konsernin talouden hallintaa viime vuoden aikana, niin voimme todeta, että vuosi oli talousmielessä erittäin hyvin onnistunut. Haluan kiittää kaikkia osapuolia oikein hyvästä yhteistyöstä sekä ymmärryksestä ja yhtenäisestä tilannekuvasta. Niin päätöksenteko-organisaatiot kuin koko konsernin henkilöstö ovat osoittaneet loistavaa sitoutumista sekä tahtoa tehdä asioita yhdessä tässä vaativassa ajassa. Viime tilikauden onnistumiset antavat myös pohjan ja oikein mainion mahdollisuuden jatkaa samansuuntaista toimintaa myös tulevina vuosina, vaikka edessämme on koko ajan uusia haasteita. Tämän kaltaisen tuloksen avulla, voimme tulevina vuosina aidosti satsata pito- ja vetovoimaan sekä toimia yhtenä alueen elinvoiman rakentajana monella eri tavalla.

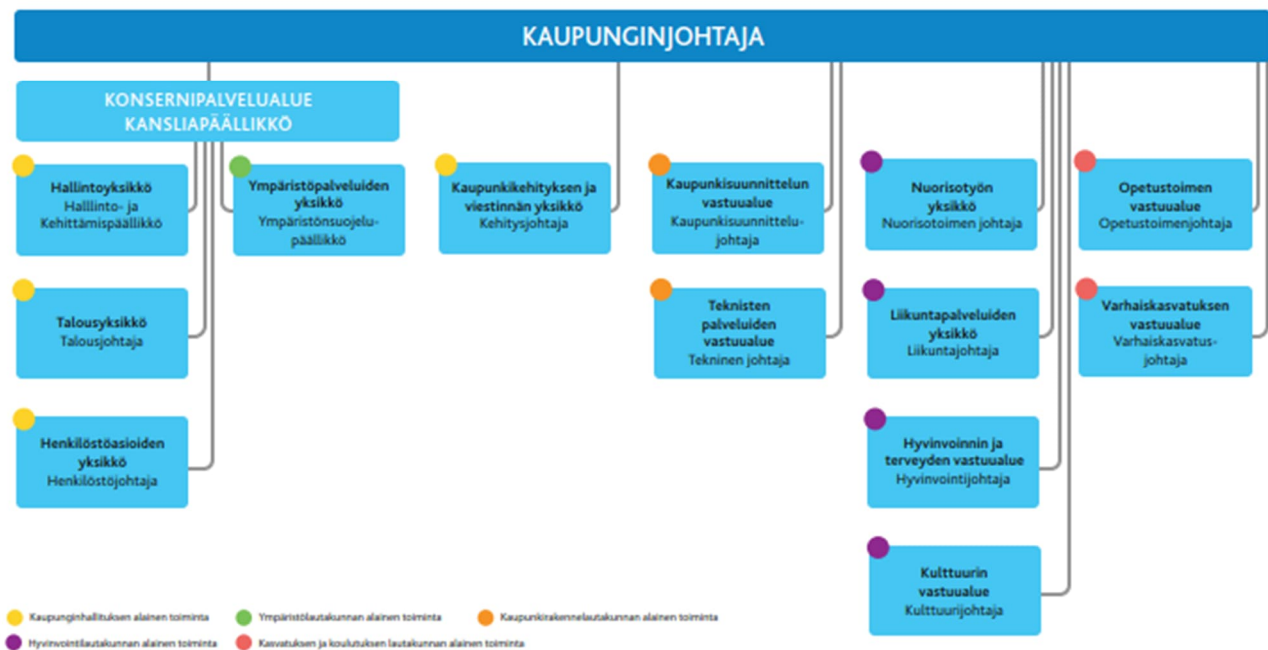
Organisaatio 31.12.2023

Kaupungin päätöksenteko- ja henkilöstöorganisaatio vahvistettiin nykyisenlaiseksi 1.8.2021 alkaneen valtuustokauden alusta. Vuoden 2023 alusta kaupungin organisaatioon vaikuttava merkittävin muutos oli pelastuslaitoksen liikelaitoksen siirtyminen Kymenlaakson hyvinvointialueelle. Valmistautuminen TE-palveluiden siirtoon vuoden 2025 alusta vaikuttaa Kotkan organisaatioon vuoden 2024 alusta lähtien (ei näy alla olevassa organisaatiokuvassa).

PÄÄTÖKSENTEKO-ORGANISAATIO

HENKILÖSTÖORGANISAATIO

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

KAUPUNGINVALTUUSTO

Hirvonen Pasi, puheenjohtaja (Kok.)
 Lopperi Jukka, I varapuheenjohtaja (SDP)
 Kekkonen Olli, II varapuheenjohtaja (PS)
 Frilander-Paavilainen Eeva-Liisa, III varapuheenjohtaja (SDP)

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP)

Brask Nina
 Elo Jari
 Heikkilä Anne
 Hurttia Pia
 Kurttila Mia (myönnetty ero valtuuston jäsenyydestä
 12.6.2023, jonka jälkeen valtuuston jäseneksi nousi
 Mia Harkko)
 Montonen Tiina
 Paatero Katri
 Paatero Sirpa
 Pirinen Riku
 Pirttilä Päivi
 Posti Pekka
 Soares Kim
 Suomi Minna
 Virtanen Sami

Perussuomalaiset (PS)

Eerola Juho
 Flink Tero
 Herranen Henri
 Jäntti Carina
 Klami Arttu-Petteri
 Nikkinen Mika
 Paananen Jani
 Sibakoff Samuli
 van der Steen Ilari
 Tiusanen Kari

Suomen Kristillisdemokraatit (KD)

Almgren Mikko
 Bruce Marianne

Suomen keskusta (Kesk)

Klemola Riitta

Kansallinen Kokoomus (Kok.)

Brofors Riina
 Eerola Lauri
 Hasu Johanna
 Hohti Sami
 Holmberg Mia
 Hyytiäinen Alisa
 Järvikangas Noora
 Kotiniemi Topias (edesmenneen Topias Kotiniemen ti-
 lalle valtuustoon nousi Olli-Pekka Brunila 13.2.2023
 valtuuston kokouksesta alkaen)
 Marttila Olli

Rauhala Jouko
 Ristiniemi Sami

Ruotsalainen kansanpuolue (RKP)
 Bardy Johan

Vasemmistoliitto (Vas.)

Hodju Juhani
 Hyyryläinen Antti
 Mielonen Joona
 Pekkola Petri
 Tujula Pirjo

Vihreä Liitto (Vihr.)

Griinari Leena
 Iivonen Tommi
 Pounds Michael

KAUPUNGINHALLITUS

Virtanen Sami, puheenjohtaja (SDP)
Rauhala Jouko, I varapuheenjohtaja (Kok.)
Paananen Jani, II varapuheenjohtaja (PS)

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP)
Heikkilä Anne
Niininen Kari
Tuomela Milla

Perussuomalaiset (PS)
Jäntti Carina
Vuorela Jarkko

Suomen Kristillisdemokraatit (KD)

Lommi Maaret (KV 12.6.2023 saakka)

Suomen keskusta (kesk.)
Sanna Saikkonen (KV 12.6.2023 alkaen)

Kansallinen Kokoomus (Kok.)
Hasu Johanna
Holmberg Mia
Sami Ristiniemi (KV 12.6.2023 alkaen)

Ruotsalainen Kansanpuolue (RKP)
Bardy Johan (KV 12.6.2023 saakka)

Vasemmistoliitto (Vas.)
Hyyryläinen Antti

Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

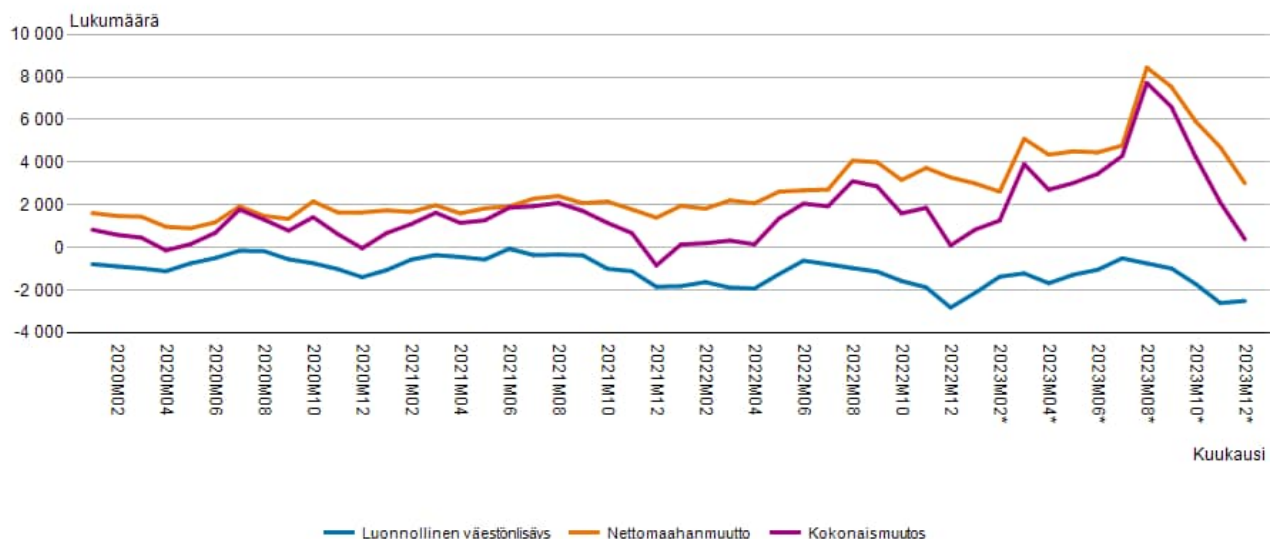
Kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin sote-uudistukseen liittyneiden kertaluonteisten poikkeuserien avulla. Vaikka kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvotiedot vuodelta 2023 jäivät hieman odotuksista, kokonaisuutena kuntatalouden tunnuslukuja voidaan pitää vahvoina. Kuntatalous saavutti viiden vuoden tauon jälkeen tasapainon, kun investoinnit huomioiva rahoitusjäämä nousi 200 miljoonan euron ylijäämään. Sitä aikaisemmin kuntatalous oli tasapainossa vuonna 2006. Valitettavasti kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin sote-uudistukseen liittyneiden kertaluonteisten poikkeuserien avulla. Ilman niitä kuntien ja kuntayhtymien talous olisi ollut viime vuonna 1,9 miljardia euroa heikompi. Poikkeuserien taustalla vaikuttivat muun muassa vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet 1,4 miljardin euron suuruiseksi arvioidut verotilitykset eli niin sanottu sote-uudistuksen verohäntä.

Rahoitusmarkkinoiden kireä tilanne heijastui kuntasektorin korkokuluihin, jotka kasvoivat noin 150 miljoonalla. Kuntien lainakannan keskimääräiset korkokulut kasvoivat kuitenkin huomattavasti markkinakorkoa hillitymmin. Soten taloudelliset vaikutukset alkavat selkeytyä vasta vähitellen, mutta tilinpäätösarvot kertovat kuntakentän taloudellisen eriytymisen jatkumisesta viime vuonna. Tilikauden tulos oli paras yli 100 000 asukkaan ja 20 000–100 000 asukkaan kunnissa, kun taas pienemmissä kunnissa tulos oli selkeästi heikompi.

[Kuntatalous asettui tasapainoon vuonna 2023 – taloutta avittivat huomattavat poikkeuserät | Kuntaliitto.fi](#)

Suomen väkiluku kasvoi. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku oli 2023 lopussa 5 604 558 (v. 2022 = 5 565 519).

Väestönmuutokset muuttujina Tiedot ja Kuukausi.

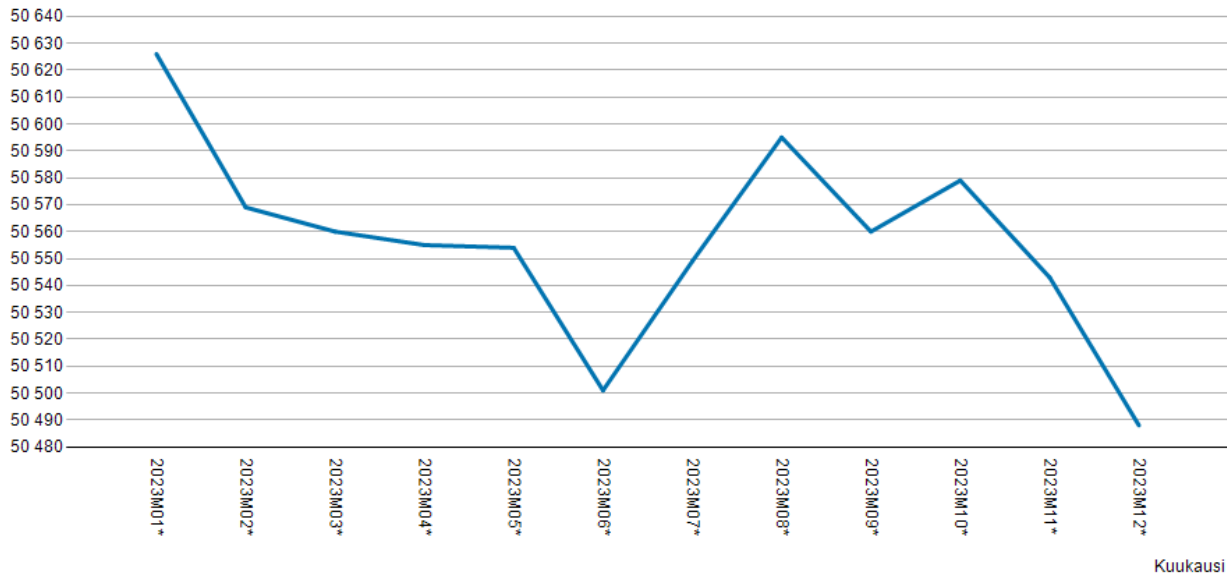

Väestönlisäys kuukausittain koko maa 2020M01-2023M12

[Väestönmuutokset muuttujina Tiedot ja Kuukausi. . PxWeb \(stat.fi\)](#)

Kymenlaakson väkiluku laski eniten. Väkiluku kasvoi vuonna 2023 määrällisesti eniten Uudellamaalla, jossa väestö kasvoi 27 111 hengellä. Seuraavaksi eniten väkiluku kasvoi Pirkanmaalla, 6 668 hengellä. Väkilukuun suhteutettuna väestönkasvu oli myös suurinta Uudellamaalla, 15,5 %, ja Pirkanmaalla, 12,5 %. Varsinais-Suomen suhteellinen väestönkasvu oli kolmanneksi suurinta, 10,7 %. Määrällisesti suurin väestötappio oli Kymenlaaksossa, joka menetti väestöstään 852 henkeä. Satakunnan väkiluku väheni 802 hengellä, mikä oli toiseksi suurin väestötappio. Suhteellisesti suurimman väestötappion, 5,4 %, koki Kymenlaakso. Kotkan väkiluku oli vuoden 2023 lopussa 50 488 (v. 2022 = 50 640).

Väestörakenteen ennakkotiedot muuttujina Kuukausi. Kotka, Yhteensä, Yhteensä, Väkiluku.

Väestön ennakkotilasto Kotka 2023M01-2023M12 [Väestörakenteen ennakkotiedot muuttujina Kuukausi. Kotka, Yhteensä, Yhteensä, Väkiluku.. PxWeb \(stat.fi\)](#)

Kuntien välisestä ja kansainvälisestä nettomuutosta eli kokonaisnettomuutosta eniten muuttovoittoa saivat Uusimaa, 25 693 henkeä, ja Pirkanmaa, 8 163 henkeä. Suhteellisesti eniten muuttovoittoa kokonaisnettomuuton mukaan saivat Pirkanmaa, 15,2 ‰, sekä Uusimaa, 14,7 ‰ ja Varsinais-Suomi, 14,4 ‰. Muuttotappiota kokonaisnettomuutosta ei kokenut yksikään Suomen maakunnista.

[Väkiluku kasvoi eniten Uudellamaalla vuonna 2023 - Tilastokeskus \(stat.fi\)](#)

Kymenlaaksossa työttömiä työnhakijoita 11 % enemmän kuin vuosi sitten. Kaakkois-Suomessa oli tammikuun 2024 lopussa 16 162 työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä oli 1 659 henkilöä (+11 %) suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Kymenlaaksossa työttömiä oli 9 130, mikä on 929 henkilöä (+11 %) enemmän kuin vuosi sitten. Etelä-Karjalassa työttömien määrä oli 7 032, mikä on 730 henkilöä (+12 %) enemmän kuin viime vuoden tammikuussa. Koko maassa työttömänä oli 291 144 henkilöä, mikä on 13 % enemmän kuin vuosi sitten. Kaakkois-Suomen työttömistä työnhakijoista kokoaikaisesti lomautettuja oli 2 105 eli 13 % kaikista työttömistä. Lomautettujen määrässä on nousua 63 prosenttia edellisen vuoden tammikuuhun verrattuna. Tammikuun lopussa Kaakkois-Suomessa oli yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä 4 361, mikä on 15 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kaikista alueen työttömistä pitkäaikaistyöttömiä oli 27 %.

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT JA AVOIMET TYÖPAIKAT KOTKASSA 2017-2023 TAMMIKUUN LOPUN TILANTEISSA											
Kunta	Työvoima	Työttömät työnhakijat		Miehet	Naiset	Alle 20-vuotiaat	Alle 25-vuotiaat	Yli 50-vuotiaat	Pitkäaik. työttömät	Vamm. ja pitkäaik. sairaat	Avoimet työpaikat
		Osuus-% työvoimasta	Yhteensä								
Kotka 2017/01	24664	19,7	4851	2759	2092	103	604	1934	1914	422	588
Kotka 2018/01	24381	15,9	3883	2173	1710	97	494	1547	1394	424	417
Kotka 2019/01	23667	14,5	3437	1967	1470	86	477	1322	971	363	665
Kotka 2020/01	23667	14,8	3491	2094	1397	63	437	1323	877	357	790
Kotka 2021/01	23585	16,4	3861	2273	1588	97	516	1507	1213	391	579
Kotka 2022/01	23012	13,9	3195	1897	1298	62	361	1285	1090	340	1338
Kotka 2023/01	22966	12,8	2951	1742	1209	52	312	1138	986	335	770
Kotka 2024/01	22544	14,4	3254	1978	1276	80	377	1230	1018	369	425

[Työllisyyskatsaus Tammikuu 2024 \(ely-keskus.fi\)](#) (Kaakkois-Suomen ELY-keskus, tammikuut 2017-2024)

Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Kaupunginhallitus

Muuttunut maailmantilanne, helmikuussa 2022 alkanut Ukrainan sota ja rahoitusmarkkinoiden heikkeneminen vaikuttivat myös kaupungin toimintaan. Stora Enso Oy:n ilmoitukseen suunnitelmasta sulkea Sunilan tehdas reagoitiin nopeasti käynnistämällä rakennemuutostilanteen toimenpiteet sekä kaupungin omasta toimesta että antamalla Kymenlaakson liitolle toimeksianto laatia koko maakuntaa koskeva rakennemuutossuunnitelma. Valtioneuvosto myönsi joulukuussa 2023 Kymenlaakson liitolle alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahaa yhteensä 6 miljoonaa euroa äkillisen rakennemuutostilanteen hoitoon maakunnassa.

Kaupunki varautui myös etupainotteisesti tuleviin taloudellisiin haasteisiin laatimalla muutetun talousarvion vuodelle 2023. Muutetulla talousarviolla onnistuttiin supistamaan käyttömenoja, mikä antaa hyvän pohjan tulevien vuosien sääätarpeisiin vastaamisen.

Tästä vuodesta alkaen valmiusasioiden johtoryhmä käsittelee sekä valmius- että riskienhallinta-asioita. Valmiusjohtoryhmä kokoontui säännöllisesti käsitellen kaupungin valmius- ja varautumisasioiden suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyviä asioita eri riskinäkökulmista. Suunnitelmien toimivuutta arvioitiin myös toteutuneissa valmiusharjoituksissa.

Vuoden 2023 toimintaa leimasi TE-palvelut 2024 -uudistukseen liittyvät valmistelutoimenpiteet. Työvoimapalveluiden järjestelystä annetun lain (380/2023) mukaisesti vastuu työnhakijoille, yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirtyy valtiolta kuntien vastuulle 1.1.2025. Etelä-Kymenlaaksossa kunnat ovat sopimuksella yhteisestä toimielimestä työvoimapalveluiden järjestämiseksi sopineet työvoimapalveluiden järjestämiseen vastuukuntamallilla, jossa Kotka toimii vastuukuntana. Sopimuksen valmistelussa panostettiin erityisesti kuntien väliseen yhteistyöhön ja tarvittavat yhtäpitävät sopimukset yhteisestä toimielimestä ja suunnitelmasta työvoimapalveluiden järjestämisestä saatiinkin hyväksytyä asetetussa aikataulussa.

Yllä olevan sopimuksen johdosta päivitettiin kaupungin hallintosääntö joulukuussa 2023 perustamalla hyvinvointilautakunnan alle työvoimapalveluiden jaosto toimimaan sopimuksen tarkoittamana yhteisenä toimielimenä. Samassa yhteydessä hallintosääntöön tehtiin muita toiminnan muutoksista johtuvia päivityksiä. Loppuvuodesta kaupunginvaltuusto hyväksyi myös päivitettyt omistajapolitiittiset linjaukset.

Vuoden 2022 loppuvuodesta aloitetut valmistelut tulkikeskuksen siirtämiseksi liikkeenluovutuksena Monetra Oulu Oy -nimiselle yhtiölle saatettiin päätökseen tammikuussa. Samoin vuonna 2022 vireille tullut kysymys vastaanottokeskustoiminnan tulevaisuudesta eteni vuoden aikana siten, että vastaanottokeskustoiminta ja siihen liittyvä henkilöstö siirrettiin Maahanmuuttovirastolta suorittaman kilpailutuksen myötä liikkeenluovutuksella uudelle toimijalle elokuussa.

Kymenlaakson hyvinvointialueen 1.1.2023 alkanut toiminta on heijastunut kaupungin toimintaan monin tavoin kuten siirtyneen toiminnan päättämiseen liittyvät toimenpiteet kaupungin hallinnossa, mutta myös uusien yhtistyökuvioiden sopimisen ja löytämisen muodossa. Kaupungin asukkaiden palveluiden sujumisen kannalta on tärkeää, että kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyö on mahdollisimman saumatonta.

Kantasataman kehittämiseen liittyviä hankkeita seurattiin edelleen aktiivisesti. Kaupunginhallitusta tiedotettiin muuttaman kuukauden välein Tapahtumakeskuksen rakentamisen edistymisestä ja elokuussa upea rakennus avasi ovensa yleisölle. Myös Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy:n rakennushanke edistymistä on seurattu tiiviisti. Kasvaneiden rakentamiskustannusten johdosta kaupunki myönsi Kampuskiinteistöille yhtiön hakeman 8 miljoonan suuruisen lisälainan.

Vuoden 2023 aikana edistettiin määrätietoisesti uusien yritysten asettumista Kotkaan sekä kaupungin omien edunvalvontatoimien kautta sekä tiiviissä yhteistyössä kehitysyhtiö Cursor Oy:n kanssa.

Keväällä rekrytoitiin kaupungille uusi tekninen johtaja, joka aloitti virassa 6.6.2023. Loppuvuodesta aloitettiin myös uuden ympäristönsuojelupäällikön ja opetustoimenjohtajan rekrytointi.

Vuoden aikana järjestettiin perinteisesti Kotkan Meripäivät -tapahtuma sekä syksyllä Aaltoja –valotapahtuma.

Henkilöstö

Vuosi	Henkilöstömäärä	Palkat ja palkkiot
2021	1816	67 561 000,00 €
2022	1883	70 753 000,00 €
2023	1845	73 170 000,00 €

Henkilöstömäärä ja palkat/palkkiot, Kotkan kaupunki.

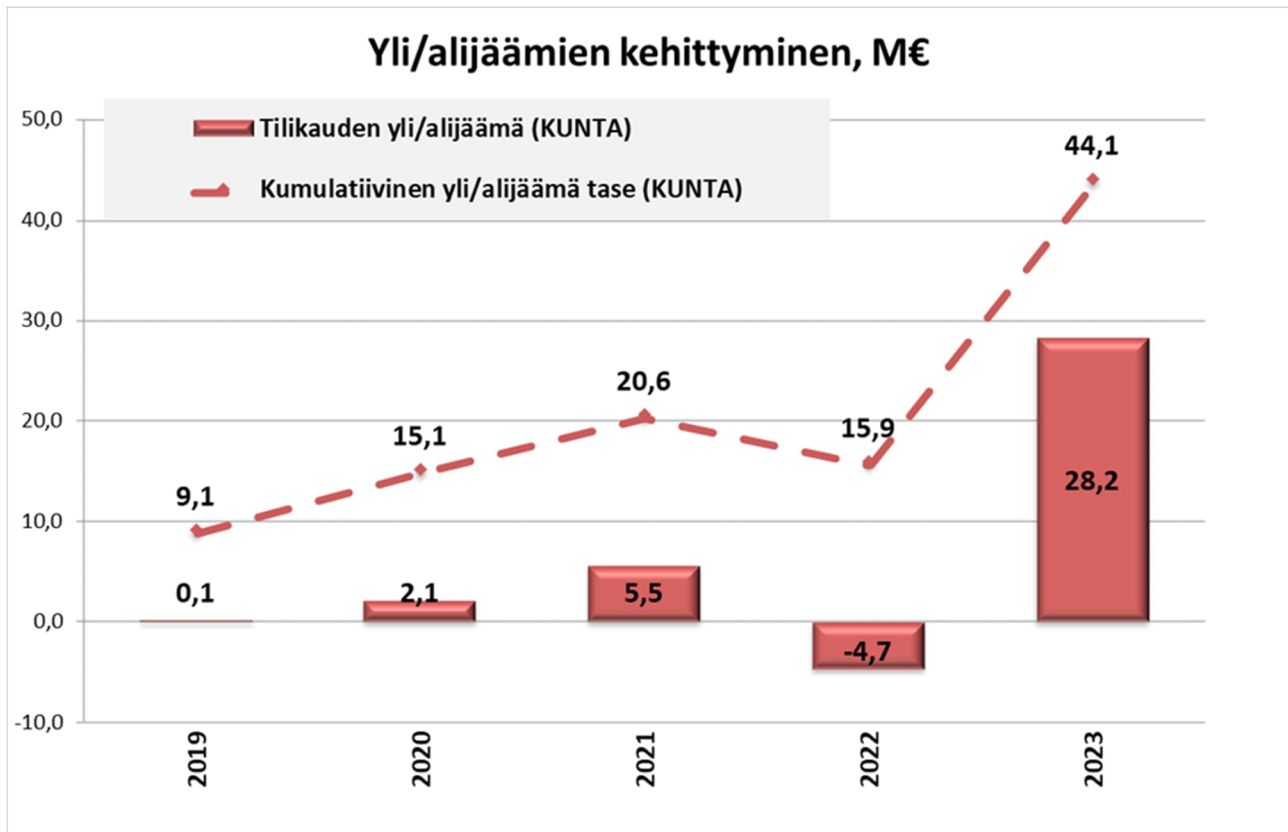
Vuonna 2023 kaupungin keskimääräinen henkilökunta määrä oli 1845 henkilöä. Kotkan kaupungin palkkakulut vuonna 2023 olivat noin 73 miljoonaa euroa.

Vuodelta 2023 on tehty erillinen tilinpäätökseen liittyvä henkilöstökertomus, jossa henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja on raportoitu kattavasti.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Hyvinvointialueuudistus toteutui vuoden 2023 alusta ja suurin kiinnostus Kotkan näkökulmasta kohdistuu uuden kunnan rahoitusrakenteen muodostumiseen. Vuosien 2021–2022 aikana toteutuneet ja voimakkaasti kasvaneet sosiaali- ja terveysmenot nostivat rahoituksen laskentamalleissa siirtyviä kustannuksia ja sitä kautta laskevat kunnalle jääviä tuloja. Kotkan näkökulmasta vuosi 2023 näyttäytyy välivuotena ja todellinen rahoitusrakenne astuu voimaan vasta 2024 ja sitä myöhemmin. Arviot taloudellisten resurssien riittävyydestä vaihtelevat edelleen jonkun verran, mutta joka tapauksessa Kotkan kaupungilla tulee olemaan merkittävän suuri toiminnan sopeuttaminen, kuten kuntakentässä laajemminkin. Lisäksi väestökehityksen negatiivinen kehitys koko kymenlaaksossa jatkuu ja vaikuttaa investointisuunnitelman lisäksi tulevaisuudessa sekä valtionosuuksien että verotulojen kehitykseen.

Kymenlaakson Pelastuslaitoksen toiminnot, henkilöstö ja irtaimisto siirtyivät hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Kotkan kaupungin kunnallisena liikelaitoksena käsitelty Kymenlaakson pelastuslaitos on lakkautettu kaupunginhallituksen 21.11.2022 päätöksellä 1.1.2023 alkaen.

Kuvio osoittaa, että kaupunki on onnistunut säilyttämään ja vahvistamaan ylijäämää. Ylijäämän kertyminen ylitti tavoitteen tilikaudella 2023 ja luo tarvittavaa taloudellista liikkumavaraa taloussuunnittelukaudelle 2024-2026 ja pidemmälle tulevaisuuteen.

Talouden tasapainon saavuttaminen ja ylläpitäminen jatkossa keskittyy seuraavien haasteiden ympärille:

- Tilikauden 2023 vahvasta tuloksesta huolimatta kuntakenttä on tulevaisuudessa voimakkaan sopeuttamisen edessä erityisesti kuntien suurten tuloerien laskun myötä vuodesta 2024 lähtien. Verotulojen ja valtionosuuksien "välivuoden" jälkeen tasot laskevat Kotkassa n. 30 milj. euroa vuodesta 2023 vuoteen 2024. Suurten tasomuutosten taustalla ovat verohäntien poistuminen ja valtionosuuksien laskennalliset virheet hyvinvointi-alueuudistuksessa.
- Väestökehityksen negatiivinen kehitys koko kymenlaaksossa jatkuu. Väkiluvun lasku vaikuttaa monipuolisesti sekä käyttötalouden että investointitarpeiden suunnitteluun. Samalla väkiluvun kehitys vaikuttaa suoraan ja välillisesti valtionosuuksien sekä verotulojen kehitykseen.
- TE-uudistus vuoden 2025 alusta muuttaa kuntien toimintaa ja aiheuttaa samalla uuden rahoituksellisen alijäämän ilman merkittäviä muutoksia toimintaan. Laskennallisesti työllisyyspalveluiden rahoituksellinen tarve Etelä-Kymenlaakson alueella olisi nykyiseen toimintamalliin peilattuna noin 12 milj. euroa, kun arviot tulorahoituksesta ovat noin 10 milj. euron tasolla.

Kaupungin ilmastotyö

Kaupungin ja tytäryhtiöt käsittävä ilmastoryhmä kokoontui vuoden aikana kerran ja kaupungin sisäinen energiatehokkuusryhmä kuudesti vuodessa. Energiatehokkuustyön tavanomaiseen vuosikulkuun vaikutti talven 2022–2023 aikana nousseet energianhinnat, minkä seurauksena etsittiin energiankäytön lisäsäästökohteita. Osaa lisäsäästöistä, esimerkiksi kohdekohtainen lämmityksen ja ilmanvaihdon optimointi, päätettiin jatkaa talouskauden loppuun saakka.

Kotka oli syyskuuhun saakka mukana ympäristöministeriön rahoittamassa ja Kymenlaakson liiton vetämässä hankkeessa 2022–2023, jossa vauhditettiin maakunnan kuntien ilmastotyötä. Hankkeen viimeisessä osiossa koottiin työkalupakki ja ohjeistus alueen kaavoittajien kanssa ilmastönäkökulmien huomioimiseksi kaavoitustyössä. Vuoden lopussa

käynnistyi kulttuuripalveluiden vetämä hanke, jossa vaikutetaan asukkaiden energiankäyttöön kulttuurin ja taiteen keinoin. Kuntakohtainen ilmastokumppanuusmalli korvataan maakunnallisella Green deal yhteistyöllä. Green deal kehitys jatkuu maakunnallisena yhteistyönä.

Vuoden 2023 aikana kestävä kehityksen asiantuntija päivitti Kotkan ilmasto-ohjelman. Toimenpiteet käytiin läpi jokaisen vastuuasiantuntijan kanssa joko haastattelun tai sähköpostin avulla. Valtuustokierros tehdään vuoden 2024 keväällä. Ilmastobudjetti tehtiin vakiintuneena osana talousarviosuunnittelua.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskienhallinnan tavoitteena on muodostaa kokonaisnäkemys organisaation riskeistä ja niiden merkityksestä asetettujen tavoitteiden saavuttamiselle. Hallinta käsittää erilaisia toimenpiteitä riskien pienentämiseksi, poistamiseksi tai pitämiseksi. Kokonaisvaltainen riskienhallinta muodostaa systemaattisen prosessin, jonka osana on riskien arviointi. Arviointi tarkoittaa riskin toteutumisen todennäköisyyden ja vaikutusten ennakointia ja havaintoon reagointia. Toimiva riskienhallinnan prosessi on systemaattista työtä toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi ja henkilöstön hyvinvoinnin turvaamiseksi. Toimiva riskienhallinta on tiiviissä yhteydessä kaupunkistrategiaan, strategisista päämääristä johdettuihin tavoitteisiin ja toimintaan sekä seurannan mittareihin.

Kotkan kaupungin toiminnan ja talouden riskit jaotellaan kaupunginvaltuuston 23.1.2023 § 4 vahvistamien periaatteiden mukaisesti strategiaan, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Riskitilanne raportoidaan jatkuvan raportoinnin lisäksi vuosittaisen talousarvioraportoinnin yhteydessä lautakunnittain. Ajankohtainen tieto oman toiminnan riskeistä ja tilannetta seuraavista toimenpiteistä on kunkin vastualueen sekä toimintayksikön johdon ja esimiesten vastuulla. Tytäryhteisöjen osalta riskit käsitellään voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti.

Riskienhallinnan johtoryhmä lisää osaltaan toiminnan riskitietoisuutta jakamalla riskitietoa sekä toimivalle johdolle että konserniohjauksesta vastaaville tahoille. Riskienhallinnan johtoryhmän tehtävänä on kehittää kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ja tehdä/teettää tarvittavat riskianalyysit sekä laatia kaupungin riskienhallintasuunnitelma. Riskienhallinnan johtoryhmä lakkautettiin ja toiminnot päätettiin yhdistää osaksi valmiusjohtoryhmän toimintaa (JORY 30.1.2023 § 18).

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kaupunginvaltuusto ohjaa kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä hyväksymillään Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteilla. Valtuusto edellyttää, että konsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaatiotasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Sisäisen valvonnan tehtävät ja vastuut on kirjattu hallintosääntöön ja toimintasääntöihin.

Kaupunginhallitus huolehtii sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kaupungin varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta vastuualueillaan. Johto ja esimiehet seuraavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta osana operatiivista johtamistaan. Riskienhallinnan toteutumista seurataan osana toiminnan ja talouden seurantaprosessia.

Vuonna 2023 valmiusjohtoryhmä on ohjannut, koordinoit ja ohjeistanut kaupunkikonsernin riskienhallintaa. Yhteistä toimintamallia ja arviointityökaluja hyödyntämällä kaupungin ja kaupunkikonsernin riskejä voidaan arvioida kokonaisvaltaisesti ja sopia hyväksyttävistä menettelyistä. Tehtäviensä mukaisesti valmiusjohtoryhmän tulee muodostaa kokonaisvaltainen näkemys kaupungin riskienhallinnasta. Johtoryhmän keskeisenä tehtävänä on varmistaa, että kaupungin ja kaupunkikonsernin strategiset, taloudelliset, operatiiviset ja vahinkoriskit on olennaisilta osin tunnistettu ja arvioitu ja riskeille on määritelty tarvittavat hallintakeinot. Johtoryhmä koordinoi riskien arviointityökaluja koskevaa valmistelua.

Muuttuneen maailmantilanteen (korona ja Ukrainan sota) myötä valmiusasiat olivat pinnalla vuonna 2023 ja riskienhallinnan johtoryhmän kokoontumiset korvautuivat suurelta osin kaupungin valmiusjohtoryhmän toiminnalla. Riskienhallinnan johtoryhmä lakkautettiin ja toiminnot päätettiin yhdistää osaksi valmiusjohtoryhmän toimintaa (JORY 30.1.2023 § 18). Valmiusjohtoryhmä kokoontui tilinpäätösvuonna yhteensä 6 kertaa. Kokonaisvaltaisissa riskienhallinnan toimenpiteissä painottuivat kunnan johtamisen hallinta valmiustilanteessa sekä häiriöttömän palvelutoiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Riskienhallintatyössä korostuivat verkostomainen, alueellinen ja kansallinen yhteistyö alueellisessa turvallisuusfoorumi Kymen Turvassa sekä Kuntaliiton Turvallinen ja kriisinkestävä kunta -ohjausryhmässä.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Arvio perustuu vastuualueiden toiminnastaan itse antamiin tietoihin. Vastuualueet ovat arvioineet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilannettaan ja hallintakeinojen toimivuutta.

Kaupungin sisäinen valvonta on arvioinnin mukaan asianmukaisesti järjestetty ottaen huomioon voimassa olevat kaupungin hallinto- ja toimintasäännöt, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet, talousarvio- ja täytäntöönpanomääräykset, raportointimenettelyt sekä strategia-asiakirjat.

Toimintakertomusvuonna painotettuja riskienhallintatoimenpiteitä

Valmiusjohtoryhmä kokoontui 6 kertaa

Kaupungin valmiusjohtoryhmä kokoontui kaupunginjohtajan johdolla yhteensä 6 kertaa, missä on selvää laskua vuoden 2022 25 kertaan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittäminen

Vastuualueiden ja toimintayksiköiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riskikartoitus toteutettiin taloushallinnon työtilassa sijainneiden taulukoiden avulla, strategiapoijuittain. Yhtiöiden osalta riskikartoitus toteutettiin Excel-lomakkeilla. Riskihavainnot ja niitä koskevat toimenpiteet kuvattiin ja jaoteltiin kaupungin strategisia tavoitteita ja niiden saavuttamista uhkaaviin strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Kartoitus ja raportointi toteutettiin talousarvioprosessissa kaupunginvaltuuston hyväksymien Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti.

Tarkastustoiminnan pitkäkestoisena ja jatkuvana tavoitteena on organisaation sisäisten prosessien kehittäminen ja tiedolla johtamisen mahdollistaminen ja syventäminen. Toteutustapoina olivat systemaattinen, avoin ja vuorovaikutteinen yhteistyömalli, tavoitteena sisäisten ja ulkoisten toimijoiden välisen vuorovaikutuksen ja toiminnallisen yhteistyön parantaminen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toiminnan pitkän tähtäimen pysyvinä kehityskohteina ja painopisteinä ovat organisaation tiedolla johtamisen tilan parantaminen prosessien kuvaamisen, monipuolisten riskienhallinnan menetelmien, tietoturva- ja tietosuojakäytäntöjen sekä tiedonhallintamallin käyttöönoton, että ydintoiminnan jatkuvuutta turvaavien toimenpiteiden ja ajantasaisten varautumissuunnitelmien tuella.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäinen tarkastus tukee kaupunginhallitusta ja ylintä johtoa konsultoimalla, tarkastamalla ja arvioimalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanoa ja tuloksellisuutta yhdessä kaupunginjohtajan johtoryhmän kanssa suunnitellun ja kaupunginhallituksen hyväksymän tarkastussuunnitelman sekä kaupunginhallituksen hyväksymien erillistoi-meksiantojen perusteella. Tarkastussuunnitelman painopisteitä valittaessa kuultiin myös ulkoista tarkastusta.

Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle suullisesti ja/tai kirjallisesti voimassa olevan ohjeistuksen mukaan, tarkastuksen luonteesta ja tarkastushavaintojen merkittävydestä riippuen. Sisäinen tarkastus raportoi myös tarkastuslautakunnalle yhteisesti sovitun aikataulun ja erillisten toimeksiantojen mukaisesti. Yhteistyö sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen välillä pidettiin tiiviinä. Sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen yhteistyöllä muodostettiin toimintaa ja painopisteitä ohjaava tarkastuskokonaisuus, jolla organisaation toimintatapoja ja toiminnan tuloksellisuutta tehostettiin. Sisäinen tarkastus vastasi osaltaan tilintarkastajan havaintojen ja suositusten mukaisten toimenpiteiden käytäntöön viemisestä. Tehtyjen tarkastusten perusteella voidaan kohtuullisella varmuudella todeta, että sisäinen valvonta toimii tyydyttävästi.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

milj. euroa

	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos	Muutos-%
Toimintatulot	81,2	73,6	75,4	73,6	53,9	-19,7	-26,7 %
Valmistus omaan käyttöön	2,3	1,6	1,4	1,3	1,0	-0,3	-23,7 %
Toimintakulut	-393,7	-399,5	-415,3	-441,6	-176,6	265,0	-60,0 %
TOIMINTAKATE	-310,2	-324,4	-338,5	-366,8	-121,7	245,0	-66,8 %
Verotulot	218,1	225,3	236,8	245,1	141,6	-103,5	-42,2 %
Valtionosuudet	112,5	135,9	126,0	131,9	22,7	-109,1	-82,8 %
Rahoitustulot ja -menot	0,6	1,7	2,2	2,7	1,8	-0,8	-31,1 %
Korkotuotot	1,7	1,8	1,9	2,1	2,8	0,7	30,4 %
Muut rahoitustuotot	3,3	3,7	3,8	3,6	4,2	0,6	17,4 %
Korkokulut	-1,0	-3,8	-3,4	-2,9	-5,1	-2,2	76,3 %
Muut rahoituskulut	-3,4	0,0	0,0	-0,2	0,0	0,1	-76,2 %
VUOSIKATE	20,9	38,4	26,5	12,9	44,5	31,5	243,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-21,6	-36,6	-21,1	-19,0	-16,4	2,6	-13,7 %
Satunnaiset erät	0,6	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	-100,0 %
TILIKAUDEN TULOS	-0,1	1,8	5,2	-6,0	28,1	34,1	-566,6 %
Tilinpäätössiirrot	0,3	0,3	0,3	1,3	0,1	-1,2	-91,3 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,1	2,1	5,5	-4,7	28,2	33,0	-696,7 %
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos	
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	20,7	18,5	18,2	16,7	30,7	14,0	
Vuosikate/Poistot, %	96,7	104,9	125,3	68,2	271,8	203,6	
Vuosikate, euroa/asukas	401	744	516	255	881	625,5	
Asukasmäärä	52 165	51 695	51 248	50 640	50 488	-152,0	

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
 $= 100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista
 $= 100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

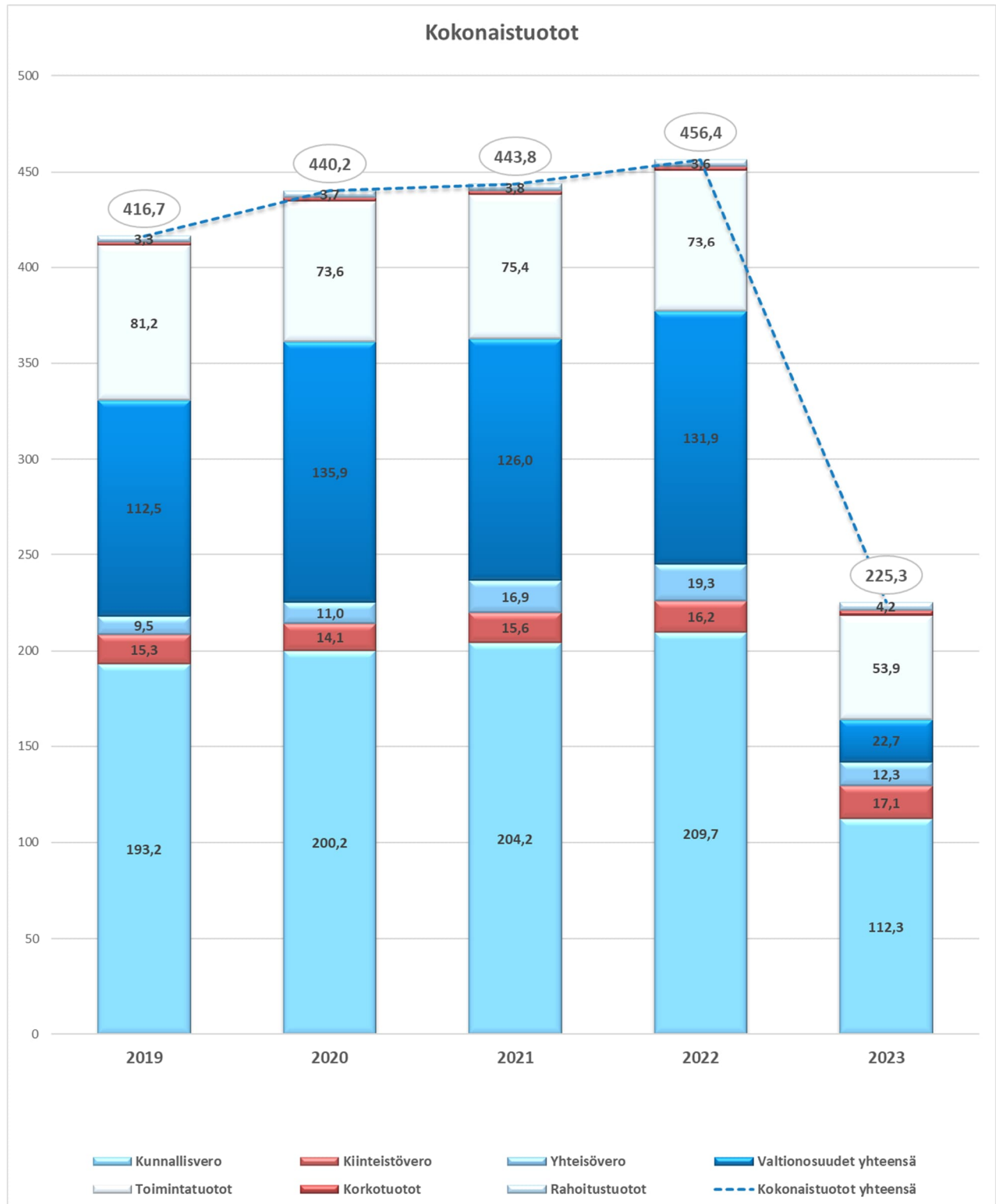
Tuloslaskelman sisältö

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tuottoina kertynyt tilikauden tulorahoitus riittää palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ns. ulkoiset erät eli tuotot, jotka on saatu kaupungin ulkopuolelta ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kaupungin ulkopuolelta. Viralliseen tuloslaskelmaan sisältyvät kaupungin lisäksi liikelaitokset ja tuloksesta on eliminoitu pois kaikki keskinäiset tilikauden aikaiset taloustapahtumat.

Hyvinvointialueiden aloittaminen 1.1.2023 on olennaisesti vaikuttanut kunnan kustannus- ja rahoitusrakenteeseen. Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoiminnan (liikelaitos) kustannukset ovat poistuneet palveluiden ostoista ja valtionosuudet ja verotulot pienentyneet. Muutokseen sisältyy siirtymäsäännöksiä ja muutostasauselementtejä, jolloin muutos vaikuttaa pysyvästi uuden kunnan taloudelliseen tilanteeseen.

TUOTOT

Kotkan kaupungin tuottojen kokonaismäärä (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot) vuonna 2023 olivat yhteensä 225,3 milj. euroa. Kokonaistuottojen määrä laski olennaisesti johtuen hyvinvointialueiden aloittamisesta 1.1.2023, jolloin valtion rahoituksesta olennainen osa siirtyi kunnilta hyvinvointialueille. Tuottojen määrä yhteensä laski edellisestä tilikaudesta yhteensä - 231,1 milj. euroa. Valtionosuudet laskivat - 109,2 milj. euroa ja verotulot - 103,5 milj. euroa. Toimintatuotot pienenivät 1,8 milj. euroa. Toimintatuottojen muutokset edellisvuoteen verrattuna on esitetty kohdassa "Toimintatuotot"

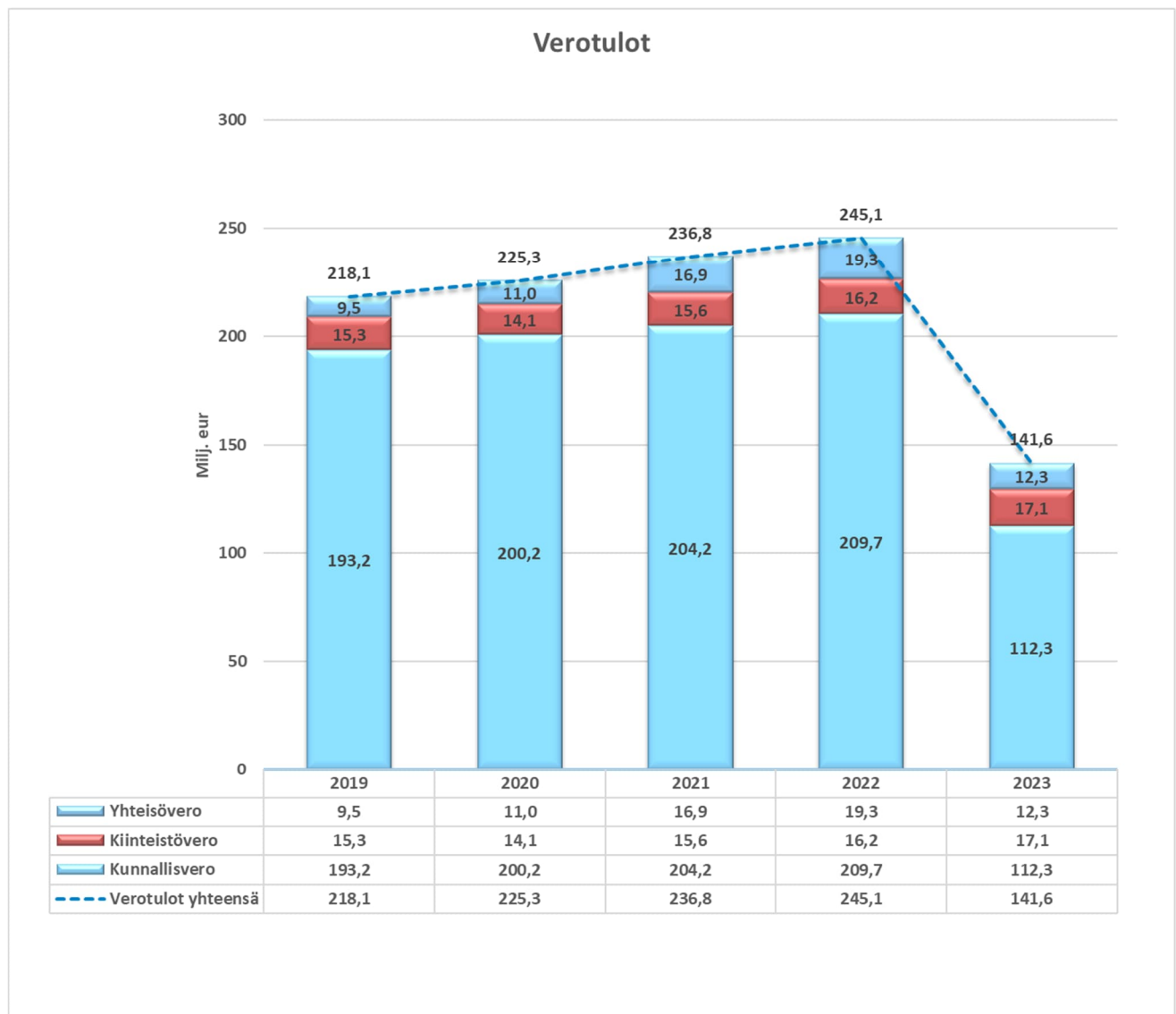

Verotulot

Verotulotilityksien kokonaismäärä vuodelta 2022 oli 141,6 milj. euroa. Verotulot laskivat hyvinvointialue uudistuksen johdosta huomattavasti ollen edellisvuotta 103,5 milj. euroa pienemmät. Kunnallisvero % vuodelle 2023 oli 9,36 %, kun edeltävänä vuonna kunnallisvero % oli 22,00. Hyvinvointialueuudistus ei vaikuttanut kunnan kiinteistöverokertymään, joka oli vuodelta 2023 yhteensä 17,1 milj. euroa, kun edellisvuonna kiinteistöveroja kertyi 16,2 milj. euroa. Kiinteistöverojen osuus verotuloista oli vuonna 2023 12 %:a, kun edellisenä vuotena osuus oli 7 %.

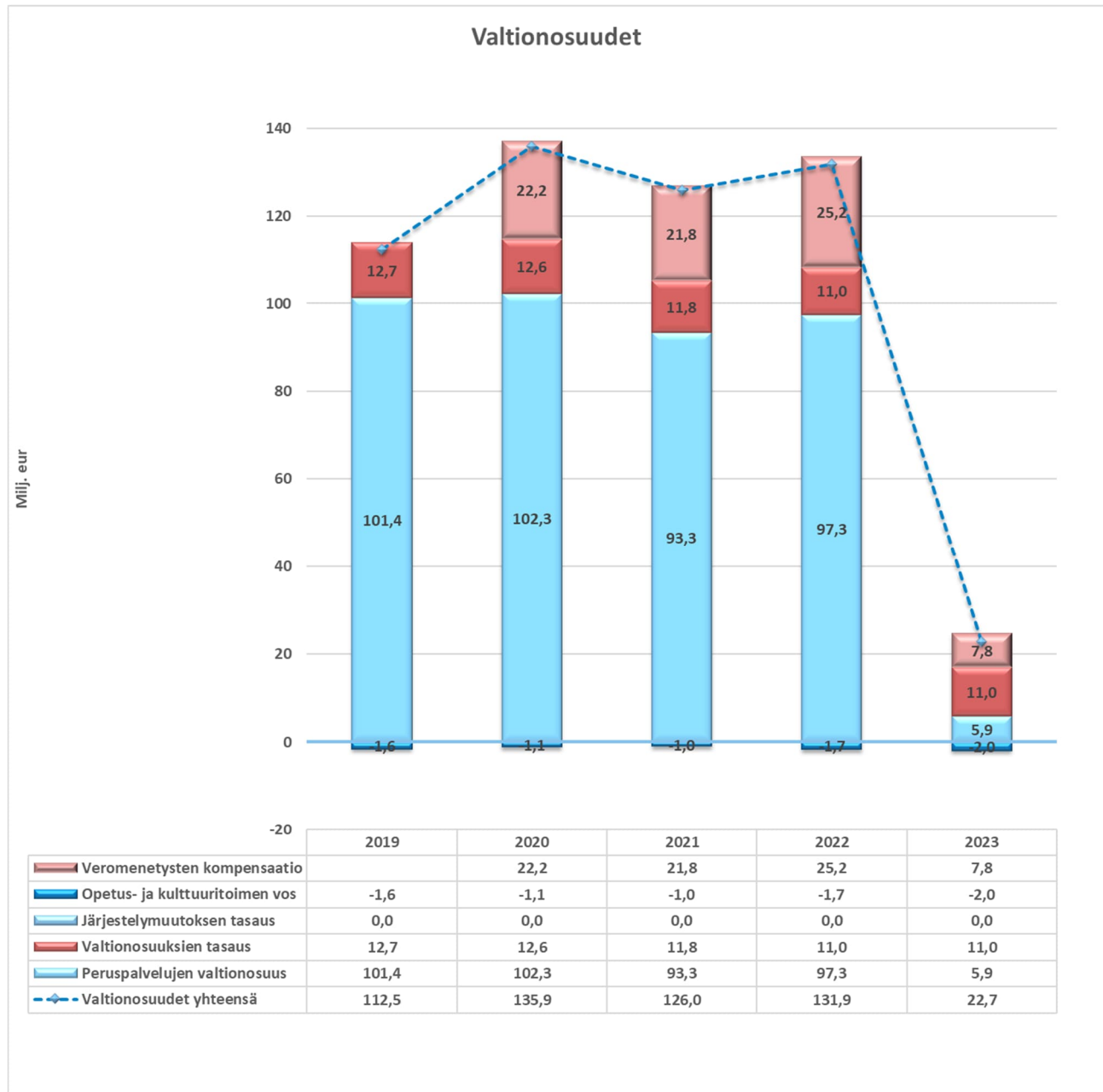
Kunnallisveron kokonaiskertymä tilikaudelle 2023 oli yhteensä 112,3 milj. euroa, kun edellisvuonna kertymä oli 209,7 milj. euroa. Vuoden 2023 verotilityksiin sisältyi vuoden 2022 ja 2021 kunnallisveron tilityksiä koko vuoden ajalta yhteensä 19,8 milj. euroa. Kyseiset tilitykset kertyvät ennen hyvinvointialueuudistusta edeltävällä veroprosentilla. Mainitut edellisten vuosien verohäntien kertymät nostivat tilikauden 2023 alkuvuoden tilityksiä ja laskivat loppuvuoden tilityksiä, jolloin veronmaksajille palautettiin liikaa maksettuja veroja.

Kuntien yhteisöverojen kertymää leikattiin hyvinvointialueuudistuksen johdosta. Yhteisöveron tuotosta 1/3 osa siirrettiin kunnilta hyvinvointialueiden rahoitukseen. Tilikaudelta 2023 yhteisöveroja kertyi 12,3 milj. euroa, kun edellisellä tilikaudella kertymä oli 19,3 milj. euroa. Vähennys (7,0 milj. euroa) on hieman suurempi kuin edellä mainittu rahoituksen siirto hyvinvointialueille (6,4 milj. euroa).

Valtionosuudet

Valtionosuuksien yhteismäärä tilikaudella oli 22,7 milj. euroa. Valtionosuudet laskivat - 109,5 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Peruspalveluiden valtionosuus oli 5,9 milj. euroa, kun edellisvuonna peruspalveluiden (sis. terveys- ja sosiaalipalvelut) tuottamiseen saatiin valtionosuutta 131,9 milj. euroa. Vertailuvuoden 2020 valtionosuudet sisälsivät huomattavia määriä erillisiä valtion koronatukitoimia.

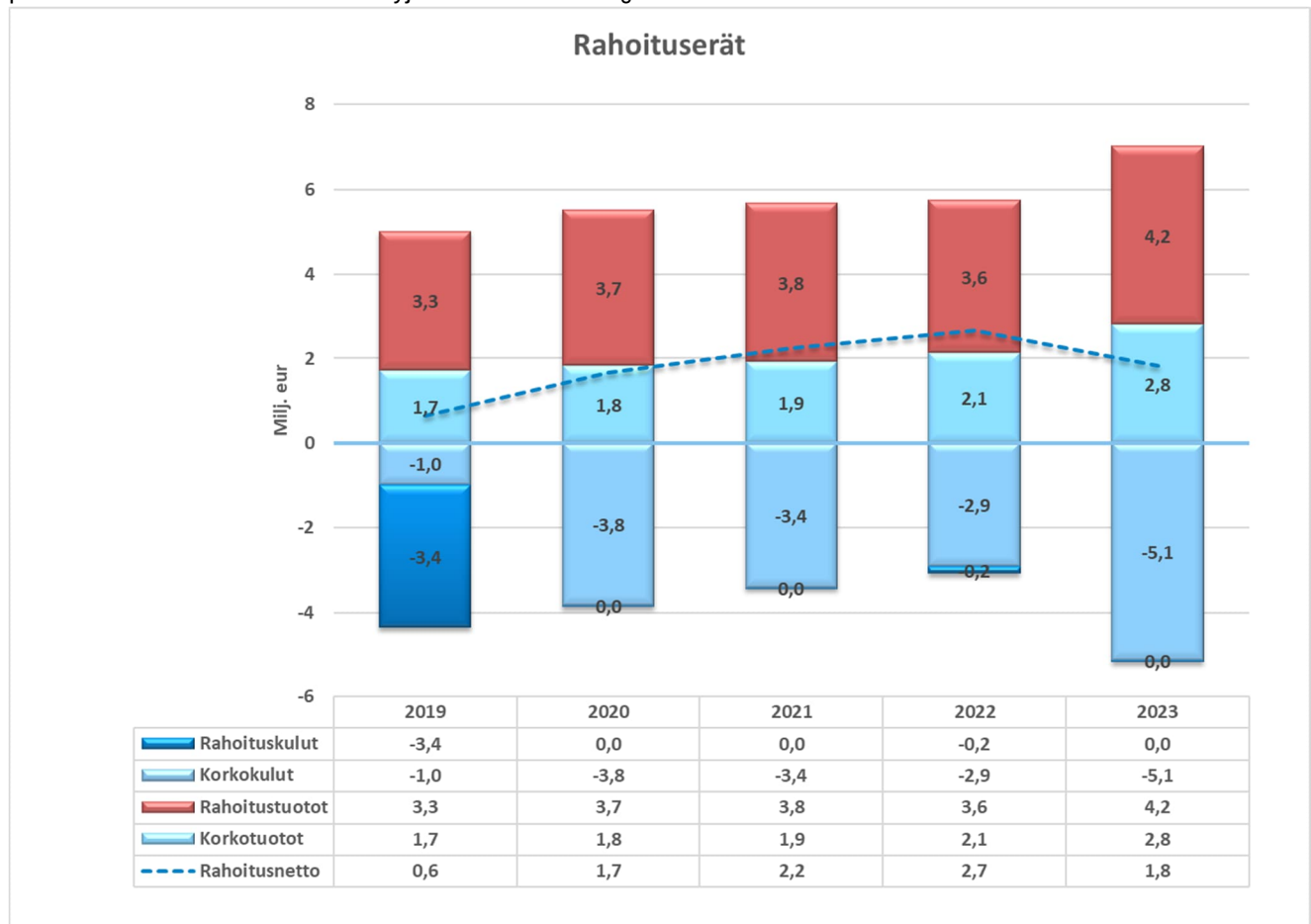

Rahoitustuotot

Korkotuotot (korkotulo lainoista tyttärille) nousivat vuodesta 2022 0,7 milj. euroa, ollen tilikaudella 2,8 milj. euroa.

Korkotuottojen kasvu johtuu yleisen korkotason noususta sekä antolainakannan kasvamisesta.

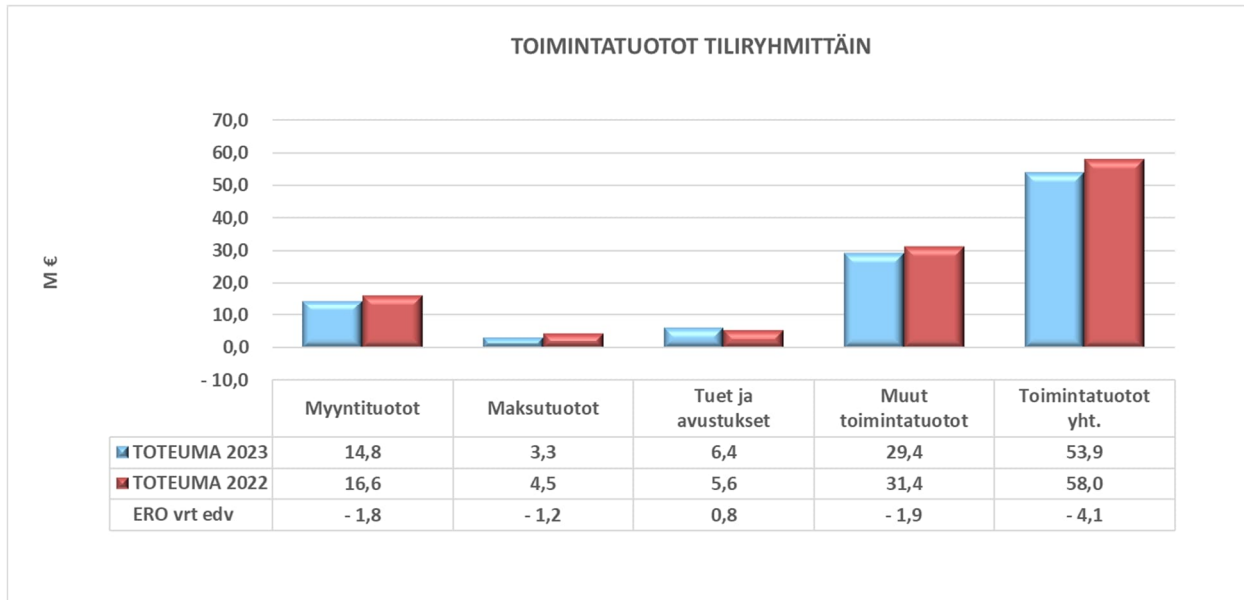
Muut rahoitustuotot kasvoivat niin ikään 0,7 milj. Euroa. Tässä kasvu tulee etenkin HaminaKotka Satama Oy:n SVOP-palautuksesta sekä Kuntarahoitus Oyj:n kasvaneesta osingosta.

Toimintatuotot

Toimintatuottojen ja -kulujen vertailut edelliseen vuoteen esitetään pelkästään kaupungin toteumatietojen mukaisina. Edellisen vuoden vertailutiedoissa ei ole mukana Kymenlaakson Pelastuslaitoksen toimintatuottoja eikä -kuluja.

Toimintatuottoja tilikaudelta kertyi 53,9 milj. euroa. Toimintatuotot laskivat kokonaisuutena – 4,1 milj. euroa.

Myyntituotot laskivat edellisvuodesta – 1,8 milj. euroa. Myyntituottojen laskusta olennainen osa aiheutuu maahanmuuttotyön valtion korvausten pienentymisestä varsinaisen palvelutoiminnan supistumisen johdosta.

Maksutuotot alenivat edellisvuodesta yhteensä – 1,2 milj. euroa. Olennaisin alenema syntyi varhaiskasvatusmaksujen pienentymisestä.

Tuet ja avustukset toteutuivat 0,8 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Kasvua aiheutui kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisissa opetustoimessa ja varhaiskasvatuksessa ja vähennystä kaupunkirakennelautakunnan alaisessa joukkoliikenteen yksikössä.

Muut toimintatuotot pienenivät – 1,9 milj. euroa. Pienentyminen johtuu pääasiallisesti muihin toimintatuottoihin kuuluvien käyttöomaisuuden myyntivoittojen pienentymisestä. Tilikaudella 2023 käyttöomaisuuden myyntivoittoja toteutui ainoastaan 0,4 milj. euroa, kun edellisenä vuonna käyttöomaisuuden myyntivoitot olivat 2,2 milj. euroa, mistä olennaisimpana Karhulan Sairaalan myyntivoitto.

KULUT

Toimintakulut

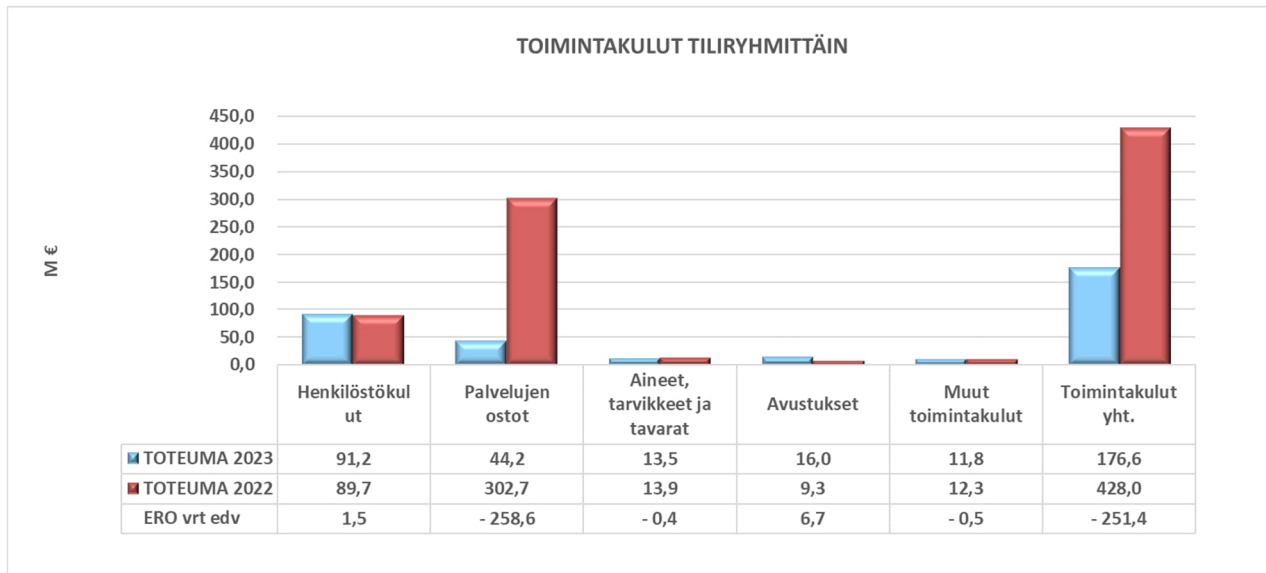
Kotkan kaupungin kulujen (toimintakulut, korkokulut ja rahoituskulut) kokonaismäärä oli 181,8 milj. euroa. Kuluista 176,6 milj. euroa oli toimintakuluja. Toimintakulut laskivat edellisvuodesta – 251,4 milj. euroa, mistä Korkokulut ja -rahoituskulut olivat yhteensä 5,0 milj. euroa, kun vuonna 2022 ko. kulut olivat 3,1 milj. euroa.

Toimintakulujen tiliryhmäkohtaiset muutokset on esitetty alla olevassa kaaviossa. Toimintakulut pienenivät olennaisesti hyvinvointialueiden aloittamisen johdosta. Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalouden Kymsojen päättymisen vaikutus toimintakuluihin on 246,8 milj. euroa. Luvussa ei ole mukana työmarkkinatuen kuntaosuus, joka vertailuvuonna sisältyi Kymsojen laskutukseen (ns. edelleen laskutus).

Toimintakulujen vertailukelvottomuutta aiheuttaa myös Kymenlaakson Pelastuslaitoksen kuntaosuuden poistuminen Kaupunkirakennelautakunnan toimintakuluista. Kuntaosuus sisältyy vuoden 2022 palveluiden ostoihin 5,7 milj. euron suuruusena.

Myös maahanmuuttajatyön olennainen supistuminen ja ulkoistustoimenpiteet aiheuttavat toimintakuluihin 2,1 milj. euron vähennyksen suhteessa edellisvuoden toimintakuluihin. Kyseiset toimintakustannukset ovat pääosin valtion korvattavia, jolloin vastaava muutos on nähtävillä myös toimintatuottojen pienentymisenä.

Kun toimintakuluista eliminoidaan edellä mainitut (sote, kympe, maahanmuuttotyö) toiminnan muutoksen aiheuttamat kustannuserämuutokset, jää kunnan jäljellä olevien palveluiden toimintakulujen muutokseksi 3,3 milj. euroa kustannuslisäystä. Tästä lisäyksestä henkilöstökulujen lisäystä on 2,3 milj. euroa, palvelujen ostojen lisäystä 0,8 milj. euroa ja avustuksien lisäystä 0,8 milj. euroa. Aineissa ja tarvikkeissa sekä muissa toimintakuluissa tapahtui säästöä yhteensä 0,5 milj. euroa.

Henkilöstökulut olivat 2023 yhteensä 91,2 milj. euroa. Henkilöstökulut kasvoivat edellisvuodesta 1,5 milj. euroa. Palkkojen ja palkkioiden kasvu oli 3,4 milj. euroa, kun henkilösivukulut pienenevät 2,0 milj. euroa. Palkkojen henkilöstösivukuluihin sisältyy Kevan jäsenyhteisöiltään laskuttama tasausmaksu. Tasausmaksulla katetaan Kevan palkkaperusteisen eläkemaksun ylittävä osuus Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän kokonaismaksutasosta. Tasausmaksu veloitetaan hyvinvointialueilta ja kunnilta. Kuntien osuus maksusta on 48,7 %. Kuntien osuus jaetaan yksittäisille kunnille kunnan saaman verorahoituksen suhteessa. Tasausmaksua perittiin ensimmäisen kerran tilikaudelta 2023. Vuoden 2023 tasausmaksu oli 3,2 milj. euroa. Aiemmin kunnilta perittiin ns. eläkemenoperusteista maksua. Eläkemenoperusteinen maksu oli tilikaudella 2022 yhteensä 6,5 milj. euroa. Edellä mainitusta eläkemaksujärjestelmän muutoksesta aiheutui kunnalle 3,3 milj. euron kustannusten vähennys.

Henkilöstökuluihin sisältyy kunnan itsensä maksamat eläkkeet. Itse maksettavista eläkkeistä on tehty eläkevastuuvaraus taseeseen. Eläkevastuuvaraus tarkistetaan vähintään parin vuoden välein. Tilinpäätöksessä 2023 eläkevastuun määrä on tarkastettu Kevan eläkevastuun laskentapalvelussa. Koska eläkkeisiin on kohdistunut poikkeuksellisen suuret indeksikorotukset, niin myös kunnan eläkevastuun määrä on noussut. Eläkevastuun määrä on laskennan perusteella 31.12.2023 yhteensä 1,7 milj. euroa, kun tilikauden alussa vastuuvarauksen määrä oli 1,4 milj. euroa. Eläkevastuun muutos lisäsi tilikauden henkilöstösivukulujen määrää 0,3 milj. euroa. Tilikaudelta maksettujen eläkkeiden määrä oli 0,3 milj. euroa.

Palkat ja palkkiot tuloslaskelman erä muodostuu Kuntien palkoista ja palkkioista sekä jaksotetuista palkoista. Jaksotettuihin palkkioihin kirjataan lomapalkkavelan muutos. Tilikauden 2023 lopussa lomapalkkavelan muutos kirjattiin suoraan henkilöstön mukaiselle kustannuspaikalle, kun aiemmin vastaava vuosittainen muutos vyörytettiin varsinaisen toiminnan kustannuspaikoille. Tämä kirjaustavan muutos lisäsi vastuualueen henkilöstökulujen määrää, vaikka koko kaupungin tasolla kirjaustavan muutoksella ei ole vaikutusta.

Palkkojen ja palkkioiden 3,4 milj. euron kasvusta 0,8 milj. euroa aiheutui opetustoimen vastuualueelta ja 1,8 milj. euroa varhaiskasvatuksen vastuualueelta. Lisäksi hyvinvointilautakunnan alaisten toimintojen henkilöstökulujen kasvua oli 0,5 milj. euroa ja kaupunkirakennelautakunnan alaisissa toiminnoissa 0,8 milj. euroa. Lisätiedot henkilöstökulujen kasvusta on luettavissa lautakunta-kohtaisista tilinpäätösdokumenteista.

Kunnan palveluiden ostot olivat tilikaudella yhteensä 44,2 milj. euroa. Edellisvuoden palveluiden ostoihin sisältyi vertailukelvottomia eriä, joita on selostettu edellä. Työmarkkinatuen kuntaosuus vuodelta 2022 sisältyi Kymsoten läpilas-kutettaviin eriin ja sen johdosta sisältyi palvelujen oston tiliryhmään. Vuonna 2023 työmarkkinatuen kuntaosuus laskutettiin suoraan kunnalta ja kustannus sisältyy avustuksien tiliryhmään. Työmarkkinatuen kuntaosuus oli vuonna 2023 yhteensä 6,6 milj. euroa, mikä on 0,1 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2022.

Kun avustuskustannuksista poistetaan edellä mainittu työmarkkinatuen kirjaustavan muutos, niin muiden avustuksien määrä kasvoi tilikaudella 0,2 milj. euroa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat tiliryhmän kustannukset pienenivät edellisvuodesta 0,4 milj. euroa. Pienennyksestä 0,3 milj. euroa aiheutui maahanmuuttajatyön aine- ja tarvikeostojen pienentymisestä. Muiden yksiköiden aine- ja tarvikeostot pienenivät 0,1 milj. euroa.

Muut toimintakulut pienenivät vuoteen 2022 verrattuna 0,5 milj. euroa. Maahanmuuttajatyön osuus pienennyksestä oli 0,1 milj. euroa. Muihin toimintakuluihin sisältyvät vuokratulot, joista vähennystä toimitilahallinnon vuokratuloissa ja kasvua kaluston vuokrissa ja leasingkustannuksissa. Muihin toimintakuluihin sisältyvät myös luottotappiot, joita kirjattiin tilikauden 2023 aikana yhteensä 0,1 milj. euroa.

Rahoituskulut

Korkokulut olivat tilikaudelta – 5,1 milj. euroa, mikä on – 2,2 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2022.

Korkokustannusten nousu on seurausta yleisen korkotason noususta. Euribor-korot nousivat reippaasti vuoden 2023 aikana. Esimerkiksi 3 kk Euribor korko tammikuussa 2023 oli 2,25 % ja joulukuun 2023 lopussa jo 3,95 %:

Toimintakate ja vuosikate

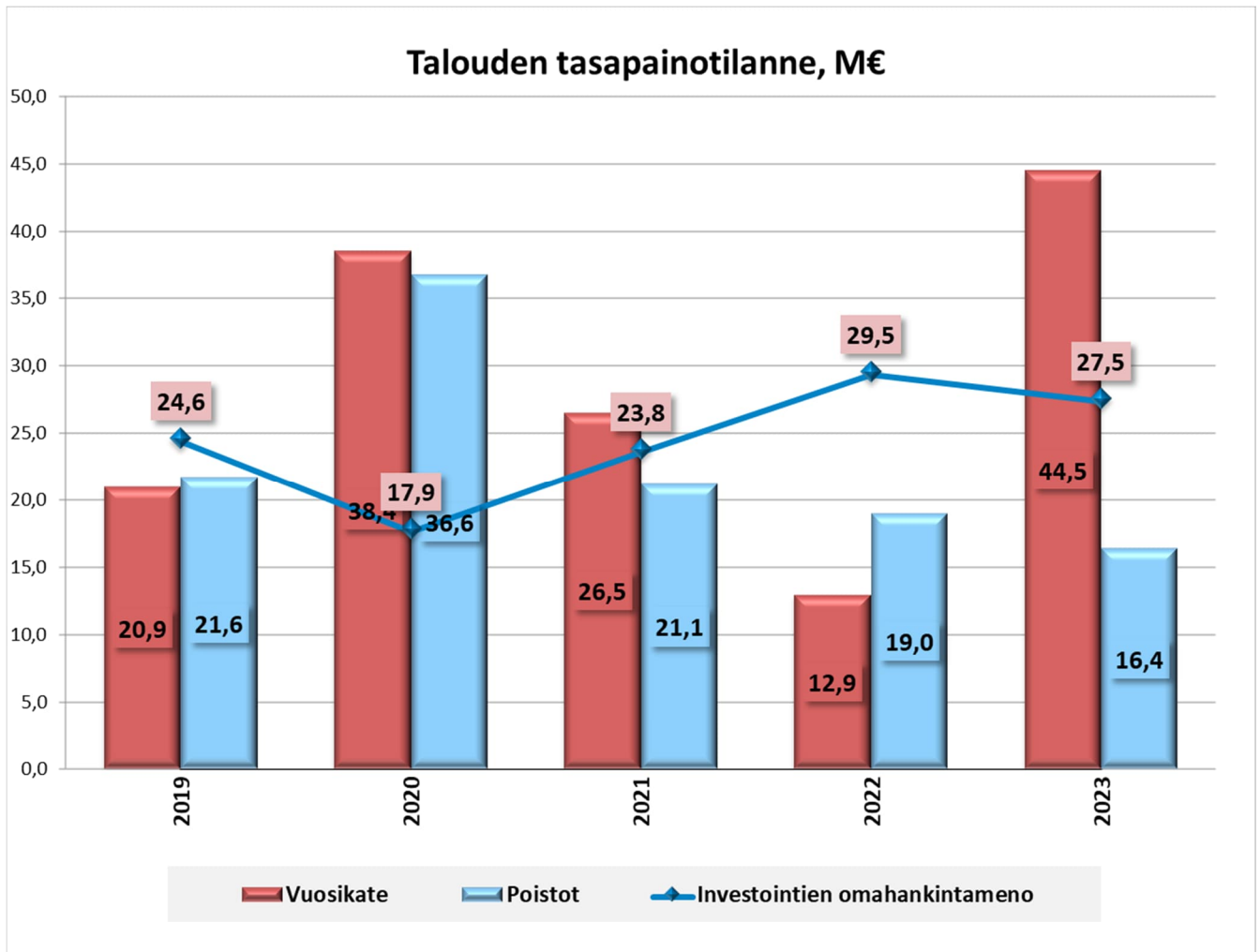
Toimintakatteella osoitetaan, paljonko kuluista saadaan katetuksi palvelutoiminnan myynti- ja maksutuloilla. Loput toimintakuluista katetaan käytännössä vero- ja valtionosuusrahoituksella. Toimintakate on kunnissa negatiivinen. Tilikauden toimintakate oli – 121,7 milj. euroa, ollen 245,0 milj. euroa edellisvuotta parempi. Toimintakateen olennainen muutos aiheutuu sosiaali- ja terveysmenojen siirtymisestä hyvinvointialueelle. Hyvinvointialue saa toimintansa rahoituksen valtiolta.

Toimintatuotot kattoivat 30,7 % toimintakuluista, mikä osuus on kasvanut edellisvuodesta 14,0 %. Tunnusluvun kunta-kohtaisessa vertailussa on huomioitava kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen. Kuntien tilinpäätös- ja tunnuslukuvertailuja on saatavissa nettisivustolta Tutkihallinto.fi. Tilinpäätöstiedot vuodelta 2023 on raportoitava Valtiokonttorille viimeistään 30.4.2024.

Tilinpäätöksen 2023 vuosikate oli 44,5 milj. euroa ja se parani edellisestä vuodesta 31,5 milj. euroa. Vuosikatteeseen sisältyvät verotulot ja valtionosuudet laskivat edellisvuodesta 212,7 milj. euroa, josta verotulojen kasvu oli 8,4 milj. euroa, mikä on seurausta valtion rahoituserien siirtymisestä kunnilta hyvinvointipalveluiden rahoittamiseen.

Poistojen kokonaismäärä 16,4 milj. euroa muodostuu suunnitelman mukaisista poistoista. Suunnitelman mukaiset poistot olivat tilikaudelta 15,6 milj. euroa. Tilikauden kertaluonteiset poistot olivat 0,8 milj. euroa. Sekä suunnitelman mukaisiin poistoihin että kertaluonteisiin poistojen euromäärän muutoksiin vaikuttivat olennaisesti pysyvien vastaavien laskentaohjeiden päivitys ja sen seurauksena toimeenpantu pysyvien vastaavien tarkastus menojäännöskohteiden osalta. Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 11.12.2023 hyväksynyt uudet pysyvien vastaavien ohjeet, jonka mukaisesti luovutaan kokonaan menojäännöspoistojen soveltamisesta. Menojäännöspoistomenettelyä on aiemmin käytetty kiinteiden rakenteiden ja laitteiden poistosuunnitelmana.

Vuosikate osoittaa tulo- ja rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, tulo- ja rahoitus on riittävä. Oletus on kuitenkin pätevä vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Investointien omahankintameno on investointimenojen ja rahoitusosuuksien erotus ilman pysyvien vastaavien myyntien vaikutusta. Nettoinvestoinneilla tarkoitetaan bruttoinvestointien ja rahoitusosuuksien sekä muiden tulojen erotusta. Investointien muissa tuloissa esitetään myytyjen pysyvien vastaavien hankintamenojen vähennykset.

Tilikauden 2023 investointien omahankintamenot olivat 27,5 milj. euroa. Kun huomioidaan myytyjen pysyvien vastaavien tasearvon muutos 0,1 milj. euroa, niin nettoinvestointien määrä oli 27,4 milj. euroa. Investointien rahoitusosuudet olivat tilikaudelta 2023 yhteensä 0,8 milj. euroa. Rahoitusosuutena on käsitelty ainoastaan kunnan saamat avustukset valtiolta, mikä vastaa Kuntaliiton poistoyleisohjetta. Muiden yritysten avustukset ja niitä vastaavat investointikustannukset on kirjattu käyttötalousiin, mikä menettely on otettu käyttöön vuodesta 2023 lähtien.

Investoinnit eritellään tarkemmin kohdassa 8.5 Investointiosan toteutuminen.

Vuoden 2023 vuosikate 44,5 milj. euroa on riittänyt investointien omahankintahinnan 27,5 milj. eur kattamiseen. Vuoden 2023 tilikauden poistot olivat 16,4 milj. euroa.

Satunnaiset erät

Tilikaudella 2023 ei ole kirjattu satunnaisia eriä.

Tilinpäätössiirrot

Tilikaudella 2023 on tuloutettu poistoeroa (purettu investointivarausta) yhteensä 0,1 milj. euroa. Poistoeron muutos aiheutuu Opintokeskus Karhun rakennuksen poistoeron tuloutuksesta kyseisen rakennuksen suunnitelman mukaisia poistoja vastaavasti.

Tilikauden ylijäämä

Tilikauden ylijäämä oli 28,2 milj. euroa (28 229 793,28 eur). Ylijäämä sisältää poistoeron tuloutuksen 0,1 milj. euroa. Ilman poistoeron tuloutusta muodostuva tilikauden tulos oli 28,1 milj. euroa

Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

milj. euroa	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	20,9	38,4	26,5	12,9	44,5	31,5
Satunnaiset erät	0,6	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-4,2	9,0	-7,5	-10,1	0,0	10,1
Investointien rahavirta						0
Investointimenot	-41,2	-18,7	-24,1	-29,9	-28,3	1,6
Rahoitusosuudet investointeihin	1,5	0,8	0,3	0,4	0,8	0,4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5,4	1,2	6,5	6,9	0,4	-6,5
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-17,1	30,7	1,5	-19,7	17,3	37,1
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,2	-0,1
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0	30,0	0,0	30,0	30,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-29,2	-14,1	-43,3	-8,9	-5,7	3,2
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4,2	11,3	-19,9	15,4	13,9	-1,5
Oman pääoman muutokset	15,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-22,9	-3,4	3,3	-22,7	-46,7	-24,0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-32,9	-6,2	-29,8	-16,3	-8,6	7,7
Rahavarojen muutos	-50,0	24,5	-28,3	-36,0	8,7	44,7
Rahavarat 31.12.	43,5	68,0	39,7	3,7	12,5	
Rahavarat 1.1.	93,5	43,5	68,0	39,7	3,7	

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Investointien tulorahoitus, %	52,6	215,4	111,1	43,8	161,6	117,7
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6	1,0	0,8	0,4	1,1	0,7
Kassan riittävyys, pv	34	57	30	3	21	18
Asukasmäärä	52 165	51 695	51 248	50 640	50 488	-152
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, milj. eur	46,0	90,1	94,4	-7,6	12,8	20,3

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla lukua useamman vuoden jaksolla.

Kotkan kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta 2023 oli 17,3 milj. euroa eli tulorahoitus on riittänyt kattamaan tilikauden investoinnit. Edellisten tilikausien toiminnan ja investointien rahavirta on vaihdellut merkittävästi. Vaihteluun ovat vaikuttaneet erot vuotuisissa investointitasoissa, olennaiset myyntivoittotapahtumat ja esim. pakollisen varauksen kirjaukset. Vuoden 2023 toiminnan rahavirran positiivisuus aiheutuu vuosikatteen hyvästä kehityksestä.

Kassavarojen riittävyyden tunnusluku oli 21 päivää, kun vuonna 2022 se oli 3 päivää. Rahavarat olivat vuoden vaihteessa 12,5 milj. euroa.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE

milj. euroa

VASTAAVAA	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
PYSYVÄT VASTAAVAT	525,9	510,2	511,4	517,4	496,7	-20,7
Aineettomat hyödykkeet	0,7	0,7	1,0	1,1	6,3	5,3
Aineettomat oikeudet	0,1	0,4	0,4	0,2	0,1	-0,1
Muut pitkävaikutteiset menot	0,5	0,3	0,6	0,8	6,2	5,4
Ennakkomaksut	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Aineelliset hyödykkeet	307,1	288,2	284,2	285,0	285,0	0,0
Maa- ja vesialueet	95,5	104,0	103,5	106,6	107,4	0,8
Rakennukset	141,5	121,2	115,0	109,6	105,2	-4,3
Kiint.rakenteet ja laitteet	54,9	50,5	46,7	44,0	43,9	-0,2
Koneet ja kalusto	7,9	8,6	8,6	8,0	2,8	-5,2
Muut aineelliset hyödykkeet	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	0,0
Enn.maksut ja keskener.hankinnat	5,2	1,7	8,2	14,6	23,5	8,9
Sijoitukset	218,0	221,4	226,3	231,3	205,4	-25,9
Osakkeet ja osuudet	212,2	215,5	220,4	225,4	199,4	-26,1
Muut lainasaamiset	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	0,0
Muut saamiset	0,6	0,6	0,6	0,6	0,8	0,2
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,8	0,8	0,9	1,2	1,3	0,1
Valtion toimeksiannot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,8	0,8	0,9	1,2	1,3	0,1
VAIHTUVAT VASTAAVAT	114,1	142,4	120,5	116,0	148,4	32,4
Vaihto-omaisuus	0,6	1,3	1,0	0,7	0,6	-0,1
Aineet ja tarvikkeet	0,6	1,3	1,0	0,7	0,6	-0,1
Saamiset	70,0	73,0	79,8	111,6	135,4	23,8
Pitkäaikaiset saamiset	51,2	58,4	63,6	96,1	126,1	30,0
Lainasaamiset	47,3	55,2	58,1	90,6	120,6	30,0
Siirtosaamiset	3,9	3,2	5,5	5,5	5,5	0,0
Lyhytaikaiset saamiset	18,8	14,6	16,2	15,5	9,3	-6,2
Myyntisaamiset	5,8	5,7	4,9	4,0	3,6	-0,4
Lainasaamiset	0,0	0,0	5,1	6,1	1,6	-4,5
Muut saamiset	7,9	5,3	2,5	1,6	1,1	-0,5
Siirtosaamiset	5,1	3,6	3,7	3,8	3,0	-0,8
Rahoitusarvopaperit	30,0	30,0	30,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	30,0	30,0	30,0	0,0	0,0	0,0
Rahat ja pankkisaamiset	13,5	38,0	9,7	3,7	12,5	8,7
VASTAAVAA YHTEENSÄ	640,8	653,5	632,9	634,6	646,4	11,8

VASTATTAVAA	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
OMA PÄÄOMA	303,2	309,2	314,7	310,0	308,0	-2,0
Peruspääoma	293,1	293,1	293,1	293,1	262,9	-30,2
Muut omat rahastot	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,0
Edel. tilikauden yli-/alijäämä	9,0	13,1	15,1	20,6	15,9	-4,7
Tilikauden yli-/alijäämä	0,1	2,1	5,5	-4,7	28,2	33,0
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET						0
VARAUKSET	4,4	4,2	3,9	2,6	2,5	-0,1
Poistoero	4,4	4,2	3,9	2,6	2,5	-0,1
Vapaaehtoiset varaukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
PAKOLLISET VARAUKSET	2,4	11,7	9,2	1,4	1,7	0,3
Eläkevaraukset	2,4	2,1	1,7	1,4	1,7	0,3
Muut pakolliset varaukset	0,0	9,7	7,5	0,0	0,0	0,0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0,8	0,8	0,9	1,2	1,2	0,0
Valtion toimeksiannot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lahjoitusrahastojen pääomat	0,8	0,8	0,9	1,2	1,2	0,0
VIERAS PÄÄOMA	329,9	327,5	304,2	319,4	333,0	13,6
Pitkäaikainen	96,1	52,8	73,9	68,0	93,8	25,8
Joukkovelkakirjalainat	30,0	0,0	30,0	30,0	30,0	0,0
Lainat rah. ja vak.laitoksilta	65,3	52,0	43,1	37,4	63,4	25,9
Saadut ennakot	0,8	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut velat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Siirtovelat	0,0	0,0	0,7	0,6	0,4	-0,1
Lyhytaikainen	233,8	274,8	230,3	251,3	239,2	-12,2
Joukkovelkakirjalainat	0,0	30,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainat rah. ja vak.laitoksilta	164,1	163,4	154,1	159,9	176,7	16,8
Lainat julkisyhteisöiltä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainat muilta luotonantajilta	37,6	48,8	33,9	40,3	35,8	-4,5
Saadut ennakot	1,4	2,6	2,5	3,8	1,8	-1,9
Ostovelat	15,7	15,2	24,7	30,0	9,7	-20,3
Muut velat	4,1	3,8	3,9	4,9	4,7	-0,2
Siirtovelat	10,8	10,9	11,2	12,5	10,4	-2,0
VASTATTAVAA YHT	640,8	653,5	632,9	634,6	646,4	11,8

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Tarkemmin eritelty, sentin tarkkuudella laadittu tase esitetään tilinpäätöslaskelmat - osassa.

TASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Kunnan omavaraisuus %	48,2	48,2	50,5	49,6	48,2	-1,4
Suhteellinen velkaantuneisuus %	79,6	74,6	68,9	70,0	151,7	81,7
Lainat ja vuokravastuut 31.12. (milj. euroa)	443	434	370	408	414	7
Lainat ja vuokravastuut 31.12. euroa/asukas	8 492	8 391	7 216	8 047	8 207	160
Kertynyt yli/alijäämä, 1000 euroa	9 128	15 128	20 614	15 884	44 113	28 230
Kertynyt yli/alijäämä, euroa/asukas	175	293	402	314	874	560
Kunnan lainakanta 31.12. (milj.euroa)	297	294	261	268	306	38
Kunnan lainat euroa/asukas	5 695	5 692	5 095	5 285	6 058	773
Lainasaamiset (milj. euroa)	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	0,0
Asukasmäärä	52 165	51 695	51 248	50 640	50 488	-152

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12. (uusi tunnusluku)

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Kriisikunta kriteeristön uudistuksen seurauksena yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintaker-
tomuksen laatimisesta on päivitetty vuodesta 2019 lähtien. Päivitetyin ohjeen mukaan tunnuslukuina esitetään lainat
ja vuokravastuut 31.12. sekä per asukas. Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden
määrä. Vuokravastuut huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena. Liitetietojen ohjeistuksen mukaan vuokra-
vastuut ovat vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma. Vuokravastuina esitetään
kaiken tyyppisistä tuotannontekijöistä syntyvät vuokravastuut, kuten toimitilat, koneet ja laitteet, maa-alueet. Tun-
nusluvasta ei ole esitettävissä vertailutietoa edellisiltä vuosilta vuokravastuumääritelmän muutoksesta johtuen.

Kotkan kaupungin taseen loppusumma oli 646,4 milj. euroa. Taseen loppusumma kasvoi 11,8 milj. euroa. Aineellis-
ten hyödykkeiden eli maa-alueiden, rakennusten, koneiden, laitteiden jne. tasearvo säilyi ennallaan. Osakkeiden
tasearvo pieneni - 25,9 milj. euroa, mikä aiheutuu Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymäosuuk-
sien alaskirjauksesta kunnan peruspääomaa vastaan. Aineettomien hyödykkeiden tasearvo kasvoi 5,3 milj. euroa.
Tasearvon kasvu johtui VT 7 tasearvon uudelleen kohdistamisesta kiinteistä rakennelmista ja laitteista muihin pitkä-
vaikutteisten menojen osallistuminen toisen yhteisön hankkeisiin. Osallistuminen toisen yhteisön hankkeisiin käyttö-
omaisuusryhmä perustettiin pysyvien vastaavien laskentaohjeiden päivityksen yhteydessä. Kirjanpitolautakunnan
kuntajaosto on suosituksessaan esittänyt kyseisen omaisuusryhmän, mutta omaisuusryhmää ei ole täydennetty kau-
pungin pysyvien vastaavien laskentaohjeisiin joulukuun 2023 päivystä aiemmin. Taseryhmää käytetään, kun omai-
suuserä ei siirry kaupungin omistukseen, vaikka kaupunki kustannuksiin osallistukin. Tilikaudena 2021 – 2023 toteu-
tettiin Valtion väylähankkeena Paimenportin eritasoliittymä. Kyseinen liittymä on valmistuksen jälkeen siirtynyt kau-
pungin omistukseen. Tästä syystä kyseinen liittymä sisältyy kiinteiden rakennelmien ja laitteiden omaisuusryhmään.

Keskeneräisiin hankintoihin sisältyvät seuraavalla tilikaudella jatkuvat investoinnit. Näistä olennaisimmat ovat Karhu-
lan Alakoulun (Käpylän koulu) investointi, Keltakallion teollisuusalueeseen liittyvät investoinnit sekä Arto Tolsa Aree-
nan katsomorakennusinvestointi.

Taseesta laskettava omavaraisuusaste oli tilikauden päättyessä 48,2 %. Lainakannan määrä kasvoi 38,0 milj. euroa ja
lainat asukasta kohti olivat 6 058 euroa. Kaupungilla oli taseessaan 31.12.2023 pitkäaikaista lainaa 93,4 milj. euroa.
Lyhytaikaista lainaa pankeilta ja rahalaitoksilta (sisältää kuntatodistukset) oli yhteensä 176,7 milj. euroa, josta 4,08
milj. euroa on pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä vuonna 2024. Tämän lisäksi kaupungilla on 35,8 milj. euroa lyhytai-
kaista velkaa tytäryrityksille konsernitilistä.

Suhteellinen velkaantuneisuus kuvaa kaupungin mahdollisuuksia selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksellaan. Tunnusluku on sitä parempi, mitä pienempi luvun arvo on. Rahoitusvarallisuus mittaa kaupungin likvidien varojen riittävyyttä vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Suhteellinen velkaantuneisuus oli vuodelta 2023 151,7 %, kun edellisenä vuonna tunnusluku oli 70,0 %. Tunnusluku lasketaan vieraan pääoman pl saadut ennakot osuutena käyttötuloista. Käyttötuloihin luetaan toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet. Käyttötulot pienenevät olennaisesti hyvinvointialueiden aloittamisen johdosta ja tämä aiheuttaa suhteellinen velkaantuneisuus tunnusluvun olennaisen heikkenemisen (- 81,7 %).

Kertyneen yli-/alijäämän määrä osoittaa, paljonko kunnalla on tulevana vuosina liikkumavaraa tai mikä määrä on katettava tulevien vuosien ylijäämäisillä tilinpäätöksillä. Kumulatiivinen ylijäämä tilikauden 2023 lopussa oli 44,1 milj. euroa. Tilikauden kumulatiivista ylijäämää kasvatti kuluva tilikauden ylijäämä 28,2 milj. euroa, kun tilikauden kumulatiivinen ylijäämä 1.1.2023 oli 15,9 milj. euroa.

Kunnan peruspääoma oli tilikauden lopussa 262,9 milj. euroa. Edellisen tilikauden lopussa (31.12.2022) peruspääoma oli 293,1 milj. euroa. Peruspääoma on pienentynyt 30,2 milj. euroa hyvinvointialueuudistuksen aloittamisen seurauksena. Muutoksesta 26,0 milj. euron vähennys aiheutui Kymsote kuntayhtymäosuusarvoista. Peruspääomaa on kasvattanut 0,2 milj. euron kirjaus hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden lomapalkkavelasta 31.12.2022. Edellä mainitut kirjaukset perustuvat kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston antamaan lausuntoon (nro 139) sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksesta johtuvan ns. vapaaehtoisen kuntayhtymän peruspääoman muutoksen käsittelystä kunnan kirjanpidossa. Hyvinvointialue- ja kuntajaosto on antanut lausunnon, koska voimaannpanolaissa ei erikseen ole säännöksiä ns. vapaaehtoisen kuntayhtymän omaisuusjärjestelyistä johtuvan peruspääoman muutoksen käsittelystä jäsenkunnan kirjanpidossa.

Kunnan peruspääomaa on edellä lausutun lisäksi pienentänyt Kymenlaakson Pelastuslaitoksen omaisuuserien ja lomapalkkavelan oikaisut. Liikelaitoksen hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuuserät olivat yhteensä 5,9 milj. euroa ja lomapalkkavelan määrä 1,5 milj. euroa. Kirjanpitolautakunnan hyvinvointi- ja kuntajaosto on antanut lausunnon (nro 140) liikelaitokseen tai taseyksikköön kohdistuvien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen omaisuusjärjestelyjen kirjaamisesta. Lausunnon mukaan liikelaitoksen omaisuus ja velkaerien oikaisut kirjataan kunnan peruspääomaa vastaan. Edellä mainittujen kirjausten vaikutus on ollut peruspääomaa 4,4 milj. euroa peruspääomaa alentava.

1.5 Kokonaistuotot ja -menot

KOKONAISTULOT JA -MENOT

milj. euroa

	2022	%	2023	%
TULOT				
Toiminta				
Toimintatuotot	73,6	15,4 %	53,9	20,0 %
Verotulot	245,1	51,4 %	141,6	52,4 %
Valtionosuudet	131,9	27,7 %	22,7	8,4 %
Korkotuotot	2,1	0,5 %	2,8	1,0 %
Muut rahoitustuotot	3,6	0,8 %	4,2	1,6 %
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pysyvien vastaavien myyntivoitot	-2,3	-0,5 %	-0,3	-0,1 %
Investoinnit				
Rahoitusosuudet invest.menoihin	0,4	0,1 %	0,8	0,3 %
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	6,9	1,5 %	0,4	0,1 %
Rahoitustoiminta				
Antolainojen vähennys	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0 %	30,0	11,1 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	15,4	3,2 %	13,9	5,2 %
Oman pääoman lisäykset	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	476,8	100,0 %	270,1	100,0 %
MENOT				
Toiminta				
Toimintakulut	441,6	90,1 %	176,6	82,3 %
- Valmistus omaan käyttöön	-1,3	-0,3 %	-1,0	-0,5 %
Korkokulut	2,9	0,6 %	5,1	2,4 %
Muut rahoituskulut	0,2	0,0 %	0,0	0,0 %
Satunnaiset kulut		0,0 %		0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pakollisten varausten muutos	7,8	1,6 %	-0,3	-0,1 %
Satunnaiset kulut	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Investoinnit				
Investointimenot	29,9	6,1 %	28,3	13,2 %
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäys	0,1	0,0 %	0,2	0,1 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	8,9	1,8 %	5,7	2,6 %
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Oman pääoman vähennys	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	490,1	100,0 %	214,7	100,0 %

2 Kotka konsernin toiminta ja talous

Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupungin tytäryhteisöjen toimintaa ohjaavat konserniohje ja siihen liittyvä suositus ”Hyvä hallinto ja johtamistapa Kotkan kaupungin tytäryhtiöissä”. Konserniohje ja edellä mainittu suositus päivitettiin valtuustossa 17.10.2022. Lisäksi tytäryhteisöjen toimintaa ohjaavat kaupunkistrategia sekä sen nojalla laaditut erilaiset ohjelmat, kuten Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelma 2021–2030 (Kv 14.12.2020 § 139). Tytäryhteisöjen toimintaa ohjaavat niin ikään tytäryhteisöjen omistajapoliittiset linjaukset (Kv 11.12.2023 § 136), jotka ohjaavat samalla myös kaupungin toimielinten ja viranhaltijoiden toimintaa. Omistajaohjausjaosto ohjaa tytäryhteisöjen toimintaa myös konkreettisissa tapauksissa antamalla ennakkokäsityksensä ohjattavasta asiasta. Jaosto myös valvoo tytäryhteisöjen toimintaa kuulemalla kokouksiinsa yhteisöjen ajankohtaistarkastuksia.

Kaupunginhallitus ja sen omistajaohjausjaosto johtavat kuntakonsernia. Konsernin operatiivinen johtaminen on kaupunginjohtajan vastuulla. Kansliapäällikkö avustaa kaupunginjohtajaa Kotka-konsernin ohjauksessa. Konserniyhtiöiden valvontavastuu on jaettu kaupunginjohtajan, kansliapäällikön ja viranhaltijoiden kesken.

Vuonna 2023 konserniyhtiöiltä kerättiin tietoa (mm. tulos, tulosenuste, investoinnit, lainakanta, kesikorko) e-lomakkeella ja konsernin laajuisella Apollo rahoitusjärjestelmällä 30.4.2023 tilanteesta sekä 30.9.2023 tilanteesta. Tiedot koostettiin ja vietiin hallitukselle tiedoksi 5.6.2023 sekä 30.10.2023. Näiden lisäksi raportoitui laajempi valtuuston tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen 1.1.-30.6.2023, mikä käsiteltiin hallituksessa 4.9.2023.

Kotka-konserniin kuuluvat tytäryhteisöt on omistajapoliittisissa linjauksissa jaettu toimialakohtaisesti eri ryhmiin. Eri liiketoimintaryhmille sekä jokaiselle konserniyhteisölle on omistajapoliittisissa linjauksissa asetettu omat kaupunkistrategian linjauksista johdetut kehittämistavoitteet. Eri liiketoimintaryhmissä voi olla sekä kilpailluilla markkinoilla toimivia yhteisöjä, että yhteisöjä, jotka tuottavat kuntalaisille/asiakkaille palveluja omakustannushintaan tai avustusten turvin.

- Energia- ja logistiikkaliiketoiminta: HaminaKotka Satama Oy, Kotkan Energia Oy, Kymen Vesi Oy, Kymenlaakson Vesi Oy ja Kymenlaakson Jäte Oy.
- Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta: Kotkan Asunnot Oy, Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy, Kymenlaakson kampuskiinteistöt Oy, Sunilan Kantola Oy.
- Koulutus-, kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta: Kotka Maretarium Oy, Kotkan Kaupunginteatteri Oy, Kymenlaakson Orkesteri Oy, Kotkan Tapahtumakeskus Oy, Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy (XAMK) ja Kotkan Golf Oy.
- Elinkeinopalveluliiketoiminta: Cursor Oy
- Sisäisiä palveluja tuottavat yhtiöt: Kymijoen Ravintopalvelut Oy

Konserniin yhdistellyt kuntayhtymät ovat: Kotkan-Haminan Seudun koulutuskuntayhtymä Ekami ja Kymenlaakson Liitto.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty osakkuusyhtiöt Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu konserni ja Kymenlaakson Jäte konserni. Kotkan Golf Oy (28,0 %) ja Kaakkois-Suomen Tieto Oy (18,06 %) jätetään yhdistelemättä.

Kaupungilla on myös omistusta seuraavissa yhteisöissä: Harjun Oppimiskeskus Oy, Koha-Suomi Oy, Kuntarahoitus Oyj, Sarastia Oy, Kuntien Tiera Oy, Monetra Oy sekä TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy. Lisäksi kaupungilla on sijoitettuna pääomaa Sotek-säätiössä sekä Kotkan Diakoniarahastossa.

Kaakkois-Suomen Sosiaalialan Osaamiskeskus Oy:n osakkeet myytiin hyvinvointialueelle lokakuussa 2023.

KOTKAN KAUPUNKI

TYTÄRYHTIÖT ■ OSAKKUUSYHTIÖT ■

KOULUTUS-, KULTTUURI- JA MATKAILULIIKETOIMINTA

Kotkan Kaupunginteatteri Oy
TJ Miko Jaakkola
Kotkan osuus 100 %

Kotkan Tapahtumakeskus Oy
TJ Tiina Salonen
Kotkan osuus 100 %

Kotka Maretarium Oy
TJ Sari Saukkonen
Kotkan osuus 97,17 %

Kymenlaakson Orkesteri Oy
TJ Mikko Missi
Kotkan osuus 66,50 %

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Oy
TJ Heikki Saastamoinen
Kotkan osuus 25,5 %

Kotkan Golf Oy
TJ Tommi Nousiainen
Kotkan osuus 28 %

ENERGIA- JA LOGISTIIKKALIIKETOIMINTA

Kotkan Energia Oy
TJ Sami Markkanen
Kotkan osuus 100 %

Kymen Vesi Oy
TJ Jani Väkevä
Kotkan osuus 79 %

Kymenlaakson Vesi Oy
TJ Jani Väkevä
Kotkan osuus 70 %

HaminaKotka Satama Oy
TJ Kimmo Naski
Kotkan osuus 60 %

Kymenlaakson Jäte Oy
TJ Kati Manskinen
Kotkan osuus 27,32 %

KIINTEISTÖ- JA RAKENNUSLIIKETOIMINTA

Kotkan Asunnot Oy
TJ Juha Tiitta
Kotkan osuus 100 %

Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy
TJ Aleksi Sallinen
Kotkan osuus 100 %

Sunilan Kantola Oy
TJ Jarmo Virtanen
Kotkan osuus 100 %

Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy
TJ Tero Tallinen
Kotkan osuus 51 %

ELINKEINOPALVELULIIKETOIMINTA

Cursor Oy
TJ David Lindström
Kotkan osuus 86,4 %

SISÄISIÄ PALVELUJA TUOTTAVAT YHTIÖT

Kymijoen Ravintopalvelut Oy
TJ Kari Turkia
Kotkan osuus 66,27 %

KUNTAYHTYMÄT

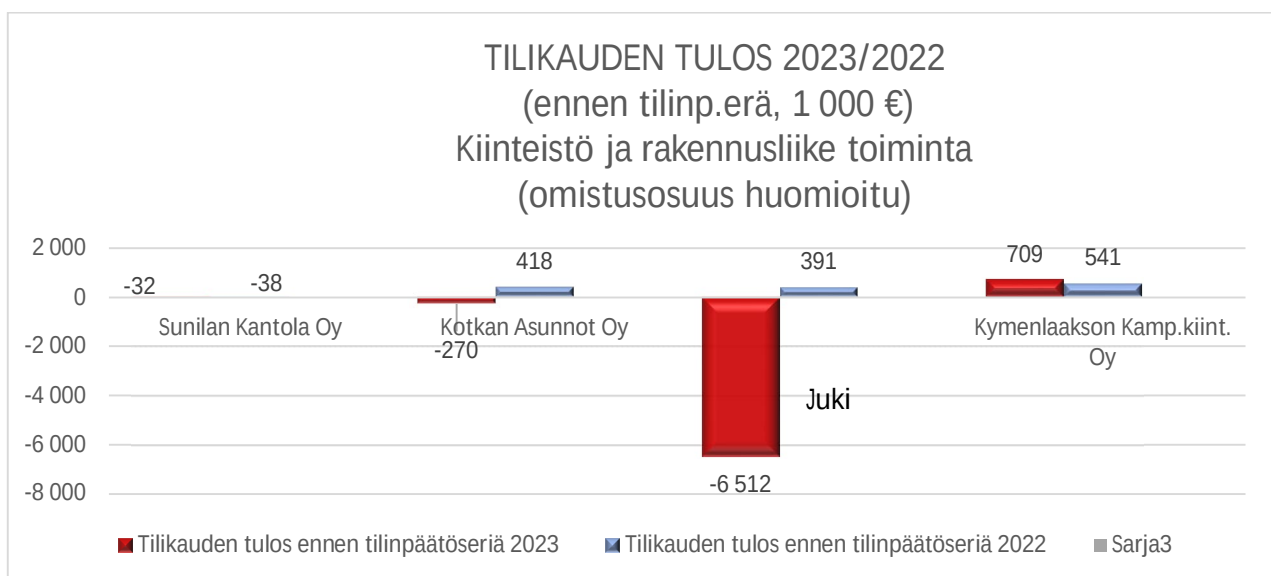
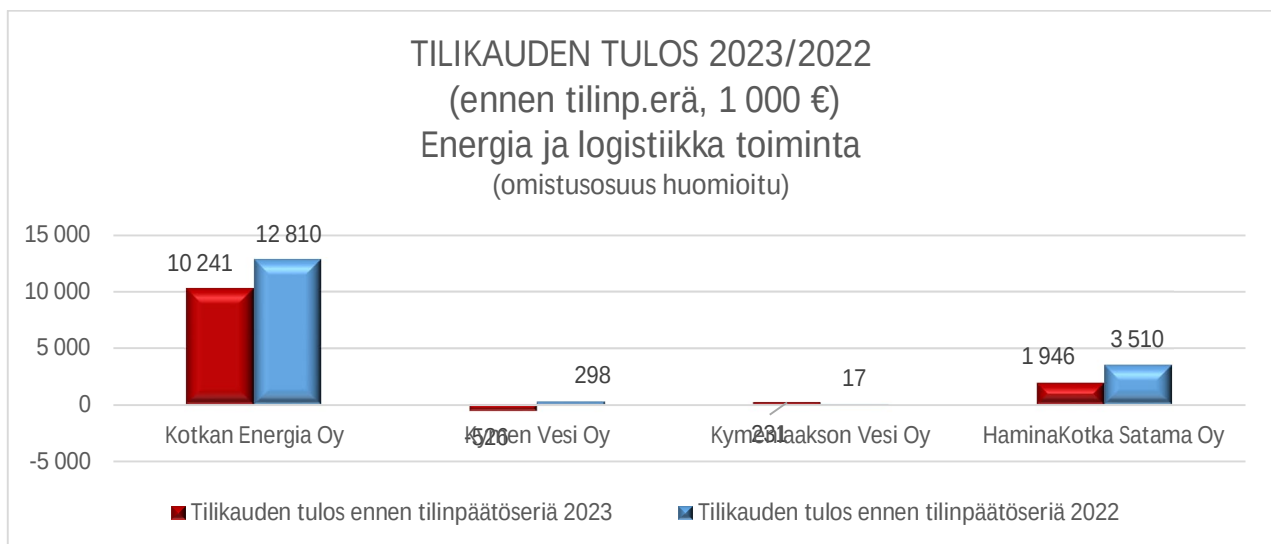
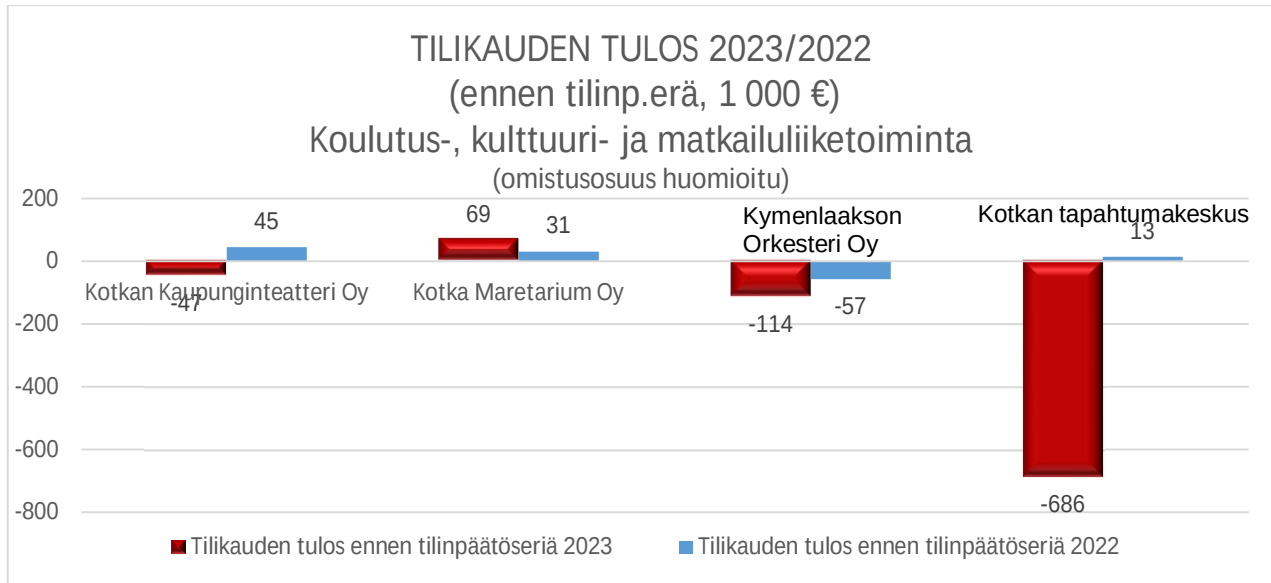
OSUUS

Kotkan-Haminan Seudun
koulutuskuntayhtymä 67,95 %

Kymenlaakson Liitto 32,17 %

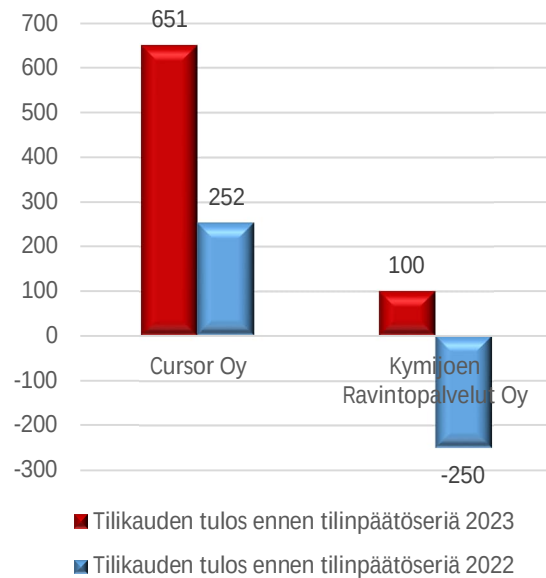
Konserniyhtiöiden kaaviot

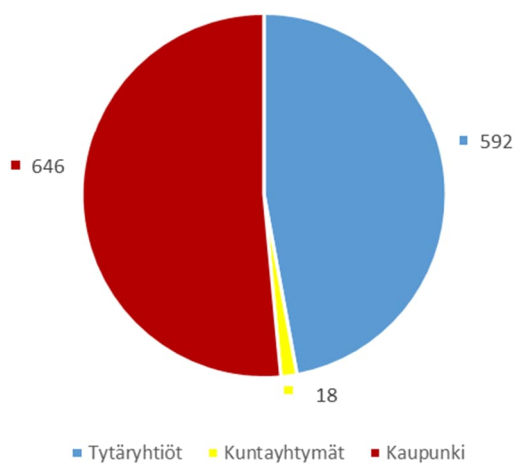
TILIKAUDEN TULOS 2023/2022
(ennen tilinp.erä, 1 000 €)
Kuntayhtymät
(omistusosuus huomioitu)

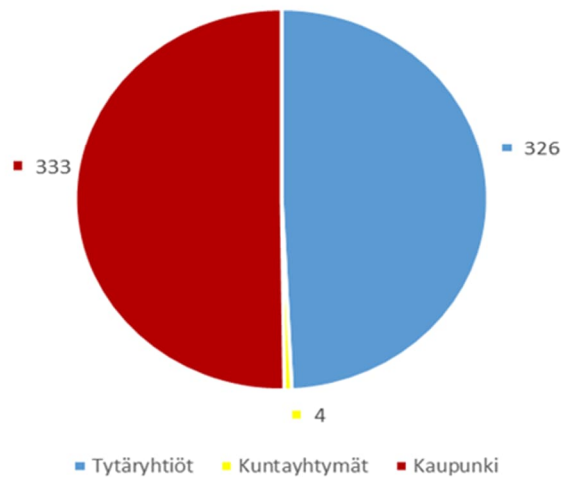
TILIKAUDEN TULOS
2023/2022
(ennen tilinp.erä, 1 000 €)
Elinkeino- ja sisäisiä palveluja tuottavat
(omistusosuus huomioitu)

Vastaavaa 31.12.2023, milj. €
(Kotkan omistussuhteet huomioitu)
Koko konserni 1 255 milj.€
(ei sisällä eliminointeja)

Vieras pääoma 31.12.2023
(Kotkan omistussuhteet huomioitu)
Koko konserni 663 milj.€
(ei sisällä eliminointeja)

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Muutokset omistus- ja äänivallassa ja avainhenkilöissä

Hallitusohjelmaan sisältyvät kirjaukset sidosyksikköhankinnoista aiheuttavat epätietoisuutta siitä, miten mahdolliset muutokset hankintalakiin vaikuttavat kaupungin ja muiden omistajien mahdollisuuksiin suoraan hankkia palveluita sidosyksikköasemassa olevalta konserniyhtiöltä. Erityisesti pohdituttaa hallitusohjelman kirjaus siitä, että sidosyksikön omistukselle asetettaisiin vähimmäisomistusprosentti 10. Sidosyksikköhankintaan ei ole tähän mennessä sovellettu hankintalakia, vaan sitä on pidetty kunnan oman toiminnan järjestämisenä. Muutosten valmistelun etenemistä seurataan tiiviisti.

Kaupungin tytäryhtiöiden hallitusjäsenistä moni on käynyt Kauppakamarin järjestämän HHJ-kurssin ja on näin lisännyt osaamistaan hallitustyöskentelyssä.

Konserniyhtiöiden tilintarkastusta hoitaa kaudella 2022 - 2026 BDO Audiator Oy.

Konserniyhtiöiden riskienhallinta ja epävarmuustekijät

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen perustuu kunnan perustehtävään, toimintaympäristön analysointiin, kuntastrategiaan sekä toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Riskienhallinta sisältää kunnan tavoitteita uhkaavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja priorisoinnin sekä tuloksellisen hallinnan. Valtuuston hyväksymien tavoitteiden saavuttamiseksi sekä hyvän hallintotavan toteutumiseksi riskien tunnistamisen, hallinnan sekä sisäisen valvonnan toimintatavat tulee sisällyttää mm.

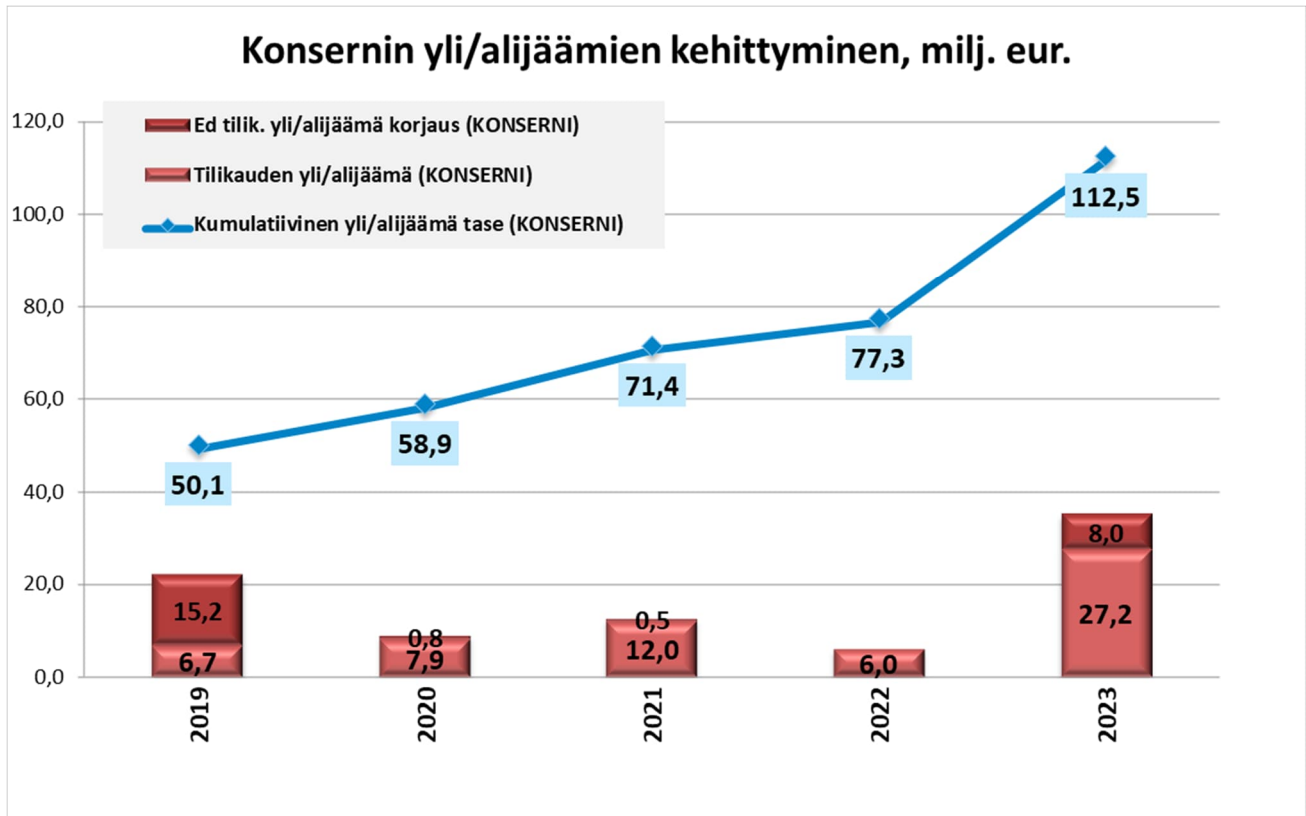
- johtamis- ja päätöksentekoprosesseihin
- toiminnan ja talouden sekä investointien riski- ja lisäarvoperustaiseen suunnitteluun
- toiminnan (ml. tietojärjestelmät), omaisuuden hallinnan, hallinnon ja taloudenhoidon menettelytapoihin.

Tuloksellinen riskienhallinta on olennainen osa läpinäkyvää, laadukasta ja vastuullista päätöksentekoprosessia, jolloin se pitää sisällään riittävät vaikutusten arvioinnit ja perustuu tosiseikkoihin.

Kuntalain (410/2015) 14 § mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä kunnan toiminnan omistajaohjauksesta taas vastaa kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus. Kuntalain 48 § mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätty viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Kotkan kaupungin hallintosääntö on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.12.2023 ja tuli voimaan 1.1.2024.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet on käsitelty ja hyväksytty kaupunginhallituksessa 19.12.2022 § 402 ja kaupunginvaltuustossa 23.1.2023 § 4. Periaateohjeilla riskien arviointi on osa Kotkan kuntakonsernin talousarvioprosessia. Arviointityötä tukevien työkalujen kehittämistyötä seurataan valtakunnan tasolla ja kehitetään talousyksikön ja riskienhallinnan johtoryhmän toimesta.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaavio: Vuoden 2019 kumulatiivista ylijäämää nostaa Kotkan Energian 15,2 milj. euron oikaisukirjaus ja vuosien 2020 - 2021 kumulatiivisen ylijäämän muutokseen vaikuttaa HaminaKotka Sataman Svop -palautuksen oikaisukirjaus. Oikaisukirjausten vuosittainen euromääräinen (milj. eur) on esitetty tilikauden yli/alijäämän palkin osana.

Konsernin tuloksentekokyky on ollut hyvällä tasolla tilikaudet 2016–2023. Kumulatiivinen alijäämä on saatu käännettyä kumulatiiviseksi ylijäämäksi. Kahdeksan perättäistä ylijäämäistä tilikautta osoittaa laaja-alaista taloudellista tasa-painoa. Konsernin laajuisia yksinkertaistavia arvioita tulevasta kehityksestä on vaikea tehdä vallitsevassa maailmantilanteessa kuten mm. Ukrainassa käytävän sodan takia. Vahvistunut tase antaa joka tapauksessa paremman vastaanottokyvyn muutosten tuomille haasteille.

Konsernin tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien tavoitteiden toteutuminen

Tilinpäätöksessä tytäryhteisöt raportoivat vuoden 2023 toteumaa ja vuodelle 2023 asetettujen tavoitteiden toteutumista. Kuntayhtymät raportoivat toiminnan ja talouden toteutumisestaan. Lisäksi yhtiökohtaisissa raporteissa nostetaan esille yhtiön merkittävimpiä kehittämistoimia ja tärkeimpiä investointeja seuraaville vuosille.

Konsernin tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutuminen ja kuntayhtymien tilinpäätöstiedot esitetään tarkemmin tilinpäätöksen liitteessä 1.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupunginhallitus ja sen alainen omistajaohjausjaosto vastaavat kaupunki-konsernin omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnasta kaupunginjohtajan ohella. Omistajaohjausta koordinoi konserniasiamies, jona toimii kansliapäällikkö.

Kaupungin tytäryhtiöiden ja osin osakkuusyhtiöiden tilinpäätökset on käsitelty omistajaohjausjaostossa ennen ao. yhtiön yhtiökokousta. Omistajaohjausjaosto on antanut yhtiökokousedustajalle ehdotuksensa ao. yhtiön hallintoeliin valittavista kelpoisista henkilöistä. Omistajaohjausjaoston toimivaltaa hallituksen jäsenten ehdottamisessa rajoittavat ao. yhtiön yhtiöjärjestys, mahdolliset osakassopimukset sekä kuntalain ja tasa-arvolain säännökset. Omistajaohjausjaosto on antanut myös muut tarvittavat toimiohjeet yhtiökokousedustajalle.

Kaupungin tytäryhtiöitä valvotaan konserniohjeen kautta. Kaupungin tytäryhtiöt ovat velvolliset hankkimaan kaupungin suostumuksen merkittäviin yhtiön toiminnassa tapahtuviin muutoksiin ja oikeustoimiin sekä investointeihin. Kaupungin tytäryhtiöissä kirjanpitoa ja hallintoa tarkastaa sama tilintarkastusyhteisö kuin kaupungin omaakin kirjanpitoa ja hallintoa.

Kaupunginvaltuusto antaa vuosittain tytäryhteisöille kaupungin omistajapolitiikkaan nojaavat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Kaupunginvaltuusto päivitti kaupungin kaupunkistrategiaan nojaavat omistajapolitiittiset linjaukset joulukuussa (Kv 11.12.2023 § 136).

Kaupunginjohtajan tytäryhtiöiden toimitusjohtajien kanssa käymissä omistajaohjauskeskusteluissa on käyty läpi tytäryhtiöiden taloudellista tilannetta ja riskejä sekä keskusteltu niiden pohjalta yhtiöiden tulevaisuuden näkymistä. Tarvittaessa on käyty useampia keskusteluja. Omistajaohjausjaosto on kuukausittaisissa kokouksissaan kuullut kaupungin tytäryhtiöiden toimitusjohtajien raportteja tytäryhtiöiden toiminnasta, taloudesta, kehitysnäkymistä ja riskienhallinnasta

Konserniohjeen perusteella kullekin tytäryhtiölle on määrätty valvontavastuuhenkilö, joka sovitun työnjaon mukaisesti valvoo yhteisön toimintaa.

Tytäryhtiöiden toimitusjohtajille ja muulle johdolle on myös järjestetty ns. konsernitapaaminen, jossa on käyty läpi kaupunki-konsernin kannalta ajankohtaisia asioita mm. edunvalvontaa ja vaikuttamista, konsernin henkilöstöpolitiikkaa, kaupunkistrategiaa, Kotka-konsernin taloutta, yhteistä varautumista yms.

Edelleen konsernin tytäryhteisöjen käytössä on konsernitili, josta yhtiöt voivat saada lyhytaikaista luotoa ja sijoittaa varojaan lyhytaikaisesti. Konsernitilin hoito on ollut talousyksikön vastuulla.

2.1 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

milj. euroa	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Toimintatulot	404,7	395,9	459,7	528,5	294,8	-233,7
Toimintakulut	-665,5	-668,7	-747,2	-840,0	-376,4	463,7
Osuus osakkuusyritysten						
voitosta/tappiosta	0,1	0,4	1,7	0,8	1,8	1,0
TOIMINTAKATE	-260,7	-272,4	-285,9	-310,7	-79,8	230,9
Verotulot	216,7	223,2	235,0	243,3	139,7	-103,7
Valtionosuudet	128,9	153,1	143,2	149,3	40,4	-108,9
Rahoitustulot ja -menot	-7,7	-7,7	-6,0	-6,8	-9,4	-2,6
Korkotuotot	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,0
Muut rahoitustuotot	0,2	0,2	0,3	0,5	0,6	0,1
Korkokulut	-4,6	-6,3	-5,4	-5,5	-10,2	-4,6
Muut rahoituskulut	-3,4	-1,7	-1,0	-2,0	-0,1	1,9
VUOSIKATE	77,2	96,3	86,4	75,2	90,9	15,7
Poistot ja arvonalentumiset	-62,9	-81,7	-67,6	-60,9	-50,6	10,4
Omistuksen eliminointierot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonalentumiset	-0,1	-0,1	-0,1	-1,6	-8,2	-6,5
Satunnaiset erät	0,6	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN TULOS	14,8	14,4	18,2	12,6	32,1	19,5
Tilinpäätössiirrot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden verot	-3,6	-3,0	-2,8	-3,6	-3,5	0,1
Laskennalliset verot	-0,2	0,0	0,0	-0,7	0,1	0,8
Vähemmistöosuudet	-4,3	-3,6	-3,4	-2,4	-1,6	0,8
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	6,7	7,9	12,0	6,0	27,2	21,2
KONSERNITULOSLASKELMAN						
TUNNUSLUVUT	2019	2020	2021	2022	2022	Muutos
Toimintatuotot/						
Toimintakulut %	60,8	59,2	61,5	62,9	78,3	15,4
Vuosikate % poistoista	122,6	117,6	127,6	120,2	154,7	34,5
Vuosikate, euroa/asukas	1 480	1 862	1 686	1 485	1 800	315,0

Tuloslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kunnan laskelmien tunnusluvut.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	77,2	96,3	86,4	75,2	90,9	15,7
Satunnaiset erät	0,6	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0
Tilikauden verot	-3,6	-3,0	-2,8	-3,6	-3,5	0,1
Tulorahoituksen korjauserät	-3,4	-4,3	-3,8	-5,7	-1,8	3,8
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-97,8	-65,5	-78,8	-135,3	-107,1	28,2
Rahoitusosuudet investointeihin	2,0	0,8	0,3	0,4	1,6	1,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	14,1	6,6	4,7	21,7	5,4	-16,3
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-10,9	31,0	5,5	-47,2	-14,6	32,7
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1
Antolainasaamisten vähennykset	0,2	0,1	0,7	0,0	0,0	0,0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	37,3	24,1	41,7	64,5	70,5	6,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-39,0	-21,4	-52,1	-19,1	-24,7	-5,6
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-10,1	-39,0	1,1	-8,2	-0,3	8,0
Oman pääoman muutokset	-0,7	0,0	-0,3	0,0	-0,6	-0,6
Muut maksuvalmiuden muutokset	-12,9	5,9	-17,8	0,0	-12,7	-12,7
Rahoituksen rahavirta	-25,4	-30,6	-26,9	37,0	32,1	-4,9
Rahavarojen muutos	-36,3	0,4	-21,4	-10,2	17,6	27,7
Rahavarat 31.12.	93,8	94,2	72,9	62,7	31,8	-30,9
Rahavarat 1.1.	130,1	93,8	94,2	72,9	14,3	-58,6
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Investointien tulorahoitus, %	80,6	148,9	110,1	55,7	86,1	30,4
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	1,5	1,4	1,1	1,4	0,3
Kassan riittävyys, pv	42	45	30	23	22	-0,5
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, milj. eur	68,3	97,7	92,3	-39,5	-36,2	

Rahoituslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kunnan laskelmien tunnusluvut.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT
milj. euroa

VASTAAVAA	2019	2020	2021	2022	2023	VASTATTAVAA	2019	2020	2021	2022	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	948,0	927,9	937,8	993,6	943,7	OMA PÄÄOMA	355,2	363,4	375,1	381,1	385,5
Aineettomat hyödykkeet	20,3	19,8	17,7	15,5	17,7	Peruspääoma	293,1	293,1	293,1	293,1	262,9
Aineettomat oikeudet	4,5	4,9	6,5	3,4	1,3	Arvonkorotusrahasto	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
Konserniliikearvo	4,0	3,5	3,2	2,7	2,1	Muut omat rahastot	11,7	11,2	10,7	10,7	10,2
Muut pitkävaikutteiset menot	9,5	7,0	4,3	3,9	9,4	Edel. tilikauden yli-/alijäämä	43,4	50,9	59,4	71,4	85,3
Ennakkomaksut	2,2	4,5	3,6	5,6	5,0	Tilikauden yli-/alijäämä	6,7	7,9	12,0	6,0	27,2
Aineelliset hyödykkeet	904,6	884,2	895,3	953,9	900,3	VÄHEMMISTÖOSUUDET	60,2	63,4	66,5	68,9	70,1
Maa- ja vesialueet	109,8	118,2	118,2	121,6	121,0	KONSERNIRESERVI	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Rakennukset	500,9	482,8	474,9	482,9	447,1	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET					
Kiint.rakenteet ja laitteet	230,5	221,3	207,0	216,4	226,7	VARAUKSET	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koneet ja kalusto	19,9	24,6	23,9	25,5	13,4	Poistoero					
Muut aineelliset hyödykkeet	7,7	7,2	6,8	7,7	7,9	Vapaaehtoiset varaukset					
Enn.maksut ja ke.hankinnat	35,9	30,2	64,6	99,8	84,2	PAKOLLISET VARAUKSET	4,1	3,6	4,5	3,9	1,7
Sijoitukset	23,1	23,9	24,8	24,2	25,8	Eläkevaraukset	2,4	2,1	1,7	1,4	1,7
Osakkuusyhteisöosuudet	11,0	11,1	12,9	13,3	14,9	Muut pakolliset varaukset	1,7	1,5	2,7	2,5	0,0
Osakkeet ja osuudet	9,6	10,2	10,0	8,8	8,7	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1,6	2,2	2,5	3,9	4,1
Muut lainasaamiset	0,9	0,9	0,3	0,3	0,3	VIERAS PÄÄOMA	686,5	648,1	648,0	700,1	585,0
Muut saamiset	1,6	1,6	1,7	1,7	1,9	Pitkäaikainen	345,5	300,0	299,9	326,7	293,8
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1,4	2,0	2,3	3,6	4,1	Lyhytaikainen	341,1	348,1	348,1	373,3	291,3
VAIHTUVAT VASTAAVAT	158,2	150,8	156,5	160,6	98,6	VASTATTAVAA YHT	<u>1 107,6</u>	<u>1 080,7</u>	<u>1 096,6</u>	<u>1 157,8</u>	<u>1 046,4</u>
Vaihto-omaisuus	4,8	6,1	6,2	10,0	13,1						
Saamiset	59,6	50,4	77,4	88,0	53,6						
Pitkäaikaiset saamiset	2,4	2,5	1,8	1,7	1,1						
Lyhytaikaiset saamiset	57,2	47,9	75,7	86,3	52,6						
Rahoitusarvopaperit	31,4	30,0	31,7	1,6	0,3						
Rahat ja pankkisaamiset	62,4	64,2	41,2	61,1	31,5						
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>1 107,6</u>	<u>1 080,7</u>	<u>1 096,6</u>	<u>1 157,8</u>	<u>1 046,4</u>						

	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT						
Omavaraisuusaste %	38,3	40,1	40,5	39,1	43,7	4,7
Suhteellinen velkaantuneisuus %	88,6	81,9	76,8	75,4	122,3	47,0
Lainat ja vuokravastuut 31.12. (milj.euroa)	732,4	687,9	721,9	746,6	637,4	-109,2
Lainat ja vuokravastuut 31.12. euroa/asukas	14 039	13 307	14 087	14 742	12 625	-2 117,8
Kertynyt yli/alijäämä, 1000 euroa	50 093	58 888	71 353	77 328	112 463	35 135,3
Kertynyt yli/alijäämä, euroa/asukas	960	1 139	1 392	1 527	2 228	700,5
Konsernin lainakanta 31.12. (milj.euroa)	545,4	509,0	499,6	536,8	479,1	-57,6
Konsernin lainat euroa/asukas	10 454	9 846	9 749	10 600	9 490	-1 109,3
Konsernin lainasaamiset (milj. euroa)	1	1	0	0	0	0,0
Asukasmäärä	52 165	51 695	51 248	50 640	50 488	-152,0

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Muutoin tunnusluvut lasketaan vastaavalla tavalla kuin kunnan taseen tunnusluvut.

Kuntayhtymien osuus on vertailuvuosina yhdistetty peruskunnan konsernilaskelmiin peruspääomasijoitusten suhteessa.

Hyvinvointialueiden aloittaminen 1.1.2023 on olennaisesti vaikuttanut kunnan ja kuntakonsernin kustannus- ja rahoitusrakenteeseen. Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoiminnan (liikelaitos) kustannukset ovat poistuneet palveluiden ostoista ja valtionosuudet ja verotulot pienentyneet. Muutokseen sisältyy siirtymäsäännöksiä ja muutostasauselementtejä, jolloin muutos vaikuttaa pysyvästi uuden kuntakonsernin taloudelliseen tilanteeseen.

Konsernin toimintatuotot pienenevät – 44,2 % ja toimintakulut – 55,2 %. Hyvinvointialue-uudistuksen jälkeisen kuntakonsernin toimintakulut olivat 294,8 milj. euroa ja toimintakulut – 376,4 milj. euroa.

Konsernin toimintakate oli – 79,8 milj. euroa ja se heikkeni – 230,9 milj. euroa (- 74,3 %).

Konsernin vuosikate oli 90,9 milj. euroa ja se riittää kattamaan vuosipoistojen – 50,6 milj. euron määrän.

Konsernin rahoituskulut olivat 10,3 milj. euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta 2,7 milj. euroa (36,4 %).

Konsernin henkilöstömäärä 31.12.2023 oli 2650, kun edellisvuoden henkilöstömäärä oli 5 175. Henkilöstömäärän muutoksesta kaupungin ja pelastuslaitoksen henkilöstön määrän vähennys oli - 356. Kuntayhtymä Kymsojen hyvinvointialueelle siirtymisen vaikutus pienensi konsernin henkilöstömäärää 2241 henkilöllä (tieto konsernintilinpäätös 31.12.2022)

Konsernin vuosikate oli 1 800 euroa/asukas ja vuosikate prosentteina poistoista 154,7 %. Vuosikate kasvoi edellisvuodesta 15,7 milj. euroa. Konsernin tilikauden tulos oli 32,1 milj. euroa ja tilinpäätöserien jälkeen tilikauden ylijäämä oli 27,2 milj. euroa.

Konsernin kertynyt ylijäämä 31.12.2023 on 112,5 milj. euroa, kun se vuoden 2022 lopussa oli 77,3 milj. euroa. Konsernin kumulatiivisen ylijäämän lisäys on yhteensä 35,1 milj. euroa. Konsernin tilikauden 2023 ylijäämä on 27,1 milj. euroa. Edellisten tilikausien ylijäämään (kumulatiiviseen ylijäämään) tulee lisäystä Kymsojen -kuntayhtymästä, jonka hyvinvointialueelle siirtyminen aiheutti 6,1 milj. eur omistuksen eliminointieron purkautumisen sekä sisäisten katteiden eliminointien vähennyksen 0,4 milj. euroa. Tämän lisäksi toimintojen siirrosta hyvinvointialueelle on aiheutunut 1,1 milj. euron oikaisukirjaus edellisten tilikausien ylijäämään.

Lisäksi kumulatiiviseen ylijäämään on vaikuttanut -0,1 milj. euroa Kymsojen Ravintopalveluiden edelliseen tilikauteen liittyvä oikaisu sekä 0,5 milj. eur tytäryhtiön svop-palautuksen eliminoinnin oikaisu.

Kumulatiivista ylijäämää on edellisinä vuosina nostanut myös Kotkan Energian 15,2 milj. euron oikaisukirjaus vuonna 2019 sekä HaminaKotka Sataman Svop -palautuksien oikaisukirjaukset vuosina 2020 – 2021.

Konsernin lainakanta oli 479,1 milj. euroa ja se pieneni edellisvuodesta - 57,6 milj. euroa. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli 122,3 %, mikä on 47 % enemmän kuin edellisvuonna. Kun luku on yli 100 %, se merkitsee, että velkojen määrä ylittää käytettävissä olevat tulot ja osoittaa, että kyky selviytyä velkojen takaisinmaksusta on heikentynyt. Suhteellinen velkaantuneisuus lasketaan vieraan pääoman pl, saadut ennakot osuutena käyttötuloista. Käyttötulot muodostuvat toimintatuloista, verotuloista sekä valtionosuuksista. Kunnan ja sitä kautta konsernin verotulot ja valtionosuudet ovat olennaisesti pienentyneet hyvinvointialueiden aloittamisen seurauksena.

sena. Käyttötulot olivat vuonna 2023 yhteensä 474,8 milj. euroa, kun edellisenä vuonna käyttötulot olivat 446,3 milj. euroa suuremmat. Tämä muutos aiheuttaa konsernin suhteellisen velkaantuneisuuden huomattavan kasvun, vaikka vieras pääoma on olennaisesti pienentynyt. Vieras pääoma oli 31.12.2023 yhteensä 585,0 milj. euroa, kun edellisenä vuonna se oli 700,0 milj. euroa.

Omavaraisuusaste oli tilikauden lopussa 437 % ja se parani 4,7 %.

Konsernitaseen kertynyt ylijäämä on 2 228 euroa/asukas, ylijäämän määrän kasvaessa edellisestä vuodesta 700,5 eurolla/asukas.

2.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kotkan kaupungin tilikauden tulos ennen varausten muutosta on 28 116 528,88 euroa. Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- tuloutetaan Opintokeskus Karhun peruskorjauksen poistoeroa 113 264,40 euroa,
- ja
- siirretään tilikauden ylijäämä 28 229 793,28 euroa tilikauden yli-/alijäämätilille.

Vuonna 2005 muodostetun investointivarauksen (poistoero) jäljellä olevaa määrää tuloutetaan vuosittain investointimenoista tehtävien suunnitelman mukaisten poistojen tahdissa. Poistoero muodostuu Opintokeskus Karhun investointivarauksesta.

Tuloksen käsittelyn jälkeen kaupungin taseessa on 44 113 370,59 euron kumulatiivinen ylijäämä.

3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

3.1 Strategian toteutuminen

Yleistä

Kotka2030 -kaupunkistrategian visio on "Kotka - Väylä uusiin mahdollisuuksiin". Strategia rakentuu kolmen poijun, Oppiva ja yrittävä Kotka, Upean elinympäristön Kotka ja Yhteinen Kotka ympärille. Jokaiselle näistä on omat strategiset tavoitteet, mittarit (valuustoon nähden sitovat strategiset mittarit) ja palvelulupaukset. Lisäksi läpileikkaavina kokonaisuuksina ovat Kestävä talous, Digitaalisuus sekä Ilmasto ja Luonnon monimuotoisuus.

Kaupunkistrategia päivitettiin ja hyväksyttiin kaupunginvaluustossa 23.5.2022 § 86. Vastuualueet jatkoivat aktiivista työtä strategisen johtamisen kehittämiseksi tarkoituksena viedä strategiaa tarkentavien ohjelmia eteenpäin ja koordinoida seuraavan vuoden tavoitteiden valmistelua yli vastuualuearajojen. Strategiaa tarkentavat ohjelmat on koottu yhteen paikkaan kaupungin internet-sivuille.

Kaupunkistrategiaan nostettujen keskeisten indikaattorien kehitys on esitetty seuraavassa kuvassa:

Valtuustoon nähdn sitovat tavoitteet

Poiju 1: Oppiva ja yrittävä Kotka

Koulutuksen, jatkuvan oppimiset ja yrittämisen kaupunki.

Strateginen tavoite 1.

Elinvoimainen ja yritysmyönteinen korkeakoulukaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Kasvatamme yliopisto-, korkeakoulu- ja TKI-toiminnan määrää, laatua ja vaikuttavuutta.	- Yli 20-vuotiaan väestön koulutustasoindeksi (tilasto) - Korkeakouluopiskelijoiden määrä (tilasto) - Korkeakoulujen TK-menojen määrä €/as. (tilasto)	370 3 000 112 €/as	350,2 (uusin tilasto 2022) 3302 (2022)
Luomme yrityksille vetovoimaisen toiminta- ja investointiympäristön. Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on • varmistaa osaavan työvoiman saatavuus • luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä.	- Yritysten määrän nettokasvu (aloittaneet-lopettaneet lkm) (tilasto) - Yritystoimipaikkojen liikevaihdon vuosimuutos% (tilasto)	Nettokasvu positiivinen + 3 %	+100 +13 % (uusin tilasto 2022)
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	- Kokonaisarvosana elinkeinopolitiikasta Suomen Yrittäjien elinkeinopolitiikan mittaristossa (kysely)	- Elpon kokonaisarvosana parempi kuin vuonna 2022 (Mitataan vain joka toinen vuosi => seuraava 2024)	Maakunnittain tehdyssä elinvoimabarometrissä 2023 Kymenlaakso sijoittui maakuntien keskiarvon yläpuolelle.

Strateginen tavoite 2.

Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Kehitämme lasten ja nuorten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistäviä toimintatapoja ja rakenteita vahvistamalla dialogista toimintakulttuuria.	-Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa % 8. ja 9-luokan oppilaista (kysely)	15 %	Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa 2023 toteuma on 9 %.
Edistämme osallistumista harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin.	Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa % 8. ja 9. luokan oppilaista (kysely)	96 %	Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa 2023 toteuma on 95 %.
Panostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, varhaiseen tukeen ja puuttumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.	- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat % (kysely)	Alle 8 % vähintään	Kotka 0,4 % (v.2022) koko maa 0,8 % (v. 2022) Laajennetun oppivelvollisuuden välitön vaikutus. Osallistumisprosentti 31.12. 1 v osallistuu 46,69 %

	- Varhaiskasvatuksen osallistumisaste	1 v osallistuu 34,26 % 2 v 78,43 % 3 v 91,03 % 4 v 91,97 % 5 v 96,46 %	2 v 76,92 % 3 v 90,93 % 4 v 93,54 % 5 v 93,28 %
	- Lasten moninaisuus otetaan huomioon varhaiskasvatuksessa (asiakaskysely) - Oppilailla on mahdollisuus keskustella mieltä painavista asioista aikuisen kanssa (kouluterveyskysely)	ka 4,4 Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus keskustella mieltä painavista asioista aikuisen kanssa koulussa.	Varhaiskasvatuksen v. 2023 asiakaskyselyn ka 4,5 Mahdollisuus keskustella: Alakoulut 64 % Yläkoulut 41 % Lukiot 42 % (2023 kyselytoteutuma)

Poiju 2: Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki.

Strateginen tavoite 3.
Pohjolan puistopääkaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Vahvistamme puistokaupunkiprofiilia ja hyödynnämme kansallisen kaupunkipuiston ja kestävän matkailun mahdollisuudet.	- Asuinalueeseensa tyytyväisten osuus (kysely) - Rekisteröidyt yöpymiset (tilasto) - Majoitusmyynti (tilasto) - Kävijämäärät keskeisissä kohteissa (oma seuranta)	85 % 114 000 7,3 M Päiväkävijöiden määrä 1 200 000	Kyselyä ei ole tehty 2023 118 000 9,7 M 1 200 000 (visitorin arvio)

Strateginen tavoite 4.
Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Nostamme monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi.	- Mielikuva Kotkasta asuinpaikkana, arvosana 4–10 (oma seuranta, muuttohalukuustutkimus) - Kokonaisnettomuutto (tilasto kuukausittain) - Aloitetut rakennushankkeet (pientalot ja kerrostalot) - Asuntojen määrä tai m3 (tilasto kvartaaleittain)	Kokonaisvaikutelma 7 Positiivinen vuositason 16 pientaloa ja 1 kerrostalo vuodessa 4 tai 2000 m3	Muuttohalukkuus-tutkimusta ei säästösyistä hankittu +409 6 pientaloa, 1 kerrostalo
Kehitämme joukkoliikennettä ja kestävän liikkumisen olosuhteita.	Joukkoliikenteen matkustajamäärä = matkamäärä	1 600 000	2 043 168 (+14 % vrt. 2022)

Strateginen tavoite 5.
Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Panostamme monipuoliseen ja saavutettavaan kulttuuriin, tapahtumiin ja kulttuurihyvinvointitoimintaan.	- Kirjastojen fyysiset käynnit asukaslukuun suhteutettuna (tilasto) - Kulttuurilaitosten ja -tilojen sekä museoiden ja kulttuuri-palvelujen itse järjestämien tapahtumien asiakaskäynnit (oma seuranta)	6.0 518 500	343 099 kirjastokäyntiä Merikeskus Vellamo 125 310 Kotkan kaupunginteatteri esitykset 25 545 + yleisötyö 1 952 Kymi Sinfonietta: konsertit: 14 856 + yleisötyötapahtumat 17 758 Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut 252 945

Poiju 3: Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki.

Strateginen tavoite 6.
Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Äänestysaktiivisuus % (tilasto) = Äänestysprosentti kerran neljässä vuodessa	yli 55 %	Eduskuntavaaleissa 2023 äänestysaktiivisuus oli 66,5 % (sama kuin edellisissä eduskuntavaaleissa)
Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveystilannan mahdollisuuksia.	HYTE-kerroin (tilasto)	70	67 (2023)
Luomme toimivat työllisyyspalvelut, jotka vastaavat sekä yksilön että elinkeinoelämän tarpeisiin.	- Työllisyysaste (tilasto) - Työmarkkinatuen kuntasuus (tilasto)	vähintään 68 % enintään 6,8 milj.	68,1 % (2022) 6,6 M€

Strateginen tavoite 7.
Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Panostamme parhaaseen päätöksenteon ilmapiiriin ja sujuvuuteen kaikilla tasoilla.	- Päätöksenteon ilmapiiri konsernissa (oma seuranta)	Kh 4,5 Kv 3,7	Kotka ei ole enää mukana Kuntaliiton Arttu-tutkimusohjelmassa. Mittari päivitettävä. Kaupunginhallituksen toiminnan itsearviointin keskiarvo 3,7 (asteikko 1-5).
Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Kotkan kaupungin henkilöstötyytyväisyys ja sairauspoissaolojen kehitys (oma seuranta)	Työhyvinvointikyselyiden ja esimiesarvioinnin osalta hyvä taso säilyy ja paranee selvästi valtakunnan keskitason yli.	Työhyvinvointikyselyä ei tehty vuonna 2023.

		Sairauspoissaolojen taso on kunta-alan keskiarvossa tai sen alle.	Vuoden aikana päivitettiin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Päivitykseen liittyen keväällä 2023 toteutettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus kysely. Iso osa kyselyn tuloksista olivat varsin positiivisia. Suurin osa vastanneista työntekijöistä oli tyytyväisiä tasa-arvon tilanteeseen eikä ollut kohdannut syrjintää tai epä-tasa-arvoa työssä. Pieni osa nosti esiin myös työpaikan haasteita, kuten eriarvoinen kohtelu tai syrjintä työpaikalla. Asenteet eri sukupuolia kohtaan olivat yksi kritiikkiä kirjoittanut alue. Seksuaalisen häirinnän muodoista nousivat esiin yleisempänä kaksimielisyydet, härskiydet ja loukkaavat vitsit ja myös omiin puheisiin tai ehdotuksiin oli suhtauduttu sukupuolen vuoksi yliolkaisesti tai vähättelevästi. Syksyllä 2023 toteutettiin esihenkilöiden työhyvinvointikysely. Kokonaisuutena katsoen tulokset ovat myönteisiä. Esihenkilöiden oman arvioinnin mukaan työhyvinvointi on hyvällä tasolla. Tulokset ovat vahvasti saman suuntaiset tai paremmat kuin vuonna 2021. Tulokset ovat monen väittämän kohdalla verrokkikuntiin nähden keskitasoiset. Sairauspoissaolot 18,7 pv/työntekijä (vuonna 2022 oli 22,3 pv/työntekijä).
Vahvistamme kotkalaista ilmapiiiriä - teemme yhdessä ja menestymme.	Elämänlaatussa hyväksi tuntevien osuus %, (kysely)	50 %	49,7 % (2020)

Strateginen tavoite 8.
Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Toteutamme kokonaisvaltaista turvallisuusyhteistyötä ja riskienhallintaa.	Vuosittainen kokonaisturvallisuuskysely (oma seuranta)	Henkilöstö- ja sidosryhmäkyselytulosten kehityssuunnat ovat myönteiset.	Kokonaisturvallisuuskyselyä ei ole tehty. Kuntalauskysely turvallisuudesta tulossa 2024.
Edistämme arjen turvallisuutta.	- Päivittäin elämänsä erittäin tai hyvin turvallisiksi kokeiden osuus % (kysely)	70 %	Mittari tulee päivittää, päivittäisen elämänsä erittäin tai hyvin turvallisiksi kokeiden osuus indikaattoria ei ole päivitetty vuoden 2020 jälkeen

	- Alkoholin kokonaiskulutus asukasta kohden (tilasto)	Valtakunnallinen tavoitetaso enintään 9,0 litraa	Mittari tulee päivittää, alkoholin kokonaiskulutuksen tilastoa ei saada tähän aikaan vuodesta. Kuvaavampi tilasto on alkoholijuomien myynti asukasta kohti 100% alkoholi-litraa. Kotkan tiedot edeltäviltä vuosilta 2019: 8,0. 2020 8,4 2021 8,5, 2022 7,7 Kysely toteutettiin syksyllä 2023, vastaajia 475
	- Päihdekysely	Vähintään 150 vastaajaa	

Kestävä talous

Kriisikuntakriteerit täyttyvät alijäämäkriteerien osalta yksinään tai niin, että rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavat taloudentunnusluvut 1–4 ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki raja-arvot.

Kestävä talous	Mittari (kriisikuntakriteerit)	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
		<i>Alijäämä kuvaa tulorahoituksen riittävyyttä menojen kattamiseen pitkällä aikavälillä.</i>	
	Kertynyt yli-/alijäämä (kaupunki)	Raja-arvo: Kaupungin kumulatiiviset alijäämät on katettava 4. vuonna tilinpäätöksen vahvistamisesta.	Kaupungin kertynyt yli- jäämä 44,1 milj. euroa
	Kertynyt yli-/alijäämä /asukas (konserni)	Raja-arvo: Konsernin alijäämää on viimeisessä tilinpäätöksessä yli 1000€/asukas ja sitä edellisessä yli 500€/asukas.	Konsernin kertynyt yli- jäämä 2227 euroa / per asukas
	1. Vuosikatteen ja poistojen suhde (konserni)	<i>Negatiivinen kuntakonsernin vuosikate korvataan kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhteella. Suhteen taso kuvaa tilannetta, jossa konsernituloslaskelman vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen ja jossa kunnalle todennäköisesti syntyy alijäämää. Tämä kuvaa tulorahoituksen vajetta suhteessa poistoihin.</i> Raja-arvo: konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia.	Konsernin vuosikate % poistoista 154,7 %
	2. Tuloveroprosentti	<i>Kunnan tuloveroprosenttia koskevaan tunnuslukuun raja-arvon muutos, jotta tunnusluku erottaisi selkeästi keskimääristä tuloveroprosenttia korkeamman tuloveroprosentin kunnat, joilla talouden liikkumavara tuloveroprosenttia korottamalla on keskimääristä rajoitetumpaa.</i> Raja-arvo: 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti.	Kunnan tuloveropro- sentti 9,36 %
	3. Lainojen ja vuokravastuiden määrä/asukas (konserni)	Raja-arvo: lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää 50 prosentilla keskimääräisen tason.	Konsernin lainat ja vuokravastuut 12625 euroa / per asukas
	4. Lainanhoitokate (konserni)	Raja-arvo: konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.	Konsernin laskennalli- nen lainanhoitokate 1,4

3.2 Toimielimille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginhallitus

Toimielimet	KAUPUNGINHALLITUS, KESKUSVAALI- JA TARKASTUSLAUTAKUNTA, VALTUUSTO, HALLITUS, KAUPUNGIN HALLITUKSEN ASETTAMAT TOIMIKUNNAT JA VALIOKUNNAT
Toimintayksiköt	Hallintoyksikkö, Kaupunkikehitys ja viestintä, Henkilöstöyksikkö, Talousyksikkö, Tekniset palvelut
Palvelut	Yleishallintopalvelut, Vaalien järjestäminen, Elinkeinojen edistäminen, Alueiden kehittäminen, Tukipalvelut, Pysäköinnin valvonta, Työllisyyspalvelut (ei lakisääteiset), Maaseutupalvelut, (Pelastustoimi)
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Kaupunginhallitus vastaa kuntalain mukaisesti kaupungin hallinnosta ja taloudesta ja huolehtii sille hallintosäännöllä määritetyistä tehtävistä. Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä Kaupunginhallituksen erillisessä toimintakertomusdokumentissa vuodelta 2023 esitetään kaupunginhallitukseen nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan ja talouden yksityiskohtaisemmat tiedot.

Talous

KAUPUNGINHALLITUS (2023)	TP 2023	TA 2023	MTA 2023	Tot%	TP - MTA poikkeama	TP 2022
Myyntituotot	-569 251	0	0	0,0	-569 251	6 424
Maksutuotot	1 144	0	0	0,0	1 144	1 506
Tuet ja avustukset	543 019	490 000	490 000	110,8	53 019	977 607
Muut toimintatuotot	455 631	354 500	354 500	128,5	101 131	376 557
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0	0	0
TOIMINTATUOTOT	430 542	844 500	844 500	51,0	-413 958	1 362 093
Henkilöstökulut	-8 544 471	-8 619 479	-8 694 590	98,3	150 119	-12 227 594
Palvelujen ostot	-8 827 578	-10 935 012	-10 484 104	84,2	1 656 526	-9 791 528
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69 719	-111 550	-111 550	62,5	41 831	-81 895
Avustukset	-1 773 032	-1 662 941	-1 599 112	110,9	-173 920	-840 016
Muut toimintakulut	-929 729	-931 381	-958 381	97,0	28 652	-780 858
TOIMINTAKULUT	-20 144 530	-22 260 363	-21 847 737	92,2	1 703 207	-23 721 891
TOIMINTAKATE *)	-19 713 988	-21 415 863	-21 003 237	93,9	1 289 250	-22 359 798
Sisäiset tuotot	3 556 811	3 349 304	3 349 304	106,2	207 507	3 808 291
Sisäiset kulut	-1 133 014	-1 101 824	-1 101 824	102,8	-31 191	-929 677
Sisäiset erät	2 423 797	2 247 480	2 247 480	107,8	176 316	2 878 615
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-17 290 191	-19 168 383	-18 755 757	92,2	1 465 566	-19 481 183
Rahoitustuotot ja -kulut	-582	0	0	0,0	-582	-233
VUOSIKATE	-17 290 773	-19 168 383	-18 755 757	92,2	1 464 984	-19 481 416
Sisäinen korko	-2 894	-2 730	-2 730	106,0	-164	-7 496
Poistot ja arvonalentumiset	-137 186	-193 949	-153 020	89,7	15 834	-170 547
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-17 430 853	-19 365 062	-18 911 507	92,2	1 480 654	-19 659 460
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)						
Hallinnon vyörytykset	7 784 471	0	0	0,0	7 784 471	4 419 032
Tilikauden voitto/tappio	-9 646 382	-19 365 062	-18 911 507	51,0	9 265 125	-15 240 428

*) Toimielimen sitovuustaso

Sisältää, koko kaupungin työterveyspalveluiden ostot, leasinglaitetekannan ja tietoteknisten tukipalveluiden hankinnat sekä sopimus eläkkeiden ja tasausmaksun rahoituksen. Erät vyörytetään tai laskutetaan vastuualueilta.

Talousarvion toteutuminen ja tilikauden tuloksen muodostuminen

Kaupunginhallituksen talous on toteutunut arvioidusti muutettua talousarviotakin positiivisempaan, toimintakate + 1,29 milj. euroa. Toimintatuotot koostuivat työterveyshuollon korvauksesta työnantajalle 443 000 euroa, josta 53 000 euroa on vuoden 22 tilinpäätös arvion ylityksistä johtuvia tuloja, arvio ko. vuodelle oli 390 000. Kaupunginhallituksen tulot sisältävät lisäksi työllistämistulojen kertymää vuodelta 22 yhteensä 65 000 euroa sekä koulutuskorvauksen toimintavuodelta 21 700 euroa. Myyntituottojen oikaisuna tuloja vähentää ja pelastuslaitoksen ylijäämien Kuntaosuusien palautus yhteistoimintakunnille, yht. 601 064 euroa. Pysäköintivirhemaksuja kertyi 321 000 euroa, n.28 000 euroa talousarviota niukemmin. Vaaleihin avustusta saatiin 97 000 euroa ja em. syistä yhteensä toimintatuottoja kertyi n. 410 000 euroa arviota vähemmän. Pelastuslaitoksen ylijäämien palautuksen kirjaustekniikka varmistui loppuvuodesta ja sen vaikutus ei ollut suunniteltu ja ilman tätä kirjanpidollista muutoksen käsittelyä toimintakate olisi ollut 600 000 euroa parempi.

Elinvoimapalveluiden osalta toimintakuluissa syntyi säästöä 280 000 euroa, mm Cursorin kautta hankittujen elinkeinopalveluiden varauksesta 53 000 euroa, lisäksi varauksia jäi käyttämättä elinvoimahankkeisiin n. 100 000 sekä elinvoimavaliokunnan työskentelyvarauksesta 25 000 e. Aluekehitysvarauksesta Kymenlaakson Liitolle säästy 24 000 e. Markkinoinnin ja kaupunkikehityksen toimintakate toteutui 65 000 e suunniteltua paremmin. Pysäköinninvalvonnan toimintatuotot ovat edellisvuotta heikkommat n. 17 000 euroa, tilikauden tulos on 66 euroa plussalla, toimintakate jäi kuitenkin suunniteltua 13 000 euroa heikommaksi. Uuperin laskettelukeskusta avustettiin 30 357 euron suuruisella palvelusopimus ostolla ja avustuksen osalta käynnissä oli osakekaupan takia viimeinen sidottu avustus vuosi. Maretariumille myönnettiin avustusta yhteensä 266 750 euroa ja Kotkan Tapahtumakeskukselle 582 000 euroa + 30 000 tappion takaus. Ruotsalaiselle päiväkodille myönnettiin avustusta 200 000 euroa. Kymenlaakson korkeakouluyhdistykselle maksettiin hanketukea 25 299,50 euroa.

Tukipalveluiden osalta säästöä kertyi 232 000 euroa talous ja palkkahallinnon palvelujen ostoissa, vuoden ostopalvelut olivat 1,270 milj. e. ja edellisen vuoden palvelut olivat 1,544 milj. e. Henkilöstöhallinnon kuluihin oli varattu 150 000 suuruinen varaus palkkaohjelmaan, palkkaohjelma kuitenkin realisoitui vastuualueiden tuloksiin suoraan, kuten lomapalkkajaksotuksen kirjaustekniikan muutoskin. Lisäksi talous ja henkilöstöpalvelujen varauksista jäi käyttämättä 280 000 euroa (mm. 78 000 e työterveyspalvelut, henkilöstöhallinnon ohjelmistovarauksista 45 000 e, 53 000 e henkilöstön kehittämisen varauksista, talousyksikön henkilöstövarauksista 50 000 e, tehtävät siirtyneet toiseen yksikköön ja lisäksi säästöjä syntyi 45 000 e talousyksikön kehittämiseen varauksista). Tietohallinnon osalta toimintakulujen kertymän ja varatun ero jäi n. 112 000 euroon alle talousarvion ja lisäksi viestinnän osalta talousarvio alitettiin 107 000 eurolla ja lakipalvelujen osalta 68 000 eurolla, jossa oli varausta mahdollisesti ulkopuolelta tarvittaviin lakipalveluihin. Eläkemaksujen rahoittamiseen (kuntien tasausmaksu sekä kunnan eläkesopimukset) varatut rahat ylittyivät 408 000 eurolla eläkkeiden historiallisen suuren indeksikorotuksen takia. Tukipalvelujen yhteenlaskettu säästövaikutus toimintakatteeseen oli 823 000 euroa.

Investointeihin oli varattu 320 000 euroa, suunnitelluista hankkeista mikään ei päätnyt toteutuksen tilinpäätösvuonna. Sijoituksia kasvatettiin Monetrin osakkeilla yhteensä 1 290 eurolla.

Hallintopalvelut

Kotkan kaupungin asiakirjahallinnossa otettiin käyttöön 1.1.2023 alkaen uusi tiedonohjaussuunnitelma, joka ohjaa asiakirjojen muodostumista, hävittämistä ja arkistointia koko organisaation laajuisesti. Tiedonohjaussuunnitelma on integroitu suoraan asianhallintajärjestelmään, jolloin se on mahdollistanut määräaikaisten asiakirjojen sähköisen säilyttämisen koko elinkaarensa ajan.

Vuoden aikana järjestettiin myös runsaasti koulutusta asiakirjahallintoon, asianhallintajärjestelmän käyttöön, tietosuojaan ja asiakirjajulkaisuuteen liittyen. Tiedonhallintalain täytäntöönpanoon liittyen edistettiin erityisesti lain mukaisen muutosvaikutusten arvioinnin mallin kehittämistä ja sen koulutusta kaupungin organisaatiolle. Muita organisaatiolle järjestettyjä koulutuksia olivat koulutus hyvän hallinnon periaatteista, koulutus viranhaltijapäätösten tekijöille sekä koulutus toimituspäätösten valmistelijoille.

Kaupunginarkiston tilojen tarveselvitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 27.3.2023 (§ 100). Päätöksen mukaisesti arkistotilojen hankesuunnittelu käynnistyi syksyn 2023 aikana ja suunnittelussa selvitetään arkiston tilojen sijoittumista XAMK:ilta vapautuvan Metsolan kampuksen ns. uudisosaan sekä muita mahdollisia vaihtoehtoja, joissa huomioidaan kustannustehokkuus ja tilojen elinkaari pitkälle tulevaisuuteen. Arkistotilan tarve on edelleen kriittinen, erityisesti koska arkiston pitäisi lähitulevaisuudessa kyetä vastaanottamaan huomattavat määrät analogista arkistoaineistoa.

Kaupunginarkiston toiminnassa rakennetun ympäristön aineistojen digitointityö jatkui suunnitelman mukaisesti, vuoden aikana digitointiin muun muassa Katarinaan, Hovinsaaren ja Metsolan kaupunginosien rakennuslupa-aineistoja, jakamattoman Kymin kunnan vanhempia rakennuslupa-aineistoja sekä kaavoituksen asemakaava- ja yleiskaavaselostuksia yhteensä noin 17,5 hyllymetrin verran. Lisäksi yksittäin on digitoitu myös Karhulan kauppalan järjestysoikeuden rakennuslupa-asiakirjoja tietopalvelun toteuttamisen yhteydessä. Kaupunginarkiston tietopyyntöjen määrä jatkoi kasvuaan ja nousi hieman yli 1500 tietopyyntöön. Samanaikaisesti vuoden aikana paikan päällä käyneiden asiakkaiden ja tutkijoiden määrä kasvoi miltei 160 asiakkaaseen. Analogista aineistoa vastaanotettiin sekä vastuualueilta että kotiseutuarkistoon yksityisiltä toimijoilta yhteensä 39 hyllymetriä. Vuoden aikana kotiseutuarkisto vastaanotti muun muassa laajan Karhulan Veikkojen arkiston sekä merkittävän Aarne ja Kerttu Huuskosen (o.s. Junninen) yksityisarkistokokonaisuuden. Tämän lisäksi vastaanotettiin useita pienempiä aineistokokonaisuuksia.

Hallintopalvelut valmistelivat vuoden 2023 ajan asian- ja asiakirjahallinnan kilpailutusta sekä sähköisen arkistoinnin järjestelmän kilpailutusta. Kaupunginhallitus teki hankintapäätöksen uusista järjestelmistä 18.12.2023.

Hallintoyksikkö järjesti huhtikuussa 2023 eduskuntavaalit. Ennakkoäänestyksessä käytettiin kiinteiden ennakkoäänestyspaikkojen rinnalla myös äänestysbussia, joka kiersi eri puolilla kaupunkia neljän päivän ajan ja pysähtyi yhteensä 23 paikassa. Kotkalaiset äänestäjät ovat omaksuneet hyvin äänestysbussin myötä myös uudenlaiset tavat käyttää äänioikeuttaan, sillä äänestysbussi on saanut paljon hyvää palautetta ja siinä kävi vilkkaammin äänestäjiä kuin aluevaaleissa ja kuntavaaleissa. Kaiken kaikkiaan eduskuntavaaleissa enakkoon äänesti 28,2 % ja varsinaisena vaalipäivänä äänesti 38,3 % äänioikeutetuista. Äänestysprosentti oli sama kuin vuoden 2019 eduskuntavaaleissa eli 66,5%. Loppuvuodesta 2023 valmistauduttiin jo 2024 alun presidentinvaaleihin.

Hallintoyksikön työhön vaikutti vuoden 2023 aikana myös runsas eläköityminen ja uusien työntekijöiden rekrytointi sekä perehdytys.

Strategia ja edunvalvonta

Kaupunkistrategia päivitettiin vuonna 2022 Kotka 2030 -strategiaksi, joka pohjautuu edelleen yhteisesti hyväksyttyihin arvoihin: reiluus, rakkaus ja rohkeus, sekä strategiaan päämääriin eli poijuihin 1) Oppiva ja yrittävä Kotka; 2) Upean elinympäristön Kotka; ja 3) Yhteinen Kotka. Strategian mittaristoa on täydennetty ja strategian sisältöä päivitetty ml. missio ja visio. Strategiaa toteutetaan kaikilla vastuualueilla ja konsernissa.

Kaupungin edunvalvontasuunnitelman ja hallitusohjelmataavoitteiden pohjalta vaikutettiin kevään 2023 hallitusohjelmaneuvoitteluihin. Hallitusohjelmataavoitteiden pääteemat olivat 1) Viennin vauhdittaminen ja teollisten investointien kotiuttaminen 2) Osaamisen kehittäminen ja 3) Nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Teemojen alle määriteltiin tarkentavat tavoitteet. Edunvalvontatavoitteiden päivitys käynnistettiin syksyllä 2023.

Käytännön edunvalvontatyötä tehostettiin vuoden 2023 aikana. Hallitusohjelmataavoitteista viestittiin vaikuttajille ennen ja jälkeen eduskuntavaalien ja esimerkiksi Kotkan tavoitteena ollut teollisuuspoliittinen strategia tuli kirjatuksi hallitusohjelmaan. Vuoden kuluessa järjestettiin useita edunvalvontatilaisuuksia, kuten Power Coast-tilaisuus eduskunnassa kesäkuussa ja edunvalvonta-aamiainen

Helsingissä joulukuussa. Sunilan tehtaan lakkauttaminen aiheutti edunvalvontatarpeita äkilliseen rakennemuutostilanteeseen liittyen. Kotkassa laadittiin oma Äkillisen Rakennemuutoksen toimenpidesuunnitelma, joka toimi pohjana maakunnalliselle ÄRM-suunnitelmalle. Tähän suunnitelmaan pohjautuen valtioneuvosto kohdensi rahoitusta Kotkan-Haminan seudun akkuteollisuuden kehittämiseen. Edunvalvontatavoitteiden edistämiseen liittyen on järjestetty tapaamisia ministerien, kansanedustajien ja valtionhallinnon virkamiesten kanssa. Lisäksi useat ministerit vierailivat Kotkassa vuoden aikana. Keskeisten liikennehankkeiden (esim. VT15, Merituulentie, kaksoisraide) edistämistä on jatkettu.

Elinkeinojen edistäminen ja elinkeinopalvelut

Kaupunkikehityksen ja viestinnän osalta vuosi on toteutunut pääosin suunnitelmien mukaisesti. Elinkeino- matkailu- ja seutupalveluiden sopimus Cursor Oy:n kanssa on ollut voimassa kolme vuotta. Sopimuksen alaista työtä on ohjattu Kotkan vetovoima- ja yrittäjyysohjelman linjausten mukaisesti ja Cursorin kanssa on sovittu vuosittaiset toiminnan painopisteet. Kotkan vetovoiman ja yrittäjyyden kehittämisen kärkiteemoja ovat:

- Kantasatamasta Kotkan vetovoimatekijä
- Toimiva kotisatama yrityksille
- Vetovoimainen ja kehittyvä matkailukaupunki
- Kyberturvallisuuden kärkikaupunki

Vuoden aikana on viety eteenpäin ohjelman mukaisia toimenpiteitä eri osa-alueilla. Esim. kyberturvallisuuden työelämäprofessori käynnistyi yhteistyössä Xamkin, Aalto-yliopiston ja Kymenlaakson korkeakouluyhdistyksen kanssa. Kantasataman brändin rakentamista on jatkettu yhteistyössä toimijoiden ja Avidlyn kanssa. Syksyllä lanseerattiin pitkäkestoinen kampanja Kantasataman lokikirja, jossa Kantasataman historiaa tuodaan esiin lyhyinä kuunnelmina.

Kaupungin yrittäjämönteisen palvelun ryhmä (YRMY) on jatkanut ja kehittänyt toimintaansa, tavoitteena on hoitaa sujuvasti ja joustavasti yritysasioita. Vuoden aikana tavattiin yrityksiä säännöllisesti vuosikellon mukaisesti kaupunginjohdon ja yrittäjien kokoontumisissa sekä yksittäisissä yritystapaamisissa.

Vuosi 2023 oli yksikölle tapahtumien vuosi. Osallistuimme keväällä Kaakkois-Suomen turvapuiston avajaisten ja Turvallinen Kaakko - tapahtuman järjestämiseen. Samalla Kaakkois-Suomen turvapuistolle ja tapahtumalle luotiin oma ilme. Elokuun lopussa vietettiin kansainvälistä Alvar Aalto -viikkoa Sunilan alueella. Syyskuussa järjestimme Valtakunnalliset Kotiseutupäivät.

Kotka.fi-verkkosivuille teimme kevään ja kesän aikana kieliversiosivut englanti ja venäjä. Uuden intranetin toimittajaksi valittiin kilpailutuksella Digikuu Oy, myöh. Netox Oy. Sisällöntuottajat tutustuivat uuteen SharePoint-järjestelmään syksyllä ja sivusto julkaistaan vuoden 2024 aikana. Tapahtumakalenteri Kymenlaaksony.fi uudistettiin Eventz-tapahtumakalenteripohjalle vuoden lopussa.

MARKKINOINTIKAMPANJAT

Vuoden 2023 tonttimarkkinoinnin toimenpiteenä osallistuimme Loviisan asuntomessuille yhdessä Visit Kotka-Haminan kanssa. Kotkan tontit olivat näytävästi esillä osaston erillisellä seinäkkeellä.

Syksyllä 2022 käynnistynyttä muuttajamarkkinoinnin Meritontti-kampanjaa jatkettiin hyödyntäen somemarkkinointia ja kaupallista yhteistyötä vaikuttajien kanssa. Lisäksi kampanja näkyi asuntomessuosastolla. Kampanjan päätyttyä kaikki kampanja-aikana Kotkaan muuttaneet kutsuttiin kaupungintalolle uusien kotkalaisten tilaisuuteen 2.12. Tontteja lunastettiin yhteensä 3 362 kappaletta, joten lahjoitimme John Nurmisen säätiölle 3 362 euroa.

Joulukuun alussa julistauduimme Suomen piparipääkaupungiksi, koska Kotkassa syödään pipareita ympäri vuoden. Joulun ajan ilahduttimme someseuraajia pipariteemaisella joulukalenterilla ja piparkakkutalokilpailu sai kotkalaiset rakentamaan upeita piparkakkutaloja ja lapset piirsivät unelmien piparkakkutaloja.

Joulun välipäivinä lanseerattiin uusi Koti-Kotka -kampanja, jonka tarkoituksena on vedota kotiseutukaipuuseen. Kampanjaa tullaan jatkamaan vuoden 2024 aikana.

Kansainvälinen toiminta

Ystävyysskaupunkitoiminnassa oli aktiivinen vuosi. Ystävyysskaupunkisuhteita vahvistettiin vierailemalla heinäkuussa Fredrikstadin Talls Ships Races –tapahtumassa, jossa edustajat tutustuivat itse tapahtumaan ja tapasivat kaupungin edustajia. Syksy oli kiireistä aikaa. Saksalaisesta ystävyysskaupunki Lyypekistä vierailu syys-lokakuun vaihteessa maineikas saksofoniryhmä Kotkan seudun mu-

siikkiopiston vieraana. Ryhmä esiintyi mm. Vellamon venehallissa ja vierailu huipentui yhteiskonserttiin Kotkan seudun musiikkiopiston soittajien kanssa. Lokakuussa kaupunki sai vieraaksi ystävyyskaupunki Greifswaldista musiikin opettajia, jotka järjestivät yhteiskonsertin Kotkan seudun musiikkiopiston kanssa.

Lyypekki lahjoitti kaupungille 4000 litraa saksalaista hehkuviiniä. Se oli tarkoitettu Kotkan joulun avaukseen. Hehkuviiniä tarjottiin joulun avauksessa 2.12. Kotkan ja Karhulan toreilla. Lisäksi sitä jaettiin palvelutaloihin ja kaupungin eri yksiköihin nautittavaksi ennen joulua. Toivo Pekkasen koululla avattuun kohtaamisten keittiöön lahjoitettiin hehkuviiniä jouluaaton tarjoiluun. Kaupungin edustajat vierailivat myös Lyypekin joulunavauksessa marraskuun lopussa. Kotkalainen joulukuusi pystytettiin arvoiselle paikalle Lyypekissä jo 31. Kerran.

Ukrainan suurlähettilään aloitteen pohjalta lähdettiin keväällä valmistelemaan uutta ystävyyskaupunkisuhdetta ukrainalaiseen Mykolajivin satamakaupunkiin. Vuoden lopulla pidettiin ensimmäinen virtuaalinen tapaaminen Mykolajivin kaupunginjohtajan kanssa. Neuvottelujen pohjalta laadittiin yhteistoimintapöytäkirja, jonka käsittely jatkui vuonna 2024 kaupungin päätöksenteossa.

Toimintaa Kuntaliiton kansainvälisessä tiimissä ja Itämeren kaupunkien liitossa UBC:ssa jatkettiin. UBC:n yleiskokouksessa lokakuussa Palangassa kehitettiin suhteita Itämeren alueen kaupunkeihin.

Pysäköinninvalvonta

Pysäköinninvalvonnassa alkuvuoden aikana hallintoa työllisti kahden uuden pysäköinnintarkastajan rekrytointi. Alkuvuoden henkilöstövajeesta johtuen pysäköintivirhemaksujen määrä väheni oleellisesti alkuvuoden osalta, mutta kesästä lähtien toiminta palautui normaalille tasolle, kun kaikki vakanssit olivat täytettyinä.

TUKIPALVELUT

Asiakaspalvelupiste Ruori

Asiakaspalvelupiste Ruorin palveluiden osalta painopisteet ovat olleet puhelinpalvelut –toimintojen kehittämisessä. Olennaisin työ liittyy kaupungin yhteisten palvelunumeroiden määrittelyyn ja toteuttamiseen. Tilavaraus- ja avustushjelmistoissa otettiin käyttöön uusi sähköinen asiakaskäyttöliittymä. Digipalveluissa ja tietohallinnossa on työstyetty Valtiovarainministeriön digikannustinhankkeen läpivientiä (digitalisaatio-osaamisen kasvattaminen vastuualueilla ja yksiköissä). Digipalvelupäällikkö on ollut aktiivisesti mukana valtakunnallisessa projektityöryhmässä, joka työstää TE-palvelut 2024-uudistuksen kokonaisarkkitehtuuria. Kokonaisuuteen liittyi myös toinen valtakunnallinen työryhmätyö, palvelut ja digitalisaatio, jossa digipalvelupäällikkö oli mukana. Kotkan digitiekarttatyö aloitettiin maalikuussa yhteistyössä Kuntien Tieran kanssa. Syksyllä toteutettiin vastuualueiden haastatteluja ja työpajoja ja vuoden lopulla digitiekarttatyöskentely oli edennyt vaiheeseen, josta voitiin aloittaa Kotkan digiohjelman valmistelu.

Lakiasiat

Lakiasoiden toiminnan painopiste vuonna 2023 oli sen perustehtävässä, eli oikeudellisen asiantuntijapalvelun tuottamisessa vastuualueille. Vuoden aikana rekrytoitiin kaksi uutta lakimiestä ja henkilöstöresurssi nostettiin yhdestä lakimiehestä kahdeksi. Sisäisen tarkastuksen tehtävät siirrettiin talousyksiköstä toiselle lakimiehelle.

Henkilöstöpalvelut

Päivitetty kaupunkistrategiasta johdettu henkilöstöohjelma ohjasi henkilöstöpolitiikkaa ja työhyvinvoinnin edistämistä. Keskeisenä painopisteenä oli edelleen kehittää hr- ja esihenkilötoimintaa sekä johdon tukea. Varhaisen vaiheen työhyvinvointijohtaminen on kiinteä osa henkilöstötoimintaa. Kokonaisvaltaisen työhyvinvoinnin kehittäminen oli toiminnan painopisteenä. Tähän liittyy laajaa toimintaa työntekijä- työyhteisö ja esihenkilötasoilla. Työhyvinvointisuunnitelma, työterveyden toimintasuunnitelma ja koulutussuunnitelmat toivat päälinjat toimintaan.

Työhyvinvointijohtamisen ja henkilökunnan työhyvinvoinnin edistämisen osalta jatkettiin tiivistä ja vahvaa toimintaa. Sairauspoissaolot saatiin käännettyä laskusuuntaiseksi rankan korona-ajan jälkeen. Vuonna 2023 sairauspoissaoloja oli 18,7 päivää/työntekijä, laskua edelliseen vuoteen oli 3,5 päivää (vuonna 2022 luku oli 22,2 päivää/työntekijä).

Vuoden aikana kilpailutettiin työterveyden palvelut. Edellinen työterveyden sopimuskausi päättyi vuoden 2023 lopussa. Kilpailutuksen voitti Pihlajalinnan Terveys Oy. Loppusyksyn aikana laadittiin palvelusopimus ja käynnistettiin uuden toimijan kanssa työterveyspalvelun käyttöönotto.

Henkilöstöasioiden yksikkö osallistui valtakunnalliseen KEVA:n koordinoimaan Kestävää työelää -hankkeeseen. Hanke käynnistyi keväällä 2023 ja jatkuu vuoden 2024 loppuun. Hankkeessa edistetään työterveystoimijoiden yhteistyötä ja työkykyjohtamista koko organisaation tasolla. Hankkeesta saatiin tukea työterveyden kilpailutukseen ja yhteistyön kehittämiseen uuden työterveyskumppanin kanssa. Hankkeessa luotiin myös esihenkilöille koulutuspaketti, työkykyjohtamista vahvistava itseopiskelupolku, jota pilotoitiin syksyn aikana.

Henkilöstöasioiden yksikön toimintojen sujuvuutta ja oikea-aikaisuutta on kehitetty. Toukokuussa aloitti uusi hr-koordinaattori, jonka työ kohdentuu sijaisrekrytoinnin ja rekrytointien hallintaa ja rekrymarkkinoinnin kehittämiseen. Henkilöstöasioiden yksikön henkilökunnan osalta on eläköitymisten johdosta ollut paljon vaihtuvuutta ja uusien työntekijöiden perehdyttäminen on edelleen käynnissä. Samalla on kehitetty uusia toimintamalleja ja käytäntöjä.

Rekrytointien haasteellisuus jatkui vuonna 2023. Rekrytointimarkkinoinnin näkyvyyden parantamiseen vuodelle 2024 laadittiin erillinen rekrytointimarkkinointisuunnitelma, jolla pyritään tekemään toiminnasta suunnitelmallisempaa ja systemaattisempaa.

Vuoden aikana päivitettiin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Päivitykseen liittyen keväällä 2023 toteutettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus kysely. Syksyllä 2023 tehtiin esihenkilöiden työhyvinvointikysely.

Talouden tasapainottaminen oli vallitseva teema jälleen vuonna 2023. Vuoden aikana tehtiin talouden säästötoimenpiteitä sekä vuoden 2023 osalta että talousarviota 2024 laadittaessa. Vuoden aikana kaupungin organisaatiosta on siirtynyt liikkeen luovutuksella pois eläinlääkärit sekä maahanmuuttajapalveluista tulkkikeskus, vastaanottokeskus ja ryhmäkoti. Siirrot toteutettiin hallitusti ja hyvässä yhteistoiminnassa. TE-palveluiden siirron valmistelu on edennyt vuoden aikana hyvin. Henkilöstöasioiden yksikkö on ollut aktiivisesti mukana valmistelutyössä.

Keväällä 2023 käytiin neuvottelut järjestelyerien jakamisesta sekä kaupungin oman palkkaohjelman jakamisesta. Neuvottelut sujuivat hyvässä hengessä ja sujuvasti. Jaettavilla erillä pystyttiin jonkin verran vastamaan alueen palkkakilpailuun.

Kaupunkistrategia ja henkilöstöohjelma ohjaavat toimintaa ja kohdentavat toiminnan resursseja. Jatkovana toimintana kehitetään varhaista työhyvinvointijohtamista, keskeisimpinä tavoitteina työhyvinvoinnin edistäminen ja sairauspoissaolojen hallinta. Painopisteenä on myös luoda jatkuvasti kehittyvää ja aikaansa seuraavaa esihenkilötoimintaa kaikilla vastuualueilla ja kaikissa yksiköissä. Vahvan ja myönteisen työantajakuvan luominen on tulevaisuudessa tärkeää ja merkityksellistä rekrytointien kannalta. Tämä sisältää myös kilpailukykyisen palkkauksen mahdollisuuksien luomisen.

Talous ja Tietohallinto

Talousyksikön toimintavuosi 2023 oli kaksijakoinen, jossa toteutettiin suuria kokonaisuuksia, mutta muutoksia oli tarpeettoman paljon. Alkuvuosi oli huomattavan vaikea ajanjakso, kun talousarvio päätettiin tehdä uusiksi sote-sektorin tilinpäätöstietojen ratkettua. Samanaikaisesti tilinpäätös itsessään oli työllistävämpi kuin aikaisemmin, kun hyvinvointialue irtaantui ml. Kymenlaakson Pelastuslaitos. Normaaliin vuosikelloon nähden suureen rooliin nousivat myös henkilöstöasiat, jossa pienen yksikön toimintaan vaikutti kaksi eläköitymistä ja irtisanoutumista sekä yksittäinen osa-aikaisuus järjestely.

Näihin tapahtumiin ja olosuhteisiin nähden kilpailutustarpeisiin pystyttiin vastaamaan hyvällä tasolla. Rahoituspolitiikan uusimisessa hyödynnettiin Tampereen yliopiston opiskelijatöitä. Kaupunkikonsernin rahoitustarpeet vastasivat ennakkotietoja pääosin. Kunnan uusien rahoituspohja-arvioiden takia vuoden 2023 talousarvio (MTA2023) tehtiin kokonaan uudestaan keväällä 2023. Se helpotti osaltaan valmistautumista kasvaneisiin säästöpaineluihin vuodelle 2024 ja taloussuunnitteluvuosille 2025–2026. Tietohallinnon tietotyöryhmän jäsenille on pidetty useita koulutuksia. Microsoft M365 ympäristön tietoturvan ja lisenssihakkuuden selvityksiä tehtiin, joilla tähdätään sekä lisäyksiin että poistoihin.

Taloussuunnitelmavuosien painopisteissä korostuvat edelleen maakuntauudistuksen jälkeiseen rahoitusmalliin sopeutuminen, hankintojen arvioinnin ja kontrollin kehittäminen, rahoitustarpeisiin valmistautuminen vs. laajan investointiohjelman tarpeet, taloushallinnon automatisaatio, tietoturva ja tietotekniikan kustannustehokkuus sekä toimitusten toimintavarmuus.

Ympäristölautakunta

Toimielin	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
Toimintayksikkö	Ympäristöpalvelut
Palvelut	Ympäristönsuojelun lupa- ja valvonta-, kehittämis- ja edistämistehtävät, Ympäristöterveydenhuolto, Eläinlääkintähuolto, Löytöeläinten hoito, Rakennusvalvonta
Vastuuhenkilö	Ympäristönsuojelupäällikkö
Toiminta-ajatus	Ympäristölautakunnan alaisuudessa toimiva ympäristöpalveluiden toimintayksikkö vastaa ympäristönsuojelusta, ympäristöterveydenhuollosta sekä muusta ympäristöhallinnosta Kotkan kaupungissa ja Pyhtään kunnassa sekä rakennusvalvonnan lupa- ja valvontatehtävistä Kotkan kaupungissa. Ympäristölautakunnan alaiset palveluyksiköt huolehtivat eri laeissa ympäristönsuojelua ympäristöterveydenhuoltoviranomaiselle sekä rakennusvalvontaviranomaiselle asetetuista tehtävistä. Ympäristölautakunta on Kotkan rakennusvalvonnan sekä Kotkan ja Pyhtään ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lupa- ja valvontaviranomainen.

Ympäristölautakunnan toimintakertomuksessa vuodelta 2023 esitetään lautakuntaan nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan ja talouden yksityiskohtaisemmat tiedot.

Talous

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA (2023)	TP 2023	TA 2023	MTA 20223	Tot%	TP - MTA poikkeama	TP 2022
Myyntituotot	165 164	150 000	150 000	110,1	15 164	115 749
Maksutuotot	612 748	480 000	480 000	127,7	132 748	681 755
Tuet ja avustukset	40 785	0	0	0,0	40 785	6 278
Muut toimintatuotot	0	0	0	0,0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	19 346	0	0	0,0	19 346	54 907
TOIMINTATUOTOT	838 044	630 000	630 000	133,0	208 044	858 689
Henkilöstökulut	-1 810 236	-1 706 299	-1 722 519	105,1	-87 717	-1 571 385
Palvelujen ostot	-186 963	-364 800	-306 300	61,0	119 337	-216 293
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 703	-31 850	-31 850	83,8	5 147	-29 340
Avustukset	-1 700	-5 500	-5 500	30,9	3 800	-5 500
Muut toimintakulut	-29 601	-23 151	-23 151	127,9	-6 449	-20 217
TOIMINTAKULUT	-2 055 203	-2 131 601	-2 089 320	98,4	34 117	-1 842 735
TOIMINTAKATE *)	-1 217 159	-1 501 601	-1 459 320	83,4	242 161	-984 046
Sisäiset tuotot	43 316	0	0	0,0	43 316	22 468
Sisäiset kulut	-308 322	-314 934	-314 934	97,9	6 612	-302 502
Sisäiset erät	-265 006	-314 934	-314 934	84,1	49 927	-280 034
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-1 482 166	-1 816 534	-1 774 254	83,5	292 088	-1 264 080
Rahoitustuotot ja -kulut	538	0	0	0,0	538	223
VUOSIKATE	-1 481 628	-1 816 534	-1 774 254	83,5	292 626	-1 263 858
Sisäinen korko	-200	-200	-200	100,0	0	-412
Poistot ja arvonalentumiset	-4 636	-4 636	-4 636	100,0	0	-9 374
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 486 463	-1 821 370	-1 779 090	83,6	292 626	-1 273 643
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)						
Hallinnon vyörytykset	-142 423	0	0	0,0	-142 423	-65 799
Tilikauden voitto/tappio	-1 628 886	-1 821 370	-1 779 090	91,6	150 203	-1 339 442

*) Toimielimen sitovuustaso

Talousarvion toteutuminen ja tilikauden tuloksen muodostuminen

Lautakunnan alainen toiminta saavutti MTA:n toimintakatteeseen nähden n. 242 000 euroa paremman tuloksen. Tulot ovat kehittyneet 133 %:a arvioitua paremmin, johtuen varovasti arvioituista ympäristöterveydenhuollon perusmaksutuotoista n. 140 000 euroa sekä jaksottamattomasta Ilmastohankkeen avustuksesta 40 000 euroa. Edellisvuoteen nähden tuloissa oli kasvua 100 000 euroa. Ra-

kennusvalvontamaksujen kehityksen ennustettavuus on haasteellista ja talousarvio laaditaan aina varovaisuutta noudattaen, lupamaksutuottojen arvio kuitenkin saavutettiin, maksutuottojen jäädessä kuitenkin edellisvuotta n. 86 000 euroa pienemmäksi. Edelliseen vuoteen nähden toimintatuottoja kertyi yhteensä n. 20 000 euroa vähemmän. Lautakunnan arvioitujen toimintakulujen alituvat 34 000 eurolla.

Ympäristönsuojelu: lupa- ja valvonta-, kehittämis- ja edistämistehtävät

Ympäristönsuojelun toiminnan painopisteenä ovat lakisääteiset lupa- ja valvontaviranomaisen tehtävät, joita Kotka hoitaa yhteistointasopimuksen pohjalta myös Pyhtään kunnalle. Uusia lupia myönnettiin kolme, kaksi Kotkaan ja yksi Pyhtäälle. Lisäksi käsiteltiin kaksi luvan muutosta ja yksi luvan rauettaminen. Valvontaohjelmassa vuodelle 2023 suunnitellut lupa- ja rekisteröintivelvollisten toimintojen määräaikaistarkastukset toteutuivat suunnitellusti. Lupa- ja valvontatyöstä kertyneet maksutuotot ylittivät edellisvuoden tason sekä talousarviossa ennakoidun.

Merkittävä osa yksikön valvontatyöstä kohdistuu suunnittelemaan, maksuttomaan kuntalaisten yhteydenottoihin perustuvaan viranomaisvalvontaan. Tarkastelujaksolla kirjattuja yhteydenottoja on ollut kaikkiaan 2011, joista Kotkan alueelta 185 ja Pyhtäältä 26. Valtaosa yhteydenotoista sekä Kotkassa että Pyhtäällä liittyy jätehuoltoon. Kotkassa muut valitukset kohdentuivat erityisesti ilmanlaatuun ja meluun, Pyhtäällä vieraslajeihin sekä vesi- ja jätevesiasioihin.

Yksikkö on mukana valmistelemassa maakunnallista kiertotalouden Green deal –mallia ilmastokumppanuutta korvaavana mallina. Green deal-mallissa etsitään laajemmin ratkaisuja ilmastohaasteisiin, luonnon monimuotoisuuden vähenemiseen, luonnonvarojen ylikulutukseen ja kiertotalouden edistämiseen Suomessa. Green deal on vapaaehtoinen sitoumus sovittuihin tavoitteisiin. YM:n, TEM:n ja paikallisesti Kymenlaakson Liiton vetämällä Green deal- työllä valmistellaan Kymenlaakson alueellisia kriteereitä sitoumukselle. Kymenlaakson liiton sidosryhmäyhteistyö mm. kuntien kanssa jäi vielä v. 2023 vähäiseksi.

Kotkan ilmasto-ohjelmasta laadittiin välipäivitystä. Ohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä päivitettiin asiantuntijahaastatteluilta ja ohjelman taustatietoja tiedonkeruulla. Ohjelmapäivityksen yhteydessä on myös tarkasteltu mittareiden ajantasaisuutta ja päästövaikutusten kuvaavuutta. Jatkossa mittareita kehitetään niin, että ohjelmassa pidetään helposti ylläpidettäviä ja päästövaikutusten kannalta mahdollisimman kuvaavia mittareita. Päivitetty ohjelma on tarkoitus viedä keväällä 2024 lautakuntiin lausuntokierrokselle ja edelleen valtuustoon hyväksyttäväksi.

Yksikkö on mukana Kymenlaakson Liiton maakunnallisessa luonnon monimuotoisuutta selvittävässä Lumo-hankkeessa. Hankkeessa valmistui maakunnallinen selvitys monimuotoisuuden tilasta. Työ jatkuu strategiatyönä. Kaupunki on koostanut samalla omaa luontotietokantaa ja aloittanut luonnon monimuotoisuuden ohjelmatyötä. Yksikkö on mukana tässä työssä. Kotkan ja Pyhtään rajalla sijaitsevan Soininjärven kosteikkoalueella käynnistettiin haitalliseksi vieraslajiksi luokitellun keltamajavankaalin mittavan esiintymän torjunta yhteistyöprojektina puistotoimen sekä EKAMin luonnonhoidon opiskelijoiden kanssa. Ympäristöterveydenhuolto hoitaa lakisääteisiä lupa- ja valvontaviranomaisen tehtäviä Kotkan ja Pyhtään yhteistoiminta-alueella. Lupien ja ilmoitusten käsittelystä sekä valvontatyöstä saadut maksutuotot ylittivät vuosiarvion. Tuloksessa näkyvät erityisesti elintarvikelain ja terveydensuojelulain perusteella perittävät vuosimaksut.

Terveydensuojelussa otettiin erityistarkasteluun valvontakohteiden talousveden lämpötilat, sillä talousvedessä voi esiintyä legionellabakteeria. Projektin tarkoituksena oli muodostaa yleiskäsitys, liittyykö rakennusten vesilaitteistoihin kylmän talousveden ja lämpimän käyttöveden osalta riskiä legionellabakteerien kasvuun ja käyttäjien mahdolliseen sairastumiseen. Tarkoituksena oli luoda yleiskäsitys tilanteesta mahdollisten jatkotoimien arvioimiseksi. Projekti toteutettiin Kotkan ja Haminan yhteisenä valvontaprojektina. Talousveden lämpötila mitattiin Kotkassa ja Pyhtäällä vuoden aikana lähes viidelläkymmenellä terveydensuojelun valvontasuunnitelman mukaisella tarkastuksella. Mittauksia suoritettiin hyvin erityyppisissä valvontakohteissa kuten päiväkodeissa, kouluissa, majoitushuoneistoissa, asumisyksiköissä, liikuntatiloissa, uima-allastiloissa ja kauneushoitoloissa. Kotkan alueella selvitetystä rakennuksista lämpötilapoikkeamia havaittiin 39 %:ssa.

Elintarvikevalvonnassa kesällä 2023 toteutetun energialisäkeprojektin tavoitteena oli selvittää tarjoilupaikoissa (ravintolat ja pitseriat) valmistettujen ruoan energialisäkkeiden (riisi-, pasta- sekä perunavalmisteet) mikrobiologista laatua. Projektiin osallistuivat Kotkan, Kouvolaan ja Haminan elintarvikevalvontaviranomaiset. Kotkassa ja Pyhtäällä Kotkassa näytteitä otettiin 14, joista 65 % arvioitiin hygieeniseltä laadultaan hyväksi, 14 % välttäviksi ja 21 % huonoiksi.

Ympäristöterveydenhuollossa oli vuoden 2023 aikana tavoitteena käynnistää Kymenlaakson kuntien välinen yhteistyö elintarvikelaitosten valvonnan vahvistamiseksi. Kouvolaan perustettiin keväällä uusi hygieenikkoeläinlääkärin virka, jonka työpanosta Kotka ja Hamina varautuivat ostamaan. Hygieenikkoeläinlääkärin viran tarkoituksena on eläinperäisiä elintarvikkeita valmistavien hyväksyttyjen

elintarvikehuoneistojen sekä muiden erityisosaamista vaativien elintarvikehuoneistojen valvonta sekä virkaeläinlääkärille lainsäädännöllisesti kuuluvien elintarvike- ja alkutuotantovalvonnan tehtävien hoitaminen. Kymenlaakson kunnat allekirjoittivat 1.6.2023 yhteistyösopimuksen hygieenikkoeläinlääkärin viranomaistehtävien hoidosta. Hygieenikkoeläinlääkäri aloitti virassaan elokuussa 2023.

Ympäristöterveydenhuolto: Terveystensuojelun edistäminen ja valvonta, tupakkalain valvonta, elintarvikevalvonta- ja neuvonta

Ympäristöterveydenhuolto hoitaa lakisääteisiä lupa- ja valvontaviranomaisen tehtäviä Kotkan ja Pyhtään yhteistoiminta-alueella. Lupien ja ilmoitusten käsittelystä sekä valvontatyöstä saadut maksutuotot ylittivät vuosiarvion. Tuloksessa näkyvät erityisesti elintarvikelain ja terveystensuojelulain perusteella perittävät vuosimaksut.

Terveystensuojelussa otettiin erityistarkasteluun valvontakohteiden talousveden lämpötilat, sillä talousvedessä voi esiintyä legionellabakteeria. Projektin tarkoituksena oli muodostaa yleiskäsitys, liittykö rakennusten vesilaitteistoihin kylmän talousveden ja lämpimän käyttöveden osalta riskiä legionellabakteerien kasvuun ja käyttäjien mahdolliseen sairastumiseen. Tarkoitus oli luoda yleiskäsitys tilanteesta mahdollisten jatkotoimien arvioimiseksi. Projekti toteutettiin Kotkan ja Haminan yhteisenä valvontaprojektina. Talousveden lämpötila mitattiin Kotkassa ja Pyhtäällä vuoden aikana lähes viidelläkymmenellä terveystensuojelun valvontasuunnitelman mukaisella tarkastuksella. Mittauksia suoritettiin hyvin erityyppisissä valvontakohteissa kuten päiväkodeissa, kouluissa, majoitusluoneistoissa, asumisyksiköissä, liikuntatiloissa, uima-allastiloissa ja kauneushoitoloissa. Kotkan alueella selvitetystä rakennuksista lämpötilapoikkeamia havaittiin 39 %:ssa.

Elintarvikevalvonnassa kesällä 2023 toteutetun energialisäkeprojektin tavoitteena oli selvittää tarjoilupaikoissa (ravintolat ja pitseriat) valmistettujen ruoan energialisäkkeiden (riisi-, pasta- sekä perunavalmisteet) mikrobiologista laatua. Projektiin osallistuivat Kotkan, Kouvolaan ja Haminan elintarvikevalvontaviranomaiset. Kotkassa ja Pyhtäällä Kotkassa näytteitä otettiin 14, joista 65 % arvioitiin hygieeniseltä laadultaan hyväksi, 14 % välttäviksi ja 21 % huonoiksi.

Ympäristöterveydenhuollossa oli vuoden 2023 aikana tavoitteena käynnistää Kymenlaakson kuntien välinen yhteistyö elintarvikelaitosten valvonnan vahvistamiseksi. Kouvolaan perustettiin keväällä uusi hygieenikkoeläinlääkärin virka, jonka työpanosta Kotka ja Hamina varautuivat ostamaan. Hygieenikkoeläinlääkärin viran tarkoituksena on eläinperäisiä elintarvikkeita valmistavien hyväksytyjen elintarvikehuoneistojen sekä muiden erityisosaamista vaativien elintarvikehuoneistojen valvonta sekä virkaeläinlääkärille lainsäädännöllisesti kuuluvien elintarvike- ja alkutuotantovalvonnan tehtävien hoitaminen. Kymenlaakson kunnat allekirjoittivat 1.6.2023 yhteistyösopimuksen hygieenikkoeläinlääkärin viranomaistehtävien hoidosta. Hygieenikkoeläinlääkäri aloitti virassaan elokuussa 2023.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinninvalvonta ja eläinlääkäripalvelut

Eläinlääkintähuollon haasteena on erityisesti uusien praktikoiden rekrytointi Etelä-Kymenlaakson alueelle. Eläinlääkäreiden saatavuus kuntiin on valtakunnallisesti heikentynyt ja kilpailu työntekijöistä kiristynyt. Alkuvuonna vakinaistettiin määräaikainen 50 % praktikkoeläinlääkäri.

Eläinlääkintähuollon toiminnan turvaamiseksi jatketaan ja kehitetään kuntien välistä yhteistyötä eläinlääkintähuollon päivystysjärjestelyissä sekä eläinsuojeluvalvonnassa. Loppuvuonna hyväksyttiin palvelusopimus Kotkan ja Haminan kesken eläinlääkäripalveluista, jonka mukaan Kotkan praktikkoeläinlääkärit siirtyvät vuoden 2024 alussa Haminan kaupungin palvelukseen. Vuoden 2024 alusta alkaen Kotka ostaa eläinlääkäripalvelut Haminalta.

Löytöeläinten hoito

Kunnan velvollisuuksiin kuuluu ympärivuorokautisen kiireellisen eläinlääkintäavun järjestäminen, eläinsuojelutehtävät sekä löytöeläinten talteen otto. Näitä tehtäviä on hoidettu Etelä-Kymenlaakson kuntien välisenä yhteistyönä. Vuodelta 2012 oleva seudullinen löytöeläinten talteenottosopimus vaati päivitystä. Kotka ja Hamina tekivät Etelä-Kymenlaakson alueelle löytöeläinsopimuksen 1.4.2023 alkaen Etelä-Kymenlaakson eläinsuojeluyhdistyksen, EKEY ry:n kanssa.

Rakennusvalvonta

Toiminnan painopisteenä on rakennusvalvonnan maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyjen tehtävien hoitaminen. Rakennusvalvonnan toiminta ja toiminnan kannalta keskeinen rakennuslupaprosessi on vahvasti lainsäädännöllä ohjattu ja rakennusvalvonnan vuosittainen tulokertymä koostuu pääosin rakentamisen lupamaksuista. Vallitsevan suhdannetilanteen vuoksi rakentamisen volyymin arvioidaan pysyvän vuonna 2023 matalana mm yleisen kustannustason nousun ja maailmantilanteen epävarmuuden vuoksi. Rakennusvalvonnan tehtävänä on myös osaltaan valvoa kaupunginvaltuuston hyväksymien kaavojen noudattamista sekä niissä asetettujen tavoitteiden täyttymistä niille kohdistuvien rakennushankkeiden osalta.

Rakentamisen lupamäärä pysyi puolivuotiskauden ajan lähes edellisten vuosien tasolla. Syyspuolella kysyntä noudatti valtakunnallista tasoa ollen verrattain heikkoa. Vuoden 2023 käsiteltyjen rakentamisen lupien määrä jäi vuoden 2020 tasolle. Rakennusvalvonnan lupatuotto kertyi verrattain pienistä hankkeista ja lupatuottokertymä poikkeaa huomattavasti edellisten vuosien tasosta saavuttaen kuitenkin talousarviossa suunnitellun tason.

Toimintavuoden aikana seurataan maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen edistymistä. Mikäli rakentamista ohjaava rakentamislaki tulee voimaan vuoden 2024 alusta; muuttuu rakennusvalvonnan toimintaympäristö merkittävästi rakentamisen luvituksessa ja sääntelyssä tapahtuvien muutosten vuoksi. Rakennusvalvonnan henkilöstön koulutuksen painopiste suunnataan talousarviovuonna pääosin uuden lainsäädännön omaksumista ja tulkintaa tukevaan koulutukseen, jotta rakennusvalvonnan toiminta ja rakentamisen luvitus pysyy nykyisellä sujuvalla tasolla uuden lain määräysten tultua voimaan.

Maankäyttö- ja rakentamislain kokonaisuudistuksen myötä säädetyn rakentamislain voimaantulo siirtyi vuoden 2025 alkuun. Lainsäädännön tulkinta sekä rakentamislain asetusten laadinta käynnistyi toimintavuoden aikana. Toimintavuoden lopussa käynnistyi myös rakennuslain muutostyö, joka tarkoitus vahvistaa vuoden 2024 aikana. j Rakennusvalvonta seurasi toimintavuoden aikana muuttuvaa lainsäädäntötyötä ja osallistui aiheeseen liittyviin koulutuksiin ja keskustelutyöhön.

Kaupunkistrategiassa asetettua suunnittelun ja rakentamisen tason parantamista edistetään. Suunnittelijoiden työtä pyritään selkeyttämään noudattamalla säännösten tulkinnassa ylikunnallisia PKS-ravan linjauksia soveltuvien osin.

Pks-rakennusvalvonnan linjauksia jalkautettu käytäntöön talousarviovuoden aikana suunnittelijoille pääosin kohdekohtaisen jatkuvan neuvonnan keinoin. Rakennusvalvonta jatkanut edellisten toimintavuosien käytäntöä pitämällä koulutusiltapäivän ammattikorkeakoulun rakennustekniikan opiskelijoille.

Sähköistä asiointia kehitetään edelleen. Käytössä olevaa lupapiste.fi-palvelua pyritään laajentamaan ja eri lupatyypeille asetettuja asiakirjatasoja selkeyttämään. Vanhoja arkistopiirustuksia saatetaan edelleen sähköiseen muotoon käytettävyyden tehostamiseksi. Lähivuosien tavoitetasona voidaan pitää arkiston asiakirjojen saatavuutta sähköisessä muodossa ja rakennusvalvonta on osaltaan osallistunut sähköisen arkistosovelluksen hankintatyöhön.

Lupapisteen kehittämistä ei jatkettu talousarviovuoden aikana. Vuoden 2025 alussa muuttuva lainsäädäntö edellyttää muutoksia lupapisteeseen ja muihin asianhallintajärjestelmiin. Muutoksien toteuttamiseen on varattu investointimäärärahaa vuoden 2024 budjettiin. Rakennusvalvonnan arkistoa skannattiin sähköiseen muotoon 1.1-30.06. aikavälillä arkistotoimeen palkatun digitoijan toimesta.

Rakennusvalvonta osallistuu ja kehittää alueellisen energianeuvonnan toimintaa kaupungin asettamien tavoitteiden mukaisesti käynnissä olevan kolmivuotiskauden ajan. Käynnissä suunnitelmakauden toinen vuosi.

Hanke päätetty 18.11.2022 ohjausryhmän päätöksellä. Ei toimenpiteitä alkuvuoden 2023 aikana

Talousarviovuoden tavoitteiden lisäksi tavoitteena on varmistaa rakennusvalvonnan henkilöstön riittävä koulutus, jotta vuoden 2024 alussa voimaan tulevan rakentamislain säädösten tulkinta hallitaan ja lupaprosessien käsittely jatkuu sujuvana, mikäli uusi lainsäädäntö astuu voimaan.

Rakennusvalvonnan henkilöstö osallistunut talousarviovuoden aikana uuden rakentamislain voimaantuloa valmistaviin koulutuksiin sekä alueellisen ely-keskuksen järjestämään alueelliseen rakennusvalvonnan koulutuspäivään. Rakennusvalvonnan henkilöstövaje saatiin talousarviovuoden aikana korjattua onnistunein rekrytoinnein.

Kaupunkirakennelautakunta

Toimielin	KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA
Vastuualueet	Kaupunkisuunnittelu ja Tekniset palvelut
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Lautakunnan yleisenä tehtävänä on johtaa ja kehittää kaupunkisuunnittelun ja teknisten palveluiden vastualueen toimintaa ja vastata niiden tuottamien palvelujen tuotoksellisesta järjestämisestä, tuottamisesta ja kehittämisestä kaupunkistrategian linjausten mukaisesti sekä seurata ja arvioida palveluiden vaikuttavuutta ja edistää kuntalaisten ja palvelujen käyttäjien mahdollisuutta osallistua palvelujen kehittämiseen. Lautakunta vastaa vastuualueilla kaupunginhallituksen käsiteltäviksi kuuluvien asioiden valmistelusta sekä päätösten täytäntöönpanosta. Kaupunkirakennelautakunnan alainen joukkoliikennejaosto on joukkoliikennelain mukainen toimivaltainen viranomainen Kotkan, Haminan ja Pyhtään alueella.

Kaupunkirakennelautakunnan Tilinpäätös 2023 -dokumentissa esitetään lautakuntaan nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan ja talouden yksityiskohtaisemmat tiedot.

Talous

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	TP 2023	TA 2023	MTA 2023	Tot%	TP - MTA poikkeama	TP 2022
Myyntituotot	5 755 378	4 948 800	4 851 800	118,6	903 578	4 698 184
Maksutuotot	457 896	467 500	467 500	97,9	-9 604	1 261 035
Tuet ja avustukset	1 495 912	735 000	1 092 000	137,0	403 912	1 732 418
Muut toimintatuotot	28 342 387	23 982 747	25 537 747	111,0	2 804 641	30 536 064
Valmistus omaan käyttöön	953 604	1 486 700	1 486 700	64,1	-533 096	1 219 809
TOIMINTATUOTOT	37 005 176	31 620 747	33 435 747	110,7	3 569 430	39 447 509
Henkilöstökulut	-16 399 922	-17 232 771	-17 067 730	96,1	667 807	-15 444 493
Palvelujen ostot	-17 903 624	-17 727 926	-17 208 210	104,0	-695 413	-23 219 140
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 856 895	-11 676 965	-11 447 067	94,8	590 172	-10 790 197
Avustukset	0	-170 000	-110 000	0,0	110 000	-229 423
Muut toimintakulut	-10 340 213	-10 791 544	-10 800 544	95,7	460 330	-11 006 177
TOIMINTAKULUT	-55 500 654	-57 599 206	-56 633 550	98,0	1 132 896	-60 689 430
TOIMINTAKATE *)	-18 495 478	-25 978 460	-23 197 804	79,7	4 702 325	-21 241 921
Sisäiset tuotot	43 622 948	43 085 479	43 085 479	101,2	537 469	41 080 234
Sisäiset kulut	-7 576 943	-5 599 357	-5 599 357	135,3	-1 977 586	-7 192 636
Sisäiset erät	36 046 005	37 486 122	37 486 122	96,2	-1 440 117	33 887 598
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	17 550 526	11 507 662	14 288 318	122,8	3 262 208	12 645 677
Rahoitustuotot ja -kulut	12 942	0	0	0,0	12 942	13 441
VIISIKATE	17 563 468	11 507 662	14 288 318	122,9	3 275 150	12 659 118
Sisäinen korko	-7 748 954	-7 166 348	-7 166 348	108,1	-582 606	-7 718 731
Poistot ja arvonalentumiset	-15 571 596	-16 387 500	-16 293 632	95,6	722 036	-16 363 540
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0,0	0	4 473
TILIKAUDEN TULOS	-5 757 082	-12 046 187	-9 171 662	62,8	3 414 580	-11 418 680
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)						
Hallinnon vyörytykset	-2 053 300	0	0	0,0	-2 053 300	-1 569 986
Tilikauden voitto/tappio	-7 810 383	-12 046 187	-9 171 662	85,2	1 361 280	-12 988 666

*) Toimielimen sitovuustaso

Kaupunginvaltuuston vahvistama alkuperäinen kaupunkirakennelautakunnan toimintakate vuodelle 2023 oli -25 978 460 euroa. Kaupunginvaltuusto vahvisti (29.5.2023) muutetussa talousarviossa ulkoiseksi toimintakatteeksi vuodelle 2023 -23 197 804 euroa. Lautakunnan toteutunut toimintakate oli -18 495 478 euroa. Toteutunut toimintakate on näin ollen 4,7 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Lautakunnan toimintakate sisäiset erät huomioiden oli tilinpäätöshetkellä 17 550 526 euroa, joka on 3,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempi.

Lomapalkkavelan muutoksen osalta on tehty kirjauskäytänteiden muutos alkaen v. 2023 tilinpäätöksestä. Aiemmin hallinnon vyörytykset-ryhmään kuulunut lomapalkkavelan muutos on nyt kaikilla vastuualueilla kohdistettu henkilöstökuluihin, joka muuttaa vastuualueen ulkoista toimintakatetta. Lomapalkkavelan muutos ei ole sisältynyt lautakunnan alkuperäiseen tai muutettuun talousarvioon 2023. Kaupunkirakennelautakunnan osalta tämä tarkoittaa 0,08 milj. euron heikennystä ulkoiseen toimintakatteeseen.

Kaupunkisuunnittelun vastuualueen toimintakate ilman sisäisiä eriä toteutui 14,6 milj. euron suuruisena ollen 3,4 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Muutos aiheutui toimintatuottojen 1,9 milj. euron kasvusta ja toimintakulujen 1,5 milj. euron säästöstä. Muutettua talousarviota parempi toimintakate johtui erityisesti maa- ja vesialueiden vuokratuloista, joukkoliikenteen myyntituotoista sekä arvioitua pienempänä toteutuneista palveluostoista. Toimintatuotot 1,9 milj. euroa syntyivät maanhankinnan ja luovutuksen kustannuspaikalta koostuen maa- ja vesialueiden vuokrista 0,9 milj. euroa sekä 0,6 milj. euron muista tuotoista. Joukkoliikenteen kustannuspaikalta myyntituottoja muodostui 0,6 milj. euroa arvioitua enemmän. Kaupunkisuunnittelun vastuualueen ulkoiset toimintakulut olivat 10,8 milj. euroa tilikauden aikana. Ulkoisten toimintakulujen osalta muutettu talousarvio alitettiin 1,5 milj. eurolla. Suurin säästö tuli maanhankinnan ja luovutuksen kustannuspaikalta maanpuhdistuksiin varatuista määrärahoista.

Teknisten palvelujen toimintakate ilman sisäisiä eriä toteutui -33 milj. euron suuruisena, joka on 1,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Toimintatuottoja kertyi 11,5 milj. euroa, joka on 1,7 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän. Suurin erä kertyneistä toimintatuotoista muodostui toimitilahallinosta, jossa vuokratuotot ovat olleet indeksikorotusten takia ennakoitua korkeammat lähes kaikissa kohteissa. Toimintakuluja kertyi 44,6 milj. euroa, joka on 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän.

Kaupunkirakennelautakunnan nettoinvestoinnit toteutuivat 27,2 milj. euron suuruisena. Muutettun talousarvion mukaan investointien odotettiin toteutuvan 28 milj. euron suuruisena. Maaomaisuuden ja kiinteistöjen hankinnan määrärahaa jäi käyttämättä 1,2 milj. euroa, johtuen Keltakallion tonttihankeista, jotka ovat pääosin tehty jo ennen vuotta 2023. Toimitusvaikeuksista johtuen suunniteltu monitoimikone kalustohankinta siirtyi vuodelle 2024 ja näin ollen aiheutti 0,4 milj. euron säästön vuodelle 2023.

Kaupunkisuunnittelun toiminta

Kaupunkisuunnittelun toiminnan painopisteet tähtäävät toimivan ja tiiviin kaupunkirakenteen ylläpitoon sekä kaupungin vetovoiman parantamiseen yrityksiin ja asukkaisiin nähden. Kaupunkikehityshankkeiden osalta vastuualue on edistänyt Kantasataman alueen ja sinne sijoittuvan kampus-tapahtumakeskus-hotelli -kokonaisuuden toteutumisesta muun muassa hankkeiden koordinoimalla, sopimusvalmistelun ja tontinluovutuksen kautta sekä osallistumalla mm. pysäköintialueiden ja tapahtuma-aukion suunnitteluun ja Kantasatama-tiimin toimintaan. Vastuualue on osallistunut akkuklusterin sijoittumiseen valmistelemalla Keltakallio II -asemakaavaa ja 1. vaiheen kaava-alueen toteuttamista. Vastuualue on myös vahvasti edistänyt merkittävien elinkeinohankkeiden sijoittumista Mussalon sataman alueelle. Vastuualue on tehnyt liikennehankkeiden edunvalvontaa niin maakunnallisella kuin valtakunnallisella tasolla. Kaupunkisuunnittelun tehtäviin on myös kuulunut joukkoliikenteen kehittäminen sekä laajemmin kestävä liikumisen ohjelman edistäminen yhteistyössä muiden vastuualueiden kanssa. Toiminnan painopisteissä ovat näkyneet painokkaasti liikenneasiat ja edunvalvonta sekä suuret elinkeinohankkeet Keltakalliolla ja satamissa.

KAAVOITUS

Vuoden aikana tulivat voimaan seuraavat asemakaavat: Keskuskatu 43 (0621), Kaukola pohjoinen (0720), Sunilan tehdas (0222) sekä Vanha merivartioasema (0122).

Keltakallio II kaavavalmisteluja ja tarvittavia selvityksiä jatkettiin valmistellen kaavaehdotusta, joka asetettiin vuoden lopussa nähtäville. Karhulan koulukeskuksen kaava oli myös loppuvuodesta ehdotuksena nähtävillä. Hiomonlaakson ja Kotkankatu 10 asemakaavat olivat luonnoksena nähtävillä. Käynnistettiin Sunilan asuinalueen asemakaava ja valmisteltiin alueen rakentamistapaohjetta. Kaavan valmistelu tukee hakemusta Sunilan alueesta Unescon maailmanperintökohteeksi. Käynnistettiin Kyyhkylän kaava, jonka on määrä mahdollistaa maanlajitystä. Loppuvuodesta käynnistettiin Koulukadun ja Mussalon teollisuusalueen kaavat.

Karhula 2.0 työnimellä kulkenut yhteistyöryhmä on ideoinut taidehanketta, jolle myönnettiin TAIKEN avustus. Hankkeessa on tarkoitus toteuttaa taideteos, joka sijoittuu sekä tulevan Karhulan koulukeskuksen yhteyteen, että Karhulan keskustaan. Taidehankkeella parannetaan Karhulan ympäristöä ja ilmapiiriä osallistuvien menetelmin.

Alvar Aalto –kaupunkien verkoston puheenjohtajuus oli vuonna 2023 Kotkan kaupungilla. Tämän myötä järjestettiin Kotkassa elosyyskuun vaihteessa Alvar Aalto –viikko, johon kuului runsaasti eri tapahtumia ja seminaari. Kaavoitus ideoi tapahtumaa ja oli mukana sen järjestämisessä.

Kaavoitus oli mukana kaupungintalon arkkitehtikilpailun järjestelyissä ja tuomaristossa. Kilpailussa jaettiin toinen palkinto oululaisen Kanttia 2 -arkkitehtitoimistolle ehdotuksella ”Koskaan et muuttua saa” sekä kaksi kolmatta palkintoa: UKI Arkkitehdeille ja Hannu Kiiskilälle. Voittaneita töitä on tarkoitus hyödyntää, kun kaupungintalon palo- ja poistumisturvallisuuden parantamista suunnitellaan.

Eri toimijoista koostuvan Kyminlinnan yhteistyöryhmän kanssa on selvitetty linnoituksen alueiden käyttöä ja ajankohtaisia asioita. Keväällä laadittiin puistotoimen kassa yhteistyössä suunnitelma Kyminlinnan alueiden kehittämisestä virkistyskäyttöön. Senaatti harkitsee linnoituksen myymistä, neuvotteluita linnoituksen tulevaisuudesta jatketaan.

Vuoden 2023 alussa valmistui yleiskaavojen arviointityö. Arvioinnin pohjalta päätettiin käynnistää itäisen Kotkan yleiskaavahanke. Yleiskaavan valmistelun pohjaksi käynnistettiin selvityksiä. Haettiin Ympäristöministeriön rahoitusta esiselvitykselle Rantahaan teollisuusalueesta vihreän siirtymän hankkeesta. Hankkeelle myönnettiin rahoitus, joten hanke käynnistettiin konsulttikilpailutuksella vuoden lopussa.

Kaupunkiseutusuunnittelua ja seudun kuntien välistä yhteistyötä on jatkettu Kotkan-Haminan seudun kuntien yhteisen vastuukuntamallin mukaisesti, jossa vastuukuntana toimii Kotkan kaupunki. Kotka-Hamina seudun strategisen yleiskaavan seuranta on työstyetty seurantatyökaluja kehittämällä. Seuranta on työstyetty julkaistavaksi StoryMaps –muotoon.

Muita maankäyttöön liittyviä hankkeita vuoden 2023 aikana

Liikennesuunnittelu:

- Joukkoliikenteen palvelutason määrittelyn työryhmään sekä matkaketjujen arviointityöhön osallistuminen.
- Maakunnalliseen liikennejärjestelmätyöhön osallistuminen.
- Kaakkois-Suomen liikennestrategian ja sitä seuraavan Kymenlaakson liikennestrategian päivittäminen
- Valtioneuvoston vuosille 2021-2035 hyväksymän valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivittämistyön seuranta
- Liikennehankkeiden edunvalvonta mm. Itäinen Rantarata, VT15, Paimenportti, rataparannukset
- Kestävän liikkumisen Kotka -ohjelman edistäminen
- Kotkansaaren ja Karhulan keskustan katujen yleissuunnitelmat ja toteutuksen edistäminen

Maakuntasuunnitteluun osallistuminen:

- Osallistuminen maakunnallisten kysymysten ratkaisemiseen yhteistyössä muiden sidosryhmien kanssa. Osallistuminen yksittäistä kuntaa laajempien selvitysten laatimiseen.

Kehityshankkeet yhdessä muiden toimijoiden kanssa:

- Ryhti – Rytj lakimuutokseen liittyvän hankkeen seuranta
- Kymenlaakson luonnon monimuotoisuuden selvitystyö
- Hyvinvointityöryhmään osallistuminen
- Ilmastotyöryhmään osallistuminen
- Julkisen taiteen työryhmään osallistuminen
- Oppilaitosyhteistyö ja oppilastöiden ohjaaminen
- Kantasataman kehittäminen ja suunnittelu
- Keskustojen kehittäminen
- Kauppatorin kehittäminen
- Sapokan alueiden järjestelyt
- Kymenlaakson kulttuuriympäristö -työryhmään osallistuminen
- Linnojen neuvottelukuntatyöhön osallistuminen
- Kansallisten kaupunkipuistojen verkostossa toimiminen
- MAL-verkoston asemanseutujen kehittäminen elinkeinoyhteistyössä hankkeeseen osallistuminen
- Alvar Aalto -kaupunkien verkostossa toimiminen
- Kehittämishankkeet yhdessä Cursorin kanssa, mm. Yrityskeskuksen konseptointityö

MAANHANKINTA JA -LUOVUTUS

Toiminnassa on edelleen vahvasti panostettu elinkeinopoliittisesti tärkeisiin kohteisiin. Keltakallio II -asemakaavan maanhankinta saatettiin päätökseen, mikä mahdollistaa asemakaavan viennin päätöksentekoon sekä tonttivarauksen vahvistamisen uudelle

kaava-alueelle. Keltakallion 1. vaiheen alueella on voimassa kymmenien hehtaarien laajuinen teollisuustontin ja EV-alueelle sijoituvan pysäköintialueen aluevaraus Finnish Battery Chemicals Oy:n kanssa. Keltakallio II –asemakaavan alueella on voimassa aiesopimus Finnish Battery Chemicals Oy:n kanssa ympäristövaikutusten arviointiprosessia ja hankkeen kehittämistä varten. Mussalon sataman Palaslahden alueista käytiin lukuisia neuvotteluja yritysten kanssa ja syksyllä 2023 solmittiin n. 25 ja 28 hehtaarin suuruisia maa-alueita koskeva aiesopimus Pyletech-yhtiön kanssa. Vuoden aikana solmittiin Mussalon sataman teollisuusalueelta esisopimuksia maa-alueen vuokraamiseksi myös vetylaitosta sekä vetytankkausasemaa varten. Palaslahdesta oli v. 2023 lopussa vuokrattuna maa-alueita tilapäisillä vuokrauksilla puutavaran ja kaapelikelojen varastointia varten reilut 25 hehtaaria. Vuoden aikana käytiin useita neuvotteluja eri toimijoiden kanssa asunto-, liike-, palvelu- ja teollisuushankkeiden mahdollistamiseksi.

Merkittävin maa-alueen ostaminen toteutettiin Kyyhkylässä Kotka-Kymin seurakunnalta alueen asemakaavoittamista varten. Lisäksi hankittiin yksi rakentamaton tontti sekä asemakaava-alueen ulkopuolisia rakennuspaikkoja tulevaisuuden asemakaavotusta ja tonttien luovutusta varten. Merkittävin tontin myynti tehtiin Jumalniemessä, josta myytiin vuokrattu liiketontti vuokralaiselle.

Keltakallio II -asemakaava-alueen maanhankintaa jatkettiin ja maa-alueet hankittiin siten, että puusto sisältyy kauppaan. Tämä takaa metsäpeitteen säilymisen ja alueen virkistyskäytön, kunnes alueita tarvitaan asemakaavan mukaiseen rakentamiseen.

Asuntotontteja luovutettiin Räskistä ja Rauhalasta ja lisäksi paloaseman tontti Rauhalasta. Lisäksi jatkettiin liikerakennusten tontin ja palveluasumisen tontin varausta Aittakorvesta sekä yhtiömuotoisen asuntotontin varausta Hirssaaresta.

Tonttimarkkinoinnin kehittämistä jatkettiin eri vastuualueiden yhteistyönä ja työhön panostetaan jatkossakin määrätietoisesti. Markkinointityössä keskityttiin erityisesti yhtiömuotoisten asuntotonttien markkinointiin mm. viemällä kerrostalo- ja rivitalotontit Etelä-Kymenlaakson karttapalveluun ja kaupungin verkkosivuille.

Kaupungin metsäalueiden hoidon periaatteiden valmistelua jatkettiin ja periaatteet on tarkoitus tuoda päätöksentekoon maapoliittisen ohjelman osana. Vuoden aikana jatkettiin kaupungin omistamien Metso-kohteiden suojeluun tähtäävää prosessia ja potentiaalisista kohteista laadittiin hakemukset ELY-keskuksen käsiteltäväksi.

MITTAUS- JA KIINTEISTÖTOIMI

Toiminnan kehittäminen vuonna 2023 painottui ESR:n paikkatietojärjestelmän käytön laajentamiseen sekä sisäisiin että julkisiin palveluihin.

Julkisina palveluina venesatamien paikkatietojärjestelmän kehittäminen jatkui ja palveluina avattiin sekä venepaikkojen varaus että vikatietojärjestelmä. Kiinteistötoimitusten ja tonttijakojen haku toteutettiin e-lomakkeena.

StreetSmart –katukuvauspalveluun saatiin toisen vuoden kuvauksen kuvat aiempien lisäksi. Kuvattava alue on jaettu kolmelle vuodelle.

Osana sisäisten prosessien kehittämistä aineistoista perusparannettiin osoiterekisteriä. Paikkatietojärjestelmään toteutettiin Stryk-analyysin toiminnallisuus osana opinnäytetyötä.

Osana saariston saavutettavuutta ja matkailun kehittämistä osallistuimme Cursorin hallinnoimaan hankkeeseen, jossa toteutettiin 4 näyttötaulua, joista 2 on interaktiivisia kosketusnäyttöjä. Näytöt sijoitettiin Kuusiseen, Sapokkaan, Meriniemeen sekä Katariinan meripuistoon.

KOTKAN SEUDUN HENKILÖLIIKENNEYKSIKKÖ

Joukkoliikenteen seudullisesta viranomaisesta sekä joukkoliikennettä ja koulukuljetuksia järjestävästä seudullisesti yksiköstä astui alkuvuonna 2023 voimaan uusi Kotkan, Haminan ja Pyhtään kuntien yhteistyösopimus. Uuden sopimuksen myötä yksikön nimi muutettiin muotoon Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö, aiemman nimen ollessa Etelä-Kymenlaakson henkilökuljetusyksikkö.

Vuonna 2023 jatkettiin vuonna 2022 käynnistyneen uuden Kotka – Hamina - Pyhtää -alueen paikallisliikennejakson kehittämistä osana muutosta kohden sujuvaa ja kestävästä liikkumista ja kaupunkirakenteen kestävästä muutosta.

Joukkoliikenteen asiakaskokemusta sekä markkinointia kehitettiin parantamalla aikataulutietoa, lippu- ja maksujärjestelmää sekä joukkoliikenneviestintää. Joukkoliikenteen matkustajamäärät nousivatkin huomattavasti verrattuna aiempiin vuosiin, matkustajamäärä koko Kotkan seudun (Kotka – Hamina - Pyhtää) paikallisliikenteessä oli 14 % korkeampi kuin vuonna 2022. Kasvaneen matkustuksen taustalla on sekä palautuminen korona-ajan laskeneista matkustajamääristä että pitkäjänteinen työ joukkoliikenteen kehittämiseksi.

Aikataulutiedon parantamisessa jatkettiin mm. häiriötiedottamisen kehittämistä sekä reittioppaan häiriötiedottein sekä vuorojen peruutuksilla sekä nettisivujen poikkeusilmoituksilla. Häiriötiedottamisen rooli korostui mm. kahdessa AKT:n kuljettajien lakossa maalis- ja joulukuussa 2023.

Lippu- ja maksujärjestelmässä otettiin käyttöön paikallisliikennekausilippujen Waltti-verkkokaupassa alennuskoodien käyttö. Ensimmäinen alennuskoodi-kampanja Kotkan seudulla oli joulukuun Kotkan piparipääkaupunki-teemaan nivottu alennus paikallisliikenteen kausilipuista. Vuonna 2023 valmisteltiin lähimaksun tulevaa käyttöönottoa seudun paikallisliikenteessä, itse lähimaksun käyttöönotto siirtyi vuoden 2024 puolella. Uutena paikallisliikennelippujen kumppanuusmyyntikanavana otettiin käyttöön Onnibus.com. Muista kumppanuusmyyjistä Semel Oy:n Reissulipun formaatti uudistettiin optisesti luettavaksi, jolloin päästiin tilanteeseen, että kaikki seudun mobiililiput ovat optisesti tarkistettavissa silmämääräisen tarkistuksen sijaan.

Vuonna 2023 käynnistettiin Kotkan seudun joukkoliikenteen tavoiteltavan palvelutason päivitystyö sekä lippuhintojen ja maksuvyöhykkeiden päivitysten tarkastelutyö. Muista kehityshankkeista Kotkan seudun kestävien matkaketjusuunnitelman edistämissuunnitelman työstöä jatkettiin.

Vuonna 2023 oli käynnissä kokeilu, jossa arkipäivien hiljaiseen aikaan klo 9 - 14 rollaattorin kanssa matkustus on kaupunkibussikalustolla ajettavissa vuoroissa ilmaista. Vuoden 2023 aikana näitä matkoja kirjattiin noin 3 000 matkaa. Kokeilu ei aiheuttanut merkittävään ongelmaa esimerkiksi bussien keskitilan ruuhkautumisen kannalta, ja etua päätettiin jatkaa vuoden 2024 alusta siten, että myös iltaisin ja viikonloppuisin rollaattorin kanssa matkustus on kaupunkibussikalustolla ajettavissa vuoroissa ilmaista.

Jonne & Minne - brändin käyttöönottoa jatkettiin eri kanaviin. Uusien jonnejaminne.fi -nettisivujen valmistelussa tekninen toteutus kilpailutettiin, itse sivujen valmistuminen ja julkaisu siirtyi vuoden 2024 puolelle. Jonne & Minne -brändin mukaan kokoteipatut sähköbussit eivät saapuneet vielä suunnitellusti 2023 puolella, vaan saapuminen siirtyi vuoden 2024 puolelle. Viipyminen johtui liikennöitsijän ilmoituksen mukaan bussien tuotannossa tapahtuneista viiveistä.

Kustannusten näkökulmasta merkittävin kokonaisuudessa, eli joukkoliikenteen liikennöintikustannuksissa ei Kotkan osalta tapahtunut merkittäviä kokonaismuutoksia budjetoituun nähden. Vuonna 2022 tapahtunut raju kustannustennousu tasaantui selvästi, mutta linja-autoliikenteen kustannusindeksin myötä hintamuutokset tulevat viiveellä, mutta vuoden 2023 indeksin vaikutukset yksikkökustannuksiin olivat budjetoidulla tasolla. Säästöä budjetoituun nähden tuli siitä, että sähköbussien viivästymisestä johtuen väliaikaisesta kalustosta tapahtuva liikennöintikorvauksen vähennys kaupunkibussi-kohteen liikennöitsijälle jatkui koko vuoden. Lisäkuluja puolestaan tuli kasvavien matkustajamäärien aiheuttamaa tarvetta lisätä kaupunkibussikapasiteettia Kotkan paikallisliikenteessä yhdellä autolla.

Merkittävimpiä eroja budjetoituun nähden oli matkustajamäärien ennakoitua nopeamman kasvun myötä suuremmat lipputulot, joukkoliikenteen valtiontuen muutokset sekä kohonneet yleiskustannukset. Kokonaisuutena ennakoitua suuremmat tulot ja olivat suurempia mitä kustannusten nousu vuoden 2023 puolelle, joten yksikön taloudellinen tulos oli siten Kotkan osalta positiivinen budjettiin nähden.

Koulukuljetusten kuljetushallintajärjestelmän hyödyntämisen kehittämistä jatkettiin palvelemaan koko koulukuljetusprosessia ottamalla kesällä 2023 käyttöön uusi kouluun.fi palvelu, jolla helpotettiin vanhempien tiedonsaantia koulutaksiajoista sekä kyytien peruutusjärjestelmän toimintaa.

Kustannusnousun tasaantuminen vaikutti myös koulukuljetusten kustannuksiin, joissa vuoden 2023 aikana luovuttiin vuonna 2022 otetusta yksikköhintojen väliaikaisesta ja poikkeuksellisesta tarkistusmekanismista. Koulukuljetusten toteutuksen kustannukset eivät ole mukana henkilöliikenneyksikön talousarviossa, vaan kuntien opetustoimien talousarviossa.

Kotkan kaupunkipyöräjärjestelmässä pyörämäärä pidettiin vuoden 2022 tasolla, eli 120 pyörässä. Pyörien käyttömäärä pysyi vuoden 2022 tasolla. Järjestelmä yhdistettiin vuonna 2023 Haminan ja Pyhtään kaupunkipyöräjärjestelmiin yhteisen alustan lisäksi myös siten, että kesällä 2023 myös pyörien palautus oli mahdollista ristiin ko. kuntien alueiden välillä.

Teknisten palvelujen toiminta

Kokonaisuudessa teknisten palveluiden palvelun tasoa on arvioitu yhdyskuntateknisten palveluiden asiakastyytyväisyyskyselyllä jossa kaupungin ja sopimuskumppaneiden tuottamien palveluiden vuotuinen 33 mittarin mukainen koettu kokonaislaatu kasvoi 4,5 % edellisestä vuodesta (FCG Oy) ollen 3,92 asteikolla 1-5. Tulos on paras viiden vuoden seurantajakson aikana, kesiarvon ollessa 3,8. Vaikut-tavin tekijä oli tyytyväisyyden kasvaminen pääkatujen talvikunnossapitoa kohtaan, johon edellisvuonna kohdistui eniten kriittistä pa-lautetta. Suurin lasku tapahtui katuvalaistuksen osalta, joka on suora seuraus yösammutusten käyttöön otosta laajemmassa mittakaavassa säästötavoitteiden vuoksi.

Yhteiset palvelut palveluysikkö

Yhteiset palvelut palveluysikön toteuttamaa Turvapuisto-toimintaympäristöä on valmisteltu vuosina 2019–2022. Kaakkois-Suomen Turvapuiston avajaisia päästiin viettämään 23.4.2023. Syyskuussa Kotkan kaupunki osallistui paikallisuolustusharjoitukseen valmius-johtoryhmän johdolla. Harjoituksen havainnot vahvistivat paikallisen turvallisuus- ja valmiussuunnittelun sekä kaupungin oman turval-lisuusohjelman tarpeen. Lisäksi kaupunki järjesti yhdessä Kotkan Energian, HaminaKotka Sataman ja Kymen Veden kanssa marras-kuussa laajan häiriötilanneharjoituksen. Tämän harjoituksen havaintojen perusteella lähdettiin kehittämään yhteisiä viestintätapoja häiriö- ja poikkeustilanteiden varalle.

Vuodelle 2023 varattu 50 000 euron avustus saariston vesihuoltoon jäi käyttämättä kun rahoitukselle ei ollut hakijaa joka olisi ottanut vastuun vesihuollon järjestämisestä.

Kaupungin toimitilakohteiden sisäilmatilanne on kehittynyt positiiviseen suuntaan viimeisten vuosien aikana. Mahdollisiin sisäilmaongelmiin liitettyjen oireilujen määrä kuitenkin kasvoi 2023 jonkin verran verrattuna vuoteen 2022. Sisäilma-asioiden toimintamallin päivitystyö valmistui loppuvuodesta 2023.

Toimitilahallinnon ulkoa vuokraamien tilojen kokonaisvolyymi pieneni 2023. Vuokrasopimusten määrää pieneni, kun maahanmuuttajien vastaanotto toiminnan järjestämisvastuu siirtyi pois kaupungilta syksyn 2023 aikana. Kotkan asunnoilta vuokratut asuntoja oli vuokrattuna 2023 aikana yli 100. Lisäksi vastaanotto toiminnalle hybridiyksiköiden vuokrattujen toimineiden kerrostalojen vuokrasopi-mukset Keisarinmajantiellä päätettiin loppuvuodesta 2023.

Energiakustannuksissa saavutettiin merkittävät säästöt talousarvioon verrattuna. Tähän vaikutti osaltaan sähköenergian hinnan toteu-tuminen talousarviovaiheessa arvioitua edullisempaan. Lisäksi energiansäästötoimien mukaisen kulutuksen vähentymisen vaikuttivat yhdessä siten että kaupungin omistaman rakennuskannan sähkökustannukset toteutuivat n. 779 000 € talousarviota pienempinä. Vastaavasti kaukolämmössä hintojen noususta huolimatta saavutettiin kulutusta pienentämällä n. 138 000 € pienemmät kustannuk-set kuin talousarviossa.

v. 2023 toteutetut kohteiden myynnit:

- asunto-osakkeiden myynnit, Kiint. Oy Mahlamäentie 1; yksi asunto, As. Oy Vesitorninrinne; yksi asunto
- Ahjokodin myynti hyvinvointialueen kiinteistöyhtiölle, myyntihinta 140 t€
- Lisäksi myytiin erilaista tarpeetonta irtainta 39 t€:lla

v. 2023 toteutettuja rakennusten purkuja

- Keskuskatu 43
- Raitin päiväkot
- Ahjokoti
- Kantasataman varastot I-9 ja I-11
- Lisäksi pienempiä yksittäisiä purkukohteita 5 kpl

Rakennukset palveluysikkö

Vuoden 2023 aikana rakennussuunnittelu oli mukana laatimassa kaupunginarkiston, Karhuvuoren urheilutalon tarveselvityksiä ja kau-pungin palveluksi siirtyvän TE-keskuksen tilatarveselvitystä. Vuonna 2023 valmistuivat Karhulan päiväkodin hankesuunnitelma sekä Kotkantie 2:n ja Karhulan uimahallin tekniset hankesuunnitelmat. Vuoden 2023 aikana aloitettiin laatimaan hankesuunnitelmaa myös

kaupunginarkistoa varten. Kotkan kaupungintalon poistumistiejärjestelystä järjestettiin arkkitehtuurikilpailu. Kilpailussa ei jaettu ensimmäistä palkintoa. Toisen palkinnon voitti Arkkitehtitoimisto Kanttia2 ehdotuksellaan "Koskaan et muuttua saa". Kaupungintalon tulevaa käyttöä ja tilankäytön tehostamista varten kilpailutettiin palvelumuotoilu, jota laatii suunnittelutoimisto Rune & Berg. Investointikohteista suunnittelu aloitettiin Karhulan koulukeskuksesta, johon tulee sijoittumaan nykyiset Helilän ja Karhulan yläkoulut, Karhulan lukio, Karhulan kirjasto sekä nuorisotoimi. Laajennusosaa suunnittelee arkkitehtuuritoimisto AOR. Rahatoimiston suunnittelusta Someron Säästöpankin tuleviksi tiloiksi vastasi toimija, rakennussuunnittelu osallistui suunnittelun seurantaan.

Peruskorjaus-, kunnossapito- tai toiminnanmuutossuunnitelmat laadittiin omana suunnitteluna vuoden 2023 aikana mm. seuraaviin kohteisiin: Kotkantie 2:n sisäilmakorjaukset; Muistojen talon terassi ja pikkumökin luiska; Kotkantie 3 palopoistumistie ja sisäpuolen suunnittelu; vanhan paloaseman kivirakennuksen sisäpuolen korjaussuunnittelu; Mussalokodin julkisivukorjaus; Maretariumin julkisivumaalaus ja terassin kunnostus; Savotan ravintola ja uusi sisäänkäynti; Keskuskoulun ja Kyminkartanon koulun lähiliikuntapaikat; Konserttitalon korjauksia; Käpylän päiväkodin keittiö- ja alakattosuunnittelu; Kairon sosiaalitilojen muutokset; kaupungintalon 6. kerroksen tilamuutokset; Kyminsuun akustoinnin ja esteettömyyden parantaminen; Laivurinkatu 7:n terassi; Laivurinkatu 4:n sosiaalilat; Villa Jensenin ääneneristyskorjaukset; korttelikoti Muorikan muutokset; Pakinkatu 4 jätekatoksen suunnittelu; Haukkavuoren koulun kenkäeteinen; Haukkavuoren näkötornin ikkunoiden uusimisen suunnittelu; useiden eri päiväkotien pieniä muutostöitä, eri kohteiden akustiikan suunnittelua, tarvittavien rakennuslupien hakemuksia sekä piirustusten arkistointia. Malmingin päiväkodin sisäilmakorjauksen suunnittelu on aloitettu.

Puitesopimussuunnitteluna toteutettiin tai aloitettiin seuraavat suunnitteluhankkeet: Lyseo Globuksen torniosan julkisivukorjaukset; Kotkantie 2:n toimisto-osan vesikattokorjaukset sekä materiaalikeskuksen julkisivukorjaukset; Kymenlaaksonkatu 4:n sisäilmakorjaukset; Hovinsaaren koulun LVISA -korjaukset sekä matalan osan vesikaton korjaussuunnittelu; Keisarinmajantie 11 vesikaton korjaussuunnittelu; Karhulan kivikoulun ja Keskuskoulun korkean osan vesikattojen suunnittelu; Karhulan uimahallin teknisten korjausten suunnittelu; vanhan paloaseman kivirakennuksen maaperätutkimukset ja hulevesisuunnitelma; Haukkavuoren näkötornin julkisivujen ja vesikatton korjaussuunnittelu; Velhon päiväkodin sisäilmakorjausten suunnittelu.

Talorakennuttamisen erillismäärärahainvestoinneista Karhulan alakoulun rakentaminen oli käynnissä koko vuoden. Loppuvuoden aikana Karhulan alakoululla siirryttiin sisävalmistustöihin ja purettiin ulkopuolen sääsuojaa julkisivutöiden valmistumisen jälkeen. Arto Tolsa Areenan aurinkokatsomon rakentaminen käynnistyi syyskuussa 2023. Loppuvuodesta sosiaalitilojen osalta muurattiin väliseiniä ja katsomo-osaan sekä vesikattoon asennettiin teräsrakenteista runkoa. Turvapuiston osalta suoritettiin rakennusvalvonnan lopputarkastus joulukuussa 2023. Rakennusten purkujen osalta suurin purkukohde Keskuskatu 43 valmistui elokuussa 2023. Muina purkukohteina purettiin vuoden aikana Raitin päiväkotia, Ahjokoti, I9 ja I11 hallit Kantasatamassa sekä Jämskäntien teollisuusalueen toimistorakennus. Talorakennuttamisen peruskorjausmäärärahan alaisista töistä valmistuivat vuoden aikana Kilpajäähallin pohjalaatan ja jäähdytysputkiston uusinta, Lyseo Globus torniosan julkisivukorjaus, Maretarium julkisivumaalaukset sekä Ruonalan urheiluhallin huoltoportaan rakentaminen. Lähiliikuntapaikoista vuorossa olleen Keskuskoulun lähiliikuntapaikka ulkokuntosaleineen valmistui kesällä 2023.

Talonrakennuttamisen henkilöstö osallistui kaupungin tarve- ja hankesuunnitelmien laadintaan sekä rakennuttamisen LVISA-asiantuntijat osallistuivat rakennuttamisen kohteiden lisäksi talokunnossapidon kohteiden rakennuttamiseen ja valvontaan työohjelman mukaisesti. Talorakennuttaminen on avustanut konserniyhtiöitä Kymijoen Ravintopalvelut Oy, HaminaKotka Satama Oy ja Kotkan Sata-matalot Oy rakennuttamiseen liittyvissä tehtävissä vuoden 2023 aikana. Talorakennuttaminen on osallistunut lisäksi rakennuttaja- ja valvontatehtäviin Kotkan Rahatoimiston muuttamisessa Someron Säästöpankin toimitiloiksi. Hanke valmistuu sisätiloiltaan käyttöön keväällä 2024.

Talokunnossapidossa toteutettiin omana työnä peruskorjaustöitä ja sisäilmakorjauksia toimintavuoden 2023 aikana 18 eri kohteeseen. Kaikkiaan rakennusten perusparannukseen varatuista 3 000 000 €:n määrärahoista talokunnossapidon työohjelman mukaisiin töihin kului n. 2.478 milj. € alv 0 %

Peruskorjausmäärärahoista tehtävien kohteiden lisäksi talokunnossapito teki rakennus- ja lvis - töitä eri kustannuspaikoille n. 415 300 € / alv 0 % sekä sisäisiä laskutuksia ja ulkoisia laskutuksia mm. Hamina Kotka Satama Oy:lle, Kymijoen Ravintopalvelut Oy:lle ja Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy:lle yhteensä n. 220 500 €:n / alv 0 % arvosta. Eri rakennuskohteiden taloautomaatiotyöt sekä pääosa rakennus- ja LVISA - töistä tehtiin omana työnä.

Talorakennuttamisen uudiskohteisiin (koulut, päiväkodit yms.) talokunnossapito tekee taloautomaatiotyöt tapauskohtaisesti. Kiinteistöjen valvomopalvelua ja päivystystä 24/7 hoidettiin entiseen tapaan. Kilpailutettuina sivu- ja aliurakoina tai yksikköhintatöinä teetettiin mm. maanrakennus-, purku-, timanttiporaus-, asbesti ja haitta-ainepurku-, rakennetiivistys, maalaus-, matto-, lattiapinnoitus-, kaluste-, vesikatto-, teline- ja sääsuojatyöt sekä lv, hälytysjärjestelmä- ja jäähdytyslaitetyöt.

Kiinteistöhuollon yksikkö toteuttaa KiinteistöRYL 2009:n eli kiinteistöpalveluiden yleisten laatuvaatimusten mukaisia tehtäviä kaupungin omistamiin rakennuksiin, joita on yhteensä 173 kpl. Yksikön tarjoamaa kiinteistöhuoltopalvelua myydään lisäksi tytäryhtiöille,

Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy:lle ja Maretariumille sekä Satama Areenalle. Laatuodotuksiin vastaamista seurataan sähköisen huoltokirjajärjestelmän avulla. Sähköisen huoltokirjan, Granlund Managerin, käyttö on pääosin hyvällä tasolla, kun käyttäjät ovat omaksuneet vikailmoitusten ja palvelupyyntöjen huoltokirjaan kirjaamisen valtuuston 2017 päätöksen mukaisesti. Palvelupyyntöjen määrä vuonna 2023 oli 4439 kpl kun edellisenä vuonna palvelupyyntöjä oli 3839 kpl.

Puhtauspalveluissa edellisenä toimintavuonna aloitettu työ palvelujen yhdenmukaistamiseksi jatkui. Työmäärämitoituksia korjattiin vastaamaan yhtenäistä käyttäjäryhmäkohtaista linjaa ja työkohteissa olevia ohjeita selkeytettiin. Säästötoimenpiteiden seurauksena myös työkohteiden työvuoroja yhtenäistettiin vuorolisien minimoimiseksi. Taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen haasteena olivat niin henkilöstö- kuin ostettujen palvelujen ja materiaalien kustannusten merkittävä nousu. Ulkoinen toimintakate vastasi kuitenkin muutettua talousarviota.

Siivouksen laadunseurantaan luotiin auditointipohja ja arviointisuunnitelma, jonka mukaisesti säännöllinen laadunseuranta aloitettiin elokuussa 2023. Arviointien ensisijainen tarkoitus on toimia johtamisen työkaluna varmistamalla, että henkilöstö saa työstään säännöllistä palautetta ja että tilojen puhtaustaso on tarkoituksenmukainen ja tasalaatuinen. Samalla arviointia suorittavat tukipalvelukoordinaattorit havainnoivat kiinteistön ja siivousvälineistön kuntoa sekä työturvallisuuteen vaikuttavia olosuhteita. Käytetty arviointiasteikko (1-5) perustuu KiinteistöRYL 2009 mukaisiin ylläpitosiivouksen jälkeisiin puhtaustasomääritelmiin. Auditointi suoritettiin syksyn aikana yhteensä 50 siivouskohteessa. Arviointien kaikkien tulosten keskiarvo oli 3,76. Tulokset käyttäjäryhmien mukaisesti lajiteltuna on esitetty alla olevassa kaaviossa.

Yhteistyötä muiden vastuualueiden ja sidosryhmien kanssa kehitettiin mm. yhteisellä hävikkiruokaprojektilla varhaiskasvatuksen ja Kymijoen Ravintopalvelujen kanssa sekä osallistumalla ympäristönsuojelun koordinoimille ekokiinteistökierroksille. Kestävän kehityksen periaatteita edistettiin myös aloittamalla siivousvälineiden uudelleenkäyttöön kierrätys keskusvaraston kautta. Uudessa toimintamallissa pyritään hyödyntämään kaupungille jo hankittu materiaali sen käyttöiän loppuun saakka. Tavoitteena on lisätä kiertotaloutta ja saada kustannussäästöjä uudelleenkäyttämällä toisaalla tarpeettomaksi jääneet välineet ja tarvikkeet. Yhteistyö Ekamin kanssa jatkui tiiviinä: vuoden aikana työelämässä oppimisjaksoja suoritettiin kaupungin työkohteissa yhteensä 27. Oppisopimuskoulutukseen osallistui neljä henkilöä. Palkkatuen avulla työllistettiin puhtauspalveluihin kolme henkilöä ja yhdelle henkilölle järjestettiin kuntouttava työtoimintapaikka.

Infran palvelualue

Selkeän korona-aikana tapahtunut liikennemäärien lasku on jatkanut vilkkaimmin liikennöidyillä alueilla hillittyä, tasaista kasvua kohti vuoden 2019 liikennemäärien tasoa. Liikenneonnettomuuksien määrä Kotkan alueella on pysynyt kokonaisuutena samalla tasolla vuoden 2022 määrien kanssa ja huomattavasti aikaisempia vuosia matalammalla tasolla. Henkilövahinko-onnettomuuksien ja liikenteessä loukkantumisien määrät ovat kuitenkin selkeästi vuoden 2022 tasoa korkeammat. Tämä osoittaa, että liikenneturvallisuuden parantamisen eteen on tehtävä määrätietoisesti työtä myös jatkossa.

Infran suunnittelun vuoden 2023 suunnittelukohteet toteutettiin pääasiassa konsulttityönä ja myös suunnitteluttamiseen jouduttiin hankkimaan apua konsulttityöstä, koska omia henkilöstöresursseja suunnitteluprojektien läpiviemiseen ei ollut riittävästi käytettävissä. Infran suunnittelun tarpeisiin liittyvät puitesopimukset kilpailutettiin loppuvuodesta 2023.

Merkittävämät infran rakennuskohteet vuonna 2023 olivat:

- Keltakallion pinnantasausurakka, jossa tasattiin Keltakalliolla sijaitseva teollisuustontti. Urakassa leikattiin maata 280 000 m³ ja louhittiin kalliota 28 000 m³/m², urakkahinta 2,6M€
- Etukylän infran rakentamisessa osittain saneerattiin ja osittain rakennettiin uutta kunnallistekniikkaa ja katuja. Urakoitsijana Veljekset Ovaska Oy, urakkahinta 1,4M€
- Kantasataman pysäköintialueiden rakentaminen toteutettiin omana työnä yhdessä talonrakennuttamisen ja puistotyöyksikön kanssa kolmessa eri hankkeessa parkkipaikkojen pinta-ala on noin 23 000m² ja niissä on pysäköintiruutuja noin 580kpl, joista 6kpl sähköautojen latauspaikkoja.
- Katujen saneeraukset Mäntykankaalla ja Ristinkalliolla Kymen veden saneerausten yhteydessä, kolme eri urakkaa, joissa urakoitsijoina Vesihaka Oy, Sakki Oy ja Recset Oy
- Munsaaren Infran ja uuden jkpp-sillan rakentamisen loppuunsaattaminen, urakoitsija GRK Suomi Oy
- Karhulan alakoulun ympäristöön liittyvien turvallisuusparannusten sekä raittien rakentaminen, urakoitsijana Marttilan maanrakennus Oy
- Kyminsuon risteys sillan saneeraus jatkettiin loppuun rakentamalla suojabetonilaatta ja asfaltoinnit, sekä viimeistelytyöt. Urakoitsijana Tehan Oy
- Katuvalojen saneeraus Aittakorvessa, vuonna 2023 vaihdettiin 36 valaisinta, urakoitsijana Normivalaistus Oy
- Paimenportin eritasoliittymän työt jatkuivat vielä keväällä 2023

Katukunnossapidon työmäärää ja kustannuksia lisäsi runsasluminen talvi, kelien vaihtelu ja päällysteiden kunnon heikkeneminen. Talven rankkuus näkyy työmäärien ja kustannusten lisäksi mm. hiekoitussepin ja suolan käytön sekä lumenvastaanoton määrien kasvussa.

Katu- ja siltaomaisuuden korjausvelka on edelleen kasvava, kun väyliä tulee lisää ja resurssit ovat rajalliset nykyisen tason ylläpitoon. Päällysteiden rapautuminen ja kunnon heikkeneminen näkyy mm. paikkauskulujen kasvuna ja pitkällä tähtäimellä tällä on vaikutusta väylien käytettävyyteen ja liikenneturvallisuuteen. Mussalon satamaan liittyvällä teollisuusalueella lukkatieväylästä jouduttiin nostamaan työturvallisuussyistä. Tavoitteet mm. kestävä liikunnan tarpeiden osalta jäävät osin saavuttamatta.

Kaupungin rataverkon osalta viranomaisvelvoitteiden lisääntyminen lisäsi hallinnointityötä. Kantasataman rataosuus suljettiin liikenteeltä MM KotkaMills raideliikenteen puukuljetusten päätyttyä.

Maksullisen pysäköinnin jatkoselvittely käynnistyi ja vanhentuneista pysäköintiautomaateista päätettiin luopua. Selvitystyö on edelleen kesken, osa automaateista on jo poistettu käytöstä varaosin puutteiden vuoksi. Maksullisia pysäköintipaikkoja on n. 270 ap, aikarajoitteisia n. 464 ap. Romu- ja siirtoajoneuvojen käsittelyssä otettiin käyttöön ajoneuvojen siirtotaksa. Liikkuvan kaluston osalta käytösteaste oli kokonaisuutena hyvä v.2023 72 % (v.2022 75 %), luvut ilman vanhaa varalla pidettävää kaivinkonetta.

Puistotoimen kunnossapito siirtyy vuonna 2024 valtakunnalliseen RAMS-luokitukseen. Puistojen, leikkipaikkojen, pallokenttien, liikennevireiden, niittyjen ja uimarantojen hoidettava pinta-ala pysyi edellisvuoden tasolla. Leikkikenttiä lopetettiin vuoden 2023 aikana 5 kpl. Leikkikenttiä on vielä 60 kpl + kaikki koulujen ja päiväkotien pihat. Luistinkenttien määrää vähennettiin myös 4 kpl talvikaudelle 2023-2024. Puistotoimen hoitoon jää vielä 12 kenttää, joista 4 kenttää hoidetaan talkoilla. Kotkan puistoista 5 kpl (Jokipuisto, Katariinan meripuisto, Sapokan vesipuisto, Sibeliuksen puisto ja Fuksin puisto) on saanut kansainvälisen Green Flag Award (GFA)- statuksen vuonna 2023. Vuoden 2023 aikana harvennettiin taajamametsiä 30 hehtaarin alueella ja yksityispihoille myönnettiin 243 puunkaatolupaa. Puistotoimi rakennutti useita kohteita vuonna 2023.

Liikuntapaikkojen osalta valmistui Keskuskoulun lähiliikuntapaikka, jäähallin betonilaatan ja jäähdytysputkiston uusinta ja AT areenan aurinkokatsomon rakentaminen aloitettiin. Vuoden 2023 aikana lisättiin myös valaistusten etähallintaa miehittämättömille kentille. Liikuntapaikkojen käyttöön hankittiin uusi kiinteistötraktori. Uimahallien kiinteistöhoidon siirron valmistelu liikuntapaikat yksikön vastuulle aloitettiin ja siirto toteutuu 1.1.2024 alkaen.

Hyvinvointilautakunta

Toimielin	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuualueet	Hyvinvointi ja terveys, Nuorisotyö, Liikunta ja Kulttuuri
Vastuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on hyvinvoinnin ja terveyden, nuorisotyön, liikunnan ja kulttuurin palvelujen järjestäminen. Hyvinvointilautakunta huolehtii kunnalle toimialaansa koskevassa erityislainsäädännössä määrättyjen tehtävien suorittamisesta.

Hyvinvointilautakunnan Tilinpäätös 2023 -dokumentissa esitetään lautakuntaan nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan ja talouden yksityiskohtaisemmat tiedot.

TULOSLASKELMA

HYVINVOINTILAUTAKUNTA (2023)	TP 2023	TA 2023	MTA 2023	Tot%	TP - MTA poikkeama	TP 2022
Myyntituotot	8 360 149	6 395 962	6 044 818	138,3	2 315 331	10 803 533
Maksutuotot	682 916	601 000	501 000	136,3	181 916	677 101
Tuet ja avustukset	691 225	1 044 100	1 044 100	66,2	-352 875	420 423
Muut toimintatuotot	560 420	297 500	297 500	188,4	262 920	377 455
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0	0	0
TOIMINTATUOTOT	10 294 709	8 338 562	7 887 418	130,5	2 407 291	12 278 512
Henkilöstökulut	-8 914 339	-10 120 354	-9 963 049	89,5	1 048 711	-8 264 453
Palvelujen ostot	-4 424 860	-4 377 571	-3 218 244	137,5	-1 206 616	-257 245 641
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-993 046	-1 080 233	-1 079 533	92,0	86 488	-1 178 721
Avustukset	-12 209 118	-11 789 300	-11 789 300	103,6	-419 818	-6 087 238
Muut toimintakulut	-396 352	-476 905	-453 715	87,4	57 363	-356 007
TOIMINTAKULUT	-26 937 714	-27 844 363	-26 503 842	101,6	-433 872	-273 132 061
TOIMINTAKATE *)	-16 643 005	-19 505 801	-18 616 424	89,4	1 973 419	-260 853 549
Sisäiset tuotot	81 178	475 000	65 200	124,5	15 978	652 393
Sisäiset kulut	-13 262 433	-14 181 181	-13 794 181	96,1	531 748	-13 473 255
Sisäiset erät	-13 181 255	-13 706 181	-13 728 981	96,0	547 726	-12 820 862
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-29 824 260	-33 211 982	-32 345 404	92,2	2 521 144	-273 674 411
Rahoitustuotot ja -kulut	1 686	0	0	0,0	1 686	4 487
VUOSIKATE	-29 822 574	-33 211 982	-32 345 404	92,2	2 522 830	-273 669 923
Sisäinen korko	-72 821	-46 274	-46 274	157,4	-26 547	-59 457
Poistot ja arvonalentumiset	-482 158	-534 603	-572 522	84,2	90 364	-435 411
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0,0	0	-1 341
TILIKAUDEN TULOS	-30 377 554	-33 792 859	-32 964 200	92,2	2 586 646	-274 166 132
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)						
Hallinnon vyörytykset	-1 212 301	0	0	0,0	-1 212 301	-463 471
Tilikauden voitto/tappio	-31 589 855	-33 792 859	-32 964 200	95,8	1 374 345	-274 629 603

*) Toimielimen sitovuustaso

Kevään 2023 tasapainotustoimenpiteissä arvioitiin kasvua toimintatuottoihin liikunnan ja museotoiminnan osalta, vuoden loppuun mennessä tuottoja oli kirjattu näiden osalta vielä n. 0,4 milj. euroa arvioitua enemmän. Tasapainotuksessa myös alennettiin alkuvuodesta päättyneen tulkkivälitystoiminnan tuottoarviota vastaamaan tammi-helmikuun laskutuksia.

Myyntituottojen kertymä on koostunut pääosin maahanmuuttopalveluiden saamista valtion korvauksista, 8,4 milj. euron kertymästä vastaanottopalveluiden osuus oli kertomusvuonna 6,8 milj. euroa. Vuoden 2023 budjetin laadinnassa oli ennakoitu toiminnan päättymistä eikä kevään tasapainotusvaiheessa arviota tarkastettu, joten toiminnan jatkuessa aina syksyyn asti toimintatuotot kasvoi n. 2,0 milj. euroa arvioidusta.

Henkilöstökulut alittui n. 1,0 milj. euroa kevään muutostalousarviosta. Tähän suurin vaikutus oli palkkatukityöllistämiseen varattujen määrärahojen arvioitua vähäisempi käyttö säästö n. 0,7 milj. euroa.

Lomapalkkavelan muutoksen osalta on tehty kirjauskäytänteiden muutos alkaen v. 2023 tilinpäätöksestä. Aiemmin hallinnon vyörytykset-ryhmään kuulunut lomapalkkavelan muutos on nyt kaikilla vastuualueilla kohdistettu henkilöstökuluihin, joka muuttaa vastuualueen ulkoista toimintakatetta. Lomapalkkavelan muutos ei ole sisältynyt lautakunnan alkuperäiseen tai muutettuun talousarvioon 2023. Hyvinvointilautakunnan osalta tämä tarkoittaa n. -72 t euron vaikutusta ulkoiseen toimintakatteeseen.

Sekä palveluiden ostoissa että avustuksissa talousarvio ylittyi yhteensä 1,6 milj. euroa johtuen pääosin maahanmuuton vastaanotto- ja palveluiden kustannuksista. Näiden kuten muidenkin kulujen osalta valtio on korvannut ne sopimusten mukaisesti. Avustuksista työmarkkinatuen kuntaosuutta kirjattiin 6,6 milj. euroa.

Sisäisten erien toteumat ovat jääneet myös arvioitua alhaisemmiksi. Sisäisten tuottojen kertymään vaikutti tulkkivälitystoiminnan päättyminen alkuvuodesta, sisäisten kulujen osalta vastaanottokeskuksen toiminnan päättyminen vaikutti eniten sisäisten vuokrien toteumaan.

Samoin budjetoinnissa konserttitalon vuokra edellisten vuosien tapaan oli kokonaan sisäisenä, mutta v.2023 on veloitettu Orkesterilta oma osuus ja kulttuurilta oma osuus sisäisenä vuokrana 84.254 euroa.

Kevään tasapainotettuun talousarvioon nähden hyvinvointilautakunnan toimintakate (sisäiset erät mukana) alittui kaikkien vastuualueiden osalta, yhteensä 2,5 milj. euroa.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN VASTUUALUE

Hyvinvoinnin koordinointi

Hyvinvoinnin koordinoinnissa on tehty laaja-alaista yhteistyötä kaupungin eri yksiköiden, Kymenlaakson hyvinvointialueen, järjestötoimijoiden ja muiden kuntien kanssa sekä lisäksi valtakunnan tasolla mm. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL), Etelä-Suomen aluehallintoviraston (AVI), Kuntaliiton ja Terve Kunta -verkoston kanssa.

Kotkan kaupungin hyvinvointikertomuksen vuosiraportti edelliseltä vuodelta valmistui maaliskuun 2023 alussa ja se esiteltiin luottamushenkilöille (Hyla 14.3.2023, Kh 27.3.2023, Kv. 11.4.2023). Vuonna 2023 siirryttiin käyttämään sähköistä hyvinvointikertomusta ja aiemmin tehty suunnitelmataulukot siirrettiin sähköiselle alustalle. Sähköinen hyvinvointikertomus -järjestelmä on tiedolla johtamisen työväline, joka tuottaa valmista vertailutietoa ja jota käytetään organisaatiossa strategian ja sen toimeenpanoa tukevan hyvinvointikertomus -asiakirjan luomiseen. Asiakirja toimii osana kaupungin talouden ja toiminnan suunnittelua, toteutusta ja arviointia sekä vuosittaista raportointia. Maaliskuussa 2023 valmistui lisäksi vuosikatsausjulistte, jossa tuotiin esille positiivisia nostoja edeltävältä vuodelta. Vuosikatsausjulistte toteutettiin painettuna julisteena, Roll up- sekä nettiversiona.

Hyvinvointisuunnitelman välitavoitteet määriteltiin vuosille 2024–2025. Ne esiteltiin luottamushenkilöille ja hyväksyttiin hyvinvointilautakunnassa 17.10.2023, kaupunginhallituksessa 30.10.2023 ja kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Välitavoitteissa huomioidaan eri ikäryhmien painopisteet, tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit. Välitavoitteet pohjautuvat valtuustokauden 2021–2025 tavoitteisiin.

Hyvinvointityöryhmän, jossa on edustus kaupungin eri toimialoilta, Kymenlaakson hyvinvointialueelta ja kolmannelta sektorilta toiminta jatkui. Hyvinvointityöryhmä kokoontuu säännöllisesti osallistuen vuosiraportin valmisteluun antaen tietoa hyvinvointisuunnitelmassa sovittujen toimenpiteiden toteutumisesta, käsittelee ajankohtaisia asioita ja tuo esiin esimerkiksi nostoja vuosijulistteeseen. Lisäksi hyvinvointityöryhmä osallistuu hyvinvointisuunnitelman välitavoitteiden määrittelyyn.

VIP-kortti on tarkoitettu pitkäaikaistyöttömien arkiliikunnan edistämiseen. Vuoden lopulla valmisteltiin uudet kortit ja esitteet tulevalle vuodelle (2024) yhteistyössä Kymen hyvinvointialueen monialaisen työelämäpalvelun kanssa, joka toimii yhteistyötahona asiakasrajapinnassa korttien myöntäjätahona. VIP-kortin käyttäjätilastot raportointiin sovitun mukaisesti hyvinvointilautakuntaan tammikuussa, toukokuussa ja syyskuussa. Vuonna 2023 VIP-kortteja jaettiin 360 kpl, käyttökertoja yhteensä 3227.

Kaikukortin avulla edistetään mm. Kotka 2030 kaupunkistrategian tavoitteita, mm. hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunkina sekä hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunkina toimimista. Hyvinvointilautakunta teki päätöksen Kaikukorttitoiminnan vakinaistamisesta vuoden 2024 alusta lukien.

Kaikukorttikohteita lisättiin vuoden aikana, mukana ovat nyt aiempien toimijoiden lisäksi Peli-Karhut, FC KTP ja KTP Basket ja HK Titaanit ry. Uusina korttien jakajatahoina aloitti Sotek-säätiö ja Aspa-koti Välke sekä Kymenlaakson hyvinvointialueelta Lastensuojelu, Etelä kahdella eri toimipisteellä ja oman tuotannon erityisryhmien asumispalvelut sekä Turvakoti Villa Jensen. Kotkan Korttelikotiyhdistys ry:n kaikista toimipisteistä korttien jakaminen päättyi vuoden vaiheessa. Kaikukortin jakaja-, kulttuuri- ja liikuntatahoille toteutettiin kaksi verkostotapaamistilaisuutta Merikeskus Vellamossa.

Kaikukortteja rekisteröitiin vuoden 2023 aikana 799 kpl.

Vuoden 2023 aikana Kotkan kaupungin ja Kymenlaakson hyvinvointialueen yhdyspintatyö oli tiivistä ja yhdyspinnoille luotiin kestävää pohjaa, esimerkiksi rakenteet ja erilaisten sidosryhmien osallistaminen sekä kehitettiin edelleen yhteistyömalleja. Merkittävässä

osassa oli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen monialainen yhteistyö sekä järjestötoiminta. Kaupungin ja hyvinvointialueen yhdyspintatyön tukena kokoontui säännöllisesti monia eri yhteistyöryhmiä, jotka ryhmäkohtaisesti painottuivat eri osa-alueisiin tai ikäryhmiin.

Yhteistyössä valmisteltiin mm. Kymenlaakson arjen turvallisuussuunnitelma, nimettiin Kotkan kaupungin ikäihmisten ja vammaisneuvostosta edustajat Kymenlaakson hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisneuvostoon, otettiin käyttöön liikuntalähete Kymenlaakson hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyönä Walmu-järjestelmän kautta. Myös Kymenlaakson hyvinvointialueen alueellisen hyvinvointikertomuksen alueellisten painopistealueiden määrittely tehtiin yhteistyönä. Alueelliseen hyvinvointikertomukseen sisältyy myös yhteistyönä tehtävät vuosiraportit ja hyvinvointisuunnitelmat. Yhteistyötä tehtiin hyvässä vuorovaikutuksessa. Lähtökohtana oli, että Kotkan kaupunki tukee Kymenlaakson hyvinvointialuetta asiantuntemuksellaan ja päinvastoin.

Kymenlaakson hyvinvointialue toteutti ikääntyneille suunnatun maakunnallisen kyselyn ajalla 14.8.–24.9.2023 yhteistyössä Kotkan kaupungin sekä muiden Kymenlaakson kuntien Pyhtää, Kouvola, Hamina, Virolahti ja Miehikkälä kanssa. Kyselyn avulla selvitettiin alueen ikääntyneiden asukkaiden hyvinvointiin vaikuttavia asioita, kuten arjen merkityksellisyyttä, turvallisuutta ja kotona pärjäämistä sekä tietoisuutta hyvinvointialueen ja kuntien ennaltaehkäisevistä palveluista. Kyselyyn vastasi yhteensä 1002 vastaajaa, joista 315 asuinkuntana Kotka. Saatuja tuloksia tullaan hyödyntämään eri osa-alueilla hyvinvoinnin-, terveyden- ja turvallisuuden edistämistyössä.

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2020–2025 mukainen yhteistyö jatkui suunnitellusti Kymenlaakson hyvinvointialueen ja Kymenlaakson kuntien kanssa hyvinvointisuunnitelman viemiseksi arkeen. Vuoden 2023 toteuma Kotkan osalta raportointiin ja yhteistyössä määriteltiin vuoden 2024 tavoitteita.

Ikäihmisten neuvosto on Kotkan kaupungin ja sen alueella toimivien eläkeläisjärjestöjen yhteistyöelin, jonka tehtävänä on edistää viranomaisten, vanhusten sekä eläkeläis- ja vanhustyöjärjestöjen yhteistoimintaa sekä edesauttaa ikäihmisten osallistumista ja vaikuttamista kunnalliseen päätöksentekoon. Ikääntymiseen liittyvien ongelmien ennaltaehkäisy on yksi kulmakivi, jonka varaan neuvoston toiminta rakentuu. Ennaltaehkäisyssä painotetaan konkreettisia toimenpiteitä, joilla ikäihmisten jokapäiväistä selviytymistä arjen keskellä yritetään parantaa.

Ikäihmisten neuvosto kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa. Kokouksissa käsiteltiin esimerkiksi toimintasuunnitelmaa ja suunniteltiin sekä sovittiin käytännön toteutuksia tavoitteiden saavuttamiseksi. Annettiin lausuntoja päätöksenteon tueksi ja toiminnan kehittämiseksi, mm. Kotkan kaupungin asunnottomuusohjelmaluonnoksesta, liikuntapalvelut-yksikön hinnaston päivityksestä, Timmi-järjestelmän haasteista, esteettömyysasioista ja Kymenlaakson hyvinvointialueen asukastiedotteesta. Ikäihmisten neuvoston kokoonpanossa tapahtui vuoden 2023 aikana muutoksia: alkuvuonna vaihtui sihteeri, puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, mikä toi vaihdoksia myös varsinaisiin jäseniin ja varajäseniin. Loppuvuonna vaihtui Ikäihmisten neuvostossa kaupunginhallitusta edustava jäsen.

Kymenlaakson hyvinvointialueen vanhusneuvosto aloitti toimintansa helmikuussa, jossa on kolme Kotkan ikäihmisten neuvoston edustajaa. Lisäksi Ikäihmisten neuvostosta valittiin edustaja Kotkan liikenneturvallisuustyöryhmään sekä Kotkan kaupungin monialaiseen ehkäisevän päihdetyön työryhmään.

Ikäihmisten neuvosto järjesti vuoden aikana erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia esim. kaupunginhallituksen, ikäihmisten neuvoston ja vammaisneuvoston yhteinen tapaaminen Savotassa sekä kaksi avointa yleisötilaisuutta Kotkan kaupungin kirjastossa yhteistyötahojen kanssa.

Vammaisneuvoston tehtävänä on edistää viranomaisten, vammaisten henkilöiden ja vammaisjärjestöjen yhteistoimintaa kaupungissa, vaikuttaa kaupungin eri toimintojen suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vammaisneuvosto tekee aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja tehtäviinsä kuuluvissa asioissa kaupungin viranomaisille sekä edistää tiedottamista vammaisia henkilöitä koskevista asioista. Vammaisneuvosto edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoisen osallistumisen mahdollisuuksia yhteiskunnassa. Vammaisneuvosto kokoontui vuoden aikana kymmenen kertaa. Kymenlaakson hyvinvointialueen vammaisneuvostossa on kolme edustajaa Kotkan vammaisneuvostosta.

Kotka kaupunki kuuluu Terve Kunta -verkostoon, joka on kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkosto, jota THL koordinoi. Terve Kunta -verkosto kehittää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintatapoja ja rakenteita Suomessa ja edistää alaa kansainvälisesti osana WHO European Healthy Cities -verkostoa. Terve Kunta – verkosto kokoontui säännöllisesti.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa

kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. Kannustin otettiin käyttöön vuoden 2023 alusta, jolloin kunnille jaetaan ensimmäisen kerran uudistuksen jälkeinen valtionosuus.

70-vuotta täyttävälle/täyttäneille kotkalaisille järjestettiin hyvinvointitapahtuma, johon osallistui 68 henkilöä. Tilaisuudessa annettiin tietoa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden osa-alueilta niin näytteilleasettajilta kuin tilaisuuden esityksistä. Näytteilleasettajina tilaisuudessa oli 8 eri sosiaali- ja terveysalan yhteistyötahoa.

Terveyden- ja hyvinvoinninlaitos (THL) kerää tietoa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnista ja palveluista väestökyselyillä ja tilastotiedonkeruilla sekä asiakastietojärjestelmistä ja rekistereistä. Osana tiedonkeruutaan THL teettää joka toinen vuosi kouluterveyskyselyn kaikissa maamme kunnissa. THL:n kouluterveyskysely toteutettiin keväällä 2023 ja sen tulokset julkaistiin syksyllä. Kotkan kuntakohtaisista tuloksista tehtiin koonti, joka esiteltiin luottamushenkilöille.

Hyvinvointiliikunnan koordinointi, sovellettu liikunta, liikuntaneuvonta, liikunnan ohjaus ja testausasema toiminta
Kotkan kaupungin hyvinvointiliikunta koostuu liikuntaneuvonnasta ja -ohjauksesta, soveltavasta liikunnasta ja testausaseman toiminnasta. Vuoden aikana oli 14 liikuntaryhmää, joissa oli yhteensä 2943 kävijää. Varsinaisten liikuntaryhmien lisäksi kevätkaudella Spesialle ja Rannikkopajoille järjestettiin viikoittain liikuntaneuvonnan liikuntaryhmiä. Liikuntaneuvonnan yksilöasiakkaita on ollut 276, käyntikertoja yhteensä 229. Ohjaamalla järjestettiin kohdennettua liikuntaneuvontaa alle 30-vuotiaille nuorille kaksi kertaa kuussa. Keskuskoululla järjestettiin liikuntaneuvontaa yläkouluikäisille nuorille kerran viikossa syyskauden aikana. Liikuntaneuvonnan asiakkaat jaettiin ikäryhmittäin. Ikäryhmät ovat alle 30-vuotiaat nuoret, työikäiset 30–65-vuotiaat ja ikäihmiset yli 65-vuotiaat.

Kesätoimintana järjestettiin liikuntaryhmiä eripuolilla kaupunkia, yhteensä 35 erilaista liikuntaryhmää lapsista ikäihmisiin. Kävijämäärä kokonaisuudessaan on ollut 4521 henkilöä.

Kutsuntojen yhteydessä järjestettiin kehonkoostumustestit, joissa kävi 55–87 nuorta miestä per päivä. Heistä yhteensä 12 ohjautui suoraan liikuntaneuvojan yksilövastaanotolle.

Hyvinvointilautakunta hyväksyi erityisliikuntakortin päivitetyt myöntämisperusteet. Erityisliikuntakortteja on myönnetty vuoden aikana 335 eri henkilölle. Hyvinvointialueen ja kuntien yhteinen liikuntaneuvontalähete saatiin käyttöön syksyn aikana ja sen kautta on ohjautunut liikuntaneuvontaan runsaasti asiakkaita.

Liikuntakoordinaattori myöntää erityisliikuntakortteja pitkäaikaissairaille ja vammaisille sekä Kaikukortteja hyteliikunnan pienituloisille asiakkaille. Hyteliikunta on mukana mm. Kymen hyvinvointialueen eri kehittämisryhmissä sekä tekee yhteistyötä Kymenlaakson Liikunnan ja kaikkien kymenlaaksolaisten kuntien kanssa. Hyteliikunnalla on edustus eri ohjausryhmistä, esimerkiksi KUNTOPOLKU-hankkeen ohjausryhmässä ja Harrastamisen Suomen Mallin ohjausryhmässä.

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen uimaopetus toteutettiin poikkihallinnollisena yhteistyönä. Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen liikuntaneuvoja toimi uimaopettajana tammi-toukokuun ajan. Syyskaudella liikuntaneuvoja piti vain esiopetusikäisille lapsille uimakoulua, lapsia oli 197. Uimakoulukäyntejä oli yhteensä 2069. Esiopetuksessa olevia lapsia kävi uimaopetuksessa 316. Tämän lisäksi koronan aikana jääneitä uimakouluja järjestettiin valtuuston määrittämän lisärahoituksen turvin, nämä uimakoulut järjesti Uima-seura Aquilan uimaopettajat. Kävijämäärä niissä oli 1340 oppilasta.

Testausasema

Testausaseman toimintaa käynnistyi helmikuussa 80% työajalla. Vuoden 2023 aikana Testausasemalla asiakkaita oli 285 kappaletta. Näistä eri asiakkaita oli 205 kappaletta. Yksittäisiä testejä testausasemalla suoritettiin 373 kappaletta.

Kuluneen vuoden aikana Testausaseman palveluita ovat hyödyntäneet mm. Pelastuslaitos, XAMK, Urheiluakatemia ja useampi paikallinen urheiluseura. Kaupungin oman liikuntaneuvonnan kanssa on myös tehty yhteistyötä ja testausaseman palveluita on tarjottu maksutta useammalle liikuntaneuvonnan asiakkaalle. Heiltä on myös saatu positiivista palautetta testauksen miellyttävyydestä sekä liikuntamotivaation ylläpidon näkökulmasta.

Testausaseman asiakkaat ovat olleet pääosin lähialueilta, mutta aseman toiminta on kiinnostanut myös valtakunnallisesti. Paikalliset kävijät ovat pääosin liikunnan vasta-alkajia, kuntoilijoita, liikunnasta ja omasta hyvinvoinnista muuten kiinnostuneita sekä alueella asuvat urheilijat. Testeissä ovat korostuneet kestävyyskuntoa mittaavat testit sekä kehonkoostumusmittaukset. Testausaseman toiminnalla on myös autettu asiakkaita, joilla on havaittu selvää ylipainoitusta ja joilla työkyky on joko kärsinyt tai hetkellisesti menetetty uupumuksesta johtuen. Ylipainotustapausten havaitsemisen lisäksi testausasemalle on ohjautunut asiakkaita, joille lääkäri on suositellut testiä, jolla varmistetaan, että jo aiemmin havaittu ylipaino on ”parantunut”, ja ihminen on voinut jatkaa liikkumista normaalisti. Tämän lisäksi syksyn ja alkutalven aikana on suoritettu painokevennettyä tuettua kävelyä, jossa liikuntarajoitteinen henkilö pystyy kävelemään juoksumatolla ilman apuvälineitä. Parhaassa tapauksessa tällä toiminnalla asiakas pystyy jatkossa liikkumaan ilman apuvälineitä tai liikkuminen apuvälineiden kanssa helpottuu.

Testausasema on vahvasti mukana kaupungin toiminnassa ja tapahtumissa mm. HyvänTuulen messuilla ja KUNTOPOLKU-hankkeen testauspäivässä toiminta herätti suurta kiinnostusta.

Osallisuus

Kylässä Kotkassa käytiin Tavastilassa n. 20 osallistujan voimin, lisäksi oltiin mukana Hurukselan kyläturvallisuusillalla ja Suuret Niityt -keskustelutilaisuudessa Mussalossa. Kaupunginhallituksen ja kuntalaisten yhteistapaaminen toteutettiin keväällä siivoustalkoiden merkeissä, joihin osallistui n. 25 osallistujaa. Hyväntuulen messuilla järjestettiin hyvänmielen päättäjäpaneeli sekä sen jälkeen kuntalaisten ja päättäjien tapaaminen Meet & Greet -tyyliin. Lisäksi päättäjiä oli keskustelemassa Kotiseutupäivillä osallisuuspaneelissa sekä International Human rights -tasa-arvopaneelissa.

Vapaaehtoistoiminnan kehittämisryhmä Valikko -ryhmä edisti vapaaehtoistoiminnan ja vapaaehtoisto.fi-verkkopalvelun näkyvyyttä 14.2.2023 jalkautumalla Pasaatiin ja 4.5.2023 kauppatorilla järjestettyjen Yhdistystreffien merkeissä. Vapaaehtoisille järjestettiin verkoston kanssa piknik elokuussa. Piknikille osallistui 70 vapaaehtoistyötä tekevää kuntalaista. Kaupungin omaa vapaaehtoistoimintaa selvittämään tehtiin keväällä kysely eri hallinnonaloilla, jossa selvitettiin mm. toimintamalleja ja mahdollisia tuen tarpeita. Digitukea kehitettiin edelleen verkostomaisesti järjestämällä neljä avointa digikoulutusta Viikarilla viestinnän teemalla. Lisäksi pilotoitiin vapaaehtoisten digitukijoiden koulutusmallia kouluttamalla verkoston kanssa yhteistyössä yhteensä 21 uutta digitukijaa kahdessa koulutuskokonaisuudessa keväällä ja syksyllä.

Myö ikääntyneet- työryhmä aloitti keväällä 2023 kumppanuuspöytä-toimintamallin harjoittelun. Kumppanuuspöytä tarkoittaa lyhyesti monitoimijaisen, verkostomaisen toiminnan kohdentamista suunnitellusti yhteisen päämäärän eteen niin, että jokainen on aktiivinen toimija. Työryhmästä muodostettiin kaksi alaryhmää: vapaaehtoistoiminnan työryhmä ja vanhustenviikon suunnitteluryhmä, jotka kokoontuivat oman teemansa ympärillä. Kokoontumisia oli vuoden aikana alaryhmineen kaksitoista.

Osallistuvan budjetoinnin ideoiden 2022 toteutus hoidettiin vuoden 2023 aikana. Mm. Tuurilla Lehmään, maksuttomat yhteysvenevuorot ovat olleet hyvin näkyvä ja suosittu Osbu-idea. Myös lapset ja nuoret ovat päässeet mukaan suunnittelemaan Eskarilaisten luontopolkua ja Meripäiväkonserttia nuorille. Sähköinen osallisuuslupa otettiin käyttöön kesällä 2023 ja Osbun ideointiprosessi toteutettiin sähköisellä alustalla. Vuoden 2023 ideahaun teema oli Yhteistä Hyvää. Idean jättäminen ja äänestys olivat edelleen mahdollisia myös paperilomakkein kirjastoissa, Kumppanuustalo Viikarissa, Ruorissa sekä uimahalleissa. Myös ideoiden jatkotyöstöön tarkoitettujen kuntalaistyöpajat toteutettiin jokaisessa kaupunginosassa läsnä toteutuksena. Osbun prosessi on toteutettu nyt samansisältöisenä kolme kertaa. Tarkoituksena on vuoden 2024 alussa asettaa Osbulle ohjausryhmä pohtimaan prosessin kehittämistä ja sopimaan mahdollisista muutoksista.

Järjestöyhteistyötä kehitettiin yhdessä kulttuuritoimen kanssa mm. järjestötapaamisilla neljä kertaa syksyn 2023 aikana. Tavoitteena on kulttuuritoimijoiden oman aktiivisuuden tukeminen, kulttuurijärjestöverkoston kehittäminen edelleen ja kulttuurihyvinvointitoiminnan edistäminen kaupungissa.

Kotka toteuttaa Unicefin lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja pyrkii Lapsiystävällinen kunta -sertifikaatin saajaksi. Yhtenä toimenpiteenä on aloitettu vuoden 2023 aikana Kotkan LAVA:n eli lapsivaikutusten arvioinnin toimintamallin kehittäminen yhteistyössä monialaisessa verkostossa. Lisäksi toimenpiteissä huomioidaan mm. lasten osallisuuden edistäminen, jota toteutettiin erityisesti Osbun yhteydessä vieraillemalla kouluissa sekä jatkotyöstämällä toteutukseen menneitä ideoita lasten kanssa.

Tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinta on aloitettu yhdessä YAMK-opiskelijan kanssa niin, että loppuvuodesta 2023 avattiin kaupungin eri hallinnonaloille kysely, liittyen palveluiden ja toimintojen yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon suhteessa kuntalaisiin. Kysely on opiskelijan opinnäytetyö ja on osa kaupungin nykytilan kartoitusta. Kyselyn tulosten myötä laaditaan vuoden 2024 aikana toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma toimenpiteineen.

Hyväntuulen Messut 2023 – Hyvinvoinnin löytöretki

Hyväntuulen hyvinvointimessut toteutettiin 23.-24.9.2023. Tapahtuman teemana oli Hyvinvoinnin löytöretki ja tapahtumassa vieraili yhteensä 10 349 henkilöä. Kävijät olivat pääsääntöisesti kotkalaisia, mutta tapahtuma keräsi kävijöitä myös ympäri Suomen, etenkin lähikunnista.

Tapahtuma lunasti tavoitteensa luoden Kotkaan täysin uuden maksuttoman hyvinvointitapahtuman, joka antoi kävijöilleen ideoita omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen, tarjosi elämyksiä ja yleisesti hyvää mieltä. Samalla Satama Areenaa saatiin tutummaksi yli 10 000 kävijälle ja tapahtumakeskus sai positiivista huomiota Hyväntuulen Messujen myötä. Tapahtuman aikana Kotkan alueella oli myös maksuton paikallisliikenne, jolla helpotettiin tapahtumaan pääsyä ja mahdollistettiin tapahtuma kaikille kotkalaisille.

Messuilla oli 98 eri näytteilleasettajaa, kun lasketaan kaikki toiminnot ja kaupungin esillä olleet palvelut ja alat. Messujen myötä monille paikallisille yrityksille sekä yhdistykselle tarjottiin positiivinen tilaisuus esitellä toimintaansa ja palveluitaan.

Tapahtumassa kerättiin palautetta kävijätutkimuksella. Messukävijöiden asiakastytyväisyys ja asiakaskokemus olivat loistavalla tasolla. Vastaajista lähes kaikki (97 %) tulisivat hyvinvointiteemaisille messuille uudelleen. Tapahtuman vahvuuksia olivat kävijätutkimuksen mukaan tapahtuman monipuolisuus, kiinnostava sisältö ja messupaikka.

Hyväntuulen Messut järjestettiin kahden henkilön työpanoksena ja tapahtuman toteuttamisen tukena oli useita kaupungin yksiköitä. Messutapahtuman budjetti pysyi annetuissa raameissa ja kokonaisbudjetti jäi hieman alle odotetun kulubudjetin.

Kiinnostavat tapahtumasisällöt, uusi upea miljö ja kotkalainen reiluus, rohkeus ja rakkaus -henki näkyi ja kuului tapahtumassa, joka oli uusi hyvinvoinnin löytöretki kaikenikäisille.

Ehkäisevä päihde- ja mielenterveystyö

Ehkäisevän päihdetyön lain mukainen Kotkan kaupungin ehkäisevän päihdetyön monialainen työryhmän kokoontui 2 kertaa keväällä. Syksyllä ei kokoonnuttu, koska kokoonpanoa on uudistettu syksyn aikana. Hyvinvointilautakunta on pyytänyt yhteistyötahoja nimeämään uudet edustajansa kaupungin monialaiseen työryhmään.

Alueellinen ehkäisevän päihdetyön verkosto on kokoontunut säännöllisesti. Vetovastuusta on sovittu hyvinvointialueen kanssa. Kotkan kaupunkistrategiaan kirjattu THL:n päihdetilannekysely toteutettiin ensi kertaa maakunnallisesti lokakuussa 2023. Kotkassa sen tuloksia hyödynnetään muun muassa paikallisessa turvallisuussuunnittelussa.

Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori on osallistunut aktiivisena toimijana myös valtakunnalliseen PAKKA- työn verkostoon. Verkostossa on kehitetty aktiivisesti THL:n johdolla hyvinvointialueiden ja kuntien ehkäisevän päihdetyön yhdyspintatyötä, rakenteita ja tavoitteita, sekä tulevaa päihdetilannekyselyä.

Lasten ja nuorten ehkäisevän päihdetyöhön tueksi tilattiin opinnäytetyö, jossa mallinnettiin Seinäjoen kaupungin ja THL:n yhdessä kehittämä Festaripakka-toimintamalli Kotkan kaupunkiin sopivaksi. Festaripakka nimettiin Kotkassa Puistopakaksi. Toimintamallia voidaan myöhemmin hyödyntää esimerkiksi koulujen päättymisjuhlien ja Meripäivien aikaan. Kouluille ja oppilaitoksiin jalkauduttiin kevään aikana pitämään sähkötupakka- ja nuuskainfoja 6.-, 8.- ja 9.-luokkalaisille, sekä Lyseon lukion ensimmäisen vuoden opiskelijoille. Päihdeinfotunnit käytiin läpi vajaan tuhannen koululaisen ja opiskelijan kanssa Kotkassa. Lisäksi pidettiin päihdeaiheiset huoltajatilaisuudet Heilän ja Keskuskoulun yläluokkien huoltajille. Syksyllä pidettiin lukioiden 1.-vuosikurssin opiskelijoiden tupakkatyöpajat ja jatkettiin ylä- ja alakoululaisten päihdetunteja. Huoltajailloissa puhuttiin päihdeistä neljällä alakoululla. Tupakkatyöpajojen tuotoksia hyödynnettiin Kotkan kaupungin lausunnossa tupakkalain muuttamisesta. Kotkan kaupunki antoi STM:lle lausunnon myös alkoholilain muuttamisesta.

Kotkassa toimii "Kotkan nuoret" työryhmä, jossa pyritään tarttumaan moniammatillisesti ja etupainotteisesti nuorisosaatteen keskuudesta nouseviin huolta aiheuttaviin ilmiöihin. Koordinaattori jalkautuu liikkuvan nuorisotyön Wauton toimintaan noin kerran kuukaudessa. Koordinaattori on ollut mukana Laurea AMK:n, oikeusministeriön ja Aseman lapset ry:n hankkeissa kehitystyössä koulutusohjelmassa, jossa saadaan valmiuksia tunnistaa ja kehittää palveluja rikollisesti oireileville nuorille.

Ikäihmisten ehkäisevä päihdetyö on kirjattu valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmaan. Eläkejärjestöjen kautta on lähetetty kohderyhmälle suunnattua tietoa rahapeli-riippuvuuksista, niiden tunnistamisesta, puheeksiotosta ja riippuvuushoidosta Kymenlaakson alueella.

Kotkassa vietettiin, kuudetta kertaa Mielessä tuulee- viikkoa elokuussa. Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori vetää tapahtuman valmistelutyöryhmää.

Hyvinvointilautakunta edellytti tammikuussa 2022 kaupungilta toimia asunnottomuuden poistamiseksi. Kotkan ensimmäinen asunnottomuusohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.10.2023. Valmistelussa oli mukana laaja työryhmä kaupungilta, kolmannelta sektorilta, hyvinvointialueelta, sekä valtakunnallisista kattojärjestöistä. Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori oli valmistelutyöryhmässä toisena vastuuvetäjänä kaupunkisuunnittelujohtajan ohella. Kotkan kaupungin ehkäiseväpäihde- ja mielenterveystyö oli vuonna 2023 kolmannen kerran osatoteuttajana Kotkan Asunnottomien yö- tapahtumassa 17.10.

THL ja AVI edellyttää kunnilta ja hyvinvointialueilta toimia ja pysyviä rakenteita väkivallan ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn. Kotkan kaupungin hyvinvointilautakunta vastaa tästä työstä ja lautakunta nimesi ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattorin käytännön vastuutoimijaksi. Koordinaattori on osallistunut valtakunnallisiin työpajoihin sekä alueellisiin verkostoihin ja työpajoihin rakenteiden ja työmuodon kehittämiseksi. Vuoden 2023 lopussa vastuualue nimesi koordinaattorin hyvinvointialuevetoiseen kehittämistyöryhmään.

Ehkäisevä krinaalutyö Kotkan kaupungissa on aiemmin toiminut rikosseuraamusasiakkaiden ja heidän läheistensä kanssa työskentelevien verkostona. Verkostoa on laajennettu maakunnalliseksi hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa.

Kotkan kaupungin ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori on mukana kaupungin liikenneturvallisuustyöryhmässä ja edustaa kaupunkia Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuustyöryhmässä. Työryhmässä on aloitettu viime syksynä valmistuneen liikenneturvallisuusohjelman jalkauttaminen, yhtenä painopistealueena on päihteet liikenteessä. Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuustyöryhmän nimissä lähetettiin paikallisiin ravintolayrityksiin pikkujoulukirje, jossa muistutettiin rattijuopumuksen ennaltaehkäisystä. Lisäksi koordinaattori osallistuu maakunnalliseen rattijuoppouden ennaltaehkäisyn moniammatilliseen työryhmään, jonka vetovastuu on hyvinvointialueella.

Alueellista arjen turvallisuuden ohjelmaa on valmisteltu vuoden 2023 aikana Kymen Turvan nimeämässä työryhmässä. Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori on johtoryhmän päätöksellä vetänyt tätä alueellista prosessia. Kymen Turva toimii prosessin ohjausryhmänä ja ohjelmalla pyritään vastaamaan Kymenlaakson alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin, joiden mukaan asukkailla on mahdollisuus elää turvallista elämää terveessä ympäristössä. Valmistelutyötä on toteutettu viranomaisten, kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyönä. Alueellinen arjen turvallisuusohjelma lähti kuntiin ja alueellisiin vaikuttamistoimielimiin lausuntokierrokselle vuoden 2023 lopussa.

Työllisyyden koordinointi

Työllisyyskoordinaattori on osallistunut laaja-alaiseen yhteistyöhön työllisyydenhoidon kannalta keskeisten toimijoiden kuten TE-toimiston, Hyvinvointialueen, 3. sektorin sekä Kotkan kaupungin eri yksiköiden ja muiden lähialueen kuntien kanssa. Kotkan kaupunki järjesti kuntajohdolle, työllisyyden hoidon parissa työskenteleville toimijoille ja sidosryhmille suunnatut työllisyysfoorumit.

Työllisyyden koordinoinnin tavoitteena on ollut lisätä Kotkan kaupungin palkkatukityöllistettyjen määrää, työskentely tietoisuuden lisäämiseksi on aloitettu kertomalla palkkatukityöllistamisestä esihenkilöinfossa. Lisäksi esihenkilöinfossa on esitelty kuntouttavaan työtoimintaan liittyviä asioita. Työskentely systemaattisempien palkkatukikäytänteiden luomiseksi jatkuu edelleen. Työllisyyskoordinaattori on antanut palkkatuki- ja velvoitetyöllistämisasiossa ohjausta ja neuvontaa kaupungin yksiköille, sekä vastannut tukityöllistämiseen varatun määrärahan seurannasta yhdessä henkilöstöasioiden yksikön kanssa. Aikavälillä 1.1.2023-31.12.2023 Kotkan kaupungin yksiköissä on työskennellyt 49 velvoitetyöllistettyä ja 38 palkkatukityöllistettyä.

Lisäksi työllisyyskoordinaattori käsittelee yhdistysten ja nuorten työllistämisen kuntalisän hakemukset ja vastaa kuntalisien määrärahojen seurannasta. Aikavälillä 1.1.-31.12.2023 yhdistysten kuntalisää haki seitsemän yhdistystä yhteensä 16 työllistetylle. Nuorten yhdistyksille ja yrityksille suunnattua kuntalisää haki kaksi yritystä ja yksi yhdistys yhteensä viidelle työllistetylle.

Vakituinen työllisyyskoordinaattori siirtyi TE24-projektipäällikön tehtäviin 1.4.2023 ja työllisyyskoordinaattorin sijainen aloitti 8.5.2023. Työllisyyskoordinaattori on ollut soveltuvilta osin mukana myös TE24-uudistuksen valmistelutyössä osallistumalla esimerkiksi alatyöryhmien ja ohjausryhmän työskentelyyn. Työllisyyskoordinaattori osallistui myös henkilöstölle suunnattuun muutosvalmennukseen, jonka tavoitteena on ollut tukea sekä kunta- että valtiosektorin yhteistä valmistautumista ja orientoitumista TE-palvelut 2024-uudistukseen.

TE2024 valmistelu

Työllisyyskoordinaattori siirtyi TE24-projektipäällikön tehtäviin 1.4.2023. TE24-projektipäällikön työtä ja uudistuksen valmistelua ohjaa Kotkan työllisyydenhoidon ohjausryhmä, jossa jäseninä ovat kaupunginjohtaja, talousjohtaja, hyvinvointijohtaja, henkilöstöjohtaja, kehitysjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginvaltuuston puheenjohtaja sekä TE24-projektipäällikkö. Kotkan kaupungin organisaation valmistelua on edistetty nimeämällä vastuuhenkilöt henkilöstö-, ICT-, hankinnat-, toimitilat-, talous- ja viestintäteemojen alle. Vastuuhenkilöt raportoivat valmistelun etenemisestä TE24-projektipäällikölle ja työllisyydenhoidon ohjausryhmälle. TE24-projektipäällikkö osallistui valmisteluun liittyviin työryhmiin ja antoi ohjausta, neuvontaa ja tukea valmisteluun liittyvissä asioissa.

Etelä-Kymenlaakson kunnat tekivät tammikuun -23 loppuun mennessä valtuustotasoiset päätökset valmistelun jatkamisesta vastuu-kuntamallilla siten, että Kotkan kaupunki toimii vastuukuntana. TE2024 uudistuksen valmistelussa kevään aikana on laadittu Kotkan kaupungin johdolla yhteistyösopimus Etelä-Kymenlaakson kuntien kesken. Sopimusta valmistelleessa työryhmässä oli edustus kaikista Etelä-Kymenlaakson kunnista ja työryhmä kokoontui viisi kertaa. Kotkan kaupungilta mukana sopimusvalmistelussa olivat kansliapäällikkö, hyvinvointijohtaja ja TE24-projektipäällikkö. Sopimuksen pääkohdat esiteltiin 6.6.23 Etelä-Kymenlaakson kuntien valtuustojen jäsenille ja 12.6.2023 pidettiin kuntajohdon kokous aiheesta. Sopimuksen kanssa saman tahtisesti TE24-projektipäällikkö valmisteli ja laati lain mukaisen Etelä-Kymenlaakson työvoimapalveluiden järjestämissuunnitelman, joka esiteltiin myös pääpiirteissään 6.6.2023 tilaisuudessa. Etelä-Kymenlaakson kuntien yhteistyösopimus ja työvoimapalveluiden järjestämissuunnitelma toimitettiin Työ- ja elinkeinoministeriöön 20.9.2023. Ministeriö hyväksyi sopimuksen ja suunnitelman ja uudistuksen valmistelua voidaan jatkaa suunnitellusti.

Sopimuksen ja suunnitelman yhteydessä Työ- ja elinkeinoministeriöön toimitettiin työllisyydenhoidon ohjausryhmän linjaamana ilmoitus siitä, että Etelä-Kymenlaaksossa ei oteta vastaan valtion nykyisiä toimitiloja uudistuksessa. Toimitilojen osalta kokonaisuutta valmisteltiin syksyllä yhdessä hyvinvoinnin ja terveyden vastualueen sekä toimitilahallinnon kesken. Tulevista toimitiloista tehtiin toimintatarveselvitys, jonka pohjalta tulevien toimitilojen hankesuunnittelu käynnistetään Mussalossa sijaitsevaan Savottaan.

TE24-valmistelua Etelä-Kymenlaaksossa tukee maaliskuussa 2023 perustettu alueellinen ohjausryhmä, jossa on edustus kaikista Etelä-Kymenlaakson kunnista, hyvinvointialueelta, TE-toimistosta, ELY-keskuksesta sekä Cursor Oy:stä. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii Kotkan kaupungin hyvinvointijohtaja. Ohjausryhmä kokoontui perustamisensa jälkeen kerran kuukaudessa. Kevään aikana TE24-valmistelussa edistettiin paikallisen ekosysteemin rakentamista perustamalla maaliskuussa 2023 kuusi teemoitettua alatyöryhmää. Työryhmissä puheenjohtajina toimivat eri organisaatioiden edustajat. Työryhmien puheenjohtajille pidettiin kaksi yhteistä tilaisuutta TE24- projektipäällikön vetäminä. Alatyöryhmät kokosivat kevään aikana ensimmäisen tehtäväksiannon mukaisesti TE-toimiston lakisääteisiä palveluita. Alatyöryhmät raportoivat työskentelystään alueelliselle ohjausryhmälle. Alatyöryhmien työ jatkui syksyllä uuden tehtäväksiannon puitteissa ja alatyöryhmien puheenjohtajille on järjestetty kolme tapaamista.

TE-toimistojen sekä sidosryhmien henkilöstölle pidettiin syksyllä kaksi teemoiteltua työpajaa, TE24-projektipäällikkö oli vastuussa työpajojen toteutuksesta. TE-toimiston henkilöstölle on pidetty kerran kuussa henkilöstöinfoja, joissa TE24-projektipäällikkö on ollut mukana.

Työllisyyskoordinaattori/projektipäällikkö on osallistunut valtakunnallisiin seminaareihin ja tapahtumiin TE2024 uudistuksen tiimoilta, sekä vastannut siitä, että Kotkan kaupungilla on ajankohtainen tieto uudistukseen liittyen. Kotkan kaupunki on osallistunut kahteen Mikko Kesä Oy:n valmennukseen uudistukseen liittyen ja työllisyyskoordinaattori/projektipäällikkö on ollut yhtenä osallistujana valmennuksissa. Uudistuksen valmistelussa on tehty tiivistä seudullista yhteistyötä Kaakkois-Suomessa ja myös Porvoon suuntaan.

Maahanmuuttajapalvelut

Kotkan maahanmuuttajapalveluihin kuuluivat kotoutumisen koordinointi, seudulliset palvelut, kotoutumisen alkuvaiheen palvelut, Kotkan tulkikeskus (28.2.2023 saakka), Kotkan ryhmäkotit (30.11.2023 saakka) ja Kotkan vastaanottokeskus (31.8.2023 saakka).

Kotoutumisen koordinointi vastasi maahanmuuton hallinnosta kaupungissa ja haki lakisääteiset kuntakorvaukset. Lisäksi kotoutumisen koordinointi tarjosi palveluohjausta maahanmuuttajille maahanmuuttoprosessin eri vaiheissa ja teki yhteistyötä kolmannen sektorin ja vapaaehtoisten kanssa.

Palveluohjauksen avulla tuettiin asiakkaita venäjän kielellä sosiaalietuuksien hakemisessa, haastavissa perhetilanteissa ja oman elämänhallinnassa ja ohjattiin kunnan tai muiden viranomaisten palveluihin. Asiakkaiden kotoutumisen edistämiseen liittyi tiivistä yhteistyötä mm. KELAN ja TE-toimiston kanssa. Sosiaaliohjaajan asiakastapaamisia vuoden aikana oli 592.

Kotkan kaupungin ja Kotka-Kymin seurakunnan yhteinen maahanmuuttajatyö painottui vapaaehtoistyön koordinointiin sekä yhteistyöhön kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. "Ukrainalaisten yhdistys Kotkassa" ry:n kanssa oli paljon yhteistyötä. Kotka-Kymin seurakunnassa järjestettiin piispartarkastus helmikuussa 2023. Piispa seurueineen tutustui Kotkan kaupungin maahanmuuttajatyöhön, kotoutumisen edistämiseen sekä Kotkassa asuviin ukrainalaisiin perheisiin. Toimiva yhteistyö kaupungin ja seurakunnan välillä sai erityisesti kiitosta.

Rasisminvastainen viikko järjestettiin maaliskuussa, jolloin Vellamossa oli "Open Mic" konsertti ja Karhulan seurakuntakeskuksessa oli Suomen Pakolaisavun kanssa yhteistyössä Koko kuva -niminen valokuvanäyttely. Viikon aikana pyrittiin lisäämään keskustelua rasismista, ennakkoluuloista ja niiden käsittelemisestä. Maailma Kymissä -tapahtuma järjestettiin Karhulan torilla elokuussa jo viidettä kertaa. Tapahtuma esitteli moninaista Kotkan seutua sekä erilaisia järjestöjä ja toimijoita. Maailma Kymissä-tapahtuma aloitti Miellessä tuulee -viikon Kotkassa.

Seudullisiin palveluihin kuuluva maahanmuuttajien ohjaus ja neuvontapalvelu Moona tarjosi matalalla kynnyksellä tietoa, neuvontaa ja ohjausta Etelä-Kymenlaakson kunnissa asuville maahan muuttaneille sekä viranomaisille ja muille toimijoille. Moonan palvelujen kehittämistä tukee taloudellisesti TEMin myöntämä valtionavustus, minkä avulla kehitetään koko Kymenlaakson palveluja yhdessä Kouvolan kaupungin kanssa. Moonan palveluneuvontaa tarjottiin kerran viikossa Kotkansaarella, Monikulutturisen toimintakeskus Myllyn tiloissa sekä Haminassa kahtena iltapäivänä Haminan Ohjaamon ja Rodnik ry:n tiloissa. Virolahdella tarjottiin palveluneuvontaa kotoutumiskurssin ja suomen kielen kurssin yhteydessä. Haminan ja Kotkan vastaanottokeskusten kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä antamalla ukrainalaisille ohjausta ja neuvontaa sekä osallistumalla vastaanottokeskusten järjestämiin tiedotustilaisuuksiin kotikunnan hakemisesta. Moonan palveluita esiteltiin myös Ekamin kotoutumiskoulutuksissa. Moonan palveluissa oli 1583 asiakastapaamista tai neuvontatilannetta vuonna 2023.

Seudullinen maahanmuuttokoordinaattori työskenteli alueen kuntien ja XAMK ammattikorkeakoulun kanssa kotoutumisen ja kansainvälistymisen edistämiseksi. Etelä-Kymenlaakson seudullinen kotouttamisohjelma laadittiin vuosille 2022–2026. Kotkan kaupunki järjesti tiedotustilaisuuden kaupungin palveluista 11.5.2023 Vellamossa venäjän ja englannin kielillä. Tilaisuuteen osallistui yli 60 Kotkaan muualta muuttanutta asukasta. Marraskuussa järjestettiin XAMKin kv-opiskelijoille ja työnantajille Vellamossa tapaaminen, jossa kerrottiin työllistymismahdollisuuksista alueella. Tilaisuuteen osallistui n. 30 opiskelijaa. Yhteistyötä Etelä-Kymenlaakson kuntien kanssa tiivistettiin syksyllä ja seudullinen koordinaattori alkoi työskennellä kerran viikossa Haminassa.

Maahanmuuttajapalveluissa alkoi heinäkuussa palkkatuella toiminta, jossa tuetaan ja avustetaan ukrainalaisia ja venäjänkielisiä maahan muuttaneita työhön hakeutumisessa. Asiakstapaamisia on ollut 15.

Kotoutumisen alkuvaiheen palvelut siirtyivät Kymsotelta Kotkan kaupungin maahanmuuttajapalveluihin 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueuudistuksen takia. Kotoutumisen edistämisen alkuvaiheen palvelut kohdistuvat kiintiöpakolaisiin sekä Haminan ja Kotkan vastaanottokeskuksista sekä alaikäisyksiköistä kuntaan siirtyviin asiakkaisiin. Maaliskuun alusta on palveltu myös ukrainalaisia tilapäistä suojelua saavia asiakkaita, jotka ovat saaneet kotikunnan Kotkasta sekä syyskuun alusta alkaen Haminasta kotikunnan saaneita. Asiakkaita ohjataan suomalaiseen yhteiskuntaan integroitumisessa, Kela asioinneissa, TE-toimiston palveluissa sekä arkisissa asumisen ja elämisen asioissa. Yhteistyötä on tehty mm. koulujen, varhaiskasvatuksen, järjestöjen, seurakunnan ja poliisin sekä Kymenlaakson hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa.

Kotkan kaupunki sai TEMiltä kiintiöpakolaisten vastaanoton kehittämiseen avustusta, jolla palkattiin henkilö lisäresurssiksi kotoutumisen alkuvaiheen palveluihin määräajaisesti vuoden 2025 kesäkuun loppuun saakka.

Valtuuston päätöksellä Kotkan kaupunki siirsi 1.3.2023 tulkkiälykeskuksen harjoittaman tulkkaus- ja käännöspalvelujensa liiketoiminnan Monetra Oulu Oy:lle. Liikkeenluovutus yhdisti Kotkan, Oulun, Jyväskylän, Tampereen, Turun ja Lahden seudun tulkkaus- ja käännöspalvelujen tuotannon.

Maahanmuuttovirasto kilpailutti keväällä 2023 vastaanottokeskuspalvelut Kymenlaakson alueella ja kilpailutuksen voitti Kotokunta Oy. Kotkan kaupunki ei osallistunut kilpailutukseen. Maahanmuuttovirasto irtisanoi sopimuksen kansainvälistä suojelua hakevien ja tilapäistä suojelua saavien vastaanottopalveluista Kotkan kaupungin kanssa 31.5.2023. Liikkeenluovutuksessa palvelukokonaisuus ja henkilöstö siirtyi Kotokunnalle Oy:lle 1.9.2023.

Kotkan vastaanottokeskuksen toimintaa ohjasi Maahanmuuttovirasto, joka korvasi vastaanottokeskuksen kustannukset täysimääräisesti.

Maahanmuuttovirasto kilpailutti syksyllä 2023 alaikäisyksiköiden palvelut Kymenlaakson alueella ja kilpailutuksen voitti JST Avtes. Maahanmuuttovirasto irtisanoi sopimuksen kansainvälistä suojelua hakevien ja tilapäistä suojelua saavien alaikäisten palveluista Kotkan kaupungin kanssa. Kotkan ryhmäkodin toiminta päättyi Kotkan kaupungilla 30.11.2023. Toiminta ja henkilöstö siirtyivät JST Avtes Oy:lle 1.12.2023 alkaen.

Kotkan ryhmäkodin toimintaa ohjasi Maahanmuuttovirasto, joka korvasi ryhmäkodin kustannukset täysimääräisesti, minkä lisäksi maksettiin 5 % hallintokulukorvaus.

Avustukset

Hyvinvointilautakunta myönsi 18.4. kokouksessaan avustuksia sosiaali- ja terveysalalla toimiville järjestöille 42 700 €, vanhusten virkistystoimintaan 7 000 €, ehkäisevään päihdetyöhön 1 250 € ja Kotkassa toimiville veteraaniyhdistyksille 17 900 €. Yhteensä vuosiaavustuksiin tuli 51 hakemusta.

Vuonna 2023 syrjäytymisen ehkäisyyn osoitettuihin jäämistövaroihin saapui 13 avustushakemusta ja avustuksia maksettiin yhdistyksille ja yksityisille henkilöille yhteensä 32 390 €. Vanhustenhuoltoon osoitettuihin jäämistövaroihin saapui 30 avustushakemusta ja avustuksia yhdistyksille ja yhteisöille maksettiin yhteensä 61 350 €.

Kotoutumisen tukemisen avustuksia myönnettiin vuonna 2023 yhteensä 64 362 €.

NUORISOTYÖN YKSIKKÖ

NUPS –prosessi. Kunnallisen nuorisotyön osaamiskeskuksen (Kanuuna) tutkimustoiminnan yleinen tehtävä on vahvistaa kunnallisen nuorisotyön tietopohjaa, jonka pohjalta työtä voidaan arvioida, kehittää ja mallintaa. Kanuunassa toteutetaan NUPS-prosesseja, joiden aikana kunnat työstävät omia nuorisotyön perussuunnitelmia eli nuorisotyön opetussuunnitelmia (paikallinen tapa ajatella ja toimia). Prosessin aikana kertyy tietoa kuntien käyttöön, mutta muodostuu myös arvokasta aineistoa tutkimuksen näkökulmasta. Kotkan kaupungin Nuorisotyön yksikkö lähti mukaan NUPS –prosessiin 10 suuren kaupungin ryhmään. Prosessi alkoi tammikuussa 2022 ja

kestää noin 1,5 vuotta. Prosessin aikana on kuvattu ja kirjattu kunnan nuorisotyötä sekä työntekijöiden näkemyksiä ja kokemuksia siitä, miksi toimintoja toteutetaan ja mikä on niiden tarkoitus, ja miten työntekijä toimii, jotta tavoitteisiin päästään.

Prosessissa oleellista on kaikkien työntekijöiden osallistuminen, yhdessä asioista keskustelu ja myös kokemus siitä, että on voinut vaikuttaa kuvaukseen. NUPS-prosessissa tehdään kuvausta itselle, ja se on väline rakentaa yhteistä kieltä, ymmärrystä ja lähtökohtia työlle. Samalla tehdään kuvausta myös muille: tavoitteena on pystyä perustelemaan nuorisotyön merkitys. NUPS prosessin aikana on selkeytetty ja tarkasteltu nuorisotyön tavoitteita ja toimintatapoja. Määritelty nuorisotyön arvopohja ja kirjattu päämääriä ja toimintatapoja. NUPS prosessin tarkoituksena on nuorisotyön selkeä sanoittaminen, joka mahdollistavaa työn vaikuttavuuden osoittamisen. NUPS työskentely on loppusuoralla. Jalkauttaminen alkaa v.2024.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittaman Harrastamisen Suomen mallin tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Harrastamisen Suomen mallissa yhdistyvät lasten ja nuorten kuuleminen harrastustoiveista, olemassa olevien hyvien käytäntöjen ja toimintatapojen koordinoiminen sekä koulun ja harrastustoimijoiden yhteistyö. Kohderyhmänä on perusopetuksen vuosiluokkien 1.–9. oppilaat.

Harrastamisen Suomen mallin ensimmäinen toimintavuosi oli onnistunut, yhteistyöverkostoja rakennettiin ja kerhojen määrän tavoite ylitettiin. Toimintakausi 2022-2023 lukuina: 31 kerhoa, 15 eri koulusta kerholaisia, 498 ilmoittautunutta, 156 ainoa harrastus (21 ryhmässä 50 % osallistujista sellaisia kenellä ainoa harrastus), 632 ohjaustuntia, 560 kerhokertaa, 4672 käyntikertaa. Teimme keväällä muutoshakemuksen ja toukokuussa järjestettiin lajikokeiluita yhteensä 10 koulussa, joissa mukana yhteensä 1163 lasta ja nuorta. Jokaisella koululla järjestettiin tunti toimintaa, näissä ohjaustuntien määrä yhteensä 85 tuntia.

Lukuvuoden 2023–2024 pohjalle tehtiin kysely esikoulu-8 luokkalaisille, johon saimme vastauksia 2298. Lukuvuoden kerhotarjonta suunniteltiin tämän kyselyn pohjalta lasten ja nuorten toiveiden mukaan. Malli lukuina syksyn 2023 osalta: 29 kerhoa käynnistyi, jokaisesta Kotkan koulusta oli osallistujia ryhmissä ja yhteensä 342 ilmoittautunutta syksyn aikana (joista yläkoululaisia 58). Heistä 145 tämä on heidän ainoa harrastuksensa (9 ryhmässä puolet tai enemmän). Kerhojen ohjaamiseen käytettiin 357 ohjaustuntia, 286 kerhokertaa, 1987 käyntikertaa. Lisäksi käynnistimme ensimmäisen etsivän harrastustoiminnan 3 hengen ryhmän, joka kävi kokeilemassa viittä eri lajia. Jokainen ryhmäläinen innostui jostain lajista ja aikoo jatkaa sen parissa. Tavoitteeseen siis päästiin ja pilottiryhmästä saatiin hyviä kokemuksia jatkokon.

Osallistumisprosentti koulun kokonaisoppilasmäärästä toiminnassa syksyllä oli 10–20 % kun ryhmät ovat täyttyneet hyvin. Osallistumisprosentti niissä kouluissa missä tilaa vielä ryhmissä on, on 3–8 %. Ryhmien täyttöaste syksyn osalta oli 40–140 %, valtaosa ryhmistä on täyttynyt hienosti, eikä myöskään jonoa ole jäänyt isoja määriä lapsia ja nuoria.

Syksyn 2023 aikana hankkeeseen aloitettiin toteuttamaan ylemmän ammattikorkeakoulun opinnäytetyönä viestintäsuunnitelmaa. Hankkeelle luotiin vuoden 2023 aikana oma ulkoasu ja myös some-kanavat otettiin käyttöön.

Ohjaamon toiminta oli alkuvuonna 2023 vilkasta. Kaikki asiantuntijat ovat olleet pääosin tavattavissa paikan päällä ja satunnaisesti päivystäneet etänä. Nuorella on mahdollisuus myös halutessaan etäpalveluun. Valtaosa tulee kuitenkin Ohjaamoon paikan päälle. Helmikuun alusta 2023 lähtien Ohjaamolla ovat alkaneet päivystää KELA:n palveluasiantuntijat joka torstai. Syksyllä Ohjaamolla alkoi päivystämään Onnityön nepsyvalmentaja ja Sotekin Avittajan (jännittämiseen liittyvät asiat) työntekijä 1/kk. Ohjaamon palveluohjauksessa (yksilökäynneillä) on käynyt vuoden 2023 aikana yhteensä 893, joista 545 asiointina paikan päällä, viestien kautta 153, 126 puheluna tai kuvapuheluna ja muita kanavia 69. Ohjaamon suurin käyttäjäryhmä oli edelleen 18-24-vuotiaat. Vuoden 2023 aikana käyntejä ryhmissä, tapahtumissa ja kampus-popeissa yms. kertyi yhteensä 3164.

Kotkan kaupungin *nuorten kesätyöhakua* markkinoitiin koululuokille infojen välityksellä tammi- ja helmikuussa yhteensä 19 eri infossa, joissa oli osallistujia yhteensä 293. Lisäksi vuoden 2023 kesätyöinfoja pidettiin yhdelle koululle jo joulukuussa 2022, joihin osallistui 63 nuorta. Ohjaamo jalkautui kertomaan kesätöistä myös nuorisotila Welhon ja Messin nuokkari-iltaan. Kotkan kaupungin nuorten kesätyöntekijöiden työhaastattelut toteutettiin maaliskuussa. Kaikki kelpoiset hakijat 440 (2022: 389) nuorta kutsuttiin ryhmähaastatteluihin, joista haastatteluihin saapui 364 (2022: 332) nuorta. Kaupungin kesätyön sai 132 nuorta. Kesätöiden peruutuspaikoille ilmoittautui 41 (2022: 21) nuorta (tulemalla Ohjaamoon paikan päälle). Peruutuspaikkalaisista tänä vuonna sai paikan vain 13 nuorta. (peruutuspaikkalialle olleille nuorille vapautui 6 kesätyöpaikka ja 7 lisäpaikkaa.)

Kesätyöseteleitä oli jaossa Ohjaamossa 50 kpl. Kesätyöseteleitä myönnettiin 2007-2008 syntyneille kotkalaisille nuorille, jotka toimittivat tiedot työpaikastaan (Kotkassa toimiva yritys, yhdistys, säätiö tai järjestö) kahden viikon määräaikaan mennessä. Kesätyösetelit varattiin loppuun ensimmäisenä päivänä. Ohjaamon ovella oli jono jo ennen kuin kesätyösetelin jako alkoi.

Kesäyrittäjiksi valittiin vuonna 2023 neljä, koska osa hakijoista sai kaupungin kesätyöpaikan tai muita kesätöitä eikä ottanut kesäyrittäjyyttä vastaan (kesätyöyrittäjäksi haki kuusi kelpoista nuorta). Kesäyrittäjille järjestettiin alkuinfo toukokuun alussa Ohjaamolla. Kesäyrittäjät haastateltiin kesällä ja järjestettiin lopputapaaminen elokuussa.

Nuorten aikuisten (18–29 v.) K18-ryhmä, jota toteutettiin yhdessä Etsivän nuorisotyön, Sotekin Forge Cafen ja Autismisäätiön kanssa, kokoontui vuoden aikana 24 kertaa ja mukana oli keskimäärin 7 nuorta/kerta. K18-ryhmän järjestelyissä syksyllä 2023 olivat mukana lisäksi Karhulan Klubitalo ja Onnityö. Ryhmä kävi mm. Kopsan sähköautoradalla, teatterissa, keilaamassa, piknikillä Katariinassa ja vietti Halloweenia Forge Cafessa.

Yhteistyössä TE-palveluiden kanssa on toteutettu Ohjaamossa kolmet Työnhaun pikatreffit, jonne viisi työnantajaa tuli haastattelemaan työntekijöitä. Paikalla kävi yhteensä 31 nuorta. Maaliskuussa Ohjaamo järjesti hygieniapassikoulutuksen 15–30-vuotiaille kotkalaisille (koulutukseen sisältyi testi), johon osallistui yhteensä 21 nuorta. Huhtikuussa Ohjaamo järjesti enimmäistä kertaa anniskelu-osaamiskoulutuksen ja -testin 18–30-vuotiaille kotkalaisille, johon osallistui yhteensä 21 nuorta. Joulukuussa järjestettiin vuoden toinen hygieniapassikurssi, johon osallistui 20 nuorta. Ohjaamon kampus pop-upit kiersivät keväällä (kerran kuukaudessa) Ekamin ja Xamk:n kampuksilla sekä Lyseon lukiolla kerran kuukaudessa. Kevään aikana kampus-pop-upeissa oli mukana mm. TE-toimisto, Eezy ja Sotek. Syksyllä kampus-pop-upit kierrokseen tuli lisäksi Karhulan lukion käynnit. Ohjaamo oli mukana myös Kotekolla ja Karhulan liikuntahalleilla järjestetyissä Hyvinvointi virtaa –tapahtumissa. Ohjaamo on koko vuoden 2023 ajan järjestänyt myös joka kuukauden 1. maanantai ohjelmaa Ekamin asuntolalla yhteistyössä Kotka-Kymin seurakunnan työntekijän kanssa. Asuntolalla on mm. tehty pizzaa ja askarreltu yhdessä nuorten kanssa.

Nuorten aikuisten psykososiaalista tukea tarjoava Onni-toiminta vakinaistui vuoden 2023 alusta. Onni-työntekijä tekee ilman lähetettä mm. HOT-valmennusta 18–29-vuotiaille nuorille aikuisille. Valmennuksen on vuonna 2023 tammi-kesäkuussa aloittanut/ jatkanut vuodelta 2022/läpikäynyt 24 nuorta. Lisäksi Onni-työntekijä toteutti maalis-huhtikuussa yhteistyössä KaksPyn perhe- ja läheistyöntekijän ja etsivän nuorisotyöntekijän kanssa Jotaa yhes -ryhmän 18–29-vuotiaille. Ryhmä oli suunnattu yksinäisyyttä kokeville nuorille aikuisille, ja kokoontui kuusi kertaa. Ryhmä tuli täyteen, yhteensä 8 osallistujaa, joista yksi joutui jättämään ryhmän kesken. Syksyn Jotaa yhes-ryhmään tuli viisi osallistujaa.

Onni-työntekijä toimi myös ohjaajana Sotek-Säätiön työntekijän kanssa jännittäjien vertaistapaamisissa toukokuussa. Vertaistapaamiin osallistui kolme nuorta. Tapaamisia oli kaksi ja tapaamiset järjestettiin niille nuorille, jotka olivat halukkaita osallistumaan voimaannuttavaan ryhmään jännittäjille, joka ei kuitenkaan päässyt alkamaan liian vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Elokuussa onnitoiminnassa aloitti toinen työntekijä määräaikaisella työsuhteella. Määräaikaisen Onni-työntekijän myötä Kotkan ohjaamossa alkoi kuukausittaiset neuropsykiatrisen valmentajan pävytykset, joiden myötä Onni-työntekijälle ohjautui muutamia nepsy-asiakkaita lyhyisiin ohjaus- ja neuvontatapaamisiin. Toinen onnityöntekijöistä toimi syksyllä -23 ohjaajana yhteistyössä Sotek-säätiön ohjaajan kanssa jännittäjille suunnatussa ryhmässä. Ryhmässä oli yhteensä viisi osallistujaa ja tapaamisia yhteensä kahdeksan. Onni-työntekijä oli yhdessä verkoston työntekijän kanssa vetämässä kaksi kertaa K-18 ryhmää syksyn -23 aikana. Onnitoiminta osallistui syksyn aikana Ohjaamon pop-up ja toisen asteen Hyvinvointia kiikarissa -tapahtumiin Kotkan oppilaitoksissa sekä järjesti yhteistyössä ohjaamotyöntekijän kanssa Mikä vituttaa -ilta.

Vuosi 2023 oli nuorisovaltuuston toinen toimintavuosi. Nuorisovaltuuston koko on ollut pieni koko alkuvuoden 2023 eikä päätösvaltaisia kokouksia ole ollut koko vuoden aikana. Alkuvuodesta 2023 saatiin nuorisovaltuustoon mukaan kaksi uutta jäsentä. Nuorisovaltuusto on kokoontunut kerran kuukaudessa (poislukien heinäkuu). Kaupungin eri toimialat ovat kysyneet nuorilta aktiivisesti kannanottoja nuoria koskeviin asioihin sekä eri alojen asiantuntijat ovat käyneet lähes joka kokouksessa esittelemässä toimintoja sekä hankkeita. Kotkan kaupunginhallituksen tapaaminen toteutui huhtikuussa. Tapaamisessa esiteltiin mm. lapsiasiainvaikutusten arviointi ja Karhulan koulukeskus -hanketta. Joulukuussa nuorisovaltuusto järjesti Yhteisöä Messillä Itsenäisyyspäivän Gaalan n. 120 nuorelle.

Kotkan nuorisovaltuustoon vaalien ehdokasasettelu päättyi marraskuun alussa, ja ehdokkaita nuorisovaltuustoon asetui 31. Nuorisovaltuuston vaaleissa äänioikeutettuja ovat 2009–1994 syntyneet kotkalaiset nuoret. Vaalit järjestettiin ke 22.11 – la 25.11.2023. Vaalit järjestettiin suljettuna lippuäänestyksenä. Äänestyspaikkoina toimivat mm. kirjastoja, Nuorisotila Kulma, Ohjaamo Kotka ja Liikkuvan nuorisotyön matkailuauton Posso Wauton kiertämät pysäkit mm. Tavastilan koulun piha. Äänestyspaikoista suosituin oli Karhuvuoren kirjasto, ja myös Kotkan Ohjaamolla kävi hyvin äänestäjiä. Nuorisovaltuustovaaleissa äänesti 228 nuorta ja äänestysprosentiksi tuli 2,7 %. Vaaleissa valittiin nuorisovaltuuston kaudelle 2024–2025 21 eniten ääniä saanut ehdokasta, ja seuraavat valittiin varoiksi tuloksen mukaisessa järjestyksessä.

Liikkuva nuorisotyö on kohdannut nuoria kolmena toimintailtana viikossa. Toiminta on vakiintunut yhdeksi nuorisotyön yksikön toimintamuodoksi. Toimintailtaa kohden Wautolla eli Walkers- autolla kohdataan keskimäärin 20–40 nuorta iltaa kohden. Pääasiallisesti Wauto liikkuu nuorten omilla vapaa-ajanviettopaikoilla kuten koulujen pihissa, puistoissa ja kauppakeskusten läheisyydessä. Wauto tekee töitä myös etsivällä työotteella tutustuen nuoriin nuorisotyöllisillä katvealueilla. Wauto liikkuu nuorten kutsujen perässä, joten nuoret pääsevät itse vaikuttamaan missä liikkuvan nuorisotyön haluavat kohdata. Syksyllä 2022 toteutetussa kyselyssä todettiin, että Wautolla käyvistä nuorista 55% ei juurikaan käytä muita nuorisopalveluita. Pääasiallinen kohderyhmä on 13–17 vuotiaat nuoret mutta myös 18- vuotta täyttäneitä nuoria on käynyt palvelussa. Wauto toiminnassa tavoitettiin 2 740 nuorta, lisäksi tapahtumien ja kouluvierailujen puitteissa on kohdattu n. 300 nuorta.

Kotkan ohjaamon kanssa yhteistyössä vierailimme syksyllä 2. asteen oppilaitoksissa esittelemässä Wauto toimintaa ja uutta Wauto-autoa. Olimme mukana myös osaltamme marraskuussa NUVA:n vaalien äänestyksissä toimimalla Posso-wauton kanssa äänestyspaikana ympäri Kotkaa. Uutena toimintona liikkuvassa nuorisotyössä on MiniWalkers-toiminta elo-syyskuussa alakoulujen 5.-6. luokkalaisille. Etsivällä otteella tavoitettiin 66 nuorta.

Toiminnan tärkeänä yhteistyökumppanina on toiminut Kotka- Kymin seurakunta, jonka toimesta viikoittain on toteutettu yksi toimintailta. Muina yhteistyökumppaneina ovat toimineet poliisin Ennalta Estävän työn yksikkö, Kymenlaakson perhekeskusverkosto, Ensi- ja turvakotiyhdistys, Finders etsivä nuorisotyö sekä Kotkan ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori. Toimintaan on koulutettu mukaan kotkalaisia aikuisia vapaaehtoisiksi. Koulutuksesta on vastannut Aseman Lapset ry sekä Walkers-Kotka toimintavastaavat. Koulutuksessa on kaksi osiota, valtakunnallinen ja paikallinen. Kaikki toimintaan hakeneet haastatellaan ennen koulutusta. Vapaaehtoisia on ollut mukana toiminnassa lähes jokaisessa toimintaillassa.

Mopopaja toiminta aloitettiin vuoden alussa, toiminta sai alkusysäyksen Motörisoitua nuorisotyötä hankkeesta. Mopopaja on auki kolmena iltana viikossa, lisäksi satunnaisesti osallistumme sekä toteutamme mopoiluun liittyviä tapahtumia. Mopopaja toimintaa toteutetaan yhteistyössä Kotka-Kymin seurakunnan kanssa. Mopopaja toiminnassa nuorten osallisuus korostuu, toiminnassa nuoret itse toteuttavat toimintaa. Nuorisotyön yksikkö tukee näitä toimintoja olemalla läsnä sekä ohjaamalla nuoria kohti määriteltäviä kasvatuksellisia tavoitteita että liikenneturvallisuuden edistämiseksi. Mopopaja toiminnassa kohdataan keskimääräisesti 15 nuorta illassa. Syksyllä uutena toimintona keskiviikkoisin on mopokerho, johon nuoret toivat omia projektejaan ja ammattitaitoiset paja-aktiivnuoret olivat vetämässä kerhoja ja toimivat ohjaten ja opastaen esim. työvälineiden käytössä, työturvallisuudessa ja eri korjausmenetelmissä. Vuoden 2023 aikana mopopajatoiminnassa tavoitettiin 993 nuorta. Mopotapahtumassa elokuussa Haminan Lelun moottoriradalla oli n. 300 kävijää

Skeittihalli avattiin 13.2.2023. Toimintailtoja oli kevätkaudella kolme viikkoa kohden ja lokakuusta eteenpäin skeittihallia onnistuttiin pitämään auki viikon jokaisena päivänä. Yhteistyötä hallin aukiolojen kanssa on tehty Kotka Skate Ry:n ja Nauris BMX- yhdistyksen avulla. Nuorisotyön yksilöllisesti ja ryhmätoiminnassa tavoitettuja nuorten käyntikertoja oli 1101. Suosituimpia toimintoja vuoden aikana skeittihallilla olivat maanantai- iltapäivän ikärajattomat skeittikoulut sekä lauantain avoin vuoro, jota ylläpiti Kotka Skate ry. Viikonlopuille järjestettiin Kotka Skate ry:n avustuksella kaksi pienryhmää, toinen osoitettuna tyttöoletettujen eksklusiiviseen käyttöön ja toinen alle 12- vuotiaille harrastajille. Skeittikoulun toimintaan osallistettiin kaksi nuorta, jotka toimivat apuohjaajina syyskuuden ajan.

Alueellisessa nuorisotyössä kohdattuja nuoria oli 18 543 kohtaamis- /käyntikertaa nuorisotiloilla tai toiminnoissa. Nuoria on kannustettu oman toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen, ja he ovat yhdessä ohjaajien kanssa suunnitelleet ja toteuttaneet tapahtumia sekä teemapäiviä.

Avointa kesätoimintaa alakouluikäisille järjestettiin kesäkuun ajan Karhuvuoressa ja Karhulassa. Jokaisena arkipäivänä maanantaista perjantaihin (ei juhannusaattona) klo 9–15 välisenä aikana. Mukana kesätoiminnan toteutuksessa on opetustoimen ohjaajia sekä kaupungin nuoria kesätyöntekijöitä. Kesätoiminnoissa käyntikertoja oli yhteensä 869. Tämä kertoo valtavasta tarpeesta järjestää alakoululaisille kesälomien alkuun ohjattua toimintaa. Kesätoiminnassa tarjottiin osallistujille lämmin lounas, ruokailun ja toimintakulut sekä materiaalit maksettiin AVIn kerhotoiminnan avustuksella.

Lasten vaikuttamistoimintaa toteutettiin alle 14 v. lapsille kahden Teams-tapaamisen merkeissä keväällä ja syksyllä. Keväällä 1.–6. lk. Ja syksyllä 6. lk. oppilaille. Tilaisuudet kokosivat yhteen n. 140 henkilöä. Tilaisuuksissa mahdollistettiin lapsille vastauksien saaminen päätöksentekijöiltä heitä askarruttaviin asioihin sekä tarjottiin mahdollisuus vaikuttaa toimintaympäristössään ilmenneisiin haasteisiin. Tilaisuudet olivat onnistuneita kaikkien toimintaan osallistuvien osalta. Osallisuuden ja vuorovaikutuksen tarve on ilmeinen.

Koulunuorisotyö vakiintuneena toimintamuotona käynnistettiin Nuorisotyön yksikössä keväällä 2023. Kolmen työntekijän toteuttama työ kohdentuu yläkouluikäisiin nuoriin kaikilla Kotka kaupungin viidellä yläkoululla (Karhula, Helilä, Keskuskoulu, Langinkoski ja Karhuvuori). Koulujen kanssa on toteutettu muun muassa Be Active –viikon toimintaa, kyselyitä, tukioppilastoimintaa, välituntitoimintaa, ryhmäytyksiä ja jatkoryhmäytyksiä, räätälöityjä oppituntikonaisuuksia ryhmille sekä huoltajailtoja. Yhteistyötä on tehty kuraattorien, opettajien, rehtoreiden, liikuntaneuvojan, järjestöjen, seurakunnan, Ohjaamon sekä lähikuntien koulunuorisotyöntekijöiden kanssa. Uutena työmuotona koulunuorisotyö on vaatinut vahvan perustan rakentamista. Vakaan työmuodon saavuttamiseksi oleellista on ryhmien ohjaamisen lisäksi ollut verkostoituminen, suunnittelutyö, koulutukset ja itsearviointi.

LIIKUNTAPALVELUJEN YKSIKKÖ

Liikuntajohtaja aloitti tehtävässään vuodenvaihteessa ja yksikkö pyrki olemassaolevan hallinto henkilöstön (liikuntapäällikkö, liikuntasuunnittelija) työpanoksella hoitamaan vuosikiertoon kuuluvat prosessien mukaiset tehtävät (mm. tilavaraukset ja liikuntapaikkojen

käytön koordinoinnin, avustusten myöntämisen valmistelutyön, laskutuksen, talous- ja investointisuunnitteluun osallistumisen, seurayhteistyön aktivoimisen jne.) mahdollisimman tehokkaasti yhteistyössä muiden kaupunkiorganisaatioissa liikuntapalveluita hoitavien yksiköiden kanssa.

Liikuntapalveluiden toimisto siirrettiin maaliskuussa osana toiminnan ja talouden tehostamista ja sisäisen yhteistyön parantamista (mm. hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen sekä seurojen kanssa) Höyrypanimon toimitiloista Mussaloon Savotan toimintakeskuksen tiloihin. Toiminnallisesti on uuden toimipisteen kautta tavoiteltu myös seurojen kanssa tehtävän asioinnin aktivoimista.

Liikuntapalveluiden kävijämäärät alkoivat palautumaan toimintavuoden aikana entiselle tasolle ja liikuntapaikkojen kävijämäärissä oli havaittavissa paluuta pandemiaa edeltäviin kävijämääriin. Tämä näkyi myös yksikön kokonaistulokertymässä, jossa ylitettiin talousarvioraamin tavoitteet selvästi.

Uimahallikäyntejä oli vuoden aikana ollut 289 270 käyntikertaa. Ohjattujen liikuntaryhmien osalta kuntosaliryhmissä oli 1576 käyntikertaa ja vesiliikuntaryhmissä 4504 käyntikertaa. Liikuntapaikoilla oli kymmeniä erillisiä tapahtumavaroja ja lisäksi oli lukuisia vuosittaisia turnauksia ja ottelutapahtumia ja myös tämän toiminnan palautuminen vähintään aiemmalle tasolle näkyi tulokertymässä.

Sekä kevättalvella että alkutalvesta loppuvuoden aikana hiihtolatuja ajettiin selvästi enemmän kuin edellisellä vuosikymmenellä keskimäärin talvien olosuhteiden seurauksena. Hiihtäjiä laduilla oli runsaasti ja latutilanteesta informoimiseen otettiin käyttöön alkutalvesta uusi ajantasainen gps-seurantaan perustuva järjestelmä. Palaute latujen kunnosta oli olosuhteista riippuen vaihtelevaa ja ylläpidettävään verkostoon nähden ilmeni tarvetta tarkastella reitistön kilometrimäärä niin henkilöresurssin (ostopalvelu) kuin latukonekalustonkin osalta jatkossa.

Kokonaisuutena liikuntapalveluiden ulkoiset menot toteutuivat talousarvion mukaisena ja tulot ylittyivät selvästi.

Toimintavuoden aikana käynnistettiin matalan kynnyksen liikuntakokeiluihin tarkoitettu Kotkan Kuntopolku-hanke yhteistyössä seurojen ja muiden toimijoiden kanssa osin ulkopuolisella (aluehallintoviraston myöntämällä) rahoituksella, jonka avulla solmittiin useampia ko. toimintaa koskevia sopimuksia. Laji- ja muita kaupunkilaiselle kohdennettuja liikuntakokeiluja toteutui hankkeen avulla kevästä alkaen n. 3000.

Yhteistapaamisia järjestöjen ja seurojen kanssa (seurafoorumit) järjestettiin toimintasuunnitelman mukaisesti yhteensä kaksi, toinen keväällä ja toinen syksyllä. Muuta seurayhteydenpitoa pyrittiin aktivoimaan myös.

Liikuntaseurojen järjestöavustuksia myönnettiin 32 seuralle yhteensä 63 480 euroa. Tämän lisäksi tapahtuma-avustuspäärahoista myönnettiin kahdelle tapahtumalle yhteensä 2300 euron tilatukiaavustukset.

Arto Tolsa –Areenan sekä Käpylän koulun (liikuntasali) hankesuunnitelmien mukainen rakentaminen käynnistyi/jatkui vuoden aikana ja liikuntapalvelut osallistui suunnittelu- ja työmaakokouksiin tulevana käyttäjä- ja tilojen edelleenvuokraajajaksiköönä.

Karhuvuoren urheilutalon tarveselvitys valmistui ja hyväksyttiin hyvinvointilautakunnassa. Jäähallin jäädytysjärjestelmien korjausurakka toteutettiin kesän aikana. Karhulan uimahallin tekninen hankesuunnitelma valmistui ja hyväksyttiin hyvinvointilautakunnassa.

Lähiliikuntapaikkojen ja kenttien osalta toteutettiin yhteistyössä teknisten palveluiden kanssa Keskuskoulun lähiliikuntapaikan rakentaminen, Kilpisen kentälle siirretyn AT Areenan vanhan nurmen uudelleenasetus sekä Puistolan ulkokuntosalilaitteiden hankinta. Myös Sunilan uusi kuntorata avattiin.

Liikuntapalveluissa valmisteltiin myös tulevan palveluverkkoselvityksen käynnistämistä hyödyntäen edellisenä vuonna valmistunutta liikuntaolosuhteiden saavutettavuusselvitystä, jossa kartoitettiin liikuntaolosuhteiden alueellista kattavuutta suhteessa kaupunginosien väestörakenteeseen ja lähitulevaisuuden ennusteisiin ikärakenteen ja harrastamistrendien osalta.

Liikuntatilojen ja Kotkan kaupungin laadukkaan liikuntapaikkaverkoston kannalta on vuoden aikana tehtyjen havaintojen perusteella myös koko kaupunkikonsernin liikuntakäytössä olevien kohteiden hallinnon ja omistujajärjestelyiden kokonaisuus tarpeellista käydä läpi mahdollisimman tehokkaan ja asiakkaita, erityisesti urheiluseuroja, palvelevan riittävästi resursoitun toimintamallin löytämiseksi.

On ollut havaittavissa myös se, että liikuntapalveluiden asiakkaiden hyvän ja tehokkaan palveluiden hoitamisen kannalta on perusteltua pohtia liikuntapalveluihin liittyvän henkilöstön organisoitumisen muutoksia nykytilanteeseen nähden ja tähän on syytä palata osana taloussuunnitelmavuosien 2025-2027 talous- ja henkilöstösuunnittelua.

Urheilu- ja liikuntatapahtumien, liikuntatilojen käytön ja muun maakuntayhteistyön kehittäminen Etelä-Kymenlaaksossa (erityisesti Kotka-Hamina) käynnistettiin kolmella tapaamisella kummassakin kaupungissa kokoontuen.

Yhteistyössä tilahallinnon kanssa laadittiin valtionhallinnon investointitukien rahoitusuunnitelmaan ilmoitukset Kotkan kaupungin tulevista (valtionapua hakevista) investointikohteista.

KULTTUURIN VASTUUALUE

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut

2023 suurimmat tapahtumat olivat Meripäivät sekä kolmatta kertaa järjestetty Aaltoja! Valoa ja ääntä Kotkassa -tapahtuma, jotka kumpikin kokosivat suuret kävijämäärät. Muita yksikön järjestämiä tapahtumia olivat touko-elokuussa järjestetyt kuusi, eri puolilla kaupunkia toteutettua kesäkonserttia sekä kolmosluokkalaisille suunnattu Itsenäisyyspäivän juhla Satama Areenassa. Yhteistyökumppanina yksikkö oli Kotka Human Rights Film Festival-tapahtumassa, Kotkan Kritiikkipäivässä, Uusi suomalainen essee -kirjoituskilpailussa sekä Valtakunnallisissa Kotiseutupäivissä.

Lastenkulttuurikeskuksen vuoteen kuuluivat kolmeviikkoiset Lastenkulttuuriviikot, Lasten Meripäivät, Hyväntuulen messujen perhe-tapahtuma, varhaiskasvatuksen kanssa toteutettu Lukulokakuu, Aaltoja! Valoa ja ääntä -tapahtuma Taidetila Kanvaasissa, kolmasluokkalaisten Itsenäisyyspäiväjuhla Satama Areenassa sekä esikoululaisista ysiluokkalaisiin tavoittanut Kulttuuripolku-ohjelma. Pitkän odotuksen jälkeen lastenkulttuuri sai myös omat toimitilat. Lastenkulttuurikeskus Laivuri avasi ovensa Laivurinkatu 7:ssä lastenoikeuksien päivänä 21.11.2023. Marras- ja joulukuussa Laivurissa järjestettiin avointa toimintaa lapsille ja lapsiperheille sekä Tonttukoulu ”Viska-reille”.

Yksikön roolia kaupungin laajenevassa kulttuurihyvinvointitoiminnassa hahmoteltiin hyvinvoinnin ja terveyden vastualueen sekä alan järjestöjen kanssa. Aihetta kehittämään ja koordinoimaan perustettiin epävirallinen Hyvän mielen ryhmä, johon kuuluivat em. tahojen lisäksi mm. Mieli ry, Kakspy ja Kumppanuustalo Viikari. Yksikössä aloitti myös Kotkan kulttuurihyvinvointitoimintaa kartoittava puoli-vuotinen hanketyöntekijä. Vähävaraisten kulttuuriosallistumista tukeva Kaikukortti saavutti hyvän suosion, ja lautakunta vakinaisti sen jatkuvaksi toiminnaksi. Kaikukorttikohteita olivat Kotkan kaikki keskeiset kulttuurilaitokset sekä joukko ykkösruvin urheiluseuroja.

Kulttuurijohtaja teki hyvinvointilautakunnalle ehdotuksia kulttuuriavustusten jakamisesta. Yhteensä avustuksia jaettiin 204 500 euroa. Käyttöön otettiin myös uusi avustusmuoto, kumppanuussopimusavustukset. Kolmivuotinen (2023–2025) kumppanuusavustus myönnettiin kuudelle kotkalaiselle yhdistykselle.

Toiminnan kehittämistyötä olivat ulkopuolisten asiantuntijoiden tekemät selvitykset Meripäivien mahdollisesta uudelleen organisoimisesta sekä Kotkansaaren vanhan sairaalan uusiokäytön mahdollisuuksista. Yksikön koko henkilökunta teki tutustumisvierailun Hämeenlinnan kaupungin kulttuuripalveluihin. Kotkan kulttuurilaitosten välistä yhteistyötä suunniteltiin ja syvennettiin laitosten johtajien säännöllisissä tapaamisissa.

Kansainvälistä toimintaa oli heinäkuuhun 2025 kestävä CCI4 Change -EU-hanke, johon Kotkan kaupungilta osallistui kulttuurin lisäksi kaupunkisuunnittelun yksikkö. Muut paikalliset kumppanit ovat Cursor Oy ja XAMK, ulkomaiset kumppanit ovat Jurmalan kaupunki Latviassa sekä Skånen alue Ruotsissa. Hankkeen tavoite on muokata kuntalaisten asenteita energian käytön vähentämisen suuntaan taiteen ja luovien alojen keinoin. Yksikkö järjesti tutustumis- ja verkostoitumismatkan Tallinnan kulttuuri-toimijoihin, mukana olivat edustajat Kotka Jazzista ja Kotkan Taiteilijaseurasta.

Kymenlaakson museo

Näyttelyissä museo oli yhteistyökumppanina Suomen kansallismuseon Suomen merimuseon toteuttamassa ja keväällä 2023 avautuneessa Pako Pompejista -näyttelyssä. Museo osallistui näyttelykustannusten lisäksi näyttelyn museopedagogiikan toteuttamiseen. Näyttelyn on tuottanut italialainen Expona. Huhtikuussa avautui Mosaiikin pienoisnäyttely Kymenlaakso AD 79, joka yhdessä Vellamo-kanavan kuunnelman kanssa kertoivat siitä, mitä Kymenlaaksossa tapahtui Pompejin tulivuorenpurkauksen kanssa samaan aikaan.

Merikeskus Vellamon vuotuinen lasten tiedeleiri kesäkuussa integroitiin näyttelyn sisältöihin. Näyttelyn aikana noin 1200 lasta osallistui näyttelyn arkeologiseen kaivauspajaan.

Vuonna 2022 avautunut alueen metsäteollisuudesta kertova Puun vuoro -näyttely jatkui. Näyttelyyn liittyvän Miltä teollisuus tuntuu - ja Kova paukku -keskustelusarjat toteutettiin vuoden aikana sekä Merikeskus Vellamossa että maakunnassa ja niihin liittyen toteutettiin myös henkilökunnalle suunnattu keskustelukonsepti -koulutus.

Alkusyksystä avautui Studio Leisti -näyttely, joka kertoo kotkalaisesta valokuvaamosta ja sen tuotannosta.

Kohtalona Ruotsinsalmi-suurnäyttely oli edelleen suosittu ja keräsi paljon myönteistä palautetta. Kulttuuripolkuopastukset Kotkan ekaluokkalaisille pidettiin Ruotsinsalmi-näyttelyssä. Ruotsinsalmi-teema oli esillä kesäaikaan myös Varissaaren näyttelypaviljongissa, joka avattiin jälleen yleisölle kesäkuussa.

Ruuman galleriatilassa oli useita vaihtuvia, pienimuotoisempia taidenäyttelyitä. Lokakuussa avautui yhteistyössä Xamkin kanssa toteutettu Kyminlinnan virtuaalikierrros. Tämä oli yksi Game Tech and Museums -hankkeessa laadituista peliteknologioita hyödyntävistä piloteista.

Yleisötyö oli vilkasta. Kohtalona Ruotsinsalmi -näyttelyjulkaisu ilmestyi syyskuussa ja sen julkistamisen yhteydessä pidettiin aiheesta paneelikeskustelu yhdessä Suomen merimuseon kanssa. Virtaa Vellamosta muistelu- ja keskusteluhetket jatkuivat kevään ja syksyn ajan. Vuoden aikana pidettiin lisäksi lounastreffi yleisöopastuksia.

Kymenlaakson museo osallistui Kotkassa pidettyyn Suomen kotiseutupäivät -tapahtumaan muun muassa keskustelukammaritilaisuuksilla. Vetovoimaisen ja monipuolisen näyttelytarjonnan ja yleisötyön avulla Vellamon näyttelykävijöiden määrä selvästi kasvoi selvästi.

Kokoelmissa Uuden rakennetun kulttuuriympäristön tietojärjestelmän hankinta ja migraation -suunnitelmaa sopeutettiin tilanteeseen, jossa uuden tietomallin luominen osoittautui potentiaaliselle ohjelmatoimittajalle suuritoisemmaksi kuin mitä alun perin oli voitu arvioida. Toimittaja ei pystynyt toimittamaan järjestelmää aiotussa aikataulussa. Päädyttiin jatkamaan vanhaa järjestelmää huokeammalla, päivitetyllä rinnakkaisjärjestelmällä kunnes lopullinen ja tarkoituksenmukaisempi tietojärjestelmä hankitaan. Huhtikuussa siirrettiin suuri määrä hylynosia Kantasatamassa varastohallista toiseen, koska toimitilapalvelut suunnittelivat käytössä olleen hallin purkamista, mutta uusikin tila on tilapäinen.

Merivartiomuseon kevätkausi kului vartiolaiva Telkän näyttelyn suunnittelussa ja toteutuksessa. Alus avattiin yleisölle sisätiloiltaan kunnostettuna ja uudella näyttelyllä varustettuna 5.6.2023. Arkistokokoelmien järjestäminen jatkui Rajavartiolaitoksen vuotuisen määrärahan avulla.

Alueellisessa työssä toteutettiin sovitun nelivuotiskauden toimenpiteitä. Kulttuuriympäristötyössä pääpaino oli lausunnoissa, joiden lukumäärä kasvoi jälleen edellisvuodesta. Uuden kulttuuriympäristöjen tietojärjestelmän hankintaan valmistauduttiin vanhan järjestelmän tietosisältöjä täydentämällä ja yhdenmukaistamalla. Lisäksi jatkettiin modernien koulurakennusten inventointia ja erityisesti toteutettiin kymenlaaksolaisen Tehtaanmäen koulun nykydokumentointia.

Museotoiminnan edistämistehtävässä vuosi alkoi ammatillisten museoiden työpajoilla, joissa linjattiin tulevien vuosien yhteisiä kärkiteemoja ja laadittiin yhteinen visio ja missio ja syksyllä sovittiin tulevan kauden tavoitteista. Ei-ammattillisten museoiden kanssa aloitettiin paikallismuseoiden työkirjojen päivittäminen. Metsäteollisuusteemaa ylläpidettiin keskustelukonseptin avulla maakunnallisesti. Alueellisen työn sisältöjä tehtiin tunnetuksi eri yhteyksissä kuten marraskuussa pidetyssä teollisuusperintöseminaarissa.

Merikeskus Vellamon ravintolapalvelut kilpailutettiin ja kilpailutuksen perusteella jatkajaksi valikoitui Mereta Oy, joka oli ainoa tarjouksen jättänyt yritys. Kilpailua valmisteltiin Vellamon yhteistyöryhmässä kaupungin hankintapäällikön toimiessa asiantuntijana.

Kaupunginkirjasto

Kirjaston lakisääteinen tehtävä on edistää lukutaitoja ja -harrastusta, ja tehokkaimmin näitä elämän ajan kehittyvä taitoja voidaan edistää jo varhaislapsuudessa.

Kirjaston toiminnan ohjaus perustuu kerättyyn tietoon ja tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuuden jatkuvaan seurantaan. Kävijämäärä 343 099 on 9 % edellisvuotta korkeampi. Myös lainauksia on kolme prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Kirjasto on toteuttanut kaikki säästötoimenpiteet siten, että ne eivät ole heikentäneet asiakaskokemusta tai työntekijöiden hyvinvointia. Kirjastolla on kuitenkin ollut vaikeuksia löytää kelpoista työvoimaa. Palveluesihenkilön vakanssia ei saatu kolmesta rekrytointiyrityksestä huolimatta täytettyä, kirjastoautoon on vuonna 2023 oppisopimuksella koulutettu kirjastoautovirkailija-kuljettaja sekä hankittu kaupungin kustannuksella yhdelle henkilölle kuorma-auton ajokortti ja ammattiajopätevyys.

Kirjastoauto kilpailutettiin keväällä 2023 kolmannen kerran. Lautakunta päätti keskeyttää hankinnan, koska tarjouksia saatiin vain yksi. Vanha kirjastoauto ei läpäissyt katsastusta ja oli jonkin aikaa ajokiellossa. Korjaustoimet maksoivat n. 20 000 euroa, mutta saatiin katettua kirjaston toimintamenoista hyvin onnistuneiden säästötoimien ansiosta. Edellisestä huolimatta kirjasto alitti talousarvioon suunnitellut menot 2023.

Kasvaneiden suoritteiden ja alenevien kustannusten taustalla vaikuttavat tarkemmin arvioidun henkilömitoituksen myötä aamuun lisätty aukioloaika, uudelleen arvioitu kokoelmatyö ja valikoima sekä markkinoinnin uudet keinot. Uusi kävijälaskentatekniikka tuottaa tarkkoja, reaaliaikaisia raportteja, joiden avulla työvuorosunnittelua ja palvelutapoja on mahdollista entisestään täsmentää.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta

Toimielin	KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN LAUTAKUNTA
Vastuualueet	Opetustoimi, Varhaiskasvatus
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan tehtävänä on varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, vapaan sivistystyön ja aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta huolehtii kunnalle toimialaansa koskevassa erityislainsäädännössä määrättyjen tehtävien suorittamisesta.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan Tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa vuodelta 2023 esitetään lautakuntaan nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan ja talouden yksityiskohtaisemmat tiedot.

TULOSLASKELMA

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA	TP 2023	TA 2023	MTA 2023	Tot%	TP - MTA poikkeama	TP 2022
Myyntituotot	1 060 722	750 012	769 012	137,9	291 710	964 119
Maksutuotot	1 534 502	1 737 000	1 737 000	88,3	-202 498	1 865 348
Tuet ja avustukset	3 661 611	2 745 390	3 205 648	114,2	455 963	2 477 997
Muut toimintatuotot	69 777	69 636	155 136	45,0	-85 359	62 445
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0	0	0
TOIMINTATUOTOT	6 326 613	5 302 039	5 866 797	107,8	459 816	5 369 910
Henkilöstökulut	-55 534 624	-54 834 372	-55 203 247	100,6	-331 377	-52 234 450
Palvelujen ostot	-12 818 443	-12 968 446	-12 831 521	99,9	13 078	-12 270 299
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 577 122	-1 754 037	-1 548 203	101,9	-28 919	-1 842 940
Avustukset	-1 975 069	-2 855 000	-2 755 000	71,7	779 931	-2 142 118
Muut toimintakulut	-73 527	-181 269	-126 519	58,1	52 992	-113 949
TOIMINTAKULUT	-71 978 785	-72 593 124	-72 464 490	99,3	485 705	-68 603 756
TOIMINTAKATE *)	-65 652 172	-67 291 085	-66 597 693	98,6	945 521	-63 233 846
Sisäiset tuotot	59 004	0	0	0,0	59 004	49 184
Sisäiset kulut	-25 082 544	-25 712 488	-25 689 688	97,6	607 144	-23 714 501
Sisäiset erät	-25 023 540	-25 712 488	-25 689 688	97,4	666 148	-23 665 317
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-90 675 712	-93 003 572	-92 287 381	98,3	1 611 668	-86 899 163
Rahoitustuotot ja -kulut	3 719	0	0	0,0	3 719	4 752
VUOSIKATE	-90 671 993	-93 003 572	-92 287 381	98,2	1 615 388	-86 894 411
Sisäinen korko	-18 492	-3 096	-3 096	597,2	-15 396	-14 135
Poistot ja arvonalentumiset	-167 917	-210 959	-168 944	99,4	1 028	-637 827
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-90 858 402	-93 217 628	-92 459 421	98,3	1 601 020	-87 546 372
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)						
Hallinnon vyörytykset	-4 376 447	0	0	0,0	-4 376 447	-2 319 776
Tilikauden voitto/tappio	-95 234 848	-93 217 628	-92 459 421	103,0	-2 775 427	-89 866 148

*) Toimielimen sitovuustaso

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan alaisen toiminnan talous on toteutunut vuonna 2023 talousarviota paremmin ja alittanut muutetun talousarvion n. 945 t. € ulkoisen toimintakatteen tasolla.

Kaupunginvaltuusto päätti 29.5.2023 kaupungin talousarvion muuttamisesta ja talouden tasapainotustoimista. Nämä tasapainotustoimet kohdistuivat myös kasvatukseen ja koulutukseen, ja niiden vaikutus alkuperäiseen talousarvioon on ollut n. 716 t. € toimintakattetta heikentävä. Tämä muodostuu päätettyjen tasapainotustoimien (-1,517 milj. €) sekä valtakunnallisten sopimuksien myötä päivitettyjen henkilöstökulujen (+801 t. €) yhteisvaikutuksena. Vahvistetut tasapainotustoimenpiteet kohdistuivat pääosin loppuvuoteen (uuden toimintakauden käynnistyminen syksyllä 2023).

Toimintatuottojen osalta tilikauden suurimmat erät muodostuvat maksutuotoista sekä tuista ja avustuksista. Maksutuottojen budjetointia pienempää kertymää selittää mm. 1.3.2023 voimaan tullut varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos. Suurin tuloerä, tuet ja avustukset, sisältää mm. valtiolta saatuja hankeavustuksia. Nämä saadut avustukset on suoriteperiaatteen mukaisesti jaksotettu.

Toimintamenoista suurimmat menoerät muodostuvat henkilöstökuluista sekä palvelujen ostoista. Henkilöstökulujen osalta talousarvio on ylitetty. Henkilöstökuluja tasapainottavat toimintatuottojen erä ”tuet ja avustukset”, sillä saadulla hankerahoituksella on rekrytoitu resurssihenkilöstöä, joka kasvattaa henkilöstökuluja. Palvelujen ostojen osalta suurimmat menoerät muodostuvat ravitsemispalveluiden ostoista, maksetuista kotikuntakorvauksista sekä palvelusetelikuluista. Ravitsemispalveluihin kohdistui kesästä 2023 alkaen hinnankorotuksia, mutta niistä huolimatta talousarvio on riittänyt kattamaan toteuman. Kotihoidontuki (avustukset-tiliryhmässä) on toteutunut huomattavasti pienempänä kuin mitä talousarviossa on varauduttu, joka myös osaltaan selittää lautakunnan positiivista tulosta tilikaudella 2023.

Lomapalkkavelan muutoksen osalta on tehty kirjauskäytänteiden muutos alkaen v. 2023 tilinpäätöksestä. Aiemmin hallinnon vyörytykset-ryhmään kuulunut lomapalkkavelan muutos on nyt kaikilla vastuualueilla kohdistettu henkilöstökuluihin, joka muuttaa vastuualueen ulkoista toimintakatetta. Lomapalkkavelan muutos ei ole sisältynyt lautakunnan alkuperäiseen tai muutettuun talousarvioon 2023. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan osalta tämä tarkoittaa n. -285 t. € heikennystä ulkoiseen toimintakatteeseen. Ilman tätä muutosta kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan tilikauden ulkoinen toimintakate olisi n. -65,3 milj. € (n. 1,2 milj. € alle muutetun talousarvion).

OPETUSTOIMEN VASTUUALUE

Henkilöstö

Kaupunginvaltuuston vuonna 2012 hyväksymässä Kotkan päiväkotij- ja kouluverkkoselvityksessä edellytettiin, että kouluverkkoratkaisujen toteuttamisesta saatu taloudellinen liikkumavara käytetään mm. erityiseen tukeen, oppilashuoltoon, ryhmäkokojen hallintaan ja englanninkielisen perusopetuksen (2-kielinen opetus) kehittämiseen ja laajentamiseen. Näissä suunnissa on jatkettu vuonna 2023. Vuoden 2023 alussa opiskeluhuollon koulukuraattorit ja koulupsykologit siirtyivät suunnitellusti opetustoimesta hyvinvointialueelle. Koulujen ja oppilaitosten opiskeluhuoltotyö jatkui kouluilla ja oppilaitoksissa.

Luokanopettajien, erityisopettajien ja erityisluokanopettajien vakansseja on vakinaistettu tarpeen mukaan. Oppilasmäärien lasku on vaikuttanut opettajatarpeeseen, jota on jouduttu talouden tasapainottamistoimien yhteydessä tarkastelemaan aiempaa kriittisemmin. Perusopetuksen ryhmäkokoihin on vaikutettu kaupungin omalla rahoituksella osana opetuksen resursointia. Myös ikäluokkakokojen muutokset vaikuttavat ryhmäkokotavoitteen saavuttamiseen. Tavoitetilaksi aiemmin asetettu opetusryhmän keskimääräinen ryhmäkokoon on 20 oppilasta, joka on saavutettu. Yleisopetuksen perusopetusryhmien keskikoko ilman jako- ja resurssitunteja on 18,3 (valtakunnallinen 19,6).

Vakinaisten koulunkäynnin ohjaajien määrä on ollut tasossa 120. Tämän lisäksi on palkattu määräaikaista koulunkäynnin ohjaajia sekä kaupungin omilla että valtionavustusten resursseilla.

Sekä perusopetuksessa että lukiokoulutuksessa panostetaan henkilöstön ja esimiesten koulutukseen.

Lukioiden toiminnallisten rakenteiden yhteensopivuutta on kehitetty edelleen käytännön yhteistoimintamahdollisuuksien laajentamiseksi. Lukiokoulutuksen erityisopetus on vakiintunutta toimintaa ja järjestetty vakinaisten työntekijöiden toimesta. Aikuislukion toteuttamassa aikuisten perusopetuksessa toimii neljä maahanmuuttajista koostunutta ryhmää.

Opetuksen järjestäminen ja opetussuunnitelmat

Sekä perusopetuksessa että lukiokoulutuksessa opetus on järjestetty lähiopiskeluna.

Perusopetuksen POPS2021 opetussuunnitelma on ollut käytössä kaikilla perusopetuksen vuosiluokilla. Opetussuunnitelmaa on päivitetty merkittävien osin kahden edeltävän lukuvuoden aikana ja näin on toimittu myös vuonna 2023. Perusopetuksessa on hyödynnetty valtakunnallisia kokeita ja arviointeja oppilasarviointin toteuttamisessa ja toiminnan kehittämisessä.

Joustavaa perusopetusta on järjestetty yläkouluissa tarpeen mukaisesti tavoitteena syrjäytymisen ehkäiseminen, perusopetuksen päättötodistuksen saaminen ja oppilaiden jatko-opintovalmiuksien kehittäminen. Opetustoimessa on jatkettu kaksikielisen opetuksen (englanti-suomi) kehittämistyötä. Samoin on jatkettu jo vakiintunutta liikuntaluokka- ja musiikkiluokkatoimintaa. Liikkuva koulu -toimintaa toteutetaan kaikissa kouluissa. Tärkeiksi koettuja yrityskylä- ja kulttuuripolkutoimintoja on toteutettu suunnitellusti. MOVE!-mittauksia on järjestetty ohjelman mukaisesti ja mittausten tuloksia on hyödynnetty selvitetäessä 5. ja 8. luokkalaisten fyysistä jaksamista. Näistä selvityksistä saatuja tuloksia käytetään apuna laadittaessa kaupungin hyvinvointikertomusta. Koulut toteuttavat erilaisia koulukohtaisia hyvinvointikyselyjä. Hyvinvointikyselyissä kysytään muun muassa opetuksesta, viihtyvyydestä ja kiusaamisesta. Saatuja tuloksia hyödynnetään koulujen kehittämistyössä yhdessä oppilaiden, huoltajien ja opetus- ja kasvatushenkilöstön kanssa. Koulujen hyvinvointiteemaa tehostetaan lukuvuosien 2023–2025 yhteisöllisen opiskeluhuollon yhteisellä teemalla ”Hyvinvoiva kouluyhteisö”.

Lisäksi opetustoimi teetti keväällä 2023 perusopetuksen oppilaille lukuvuosikyselyn osana palveluverkkoselvitystä. Siitä saatiin myös kuntatason tietoa oppilaiden hyvinvoinnista.

Nuorten ja aikuisten lukiokoulutuksen uudet opetussuunnitelmat otettiin käyttöön elokuussa 2021. Ne ovat käytössä kaikilla lukiolaisilla, pois lukien nelivuotisen tutkinnon suorittajat. Vanhemmat lukiolaiset ovat opiskelleet lukion oppimäärän aiemman opetussuunnitelman mukaisesti.

Kansallinen oppivelvollisuuden pidentämisen toimeenpano käynnistyi lukuvuonna 2021-2022 vuoden 2020 lopulla voimaan tulleen Oppivelvollisuuslain vuoksi. Yhteistyömalleja ja -tapoja on kehitetty yhdessä muiden Etelä-Kymenlaakson kuntien ja EKAM:n kanssa. Uusimuotoinen tutkintoon valmentava koulutus, TUVA, käynnistyi Kotkassa EKAM:n vastuulla vanhan valmentavan koulutuksen järjestämisluvan myötä.

Opiskeluhoolto

Opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalvelut siirtyivät Kymenlaakson hyvinvointialueen organisaatioon 1.1.2023. Opiskeluhoollon kuraattoripalveluissa ei vuoden 2023 aikana tehty merkittäviä muutoksia. Kuraattoripalvelua järjestettiin aikaisempaan tapaan esiopetuksesta toiselle asteelle, ja resurssi oli yli lakisäästeisten henkilöstömitoitusten. Psykologipalveluita ei yrityksistä huolimatta saatu parannettua vuoden 2023 aikana, ja henkilöstöresursseissa on edelleen vajetta.

Perustukseen valmistava opetus

Opetustoimen 2023 budjetissa oli varauduttu perusopetukseen valmistavan opetuksen (VALU) tarpeen kasvuun ja toiminnan laajentamiseen. Maahan muuttaneelle peruskouluikäiselle lapselle ja nuorelle, joka ei osaa suomen kieltä riittävästi, voidaan järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta. Valmistava opetus ei ole perusopetusta, ja sen opetuksessa noudatetaan omaa opetussuunnitelmaa. Valmistavan opetuksen tavoitteita ovat suomen kielen alkeiden opiskelu ja yleisten koulunkäyntivalmiuksien saavuttaminen. Perusopetuksen valmistava opetus rahoitetaan jälkikäteisesti valtionosuudella, joka on kytketty oppilaan läsnäolokuukausien määrään valmistavassa opetuksessa. Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoituksen perusteeksi voidaan hyväksyä yhden oppilaan osalta enintään yhdeksän läsnäolokuukautta. Kotkassa on viime vuosina toiminut kaksi (yksi alakouluryhmä ja yksi yläkouluryhmä) perusopetuksen VALU-ryhmää. Keväällä 2022 ukrainalaisten sotapakolaisten Kotkaan tulon myötä tarve ryhmien perustamiseen kasvoi vuonna 2022 voimakkaasti. Lukuvuoden 2022-2023 aikana käynnissä olleet lisäryhmät ovat jatkaneet kevätkauden 2023. Kevään 2023 aikana ja osin loppukesästä 2023 siirtyi valtaosa VALU-oppilaista perusopetuksen oppilaiksi omiin lähikouluihinsa. Tämä pienensi valmistavan opetuksen järjestämisen resurssitarpeita merkittävästi loppuvuodelle 2023.

Maksuttomat koulukuljetukset perusopetukseen valmistavaan opetukseen on myönnetty ja järjestetty lv. 2023-2024 samoin periaattein kuin perusopetuksen oppilaiden maksuttomat koulukuljetukset.

Luontokoulu Haili

Luontokoulu Hailin toiminnan tavoitteena on ohjata lapsia kohti kestävästä elämäntapaa vahvistamalla luontotietoutta ja tuottamalla positiivisia luontokokemuksia. Luontokoulu Haili on tehnyt säännöllisiä vierailuja Kotkan kouluilla. Painopisteenä ovat olleet ns. alakoulut ja esikoulut. Luontokoulukäynneillä on liikuttu koulun lähiympäristössä tutustuen samalla luontoon tutkimusten ja erilaisten tehtävien ja leikkien avulla. Luontokoulu on edistänyt kestävästä ja liikunnallista elämäntapaa myös esimerkiksi koulumatkahaasteella ja toimimalla Vihreä Lippu -sertifikaatin alueellisena edistäjänä sekä muissa alueellisissa ja valtakunnallisissa ympäristökasvatusverkostoissa. Luontokoulu Haili on lisännyt tietoisuutta Itämerestä ja sen suojelusta osallistumalla Meriturvallisuuden ja -liikenteen tutkimuskeskuksen organisoimaan Itämeri-kylä-tapahtumaan Meripäivillä sekä Itämeripäivänä. Luontokoulu Haili on tehnyt yhteistyötä myös Kotkan ympäristösuojelun ja puistotoimen kanssa.

Digitalisaatio

Perusopetuksen TVT-rehtori- ja TVT-opettajatyötä jatketaan edelleen. Talouden tasapainottamistoimien vuoksi peruskoulujen laitekantaa ei enää vuoden 2023 aikana ole kasvatettu. Nykyistä laitekantaa pyritään pitämään yllä ja uusimaan tarpeen mukaan. Perusopetuksen oppilaiden osalta ei ole erikseen tehty laitehankintaa. Jo hankitut varamobiililaitteet on lakkautettu. Digitalisaation haasteena tulee olemaan opetustilojen varustelun pitäminen ajan tasalla ja toimivina, koska opetustoimella ei ole käytettävissä riittävästi taloudellista liikkumavaraa laitteiden uusimiseen tai korjaamiseen. Oppivelvollisuuden laajentamisen edetessä vuosittain saa lukio-opintonsa aloittava ja maksuttomuuden piirissä oleva ikäluokka jatkossakin kunnan tarjoamat kannettavat tietokoneet. Jo toinen vuosiaste maksuttomuuden piirissä olevia lukio-opiskelijoita päätti lukuvuotensa keväällä 2023.

Aiemman tartuntatautilanteen esiin nostamat etäopiskelutarpeet ovat korostaneet laitteiden riittävän määrän ja laadukkaiden verkko-yhteyksien tarpeellisuutta. Oppilaiden ja opiskelijoiden digiopiskelutaidot ovat jatkuvasti tärkeä kehittämiskohde. Opettavan henkilöstön tiedot ja taidot digityökalujen käytössä ovat kehittyneet merkittävästi ja näitä kehitetään edelleen.

Lukiokoulutuksessa digitaaliset ylioppilaskirjoitukset ovat osa uutta normaalia. Sähköisten oppimateriaalien käyttö on ollut vahvasti kasvussa, ja digilisenssit ovat ottaneet valtaroolin lukio-opiskelun tukena, joskin joissain oppiaineissa on palattu painettuun oppimateriaaliin kustannussyistä. Oppivelvollisuuden laajentuessa lukiopolkunsa aloittavat uudet lukiolaiset ovat saaneet kunnan tarjoaman kannettavan tietokoneen oheistarvikkeineen.

Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa kehitetään jatkuvasti käyttöön otetun oppilashallintotietojärjestelmän (Wilma) hyödyntämismahdollisuuksia ja tähän liittyen henkilöstön käyttötaitoja.

Koulurakentaminen ja oppimisympäristöjen kehittäminen

Ajanmukaisten, opetussuunnitelman toteutumisen mahdollistavien ja turvallisten koulutilojen toteuttamisen mahdollistavat koulurakentamishankkeet ovat olleet jvähvasti esillä opetustoimen arjessa myös 2023.

Pihkoon koulun uudishanke saatiin päätökseen elokuussa 2022 ja koulu on toiminut ensimmäisen lukuvuotensa uusissa koulutiloissa. Karhulan alakouluhanke (väistötiloissa toimivat Hakalan koulu ja Rauhalan koulu) siirtyi toteuttamisvaiheeseen syksyllä 2022, mutta rakentaminen on edennyt vuonna 2023 suunnitellun mukaisesti.

Edellisten rinnalla myös Karhulan koulukeskuksen (Karhulan yläkoulu, Helilän yläkoulu ja Karhulan lukio) hankesuunnittelu käynnistyi vuonna 2023. Keväällä 2023 toteutettu palveluverkkoselvityksen päivitys ja talouden tasapainotustoimenpiteet nostivat esille kysymyksen koulukeskuksen mitoituksesta. Helilän koulu toimii edelleen väistötiloissa.

Pidemmän aikavälin tavoitteena on, että huomiota kiinnitettäisiin myös käytössä olevien eri-ikäisten koulutilojen oppimisympäristöjen kehittämiseen paikalliset olosuhteet huomioiden. Talouden tasapainotustoimet 2023 heikensi käytännön mahdollisuuksia tähän.

KV 13.12.: Selvitetään mahdollisuutta järjestää opetussuunnitelman mukaista uimaopetusta osana liikuntatoimen vastuualueetta tai yhteistyössä uimaseuran kanssa:

Eri vastuualueiden yhteistyönä on selvitetty mahdollisuutta järjestää perusopetuksen opetussuunnitelman mukaista uimaopetusta lukuvuonna 2022-2023. Varsinainen uimaopetus on toteutettu Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen uimaopetukseen kelpoisen henkilöstön kautta sekä ostopalveluna uimaseuralta. Uimaopetus käynnistyi syksyllä 2022 jatkuen vuonna 2023, ja siihen on osallistunut sekä perusopetuksen oppilaita että varhaiskasvatuksen lapsia. Toteutuksessa on ollut yhteistyökumppaneina hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen lisäksi myös opetustoimi, varhaiskasvatus ja liikunta sekä uimaseura Aquila.

KV 13.12.: Taloussuunnitelmavuosien (2022-2024) aikana selvitetään taloudelliset ja käytännön edellytykset järjestää aamupäivätoimintaa 1. ja 2. luokkalaisille tulevina vuosina.

Keväällä 2023 käynnistettiin selvitystyö koskien taloudellisia ja käytännön edellytyksiä liittyen aamupäivätoiminnan järjestämiseen 1. ja 2. luokkalaisille tulevina vuosina.

VARHAISKASVATUKSEN VASTUUALUE

Kotkan uudistettu varhaiskasvatussuunnitelma (Vasu) on ollut käytössä puolitoista toimintavuotta. Sen sisältöjen omaksuminen henkilöstön päivittäiseksi työvälineeksi on edelleen meneillään. Tätä tavoitetta tukemaan on toteutunut henkilöstökoulutuksia. Lisäksi varhaiskasvatuksen kehittämistyössä on päivitetty ohjeita ja kuntavasua tukevia suunnitelmia. Esihenkilöiden ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien asiantuntemuksen tukeminen on vahvistanut yksiköiden johtamistyötä ja sitä kautta pedagogisuutta. Apulaisjohtajuuden roolia päiväkodinjohtajan työparina on kehitetty jokaisessa päiväkodissa KeiJo -hankkeen kautta. Johtamistyön kehittäminen on tuottanut työhyvinvointia esihenkilötyöhön ja sitä kautta yksikön henkilöstölle. Kehittämistyön positiivinen vaikutus työhyvinvointiin näkyy mm. syksyn esihenkilökyselyssä. Varhaiskasvatuksen esihenkilöt ovat saaneet pitkäkestoista johtajuuskoulutusta valmentavasta johtamisesta.

Johtamistyön rinnalla päiväkodeissa ja varhaiskasvatuksen eri toimintamuodossa on ollut käytössä kieli- ja kulttuuriopettajien sekä liikuntakoordinaattorin tuki varhaiskasvatussuunnitelman arkeen saattamiseksi. Inklusiivinen toimintakulttuuri ja lapsen oikeus tukeen ovat olleet aiempaa vahvemmin esillä päivittäisissä varhaiskasvatuksen ratkaisuissa. Ne ovat olleet painopisteenä myös koko henkilöstön koulutuksissa ja osaamisen jakamisessa. Kehittäminen ja osaamisen ylläpitäminen on mahdollistunut valtakunnallisten, seudullisten ja kunnan sisällä toimivien verkostojen ja henkilöstökoulutusten avulla. Lapsen oikeus tukeen edellyttää hallintopäätöksiä. Päätösmenettely on varmistunut prosessiksi toimintavuoden eri vaiheissa. Lapsen tuen paikalliset linjaukset laadunarviointikysely käynnistyi lokakuussa 2023.

Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa kehittämä digitaalisen laadun arviointijärjestelmä Valssi valmistui kuntien käyttöön syksyllä 2023. Valssin avulla kerätään tietoa ja tuotetaan yhteenvetoja varhaiskasvatuksen kehittämisen tueksi niin paikallisella kuin kansallisella tasolla. Kotkassa varhaiskasvatuksen arviointi toteutui pilotoimalla digitaalista työvälinettä yhdeksän (9) yksikön kohdalla. Tähän pilotointiin on saatu opetus- ja kulttuuriministeriön avustusta, jolla on palkattu kaksi kehittämiskoordinaattoria sekä hankittu henkilöstökoulutusta. Koordinaattorit ovat valmistelleet pilotointia ja arviointijärjestelmän käyttöön ottamista kunta- ja yksikkötasolla. Lisäksi he käynnistivät yhdessä henkilöstön kanssa syys- ja lokakuun aikana kaksi arviointiprosessia, joista toinen oli prosessitekijäarviointi (Vertaisvuorovaikutus, yhteisöllisyys ja ryhmän ilmapiiri) ja toinen rakennetekijäarviointi (Lapsen tuen paikalliset linjaukset). Arviointiprosessit jatkuvat keväälle 2024.

Varhaiskasvatus- ja esiopetustoiminnan monimuotoisuutta on tuettu kieli- ja kulttuuriopettajien työpanoksella. Lisäksi on opeteltu lapsen edun ensisijaisuutta ja osallisuutta korostavan varhaiskasvatuksen toteuttamista. Tässä tärkeinä työkaluina ovat olleet Lapsiystävällinen kunta –mallin kuntakohtaisen toimintasuunnitelman toteutumisen seuranta, arjen kielitietoisuutta tukevan työvälineen käytön varmistaminen sekä Toiminnallisen tasa-arvo ja yhden vertaisuussuunnitelmaprosessin suunnittelu.

Asiakaskyselyä aikaistettiin, jotta yksiköt ehtivät reagoida saman toimintavuoden aikana kyselyssä esiin tulleisiin huomioihin. Asiakaskysely toteutui 1.12-21.12.23 välisenä aikana. Monikulttuurisille perheille tehtiin asiakaskyselyn lisäksi pieni kysely heidän kokemuksestaan monikielisuuden ja -kulttuurisuuden huomioimisesta yksiköissä. Yhteistyötä tiivistettiin Lastenkulttuurin ja kirjaston sekä lukukeskuksen kanssa lukemisen tukemisen teemalla. Yhteistyö jatkuu toimintavuonna 2023–2024 kunnan vastuualueiden sekä musiikkiopiston kesken.

Kaupunginvaltuuston keväällä -23 tehdyllä päätöksellä 5-vuotiaiden lasten maksutonta varhaiskasvatusta jatkettiin Kotkassa 20 h /vko edelleen syksystä -23 alkaen.

Perhevapaaauudistus astui voimaan elokuussa 2022 joten 1.8.2022 alkaen varhaiskasvatustalakiin on kirjattu, että lapsen oikeus varhaiskasvatukseen alkaa sen kalenterikuukauden alusta, jolloin lapsi täyttää yhdeksän kuukautta. Varhaiskasvatusta ei kuitenkaan järjestetä lapselle ajalta, jolta lapsen hoidosta maksetaan sairausvakuutuslain mukaista vanhempainrahaa. Varhaiskasvatusta on kuitenkin järjestettävä ajalta, jolta vanhempainraha maksetaan osittaisena osa-aikatyön vuoksi. Perhevapaaauudistuksen myötä varhaiskasvatuksessa on aloittanut vuoden mittaan joitakin 9kk ikäisiä lapsia. Varhaiskasvatuksessa varauduttiin siihen, että henkilöstöresurssin tarve voi olla hetkellisesti suurempi näin pienen lapsen aloittaessa varhaiskasvatuksessa. Tämä on toteutunut ja joihinkin ryhmiin on jouduttu ottamaan lisäkasvattaja määräaikaaisesti.

Varhaiskasvatuksen sähköiset asiointipalvelut

Varhaiskasvatuksessa on monipuoliset mahdollisuudet hoitaa asioita sähköisesti. Sähköisesti voi tehdä varhaiskasvatus-, palveluseteli- ja kerhohakemuksen sekä esiopetukseen voi ilmoittautua sähköisesti. Huoltaja voi ilmoittaa tulotiedot, lapsen varhaiskasvatusajat sekä loma-ajat sähköisesti. Lasten varhaiskasvatussuunnitelma tehdään sähköisessä muodossa, joten se on sekä huoltajien luettavissa että hyväksyttävissä sähköisesti. Huoltajille lähtevät varhaiskasvatuksen tiedotteet lähetetään sähköisesti. Vuonna 2023 otettiin käyttöön viestit-toiminto, jolla yksittäiselle huoltajalle voidaan lähettää viesti suojatussa ympäristössä. Varhaiskasvatuksessa siirryttiin asteittain sähköisiin päätöksiin, maapostin sijaan. Tämä on vähentänyt paperisten päätösten määrää. Huoltajien asiointia on pyritty helpottamaan älypuheliin ladattavalla Appilla. Sähköisten palveluiden käytön tueksi on vahvistettu digineuvontaa ja –ohjausta lisäämällä tiedottamista useammalla kielellä sekä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen digitutoreiden osaamista.

Jokaisessa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksikössä on digitutor, joka opastaa ja neuvoo henkilökuntaa tietokoneiden, älypuhelimien ja tablettien käytössä arjen tilanteissa. Laitteiden lisääntymisen myötä on tarvittu myös koordinoitua ja osaamista laitteiden käytettävyyden varmistamisessa ja leasing-vaihtojen yhteydessä. Tähän tehtävään digitutoreiden osaamista on vuoden aikana vahvistettu. Keskitetyn digituen, Muksuhelpin ohjaus ja neuvonta on ollut sekä asiakkaiden että henkilökunnan apuna ja tukena käytössä. Sähköisten toiminnallisuuksien käyttö vaatii monipuolista tietoa tietosuojasta ja tietoturvasta. Saadakseen käyttöoikeudet asiakastietojärjestelmään työntekijän on osallistuttava pääkäyttäjän pitämään koulutukseen, jossa on käyty läpi kaupungin tietoturva- ja tietosuojajohteiston järjestelmän toiminnallisuuksien lisäksi. Varhaiskasvatuksen TVT-strategiaa on päivitetty kevään aikana Digi-strategiaksi huomioiden tämänhetkiset ohjaavat asiakirjat.

Varhaiskasvatuksen tutortoimintaa vahvistettiin työpajoilla ja vertaistapaamisilla, näitä toteutui vuoden aikana 13 tapaamista. Yhteydenpito huoltajien kanssa hyödyntäen sähköisiä menetelmiä lisääntyi.

Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmä Efficassa on siirrytty osittain Edlevon käyttöön. Tämä muutos etenee vaiheittain uuden ympäristön valmistuttua. Muutos on päivittänyt asiakastietojärjestelmän käytettävyyttä.

Esiopetus

Esiopetuksen opetussuunnitelman päivittämisprosessi jatkui alkuvuonna 2023. Opetus- ja kulttuuriministeriön määräys Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muutoksesta on päivitetty kuntakohtaiseen esiopetussuunnitelmaan, joka hyväksyttiin Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa käyttöön otettavaksi 1.8.2023. Opetussuunnitelmasta järjestettiin henkilöstölle kaksi infotilaisuutta.

Perusopetukseen valmistavaa esiopetusta toteutettiin esioppilaan lähiesiopetuksessa. Esiopetuksen henkilöstölle järjestettiin keväällä suunnitellusti kaksi kertaa valmistavan esiopetuksen pedamiitti Kotkan varhaiskasvatuksen omana koulutuksena. Koulutuksesta vastasivat Kotkan varhaiskasvatuksen S2-opettajat. Tavoitteena on ollut esiopetushenkilöstön osaamisen vahvistaminen valmistavan esiopetuksen suunnittelussa, kehittämisessä ja toteuttamisessa. Lisäksi syksyllä 2023 toteutui kaksi pedamiittia, joissa oli valmistavan opetuksen lisäksi aiheina Positiivinen tuuri sekä yksiköiden syksyn kuulumiset.

Alkuluokkatoiminnan kehittämistä suunnitelmalliseksi toimintatavaksi on jatkettu yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Alkuluokkatoiminnan osalta järjestettiin 9.3.2023 opetustoimen ja varhaiskasvatuksen yhteinen alkuluokkatapaaminen Teamsissa. Alkuluokkatoiminnan toteutumisessa keskeistä on esiopetusten johtajien sekä alakoulujen rehtoreiden saumaton yhteistyö. Alkuluokkatoiminnan kehittämisen tavoitteena on yhdenvertainen lasten kasvun ja oppimisen vahvistaminen esiopetuksesta koulun aloitukseen. Esi- ja perusopetuksessa on perustettu kehittämisryhmä tukemaan kehittämistavoitetta. Ryhmä kokoontui kerran vuoden 2023 aikana.

Positiivista tuuria on ollut edelleen mahdollista hyödyntää esiopetusryhmien pedagogisen toiminnan toteuttamisessa ja dokumentoinnissa. Positiiviseen tuuriin dokumentoidaan esiopetusvuotta yhdessä lapsiryhmän kanssa laaja-alaisten oppimisen osa-alueiden kautta. Positiivinen tuuri vahvistaa esiopetuksen toimintakulttuurissa lasten osallisuutta. Esiopetusryhmissä valmistaudutaan siirtymään lasten yksilöllisistä kasvunkansioista yhteisölliseen kasvunkansioon toimintavuoden 2024 alkuun mennessä. Positiivinen tuuri on erinomainen työkalu yhteisöllisen kasvun kansion toteuttamiseen. Syksyllä 2023 esiopetuksen kehittämisverkosto toteutti kaksi saman sisältöistä pedamiittia, joissa yhtenä aiheena oli Positiivinen tuuri -yhteisöllinen kasvunkansio. Osallistujat toivoivat koulutusta Positiivisen tuurin käyttöön.

Kaksikielisen esiopetuksen opetussuunnitelman laadinta on aloitettu syksyllä 2023 ja se jatkuu keväällä 2024 yhteistyössä esiopetuksen kehittämisryhmän kanssa. Tavoitteena on saada kaksikielisen esiopetuksen opetussuunnitelma käyttöön syksyllä 2024.

Esioppilaiden uimaopetus käynnistyi tammikuussa 2023 ja on jatkunut syksyllä 2023. Jokaiselle esiopetusryhmälle toteutui kaksi uimaopetuskertaa. Uimaopetus toteutui yhteistyössä hyvinvointipalvelujen kanssa liikuntaneuvojan toteuttamana. Uimaopetuskäyntien kuljetuskustannukset on sisällytetty vuoden 2023 talousarvioon uutena menoeränä.

Esiopetuksen oppilashuollossa tartuttiin keväällä 2023 yhteisiin teemoihin perusopetuksen kanssa. Lisäksi esiopetus päivitti yhdessä perusopetuksen kanssa opiskeluhoitosuunnitelmankokonaisuutta vallitsevien määräysten mukaiseksi. Esiopetus on ollut aktiivisesti mukana opiskeluhoillon ohjausryhmässä.

Varhaiserityiskasvatus

Varhaiserityiskasvatuksen painopiste vuonna 2023 on ollut inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistamisessa. Henkilöstö on saanut koulutusta, joka on räätälöity ja toteutettu eri ammattiryhmien tarpeiden mukaisesti. Päiväkodin johtajien, apulaisjohtajien ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien yhteistyötä on tiivistetty kehittävän johtamisen hankkeessa. Tämä yhteistyö osaltaan vahvistaa inklusiivisten arvojen sisäistämistä ja juurtumista sekä laadukkaan varhaiskasvatuksen toteutumista. Dialogista toimintakulttuuria edellä mainitussa yhteistyössä on vahvistettu Dialogitaitaja-workshopeilla.

Päiväkoteihin on toteutettu hankerahoituksella Valtion erityiskoulu Valterin ohjauskäyntejä, joilla on vastattu oppimisympäristön muokkaamisen tarpeisiin ja esimerkiksi haastavan käyttäytymisen kohtaamiseen.

Varhaiserityiskasvatuksen suunnittelijan työ on suuntautunut varhaiserityiskasvatuksen kehittämiseen ja suunnitteluun ja sitä kautta inklusiivisen toimintakulttuurin ja lapsen pedagogisen tuen toteutumisen mahdollistumiseen. Suunnittelijan johdolla varhaiserityiskasvatuksen kehittämisryhmässä on laadittu menetelmiä yleiseen tukeen -lomake, jonka käyttämisen tarkoituksena on sujuvoittaa lapsen arkea, vahvistaa tiimien pedagogiikkaa ja ylläpitää säännöllistä keskustelua ja arviointia pedagogiikasta. Reflektiivinen keskustelu asioista johdattaa käsittelemään myös varhaisen tuen perusteita, käytäntöjä ja mahdollisuuksia sekä lisää ymmärrystä siitä, että varhaiserityiskasvatus ei ole erillinen saareke varhaiskasvatuksessa vaan osa perustyötä. Inklusiivisen, kaikki lapset samalla tavalla tervetulleeksi toivottavan toimintakulttuurin tietoinen ja pitkäjänteinen rakentaminen on perustavanlaatuinen osa lapsen tukea.

Kehittämisryhmässä on työstyetty myös fyysisen rajaamisen ohjeistusta, jolla vahvistetaan valmiuksia kohdata haastavia käyttäytymistilanteita. Työskentely asian parissa Opetushallituksen ohjeistuksen mukaisesti jatkuu vuonna 2024.

Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriopettajien työhön kuuluu moninaisuuden huomioon ottamisen ja kielitietoisien arjen toteutumisen varmistaminen. Kieli- ja kulttuuriopettajat ovat tehneet yhteistyötä varhaiskasvatuksen erityisopettajien kanssa tavoitteena lasten tarvitseman tuen kohdentuminen oikea-aikaisesti ja täsmällisesti.

Varhaiskasvatuksen kuraattorin työ on suuntautunut yhteisöllisyyden lisäämiseen ja lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistamiseen sekä vanhemmuuden tukemiseen. Kuraattorin työn tavoitteena on tukea kasvattajia ja huoltajia arjen haasteissa sekä lisätä ja vahvistaa dialogisia toimintatapoja lasten, huoltajien ja kasvattajien kesken. Varhaiskasvatuksen kuraattori on järjestänyt Uhmaita syksyllä 2023 yhteistyössä Kymenlaakson perhekeskuksen kanssa. Varhaiskasvatuksen kuraattorin työn toimintaperiaatteena on jatkuva kehittäminen, jotta palvelu vastaisi muuttuviin tarpeisiin varhaiskasvatuksen kentällä.

Varhaiskasvatuksessa on otettu käyttöön kansallisen arviointikeskus Karvin laadunhallinnan arviointiväline osaksi varhaiskasvatuksen järjestäjän laadunhallinnan kokonaisuutta. Arviointikohteena olivat myös lapsen tuen paikalliset linjaukset ja saatua arviointitietoa hyödynnetään toiminnan kehittämiseen. Kehittämistyö käynnistyy vuonna 2024.

Varhaiskasvatuksen vuorohoito

Varhaiskasvatuksen vuorohoitoa toteutettiin Kotkansaarella Meripirtin päiväkodissa ympärivuorokautisena ja pidennettynä varhaiskasvatuksena Karhulassa Raitin päiväkodissa. Vuorohoidon varhaiskasvatuksen kehittämisen painopisteenä vuonna 2023 oli vuorohoidon varhaiskasvatuksen johtajuuden kehittäminen ja vahvistaminen sekä vuorohoidon varhaiskasvatuksen kokopäiväpedagogiikan näkyväksi tekeminen. Vuorohoidon henkilöstö oli vahvasti mukana vuorohoidon varhaiskasvatuksen kokopäiväpedagogiikan kehittämistyössä. Molemmissa vuoropäiväkodeissa jatkettiin pedagogisen vuosikellon hyödyntämistä vuorohoidon varhaiskasvatuksen arjen suunnittelussa, dokumentoinnissa ja arvioinnissa. Pedagogisen vuosikellon juurtumista vuorohoidon varhaiskasvatukseen arvioitiin ja kehitettiin yhdessä vuorohoidon kehittämisverkoston sekä vuorohoidon henkilöstön kanssa.

Syksyllä 2023 vuorohoidon kehittämisverkosto käynnisti myös vuodelle 2024 kehittämisen painopisteiksi asetettujen tavoitteiden työstämisen. Näitä tavoitteita ovat inklusiivisen toimintakulttuurin sekä oppimisympäristön kehittäminen ja niiden kautta yleisen tuen menetelmien suunnitelmallisen käytön lisääminen vuorohoidon varhaiskasvatuksessa. Vuorohoidon koko henkilöstön osallistamista inklusiivisen toimintakulttuurin ja oppimisympäristön kehittämistyöhön toteutettiin kehittämisverkoston kautta. Kehittämisverkoston jäsenet tekivät vertaisvaihtoa edistävän tutustumiskäynnin Raitin päiväkotiin marraskuussa 2023.

Vuorohoidon varhaiskasvatuksen johtamistyötä vahvistettiin vuoropäiväkotien johtajien ja varhaiskasvatuksen aluepäällikön säännöllisillä yhteisillä tapaamisilla. Tapaamisiin sisältyi vuorohoidon varhaiskasvatuksen johtamisen arjen haasteiden ja onnistumisten jakamista sekä palvelun kehittämistä yhdessä.

Avoim varhaiskasvatus

Kotkan avoimen varhaiskasvatuksen toiminta on yksi tärkeä varhaiskasvatuksen palvelumuoto lapsiperheille ja se tarjoaa heille päivittäin paikan kohdata muita samassa elämäntilanteessa olevia perheitä. Vuonna 2023 avointa varhaiskasvatusta toteutettiin Kotkansaarella Mariankadun srk-keskuksessa, Karhulassa perhekeskuksessa sekä srk:n pappilassa ja Länsi-Kotkassa Velhon päiväkodin alakerrassa. Perhekeskusyhteistyö on ollut tiivistä ja säännöllistä.

Avoimen varhaiskasvatuksen maksulliseen 2-4-vuotiaiden lasten kerhotoimintaan ei osallistunut yhtään lasta. Ennakoon oletettiin, että kerhoissa syksystä alkaen tarjottava lounas olisi tuonut kerhoon lapsia, mutta tämä ei toteutunut. Avoimet päivät on kohdennettu vauva- ja pikkulapsiperheille ja niihin on sisältynyt varhaiskasvatussuunnitelman mukaista pedagogista varhaiskasvatustoimintaa lapsille yhdessä huoltajiensa kanssa. Vauvaperheille kohdennetut tapaamiset toteutuivat yhdessä perhekeskustoimijoiden kanssa. Syksyn 2023 aikana järjestettiin myös suljettu vauvaryhmä, jossa vaihtuivat teemat eri kerroilla. Ryhmään osallistui yhdeksän perhettä.

Avoimessa varhaiskasvatuksessa noudatettiin kehittämisverkostossa yhteistyössä avoimen varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa vuonna 2023 laadittua omaa toimintasuunnitelmaa. Avoimeen varhaiskasvatustoimintaan sisältyy palvelun moninaisuuteen, muuntumiseen ja huoltajien osallisuuteen liittyviä erityispiirteitä, joka tulee esille toimintasuunnitelmassa. Toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa sekä kehittämisessä huomioitiin avoimen varhaiskasvatuksen asiakkaiden tarpeita ja toiveita. Niitä kerättiin kohtaamisten ja kyselyiden muodossa.

Syksyllä 2023 pedagogiikka painottui vahvasti toimintaympäristön kehittämiseen ja asiakasperheiden osallisuuden lisäämiseen. Lisäksi toiminnassa huomioitiin pikkulapsiperheiden tarve kohdata samassa elämäntilanteessa olevia perheitä.

Avoimen varhaiskasvatustalouden näkyväksi tekemiseen panostettiin mm. perheille annettavilla mainoksilla sekä sosiaalisen median avulla. Avoimen varhaiskasvatuksen työntekijät jalkautuivat esim. kauppakeskukseen jakamaan lukujärjestyksiä ja kertomaan toiminnasta.

Talouden tasapainotustoimena vuonna 2023 avoimen varhaiskasvatuksen henkilöstön määrä puolittui, eli avointa varhaiskasvatusta toteuttamaan kaupungin alueelle jäi kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa ja yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja.

Perhepäivähoito

Perhepäivähoidon kehittämisryhmän valmisteleva perhepäivähoitajan työn perehdytysmateriaali on ollut käytössä vuoden 2023 ja osoittautunut toimivaksi työkaluksi uuden perhepäivähoitajan perehdyttämisprosessissa. Tämän materiaalin päivittäminen on kehittämisryhmän jäsenten vastuulla.

Kehittämisyhmän tavoitteena on ollut kehittää pedagogista dokumentointia sekä perhepäivähoidon näkyvyyttä Pedanet -sivujen avulla. Tässä olemme onnistuneet ja jokainen perhepäivähoitaja tuottaa sisältöä Pedanet-sivustolle. Uusilta asiakkailta on saatu palautetta, että sivuilla voi helposti tutustua perhepäivähoitajien arkeen.

Perhepäivähoitajan ja varahoitopaikkana toimivan päiväkodin välistä yhteistyötä on silloin, kun lapsi käyttää varahoitoa. Yhteistyö on sujuvaa ja se koetaan merkityksellisenä lapsen hyvinvoinnin kannalta. Varahoitopäiväkodin varhaiskasvatuksen erityisopettaja toimii myös perhepäivähoidon lasten varhaiskasvatuksen erityisopettajana.

Etäkokouksista on tullut perhepäivähoitoon pysyvä toimintamuoto lähikokousten rinnalle. Syksyllä 2023 toteutimme iltakokoukset luomalla verkostoja kunnan eri toimijoiden kanssa. Kävimme Perhekeskuksessa sekä kirjastossa yhteistyötapaamisissa.

Lasten ja aikuisten arkiliikkumisen lisäämiseen on panostettu perhepäivähoidossa. Käytössä on MiniMove materiaalit, joiden avulla perhepäivähoitajat voivat suunnitella ja toteuttaa lasten monipuolista liikkumista. Kannustimme myös perheitä liikunnan pariin osallistumalla koko Suomessa toteutettaviin kampanjoihin perheliikunnan edistämiseksi. Erilaiset retket lähiympäristöön ovat osa viikoittaista toimintaa lasten kanssa.

Kaksi perhepäivähoitajaa suoritti Liikunnanohjaajan tutkinnon oppisopimuskoulutuksessa. Heidän tietotaitonsa vahvistaa kaikkien perhepäivähoitajien tietoisuutta liikkumisen merkityksestä lapsen kasvuun ja kehitykseen. Se myös lisäsi henkilöstön innostusta ja osaamista liikunnan parissa.

Perhepäivähoidossa on työskennellyt kokoaikainen varhaiskasvatuksen resurssiopettaja marraskuusta 2020 lähtien hankerahoituksella. Hänen tehtävänsä oli olla pedagogisena vertaisopettajana ja -kasvattajana perhepäivähoitajan rinnalla. Hänen työpanoksensa kohdistui perhepäivähoidon pedagogiikan vahvistamiseen monin erilaisin tavoin ja toimenpitein. Tämä hankerahoitus päättyi 31.7.2023.

Perhepäivähoitajien määrä on pysynyt melko samana vuoden 2023. Syksyllä saimme rekrytoitua kaksi uutta perhepäivähoitajaa. Vuoden päättyessä Kotkassa oli työssä 15 kunnallista perhepäivähoitajaa. Kotkassa toimii myös kaksi yksityistä perhepäivähoitajaa.

Kaikki vapautuneet perhepäivähoitopaikat ovat täyttyneet vuoden aikana. Uusia hakemuksia perhepäivähoitopaikkoihin on tullut sopevasti ja lähes jokaiselle hakijalle on myös löytynyt perhepäivähoitopaikka.

Perhepäivähoitajien esihenkilönä toimii päiväkodin johtaja. Muutos tapahtui 1.11.2022. Johtamiskokonaisuuteen kuuluu perhepäivähoidon lisäksi kaksi päiväkotia 1.9.2023 alkaen.

Yksityinen varhaiskasvatus

Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus Kotkan varhaiskasvatuksesta on tilinpäätöstietojen mukaan 15,1 %.

Palvelusetelin sääntökirjan päivitys aloitettiin keväällä. Sääntökirjan päivitykseen sisältyvä keskeinen muutos oli yksityisen varhaiskasvatuksen luvanvaraisuus ja siihen liittyvä uudistunut prosessi. Palveluntuottajaksi hyväksyminen siirtyi kunnalta Aville tammikuusta 2023 alkaen. Valvira päivitti yksityisten päiväkotien omavalvontaohjeet ja tämä tieto kirjattiin päivitettyyn sääntökirjaan. Päivitetty sääntökirja vietiin elokuussa Kasvatuksen ja koulutuksen lautakuntaan hyväksyttäväksi ja se tuli voimaan 1.9.2023 alkaen. Palvelusetelin arvon määrittämiseen tehtiin täsmennys 1.11. alkaen 5-vuotiaiden lasten maksutonta varhaiskasvatusta täydentävän varhaiskasvatuksen osalta.

Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Varhaiskasvatustien (1.8.2022) mukaan yksityisillä palveluntuottajilla on sama velvollisuus järjestää lapsen tarvitsema tuki kuin julkisilla toimijoilla. Varhaiskasvatuksen inklusiivisuuden periaatteen mukaisesti pitää taata yhdenvertaisuus eri palveluissa sekä lapsen oikeus saada tarvitsemansa tuki. Tuen toteutuksessa noudatetaan Kotkan varhaiskasvatussuunnitelmaa. Kotkan varhaiskasvatus tarjoaa mahdollisuuksien mukaan yksityisten päiväkotien henkilökunnalle koulutusta ja mahdollisuutta osallistua uuden kuntavasan jalkauttamiseen. Varhaiskasvatustien 15 e §:n 2 momentin mukaan päätöksen lapsen tarvitsemasta tuesta tekee varhaiskasvatuksen järjestämisvastuussa oleva kunta. Jos kyseessä on yksityisen palveluntuottajan järjestämä varhaiskasvatus, päätöksen tekee palveluntuottajan esityksestä varhaiskasvatuksen toimipaikan sijaintikunta.

Keväällä 2023 todettiin, että Yksityisen varhaiskasvatuksen kehittämisryhmä ei nykyisessä muodossaan vastaa kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen yhteistyön kehittämistarpeeseen. Kehittämisryhmästä nykyisessä muodossaan luovutaan ja yksityisten päiväkotien johtajia ja kasvattajia kutsutaan teemoittain osallistumaan muiden kehittämisryhmien toimintaan, näin vahvistetaan yhteistyötä kunnallisten toimijoiden kanssa. Uuden toimintamallin hyötyjä seurataan ja arvioidaan.

Palvelusetelin sääntökirjaan kirjatut kunnan järjestämät yksityisten päiväkotien johtajien tapaamiset ovat toteutuneet suunnitellusti kaksi kertaa toimintakaudella.

Kieli- ja kulttuuritietoinen opetus varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

Kotkan varhaiskasvatuksen S2(suomi toisena kielenä) -opettajien tehtävänimike vaihtui varhaiskasvatuksen konsultoiva kieli- ja kulttuuriopettajaksi (vaka kiekuopettaja). Varhaiskasvatuksen konsultoivat kieli- ja kulttuuriopettajat toimivat alueillaan henkilöstön ja perheiden tukena kielellisesti ja kulttuurisesti vastuullisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toteuttamisessa. Monikielisyyden tukemisen suunnitelmaa on päivitetty vastaamaan valtakunnallisia sekä paikallisia linjauksia. Suunnitelmasta järjestettiin kaksi henkilöstötilaisuutta syksyllä 2023.

KieliPeda- työkalun käytön ohjaaminen ja mallintaminen on toteutunut erityisesti lapsen kielimaailman tarkastelussa huoltajien kanssa vasu- ja leops-keskusteluissa sekä lapsen suomen kielen taitotason edistymisen tarkastelussa henkilöstön kanssa. Yhteisellä keskustelulla ja huoltajien kanssa jaetusta vastuusta sopimalla vastataan myös KOAVA-tutkimuksen esiin tuomaan kehittämistarpeeseen (lapsen monikielisyyden tukeminen yhteistyössä huoltajien kanssa). KieliPedan käytön myötä lapsen monikielisyyden suunnitelman laatiminen ja opetuksen tavoitteiden asettaminen on selkiytynyt. Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriopettajat olivat mukana laatimassa KieliPeda-lomakkeistoa Muksunettiin soveltuvaksi, mikä osaltaan helpottaa työvälineen käyttöä sekä tiedon välittymistä huoltajille. Kielipedan käyttöön Muksunetissa järjestettiin tarvittava koulutus.

Yksiköissä konsultointi, ohjaus ja yhteistyöpalaverit, ryhmäkäynneillä suunnitelmien arviointi ja päivitys tai perusopetukseen valmistavan esiopetuksen tarpeen arviointi sekä tarvittaessa intensiivijaksot yksittäisten lasten kanssa on pystytty toteuttamaan esitettyjen tarpeiden mukaisesti. Kahden Kieku vo:n resurssi on riittänyt entistä paremmin myös yksityisen varhaiskasvatuksen tarpeeseen. Yksiköiden käyttöön on valmistettu uutta S2-opetusmateriaalia ja ohjausta materiaalin käyttöön on ollut saatavilla. Kieku vo:t perehdyttivät kesäajalle palkattuja resurssiopettajia monikielisten lasten vuorovaikutustaitojen tukemiseen ja S2-opetukseen valmistetun materiaalin käyttöön.

Rasisminvastaiseen viikkoon liittyen Kieku vo:t järjestivät Moninainen kulttuuriperintö -ideapajan varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Kulttuurisen moninaisuuden näkyvyyden edistämiseksi toteutettiin Kaiken maailman leikit -leikkihaaste.

Lasten ohjautuminen perusopetukseen valmistavaan opetukseen esiopetuksessa on työprosessina edelleen tarkentunut. Vaka kieku -opettajien osaaminen on ollut tärkeä tuki. Eri kieli- ja kulttuuritaustaisilta huoltajilta on kysytty kokemuksia ja toiveita kielten ja kulttuurin huomioimisesta varhaiskasvatuksessa. Kysymykset esitettiin vasukeskustelujen yhteydessä. Tämä on ollut osa Lapsiystävällinen kunta –prosessia.

Valtakunnallinen verkostotoiminta on jatkunut aktiivisena samoin kuin alueellinen sekä kunnan sisäinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Kymenhva:n puheterapeuttien kanssa suunniteltu monikielisten lasten ryhmäohjausjakso peruuntui puheterapian resurssipulan takia. Puheterapiayhteistyön jatkumisen osalta syksyllä -23 suunniteltu arviointitapaaminen peruuntui. Lasten kielten näkyvyys oppimisympäristössä ja monikielisyyden tukeminen yhteistyössä huoltajien kanssa (KOAVA-21) ovat edelleen kehittämisaueina vuonna 2024. Keväällä aloitettu kehittämistyö varhaiskasvatuksen aloituskeskustelukäytännön yhdenmukaistamiseksi on työryhmätyönä edennyt. Kehittämistyö jatkuu kevään 2024 ja tavoitteena on saada uusi aloituskeskustelukaavake kaikkien perheiden käyttöön elokuussa 2024.

Hankkeet:

Varhaiskasvatuksessa pyritään hakemaan aktiivisesti Opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen sekä Aluehallintoviraston erityisavustuksia toiminnan kehittämiseen varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tavoitteiden mukaisesti. Varhaiskasvatus seuraa erityisavustushakua ja kokoaa uuden hakemuksen hakumenettelyjen ohjaamana.

Vuonna 2023 toimineet hankkeet:

1. Opetus- ja kulttuuriministeriön Kotkan varhaiskasvatukselle myöntämän erityisavustuksen toimintavuosille 2022–2023 käyttöä, varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen, seurattiin varhaiskasvatuksen kehittämisverkostossa ja kehitettiin toimintamalleja vastaamaan varhaisen tuen ja lähipäiväkotiperiaatteen tarpeisiin. Ryhmäruuhan äkillisiin häiriötilanteisiin luotua toimintamallia on tarkennettu ja ammattilaisresurssin kohdentumista lapsiryhmiin on koekeltu. Kokeilua on seurattu säännöllisesti. Hankerahoitus kattaa 80 % palkkakustannuksista. Myönnetty erityisavustus oli 378 704,00 €. Avustuksen omarahoitussuus oli 94 676,00 € ja yhteissumma oli 473 380,00 €. Avustus kohdennettiin resurssien henkilöstön ja määräaikaisen S2 opettajan palkkaamiseen. Avustus otettiin käyttöön, kun edellinen avustus oli käytetty. Avustuksella jatkettiin edellisen avustuksen aikana hyväksi koettuja toimintamalleja ja määräaikaisia tehtäviä. Avustuksella saatiin palkattua aiottua lyhyemmällä työsuhteella varhaiskasvatuksen resurssierityisopettaja ja sosionomeja. Varhaiskasvatuksen resurssierityisopettajan työpanosta ei ollut enää keväällä 2023 käytettävissä. Avustus on käytetty loppuun päätöksessä mainitun käyttöajan puitteissa.
2. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin ajalle 2023-31.12.2024 268 000,00 euroa. Myönnetty avustus kattaa hankkeen toteu-

tuneista kokonaiskustannuksista 80,00 %. Kotkan varhaiskasvatuksen omarahoitus on 20 %, jolloin avustuksen todelliset kustannukset ovat 321 600 €. Avustuksella jatketaan edelliset tasa-arvoavustuksen toimenpiteitä. Lisäksi vahvistetaan yhdenvertaisuuden toteutumista kohdennetulla rasminvastaisella valistustyöllä sekä ylläpitämällä arvokeskustelua. Tavoitteena on luoda työvälineitä sekä -malleja varhaiskasvatuksen ammattilaisten osaamisen ylläpitämiseen (mm. yleinen tuki ja lapsen vasuprosessi). Avustuksen käyttö aloitetaan vuoden 2024 aikana.

3. Esi- ja perusopetuksen koulutuksellinen tasa-arvoavustus kohdentuu myös esiopetukseen. Rahoituksen mahdollistaman tuen toteutumista seurataan osana varhaiskasvatuksen johtamistyötä. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi vuosille 2022–2023 avustusta esi- ja perusopetukselle yhteensä 1 133 000,00 €. Esiopetuksen osuus oli n. 10 % myönnetystä summasta. Hankerahoitus kattaa 80 % palkkakustannuksista. Avustuksella jatkettiin edellisen avustuksen aikana hyväksi koettuja toimintamalleja ja määräaikaista tehtäviä. Avustuksen käytölle on haettu jatkoaikaa yhdessä perusopetuksen kanssa ja jatkoaikaa saatiin 31.3.2024 saakka.
4. Valtion erityisavustus varhaiskasvatustilain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi vuosille 2022–23. Avustusta myönnettiin Kotkan varhaiskasvatukselle 389 600,00 € käytettäväksi ajalla 10.5.2022– 31.12.2023. Erityisavustusta käytettiin varhaiskasvatushenkilöstön mm. ohjaajien ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajien palkkaamiseen ja varhaiskasvatuksen tuen teemaan liittyvän koulutuksen järjestämiseen varhaiskasvatuksen henkilöstöryhmille. Erityisavustus kattaa 80 % hankkeen kustannuksista. Avustuksen käytölle saatiin jatkoaikaa 31.3.24 saakka.
5. Kotkalle on myönnetty erillisrahoituksena esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoavustusta 747 000 €. Kotkan esi- ja perusopetuksen omavastuu on 20 %, jolloin käytettävissä on 933 750 €. Esiopetuksen osuus tästä summasta on 93 375 €. Avustuksen käyttöaika on 31.12.2024 saakka.
6. Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämiseen vuosille 2022–2023. Avustusta myönnettiin Kotkan varhaiskasvatukselle 103 880, 00 € käytettäväksi ajalla 2022-31.12.2023. Erityisavustusta käytettiin johtamisen kehittämistyötä koordinoivan henkilön palkkaamiseen ja johtamisen kehittämiseen tähtäävien koulutusten hankkimiseen. Erityisavustus kattoi 80 % hankkeen kustannuksista. Avustusta käytettiin päätösperusteiden mukaisesti ja päätökseen kirjatus käyttöajan puitteissa.
7. Varhaiskasvatus on yhdessä perusopetuksen kanssa hakenut ja saanut opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustusta poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi 504 210 €. Avustuksen omavastuu on 5 % ja käyttöaika on 31.7.2024 asti. Esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen avustusosuus kokonaissummasta on 129 480 €. Monikielisuuden tukemista arjessa vahvistetaan edelleen ”kielimentoritoiminnalla” ja tässä tehdään yhteistyötä ammattioppilaitoksen (EKAMI) kanssa. Lisäksi palkattiin resurssilastenhoitajia varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen.
8. Kotkan varhaiskasvatus on saanut valtion erityisavustusta digitaalisen laadunarviointijärjestelmän Valssin käyttöönoton tukemiseen ajalle 1.1.2023-30.6.2024 157 029,95 €. varhaiskasvatuksen omavastuu on 20 %. Valssi arviointijärjestelmän käyttöönotto tarjoaa tukea kehittävä arvioinnin toteuttamiseen ja arvioinnin toteutumiseen osana varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa. Varhaiskasvatukseen palkattiin kaksi koordinaattoria tukemaan digitaalisen järjestelmän käyttöönottoa ja kehittävä arviointiosaamisen juurtumista osaksi varhaiskasvatustyötä. Lisäksi arviointiosaamisen vahvistamiseksi suunniteltiin koulutusta. Varhaiskasvatuksessa suunniteltiin yhdeksän päiväkodin osalta arviointijärjestelmän pilotointia. Avustuksen käytölle on anottu ja saatu jatkoa 30.9.2024 saakka.
9. Varhaiskasvatus haki OKM:ltä valtion erityisavustusta turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen vuodelle 2023. Hakemukseen kirjattiin varhaiskasvatukseen osallistuvien ukrainalaisten lasten määrät koko vuodelta 2023. Summa, joka haettiin, oli 327 909 € ja se myönnettiin täysimääräisenä. Tässä rahoituksessa ei ole omavastuuosuutta.
10. Varhaiskasvatus on hakenut 20.11.23 mennessä yhteistyössä kirjaston ja Lasten kulttuurikeskuksen kanssa opetushallituksen hankeavustusta kansallisen lukutaitostrategian toimeenpanon edistämiseen. Opetushallitus ei myöntänyt avustusta. Hankehaussa hankkeen nimi oli Satujen Siivet ja avustussummaksi oli hakemukseen kirjattu 119 426 €, josta omavastuu olisi ollut 5 %. Valitettavasti tätä hanketta emme päässeet toteuttamaan.

3.3 Talousarvion toteutuminen lautakunnittain

LAUTAKUNTA t eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	POIKKEAMA
KOTKAN KAUPUNKI					
Myyntituotot	14 772 162	12 244 774	-429 144	11 815 630	2 956 531
Maksutuotot	3 289 205	3 285 500	-100 000	3 185 500	103 705
Tuet ja avustukset	6 432 551	5 014 490	817 258	5 831 748	600 803
Muut toimintatuotot	29 428 215	24 704 383	1 640 500	26 344 883	3 083 332
Valmistus omaan käyttöön	972 951	1 486 700	0	1 486 700	-513 749
TOIMINTATUOTOT	54 895 084	46 735 847	1 928 614	48 664 461	6 230 622
Henkilöstökulut	-91 203 592	-92 513 275	-137 860	-92 651 135	1 447 543
Palvelujen ostot	-44 161 468	-46 373 756	2 325 376	-44 048 380	-113 089
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 523 485	-14 654 636	436 432	-14 218 204	694 718
Avustukset	-15 958 919	-16 482 741	223 829	-16 258 912	299 993
Muut toimintakulut	-11 769 422	-12 404 249	41 940	-12 362 309	592 888
TOIMINTAKULUT	-176 616 886	-182 428 657	2 889 718	-179 538 939	2 922 053
TOIMINTAKATE *)	-121 721 803	-135 692 810	4 818 332	-130 874 478	9 152 675
KAUPUNGINHALLITUS					
Myyntituotot	-569 251	0	0	0	-569 251
Maksutuotot	1 144	0	0	0	1 144
Tuet ja avustukset	543 019	490 000	0	490 000	53 019
Muut toimintatuotot	455 631	354 500	0	354 500	101 131
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	430 542	844 500	0	844 500	-413 958
Henkilöstökulut	-8 544 471	-8 619 479	-75 111	-8 694 590	150 119
Palvelujen ostot	-8 827 578	-10 935 012	450 908	-10 484 104	1 656 526
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69 719	-111 550	0	-111 550	41 831
Avustukset	-1 773 032	-1 662 941	63 829	-1 599 112	-173 920
Muut toimintakulut	-929 729	-931 381	-27 000	-958 381	28 652
TOIMINTAKULUT	-20 144 530	-22 260 363	412 626	-21 847 737	1 703 207
TOIMINTAKATE *)	-19 713 988	-21 415 863	412 626	-21 003 237	1 289 250
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA					
Myyntituotot	165 164	150 000	0	150 000	15 164
Maksutuotot	612 748	480 000	0	480 000	132 748
Tuet ja avustukset	40 785	0	0	0	40 785
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	19 346	0	0	0	19 346
TOIMINTATUOTOT	838 044	630 000	0	630 000	208 044
Henkilöstökulut	-1 810 236	-1 706 299	-16 220	-1 722 519	-87 717
Palvelujen ostot	-186 963	-364 800	58 500	-306 300	119 337
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 703	-31 850	-0	-31 850	5 147
Avustukset	-1 700	-5 500	0	-5 500	3 800
Muut toimintakulut	-29 601	-23 151	0	-23 151	-6 449
TOIMINTAKULUT	-2 055 203	-2 131 601	42 280	-2 089 320	34 117
TOIMINTAKATE *)	-1 217 159	-1 501 601	42 280	-1 459 320	242 161

LAUTAKUNTA t eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	POIKKEAMA
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA					
Myynti tuotot	5 755 378	4 948 800	-97 000	4 851 800	903 578
Maksutuotot	457 896	467 500	0	467 500	-9 604
Tuet ja avustukset	1 495 912	735 000	357 000	1 092 000	403 912
Muut toimintatuotot	28 342 387	23 982 747	1 555 000	25 537 747	2 804 641
Valmistus omaan käyttöön	953 604	1 486 700	0	1 486 700	-533 096
TOIMINTATUOTOT	37 005 176	31 620 747	1 815 000	33 435 747	3 569 430
Henkilöstökulut	-16 399 922	-17 232 771	165 042	-17 067 730	667 807
Palvelujen ostot	-17 903 624	-17 727 926	519 716	-17 208 210	-695 413
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 856 895	-11 676 965	229 898	-11 447 067	590 172
Avustukset	0	-170 000	60 000	-110 000	110 000
Muut toimintakulut	-10 340 213	-10 791 544	-9 000	-10 800 544	460 330
TOIMINTAKULUT	-55 500 654	-57 599 206	965 656	-56 633 550	1 132 896
TOIMINTAKATE *)	-18 495 478	-25 978 460	2 780 656	-23 197 804	4 702 325
HYVINVOINTILAUTAKUNTA					
Myynti tuotot	8 360 149	6 395 962	-351 144	6 044 818	2 315 331
Maksutuotot	682 916	601 000	-100 000	501 000	181 916
Tuet ja avustukset	691 225	1 044 100	0	1 044 100	-352 875
Muut toimintatuotot	560 420	297 500	0	297 500	262 920
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	10 294 709	8 338 562	-451 144	7 887 418	2 407 291
Henkilöstökulut	-8 914 339	-10 120 354	157 305	-9 963 049	1 048 711
Palvelujen ostot	-4 424 860	-4 377 571	1 159 327	-3 218 244	-1 206 616
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-993 046	-1 080 233	700	-1 079 533	86 488
Avustukset	-12 209 118	-11 789 300	0	-11 789 300	-419 818
Muut toimintakulut	-396 352	-476 905	23 190	-453 715	57 363
TOIMINTAKULUT	-26 937 714	-27 844 363	1 340 522	-26 503 842	-433 872
TOIMINTAKATE *)	-16 643 005	-19 505 801	889 378	-18 616 424	1 973 419
KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA					
Myynti tuotot	1 060 722	750 012	19 000	769 012	291 710
Maksutuotot	1 534 502	1 737 000	0	1 737 000	-202 498
Tuet ja avustukset	3 661 611	2 745 390	460 258	3 205 648	455 963
Muut toimintatuotot	69 777	69 636	85 500	155 136	-85 359
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	6 326 613	5 302 039	564 758	5 866 797	459 816
Henkilöstökulut	-55 534 624	-54 834 372	-368 875	-55 203 247	-331 377
Palvelujen ostot	-12 818 443	-12 968 446	136 925	-12 831 521	13 078
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 577 122	-1 754 037	205 834	-1 548 203	-28 919
Avustukset	-1 975 069	-2 855 000	100 000	-2 755 000	779 931
Muut toimintakulut	-73 527	-181 269	54 750	-126 519	52 992
TOIMINTAKULUT	-71 978 785	-72 593 124	128 634	-72 464 490	485 705
TOIMINTAKATE *)	-65 652 172	-67 291 085	693 392	-66 597 693	945 521

3.4 Tuloslaskelman toteutuminen

KOTKAN KAUPUNKI, t eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUS- ARVIO MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	POIKKEAMA + PAREMPI - HUONOMPI
Myyntituotot	14 772	12 245	-429	11 816	2 957
Maksutuotot	3 289	3 285	-100	3 185	104
Tuet ja avustukset	6 433	5 014	817	5 832	601
Muut toimintatuotot	29 428	24 704	1 641	26 345	3 083
Valmistus omaan käyttöön	973	1 487	0	1 487	-514
TOIMINTATUOTOT	54 895	46 736	1 929	48 664	6 231
Henkilöstökulut	-91 204	-92 513	-138	-92 651	1 448
Palvelujen ostot	-44 161	-46 374	2 325	-44 048	-113
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 523	-14 655	436	-14 218	695
Avustukset	-15 959	-16 483	224	-16 259	300
Muut toimintakulut	-11 769	-12 404	42	-12 362	593
TOIMINTAKULUT	-176 617	-182 429	2 890	-179 539	2 922
ULK. TOIMINTAKATE	-121 722	-135 693	4 818	-130 874	9 153
Sisäiset tuotot	47 363	46 910	-410	46 500	863
Sisäiset kulut	-47 363	-46 910	410	-46 500	-863
Sisäiset erät	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-121 722	-135 693	4 818	-130 874	9 153
Verotulot	141 638	136 066	3 934	140 000	1 638
Valtionosuudet	22 730	23 157	-547	22 611	120
Verotulot ja valtionosuudet	164 369	159 224	3 387	162 611	1 758
Korkotuotot	2 800	3 039	-41	2 997	-197
Muut rahoitustuotot	4 213	3 710	468	4 178	34
Korkokulut	-5 141	-7 036	1 384	-5 653	511
Muut rahoituskulut	-38	-30	0	-30	-8
Rahoitustuotot ja -kulut	1 833	-318	1 810	1 493	340
VUOSIKATE	44 480	23 213	10 016	33 229	11 251
Poistot ja arvonalentumiset	-16 363	-17 332	139	-17 193	829
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	28 117	5 881	10 155	16 036	12 080
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	113	113	0	113	0
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	28 230	5 995	10 155	16 149	12 080

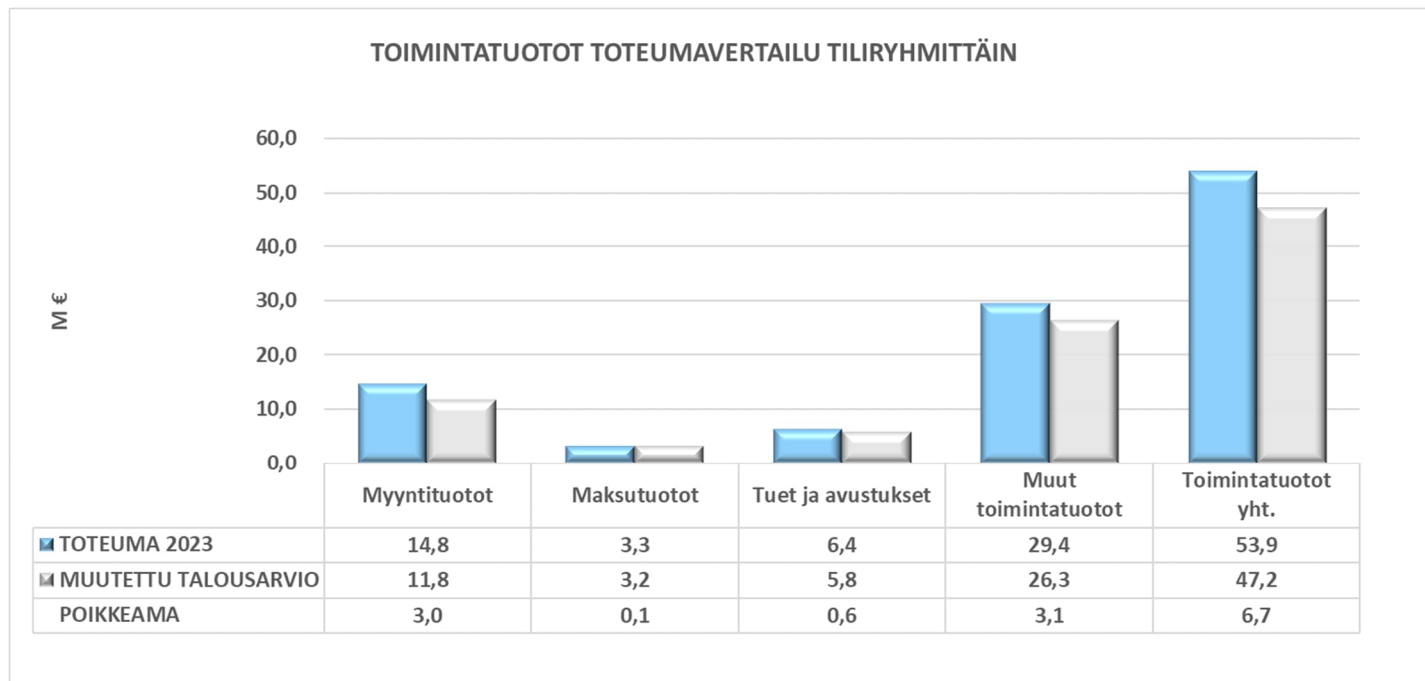
Toteumavertailussa tilikauden toteumaa raportoidaan suhteessa päätettyihin lisätalousarvioihin.

Talousarvion sitovuussäännösten mukaan toimitilin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Sitovuussäännöksissä ei edellytetä muuttamaan talousarviota, jos toimitilin ei käytä sille osoitettua määrärahaa tai jos tuloarvio kasvaa.

Keväällä 2023 valmisteltiin taloudentasapainotustoimenpiteiden johdosta muutettu talousarvio. Muutettu talousarvio hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 29.5.2023. Alkuperäisessä talousarviossa tilikauden tuloksen arvioitiin olevan 6,0 milj. euroa. Tasapainotustoimenpiteiden jälkeisen tilikauden ylijäämän arvioitiin muodostuvan 16,1 milj. euroksi. Tilikauden toteuma muodostui kuitenkin arviota huomattavasti suuremmaksi ollen 28,2 milj. euroa.

Toimintatuottojen toteutuminen

Toimintatuotot lautakunnittain olivat yhteensä 54,9 milj. euroa, kun toimintatuottoihin sisältyy 1,0 milj. euron valmistus omaan käyttöön. Toimintatuottojen arvioitiin muutetussa talousarviossa olevan 48,7 milj. euroa.

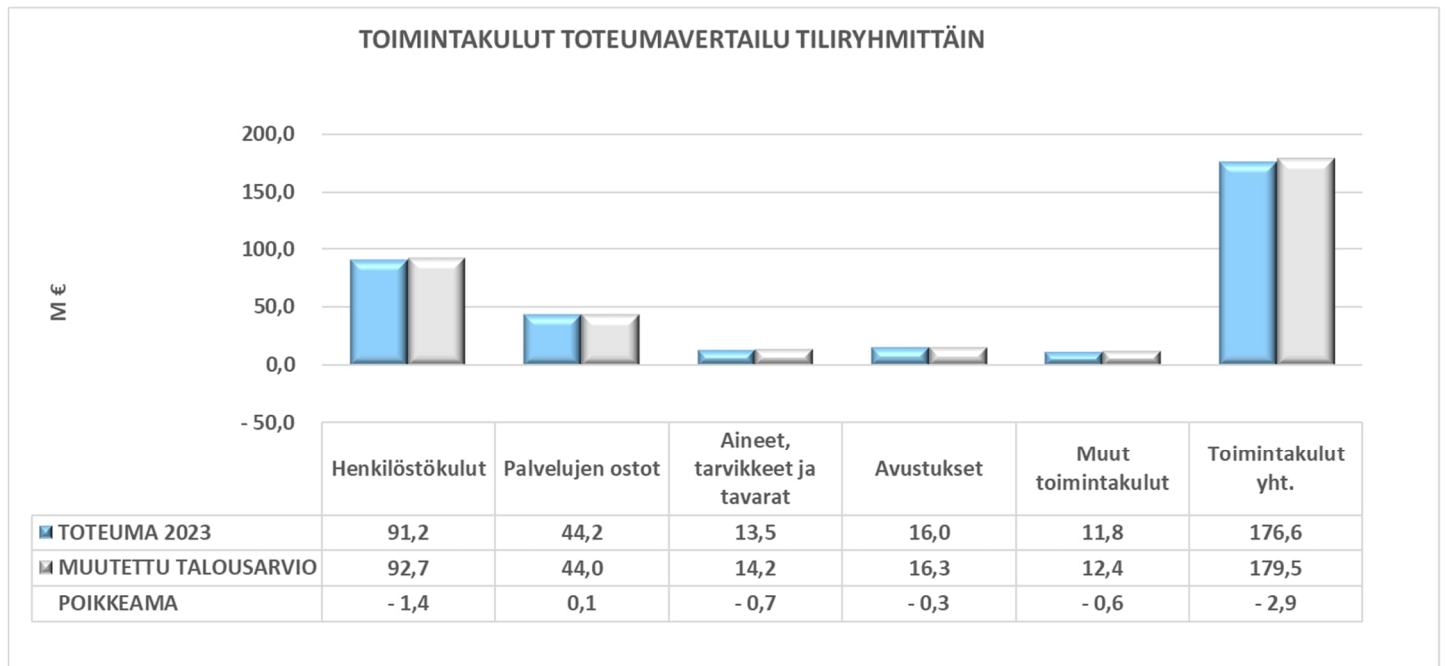
Olenneiset muutokset suhteessa muutettuun talousarvoon toteutuivat myyntituottojen ja muiden toimintatuottojen tuotoissa. Myyntituottojen poikkeamasta 2,2 milj. euroa muodostui Hyvinvointilautakunnan alaisista Maahanmuuttajapalveluista. Maahanmuuttajapalveluiden myyntituotot muodostuvat valtion täysimääräisistä korvauksista. Maahanmuuttajapalveluiden toteumassa sekä toimintatuotot sekä toimintakustannukset olivat talousarviota suuremmat. Maahanmuuttajapalveluiden sitova toimintakate oli 0,5 milj. euroa suurempi kuin mitä talousarviossa oli ennakoitu. Myös kaupunkirakennelautakunnan alaisissa toiminnoissa myyntituotot toteutuivat 0,9 milj. euroa talousarviota paremmin.

Kaupunginhallituksen alaisiin Yleishallintopalveluihin sisältyy Kymenlaakson Pelatuslaitoksen hyvinvointialueelle siirtymisen vaikutuksia. Tilikaudelle 2023 kohdistuu liikelaitoksen jäsenkuntien maksuosuuksien palautusta 0,6 milj. euroa. Maksuosuuksien palautus on kirjattu myyntituottojen oikaisuksi Kirjanpitolautakunnan hyvinvointi- ja kuntajaoston lausunnon (nro 140) liikelaitokseen tai taseyksikköön kohdistuvien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen omaisuusjärjestelyjen kirjaamisesta. Lausunto on annettu 15.12.2023, jonka johdosta maksuosuuksien oikaisua ei ole ollut mahdollista käsitellä talousarvion muutoksena.

Tuet ja avustukset toteutuivat 0,6 milj. euroa talousarviota paremmin. Talousarvion valmisteluvaiheessa tuet ja avustukset budjetoidaan varovaisuusnäkökulma huomioiden.

Muut toimintatuotot toteutuivat talousarviota 3,1 milj. euroa parempina. Muista toimintatuotoista vuokratuottojen kasvu suhteessa talousarvioon oli 1,6 milj. euroa, joka pääasiallisesti aiheutui maanvuokratulojen kasvusta indeksikorotuksien seurauksena. Lisäksi muihin toimintatuloihin kuuluvat muut tuotot toteutuivat 1,4 milj. euroa talousarviota suurempina. Muihin tuloihin sisältyvät yritysten maksamat maksuosuudet kaupungin kanssa yhteisiin investointeihin. Yhteisten investointien (esim. yhteisputkitus) kustannukset ja niitä vastaavat yritysten maksuosuudet on käsitelty tilikaudesta 2023 lähtien käyttötaloudessa. Kirjaustapamuutos on toteutettu tilintarkastajalta saadun ohjeistuksen perusteella. Ohjeistus perustuu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista.

Toimintakulujen toteutuminen

Toimintakulut lautakunnittain eliminoimattomana olivat yhteensä 176,6 milj. euroa, mikä oli 2,9 milj. euroa lisätalousarviota pienemmät.

Toimintakuluista 52 % muodostuu henkilöstökustannuksista. Henkilöstökuluja oli kirjattuna muutettuun talousarvioon 92,7 milj. euroa ja ne toteutuivat 1,4 milj. euroa talousarviota pienempänä.

KOTKAN KAUPUNKI, t eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	POIKKEAMA
PALKAT JA PALKKIOT	73 170	72 009	1 363	73 372	-202
ELÄKEKULUT	16 215	16 817	-1	16 816	-601
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	2 818	3 987	-1 225	2 762	56
Aktivoidut palkat	0	0	0	0	0
Eläkekulujen aktivointi	0	0	0	0	0
Aktivoidut sosiaalivakuutusmaksut/ jaks.	0	0	0	0	0
AKTIVOIDUT PALKAT	0	0	0	0	0
Sairausvakuutuskorvaukset	-907	-299	0	-299	-608
Tapaturmakorvaukset	-59	0	0	0	-59
Muut henk. menojen korjaukset	-33	0	0	0	-33
HENK.KULUJEN JA PALKK.OIK.ERÄT	-999	-299	0	-299	-700
HENKILÖSTÖKULUT (tuloslaskelma) YHTEENSÄ	91 204	92 513	138	92 651	-1 448

Palveluiden ostoja toteutui tilikaudella yhteensä 44,16 milj. euroa, kun muutetussa talousarviossa palvelujen ostojen määräraha oli 44,05 milj. euroa. Toteuma oli 0,11 milj. euroa talousarviota suurempi.

Aineet ja tarvikkeet toteutuivat 0,7 milj. euroa talousarviota pienempinä. Lämmitys, sähkö ja vesikustannukset toteutuivat 0,9 milj. euroa talousarviota pienempinä.

Lautakuntaakohtaiset toteumavertailut esitetään tilinpäätösdokumentin kohdassa ”Toimielimille asetettujen tavoitteiden toteutuminen”.

Toimintakatteen toteutuminen

Tilikauden 2023 toteutunut toimintakate oli -121,7 milj. euroa, mikä on 9,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Lisätalousarviossa toimintakatteen arvioitiin olevan – 130,9milj. euroa.

Toimintakatteen lautakuntaohjeiset erot lisätalousarvioon esitetään edellä olevassa taulukossa kohdassa 3.3. Kaikkien lautakuntien toimintakatteet toteutuivat muutettua talousarviota paremmin.

Verotulojen ja valtionosuustulojen toteutuminen

Alkuperäisessä syksyllä 2022 laaditussa vuoden 2023 talousarviossa verotulojen arvioitiin olevan 136,1 milj. euroa. Kevään tasapainotyöryhmän yhteydessä verotulojen arvio tarkastettiin Kuntaliiton 23.4.2023 julkaisemaa ennustetta varovaisemmaksi, koska valtakunnalliset kehitysarviot eivät todennäköisesti toteudu Kotkassa. Kaupunginvaltuusto vahvisti kokouksessaan 29.5.2023 muutetun talousarvion mukaiseksi verotuloarvioksi 140,0 milj. euroa.

Talousarvion 2024 valmistelun yhteydessä tarkastettiin vuoden 2023 verotuloarviota Kuntaliiton viimeisiin ennusteisiin nähden. Päivitetyt ennusteen mukaan verotulojen arvioitiin päättyvän tilikaudella 2023 yhteensä 141,6 milj. euroon.

Verotulokertymä toteutui syyskuun ennusteen mukaisena ja 141,6 milj. euroa. Toteuma oli 1,6 milj. euroa suurempi kuin vahvistettu talousarvio (=MTA) vuodelle 2023.

Valtionosuuksien arvioitiin alkuperäisessä talousarviossa olevan 23,2 milj. euroa. Valtionosuudet alenivat vuodelle 2023 huomattavasti hyvinvointialueuudistuksen johdosta. Kaupunginhallituksen toukokuussa 2023 hyväksymässä muutetussa lisätalousarviossa valtionosuuksien arvioitiin olevan 22,6 milj. euroa. Arvio perustui keväällä saatuihin vos -muutospäätöksiin vuoden 2023 tilityksistä.

Valtionosuudet toteutuivat 22,7 milj. euron mukaisina ollen 0,1 milj. euroa talousarviota suuremmat. Muutos aiheutui valtionvarainministeriön marraskuun muutospäätöksestä, joka on käsitelty kaupunginhallituksessa 29.1.2024.

Verotulojen ja valtionosuuksien erittely 1000 eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUS- ARVIO MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	POIKKEAMA + PAREMPI - HUONOMPI
500000 Kunnan tulovero	112 257	106 348	4 652	111 000	1 257
510000 Kiinteistövero	17 091	16 335	665	17 000	91
520000 Osuus yhteisöveron tuotosta	12 290	13 384	-1 384	12 000	290
Verotulot	141 638	136 066	3 934	140 000	1 638
570100 Peruspalvelujen valtionosuus	5 875	5 724	-25	5 699	176
570200 Valtionosuuksien tasaus	11 016	11 015	1	11 016	0
570300 Järjmuutoksen tasaus	0	0	0	0	0
570400 Opetus- ja kulttuurimin. valtionosuus	-1 955	-1 563	-336	-1 899	-56
585000 Veromenetysten kompensatio	7 795	7 982	-187	7 795	0
Valtionosuudet	22 730	23 157	-547	22 611	120

Rahoituserien toteutuminen

Rahoituserien toteuma oli 1,8 milj. euroa, mikä on lisätalousarviota 0,3 milj. euroa parempi. Muut rahoitustotot toteutuivat 0,03 milj. euroa ennustetta paremmin. Korkotuotot olivat 0,2 milj. euroa heikommät kuin talousarviossa. Osittain tämä johtuu tytäryhtiöille annettujen luottojen pienemmästä määrästä sekä myöhäisimmistä lainojen nostoajankohdista. Korkokulut toteutuivat 0,5 milj. euroa lisätalousarviota pienempinä, ollen tilikaudelta 5,1 milj. euroa. Talousarvion laadinnan aikana korkomarkkinat olivat epävakaita ja sitä kautta arvion tekeminen haasteellista.

Poistojen ja arvonalentumisten toteutuminen

Poistojen ja arvonalentumisten arvioitiin talousarviossa toteutuvan 17,3 milj. euron suuruusina ja muutetussa talousarviossa 17,2 milj. euron suuruusina. Tilikauden 2023 toteuma oli 16,4 milj. euroa, joka on 0,8 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi. Kertaluonteisia poistoja kirjattiin tilikaudella 0,7 milj. euroa, kun talousarviossa kertaluonteisiin poistoihin ei varauduttu. Kertaluonteisia poistoja kirjattiin pysyvien vastaavien laskentaohjeiden päivityksen ja tarkistusten seurauksena.

Suunnitelman mukaiset poistot toteutuivat 15,6 milj. euroa suuruisina, kun muutetussa talousarviossa poistot olivat 17,2 milj. euroa. Muutetussa talousarviossa pyrittiin ennakoimaan poistosuunnitelman päivityksestä aiheutuva poistojen muutos. Arviointi laadittiin käyttöomaisuusluokkakohtaisin kokonaisuuksin. Toteutusvaiheessa läpikäytiin kaikki menojäännöskohteet. Poistojen arviointi perustuu talousarviovaiheessa määritelyihin arvioihin kohteen valmistusajasta. Lopullinen valmistusaika saattaa poiketa huomattavasti arvioidusta johtuen esim. kilpailutustilanteesta tai suunnittelun resursseista.

Tilikauden yli/alijäämän toteutuminen

Kaupunki ja liikelaitoksen vuosikate oli 44,5 milj. euroa, joka ylitti muutetun talousarvion 11,2 milj. eurolla. Vuosikatteen poikkeamasta 1,8 milj. euroa syntyi verotulojen ja valtionosuuksien muutoksista ja 9,2 milj. euroa toimintakatteen muutoksesta.

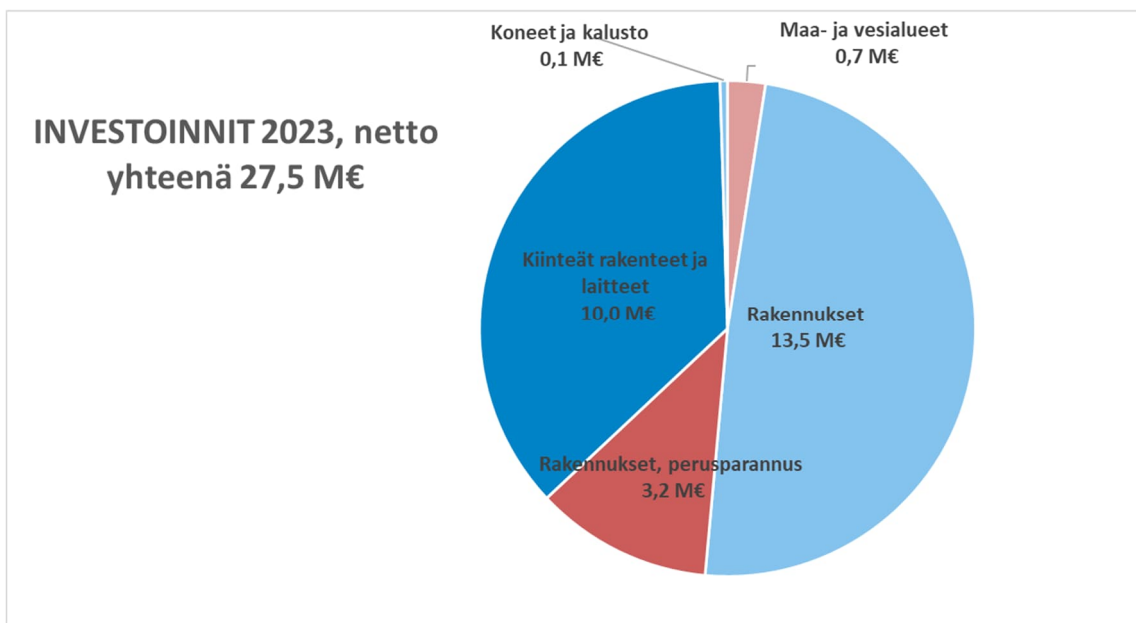
Satunnaisia eriä ei kirjattu tilikaudelle 2023.

Tilikauden ylijäämä oli 28,2 milj. euroa (28 229 793 eur). kun muutetussa talousarviossa tilikauden arvioitiin toteutuvan 16,1 milj. euroa ylijäämäisenä. Tilikauden toteuman ja muutetun talousarvion poikkeamaa on selvitetty tiliryhmäkohtaisesti ja lautakunnittain edellä olevissa kappaleissa.

Investointihankkeiden toteutuminen (eur)

KOTKAN KAUPUNKI	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
INVESTOINNIT						
Rahoitusosuus	786 900	400 000	400 000	-386 900	0	400 000
Investointitulot	786 900	400 000	400 000	-386 900	0	400 000
Investointikulut	-28 317 477	-29 247 400	-28 224 000	-929 923	-1 023 400	-29 247 400
Investointimenot yht.	-28 317 477	-29 247 400	-28 224 000	-929 923	-1 023 400	-29 247 400
Kaikki NETTO yhteensä	-27 530 577	-28 847 400	-27 824 000	-1 316 823	-1 023 400	-28 847 400

Kotkan kaupungin nettoinvestoinnit toteutuivat 27,5 milj. euron suuruisena, mikä on 1,3 milj. euroa vähemmän kuin muutetussa talousarviossa. Ennusteen mukaan investointien oletettiin toteutuvan 28,8 milj. euron suuruisena, mikä vastasi muutettua talousarviota. Alkuperäisen talousarvion mukainen investointinetto oli 27,8 milj. euroa.

Olennaisimman muutokset suhteessa talousarvioon aiheutui maa- ja vesialueissa sekä kiinteissä rakenteissa ja laitteissa. Maa- alueiden investointeihin oli varattuna määrärahaa 1,9 milj. euroa, mutta määrärahaa käytettiin 0,7 milj. euroa.

Paimenportin eritasoliittymän rakentaminen on ollut vuosien 2019 – 2023 investointikohteena. Investoinnille oli varattu määrärahaa talousarvioissa 2021 – 2023 yhteensä 5,2 milj. euroa. Investointi toteutui 5,0 milj. euron suuruisena. Talousarvion määrärahavaraus ei kohdistunut vuosille toteuman mukaisena, josta syystä talousarvion 2023 määräraha ylitettiin 0,9 milj. eurolla. Vastaavasti tilikauden 2021 määrärahasta jäi käyttämättä 1,2 milj. euroa.

Kantasataman alueen kiinteiden rakennelmien investoinneille oli vuoden 2023 talousarviossa varattuna 1,2 milj. euroa. Investoinnit toteutuivat kuitenkin 1,7 milj. euron suuruisina, johon sisältyy eri pysäköintialueiden rakentamista. Talousarvioissa 2020 – 2023 oli varattuna Kantasataman alueen investointeihin yhteensä 2,6 milj. euron määräraha, kun eri vuosien toteutuneet investointikustannukset yhteensä ovat olleet 1,9 milj. euroa. Toteuma ja talousarviovuosien määrärahavaraukset eivät ole toteutuneet suunnitellun mukaisesti, mutta kumulatiivista määrärahaa ei ole ylitetty. Tilikauden 2023 määrärahan ylitys oli 0,4 milj. euroa, kun vuoden 2021 alitus oli – 0,8 milj. euroa.

Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden talousarvioylitys oli yhteensä 1,0 milj. euroa, joista olennaisimmat on esitetty edellä. Ko. taseryhmän sisällä oli myös määrärahavaroja, joita ei käytetty. Tällaisia varauksia oli etenkin joukkoliikenteeseen liittyvän infran kehittämisen sekä Karhulan alakouluhankkeen infrakohteet. Lisäksi puistoyksikön investointihankkeet toteutuivat suunniteltua pienempinä osittain myös siksi, että hankkeet eivät täyttäneet aktivointiedellytyksiä ja ne siirrettiin käyttötaloudesta katettaviksi.

Rakennuksien ja rakennusten perusparannus hankkeiden talousarviovaraus vuodelle 2023 oli yhteensä 16,7 milj. euroa. Hankkeet toteutuivat talousarvion mukaisina. Rakennushankkeista olennaisimmat olivat Karhulan Alakoulun rakennus (11,5 milj. euroa) sekä Arto Tolsa Areenan katsomorakennus (1,6 milj. euroa). Perusparannushankkeista olennaisimmat olivat Karhulan Jäähallin pohjalaatan uusinta, Sateenkaaren päiväkodin peruskorjaus sekä Kotkantien 2 varastorakennuksen perusparannus.

Talousarvioon 2023 oli varattuna koneiden ja kaluston uusimiseen 0,8 milj. euroa. Tilikaudella toteutettiin kuitenkin hankintoja 0,1 milj. euroa. Talousarviossa oli varauduttu kirjastoauton hankintaan 0,3 milj. eurolla sekä konekeskuksen autohankintaan 0,4 milj. eurolla. Kumpikaan hanke ei toteutunut hankintaprosessin haasteista johtuen.

Kaupungin investointihankkeiden toteutuminen taseryhmittäin

KOTKAN KAUPUNKI	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
INVESTOINNIT						
Rahoitusosuus	786 900	400 000	400 000	-386 900	0	400 000
Investointitulot	786 900	400 000	400 000	-386 900	0	400 000
Investointikulut	-28 317 477	-29 247 400	-28 224 000	-929 923	-1 023 400	-29 247 400
Investointimenot yht.	-28 317 477	-29 247 400	-28 224 000	-929 923	-1 023 400	-29 247 400
Kaikki NETTO yhteensä	-27 530 577	-28 847 400	-27 824 000	-1 316 823	-1 023 400	-28 847 400
**Aineettomat hyödykkeet						
Rahoitusosuus	0	0	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Investointikulut	-20 520	-370 000	-370 000	-349 480	0	-370 000
Investointimenot yht.	-20 520	-370 000	-370 000	-349 480	0	-370 000
Kaikki NETTO yhteensä	-20 520	-370 000	-370 000	-349 480	0	-370 000
**Maa- ja vesialueet						
Rahoitusosuus	0	0	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Investointikulut	-677 932	-1 900 000	-2 200 000	-1 222 068	300 000	-1 900 000
Investointimenot yht.	-677 932	-1 900 000	-2 200 000	-1 222 068	300 000	-1 900 000
Kaikki NETTO yhteensä	-677 932	-1 900 000	-2 200 000	-1 222 068	300 000	-1 900 000
**Rakennukset						
Rahoitusosuus	667 200	400 000	400 000	-267 200	0	400 000
Investointitulot	667 200	400 000	400 000	-267 200	0	400 000
Investointikulut	-14 141 951	-14 114 000	-14 314 000	27 951	200 000	-14 114 000
Investointimenot yht.	-14 141 951	-14 114 000	-14 314 000	27 951	200 000	-14 114 000
Kaikki NETTO yhteensä	-13 474 751	-13 714 000	-13 914 000	-239 249	200 000	-13 714 000
**Rakennukset, perusparannus						
Rahoitusosuus	0	0	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Investointikulut	-3 181 499	-3 000 000	-3 000 000	181 499	0	-3 000 000
Investointimenot yht.	-3 181 499	-3 000 000	-3 000 000	181 499	0	-3 000 000
Kaikki NETTO yhteensä	-3 181 499	-3 000 000	-3 000 000	181 499	0	-3 000 000
**Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Rahoitusosuus	119 700	0	0	-119 700	0	0
Investointitulot	119 700	0	0	-119 700	0	0
Investointikulut	-10 162 967	-9 038 400	-7 515 000	1 124 567	-1 523 400	-9 038 400
Investointimenot yht.	-10 162 967	-9 038 400	-7 515 000	1 124 567	-1 523 400	-9 038 400
Kaikki NETTO yhteensä	-10 043 267	-9 038 400	-7 515 000	1 004 867	-1 523 400	-9 038 400
**Koneet ja kalusto						
Rahoitusosuus	0	0	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Investointikulut	-132 610	-825 000	-825 000	-692 390	0	-825 000
Investointimenot yht.	-132 610	-825 000	-825 000	-692 390	0	-825 000
Kaikki NETTO yhteensä	-132 610	-825 000	-825 000	-692 390	0	-825 000

Investointien toteutuminen lautakunnittain

KAUPUNGINHALLITUKSEN ALAINEN TOIMINTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
Investointikulut		-1 290	-320 000	-320 000	-318 710		-320 000
Investointimenot yht.		-1 290	-320 000	-320 000	-318 710		-320 000
Kaikki NETTO yhteensä		-1 290	-320 000	-320 000	-318 710		-320 000
**Aineettomat hyödykkeet							
Investointikulut		-1 290	-320 000	-320 000	-318 710		-320 000
Investointimenot yht.		-1 290	-320 000	-320 000	-318 710		-320 000
Kaikki NETTO yhteensä		-1 290	-320 000	-320 000	-318 710		-320 000
601133 Käyttövaltuushallinan kehittäminen							
Investointikulut			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
Investointimenot yht.			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
Kaikki NETTO yhteensä			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
601203 Asiakirjahallintojärjestelmän kehittäminen							
Investointikulut			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
Investointimenot yht.			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
Kaikki NETTO yhteensä			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
601204 Sähköisen arkiston hankinta							
Investointikulut			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
Investointimenot yht.			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
Kaikki NETTO yhteensä			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
601205 Pysäköinninvalvonnan ohjelmistokehitys							
Investointikulut			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
Investointimenot yht.			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
Kaikki NETTO yhteensä			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
601207 Talous- ja HR-järjestelmien kehittäminen							
Investointikulut			-40 000	-40 000	-40 000		-40 000
Investointimenot yht.			-40 000	-40 000	-40 000		-40 000
Kaikki NETTO yhteensä			-40 000	-40 000	-40 000		-40 000
601210 Sähköisten palveluiden kehittäminen, digituki							
Investointikulut			-65 000	-65 000	-65 000		-65 000
Investointimenot yht.			-65 000	-65 000	-65 000		-65 000
Kaikki NETTO yhteensä			-65 000	-65 000	-65 000		-65 000
601211 Intranetin kehittäminen							
Investointikulut			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
Investointimenot yht.			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
Kaikki NETTO yhteensä			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
601220 ICT investoinnit (budjettikohde)							
Investointikulut			-35 000	-35 000	-35 000		-35 000
Investointimenot yht.			-35 000	-35 000	-35 000		-35 000
Kaikki NETTO yhteensä			-35 000	-35 000	-35 000		-35 000
601223 Osakesijoitukset							
Investointikulut		-1 290			1 290		
Investointimenot yht.		-1 290			1 290		
Kaikki NETTO yhteensä		-1 290			1 290		

*) vain jatkuvista hankkeista

HYVINVOINTILAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
Investointikulut		-248 595	-495 000	-495 000	-246 405		-495 000
Investointimenot yht.		-248 595	-495 000	-495 000	-246 405		-495 000
Kaikki NETTO yhteensä		-248 595	-495 000	-495 000	-246 405		-495 000
**Aineettomat hyödykkeet							
Investointikulut			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
Investointimenot yht.			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
Kaikki NETTO yhteensä			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
601209 Museon kokoelmahallintaohjelma							
Investointikulut			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
Investointimenot yht.			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
Kaikki NETTO yhteensä			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
**Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Investointikulut		-224 536	-150 000	-150 000	74 536		-150 000
Investointimenot yht.		-224 536	-150 000	-150 000	74 536		-150 000
Kaikki NETTO yhteensä		-224 536	-150 000	-150 000	74 536		-150 000
653034 Lähiliikuntarakentaminen							
Investointikulut			-150 000	-150 000	-150 000		-150 000
Investointimenot yht.			-150 000	-150 000	-150 000		-150 000
Kaikki NETTO yhteensä			-150 000	-150 000	-150 000		-150 000
655641 Kilpisen kentän tekonurmi							
Investointikulut		-65 676			65 676		
Investointimenot yht.		-65 676			65 676		
Kaikki NETTO yhteensä		-65 676			65 676		
655663 Keskuskoulun lähiliikunta/välineistö							
Investointikulut		-94 915			94 915		
Investointimenot yht.		-94 915			94 915		
Kaikki NETTO yhteensä		-94 915			94 915		
655610 Keskuskoulun lähiliikuntarakentaminen							
Investointikulut		-63 945			63 945		
Investointimenot yht.		-63 945			63 945		
Kaikki NETTO yhteensä		-63 945			63 945		
**Koneet ja kalusto							
Investointikulut		-24 059	-315 000	-315 000	-290 941		-315 000
Investointimenot yht.		-24 059	-315 000	-315 000	-290 941		-315 000
Kaikki NETTO yhteensä		-24 059	-315 000	-315 000	-290 941		-315 000
655257 Kirjastoauto							
Investointikulut			-250 000	-250 000	-250 000		-250 000
Investointimenot yht.			-250 000	-250 000	-250 000		-250 000
Kaikki NETTO yhteensä			-250 000	-250 000	-250 000		-250 000
655260 Museon vaihtuvien näyttelyiden kalusteet							
Investointikulut		-24 059	-35 000	-35 000	-10 941		-35 000
Investointimenot yht.		-24 059	-35 000	-35 000	-10 941		-35 000
Kaikki NETTO yhteensä		-24 059	-35 000	-35 000	-10 941		-35 000
655478 Tosiakainen kävijälaskentajärjestelmä							
Investointikulut			-15 000	-15 000	-15 000		-15 000
Investointimenot yht.			-15 000	-15 000	-15 000		-15 000
Kaikki NETTO yhteensä			-15 000	-15 000	-15 000		-15 000
655476 Lajittelevan palautusautomaatin laajennus							
Investointikulut			-15 000	-15 000	-15 000		-15 000
Investointimenot yht.			-15 000	-15 000	-15 000		-15 000
Kaikki NETTO yhteensä			-15 000	-15 000	-15 000		-15 000

*) vain jatkuvista hankkeista

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA	Toteuma 2020- 2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
Investointikulut		-36 755	-20 000	-20 000	16 755		-20 000
Investointimenot yht.		-36 755	-20 000	-20 000	16 755		-20 000
Kaikki NETTO yhteensä		-36 755	-20 000	-20 000	16 755		-20 000
**Aineettomat hyödykkeet							
Investointikulut		-19 230	-20 000	-20 000	-770		-20 000
Investointimenot yht.		-19 230	-20 000	-20 000	-770		-20 000
Kaikki NETTO yhteensä		-19 230	-20 000	-20 000	-770		-20 000
601215 Varhaiskasvatuksen pedagogiset ohjelmistot							
Investointikulut		-19 230	-20 000	-20 000	-770		-20 000
Investointimenot yht.		-19 230	-20 000	-20 000	-770		-20 000
Kaikki NETTO yhteensä		-19 230	-20 000	-20 000	-770		-20 000
**Koneet ja kalusto							
Investointikulut		-17 525			17 525		
Investointimenot yht.		-17 525			17 525		
Kaikki NETTO yhteensä		-17 525			17 525		
655032 Karhulan alakoulun kalusteet							
Investointikulut		-17 525			17 525		
Investointimenot yht.		-17 525			17 525		
Kaikki NETTO yhteensä		-17 525			17 525		

*) vain jatkuvista hankkeista

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
INVESTOINNIT							
Rahoitusosuus		786 900	400 000	400 000	-386 900		400 000
Investointitulot		786 900	400 000	400 000	-386 900		400 000
Investointikulut		-28 030 838	-28 412 400	-27 389 000	-381 562	-1 023 400	-28 412 400
Investointimenot yht.		-28 030 838	-28 412 400	-27 389 000	-381 562	-1 023 400	-28 412 400
Kaikki NETTO yhteensä		-27 243 938	-28 012 400	-26 989 000	-768 462	-1 023 400	-28 012 400
**Maa- ja vesialueet							
Investointikulut		-677 932	-1 900 000	-2 200 000	-1 222 068		-1 900 000
Investointimenot yht.		-677 932	-1 900 000	-2 200 000	-1 222 068		-1 900 000
Kaikki NETTO yhteensä		-677 932	-1 900 000	-2 200 000	-1 222 068		-1 900 000
651371 Maaomaisuus- ja kiinteistöhankinnat							
Investointikulut		-386 949	-1 700 000	-2 000 000	-1 313 051		-1 700 000
Investointimenot yht.		-386 949	-1 700 000	-2 000 000	-1 313 051		-1 700 000
Kaikki NETTO yhteensä		-386 949	-1 700 000	-2 000 000	-1 313 051		-1 700 000
655326 Keltakallion tonttihakinnat, alue 2							
Investointikulut	-1 260 973	-74 777			74 777		
Investointimenot yht.	-1 260 973	-74 777			74 777		
Kaikki NETTO yhteensä	-1 260 973	-74 777			74 777		
655393 Keltakallion puusto, alue 2							
Investointikulut	-407 542	-8 317	-200 000	-200 000	-191 683		-200 000
Investointimenot yht.	-407 542	-8 317	-200 000	-200 000	-191 683		-200 000
Kaikki NETTO yhteensä	-407 542	-8 317	-200 000	-200 000	-191 683		-200 000
655508 Ostot rakennus							
Investointikulut		-56 000			56 000		
Investointimenot yht.		-56 000			56 000		
Kaikki NETTO yhteensä		-56 000			56 000		
655608 Muiden alueiden puusto							
Investointikulut		-151 888			151 888		
Investointimenot yht.		-151 888			151 888		
Kaikki NETTO yhteensä		-151 888			151 888		
**Rakennukset							
Rahoitusosuus		667 200	400 000	400 000	-267 200		400 000
Investointitulot		667 200	400 000	400 000	-267 200		400 000
Investointikulut		-14 141 951	-14 114 000	-14 314 000	27 951		-14 114 000
Investointimenot yht.		-14 141 951	-14 114 000	-14 314 000	27 951		-14 114 000
Kaikki NETTO yhteensä		-13 474 751	-13 714 000	-13 914 000	-239 249		-13 714 000
654765 Edellisten vuosien keskeneräiset talokohteet							
Investointikulut			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
Investointimenot yht.			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
Kaikki NETTO yhteensä			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
654767 Rak. energiatehokkuusinwestoinnit							
Investointikulut			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
Investointimenot yht.			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
Kaikki NETTO yhteensä			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
655636 Puistola kenttä, lämmitystapamuutos							
Investointikulut		-76 463			76 463		
Investointimenot yht.		-76 463			76 463		
Kaikki NETTO yhteensä		-76 463			76 463		
654914 Kantasataman infra, matkustajaterminaali							
Investointikulut				-200 000		200 000	
Investointimenot yht.				-200 000		200 000	
Kaikki NETTO yhteensä				-200 000		200 000	
655025 Karhulan koulukeskus							
Investointikulut	-379 746	379 746			-379 746		
Investointimenot yht.	-379 746	379 746			-379 746		
Kaikki NETTO yhteensä	-379 746	379 746			-379 746		
655026 Karhulan alakoulu, perusopetus							
Rahoitusosuus		600 000	400 000	400 000	-200 000		400 000
Investointitulot		600 000	400 000	400 000	-200 000		400 000
Investointikulut	-2 824 596	-11 150 488	-12 000 000	-12 000 000	-849 512		-12 000 000
Investointimenot yht.	-2 824 596	-11 150 488	-12 000 000	-12 000 000	-849 512		-12 000 000
Kaikki NETTO yhteensä	-2 824 596	-10 550 488	-11 600 000	-11 600 000	-1 049 512		-11 600 000

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
655493 Karhulan alakoulu, esiopetus							
Investointikulut	-137 557	-838 326			838 326		
Investointimenot yht.	-137 557	-838 326			838 326		
Kaikki NETTO yhteensä	-137 557	-838 326			838 326		
655494 Karhulan alakoulu, aamu- ja ip-toiminta							
Investointikulut	-16 332	-119 761			119 761		
Investointimenot yht.	-16 332	-119 761			119 761		
Kaikki NETTO yhteensä	-16 332	-119 761			119 761		
655036 Pihkoon koulu, koulu- ja päiväkotiverkko							
Rahoitusosuus		67 200			-67 200		
Investointitulot		67 200			-67 200		
Investointikulut		-24 202			24 202		
Investointimenot yht.		-24 202			24 202		
Kaikki NETTO yhteensä		42 998			-42 998		
655038 Turvapuisto, remonttia ja laitetekniikka							
Investointikulut		-134 619			-65 381		
Investointimenot yht.		-134 619			-65 381		
Kaikki NETTO yhteensä		-134 619			-65 381		
655267 AT Areena: aurinkokatsomo							
Investointikulut	-29 669	-1 644 628			-5 372		
Investointimenot yht.	-29 669	-1 644 628			-5 372		
Kaikki NETTO yhteensä	-29 669	-1 644 628			-5 372		
655268 Karhulan uusi päiväkotiki							
Investointikulut	-19770	-5 248			5 248		
Investointimenot yht.	-19770	-5 248			5 248		
Kaikki NETTO yhteensä	-19770	-5 248			5 248		
655480 Kaupungintalon palopoistumistie							
Investointikulut					-64 000		
Investointimenot yht.					-64 000		
Kaikki NETTO yhteensä					-64 000		
655555 Maretarium, VAK-uusinta							
Investointikulut		-12 235			12 235		
Investointimenot yht.		-12 235			12 235		
Kaikki NETTO yhteensä		-12 235			12 235		
655559 Opintokeskus Karhu, ikkunavälieristeiden uusinta							
Investointikulut		-26 579			26 579		
Investointimenot yht.		-26 579			26 579		
Kaikki NETTO yhteensä		-26 579			26 579		
655560 Varissaari, ravintolan vesikaton uusinta yms.							
Investointikulut		-136 003			136 003		
Investointimenot yht.		-136 003			136 003		
Kaikki NETTO yhteensä		-136 003			136 003		
655561 Lyseo Globus, torniosan julkisivukorjaus							
Investointikulut		-88 290			88 290		
Investointimenot yht.		-88 290			88 290		
Kaikki NETTO yhteensä		-88 290			88 290		
655562 Keskuskoulu, julkisivun rappauskorjaukset							
Investointikulut		-24 312			24 312		
Investointimenot yht.		-24 312			24 312		
Kaikki NETTO yhteensä		-24 312			24 312		
655563 Käpylän päiväkotiki, keittiökorjaus							
Investointikulut		-35 955			35 955		
Investointimenot yht.		-35 955			35 955		
Kaikki NETTO yhteensä		-35 955			35 955		
655564 Lankilan päiväkotiki, kalusteet ja sisävalaistus							
Investointikulut		-93 894			93 894		
Investointimenot yht.		-93 894			93 894		
Kaikki NETTO yhteensä		-93 894			93 894		
655660 Kangaskatu 2, Korjauspaja valaistus							
Investointikulut		-5 428			5 428		
Investointimenot yht.		-5 428			5 428		
Kaikki NETTO yhteensä		-5 428			5 428		

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
655609 Yhteisötila Messi, korjaukset							
Investointikulut		-17 295			17 295		
Investointimenot yht.		-17 295			17 295		
Kaikki NETTO yhteensä		-17 295			17 295		
655679 Kaupungintalo tilamuutokset							
Investointikulut		-87 969			87 969		
Investointimenot yht.		-87 969			87 969		
Kaikki NETTO yhteensä		-87 969			87 969		
**Rakennukset, perusparannus							
Investointikulut		-3 181 499	-3 000 000	-3 000 000	181 499		-3 000 000
Investointimenot yht.		-3 181 499	-3 000 000	-3 000 000	181 499		-3 000 000
Kaikki NETTO yhteensä		-3 181 499	-3 000 000	-3 000 000	181 499		-3 000 000
654766 Perusparannustyöt (Sosiaali- ja terveys)							
Investointikulut			-150 000	-150 000	-150 000		-150 000
Investointimenot yht.			-150 000	-150 000	-150 000		-150 000
Kaikki NETTO yhteensä			-150 000	-150 000	-150 000		-150 000
654969 Perusparannus muut rakennukset							
Investointikulut			-1 150 000	-1 150 000	-1 150 000		-1 150 000
Investointimenot yht.			-1 150 000	-1 150 000	-1 150 000		-1 150 000
Kaikki NETTO yhteensä			-1 150 000	-1 150 000	-1 150 000		-1 150 000
654970 Perusparannus opetus- ja kulttuurirakennukset							
Investointikulut			-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000		-1 700 000
Investointimenot yht.			-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000		-1 700 000
Kaikki NETTO yhteensä			-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000		-1 700 000
655320 Sateenkaaren päiväkotit, peruskorjaus							
Investointikulut	-714 066	-502 857			502 857		
Investointimenot yht.	-714 066	-502 857			502 857		
Kaikki NETTO yhteensä	-714 066	-502 857			502 857		
655328 Kaupungintalo tilamuutokset ja korjaukset							
Investointikulut	-262 841	-238 510			238 510		
Investointimenot yht.	-262 841	-238 510			238 510		
Kaikki NETTO yhteensä	-262 841	-238 510			238 510		
655332 Hovinpuiston päiväkotit, aurinkokatos							
Investointikulut	-4 533	-32 612			32 612		
Investointimenot yht.	-4 533	-32 612			32 612		
Kaikki NETTO yhteensä	-4 533	-32 612			32 612		
655334 Kotkan kirjasto, sosiaalitoimien korjaus							
Investointikulut	-131 441	-187 457			187 457		
Investointimenot yht.	-131 441	-187 457			187 457		
Kaikki NETTO yhteensä	-131 441	-187 457			187 457		
655444 Kymenlaaksonkatu 4, korjaukset							
Investointikulut	-16 683	-132 031			132 031		
Investointimenot yht.	-16 683	-132 031			132 031		
Kaikki NETTO yhteensä	-16 683	-132 031			132 031		
655488 Laivurinkatu 4, 1.krs ikkunat ja sos.tila							
Investointikulut	-13 160	-240 960			240 960		
Investointimenot yht.	-13 160	-240 960			240 960		
Kaikki NETTO yhteensä	-13 160	-240 960			240 960		
655549 Jäähalli, pohjalaatan uusinta							
Investointikulut		-741 899			741 899		
Investointimenot yht.		-741 899			741 899		
Kaikki NETTO yhteensä		-741 899			741 899		
655550 Maretarium, julkisivumaalaustyöt							
Investointikulut		-69 646			69 646		
Investointimenot yht.		-69 646			69 646		
Kaikki NETTO yhteensä		-69 646			69 646		
655551 Mussalon liikuntahalli, kuntosalin lattiapinnoitteet							
Investointikulut		-31 648			31 648		
Investointimenot yht.		-31 648			31 648		
Kaikki NETTO yhteensä		-31 648			31 648		
655552 Ruonalan urheiluhalli, huoltoportaan rakentaminen							
Investointikulut		-90 056			90 056		
Investointimenot yht.		-90 056			90 056		
Kaikki NETTO yhteensä		-90 056			90 056		

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
655553 Karhulan uimahalli, korjaukset							
Investointikulut		-25 624			25 624		
Investointimenot yht.		-25 624			25 624		
Kaikki NETTO yhteensä		-25 624			25 624		
655554 Kotkantie 2 materiaalikeskus, korjaukset							
Investointikulut		-530 068			530 068		
Investointimenot yht.		-530 068			530 068		
Kaikki NETTO yhteensä		-530 068			530 068		
655607 Kotkan uimala, korjaukset							
Investointikulut		-35 243			35 243		
Investointimenot yht.		-35 243			35 243		
Kaikki NETTO yhteensä		-35 243			35 243		
655613 Karhulan uimahalli ositt. peruskorjaus v.2023							
Investointikulut		-64 230			64 230		
Investointimenot yht.		-64 230			64 230		
Kaikki NETTO yhteensä		-64 230			64 230		
655614 Karhulan liikuntahalli, puulattian kunnostustyö							
Investointikulut		-27 258			27 258		
Investointimenot yht.		-27 258			27 258		
Kaikki NETTO yhteensä		-27 258			27 258		
655615 Otsolan koulu, korjaukset v.2023							
Investointikulut		-211 450			211 450		
Investointimenot yht.		-211 450			211 450		
Kaikki NETTO yhteensä		-211 450			211 450		
655732 Turvapuisto, saniteettikontti							
Investointikulut		-19 950			19 950		
Investointimenot yht.		-19 950			19 950		
Kaikki NETTO yhteensä		-19 950			19 950		
**Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Rahoitusosuus		119 700			-119 700		
Investointitulot		119 700			-119 700		
Investointikulut		-9 938 431	-8 888 400	-7 365 000	1 050 031	-1 523 400	-8 888 400
Investointimenot yht.		-9 938 431	-8 888 400	-7 365 000	1 050 031	-1 523 400	-8 888 400
Kaikki NETTO yhteensä		-9 818 731	-8 888 400	-7 365 000	930 331	-1 523 400	-8 888 400
651292 Katuvalot							
Investointikulut	-703 563	-183 087	-300 000	-300 000	-116 913		-300 000
Investointimenot yht.	-703 563	-183 087	-300 000	-300 000	-116 913		-300 000
Kaikki NETTO yhteensä	-703 563	-183 087	-300 000	-300 000	-116 913		-300 000
654134 Katutyöt vesihuollon saneer. yhteydessä							
Investointikulut			-250 000	-300 000	-250 000	50 000	-250 000
Investointimenot yht.			-250 000	-300 000	-250 000	50 000	-250 000
Kaikki NETTO yhteensä			-250 000	-300 000	-250 000	50 000	-250 000
654605 Museorakenteet							
Investointikulut	-28 163	-7 280	-20 000	-20 000	-12 720		-20 000
Investointimenot yht.	-28 163	-7 280	-20 000	-20 000	-12 720		-20 000
Kaikki NETTO yhteensä	-28 163	-7 280	-20 000	-20 000	-12 720		-20 000
654425 Edellisen vuoden keskeneräiset infrakohteet							
Investointikulut			-200 000	-200 000	-200 000		-200 000
Investointimenot yht.			-200 000	-200 000	-200 000		-200 000
Kaikki NETTO yhteensä			-200 000	-200 000	-200 000		-200 000
654623 Kymin lentokentän peruskunnostus							
Investointikulut	-15 554	-2 605			2 605		
Investointimenot yht.	-15 554	-2 605			2 605		
Kaikki NETTO yhteensä	-15 554	-2 605			2 605		
654915 Kantasataman infra, tapahtumatori, leikk							
Investointikulut	-16 323	-198 982	-120 000	-260 000	78 982	140 000	-120 000
Investointimenot yht.	-16 323	-198 982	-120 000	-260 000	78 982	140 000	-120 000
Kaikki NETTO yhteensä	-16 323	-198 982	-120 000	-260 000	78 982	140 000	-120 000
654918 Paimenportin seisakkeen kulkuyhteyden yl							
Investointikulut		-16 917	-20 000	-250 000	-3 083	230 000	-20 000
Investointimenot yht.		-16 917	-20 000	-250 000	-3 083	230 000	-20 000
Kaikki NETTO yhteensä		-16 917	-20 000	-250 000	-3 083	230 000	-20 000

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
654919 Karhulan linja-autopysäkki/terminaalijär							
Investointikulut			-90 000		-90 000	-90 000	-90 000
Investointimenot yht.			-90 000		-90 000	-90 000	-90 000
Kaikki NETTO yhteensä			-90 000		-90 000	-90 000	-90 000
654921 Pyöräpysäköinnin kehittäminen							
Investointikulut			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
Investointimenot yht.			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
Kaikki NETTO yhteensä			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
654924 Keskuskadun jatke, kääntö Satamakadulle							
Investointikulut		-35 102	-40 000		-4 898	-40 000	-40 000
Investointimenot yht.		-35 102	-40 000		-4 898	-40 000	-40 000
Kaikki NETTO yhteensä		-35 102	-40 000		-4 898	-40 000	-40 000
654927 Keskustan pysäkit, linja-autoterminalit							
Investointikulut	-17 482	-43 494	-260 000	-260 000	-216 506		-260 000
Investointimenot yht.	-17 482	-43 494	-260 000	-260 000	-216 506		-260 000
Kaikki NETTO yhteensä	-17 482	-43 494	-260 000	-260 000	-216 506		-260 000
655429 Sunilan kuntosala							
Rahoitusosuus		40 758			-40 758		
Investointitulot		40 758			-40 758		
Investointikulut	-143 777	-26 540			-73 460		
Investointimenot yht.	-138 277	-26 540			-73 460		
Kaikki NETTO yhteensä	-138 277	14 217			-114 217		
655430 Sunilan kuntosalan liikuntavälineet							
Rahoitusosuus		8 942			-8 942		
Investointitulot		8 942			-8 942		
Investointikulut		-36 161			36 161		
Investointimenot yht.		-36 161			36 161		
Kaikki NETTO yhteensä		-27 219			27 219		
655594 Jäkälä-, Pursu- ja Suotien katutyöt							
Investointikulut	-20 255	-88 822			88 822		
Investointimenot yht.	-20 255	-88 822			88 822		
Kaikki NETTO yhteensä	-20 255	-88 822			88 822		
655595 Leikkiapuisto, Hurtanpuiston kalusteet							
Investointikulut		-9 914			9 914		
Investointimenot yht.		-9 914			9 914		
Kaikki NETTO yhteensä		-9 914			9 914		
655596 Leikkiapuisto, Santalahden kalusteet							
Investointikulut		-20 865			20 865		
Investointimenot yht.		-20 865			20 865		
Kaikki NETTO yhteensä		-20 865			20 865		
655618 Tornatorin- ja Salakujettajantien viimeistely							
Investointikulut		-65 327			65 327		
Investointimenot yht.		-65 327			65 327		
Kaikki NETTO yhteensä		-65 327			65 327		
655043 Kantasataman infra, pysäköinti kattamaton							
Investointikulut	-16 047	-416 017	-500 000	-200 000	-83 983	-300 000	-500 000
Investointimenot yht.	-16 047	-416 017	-500 000	-200 000	-83 983	-300 000	-500 000
Kaikki NETTO yhteensä	-16 047	-416 017	-500 000	-200 000	-83 983	-300 000	-500 000
655045 Paimenportin eritasoliittymän toteutus							
Investointikulut	-4 036 286	-1 196 287	-275 000	-275 000	921 287		-275 000
Investointimenot yht.	-4 036 286	-1 196 287	-275 000	-275 000	921 287		-275 000
Kaikki NETTO yhteensä	-4 036 286	-1 196 287	-275 000	-275 000	921 287		-275 000
655052 Mussalon Etukylän infran rakentaminen							
Investointikulut	-69 433	-824 958	-600 000	-600 000	224 958		-600 000
Investointimenot yht.	-69 433	-824 958	-600 000	-600 000	224 958		-600 000
Kaikki NETTO yhteensä	-69 433	-824 958	-600 000	-600 000	224 958		-600 000
655053 Keltakalliontien jatke							
Investointikulut	-100 404	-64 872			64 872		
Investointimenot yht.	-87 209	-64 872			64 872		
Kaikki NETTO yhteensä	-87 209	-64 872			64 872		
655055 Siltojen peruskorjaukset, Kyminsuon rs							
Investointikulut	-649 558	-129 087	-150 000		-20 913	-150 000	-150 000
Investointimenot yht.	-649 558	-129 087	-150 000		-20 913	-150 000	-150 000
Kaikki NETTO yhteensä	-649 558	-129 087	-150 000		-20 913	-150 000	-150 000

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
655056 Siltojen peruskorjaukset, Kivisalmen silta							
Investointikulut	-1 923	-20 695	-50 000	-50 000	-29 305		-50 000
Investointimenot yht.	-1 923	-20 695	-50 000	-50 000	-29 305		-50 000
Kaikki NETTO yhteensä	-1 923	-20 695	-50 000	-50 000	-29 305		-50 000
655058 Munsaaari 1. vaihe: Mantereen kadut							
Investointikulut	-927 853	-482 665	-136 000		346 665	-136 000	-136 000
Investointimenot yht.	-912 821	-482 665	-136 000		346 665	-136 000	-136 000
Kaikki NETTO yhteensä	-912 821	-482 665	-136 000		346 665	-136 000	-136 000
655061 Munsaaaren sillan kunnostus ja uusi kevytliikenteen silta							
Investointikulut	-1 004 348	-486 831	-800 000	-200 000	-313 169	-600 000	-800 000
Investointimenot yht.	-1 004 348	-486 831	-800 000	-200 000	-313 169	-600 000	-800 000
Kaikki NETTO yhteensä	-1 004 348	-486 831	-800 000	-200 000	-313 169	-600 000	-800 000
655227 Keltakallion teollisuusalue							
Investointikulut	-566 239	-2 666 817	-2 750 000	-2 300 000	-83 183	-450 000	-2 750 000
Investointimenot yht.	-566 239	-2 666 817	-2 750 000	-2 300 000	-83 183	-450 000	-2 750 000
Kaikki NETTO yhteensä	-566 239	-2 666 817	-2 750 000	-2 300 000	-83 183	-450 000	-2 750 000
655240 Esteettömyyden kehittäminen							
Investointikulut			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
Investointimenot yht.			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
Kaikki NETTO yhteensä			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
655241 Perusparannustyöt, arvaamattomat							
Investointikulut			-50 000	-50 000	-50 000		-50 000
Investointimenot yht.			-50 000	-50 000	-50 000		-50 000
Kaikki NETTO yhteensä			-50 000	-50 000	-50 000		-50 000
655635 Langinkosken siltojen korjaustyö							
Investointikulut		-138 093			138 093		
Investointimenot yht.		-138 093			138 093		
Kaikki NETTO yhteensä		-138 093			138 093		
655639 Aittakorven meluvallin viimeistely							
Investointikulut		-24 373			24 373		
Investointimenot yht.		-24 373			24 373		
Kaikki NETTO yhteensä		-24 373			24 373		
655242 Karhulantien silta							
Investointikulut		-4 595	-25 000	-260 000	-20 405	235 000	-25 000
Investointimenot yht.		-4 595	-25 000	-260 000	-20 405	235 000	-25 000
Kaikki NETTO yhteensä		-4 595	-25 000	-260 000	-20 405	235 000	-25 000
655283 Itärannan silta							
Investointikulut	-135 025	-7 848			7 848		
Investointimenot yht.	-135 025	-7 848			7 848		
Kaikki NETTO yhteensä	-135 025	-7 848			7 848		
655465 Pernoon riippusilta							
Investointikulut	-19 897	-13 636		-200 000	13 636	200 000	
Investointimenot yht.	-19 897	-13 636		-200 000	13 636	200 000	
Kaikki NETTO yhteensä	-19 897	-13 636		-200 000	13 636	200 000	
655243 Karhulan alakoulun liikenneinfra							
Investointikulut	-22 078	-466 560	-575 000	-200 000	-108 440	-375 000	-575 000
Investointimenot yht.	-22 078	-466 560	-575 000	-200 000	-108 440	-375 000	-575 000
Kaikki NETTO yhteensä	-22 078	-466 560	-575 000	-200 000	-108 440	-375 000	-575 000
655244 Mussalon satama, Hanskinmaan tasoristeys							
Investointikulut	-75 138	30 138			-30 138		
Investointimenot yht.	-75 138	30 138			-30 138		
Kaikki NETTO yhteensä	-75 138	30 138			-30 138		
655245 Katujen liikenneturvallisuuskohteet							
Investointikulut	-7 380	-82 881	-72 000		10 881	-72 000	-72 000
Investointimenot yht.	-7 380	-82 881	-72 000		10 881	-72 000	-72 000
Kaikki NETTO yhteensä	-7 380	-82 881	-72 000		10 881	-72 000	-72 000
655247 Kuusisen pysäköinti- ja asiointijärjestelyt							
Investointikulut	-9 061	-4 729			4 729		
Investointimenot yht.	-9 061	-4 729			4 729		
Kaikki NETTO yhteensä	-9 061	-4 729			4 729		
655248 Venesatamat							
Investointikulut	-99 952	-110 190	-100 000	-100 000	10 190		-100 000
Investointimenot yht.	-99 952	-110 190	-100 000	-100 000	10 190		-100 000
Kaikki NETTO yhteensä	-99 952	-110 190	-100 000	-100 000	10 190		-100 000

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
655269 Sutelan liityntäliikenneaseman kehittäminen							
Investointikulut	-9 969	-78 199	-40 000	-40 000	38 199		-40 000
Investointimenot yht.	-9 969	-78 199	-40 000	-40 000	38 199		-40 000
Kaikki NETTO yhteensä	-9 969	-78 199	-40 000	-40 000	38 199		-40 000
655276 Jokirannantien rakentaminen							
Investointikulut	-5 765	-3 150	-100 000	-200 000	-96 850	100 000	-100 000
Investointimenot yht.	-5 765	-3 150	-100 000	-200 000	-96 850	100 000	-100 000
Kaikki NETTO yhteensä	-5 765	-3 150	-100 000	-200 000	-96 850	100 000	-100 000
655392 Keltakallion yleiskulut, omat							
Investointikulut		-3 352			3 352		
Investointimenot yht.		-3 352			3 352		
Kaikki NETTO yhteensä		-3 352			3 352		
655404 Munsaaari 1.vaihe, katuvalaistus							
Investointikulut	-94 020	-29 459	-56 000		-26 541	-56 000	-56 000
Investointimenot yht.	-94 020	-29 459	-56 000		-26 541	-56 000	-56 000
Kaikki NETTO yhteensä	-94 020	-29 459	-56 000		-26 541	-56 000	-56 000
655405 Munsaaari 1.vaihe laitosten yhteisputkitus							
Investointikulut	-26 750	-1 587			1 587		
Investointimenot yht.	-9 039	-1 587			1 587		
Kaikki NETTO yhteensä	-9 039	-1 587			1 587		
655406 Mussalon Etukylän infra, katuvalaistus							
Investointikulut	-4 578	-46 005	-90 200		-44 195	-90 200	-90 200
Investointimenot yht.	-4 578	-46 005	-90 200		-44 195	-90 200	-90 200
Kaikki NETTO yhteensä	-4 578	-46 005	-90 200		-44 195	-90 200	-90 200
655409 Mäntykankaan alue: Ruoho-, Kanerva- ja Vanamokatu							
Investointikulut	-234 969	-90 164	-73 200		16 964	-73 200	-73 200
Investointimenot yht.	-234 969	-90 164	-73 200		16 964	-73 200	-73 200
Kaikki NETTO yhteensä	-234 969	-90 164	-73 200		16 964	-73 200	-73 200
655410 Ristinkallion alue: Haara-, Tervas-, Naava- ja Kaamakatu							
Investointikulut	-381 359	-27 871	-43 000		-15 129	-43 000	-43 000
Investointimenot yht.	-381 359	-27 871	-43 000		-15 129	-43 000	-43 000
Kaikki NETTO yhteensä	-381 359	-27 871	-43 000		-15 129	-43 000	-43 000
655637 Hiidenkirnuntien jatke							
Investointikulut		-157 445			157 445		
Investointimenot yht.		-157 445			157 445		
Kaikki NETTO yhteensä		-157 445			157 445		
655455 Erikoispuistojen peruskorjaus							
Investointikulut		-17 242	-40 000	-40 000	-22 758		-40 000
Investointimenot yht.		-17 242	-40 000	-40 000	-22 758		-40 000
Kaikki NETTO yhteensä		-17 242	-40 000	-40 000	-22 758		-40 000
655462 Mussalon Suuret niityt,perusparannus							
Investointikulut		-43 991	-50 000	-50 000	-6 009		-50 000
Investointimenot yht.		-43 991	-50 000	-50 000	-6 009		-50 000
Kaikki NETTO yhteensä		-43 991	-50 000	-50 000	-6 009		-50 000
655460 Leikkipuisto, Hurtanpuisto							
Investointikulut		-30 769	-60 000	-60 000	-29 231		-60 000
Investointimenot yht.		-30 769	-60 000	-60 000	-29 231		-60 000
Kaikki NETTO yhteensä		-30 769	-60 000	-60 000	-29 231		-60 000
655461 Leikkipuisto, Santalahti							
Investointikulut		-33 921	-60 000	-60 000	-26 079		-60 000
Investointimenot yht.		-33 921	-60 000	-60 000	-26 079		-60 000
Kaikki NETTO yhteensä		-33 921	-60 000	-60 000	-26 079		-60 000
655463 Uimarantojen kehittäminen, Santalahti							
Investointikulut		-49 127	-20 000	-20 000	29 127		-20 000
Investointimenot yht.		-49 127	-20 000	-20 000	29 127		-20 000
Kaikki NETTO yhteensä		-49 127	-20 000	-20 000	29 127		-20 000
655447 Kantasatama, Messikallen puisto							
Investointikulut	-6 933	-20 801	-15 000	-80 000	5 801		-15 000
Investointimenot yht.	-6 933	-20 801	-15 000	-80 000	5 801		-15 000
Kaikki NETTO yhteensä	-6 933	-20 801	-15 000	-80 000	5 801		-15 000
655470 Katusaneeraukset							
Investointikulut				-100 000			
Investointimenot yht.				-100 000			
Kaikki NETTO yhteensä				-100 000			

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
655469 Karhulan tori ja keskustan liikennealueet							
Rahoitusosuus		70 000			-70 000		
Investointitulot		70 000			-70 000		
Investointikulut	-10 360	-94 030		-50 000	94 030		
Investointimenot yht.	-10 360	-94 030		-50 000	94 030		
Kaikki NETTO yhteensä	-10 360	-24 030		-50 000	24 030		
655466 Bussipysäkkien uusiminen ja kehittäminen							
Investointikulut			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
Investointimenot yht.			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
Kaikki NETTO yhteensä			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
655472 Pyöräilyreittien opastus ja viitoitus							
Investointikulut				-100 000			
Investointimenot yht.				-100 000			
Kaikki NETTO yhteensä				-100 000			
655471 Kukkalahden kulkuyhteys, nostoramppi, nostolaituri							
Investointikulut		-48 294	-100 000		-51 706		-100 000
Investointimenot yht.		-48 294	-100 000		-51 706		-100 000
Kaikki NETTO yhteensä		-48 294	-100 000		-51 706		-100 000
655467 Kantasataman hotellitontin esirakentaminen PÄÄT 1/2024							
Investointikulut	-143 106	-162 280	-100 000	-100 000	62 280		-100 000
Investointimenot yht.	-143 106	-162 280	-100 000	-100 000	62 280		-100 000
Kaikki NETTO yhteensä	-143 106	-162 280	-100 000	-100 000	62 280		-100 000
655483 Pysäköinninohjauslaitteet							
Investointikulut		-87 592	-300 000	-300 000	-212 409		-300 000
Investointimenot yht.		-87 592	-300 000	-300 000	-212 409		-300 000
Kaikki NETTO yhteensä		-87 592	-300 000	-300 000	-212 409		-300 000
655543 Hiidenkirkuntien yhteisputkitus							
Investointikulut	-11 200	-16 800	-8 000		8 800		-8 000
Investointimenot yht.	-11 200	-16 800	-8 000		8 800		-8 000
Kaikki NETTO yhteensä	-11 200	-16 800	-8 000		8 800		-8 000
655612 Hanskinmaan meren täyttö							
Investointikulut		-56 040	-50 000		6 040		-50 000
Investointimenot yht.		-56 040	-50 000		6 040		-50 000
Kaikki NETTO yhteensä		-56 040	-50 000		6 040		-50 000
655616 Etukylän pohjoinen akk silta							
Investointikulut		-6 653	-10 000		-3 347		-10 000
Investointimenot yht.		-6 653	-10 000		-3 347		-10 000
Kaikki NETTO yhteensä		-6 653	-10 000		-3 347		-10 000
655617 Kantasataman väliaikainen pysäköinti							
Investointikulut		-267 867	-150 000		117 867		-150 000
Investointimenot yht.		-267 867	-150 000		117 867		-150 000
Kaikki NETTO yhteensä		-267 867	-150 000		117 867		-150 000
655620 Jumalniemen katu- ja hulevesijärjestelyt							
Investointikulut		-4 532			4 532		
Investointimenot yht.		-4 532			4 532		
Kaikki NETTO yhteensä		-4 532			4 532		
655621 Jäkälä-, Pursu- ja Suotien katuvalot							
Investointikulut		-104 000			104 000		
Investointimenot yht.		-104 000			104 000		
Kaikki NETTO yhteensä		-104 000			104 000		
655622 Lankilan katusaneeraukset vaihe 1							
Investointikulut		-51 666			51 666		
Investointimenot yht.		-51 666			51 666		
Kaikki NETTO yhteensä		-51 666			51 666		
655642 Kantasataman parkkialueiden valaistus							
Investointikulut		-144 737			144 737		
Investointimenot yht.		-144 737			144 737		
Kaikki NETTO yhteensä		-144 737			144 737		
655661 Kantasataman sähköautojen latauslaitteet							
Investointikulut		-18 640			18 640		
Investointimenot yht.		-18 640			18 640		
Kaikki NETTO yhteensä		-18 640			18 640		

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020- 2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
655737 Pysäköintialue P3							
Investointikulut		-267 935			267 935		
Investointimenot yht.		-267 935			267 935		
Kaikki NETTO yhteensä		-267 935			267 935		
655738 285-420-871-5 Pysäköintialue P3							
Investointikulut		-21 696			21 696		
Investointimenot yht.		-21 696			21 696		
Kaikki NETTO yhteensä		-21 696			21 696		
655739 285-1-139-5 Pysäköintialue P3							
Investointikulut		-92 491			92 491		
Investointimenot yht.		-92 491			92 491		
Kaikki NETTO yhteensä		-92 491			92 491		
655724 Santavekselintien rakentaminen							
Investointikulut		-8 846			8 846		
Investointimenot yht.		-8 846			8 846		
Kaikki NETTO yhteensä		-8 846			8 846		
655725 Keltakallion hulevesialtaan rakent.							
Investointikulut		-528			528		
Investointimenot yht.		-528			528		
Kaikki NETTO yhteensä		-528			528		
655726 Keltakallion EV-alueen pysäköinti							
Investointikulut		-1 196			1 196		
Investointimenot yht.		-1 196			1 196		
Kaikki NETTO yhteensä		-1 196			1 196		
655727 Keltakallion teoll.al. melu- ja maisemavalli							
Investointikulut		-1 490			1 490		
Investointimenot yht.		-1 490			1 490		
Kaikki NETTO yhteensä		-1 490			1 490		
655728 Keltakallion teoll.al. läntinen esirakentaminen							
Investointikulut		-1 948			1 948		
Investointimenot yht.		-1 948			1 948		
Kaikki NETTO yhteensä		-1 948			1 948		
**Koneet ja kalusto							
Investointikulut		-91 026	-510 000	-510 000	-418 974		-510 000
Investointimenot yht.		-91 026	-510 000	-510 000	-418 974		-510 000
Kaikki NETTO yhteensä		-91 026	-510 000	-510 000	-418 974		-510 000
655475 Konekeskuksen kalusto 2023							
Investointikulut			-400 000	-400 000	-400 000		-400 000
Investointimenot yht.			-400 000	-400 000	-400 000		-400 000
Kaikki NETTO yhteensä			-400 000	-400 000	-400 000		-400 000
655477 Liikuntapaikkojen pienoistraktorit							
Investointikulut		-52 500	-60 000	-60 000	-7 500		-60 000
Investointimenot yht.		-52 500	-60 000	-60 000	-7 500		-60 000
Kaikki NETTO yhteensä		-52 500	-60 000	-60 000	-7 500		-60 000
655473 Puistotoimen kaluston uusiminen 2023							
Investointikulut		-24 010	-50 000	-50 000	-25 990		-50 000
Investointimenot yht.		-24 010	-50 000	-50 000	-25 990		-50 000
Kaikki NETTO yhteensä		-24 010	-50 000	-50 000	-25 990		-50 000
655723 Puistotoimen peräkärrä							
Investointikulut		-14 516			14 516		
Investointimenot yht.		-14 516			14 516		
Kaikki NETTO yhteensä		-14 516			14 516		

*) vain jatkuvista hankkeista

3.5 Rahoitusosan toteutuminen

KOTKAN KAUPUNKI, t eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUS- ARVIO MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	POIKKEAMA + PAREMPI - HUONOMPI
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	44 480	23 213	10 016	33 229	11 251
Satunnaiset erät, netto	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-6	0	0	0	-6
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-28 317	-28 224	-1 023	-29 247	930
Rahoitusosuudet investointeihin	787	400	0	400	387
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	397	0	0	0	397
TOIMINTA JA INVESTOINNIT, NETTO	17 340	-4 611	8 992	4 382	12 959
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-155	-22 200	-5 400	-27 600	27 445
Antolainasaamisten vähennykset	0	1 102	0	1 102	-1 102
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000	27 122	6 154	33 276	-3 276
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 676	-7 676	2 000	-5 676	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	13 924	12 000	-7 000	5 000	8 924
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-46 697	0	0	0	-46 697
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	8 736	5 737	4 746	10 484	-1 747

Tulorahoitus muodostuu vuosikatteesta ja sen jälkeen mahdollisesti esiintyvistä satunnaisista eristä. Näiden lisäksi huomioidaan tulorahoituksen korjauserät. Tulorahoituksen korjauserät – 6 t eur muodostuivat omaisuuden myyntivoitoista ja -tappioista - 0,2 milj. euroa sekä eläkevastuuvараuksen kasvusta 0,3 milj. euroa. Muutettu talousarvio ei sisältänyt myyntivoittoja ja -tappioita eikä eläkevastuuvараuksen muutosta.

Käyttöomaisuusinvestoinnit toteutuivat 28,3 milj. euron suuruksina. Investointimenojen muutettu talousarvio oli 29,2 milj. euroa. Investoinneista jäi toteutumatta 0,9 milj. euroa. Investointikohtaiset poikkeamat esitetään kohdassa investointien toteutuminen.

Investointien rahoitusosuuksia toteutui 0,8 milj. euroa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot olivat 0,4 milj. euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui 17,3 milj. euron suuruksena, kun muutetussa talousarviossa toiminnan ja investointien rahavirran arvioitiin päätyvän 4,4 milj. euroon. Toiminnan ja investointien rahavirran parantuminen johtui vuosikatteen olennaisesta parantumisesta.

Vuoden 2023 aikana lyhennettiin pitkäaikaisia lainoja 5,7 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin 30 milj. euroa tilikaudella 2023. Tytäryrityksistä lainaa annettiin seuraaville yhtiöille: Kotkan Julkiset kiinteistöt Oy, Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy, Kotkan Sunila Oy sekä Kotkan Asunnot Oy.

4 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1 Kunnan tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
<u>Toimintatuotot</u>		
Myyntituotot	14 772 161,76	32 088 720,61
Maksutuotot	3 289 204,88	4 866 227,27
Tuet ja avustukset	6 432 551,13	6 377 553,67
Muut toimintatuotot	29 428 215,38	30 277 121,30
Toimintatuotot	53 922 133,15	73 609 622,85
 Valmistus omaan käyttöön	 972 950,56	 1 274 715,21
<u>Toimintakulut</u>		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-72 170 732,74	-78 059 938,98
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-16 214 894,66	-19 971 350,36
Muut henkilösivukulut	-2 817 964,65	-3 038 463,33
Palvelujen ostot	-44 161 468,22	-300 053 848,79
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-13 523 485,48	-16 060 430,26
Avustukset	-15 958 918,95	-9 304 295,42
Muut toimintakulut	-11 769 421,51	-15 149 822,73
Toimintakulut	-176 616 886,21	-441 638 149,87
 TOIMINTAKATE	 -121 721 802,50	 -366 753 811,81
 Verotulot	 141 638 243,91	 245 149 699,99
Valtionosuudet	22 730 419,00	131 879 060,00
 <u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	2 799 911,38	2 147 461,64
Muut rahoitustuotot	4 212 525,38	3 589 623,15
Korkokulut	-5 141 474,75	-2 916 514,08
Muut rahoituskulut	-37 801,13	-158 519,68
Rahoitustuotot ja -kulut	1 833 160,88	2 662 051,03
VUOSIKATE	44 480 021,29	12 936 999,21
 <u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 606 262,23	-18 956 698,15
Arvonalentumiset	-757 230,18	-9 795,83
Poistot ja arvonalentumiset	-16 363 492,41	-18 966 493,98
 <u>Satunnaiset erät</u>		
Satunnaiset tuotot	0,00	4 473,19
Satunnaiset kulut	0,00	-1 340,61
Satunnaiset erät	0,00	3 132,58
TILIKAUDEN TULOS	28 116 528,88	-6 026 362,19
 Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	 113 264,40	 1 295 501,31
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	28 229 793,28	-4 730 860,88

TASE

VASTAAVAA

31.12.2023

31.12.2022

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	87 014,88	199 018,02
Muut pitkävaikutteiset menot	6 228 210,15	823 164,11
Ennakkomaksut	0,00	31 250,00
Aineettomat hyödykkeet	6 315 225,03	1 053 432,13

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	107 367 031,75	106 581 931,53
Rakennukset	105 237 533,19	109 584 756,21
Kiinteät rakenteet ja laitteet	43 862 951,25	44 017 279,32
Koneet ja kalusto	2 801 047,72	7 980 832,60
Muut aineelliset hyödykkeet	2 232 846,89	2 232 846,89
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	23 474 658,55	14 610 298,43
Aineelliset hyödykkeet	284 976 069,35	285 007 944,98

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	176 137 505,81	176 137 505,81
Kuntayhtymäosuudet	13 329 352,62	39 329 620,00
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	3 582 872,93	3 582 872,93
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	6 306 836,52	6 388 367,35
Muut lainasaamiset	5 263 214,10	5 263 214,10
Muut saamiset	750 234,67	595 114,67
Sijoitukset	205 370 016,65	231 296 694,86

PYSYVÄT VASTAAVAT

496 661 311,03

517 358 071,97

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Lahjoitusrahastojen varat	1 291 143,16	1 212 704,54
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 291 143,16	1 212 704,54

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	558 892,44	662 895,20
Vaihto-omaisuus	558 892,44	662 895,20

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Lainasaamiset	120 603 174,78	90 582 424,37
Siirtosaamiset	5 499 726,51	5 499 726,51
Pitkäaikaiset saamiset	126 102 901,29	96 082 150,88

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	3 611 110,10	4 044 521,74
Lainasaamiset	1 643 889,58	6 102 065,04
Muut saamiset	1 093 134,02	1 628 050,78
Siirtosaamiset	2 970 603,04	3 765 090,72
Lyhytaikaiset saamiset	9 318 736,74	15 539 728,28
Saamiset	135 421 638,03	111 621 879,16

Rahat ja pankkisaamiset

12 466 745,70

3 730 297,80

VAIHTUVAT VASTAAVAT

148 447 276,17

116 015 072,16

VASTAAVAA

646 399 730,36

634 585 848,67

VASTATTAVAA		
	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	262 881 029,80	293 099 755,40
Muut omat rahastot	1 000 000,00	1 000 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	15 883 577,31	20 614 438,19
Tilikauden yli-/alijäämä	28 229 793,28	-4 730 860,88
OMA PÄÄOMA	307 994 400,39	309 983 332,71
<u>POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET</u>		
Poistoero	2 493 258,98	2 606 523,38
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 493 258,98	2 606 523,38
<u>PAKOLLISET VARAUKSET</u>		
Eläkevaraukset	1 684 800,00	1 398 268,38
PAKOLLISET VARAUKSET	1 684 800,00	1 398 268,38
<u>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</u>		
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 218 011,25	1 199 324,29
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 218 011,25	1 199 324,29
<u>VIERAS PÄÄOMA</u>		
<u>Pitkäaikainen vieras pääoma</u>		
Joukkovelkakirjalainat	30 000 000,00	30 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	63 364 248,00	37 441 206,54
Saadut ennakot	4 296,21	2 000,00
Muut velat	51 207,48	45 703,30
Siirtovelat	410 355,00	559 575,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	93 830 106,69	68 048 484,84
<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	176 742 884,11	159 918 098,08
Lainat muilta luotonantajilta	35 763 549,20	40 263 616,39
Saadut ennakot	1 829 239,84	3 773 815,39
Ostovelat	9 690 948,89	30 016 684,28
Muut velat	4 724 262,08	4 902 369,34
Siirtovelat	10 428 268,93	12 475 331,59
Lyhytaikainen vieras pääoma	239 179 153,05	251 349 915,07
VIERAS PÄÄOMA	333 009 259,74	319 398 399,91
VASTATTAVAA	646 399 730,36	634 585 848,67

RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	44 480 021,29	12 936 999,21
Satunnaiset erät	0,00	3 132,58
Tulorahoituksen korjauserät	-5 787,70	-10 099 072,33
Toiminnan rahavirta	44 474 233,59	2 841 059,46
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-28 317 477,29	-29 891 743,28
Rahoitusosuudet investointimenoihin	786 900,00	373 797,86
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	396 752,50	6 944 056,54
Investointien rahavirta	-27 133 824,79	-22 573 888,88
Toiminnan ja investointien rahavirta	17 340 408,80	-19 732 829,42
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-155 120,00	-53 880,20
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	29 326,49
Antolainauksen muutokset	-155 120,00	-24 553,71
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 675 826,36	-8 909 179,36
Lyhytaikaisten lainojen muutos	13 923 586,66	15 404 236,98
Lainakannan muutokset	38 247 760,30	6 495 057,62
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-59 751,66	-6 121,08
Vaihto-omaisuuden muutos	104 002,76	344 755,92
Saamisten muutos	-23 799 758,87	-31 816 834,94
Korottomien velkojen muutos	-22 941 093,43	8 745 385,09
Muut maksuvalmiuden muutokset	-46 696 601,20	-22 732 815,01
Rahoituksen rahavirta	-8 603 960,90	-16 262 311,10
Rahavarojen muutos	8 736 447,90	-35 995 140,52
Rahavarat 31.12.	12 466 745,70	3 730 297,80
Rahavarat 1.1.	3 730 297,80	39 725 438,32
Rahavarojen muutos	8 736 447,90	-35 995 140,52

4.2 Konsernin tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA (1000 EUR)

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot	294 775	528 515
Toimintakulut	-376 368	-840 049
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	1 764	802
TOIMINTAKATE	-79 828	-310 733
Verotulot	139 650	243 335
Valtionosuudet	40 429	149 350
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	229	233
Muut rahoitustuotot	648	525
Korkokulut	-10 158	-5 525
Muut rahoituskulut	-98	-1 993
Rahoitustuotot ja -kulut	-9 379	-6 760
VUOSIKATE	90 871	75 192
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-50 553	-60 923
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	-8 176	-1 637
Poistot ja arvonalentumiset	-58 729	-62 560
<u>Satunnaiset erät</u>		
Satunnaiset tuotot	0	4
Satunnaiset kulut	0	-1
Satunnaiset erät	0	3
TILIKAUDEN TULOS	32 143	12 635
Tilikauden verot	-3 480	-3 556
Laskennalliset verot	93	-735
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-1 601	-2 369
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	27 154	5 975

KONSERNITASE (1000 EUR)

VASTAAVAA

31.12.2023 31.12.2022

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	1 304	3 355
Konserniliikearvo	2 064	2 654
Muut pitkävaikutteiset menot	9 374	3 918
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	4 987	5 609
Aineettomat hyödykkeet	17 728	15 536

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	120 971	121 569
Rakennukset	447 140	482 902
Kiinteät rakenteet ja laitteet	226 678	216 408
Koneet ja kalusto	13 418	25 512
Muut aineelliset hyödykkeet	7 853	7 711
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	84 190	99 823
Aineelliset hyödykkeet	900 250	953 925

Sijoitukset

Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	14 876	13 297
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden	8 735	8 838
Muut lainasaamiset	258	277
Muut saamiset	1 882	1 750
Sijoitukset	25 751	24 163
PYSYVÄT VASTAAVAT	943 729	993 624

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot	2 824	1 244
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 292	1 339
Muut toimeksiantojen varat	0	1 009
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	4 116	3 593

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	12 757	9 625
Keskeneräiset tuotteet	0	0
Valmiit tuotteet	342	345
Vaihto-omaisuus	13 099	9 970

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	950	478
Lainasaamiset	89	99
Muut saamiset	41	1 082
Pitkäaikaiset saamiset	1 080	1 659

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	34 482	58 808
Muut saamiset	8 690	14 017
Siirtosaamiset	9 381	13 475
Lyhytaikaiset saamiset	52 553	86 301
Saamiset	53 633	87 960

Rahoitusarvopaperit

Joukkovelkakirjalainasaamiset	80	81
Muut arvopaperit	228	1 541
Rahoitusarvopaperit	308	1 622

Rahat ja pankkisaamiset	31 518	61 070
VAIHTUVAT VASTAAVAT	98 559	160 621
VASTAAVAA	1 046 404	1 157 838

VASTATTAVAA

31.12.2023 31.12.2022

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	262 881	293 100
Muut omat rahastot	10 183	10 693
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	85 309	71 353
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	27 154	5 975
OMA PÄÄOMA	385 527	381 121

VÄHEMMISTÖOSUUDET	70 092	68 869

KONSERNIRESERVI	0	0

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	1 685	1 398
Muut pakolliset varaukset	0	2 539
PAKOLLISET VARAUKSET	1 685	3 937

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	2 824	1 472
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 260	1 372
Muut toimeksiantojen pääomat	0	1 009
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	4 083	3 854

VIERAS PÄÄOMAPitkäaikainen vieras pääoma

Joukkovelkakirjalainat	30 000	30 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	225 067	262 701
Pääomalainat	5 056	5 056
Lainat julkisyhteisöiltä	224	545
Lainat muilta luotonantajilta	8 135	3 003
Saadut ennakot	78	81
Liittymismaksut ja muut velat	20 571	20 470
Siirtovelat	410	560
Laskennalliset verovelat	4 224	4 316
Pitkäaikainen vieras pääoma	293 765	326 731

Lyhytaikainen vieras pääoma

Joukkovelkakirjalainat	0	23 408
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	208 918	208 364
Lainat julkisyhteisöiltä	328	851
Lainat muilta luotonantajilta	1 421	2 837
Saadut ennakot	3 989	5 718
Ostovelat	41 674	75 418
Liittymismaksut ja muut velat	9 634	12 265
Siirtovelat	25 281	44 457
Laskennalliset verovelat	6	7
Lyhytaikainen vieras pääoma	291 252	373 325
VIERAS PÄÄOMA	585 017	700 057
VASTATTAVAA	1 046 404	1 157 838

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA (1000 EUR)

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	90 871	75 192
Satunnaiset erät	0	3
Tilikauden verot	-3 480	-3 556
Tulorahoituksen korjauserät	-1 838	-5 665
Toiminnan rahavirta	85 553	65 974
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-107 091	-135 278
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 579	374
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus	5 400	21 711
Investointien rahavirta	-100 112	-113 193
Toiminnan ja investointien rahavirta	-14 559	-47 220
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-200	-113
Antolainasaamisten vähennykset	49	25
Rahoituksen rahavirta	-151	-87
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	70 532	64 510
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-24 721	-19 130
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-263	-8 229
Lainakannan muutokset	45 547	37 151
Oman pääoman muutokset	-563	0
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-33	119
Vaihto-omaisuuden muutos	-3 129	-3 754
Saamisten muutos	10 178	-10 073
Korottomien velkojen muutos	-19 734	13 678
Muut maksuvalmiuden muutokset	-12 718	-30
Rahoituksen rahavirta	32 116	37 033
Rahavarojen muutos	17 557	-10 186
Rahavarat 31.12.	31 827	62 691
Rahavarat 1.1.	14 270	72 878

5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. TILINPÄÄTÖSTÄ LAADITTAESSA NOUDATETUT ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperiaatteen mukaisesti. Suoriteperiaatteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti painotetun keskihankintahinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuus-arvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Kotkan kaupunki on tehnyt koronvaihtosopimuksia lainasalkun suojaamistarkoituksessa ja korkoriskin eliminoimiseksi. Kunta on sitonut pitkäaikaisten talousarviolainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkovaikutukset on kirjattu tulosvaikutteisesti.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Kuntakonsernitili

Tilikauden lopussa kuntakonsernilla on ollut konsernitilit Kymenlaakson Osuuspankissa.

Kirjaussuosituksen mukaan sopimukseen liitettyjen muiden yhteisöjen rahavarat esitetään taseessa kaupungin rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta ja muina lyhytaikaisina saatavina tytäryhtiöiltä.

Konsernitilin vaikutus taseessa on 35,8 milj. euroa. Kaupunki on velkaa tytäryhtiöille 35,8 milj. euroa tytäryhtiöiden konsernitilien talletuksista. Tytäryhtiöiden konsernitilivelka kaupungille on 0,02 milj. euroa.

Kaupungin lyhytaikaiset lainat ilman konsernitilivelkaa on yhteensä 176,7 milj. euroa.

Muut lyhytaikaiset saamiset ilman konsernitilisaatavia on yhteensä 1,6 milj. euroa.

KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia. Vertailukelvottomuutta aiheuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluiden siirtyminen hyvinvointialueille.

Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä Kymsoten toiminta siirtyi varoiteen ja velkoiteen Kymenlaakson hyvinvointialueelle 1.1.2023. Kunnan palveluostot kuntayhtymältä sisältyvät vertailuvuoden palveluiden ostoihin.

Hyvinvointialueelle siirtyi myös kunnan liikelaitoksena toimineen Kymenlaakson Pelastuslaitoksen käyttöomaisuus ja lomapalkkavelka. Kymenlaakson Pelastuslaitos on vertailuvuonna sisällynyt kunnan tilinpäätökseen keskinäiset erät eliminoiden. Pelastuslaitoksen muiden jäsenkuntien maksusuudet sisältyvät vertailuvuoden toimintatuottoihin.

Hyvinvointialueiden aloittamisen johdosta tilikauden 2023 verotulot ja valtionosuudet eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilikauteen. Sote -uudistuksen seurauksena kuntien rahoitusrakenne muuttui olennaisesti, kun valtionrahoitusta siirrettiin kunnilta hyvinvointialueille. Muutosta tapahtui sekä valtionosuuksissa että verotuloissa.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 11.12.2023 hyväksynyt pysyvien vastaavien laskentaohjeet ja poistosuunnitelman päivityksen. Muutettua poistosuunnitelmaa sovellettiin takautuvasti 1.1.2023 alkaen.

Muutetun poistosuunnitelman mukaan kiinteiden rakenteiden ja laitteiden menojäännöspoistot on muutettu tasapoistoiksi. Muutos aiheuttaa suunnitelman mukaisten poistojen vertailukelvottomuutta.

Hyväksyttyyn poistosuunnitelmaan lisättiin uutena omaisuusryhmänä osallistuminen toisen yhteisön hankkeisiin. Omaisuusryhmään sovelletaan tasapoistosuunnitelmaa.

Valtatie 7 kirjanpidon tasearvo 1.1.2023 siirrettiin uuteen omaisuusryhmään kiinteiden rakenteiden ja laitteiden omaisuusryhmästä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätös sisältää konsernituloslaskelman, konsernitaseen ja konsernin rahoituslaskelman.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty osakkuusyhteisöistä Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu -konserni sekä Kymenlaakson Jäte -konserni.

Muut osakkuusyhtiöt ja omistusyhteisyydet ovat merkitykseltään vähäisiä.

Konserniyhteisöjen tilinpäätökset on laadittu 31.12.2023 ja ne perustuvat 12 kuukauden pituisiin tilikausiin.

Hyvinvointialueelle siirtyneiden omaisuus- ja pääomaerien aiheuttamat muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta annetun lain (616/2021) 4 luku sisältää säännökset uudistuksen omaisuusjärjestelystä, mitä on noudatettu tämän tilinpäätöksen laadinnassa.

Omaisuusjärjestelyt vaikuttavat siihen, mitkä yhteisöt on yhdistetty kuntakonsernin konsernitilinpäätökseen, ja siten myös konsernitilinpäätöksen oikaisu- ja eliminointikirjauksiin.

Voimaantulon mukaan hyvinvointialueelle siirtyi konserniin kuuluvista yhteisöistä Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä ja Kymenlaakson pelastuslaitos.

Muutoksen vaikutus konsernin avaavan taseen loppusummaan -167,3 milj. euroa, pysyviin vastaaviin -93,6 milj. euroa ja omaan pääomaan -22,6 milj. euroa.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- / alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhtiöosuudet konsernitaseessa sisältää vain pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt osakkuusyhteisöt, muut osakkuusyhtiöt ja omistusyhteisyydet ovat kohdassa Muut osakkeet ja osuudet.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on vuodesta 2015 lähtien jaettu uuden yleisohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- ja alijäämään sekä

konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Yleisohjeen muutoksella oli oleellinen vaikutus Kotka-konsernin kertyneen kumulatiivisen alijäämän määrään.

Kiinteistöveron eliminointi

Konserniyhtiöiden maksamat kiinteistöverot on eliminoitu sisäisinä erinä.

2. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto	15 745 657	8 419 785	1 249 240	2 165 875
Sosiaali- ja terveystalvet	10 294 709	210 796 035	10 294 709	12 278 512
Opetus- ja kulttuuripalvelut	13 243 751	12 426 481	6 326 612	5 369 910
Yhdyskuntapalvelut	170 167 639	216 019 381	0	16 755 952
Muut palvelut	85 323 218	80 852 966	36 051 572	37 039 374
Toimintatuotot yhteensä	294 774 975	528 514 647	53 922 133	73 609 623

3. VEROTULOJEN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Kunnan tulovero	112 256 957	209 653 777	112 256 957	209 653 777
Osuus yhteisöveron tuotosta	12 290 486	19 305 316	12 290 486	19 305 316
Kiinteistövero	15 102 610	14 376 147	17 090 801	16 190 607
Verotulot yhteensä	139 650 053	243 335 240	141 638 244	245 149 700

4. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Kunnan peruspäalvelujen valtionosuus	16 890 628	108 346 546	16 890 628	108 346 546
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	11 015 508	11 002 452	11 015 508	11 002 452
Koulutuskuntayhtymän valtionosuus	17 698 272	17 470 938	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-1 955 349	-1 717 039	-1 955 349	-1 717 039
Verotulomenetysten kompensatio	7 795 140	25 249 553	7 795 140	25 249 553
Valtionosuudet yhteensä	40 428 691	149 349 998	22 730 419	131 879 060

5. PALVELUIDEN OSTOJEN ERITTELY

	Kaupunki	
	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	7 681 954	259 678 424
Muiden palvelujen ostot	36 479 514	40 375 425
Kaupungin palvelujen ostot yhteensä	44 161 468	300 053 849

6. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA KUNNAN TILINPÄÄTÖKSESSÄ

Poistojen määrittelymiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöajan mukaan.

	Poistolaji	Poistoaika
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	3-5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	3-40 vuotta
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset	tasapoisto	3-50 vuotta 10-30
Kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	vuotta
Koneet ja kalusto	tasapoisto	3-15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit	ei poistoa	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa ja joiden taloudellinen pitoaika on alle 3 vuotta, on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

Kaupunginvaltuusto on 11.12.2023 hyväksynyt uudet pysyvien vastaavien laskentaohjeet.

Päivitetty poistosuunnitelma on otettu käyttöön takautuvasti tilikauden 2023 alusta alkaen.

Poistosuunnitelma ei enää sisällä menojäännöspoistoja, vaan myös kiinteiden rakennelmien ja laitteiden poistosuunnitelmissa noudatetaan tasapoistosuunnitelmaa.

Muihin pitkävaikutteisiin menoihin on tilikaudella 2023 lisätty uudet tase-erät: Osallistuminen toisen yhteisön tie-, rata- ja muihin hankkeisiin. Valtatie 7 (moottoritie E18) investoinnin menojäännös on siirretty kiinteistä rakenteista ja laitteista mainittuun omaisuusryhmään ja jäljellä oleva poistoaika on määritelty tasapoistoina.

Investointien rahoitusosuuksiin on tilikaudesta 2023 lähtien sisällytetty vain valtion investointiavustukset.

Yksityisten yritysten suorittamat maksuosuudet yhteisesti toteutettaviin hankkeisiin on käsitelty käyttötalouden tulona ja vastaavat kustannukset käyttötalouden kustannuksina.

7. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	Konserni	
	2023	2022
Eläkevastuu	1 398 268	1 741 776
HVA muutos	0	0
Eläkevastuu 1.1.	1 398 268	1 741 776
Lisäykset tilikaudella	286 532	0
Vähennykset tilikaudella	0	-343 507
Eläkevastuu 31.12.	1 684 800	1 398 268
Muut pakolliset varaukset	0	0
HVA muutos	0	0
Muut pakolliset varaukset 1.1.	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu	2 538 510	2 726 583

HVA muutos	-2 538 510	0	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	0	2 726 583	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	-188 073	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	0	2 538 510	0	0

8. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	332 140	1 763 907	332 140	1 763 907
Rakennusten luovutusvoitot	0	3 368 490	0	465 167
Osakkeiden luovutusvoitot	236 255	332 624	22 929	0
Muut luovutusvoitot	51 831	536 717	0	86 552
Luovutusvoitot yhteensä	620 226	6 001 736	355 069	2 315 625
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	0	10 163	0	10 163
Rakennusten luovutustappiot	143 241	742 853	0	0
Osakkeiden luovutustappiot	62 750	0	62 750	0
Muut luovutustappiot	53 916	8 721	0	0
Luovutustappiot yhteensä	259 906	761 737	62 750	10 163

9. SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Satunnaiset tuotot				
Muut satunnaiset tuotot	0	4 473	0	4 473
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	4 473	0	4 473
Satunnaiset kulut				
Muut satunnaiset kulut	0	1 341	0	1 341
Satunnaiset kulut yhteensä	0	1 341	0	1 341

10. OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	Kaupunki	
	2023	2022
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	3 510 015	3 000 015
Osinkotuotot muista yhteisöistä	458 590	273 040
Yhteensä	3 968 605	3 273 055

11. ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

	Kaupunki	
	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	113 264	1 295 501
Yhteensä	113 264	1 295 501

12. PYSYVIEN VASTAAVIEN ERITTELYT

KAUPUNKI

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjel- mistot	Muut pitkävaikut- teiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno	0	199 018	823 164	31 250	1 053 432
HVA muutos	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	199 018	823 164	31 250	1 053 432
Lisäykset tilikauden aikana	0	19 230	132 031	0	151 261
Vähennykset tilikauden aikana	0	-19 230	0	0	-19 230
Siirrot erien välillä	31 250	0	5 936 863	-31 250	5 936 863
Tilikauden poisto	0	-143 253	-663 847	0	-807 100
Poistamaton hankintameno 31.12.	31 250	55 765	6 228 210	0	6 315 225
Kirjanpitoarvo 31.12.	31 250	55 765	6 228 210	0	6 315 225

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset han- kinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno	106 581 932	109 584 756	44 017 279	7 980 833	2 232 847	14 610 298	285 007 945
HVA muutos	0	0	0	-4 769 710	0	-1 144 555	-5 914 265
Poistamaton hankintameno 1.1.	106 581 932	109 584 756	44 017 279	3 211 123	2 232 847	13 465 743	279 093 680
Lisäykset tilikauden aikana	776 635	3 692 311	3 842 124	240 778	0	19 613 078	28 164 927
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-67 200	-49 700	0	0	-670 000	-786 900
Vähennykset tilikauden aikana	-2 382	0	0	0	0	0	-2 382
Siirrot erien välillä	10 847	1 718 009	1 171 305	97 139	0	-8 934 163	-5 936 863
Tilikauden poisto	0	-9 690 343	-4 360 827	-747 992	0	0	-14 799 162
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	-757 230	0	0	0	-757 230
Poistamaton hankintameno 31.12.	107 367 032	105 237 533	43 862 951	2 801 048	2 232 847	23 474 659	284 976 069
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	107 367 032	105 237 533	43 862 951	2 801 048	2 232 847	23 474 659	284 976 069

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistus- yhteys- yhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno	176 137 506	3 582 873	39 329 620	6 388 367	225 438 366
HVA muutos	0	0	-26 000 267	0	-26 000 267
Hankintameno 1.1.	176 137 506	3 582 873	13 329 353	6 388 367	199 438 099
Lisäykset	0	0	0	1 290	1 290
Vähennykset	0	0	0	-82 821	-82 821
Hankintameno 31.12.	176 137 506	3 582 873	13 329 353	6 306 837	199 356 568
Kirjanpitoarvo 31.12.	176 137 506	3 582 873	13 329 353	6 306 837	199 356 568
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konser- niyhteis- söt	Saamiset kuntayh- tymät	Saamiset muut yh- teisöt	Yhteensä
Hankintameno	0	5 469 230	0	389 099	5 858 329
HVA muutos	0	0	0	0	0
Hankintameno 1.1.	0	5 469 230	0	389 099	5 858 329
Lisäykset	0	55 200	0	99 920	155 120
Hankintameno 31.12.	0	5 524 430	0	489 019	6 013 449
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	5 524 430	0	489 019	6 013 449

KONSERNI

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjel- mistot	Konserniliikearvo	Liikearvo	Muut pitkävaikut- teiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno	1 289 987	2 064 953	2 653 739	39 298	3 878 753	5 608 974	15 535 705
HVA muutos	-8 874	-1 717 009	0	-34 714	-178 547	-1 321 725	-3 260 869
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 281 113	347 944	2 653 739	4 584	3 700 206	4 287 249	12 274 835
Lisäykset tilikauden aikana	0	112 920	0	0	811 542	978 345	1 902 807
Vähennykset tilikauden aikana	0	-19 230	0	0	0	0	-19 230
Siirrot erien välillä	149 210	0	0	0	6 184 580	-278 967	6 054 822
Tilikauden poisto	-348 529	-219 852	-589 951	-1 528	-1 324 983	0	-2 484 843
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 081 794	221 782	2 063 788	3 056	9 371 345	4 986 627	17 728 391
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 081 794	221 782	2 063 788	3 056	9 371 345	4 986 627	17 728 391
Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset han- kinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno	121 568 892	482 901 687	216 407 892	25 512 200	7 711 175	99 823 294	953 925 140
HVA muutos	-1 475 653	-52 602 902	-3 298 427	-12 612 042	-30 698	-19 918 056	-89 937 777
Poistamaton hankintameno 1.1.	120 093 238	430 298 786	213 109 465	12 900 158	7 680 478	79 905 238	863 987 363
Lisäykset tilikauden aikana	883 848	12 890 862	6 724 727	2 333 534	21 656	82 217 849	105 072 477
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-277 545	-577 408	0	0	-723 854	-1 578 807
Vähennykset tilikauden aikana	-48 485	-787 779	-4 041 649	-23 383	-34 807	0	-4 936 102
Siirrot erien välillä	56 950	39 873 423	29 206 591	1 330 286	687 286	-77 209 358	-6 054 822
Tilikauden poisto	0	-27 459 100	-16 986 331	-3 120 722	-501 928	0	-48 068 082
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-14 737	-7 398 190	-757 230	-1 833	0	0	-8 171 991
Poistamaton hankintameno 31.12.	120 970 814	447 140 456	226 678 165	13 418 040	7 852 686	84 189 874	900 250 035
Kirjanpitoarvo 31.12.	120 970 814	447 140 456	226 678 165	13 418 040	7 852 686	84 189 874	900 250 035

Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	Osakkeet omistusyhteisö-	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	
	yhteisöt			
Hankintameno	13 297 488	8 838 156	22 135 644	
HVA muutos	-186 267	-129 786	-316 053	
Hankintameno 1.1.	13 111 220	8 708 370	21 819 590	
Lisäykset	0	115 516	115 516	
Vähennykset	0	-84 821	-84 821	
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	1 764 451	0	1 764 451	
Hankintameno 31.12.	14 875 671	8 739 065	23 614 737	
Arvonlennukset	0	-4 060	-4 060	
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 875 671	8 735 005	23 610 676	
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk-lainasaamiset	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	
Hankintameno	0	2 027 087	2 027 087	
HVA muutos	0	-37 481	-37 481	
Hankintameno 1.1.	0	1 989 606	1 989 606	
Lisäykset	0	200 000	200 000	
Vähennykset	0	-49 477	-49 477	
Hankintameno 31.12.	0	2 140 129	2 140 129	
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	2 140 129	2 140 129	
Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	440 963	389 912	51 364	0
Muut maa- ja vesialueet	120 529 851	121 178 980	107 315 668	106 581 932
Maa- ja vesialueet yhteensä	120 970 814	121 568 892	107 367 032	106 581 932

OMISTUKSIA MUISSA YHTEISÖISSÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

13.-15. OMISTUKSET TYTÄRYHTEISÖISSÄ, KUNTAYHTYMISSÄ JA OSAKKUUSYHTEISÖISSÄ

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta (1000€)	Kuntakonsernin osuus vieraasta pääomasta (1000€)	Kuntakonsernin osuus tilikauden voitosta/ tappi- osta (1000€)
Tytäryhteisöt						
Kotkan Asunnot Oy	0159932-6	100,00 %	100,00 %	17 532	44 520	337
Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy	2615544-9	100,00 %	100,00 %	65 602	35 032	-6 512
Kotkan Kaupunginteatteri Oy	0159898-0	100,00 %	100,00 %	480	476	-47
Kotkan Energia Oy	1778863-1	100,00 %	100,00 %	65 748	79 780	7 741
HaminaKotka Satama Oy	2380744-8	60,00 %	60,00 %	44 166	65 190	1 421
Cursor Oy	0727178-6	86,40 %	86,40 %	10 316	9 115	591
Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy	2425368-6	51,00 %	51,00 %	12 859	30 013	709
Kymenlaakson Vesi Oy	0633232-1	70,00 %	70,00 %	8 101	6 386	220
Kymenlaakson Orkesteri Oy	1519805-6	66,50 %	66,50 %	36	371	-112
Kotka Maretarium Oy	1652254-0	97,17 %	97,17 %	404	69	69
Kymijoen Ravintopalvelut Oy	1635108-3	66,30 %	66,38 %	761	5 189	100
Kymen Vesi Oy	2081160-1	62,93 %	62,93 %	28 013	39 038	2
Sunilan Kantola Oy	0722055-9	100,00 %	100,00 %	241	405	-32
Kotkan Tapahtumakeskus Oy	3138054-4	100,00 %	100,00 %	59	204	-684
Kuntayhtymät						
Kymenlaakson Liitto	0206714-5	32,21 %	32,17 %	288	207	-16
Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä	1958694-5	67,96 %	67,96 %	19 059	5 540	-2 983
Osakkuusyhteisöt						
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	2472908-2	25,50 %	25,50 %	0	0	0
Kymenlaakson Jäte Oy	1093000-9	27,32 %	27,32 %	0	0	0
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Kotkan Golf Oy	0633937-1	28,00 %	28,00 %	0	0	0

16. SAAMISTEN ERITTELY

	Kaupunki			
	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	1 424 765	0	357 288
Lainasaamiset	120 529 244	1 643 890	90 513 133	6 102 065
Muut saamiset	0	22 313	0	34 583
Siirtosaamiset	5 499 727	71 656	5 499 727	34 360
Yhteensä	126 028 970	3 162 623	96 012 860	6 528 296
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	26 283	0	301 178
Siirtosaamiset	0	0	0	42 268
Yhteensä	0	26 283	0	343 446
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0	327	0	6 825
Lainasaamiset	15 791	0	15 791	0
Yhteensä	15 791	327	15 791	6 825
Saamiset yhteensä	126 044 761	3 189 233	96 028 651	6 878 567

17.SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Verosaamiset	1 091 673	1 533 353	0	0
Jaksotetut henkilöstökulut	194 235	174 493	16 430	372
Kelan korvaus työterveyshuollosta	1 020 942	1 042 590	853 790	410 000
Ennakkomenot	272 644	864 534	0	0
Valtion tuet ja avustukset	493 146	2 779 804	450 557	334 405
EU-tuet ja -avustukset	2 225 800	2 088 605	0	0
Muut tuet ja avustukset	131 960	578 469	0	578 469
Projektisaamiset	36 327	97 530	36 327	97 530
Vuokrasaamiset	0	8 998	0	0
Korkojaksotukset	356 129	23 914	71 656	34 360
Koulutuskorvaukset	22 224	88 993	21 700	27 500
Valtionosuudet/investointituet	738 053	0	0	0
Korvaukset vastaanottokeskustoimintaan	140 639	722 327	140 639	722 327
Joukkoliikenteen valtionapu	892 000	1 241 000	892 000	1 241 000
Muut siirtosaamiset, konsernin keskinäiset	0	28 655	5 499 727	5 541 995
Saamiset vakuutuslaitoksilta	633	646	0	0
Laskuttamaton myynti	0	31 097	0	0
Muut siirtosaamiset	1 764 290	2 170 184	487 505	276 861
Yhteensä	9 380 694	13 475 193	8 470 330	9 264 817

18. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma	293 099 755	293 099 755	293 099 755	293 099 755
HVA muutos	-30 218 726	0	-30 218 726	0
Peruspääoma 1.1.	262 881 030	293 099 755	262 881 030	293 099 755
Peruspääoma 31.12.	262 881 030	293 099 755	262 881 030	293 099 755
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	7 378 709	7 378 709	0	0
HVA muutos	0	0	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	7 378 709	7 378 709	0	0
Siirrot erien välillä	-510 000	0	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	6 868 709	7 378 709	0	0
Muu oma rahasto 3	3 314 018	3 314 018	1 000 000	1 000 000
HVA muutos	0	0	0	0
Muu oma rahasto 3 1.1.	3 314 018	3 314 018	1 000 000	1 000 000
Muu oma rahasto 3 31.12.	3 314 018	3 314 018	1 000 000	1 000 000
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	10 182 726	10 692 726	1 000 000	1 000 000
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	77 328 212	71 353 023	15 883 577	20 614 438
HVA muutos	7 619 058	0	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	84 947 269	71 353 023	15 883 577	20 614 438
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	-148 221	0	0	0
Siirto vahinkorahastoon	510 000	0	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	85 309 048	71 353 023	15 883 577	20 614 438
Tilikauden yli-/alijäämä	27 154 443	5 975 189	28 229 793	-4 730 861
Oma pääoma yhteensä	385 527 248	381 120 693	307 994 400	309 983 333

Konsernin edellisten tilikausien yli-/alijäämän avaavan taseen muutosten laskelma

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.2022	77 328 212
Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä siirtynyt hyvinvointialueelle	7 182 497
Pysyvien vastaavien sisäisen kate	436 561
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.2023	<u>84 947 269</u>

19. ERITTELY POISTOEROSTA

Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten purun vaikutus konsernin lukuihin

	Konserni	
	2023	2022
Laskennallisten verovelkojen muutos	146 297	81 280
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	-844 749	-1 701 903
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	213 366	94 037
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 1.1.	10 479 019	11 719 483
Vähemmistöosuus 1.1.	4 376 095	4 347 874
Yrityskaupat ja tytäryhtiöiden omistusosuuksien muutokset	0	91 649
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-213 366	-94 037
Poistoero	-17 072 513	-17 917 262

20. PITKÄAIKAISET VELAT

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	112 787 992	105 172 556	50 689 662	30 000 000
Lainat julkisyhteisöiltä	8 523 180	60 023 179	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	5 377 778	6 148 148	0	0
Muut velat	10 039 891	9 803 131	0	0
Pitkäaikaiset velat konserniyhteisöiltä	9 666	16 004	0	0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	136 738 507	181 163 018	50 689 662	30 000 000

21. VIERAS PÄÄOMA

	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0	35 763 549	0	40 263 616
Ostovelat	0	1 889 224	0	2 405 832
Muut velat	0	735 000	0	735 000
Siirtovelat	0	35	0	25 786
Yhteensä	0	38 387 809	0	43 430 234
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	3 655	0	19 401 602
Yhteensä	0	3 655	0	19 401 602
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0	74 028	0	71 414
Yhteensä	0	74 028	0	71 414

22. MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksut	15 369 599	15 120 650	0	0
Muut velat	5 201 118	5 349 160	51 207	45 703
Muut velat yhteensä	20 570 718	20 469 811	51 207	45 703

23. SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Verovelat	813 347	369 900	0	0
Jaksotetut henkilöstökulut	2 948 989	6 705 316	477 106	2 014 110
Lomapalkkajaksotukset	14 888 205	31 044 132	9 524 179	9 432 445
Korkojaksotukset	1 567 186	1 039 355	262 484	272 455
Tuloennakot	247 959	720 034	0	0
Leasingkulut	907 858	749 499	0	0
Vuokrajaksotukset	1 187	12 504	0	0
Potilasvakuutus	0	310 560	0	0
Valtion tuet, avustukset ja korvaukset	56 061	134 695	56 061	134 695
Muut tuet, avustukset ja korvaukset	0	40 309	0	40 309
Muut siirtovelat, konsernin keskinäiset	0	0	35	25 786
Muut siirtovelat	4 260 666	3 890 736	518 759	1 115 106
Yhteensä	25 691 458	45 017 040	10 838 624	13 034 907

24. KIINNITYKSET, PANTTAUKSET TAI MUUT OMAISUUSVELKOJEN VAKUUDET

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	77 983 745	69 416 378	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	68 820 817	70 264 285	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	72 225 462	59 261 443	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	88 445 087	85 782 201	0	0
Muut lainat	551 863	1 396 287	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	25 411 549	25 411 549	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	182 677 453	181 458 035	0	0

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 121 775	5 996 996	0	0
Panttatut osakkeet	7 094 501	7 094 501	0	0
Panttatut osakkeet yhteensä	7 094 501	7 094 501	0	0

25.-27. VAKUUDET JA TAKAUKSET

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	24 759 584	24 759 584	0	0
Yrityskiinnitykset	29 478 031	25 578 031	0	0
Pantattujen arvopapereiden kirjanpito- arvo	304 355	3 350 564	0	0
Talletukset	25 000	25 000	0	0
Takaukset	1 345 000	9 704 888	0	0
Yhteensä	55 911 970	63 418 067	0	0
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuu- det				
Kiinteistökiinnitykset	0	30 342	0	0
Takaukset	119 941 003	346 359 913	110 124 908	129 264 466
Yhteensä	119 941 003	346 390 255	110 124 908	129 264 466
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Takaukset	2 490 995	119 725	2 417 875	15 225
Yhteensä	2 490 995	119 725	2 417 875	15 225

28. VUOKRAVASTUUT

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Toimitilojen vuokravastuut	18 830 071	86 302 101	106 544 755	137 760 894
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	28 514 908	22 227 571	1 964 360	2 140 426
Maa-aluiden vuokravastuut	110 728 994	101 088 151	0	0
Muut vuokravastuut	167 158	172 151	0	0
Vuokravastuut yhteensä	158 241 130	209 789 975	108 509 115	139 901 321
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	14 305 834	21 376 311	7 587 834	10 035 848

Kotkan (kunta) leasing sopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita. Kaupungin leasingvastuut muodostuvat Nordea Pankki Suomi Oyj:n ja Kuntarahoituksen kanssa tehdyistä sopimuksista.

Konsernin leasing sopimukseen sisältyy Kotkan Energia Oy:n osalta takaisinostositoumuksia, joiden mukaan yhtiön on ositettava ostaja leasing sopimuksilla vuokratuille kohteille. Velvollisuudet laukeavat vuosien 2024-2033 välillä ja ne ovat yhteismääriltään 12,7 milj. euroa.

29. VASTUUSITOUMUKSET

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			248 112 793	296 002 793
Jäljellä oleva pääoma			110 124 908	129 480 754
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	9 916 531	87 000	9 916 531	87 000
Jäljellä oleva pääoma	2 417 875	15 225	2 417 875	15 225
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista			Kaupunki	
			2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			419 909 990	387 926 049
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.			334 258	224 331

30. MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuut				
Muut sopimusvastuut	8 033 163	9 850 000	8 020 000	9 850 000
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	7 020 000	1 970 254	7 020 000	1 970 254
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet	2 739 474	4 031 474	2 739 474	4 031 474
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	1 439 474	4 031 474	1 439 474	4 031 474
Sitoumukset avustukseen	4 227 135	4 134 255	4 227 135	4 134 255
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	4 191 935	1 607 142	4 191 935	1 607 142
Hankkeiden omarahoitusvastuu	0	1 774 392	0	1 774 392
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	0	45 000	0	45 000
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0	60 000	0	60 000
Sopimusvastuut yhteensä	14 999 772	19 835 121	14 986 610	19 835 121
Arvonlisäveron palautusvastuu	24 555 330	23 453 979	4 218 006	4 794 971
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	661 321	9 230 576	661 321	0
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	4 788 336	4 788 336	4 788 336	4 788 336

Kunnan johdannaissopimukset 31.12.2023

Kotkan kaupungilla on 3 kpl johdannaissopimuksia. Kaikki sopimukset on tehty suojaamaan lainasalkkua. Sopimuksista yksi on tulevaisuudessa alkava, tämän tarkoitus on suojata kaupunginlainsalkkua myös pitemmällä aikavälillä. Kaikki sopimukset ovat suojaustarkoituksessa tehtyjä, hankintamenottomia ja odotetaan erääntyvän nolla-arvoisina sopimuskauden päättyessä.

Kaupungin lainakanta 31.12.2023 on 352,1 milj. euroa (sisältää pitkät lainat, lyhyet lainat, kaupungin tilin saldon, konsernitilivelan sekä leasingvastuun), josta pitkäaikaista kiinteäkorkoista lainaa on 6,1 milj. euroa ja pitkäaikaista vaihtuvakorkoista 91,4 milj. euroa. Aktiivisia johdannaissopimuksia oli 150 milj. euroa, lainakannan suojausaste oli 53,52 % (laskenta ei sisällä konsernitilivelkaa).

Aktiiviset johdannaissopimukset	Sopimuskausi	Nimellispääoma 1000 €	Markkina-arvo 31.12.2023 1000 €	Kaupunki maksaa	Kaupunki vastaanottaa	Sopimuksen vastapuoli
Koronvaihtosopimus, 3556434. Koronvaihtosopimus on tehty lainasalkun suojaamiseksi, sopimuksella muutetaan vaihtuvakorkoiset lainat kiinteäkorkoisiksi. Osapuolilla on oikeus purkaa sopimus 04.03.2030 ja 04.03.2040, purkoikeuden käyttöön vaikutta sen hetkinen korkotilanne.	05.12.2019- 07.12.2049	70 000	-9 973	Ensimmäiset 5 vuotta kiinteää korkoa 1,26 % ja sen jälkeen 25 vuotta kiinteää korkoa 3,16 %	3 kk euribor	Nordea Bank Abp
Koronvaihtosopimus, 1709429. Koronvaihtosopimus on tehty lainasalkun suojaamiseksi, sopimuksella muutetaan vaihtuvakorkoiset lainat kiinteäkorkoisiksi. Osapuolilla on oikeus purkaa sopimus 11.12.2028 ja 11.12.2038, purkoikeuden käyttöön vaikutta sen hetkinen korkotilanne.	13.12.2018 - 13.12.2048	80 000	2 315	Kiinteää korkoa 2,291 %	3 kk euribor	Swedbank AB
Yhteensä		150 000	-7 658			

Ei-aktiiviset johdannaissopimukset	Sopimuskausi	Nimellispääoma 1000 €	Markkina-arvo 31.12.2023 1000 €	Kaupunki maksaa	Kaupunki vastaanottaa	Sopimuksen vastapuoli
Koronvaihtosopimus, BP4FT Koronvaihtosopimus on tehty lainasalkun suojaamiseksi, sopimuksella muutetaan vaihtuvakorkoiset lainat kiinteäkorkoisiksi. Osapuolilla on oikeus purkaa sopimus 28.01.2030 ja 29.01.2035, purkoikeuden käyttöön vaikutta sen hetkinen korkotilanne	01.10.2026 - 31.12.2038	70 000	3 420	Kiinteää korkoa 2,06 %	3 kk euribor	Danske Bank Oyj
Yhteensä		70 000	3 420			

Kaikki sopimukset yhteensä		220 000	-4 238			

Kotka-konsernin johdannaissopimukset 31.12.2023 yhteenveto

Kaupunki

(Kaikki sopimukset suojaavia)

	1 000 € Nimellispääoma 31.12.2023	1 000 € Markkina-arvo 31.12.2023
Koronvaihtosopimukset		
Aktiiviset		
3556434	70 000	-9 973
1709429	80 000	2 315
Yhteensä	150 000	-7 658
Ei aktiiviset		
BP4FT	70 000	-11 393
Yhteensä	70 000	3 420
Kaikki yhteensä	220 000	-4 238

Kotkan Energia (100%)

(Kaikki sopimukset suojaavia)

	Käypä arvo 31.12.2023
Sähköjohdannaiset	
Ostettu, alle 1v	26
Myyty, alle 1v	531
Ostettu, yli 1v	33
Myyty, yli 1 v	5
Kaikki yhteensä	595

	Nimellispääoma 31.12.2023	Markkina-arvo 31.12.2023
Koronvaihtosopimukset		
Sopimus nro 1	7 328	137
Sopimus nro 2	4 054	-170
Sopimus nro 3	5 262	-400
Sopimus nro 4	10 000	1 248
Sopimus nro 5	3 200	56
Sopimus nro 6	8 000	120
Sopimus nro 7	4 000	-1
Sopimus nro 8	5 000	91
Sopimus nro 9	5 000	313
Sopimus nro 10	5 000	172
Sopimus nro 11	4 800	193
Kaikki yhteensä	61 644	1 757

HaminaKotka Satama (60%)

(Kaikki sopimukset suojaavia)

	Nimellispääoma 31.12.2023	Markkina-arvo 31.12.2023
Koronvaihtosopimukset		
Kaikki yhteensä	9 000	-480

Kymenlaakson

Kampuskiinteistöt Oy (51%)

(Kaikki sopimukset suojaavia)

	Nimellispääoma 31.12.2023	Markkina-arvo 31.12.2023
Koronvaihtosopimukset (ei aktiivinen)		
Kaikki yhteensä	10 200	660

Cursor (86,4%)
(Kaikki sopimukset suojaavia)

	Nimellispääoma	Markkina-arvo
	31.12.2023	31.12.2023
Koronvaihtosopimukset		
Kaikki yhteensä	2 808	289

Kymijoen Ravintopalvelut (66,3%)
(Kaikki sopimukset suojaavia)

	Nimellispääoma	Markkina-arvo
	31.12.2023	31.12.2023
Koronvaihtosopimukset		
Kaikki yhteensä	2 574	107

	Nimellispääoma	Markkina-arvo
	31.12.2023	31.12.2023
Emo	220 000	-4 238
Tytöt + kuntayhtymä	86 226	2 929
Kaikki yhteensä	306 226	-1 309

31. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.

Henkilöstömäärä Kotkan kaupungilla ja sen liikelaitoksessa (joulukuun tilannetieto 2021, 2022 ja 2023)				
	2021	2022	2023	2022 - 2023
Kotkan kaupunki	1809	1844	1746	-98

Vastuualue / yksikkö	Määräaikainen			Vakituinen			Yhteensä		
	Keski-ikä	Keskimäär. palvelusaika	Henkilöstö yhteensä	Keski-ikä	Keskimäär. palvelusaika	Henkilöstö yhteensä	Keski-ikä	Keskimäär. palvelusaika	Henkilöstö yhteensä
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	35	1,7	3	51	15	36	50	14	39
Kulttuurin vastuualue	40	2,8	8	51	16	65	50	14	73
Liikuntapalveluiden yksikkö	29	1,7	6	37	8	11	34	5	17
Nuorisotyön yksikkö	44	3,3	5	39	8	16	40	7	21
Opetustoimen vastuualue	42	6,1	135	47	13	511	45	11	645
Hyvinvoinnin- ja terveydenhuollon vastuu	45	4,7	35	50	10	18	47	7	53
Teknisten palvelujen vastuualue	46	2,5	20	51	14	304	50	14	325
Varhaiskasvatuksen vastuualue	40	5,8	116	49	17	362	47	14	477
Ympäristöpalvelujen yksikkö	37	1,8	2	49	12	28	48	11	30
Henkilöstöasoiden yksikkö	-	-	-	52	17	15	52	17	15
Taloussyksikkö	-	-	-	50	11	11	50	11	11
Kaupunkikeh. ja viest. toim.yks.	-	-	-	55	10	6	55	10	6
Hallintoyksikkö	53	5,4	3	48	16	33	48	16	36
Yhteensä	42	5,4	332	49	15	1414	47	13	1746

32. HENKILÖSTÖKULUT

	Kaupunki	
	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	91 203 592	101 069 753
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin *)	646 796	551 307
Henkilöstökulut yhteensä	91 850 388	101 621 060

*) vain aktivoidu tuntipalkat

Pysyviin vastaaviin on lisäksi aktivoitu oman työn osuutena 854 331 euroa kuukausipalkkojen henkilöstökuluja. Kirjaus on tehty valmistus omaan käyttöön -tilin kautta vähentämättä henkilöstökuluja. Vertailuvuoden 2022 vastaava aktivoitujen henkilöstökulujen määrä oli 1 119 306 euroa.

33. LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

	Kaupunki	
	2023	2022
Kokoomus/Kotka	20 664	23 141
Keskusta/Kotka	1 382	1 385
Kotkan Vihreät	6 667	7 364
Vasemmisto/Kotka	5 862	6 335
Suomen Kristillisdemokraatit	1 315	1 855
SDP/Kotka	27 251	29 566
Kotkan Perussuomalaiset	7 262	8 203
SDP/Kaakkois-Suomi	0	567
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	70 402	78 416

34. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	Kaupunki	
	2023	2022
BDO		
Tilintarkastus	36 002	29 793
Tilintarkastajan muut toimeksiannot	7 320	3 795
Palkkiot yhteensä	43 322	33 588

35. TIEDOT KUNNAN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISISTÄ TOIMISTA

Kaupunkivaltuusto on kokouksessaan 5.3.2018 § 31 hyväksynyt kaupunginjohtajan johtajasopimuksen. Johtajasopimus on esitetty kokonaisuudessaan pöytäkirjan liitteenä ja se on allekirjoitettu 12.3.2018. Sopimuksen kohdassa 9 on sovittu menettelytavoista ristiriitatilanteissa. Erokorvauksen maksimimäärä on 12 kuukauden rahapalkkaa vastaava määrä.

6 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

Luettelot ja selvitykset

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista sekä niiden säilytystavoista

Kirjanpitokirjat

Tasekirja	sidottu
Tase-erittelyt	sähköinen arkistointi
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Päiväkirja	sähköinen arkistointi

Tositelajit

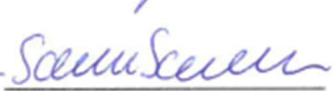
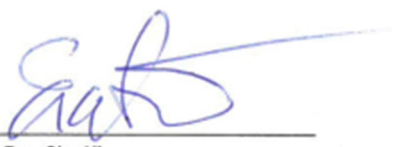
Myyntitositelajit	RV (laskut), AB (peruutukset), ZA (tasaustositteet), ZP (viitesuoritukset), DZ (manuaalisuoritukset) DA (Effic maksusuorituksen peruutus) sähköinen arkistointi sähköinen arkistointi
Ostotositelajit	KR (tilauksettomat laskut), KG (hyvityslaskut), KZ (manuaalimaksut ja tasaustositteet) RE (tilaukselliset laskut), KA (Ostolaskun peruutus) sähköinen arkistointi
Varastotositelajit	WA (tavarantoimitus), WE (tavarantoimituksen vastaanotto), WI (inventointitosite), WL (varastosta otto / toimitus), KP (tilien ylläpito), PR (hinnanmuutos) sähköinen arkistointi
Kassatositelajit	ZV (kassanhallinta) ZK (palvelukassa) sähköinen arkistointi
Muistiotositelajit	SA (muistiotositteet), AB (peruutus ja tasaustositteet), ZA (tilinavaus) S1 (muistiotositteet) sisäinen laskenta, KU (Kuti muistiot) sähköinen arkistointi
Palkkatositelajit	L1 (palkkositteet) sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuuden tositelajit	AA (käyttöomaisuuskirjaukset), AB(peruutukset), AF(poistokirjaukset) sähköinen arkistointi
Muut kirjanpidon liittymät	K1 (Konekeskus), sähköinen arkistointi K4 (Koki sis.vuokrat), sähköinen arkistointi K5 (Populus-matkalaskut), sähköinen arkistointi K9 (Varhaiskasvatuksen palvelusetelit), sähköinen arkistointi L6 (Pusatec uimahallit), sähköinen arkistointi L7 (Timmi avustukset), sähköinen arkistointi

7 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

KOTKAN KAUPUNKI

KOTKAN KAUPUNGINHALLITUKSEN JA KAUPUNGINJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

Kotkassa 25. päivänä maaliskuuta 2024

		
Sami Virtanen	Jouko Rauhala	Jani Paananen
		
Johanna Hasu	Anne Heikkilä <i>Mina Suom</i>	Mia Holmberg
		
Antti Hyyryläinen	Carina Jäntti	Kari Niinen
		
Kai Savolainen	Sanna Saikkonen	Milla Tuomela
		
Jarkko Vuorela		
		
Esa Sirviö kaupunginjohtaja		

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kotkassa 6 päivänä toukokuuta 2024

BDO Audiator Oy

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

Kotkan kaupungin tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien tavoitteiden toteutuminen

1.1.-31.12.2023

Tilinpäätöksen liite 1

Sisällysluettelo

Konsernirakenne.....	2
Koulutus-, kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta.....	3
Kotkan Kaupunginteatteri Oy.....	3
Kotka Maretarium Oy.....	6
Kymenlaakson Orkesteri Oy.....	8
Kotkan tapahtumakeskus Oy.....	11
Energia- ja logistiikkaliiketoiminta.....	13
Kotkan Energia Oy	13
Kymen Vesi Oy.....	17
Kymenlaakson Vesi Oy	20
Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta	26
Kotkan Asunnot Oy	26
Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy	30
Sunilan Kantola Oy.....	32
Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy.....	35
Elinkeinopalveluliiketoiminta	38
Cursor Oy.....	38
Sisäisiä palveluja tuottavat yhtiöt	42
Kymijoen Ravintopalvelut Oy.....	42
Kuntayhtymät.....	45
Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä.....	45
Kymenlaakson liitto	48

Konsernirakenne

Koulutus-, kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta

Kotkan Kaupunginteatteri Oy

Yhteisön nimi	Kotkan Kaupunginteatteri Oy	Koulutus-, kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta
Omistus	Kotka 100 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Miko Jaakkola	
Hallituksen pj	Riku Pirinen	
Hallituksen jäsenet	Sami Ristiniemi 19.6.2023 asti, Sami Hohti 19.6.2023 lähtien, Tarja Rantaruiikka, Kirsi Rasanen, Katri Korjus, Antti Leskinen 18.4.2023 asti, Miia Maaranen 18.4.2023 lähtien	
Toiminta-ajatus	Kotkan Kaupunginteatteri on kotkalaisten ja kymenlaaksolaisten tuntema, taiteellisesti korkealaatuinen sekä valtakunnallisesti arvostettu teatteri, joka pitää hyvää huolta yleisöstään, henkilökunnastaan, yhteistyökumppaneistaan ja osaamisestaan.	
Omistamisen peruste	Yhtiöllä on erityistehtävä kaupungin elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin edistämisessä kulttuurin keinoin. Yhtiön omistus pohja pidetään kunnallisena, mutta yhtiöön voidaan ottaa uusia kuntaomistajia.	
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiö ei jaa osinkoa.	

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetettut yleiset kehittämissävyt	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
(Omistajapolittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Yhtiö tasapainottaa talouttaan ja parantaa tasetaan.	Teatterin talous on tasapainossa. Oma pääoma on suurempi kuin osakepääoma. Tulevana vuonna budjetti suunnitellaan nollatuloksen periaatteella.	oma pääoma > osakepääoma	oma pääoma > = osakepääoma	oma pääoma > osakepääoma
	Yhtiö kehittää yhteistyötä Kotka-konsernin muiden yhtiöiden kanssa siten, että konsernin kokonaisuus tulee huomioon otetuksi.	Teatteri tekee markkinointi- ja muuta yhteistyötä Kymi Sinfoniettan ja Maretariumin kanssa. Lisäksi teatteri tiivistää yhteistyötä muiden konsernin tytäryhtiöiden kanssa.	yhteistöiden lkm	>2	>2
	Yhtiö kehittää yhteistyötä muiden teattereiden kanssa.	Teatteri tekee yhteistyötä Kotkan Nuorisoteatterin sekä Kaakon teattereiden (Kouvola, Imatra, Lappeenranta) kanssa.	yhteistöiden lkm	>1	>1
	Toiminnalle pyritään hankkimaan lisää näkyvyyttä ja yhteistyökumppaneita ja tehostamaan samassa yhteydessä yhtiön varainhankintaa	Teatteri kerää teatteri-asiamiesverkostoa Kotkan ulkopuolelta ja pääkaupunkiseudulta. Kyseessä on monivuotinen hanke, jolla pyritään lisäämään teatterin ryhmämyyntiä ja näkyvyyttä Kotkan ulkopuolella. Teatteri pyrkii hankkimaan esityksilleen näkyvyyttä valtakunnallisissa medioissa.	asiamiesverkon laajuus mediaosumien lkm	>30 >4	>30 >4
	Näytösten katsojamäärää pyritään korottamaan noin 70 %:iin katsojapaikoista.	Koronavuosien jälkeen haasteena on päästä takaisin koronaa edeltäneiden vuosien katsojamääriin. Haaste tulee jatkamaan osittain vuonna 2023. Tällä hetkellä katsojat on avattu 100 %:sesti.	täyttöaste	50 %	47 %

	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan	
	Teatteri täyttää kaupungin omistaman kulttuurilaitoksen perusvelvoitteensa eli tuottaa monipuolisesti ja kustannus- tehokkaasti kulttuuripalveluja kaikille katsoja- ja ikäryhmille. Yleisöyö tapahtumien ja –muotojen kautta teatteri pyrkii madaltamaan teatterissa käymisen kynnystä ja tavoittamaan uusia katsojaryhmiä. Vierailuesitystoiminnalla kaupunki- laisten esitystarjontaa monipuolistetaan esityksillä, joita ei muuten ole omassa ohjelmistossa (esim. Komediapäivät tammikuussa).	
	Riskien hallinta	
	Teatteri on kartoittanut riskejä ja suunnitellut toimenpiteitä riskien välttämiseksi tai niiden vaikutusten pienentä- miseksi. Koronavuosien jälkeen riskinä on matalampi kynnys sairausoireiden takia perua esityksiä ja harjoituksia. Työ- voimavaltaisella alalla muutokset ja peruutukset vaikuttavat kumulatiivisesti teatterin aikataulusuunnitteluun. Teatte- rissa työskennellään kuutena päivänä viikossa, eikä aikatauluissa ole väljyyttä työvoimaresurssin vähyyden vuoksi (va- rahenkilöitä ei ole).	

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Teatterin strategia on päivitetty yhdessä henkilökunnan ja teatterin hallituksen kanssa vuonna 2021. Strategian painopisteet ovat ohjelmis-
tosuunnittelu, yhteistuotannot, yleisötyö, lasten- ja nuortenteatteri, resurssien hallinta, koulutus ja digituotannot.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024–2025

Samat kuin edellä, strategian voimassaoloaika on 2022–2027. Strategiaa tarkastellaan hallituksen syysseminaarissa vuosittain ja tehdään
tarpeelliset muutokset ja korjaukset.

Toteuma 31.12.2023

Vuoden ohjelmisto toteutui suunnitellusti ja teatterissa tuotettiin kuusi ensi-iltaa. Kevätkaudella Suurella näyttämöllä ensi-iltansa sai klas-
sikko *Kissa kuumalla katolla* ja ravintola Kairossa musiikkiteatteriesitys *Toksinen kabaree*. Syksyllä kauden avasivat Naapurinäyttämöllä esi-
tetty *Risteys* ja Suurella näyttämöllä *Aino A.* Suuren näyttämön syksyn toinen ensi-ilta oli *Supermarsu pelastaa Itämeren silakat*. Kotkan
Nuorisoteatterin kanssa yhteistyössä tehtiin *Sisko tahtoisin jäädä* -nuortennäytelmä Naapuriin. Lapsille esitettiin *Mimmi Lehmä ja Varis* -
näytelmää sekä päiväkodeissa kiertänyt *Viirun syntymäpäivät*.

Yleisötyötä olivat mm. uusien ensi-iltojen teosesittelyt ja avoimet harjoitukset, Kymi Sinfonietta-yhteistyö *Mozartista Aviciihin* –konsertit
teatterilla sekä viidesluokkalaisten koululaisten *Kulttuuripolku*.

Taloudellisista resursseista kaupungin myöntämä vuokra-avustus oli poikkeuksellisesti edellisvuosiin verrattuna pienempi kuin maksettu
tilavuokra.

Koulutus toteutui suunnitelman mukaan, mm. näyttelijöiden kirjoituskurssi.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	427 909	269 931	416 000	300 000	362 889	189 778
Myynti kaupungille	46 720	21 048	25 000	25 000	47 092	52 478
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	700	700	1000	2 000	3 323	3 355
Henkilöstökulut	2 395 812	1 279 238	2 490 900	2 396 000	2 408 125	2 258 971
Tulos	-46 681	-86 678	-60 000	0	45 087	46 176
Edellisten tilikausien voitto	216 023	216 023	216 023	216 023	170 936	124 760
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	956 842	782 781	900 000	900 000	985 486	918 085
Pitkäaikaiset velat	0	0	0	0	0	0
Lainat emolta	0	0	0	0	0	0
Takaukset emolta	0	0	0	0	0	0
Korot emolle	260	260	260	0	0	0
Lyhytaikaiset velat	476 353	342 289	450 000	450 000	458 316	436 002
Oman pääoman sijoitus emolta	311 148	311 148	311 148	311 148	311 148	311 148
Osinkotuotto emolle	0	0	0	0	0	0
Muu tuloutus emolle / vuokra	1 106 228	553 114	1 106 228	1 094 800	1 013 712	979 575
Avustus emolta	2 284 804	1 180 341	2 284 804	2 436 100	2 284 800	2 264 375
Valtionavustus	1 323 930		1 323 930	1 323 930	1 266 869	1 176 914
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0	0

Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	25 444	15 244	20 000	20 000	19 476	21 436
Investoinnit/Sijoitukset	0	0	0	0	0	0
Sairauspoissaolot (d/y)	294	186	200	200	845	361
Henkilöstömäärä (vakainainen/määräaikainen)	44/7	45	44/7	45/7	43/11	44/5
Hankintojen paikallisuusaste	31 %	30 %	30 %	30 %	28	-
Yhtiön oma tunnusluku/Katsojamäärä	23 593	14 504	23 000	17 000	17 606	10 784
Yhtiön omatunnusluku/Yleisötyön kävijä-määrä	1952	1 271	2 000	3 000	2 359	115

Kotka Maretarium Oy

Yhteisön nimi	Kotka Maretarium Oy	Koulutus-, kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta
Omistus	Kotka 97,17 %, Helsingin yliopisto 2,83 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Sari Saukkonen	
Hallituksen pj	Joonas Penttilä, pj	
Hallituksen jäsenet	vpj. Jukka Vilkki, Pirkko Suuronen, Maria Luotio, Heljä Halinen, Sirkku Manninen	

Toiminta-ajatus Yhtiön tehtävänä on tukea Kotkan asemaa kiinnostavana ympärivuotisena matkailukaupunkina. Yhtiö ylläpitää akvaariotoimintaa sekä edistää ja kehittää kalantutkimustoimintaa.

Omistamisen peruste Yhtiön ylläpitämä akvaario on kaupungissa merkittävä matkailun vetovoimatekijä. Yhtiön omistaminen ei ole kaupungille strategisesti välttämätöntä.

Omistajan tuotto-odotus: Yhtiöltä odotetaan positiivista tulosta vuosittain. Ei tuotto-odotusta.

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
(Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Yhtiö kattaa toimintamenoja tuloillaan ja pyrkii vähentämään omistajan rahoitustarvetta	Vuosina 2021-2023 yhtiö tavoittelee avustuksen pienentämistä 5 %:lla kuitenkin niin, että jos kaupunki on edellisenä vuonna nostanut Maretarium-rakennuksen vuokraa, tämä toteutunut vuokratuotto prosentti vähennetään tuosta tavoittelusta 5 %:sta. Konserniyhteismarkkinointi konsernin muiden yhtiöiden kanssa.	Kaupungin avustuksen pienentäminen 2020: 300 000 euroa; 2021: 286 980; 2022: 273 205 2023: 266 750	-3 - - 5% vuosittain Toteutuma: 2021: - 4,3 % 2022: - 4,8 % 2023: -3,0 %	-3 %
	Yhtiö etsii toiminnalleen liike-toimintaa kehittäviä ideoita	Ankeriastutkimusten ainutlaatuisuuden mainonta ja uusimpien tutkimustulosten esillepano näyttelyssä; kehitetään uusia tuotteita Meripuodin tuotevalikoimaan; toteutetaan uusia tapahtumia.	Kävijöiden kiinnostus, kävijämäärä	Asiakasarvioinnit + 0,1 yksikköä /vuosi 2021: 4,1 /5 kävijämäärä akvaariokierroksella 29 849	4,3 /5 34 081
	Kaupunki on valmis luopumaan yhtiön ja/tai akvaariorakennuksen omistuksesta, mikäli yhtiön toiminnalle tai rakennukselle löytyy ostaja	Tarvittaessa yhtiö esittelee ostajaehdoksille tiloja ja toimintaansa ja laatii kaupungille tarvittavia selvityksiä myyntiä varten. Maretarium-rakennuksesta on tehty arviokirja 3.7.2015, Newsec Valuation Oy.			
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	Strategiatyön yhteydessä yhtiö on tehnyt vastuullisuusohjelman, joka koostuu ympäristövastuusta, sosiaalisesta ja kulttuurisesta vastuusta sekä taloudellisesta vastuusta. Visit Finland myönsi Maretariumille Sustainable Travel Finland -merkin 10.6.2020 kestävä matkailun edelläkävijäryhtymä. Maretarium oli Kymenlaakson ensimmäinen yritys, joka sai ko. merkin käyttöönsä. Kesällä 2022 Sustainable travel Finland -merkki saatiin uusittua.				
	Riskien hallinta				
	Kotka Maretarium Oy:n riskienhallintaohjelmassa riskit on jaoteltu strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin, vahinko- ja ympäristöriskeihin. Vuosittain (viim. 2.5.2023) Kotka Maretarium Oy:n hallitus kartoittaa ja arvioi em. riskit sekä määrittelee tehtävät korjaavat toimenpiteet.				

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Voimakas ympärivuotisuuden markkinointi yhteistyössä Kotkan muiden toimijoiden kanssa (ml. tapahtumakeskus), kassajärjestelmän uusiminen. Strategian (2021-2025) mukaisesti toimitaan vastuullisuuden edelläkävijäyrityksenä.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024-2025

Panostaminen ympärivuotisuuteen ja näin tuetaan Kotkan menestystä ympärivuotisen matkailukaupunkina. Edistetään Suomen vesiluonnon tuntemusta, tutkimusta ja suojelua.

Toteuma 31.12.2023

Kassajärjestelmä on uusittu. Ympärivuotista markkinointia jouduttiin supistamaan suunnitellusta, sillä avustukseen tulikin yllättäen leikkaus kesken kauden. Maretariumin Sustainable Travel Finland -kehitystyötä jatkettu mm. laskemalla hiilijalanjälki.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto + muut tuotot ilman avustuksia	531 973	209 343	490 000	479 000	451 212	387 084
Myynti kaupungille	38 100	19 394	38 000	38 000	36 306	34 010
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	2 569	432	2 000	2 000	1 508	870
Henkilöstökulut	-262 230	-118 140	-260 000	-255 000	-234 827	-198 128
Tulos	70 993	61 957	28 000	0	31 991	81 591
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	44 788	44 788	44 788	28 000	12 797	-68 794
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	486 540	469 853	470 000	410 000	425 217	378 479
Pitkäaikaiset velat	0	0	0	0	0	0
Lainat emolta	0	0	0	0	0	0
Takaukset emolta	0	0	0	0	0	0
Korot emolle	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset velat	70 759	63 107	70 000	75 000	80 429	65 682
Oman pääoman sijoitus emolta	291 510	291 510	291 510	291 510	291 510	291 510
Osinkotuotto emolle	0	0	0	0	0	0
Muu tuloutus emolle (vuokra + kiinteistövero)	-206 726	-102 451	-206 726	-188 000	-189 513	-182 829
Avustus emolta	266 750	205 000	266 750	269 653	273 205	286 980
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	113 648	115 959	114 000	120 000	119 491	128 897
Investoinnit/Sijoitukset	3	3	3	3	3	3
Sairauspoissaolot (d/y)*						
Henkilöstön määrä (vakainainen/määräaikainen)	5/1	6/2	5/2	5/3	6/2	5/3
Hankintojen paikallisuusaste %	28	24	30	35	35	
Yhtiön oma tunnusluku/kävijämäärä akvaariossa	34 081	12 241	32 500	32 500	32 300	29 800

*henkilöstömäärä alle 10, joten ei ilmoiteta

Kymenlaakson Orkesteri Oy

Yhteisön nimi	Kymenlaakson Orkesteri Oy	Koulutus-, kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta
Omistus	Kotka 66,5 %, Kouvola 33,5 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Mikko Missi	
Hallituksen pj	Mikko Hauhia (Kotka)	
Hallituksen jäsenet	Nita Ahola, vpj (Kouvola), Marko Kuusela (Kotka), Katri Korjus (Kotka), Sanna Jacksen (Kouvola)	
Toiminta-ajatus	Yhtiö tehtävänä on ylläpitää Kymi Sinfonietta -nimistä maakunnallista orkesteria ja järjestää korkeatasoisia konsertteja sekä toimia koko Kymenlaakson alueen taidelaitosten ja muiden yhteisöjen kanssa yhdessä musiikkikulttuurin ja musiikkikasvatuksen edistämiseksi.	
Omistamisen peruste	Yhtiö edistää orkesteripalvelujen alueellista saatavuutta ja saavutettavuutta eri väestöryhmille siten, kuin laki esittävistä taiteista edellyttää.	
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiöllä on erityistehtävä kaupungin elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin edistämässä kulttuurin keinoin. Kymi Sinfonietta tukee Kotkan brändiä merkittävänä kulttuurikaupunkina	
	Yhtiö ei jaa osinkoa.	

Talousarviovatavoitteet +/- 0-tulos

Yhtiölle asetettut yleiset kehittämissävyoiteet	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
(Omistajapolitiiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Yhtiö edistää orkesteripalvelujen alueellista saatavuutta ja saavutettavuutta eri väestöryhmille lain esittävien taiteiden edistämisestä edellyttämällä tavalla.	- Monipuoliset ja korkeatasoiset orkesterikonsertit - Lippujen hinnoissa huomioitu eri väestöryhmät - Jalkautumiset päiväkoiteihin, kouluihin, vanhus-ten palvelutaloihin, sairaaloihin, työpaikoille eli sinne, mistä ei muuten välttämättä konsertteihin päästä - toimiminen kahdessa kaupungissa, laajalla alueella täysipainoisesti	konserttien ja jalkautumisten määrät ja alueellinen saata-vuus	yht. n. 50 konserttia sekä yli 100 jalkautumista/ yleisötyötoimenpidettä.	52 orkesterikonserttia, 2 kamarimusiikkikonserttia 18 päiväkotivierailua, 137 tilaisuutta koululaisille, 41 laitos- ja työpaikkavierailua sekä 13 ulkoilma- ja ilmaiskonserttia. Yhteensä 209 yleisötyötilaisuutta.
	Yhtiö kehittää yhteistyötä muiden konsernin yhtiöiden tai kaupungin kanssa siten, että konsernin kokonaisuus tulee huomioi-duksi.	- Kymi Sinfonietta tekee yhteistyötä kaupungin muiden kulttuurilaitosten kanssa - Orkesterin toiminta ulottuu päiväkoiteihin, koulutoimeen, vanhus-tenhoitoon, ym. jalkautumisesitysten, sekä videoitujen tallenteiden ja konserttien muodossa. - Orkesteri tekee yhteistyötä musiikkiopistojen, kuorojen, ym. paikallisten toimijoiden kanssa	Yhteisprojek-tien määrä	- Jalkautumiset (ja/tai videotallen-teet) päiväkoiteihin, kouluihin ja vanhus-ten palvelutaloihin. - Nuorten solistien konsertit musiikkiopistojen kanssa - kuoroprojektit	-Säännöllinen yhteistyö musiikkopiston kanssa -Osa yleisötyöstä toteutettu yhdessä Kotkan teatterin kanssa -Kummiluokkatointa sekä muu yleistyö koulujen kanssa -esiintymiset päiväkodeissa sekä hoitolaitoksissa
	Yhtiön toiminnalle haetaan yhteistyökumppaneita ja samalla tehostetaan yhtiön varainhankintaa.	Mahd. yhteistyö liikeyritysten kanssa.	Yhteistyökuvioiden määrä	-kaksi liikeyritystä jollain tavoin mukaan.	-ei toteutunut liikeyritysten osalta -
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
- OIKEUDENMUKAISUUS: Rekrytointi: musiikoilla 1. kierros sermin takaa arvotussa järjestyksessä. Myös katso kohta SOSIAALINEN VASTUU - TASA-ARVO toteutuu Kymi Sinfoniettan toiminnassa monella tasolla, esim. em. rekrytointiin perustuen ei ole asetettu mitään rajoja musiikoiden kansallisuudelle, sukupuolelle, jne. - TALOUDELLINEN VASTUU: Yhtiön taloutta hoidettu vastuullisesti annettuun tavoitteeseen pyrkien, huomioiden toiminnassa jatkuvasti muuttuvat tilanteen. mvös omistajakaupunkien taholta tulevat.					

	- SOSIAALINEN VASTUU: Lippujen hinnoittelussa otettu huomioon erilaisten yleisöryhmien mahdollisuus hankkia konserttilippu ja päästä nauttimaan elävästä musiikista (yhteiskunnan avustusta saava kulttuurilaitos). Orkesteri tarjoaa Suomen laajimman, kohderyhmille maksuttoman hyvinvointiohjelman päiväkodeille, kouluille ja vanhusten palvelulaitoksille vuosittaisine pienryhmien vierailukonsertteineen.	
	Riskien hallinta	

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Toiminnassa lähtökohtana on ollut, että pystyisimme toimimaan normaalisti ja kehittämään orkesterin toimintaa pitkäjänteisesti usean vuoden tähtäimellä. Tavoitteena on ollut toteuttaa monipuolista ja täysipainoista orkesteritoimintaa pitkän pandemia-ajasta johtuneen poikkeusajan jälkeen.

Toiminnan painopisteet ja taloussuunnitelma vuosina 2024-2025

Vuosina 2024-2025 Kymi Sinfonietta on joustava sinfonietta-kokoonpano, jolla on

- Laaja-alainen ohjelmisto vanhimmasta uusimpaan orkesterimusiikkiin, autenttiset soittotyylit ja soittimet
- Ohjelmistoa kamarikokoonpanoista suuriin sinfonioihin, innovatiivisia aluevaltauksia, crossoveria ja poikkitaiteellisia produktioita
- monipuoliset taidot omaava soittajisto ja henkilökunta
- toimintaa kahdessa kaupungissa, molemmissa laaja ja uskollinen yleisö
- laaja jalkautumistoiminta, kummiluokkatoimintaa, yhteistyötä kaupunkien mielenterveyspalveluiden, päihdekuntoutuksen, nuorisotoimen, koulutoimen, vanhustyön sekä muiden tapahtumajärjestäjien kanssa
- alueellisesti ja kansallisesti tunnustettua ja myös kansainvälistä toimintaa
- paljon yhteistyökumppaneita ja -projekteja
- kiinteä yhteistyö kansainvälisen Uuno Klami -sävellyskilpailun kanssa
- halua kehittyä, löytää uusia toimintamuotoja ja uudistua

Toiminnan määrä ja luonne

- Orkesterikonsertit kevät- ja syyskaudella: viikoittaiset konsertit Kotkassa ja Kouvolassa n. 50-60 kpl vuodessa suhteessa 2/3 toiminnasta Kotkassa ja 1/3 Kouvolassa. Varsinaisten konserttien lisäksi keskeisessä roolissa on laaja yleisötyötoiminta.
- Yhteistyökonsertteja alueellisten, valtakunnallisten ja kansainvälisten muiden orkesterien ja kuorojen kanssa
- Päiväkonsertteja päiväkotilapsille, koululaisille ja eläkeläisille
- Jalkautumisia päiväkoteihin, kouluihin, vanhainkoteihin, sairaaloihin ym. yksiköihin
- Muuta yleisötyötä mm. kummityö musiikkiluokilla ja kouluissa, yhteistyö musiikkiopistoissa, some-videoita ja materiaalia, virtuaalisia konsertteja, taiteilijatapaamisia, esittelyitä ja esitelmiä orkesterista, soitettavasta musiikista, musiikin hyvinvointivaikutuksista sekä muuta varsinaista toimintaa tukevaa ja täydentävää yleisötyötä.

Toteuma 31.12.2023

2023 oli ensimmäinen kokonainen vuosi, jolloin pandemiarajoitukset eivät suoraan rajoittaneet tapahtumien järjestämistä. Orkesterikonserttien yleisö aktivoitui hiljalleen saavuttaen loppuvuotta kohti jo miltei koronapandemiaa edeltäneen tason. Toiminta kyettiin toteuttamaan sekä määrällisesti että laadullisesti täysipainoisesti.

Taiteellisen toiminnan kannalta keskeistä oli orkesterin kahden uuden taiteellisen partnerin aloittaminen syyskauden alussa. Topi Lehtipuu ja Jukka Perko aloittivat kolmivuotiset kautensa laajentaen orkesterin osaamista erityisesti vokaalimusiikin, vanhan musiikin sekä rytmimusiikin alueella.

Vuoden aikana tapahtui myös muita merkittäviä henkilöstömuutoksia sekä uusien muusikkokrytyöntien myötä että toimitusjohtajan aloittaessa 1.6.2023.

Yleinen kustannusten nousu sekä erityisesti kasvaneet palkkakustannukset ovat olleet haastava yhtälö myös orkesterin toiminnalle. 2023 oli lopulta huomattavasti tappiollisempi vuotta aikaisemmin suunniteltuun verrattuna. Orkesterin ennestään vahvan taseen ansiosta tappiollinen tilikausi ei kuitenkaan horjuttanut orkesteri taloutta.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	202638,92	123258	202000	257000	207 289	76 820,80
Myynti kaupungille	0	0	0	0	1 545	800
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	0	0	0	0		363,64
Henkilöstökulut	2218916,98	1262643	2218000	2202000	2 099 630	1 970 565,68
Tulos	-171519,83	-263733	170000	0	- 85 686	65 666,57

Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-114218,69	-28320	-114218,69	0	-28 320	-93 986,99
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	608646,76	1825586	611000	800000	793 149	837 580,90
Pitkäaikaiset velat	168187,93	168188	168187,93	168188	168 188	168 187,93
Lainat emolta	111844	111844	111844	111844	111 844	111 844
Takaukset emolta	0	0	0	0	0	0
Korot emolle	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset velat	389821,50	163333	390000	0	402 804	361 337,54
Oman pääoman sijoitus emolta	223690	223690	223690	223690	223 690	223 690
Osinkotuotto emolle	0	0	0	-	-	-
Muu tuloutus emolle (selite)	0	0	0	-	-	-
Avustus emolta	978492 (toim) +	598077	978492	978500+1820		978 500
VOS -avustus, OKM	1048292	524146	1048292	1 048 292	1002223	874905
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0		209 913
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	0	0	0	0		-
Investoinnit/Sijoitukset	0	0	0	0		39 481,94
Sairauspoissaolot (d/y)	344	321	320	200		-
Henkilöstön määrä (vakainainen/määräaikainen)	38	38/1	38	38/1	38	37
Hankintojen paikallisuusaste						
Yhtiön oma tunnusl./konserttien määrä Kot-	30 orkesterikon-	16 konserttia	30 orkesteri-	30		17
Yleisömäärä Kotkassa	Konsertit 10204	Konsertit 4423	Konsertit	10000		2 365
+ yleisömäärä somessa & youtube-kanavalla	100000	13170	10000	25000		62 595

Kotkan tapahtumakeskus Oy

Yhteisön nimi	Kotkan tapahtumakeskus Oy	Koulutus-, kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta
Omistus	Kotka 100 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Tiina salonen	
Hallituksen pj	Jari Tuovinen	
Hallituksen jäsenet	Tiina Salonen (vpj), Hannu Oksanen	
Toiminta-ajatus	Yhtiö ylläpitää ja kehittää Kotkan tapahtumakeskusta kulttuuri- ja kongressitoiminnan keskuksena.	
Omistamisen peruste	Kaupunki käynnistää toiminnan palvelemaan tulevan tapahtumakeskuksen toimintaa. Kaupunki vähentää omistustaan viimeistään silloin, kun toiminta on vakiintunut. Yhtiön omistus ei ole kaupungille strategisesti välttämätöntä.	
Omistajan tuotto-odotus:	Kaupunki odottaa yhtiöltä tuottoa.	

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiö tuottaa tapahtumatuotantoon liittyviä (ml. kulttuuri- ja koustoiminta) palveluita.	Yhtiö hallinnoi Kotkan tapahtumakeskus Oy:n tiloja sen valmistuttua v. 2023 ja vuokraa niitä aktiivisesti lyhytaikaiseen käyttöön tapahtumajärjestäjille. Lisäksi se myy tapahtumajärjestäjille tapahtumiin liittyvät palvelut (tekniikka-, ravintola- ja henkilöstöpalvelut) ja laskuttaa kaikki em. palvelut.	Liikevaihto	Ensimmäiset varaukset	Satama Areen avautui elokuussa 2023 ja ensimmäisen 4,5 toimintakuukauden aikana tilaisuuksia oli yhteensä 91. Liikevaihto vuonna 2023: 889 832,37 €
	Yhtiön liiketoimintasuunnitelma päivitetään ennen toiminnan aloittamista	Liiketoimintasuunnitelma päivitettiin syksyn 2020 aikana. Kotkan tapahtumakeskus Oy:n strategian pohjana toimii Kotkan kaupungin strategia.	Lts ja strategia	Strategia esiteltiin omistajaohjausjaostolle 23.11.2020. Strategiaa päivitettiin 24.1.2022.	Strategian päivitys on aloitettu. Liiketoimintasuunnitelman päivitys vuoden 2024 aikana.
	Yhtiö pyrkii optimoimaan kiinteistön käyttöasteen.			Yhtiö pyrki optimoimaan kiinteistön käyttöasteen ja tavoittelee tapahtumissa korkeaa täyttöastetta.	2023 vuonna tilaisuuksia Satama Areenalla oli 91 (toimintakausi 4,5 kk) 2023 Satama Areenalla oli 70 000 kävijää.
	Yhtiö painottaa toiminnassaan kuluttaja- ja asiakaskeskeistä toimintatapaa.	Yhtiön markkinoi aktiivisesti tiloja ja palveluja. Palvelujen kehittämisessä kuunnellaan asiakkaita. Uusiasiakashankinnasta painotetaan henkilökohdallaisen kontaktin merkitystä ja yritys näkyy siellä missä kuluttajat ovat.	mm. liikevaihto, tulos, kuluttaja-tutkimukset jne.	Aktiiviset markkinointitoimenpiteet (mm. mainonta, messut jne) johtavat ensimmäisiin tilavarauksiin	Satama Areena on markkinoinut aktiivisesti ja pyrkinyt kasvattamaan tunnettavuutta. Asiakkaille tehdään aktiivisesti tyytyväisyyskyselyitä.
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	Kotkan tapahtumakeskus Oy rakentaa aktiivisesti yhteistyöverkostoja sekä paikallisesti että valtakunnallisesti yritys- ja kulttuurisektorilla. Kotkan alueen väestön sitouttamiseksi tulevan keskuksen toimintaan etsitään erilaisia osallistamisprojekteja.				
	Riskien hallinta				
- Sopimuskumppanien huolellinen kilpailutus ja taustakartoitus takaa laadukkaan palvelun ja vähentää riskiä tulevassa toiminnassa					

	- Markkinoinnissa keskitytään digimarkkinointiin paremman kohdennettavuuden ja kustannusten vuoksi - Riskianalyysi tehty 30.6.2022.

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Tapahtumakeskus Satama Areena avautuu tapahtumille elokuussa 2023. Ennen avaamista myynti- ja markkinointitoimenpiteet lisääntyvät, rekrytoinnit jatkuvat ja toiminnan käynnistämistä valmistellaan monin eri tavoin. Rakennuksen koekäyttö alkaa keväällä. Ravintolatoiminta käynnistyy täysimääräisesti vasta vuonna 2024 kun Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk aloittaa opetustoiminnan uudella kampusella syyskaudella 2024. Toimintojen käynnistämistä valmistellaan laajasti eri palvelukumppanien kanssa.

Yrityksen käynnistymisestä lähtien Kotkan tapahtumakeskus Oy:n toiminta on perustunut operointikonsultointipalkkion laskuttamiseen rakennusprojektin tilaajalta Backstaff Oy:ltä. Vuonna 2023 aloitetaan tilavarausten laskuttaminen ja siirrytään markkinoille muiden vastaavien toimijoiden rinnalle. Liiketoiminnassa keskitytään ydinliiketoimintaan eli myyntiin ja markkinointiin, tapahtumatoimintaan ja kehitystyöhön. Myynnin tavoitteena on elo-joulukuussa runsas tapahtumamäärä.

Toiminnan painopisteet ja taloussuunnitelma vuosina 2024-2025

Vuonna 2023 elokuussa avautunut Satama Areena lähtee ensimmäisiin kokonaisiin toimintavuosiin tapahtumamarkkinoille tavoitteenaan varmistaa asema yhtenä tärkeimmistä tapahtumapaikoista Suomessa heti alusta lähtien. Markkinointi ja myynti on tehokasta, uusia asiakkuuksia etsitään aktiivisesti, käyttö- ja täyttöasteessa tavoitellaan korkeaa astetta ja toimintamalleja kehitetään pitäen samalla erittäin hyvää huolta työntekijöiden hyvinvoinnista ja yhteistyökumppanuuksista. Toimintaa kehitetään myös yhteistyössä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun kanssa. Tuottoarviossa lähdetään liikkeelle maltillisista liikevaihtotavoitteista, mutta tavoite on vakaa liikevaihdon ja tuloksen kasvu vuosittain.

Toteuma 31.12.2023

Tapahtumakeskus Satama Areena avautui yleisölle elokuussa 2023. Vuoden ensimmäinen puolisko valmisteltiin talon avaamista, kilpailutettuihin palvelukumppaneihin sekä tehtiin aktiivista myynti- ja markkinointia. Satama Areenalla aloitti vuoden 2023 aikana uusia työntekijöitä (tuotantopäällikkö, palvelupäällikkö sekä talous- ja hallintokoordinaattori) ja toimitusjohtajan tehtävään hoidettiin välikäisiin järjestelyin toukokuun lopusta 2023 lähtien. Kesän 2023 aikana organisaatio keskittyi osana Meripäiväillä järjestetyn Meripäivä Areenan tuotantoon.

Satama Areenan avajaisia ja avajaisviikkoa juhlistettiin elokuussa 2023 sekä kutsuvierasavajaisen, että yleisötapahtumien muodossa. Ensimmäisten toimintakuukausien aikana tiloissa on järjestetty tapahtumia monipuolisesti aina yrittäjägaalasta Kauneimpiin joululauluihin ja pienistä kokouksista suuriin yleisötapahtumiin. 4,5 toimintakuukauden aikana Satama Areenan kävijämäärä oli 70 000.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	889 832,37		894 806,46	1400000	338000	222 500
Myynti kaupungille	99 293,94		99 293,94	50000		
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	804 528,68	380 000	804 528,68	50000		
Henkilöstökulut	441 679,23	182 828,71	457 142,13	460000	161024,76	116 565
Tulos	-683 837,25	57 853,57	-682 111,21	10000	13124,91	20 550
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	17 558,83	17 558,83	17 558,83			-11 344
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	262 575,61	249 228,50	260 447,62		127188,02	58 310
Pitkäaikaiset velat	0		0			
Lainat emolta	0		0			
Takaukset emolta	0		0			
Korot emolle	0		0			
Lyhytaikaiset velat	203 854,03		200 000		84629,19	25944,78
Oman pääoman sijoitus emolta	15 000	15 000	15 000	15000	15000	
Osinkotuotto emolle	0		0			
Muu tuloutus emolle (selite)	0		0			
Avustus emolta	612 000		612 000	600000		
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	9 822,45	3500	9 822,45		61065,81	17832,26
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	35 932,38		35 932,38		1243,63	
Investoinnit/Sijoitukset	0		0			
Sairauspoissaolot (d/y)	0		0			
Henkilöstön määrä (vakainainen/määräai-	5	5	5	7-8	3	1
Hankintojen paikallisuusaste	0		0			
Yhtiön oma tunnusluku/ mikä	0		0			

*Toimitusjohtaja 1.9.2020 –

** Markkinointikoordinaattori 1.10.2022 -

***Ensimmäinen työntekijä 1.9.2020 -

HUOM! Summa sisältää 679 500 € erää, jotka kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin mm. Rakennusaikaista operointikonsultointia, siksi myynti tytäryhtiöille näyttää suurelta suhteesta liikevaihtoon.

Energia- ja logistiikkaliiketoiminta

Kotkan Energia Oy

Yhteisön nimi	Kotkan Energia Oy (KEO)	Energialiiketoiminta
Omistus	Kotka 100 %	
Yhteisön tytäryhtiöt	Kotkan Energiaverkot Oy, Kotka Gas Oy ja KotkaTec Oy	
Toimitusjohtaja	Sami Markkanen	
Hallituksen pj	Olli Marttila	
Hallituksen jäsenet	Pekka Posti, Reija Lipponen, Tiina Mikkonen, Antti-Jussi Laine, Pia Paukku	
Toiminta-ajatus:	Kotkan Energia tuottaa vastuullisesti ja kestävästi asiakaslähtöisiä alueellisia energiapalveluita.	
Omistamisen peruste:	Yhtiöllä on strateginen merkitys elinvoiman edistämässä, huoltovarmuudessa ja infrastruktuurin ylläpitäjänä. Yhtiön edellytetään tuottavan kaupungille tasaista tulovirtaa ja kasvattavan yhtiön arvoa. Yhtiön omistusosuutta ei muuteta.	
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiöltä edellytetään merkittävää osinkotuottoa. Tuloutuksesta sovitaan pitkäjänteisesti.	

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
(Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Yhtiö kehittää ja tuottaa vastuullisesti ja kestävästi asiakaslähtöisiä alueellisia energiapalveluita.	Toteutamme Kantasataman alueelle innovatiivisen energiakeskuksen lämmön- ja jäähdytyksen tuottamiseksi tapahtumakeskukseen, XAMK-kampus ja hotelliin.	Eteneminen hankkeen aikataulun ja budjetin mukaisesti.	Hanke etenee KEO:n osalta asiakkaiden vaatimusten mukaisesti.	Hanke on valmistunut suunnitelman mukaan ja käyttöön otettu 1.6.2023.
		Yhtiö tarjoaa ja suunnittelee uusia energiaratkaisuja.	Tehdyt tarjoukset ja selvitykset uusille ja olemassa oleville toimijoille	Tarjousten ja selvitysten määrä	Vuoden aikana tehty merkittävä määrä tarjouksia ja selvityksiä.
	Yhtiö kehittää päästöttömiä ja älykkäitä energiaratkaisuja.	Uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämistä jatketaan.	Asiakkaiden ja myydyn energian määrä.	Määrän kasvu +10 %	Määrän kasvu 2023 oli n. 47 %.
		Vuonna 2023 keskistytään kuitenkin kaukolämpöverkon laajentamiseen.			Ristinkallion kaukolämpöverkonlaajennustyö käynnistettiin toukokuussa ja liitettiin runkoverkkoon 10.10. Merkittävä määrä uusia asiakkaita.
		2021-2022 on lanseerattu uusia kaukolämpötuotteita, joiden myyntiä ja markkinointia jatketaan.	Älykkään kaukolämpötuotteen myyntimäärä	Myyntimäärä 20 kpl	Määrän kasvu 2023 oli n.22 %.
	Yhtiö huomioi kehittämistoimin-	Osallistutaan akkuklusteri-hankkeeseen, datacenter-	Osallistuminen hankekokouksiin ja rahoituksen määrä	Asiantuntija-apu hankekehittäjille.	Osallistuttu hankkeisiin ja tehty laskelmia.

	nassaan alueellisen elinkeinoelämän tarpeet.	hankkeisiin ja muihin alueellisiin hankkeisiin. Osallistutaan mm. Business Mooring-hankkeeseen, kyberturvallisuuden professuuriin ja akkuprofessuurihankkeeseen.		Rahoituksen määrä xx.000 euroa.	
	Yhtiö osallistuu sähköisen liikku- misen edistämi- seen ja huomioi alueensa asukkai- den hyvinvoinnin ja elinympäristön kehittämisen.	Jatketaan vuonna 2020 aloitettua säh- köautojenlatausinf- ran rakentamista Kotkassa. Lisää omia julkisia koh- teita valmistuu vuonna 2023. Aktii- vista myyntiä ulko- puolisille asiakkaille jatketaan.	Latauspisteiden määrän kasvu	+ n. 10 kpl omia julkisia lataus- pistettä. (voi olla useampia samassa pai- kassa.)	Vuonna 2023 raken- nettu julkisia suurte- holatureita, joissa yh- teensä 6 kpl:tta la- tauspisteitä.
	Yhtiö uudistaa aktiivisesti liiketoi- minta-alueitaan ja pyrkii ennakoimaan tulevaa.	Vuonna 2021 on laadittu Tiekartta hiilineutraaliuteen vuoteen 2030 mnessä. Tiekarttaa on päivitetty vuonna 2022 ja tiekartan toteutusta jatketaan suunnitelman mukaan vuonna 2023. Yhtiön strategia ja liiketoimintasuunnit- elmat päivitetään vuosittain. Toteutumista seurataan säännöllisesti. Ukrainan sota ja energiakriisi ovat aiheuttaneet useita poikkeustoimia yhtiön toimintaan.	Tiekartan toteutus askel kerrallaan riskit ja mahdollisuudet huomioiden. Strategian päivitykset esitellään hallitukselle. Toimenpiteitä ja riskejä seurataan erillisen seurantaryhmän, johtoryhmän ja hallituksen kokouksissa.	Tiekartassa esitetyt toimenpiteet aikataulun mukaan. Hallituksen päättös etenemisestä. Yhtiön toiminnan jatkuvuuden varmistaminen	Esiselvityksiä tehty ja suunnitelmia jo osittain toteutuksessa. Vuonna 2023 toteutunut 0,4 M€. Vuosi edennyt strategian mukaisesti. Vuosi edennyt suunnitelmien mukaisesti.
	Yhtiö varmistaa liiketoimintansa kannattavuuden.	Kotkan Energia – konserni ylläpitää ja parantaa vuosittai- sin investoinnein tuotantolaitosten sekä jakeluverkko- jensa toimintakykyä ja tehokkuutta. Talous- ja rahoitus- tilanteen säännölli-	Investointien kustannukset Hyötysuhde Käytettävyys Talousraportit	Jatkuva mittarien seuranta ja parantaminen. Liikevaihto Tulosennuste Rahoitustilanne	Investointitaso suunnitelman mukainen. Kannattavuus erinomaisella tasolla

		nen seuranta ja nopea reagointi poikkeamiin.			ja rahoitustilanne hyvä.
Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan					
Yhteiskuntavastuu: Toimimme tiiviissä yhteistyössä paikallisen teollisuuden ja asiakkaiden kanssa. Työllistämme ja tuemme uusien työpaikkojen säilymistä Kotkassa. Tuemme merkittävästi kotkalaisia nuoria, kulttuuria ja urheiluseuroja. Osallistumme aktiivisesti alueellisiin kehityshankkeisiin ja tapahtumiin. Kehittämistarpeet: Rahoituksen kohdistaminen tarkemmin ja vastavuoroisuus sponsoroinnissa. Kehityshankkeiden priorisointi ja tuloksellisuuden arviointi. Menettelyt: Valitsemme yhteistyökumppanit, tapahtumat ja sponsorointikohteet tarkasti ja harkiten. Järjestämme työtä erilaisiin työssäoppimis- ja harjoittelujaksoihin, palkkaamme kesätyöntekijöitä ja harjoittelijoita mahdollisuuksien mukaan.					
Riskien hallinta					
Ukrainan sota ja energiakriisi ovat korostaneet useita riskejä, joita ovat mm. energiamarkkinoiden voimakas heilunta, kyberturvallisuustilanne, polttoaineiden saatavuus ja hinta, rahoituksen lisääntynyt tarve, saatavuus ja hinta, kohonneet yleiskustannukset, varaosien saatavuus, jne. Näiden riskien tilannetta ja hallintatoimenpiteiden vaikuttavuutta seurataan säännöllisesti. Liiketaloudelliset riskit kohdistuvat tuotantolaitosten ja energiaverkkojen ennakoinnista keskeytyksistä aiheutuviin katemenetyksiin sekä korjaus- ja huoltokustannuksiin, polttoaineiden hintakehitykseen ja niiden verotusratkaisuihin, sähkön johdannaismyyntiin ja -ostoon sekä säätöriippuvaiseen kaukolämmön myyntiin. Voimalaitosten ja energiaverkkojen käytettävyyseriskit hallitaan säännöllisten tarkastusten ja ennakko- ja huollon keinoin. Polttoaineiden hinta- ja veroriskeihin on varauduttu tuotantolaitosten mahdollisimman monipuolisen ja joustavan polttoainerakenteen avulla. Sähkön myyntiä ja ostoa sekä rahoitussalkun korkoriskiä suojataan hallituksen määrittämän riskipolitiikan mukaisesti johdannaisten avulla. Yhtiön strategisten ja liiketoimintariskien merkittävyyden arviointi ja toimenpiteet on päivitetään säännöllisesti yhtiön johdon ja hallituksen toimesta.					

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

- Energiakriisin hallinta
Muiden tavoitteiden edelle on noussut yhtiön toiminnan turvaaminen ja riskienhallinta energiakriisin aikana. Kehityshankkeita on vähennetty vuonna 2022 ja vuonna 2023 ei aloiteta normaalia määrää uusia. Konserni keskittyy nyt turvaamaan operatiivisen toiminnan, riittävät polttoaineet ja resurssit sekä vastaamaan valtavaan kysynnän kasvuun kaukolämmössä, aurinkosähkö- ja muissa energiaratkaisuissa. Rekrytointia lisätään ja henkilökunnan määrää kasvatetaan hallitusti.
- Kantasataman Energiakeskus
- Hanke on edennyt Kotkan Energian osalta suunnitelmien mukaisesti ja käyttöönotto tapahtui suunnitelman mukaisesti 1.6.2023.
- Älylämmitys-tuotteen lanseeraus
Vuoden 2021 aikana lanseerattiin uusi Smartikle älykäs kaukolämpötuote, jonka aktiivista myyntiä ja markkinointia jatketaan vuonna 2023.
- Alueellisten hankkeiden energiaratkaisut.
Osallistuimme mm. Business Mooring, Akkuprofessuuri, Kyberprofessuuri, Nupit Kaakkoon- hankkeisiin.
Tarjoamme energiaratkaisuja akkutehdas, datacenter, jne. hankkeille alueella. Olemme mukana Cursorin Invest In toiminnassa ja autamme laskelmien sekä lähtötietojen laatimisessa. Teemme konsulttiselvityksiä hankekehittäjien kanssa yhteistyössä.

Toiminnan painopisteet ja taloussuunnitelma vuosina 2024-2025

- Energiakriisin hallinta
- Hiilineutraalisuus-Tiekartan toteuttaminen
- Pitkän aikavälin strategian päivittäminen
- Alueelliset hankkeet

Toteuma 31.12.2023

Energiakriisi hellitti leudon talven johdosta. Energian hinnat olivat edellistä vuotta huomattavasti alhaisemmat. Sähkön- ja lämmöntuotantoon käytettyjen polttoaineiden markkina eli voimakkaasti niin hintojen nousun kuin saatavuudenkin osalta. Haastavasta lähtötilanteesta huolimatta hyvällä ennakoivalla suunnittelulla ja pitkäjänteisellä kotimaisten hankintaketjujen yhteistyöllä laitosten polttoaineiden toimitusvarmuus kyettiin kuitenkin takaamaan kaikissa olosuhteissa.

Vuonna 2023 Kaukolämmön uusien liittymien myynti ja toteutus jatkui erittäin vilkkaana. Toukokuussa yhtiö käynnisti kaukolämpöverkon laajennuksen uudelle Kotkan Ristinkallion alueelle ja uusi kaukolämpöverkko liitettiin lokakuussa runkoverkoon. Yhtiö on pystynyt pitämään tehokkaalla toiminnalla ja oikeilla investoinneilla kaukolämmön hinnan kohtuullisena muihin energiamuotoihin nähden

Kantasataman energiakeskus valmistui suunnitelman mukaan ja otettiin käyttöön 1.6.2023.

Yhtiö osallistui useisiin alueella menossa oleviin hankkeisiin energianratkaisujen tarjoajana.

Kotkan Energia on solminut maaliskuussa 2023 hankekehityssopimuksen Ren Gas Nordic Oy:n kanssa uusiutuvan synteettisen liikennepolttoaineen valmistuslaitoksen rakentamisesta Kotkaan. Hankekehitys valmistuu vuoden 2024 alussa, jolloin tehdään mahdollinen investointipäätös.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	Tot.30.6. 2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	138 893 672	74 999 643	139 701 000	158 000 000	171 070 664	92 736 035
Myynti kaupungille	3 057 080	1 628 344	3 300 000	3 300 000	2 962 044	3 116 014
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	3 091 867	2 164 458	4 000 000	4 000 000	3 617 964	4 004 364
Henkilöstökulut	10 315 535	4 941 802	10 072 000	9 450 000	9 899 355	9 286 449
Tulos	7 741 376	6 325 762	7 748 000	5 500 000	9 967 249	4 911 647
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	18 086 658	21 086 673	18 000 000	14 600 000	11 119 424	9 207 792
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	145 528 832	123 760 355	137 000 000	137 000 000	151 144 972	138 572 297
Pitkäaikaiset velat (pl. lainat emolta)**	20 314 539	19 837 707	20 000 000	8 400 000	12 457 048	13 783 925
Lainat emolta (sis. pääomalaina)	10 363 607	14 160 814	10 000 000	14 000 000	15 155 156	11 811 537
Takaukset emolta	8 225 704	21 578 902	29 021 989	30 000 000	30 398 908	32 892 586
Korot emolle	615 215	302 741	360 000	360 000	383 876	350 000
Lyhytaikaiset velat (pl. lainat emolta)	42 921 023	52 606 148	42 000 000	48 700 000	56 457 804	52 747 816
Oman pääoman sijoitus emolta	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000
Osinkotuotto emolle	3 000 015	Maksetaan 6-12/2023 jak- solla	3 000 000	3 000 000	3 000 015	3 000 015
Muu tuloutus emolle (vuokrat)	71 216	16 469	65 000	65 000	62 845	61 357
Avustus emolta	-	-	-	-	-	-
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	117 960	43 272	200 000	200 000	127 256	95 270
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	10 819 742	3 750 168	11 000 000	6 000 000	8 611 075	4 477 691
Investoinnit/Sijoitukset	200 786	200 786	0	0	0	8 000
Sairauspoissaolot (d/y)	1411	705	-	-	1 233	823
Henkilöstön määrä (vakainainen/määräaikainen)	133(124/9)	122 (98/24)	125 (115/10)	125 (115/10)	125 (113/12)	120 (108/12)
Hankintojen paikallisuusaste *)	6	4,80	6 - 10 %	6 - 10 %	7,5	-
Sijoitetun pääoman tuottoaste (%)	10,6	8,3	8 - 10 %	8 - 10 %	13,1	7,5
Kaukolämmön hintataso vertailuryhmän keskiarvoon verrattuna (%)	Luku ei ole vielä saatavissa.	Luku ei ole vielä saatavissa.	+/-5	+/-5	-7,3 (1.1.2023)	-2,72 (1.1.2022)

*) Materiaalien ja palvelujen ostot Kotkan alueelta (%).

**) Pitkäaikaisiin velkoihin ei ole sisällytetty palautuskelpoisia lämpö- ja maakaasuliittymismaksuja.

Kymen Vesi Oy

Yhteisön nimi	Kymen Vesi Oy	Energia- ja logistiikkaliiketoiminta
Omistus	A-osakkeista Kotka 79 %, Kouvola 18 % ja Pyhtää 3 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Jani Väkevä	
Hallituksen pj	Kim Soares	
Hallituksen jäsenet	Sami Kirjavainen, Susanna Blomberg, Jani Hellberg, Ari Puranen ja Janne Kaulio	

Toiminta-ajatus	Kymen Vesi Oy:n toiminta-ajatuksena on tuottaa vesihuoltopalveluja laadukkaasti, turvallisesti ja taloudellisesti.
Omistamisen peruste	Yhtiöllä on strateginen merkitys elinvoiman edistämisessä, huoltovarmuudessa ja infrastruktuurin ylläpitäjänä. Yhtiö muodostaa merkittävän varallisuusarvon kaupungin taseessa.
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiöltä ei odoteta osinkotuottoa.

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetettavat yleiset kehittämissävyt	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoite-taso	Toteuma 31.12.2023
(Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Yhtiön keskeisenä tavoitteena on vesihuollon toimintavarmuuden, taloudellisen itsenäisyyden ja investointikyvyn kehittäminen.	Taloudellinen tehokkuus ja investointikyky varmistetaan kilpailukykyisillä hankinnoilla. Vesimittareiden etäluentaa kehitetään suunnitelmallisesti.	Etäluettavien vesimittareiden määrä	6 000 kpl	Tavoite 6 000 kpl saavutettiin. Uutta teknologiaa testattiin suunnitelmallisesti.
	Yhtiön tulee ylläpitää vesihuoltoverkostoaan uudis- ja korjausinvestoinneilla, jotka rahoitetaan ensisijaisesti vesihuoltomaksuilla.	Tavoitteena on toimintavarmuuden ylläpitäminen vesihuoltoverkostojen riittävillä saneerausmäärillä ja kunnossapitotoimilla. Kestävä saneeraustaso on n. 1 % verkoston kokonaispituudesta eli 5 km /vuosi.	Saneeratut verkostokilometrit	5 km	Taloudellisen tilanteen johdosta tavoitteesta jäätin, toteuma 3,3 km.
	Toiminnan osalta keskeisenä tavoitteena on tuottaa ja jakaa laadukasta juomavettä sekä kerätä ja käsitellä jätevedet lupaehtojen mukaisesti.	Yhtiö varmistaa laatuajrjestelmän mukaisilla toimilla ja tehokkailla työprosesseilla, ettei talousveden laatu vaarannu ja jätevedet puhdistetaan vähintään ympäristöluvan mukaisesti.	Lupaylitysten määrä	Ei lupaylityksiä	Ei vaikutuksiltaan merkittäviä lupaylityksiä.
	Yhtiö varmistaa vesihuollon huoltovarmuuden.	Yhtiö ylläpitää ja kehittää valmiussuunnitelmaa sekä järjestää vuosittain varautumisharjoituksen valmiuden ylläpitämiseksi. Yhtiö tekee yhteistyötä naapurivesilaitosten kanssa huoltovarmuuden lisäämiseksi.	Varautumisharjoitukset	1 harjoitus vuodessa	Turvallisuustilanteen johdosta järjestettiin 2 harjoitusta.
	Yhtiö toteuttaa tehtävänsä vesihuoltolain säännösten mukaisesti.	Ympäristöluvassa on esitetty tavoitteita jätevesiverkoston vuotovesimäärien vähentämiseksi. Verkoston vuotuutta tutkitaan eri menetelmin mm. savututkimuksilla. Kiinteistöille annetaan neuvontaa vuotovesien vähentämiseksi.	Tutkittu verkostopituus	40 km	Verkostoja tutkittiin 46 km. Saneerauskohteissa tehtiin kiinteistökohtaista neuvontaa.
	Yhtiö etsii aktiivisesti yhteistyömahdollisuuksia seudun muiden vesiyhtiöiden	Yhtiö on lisännyt yhteistyötä maakunnan muiden vesilaitos-	Laskennalliset säästöt	0,1 M€	Kouvolan Veden kanssa tehty lietteenkäsittelyn kilpailutus

	kanssa säästöjen aikaansaamiseksi.	ten kanssa yhteisten hankintojen ja kehittämishankkeiden osalta		onnistui ja tavoitteeseen päästiin.
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan			
	Yhtiö puhdistaa jätevedet taloudellisin edellytyksin mahdollisimman tehokkaasti. Yhtiö osallistuu lisäksi yliopistojen ja muiden vesilaitosten kanssa hankkeisiin, joilla edistetään ympäristövastuullisuuden kehittämistä. Yhtiö edistää ilmastotavoitteita ja kiertotaloutta mm. uusimalla autokalustoa hiilineutraalimmaksi sekä kehittämällä rakennuttamisprosessia ympäristöystävällisempään suuntaan.			Vesihuki- hankkeessa selvitettiin puhdistamon hiilijalanjälki ja toimenpiteet hiilipäästöjen vähentämiseksi.
	Riskien hallinta			
	Yhtiö jatkaa valmiussuunnittelun ja laatujärjestelmätöiden kehittämistä. Tietoturvaluottelua jatketaan toimintasuunnitelman mukaan. Vesihuoltoverkoston riskejä vähennetään saneeraamalla verkostoja kestäväällä tavalla.			Turvallisuutta parannettiin mm. Tietoturvaluotteluhankkeilla ja fyysistä turvallisuutta kehittämällä.

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Uudisinvestoinneissa varaudutaan mm. akkuteollisuuden sijoittumiseen Keltakallion teollisuusalueelle. Verkostojen saneeraus määrä pidetään tavoitetasolla 5 km vuodessa verkostojen toimintakyvyn ylläpitämiseksi. Kunnossapito- ja tutkimustyöllä varmistetaan ja priorisoidaan oikea-aikaiset korjausinvestoinnit.

Etäluettavien vesimittareiden osuutta lisätään ja uusi asiakasportaali on tavoitteena ottaa käyttöön parantamaan asiakaskokemusta. Käyttöomaisuuden hallintajärjestelmää ja tietoturvaluottelun tasoa kehitetään. Vesilaitosten yhteistyöllä edistetään yhteisiä kehityshankkeita mm. vuotovesien vähentämistä.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024-2025

Varaudutaan uudiskohteiden toteuttamiseen mm. Keltakallion teollisuusalueelle. Vesihuoltoverkoston saneeraus määrä pidetään tavoitetasolla 5 km vuodessa.

Vesimittareiden etäluenta laajennetaan koskemaan lähes koko asiakaskuntaa. Uusi asiakasportaali on käytössä ja asiakkaille selvitetään mm. vuotovahtipalvelun käyttöönottoa. Verkoston tutkimustoiminta pidetään korkealla tasolla ja vuotovesien määrää lasketaan toimintasuunnitelman mukaisesti.

Toteuma 31.12.2023

Akkuteollisuuden vedenkulutustarpeita varten käytiin neuvotteluja toimijoiden kesken ja varmistettiin vesihuollon toimivuus alueelle. Keltakallion vesihuollon suunnittelu valmistui, rakentaminen on tarkoitus toteuttaa 2024. Verkostojen saneerausten osalta jäätin vuositaavoitteesta, koska investointeja vähennettiin taloudellisen epävarmuuden takia.

Etäluettavia vesimittareita on asennettu tavoitteen mukaisesti n. 6 000 asiakkaalle. Tavoitteena on, että koko asiakaskunta on etäluennan piirissä v. 2026. Uusi asiakaslähtöisempi asiakasportaali otettiin käyttöön syksyllä. Tutkimustoiminnan lisäämiseksi hankittiin kalustoa ja lisättiin henkilöresursseja. Tutkittavien kilometrien määrä ylitti tavoitteen. Riskiä jätevesien ylivuodoille pumppaamoilla on vähennetty suunnitelmallisin toimenpitein.

Turvallisuustilanteen muuttumisen johdosta fyysiseen turvallisuuteen ja tietoturvaluotteluun lisättiin resursseja. Laatujärjestelmän päivitystyö käynnistettiin.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	21 012 602	10 328 581	20 814 000	21 420 000	19 883 958	20 519 874
Myynti kaupungille	780 754	260 670	650 000	1 000 000	597 094	1 093 106
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	1 895 855	1 030 622	2 000 000	1 920 000	2 036 792	2 013 240
Henkilöstökulut	4 177 607	2 116 722	4 060 000	3 963 000	3 819 710	3 823 015
Tulos ennen tilinp.sirtoja ja veroja	-666 069	-905 588	-1 192 800	0	377 021	1 184 900
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	2 207 305	2 207 305	2 207 305	2 800 000	1 809 716	926 102
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	118 107 284	117 955 605	118 000 000	117 800 000	119 089 604	121 067 216
Pitkäaikaiset velat	53 932 233	53 152 984	53 000 000	51 500 000	53 548 418	54 715 643
Lainat emolta	19 321 242	19 705 427	19 321 242	19 321 242	20 091 613	20 091 613
Takaukset emolta	11 965 786	13 592 470	11 965 786	11 965 786	15 591 659	20 221 978
Korot emolle	739 157	371 717	739 157	739 677	743 433	688 318
Lyhytaikaiset velat	8 101 176	9 005 838	8 100 000	9 000 000	8 801 346	9 891 346
Oman pääoman sijoitus emolta	26 620 000	26 620 000	26 620 000	26 620 000	26 620 000	26 620 000
Osinkotuotto emolle	0	0	0	0	0	0
Muu tuloutus emolle (takausprov., johtorasite)	248 652	119 800	248 652	247 352	248 441	249 531
Avustus emolta	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	99 515	72 998	80 000	110 000	13 755	73 373
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	6 361 024	3 079 366	6 320 000	5 350 000	6 482 612	6 926 422
Investoinnit/Sijoitukset	0	0	0	0	6 983	16 780
Sairauspoissaolot (d/y, työpäiviä)	646	341	680	520	837	526
Henkilöstön määrä (vakainainen/määräaikainen)	61/2	61/3	61/2	59/2	58/1	59/3
Hankintojen paikallisuusaste	35	33	35	37	30 %	-
Yhtiön oma tunnusluku/asiakastytyväisyys	8,78	ei vielä mitattu	8,8	8,8	8,83	8,72

Kymenlaakson Vesi Oy

Yhteisön nimi	Kymenlaakson Vesi Oy	Energia- ja logistiikkaliiketoiminta
Omistus	Kotka 70 %, Kouvola 9 % ja Hamina 21 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Jani Väkevä	
Hallituksen pj	Heli Paasi	
Hallituksen jäsenet	Sami Mustonen, Nina Mustonen, Simo Kaksonen, Sami Porkka	
Toiminta-ajatus	Yhtiön toimialana on käyttöveden hankinta. Yhtiö voi toimintaansa varten omistaa ja hallita kiinteistöjä.	
	Yhtiö omistaa tekopohjavesilaitoksen Valkealassa. Yhtiö hankkii omistajilleen hyvälaatuista vettä omakustannusperiaatteella.	
Omistamisen peruste	Yhtiöllä on strateginen merkitys alueellisessa huoltovarmuudessa ja infrastruktuurin ylläpitäjänä.	
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiö ei jaa osinkoa.	

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
(Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Yhtiön tavoitteena on varmistaa, että alueen väestölle ja elinkeinoelämälle on saatavissa riittävästi hyvälaatuista vettä.	Haetaan vedenottolupaa Kymijoesta teollisuuden vedenhankintatarpeiden varmistamiseksi	Suunnittelutilanne	Vedenottolupa saatu keväällä	Vedenottolupa saatiin syksyllä ja se on lainvoimainen.
	Yhtiöltä edellytetään kykyä varmistaa talousveden saatavuus ja jakelu myös poikkeustilanteissa.	Haminan rinnakkaisvesijohdon rakennussuunnittelu yhteistyössä Haminan Veden kanssa.	Rakennustilanne	Rakentaminen käynnistyy keväällä	Rakentaminen käynnistyi syksyllä.
	Yhtiö etsii aktiivisesti yhteistyömahdollisuuksia seudun muiden vesiyhtiöiden kanssa säästöjen aikaansaamiseksi.	Poikkeustilanteisiin varaudutaan yhdessä maakunnan vesilaitosten kanssa. Tehokkuutta edistetään yhteisillä hankinnoilla.	Varaveden saatavuus poikkeustilanteissa	Varaveden määrän lisäys	Kymijoen vedenottolupa lisää osaltaan varaveden saatavuutta.
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	Veden toimitusvarmuus ja toimitetun veden laatu pidetään korkealla tasolla. Ympäristövastuullisuutta lisätään mm. edistämällä energiatehokkuutta ja uusimalla autokantaa hiilineutraalimmaksi.			Uusi aurinkovoimala tuottaa sähköä suunnitellusti.	
	Riskien hallinta				
	Valmiussuunnittelun ja laatu järjestelmätöiden kehittämistä jatketaan riskien vähentämiseksi. Tietoturvallisuuden tasoa nostetaan vuosittaisilla tavoitteilla. Vuosittain pidetään valmiusharjoitus.			Osallistuttiin kahteen valmiusharjoitukseen syksyllä.	

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Rinnakkaisvesijohdon rakentaminen Haminaan käynnistyy keväällä ja valmistuu alkuvuonna 2024. Vedenottolupa Kymijoesta teollisuuden tarpeisiin on Aluehallintovirastolla käsittelyssä ja päätös saataneen keväällä. Kouvolan Veden kanssa selvitetään vaihtoehtoja lisäveden saamiseksi erityisissä poikkeustilanteissa.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelma vuosina 2024-2025

Teollisuuden vedenhankintatarpeisiin vastataan varautumalla lisäveden hankintaan Kymijoesta. Maakunnan vesilaitosten kesken ylläpidetään hyvää yhteistyötä yhteisten hankintojen ja kehityshankkeiden edistämiseksi. Selänpää -hankkeen hyödyntämistä suunnitellaan yhdessä Kouvolan Veden kanssa.

Toteuma 31.12.2023

Rinnakkaisvesijohdon rakentaminen Haminaan alkoi lokakuussa. Kilpailutusta siirtämällä saavutettiin kustannussäästöjä ja hankintakustannus jää 1,5 M€:n tasolle. Urakka valmistuu lokakuuhun 2024 mennessä.

Vedenottolupa Kymijoesta Keltakallion uuden teollisuusalueen tarpeisiin saatiin syyskuussa Aluehallintovirastolta. Lupa sai loppuvuodesta lainvoimaisuuden. Vedenottoluvalla varaudutaan suunnitteilla olevien akkutehtaiden prosessiveden hankintatarpeisiin sekä vesihuollon poikkeustilanteisiin.

Turvallisuustilanteen muuttumiseen reagoitiin lisäämällä fyysistä turvallisuutta ja tietoturvallisuutta.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennsute 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	3 582 993	2 028 247	3 610 100	4 002 000	3 286 852	3 241 398
Myynti kaupungille	0	0	0	0	0	0
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	2 768 257	1 568 088	2 800 000	3 077 000	2 563 726	2 509 827
Henkilöstökulut	7 290	2 910	6 600	6 500	6 590	6 230
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	329 367	431 235	155 000	87 000	24 859	47 645
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	572 324	572 324	572 324	421 000	457 029	277 157
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	23 373 786	23 008 723	23 300 000	23 600 000	23 113 029	24 208 165
Pitkäaikaiset velat	7 009 266	7 174 080	7 000 000	6 659 266	7 688 895	8 718 523
Lainat emolta	0	0	0	0	0	0
Takaukset emolta	5 382 226	5 742 596	5 382 226	5 382 226	6 102 966	6 823 706
Korot emolle	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset velat	2 114 013	1 461 446	1	1 029 629	1 424 395	1 485 015
Oman pääoman sijoitus emolta	6 687 000	6 687 000	6 687 000	6 687 000	6 687 000	6 687 000
Osinkotuotto emolle	0	0	0	0	0	0
Muu tuloutus emolle (takausprovisio)	10 241	130	10 241	10 111	11 459	12 807
Avustus emolta	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	732 185	30 389	690 000	3 190 000	428 476	343 517
Investoinnit/Sijoitukset	0	0	0	0	0	0
Sairauspoissaolot (d/y)	0	0	0	0	0	0
Henkilöstön määrä (vakainainen/määräaikai-	0	0	0	0	0	0
Hankintojen paikallisuusaste	36	31	32	32	25	-
Yhtiön oma tunnusluku/ myydyt vesikuutiot	6 829 721	3 549 095	6 840 000	6 870 000	6 843 892	6 868 496

HaminaKotka Satama Oy

Yhteisön nimi	HaminaKotka Satama Oy	Energia- ja logistiikkaliiketoiminta
Omistus	Kotka 60 %, Hamina 40 %	
Yhteisön tytäryhtiöt	Kotkan Satamatalot Oy	
Toimitusjohtaja	Kimmo Naski	
Hallituksen pj	Peter Muurman	
Hallituksen jäsenet	Nina Brask, Riina Brofors, Olli-Pekka Brunila, Jarkko Harjumaaskola, Elina Inkeroinen-Lalu, Kim Soares, ja Freddy van Wonterghem	

Toiminta-ajatus	Yhtiön toiminta-ajatuksena on kehittää ja ylläpitää toimintaedellytyksiä merikuljetuksille ja niitä palveleville yrityksille. Yhtiö huolehtii sataman infrastruktuurista ja alusliikenteestä. HaminaKotka Satama Oy muodostaa konsernin, johon kuuluu tytäryhtiönä Kotkan Satamatalot Oy, johon on pääosin keskitetty satamakonsernin kiinteistöjen omistus ja hallinnointi sekä Kiinteistö Oy Haminan Satamaportti.
Omistamisen peruste	Yhtiöllä on strateginen tehtävä kaupungin elinvoiman edistämässä ja infrastruktuurin ylläpitämisessä sekä alueen asukkaiden työllistämässä. Yhtiö tuottaa kaupungille tasaista tulovirtaa
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiöltä edellytetään merkittävää osinkotuottoa osakassopimuksen sen salliessa. Kokonaistuloutuksesta sovitetaan pitkäjänteisesti yhdessä muiden omistajien kanssa.

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämissä tavoitteet	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
(Omistajapolitiittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Yhtiö pyrkii vastamaan asiakkaidensa tarpeisiin toiminta-ajatuksista ilmenevällä liiketoimintalueella	Sekä nykyisiä että potentiaalisia asiakkaita kontaktoidaan säännöllisesti kaikissa kanavissa (tapaamiset, puhelut, sähköiset kanavat), jotta tuntuma heidän tarpeisiinsa säilyy. Sataman infraa kehitetään asiakkaiden tarpeiden ja satamayhtiön investointikyvyn mukaisesti. Kehitetään palvelutapaa asiakaslähtöiseksi.	Myynnillisten asiakastapaamisten määrää Infran kehittämissä hankkeita yhdessä asiakkaan kanssa.	250 kpl 6 kpl	327 kpl 6 kpl
	Yhtiö vaikuttaa valtakunnallisella ja tarvittaessa kansainvälisellä edunvalvonnalla sataman liiketoimintaedellytysten ylläpitämiseen ja parantamiseen	Valtakunnallinen ja kansainvälinen vaikuttaminen yhtiön omaan toimialaan liittyviin asioihin on satamayhtiön perustoimintaa, johon kuuluu lobbaus- yms. kokouksia ministeriöihin ja muihin keskeisiin tahoihin. Kansainvälinen vaikuttaminen tapahtuu erityisesti Baltic Ports Organisaation kautta, jonka puheenjohtaja satamayhtiön toimitusjohtaja on.	Lobbaustilaisuuksien määrä	30 kpl	39 kpl
	Yhtiöllä on valtakunnallisesti strateginen merkitys Suomen huoltovarmuuden ylläpidossa. Yhtiö huolehtii kyvystään vastata tähän vaatimukseen.	Tiivis yhteistyö huoltovarmuuskeskusten kanssa. Satamayhtiö on laatinut ja päivittää säännöllisesti varautumissuunnitelmaa ja ohjeistuksia pandemia- ja muita kriisitilanteita varten, jotta huoltovarmuudelle elintärkeä satamatoiminta voidaan ylläpitää myös poikkeusolosuhteissa.	Varautumissuunnitelman päivittäminen tehty/ei tehty	tehty	uudistettu
	Yhtiö seuraa aktiivisesti liiketoimintaympäristön muutoksia ja reagoi niihin ja niiden mahdollisesti tuomiin riskeihin	Yhtiö seuraa tiiviisti yleistä taloustilanteen kehitystä erityisesti merkittävimmässä vientimaissa. Toimintaa ja investointeja sopeutetaan hyvissä ajoin toimintaympäristön muutosten mukaan, koska yhtiölle ei jää tuloksesta	Liikevoittoprosentti	12 %	11,6 %

		taloudellisia puskureita omistajien suurten tuloutusvaatimusten jälkeen.			
	Yhtiö etsii aktiivisesti satamaan sijoitettavaa liiketoimintaa ja varmistaa niiden toimintaedellytykset. Yhtiö parantaa risteilyliiketoiminnan edellytyksiä.	Satamasidonnoisen teollisuuden etabloitumista satamaan tavoitellaan BusinessMooring -yhtiöliittymän ja suoraan satamayhtiön toimesta. Risteilyliikenteen edellytyksiä parannetaan.	Sijoittumisselvityksessä olevien asiakkaiden määrä Risteilykäynnit vuonna 2023	8 kpl 25 kpl	8 kpl 13 kpl
	Yhtiö huolehtii infransa kunnossapidosta ja tarvittavista investoinneista	Tehdään kunnossapito-ohjelman mukaiset ja sataman käyttäjiltä kerättävien vaurioilmoitusten mukaiset huolto- ja korjaustoimet viiveettömästi. Asiakstarpeiden mukaiset investoinnit infraan. Investoinnit sataman digitalisointiin ja ympäristönsuojeluun.	Kunnossapito-investointien määrä	3,0 m€	2,9 m€
	Yhtiö säilyttää asemansa Suomen suurimpana yleisenä satamana	HaminaKotka sataman ja sen kautta linkittyvien reittien markkinointi. Hinnoittelun pitäminen kilpailukykyisenä verrattuna keskeisiin kilpailijasatamiin. Sataman vetovoiman säilyttäminen toimintaa ja infraa kehittämällä.	Markkinaosuus Suomen yleissatamaliikenteestä	18 %	20 %
Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan					
HaminaKotka Satama Oy:n johtamisjärjestelmän vastaavuutta ISO 9001 laatujärjestelmän ja ISO 14001 ympäristöjärjestelmän vaatimuksiin tarkastellaan säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa auditoinneissa. Toimintakäsikirjaa ja menettelyohjeita päivitetään ja ympäristöjärjestelmän prosesseja yhdistetään tiiviimmin yhtiön liiketoimintaprosesseihin jatkuvan parantamisen periaatteella. Toiminnan laatua käytännön tasolla tarkastellaan myös mm. sisäisten auditointien muodossa. Yhtiön taloudellista tilaa seurataan jatkuvasti. Toimintaympäristön muutosten tuomiin haasteisiin reagoidaan proaktiivisesti ja nopeasti kustannuksia ja investointeja sopeuttamalla. Vastuut omistajille ja rahoittajille hoidetaan sopimusten mukaisesti. Satamayhtiö kohtelee ja pyrkii kehittämään toimintaedellytyksiä kaikille asiakkaille tasapuolisesti. Satamayhtiö noudattaa asiakkaiden kanssa tekemiään sopimuksia ja myös suullisia asiakaslupauksia. Suhteessa henkilöstöön satamayhtiö varmistaa työterveyden toteutumisen työterveyden toimintasuunnitelman ja työturvallisuuden toimintaohjelman puitteissa. Elinikäistä oppimista tuetaan laatimalla ja toteuttamalla henkilöstön kehittämissuunnitelma. Yhtiöllä on eettiset ohjeet sekä ohjeet syrjintään ja häirintään puuttumisesta. Ohjeiden jalkauttamien ja toteutumisen seuranta tapahtuu mm. osastopalaverissa. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelmaa noudatetaan kaikissa henkilöstöön liittyvissä kysymyksissä.					
Riskien hallinta					
Satamayhtiö seuraa jatkuvasti liiketoimintaympäristön muutoksia ja niiden mukana syntyviä strategisia riskejä. Strategia päivitetään ja liiketoiminta suunnataan asiakastarpeiden mukaan. Myös satamatoimintaan liittyvät operatiiviset, vahinko- ja finanssirisikit kartoitetaan säännöllisesti ja niiden toteutumisen estämiseksi päätetään toimenpiteet. Toimintaa ohjaa sertifioitu ISO 9001: 2015 ja ISO 14001: 2015 mukaiset laatu- ja ympäristöjärjestelmät. Lisäksi satamakonsernissa on käytössä ISO/IEC 27002 mukainen tietoturvaläpikä sekä tietojärjestelmien käytösäännöt. Sopimukseen liittyviä riskejä hallitaan laajoilla ehdoilla ja hyvällä sopimushallinnalla. Henkilöriskejä hallitaan kehittämällä henkilöstön osaamista sekä käyttämällä tarvittaessa yhtiön ulkopuolisia asiantuntijoita. Vakuutusturva pidetään toiminnan laajuuden mukaisena. Hyvä hallintotapa on satamayhtiölle keskeinen asia.					

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Korvaavan liikenteen etsiminen Ukrainan sodan aiheuttaman kauttakulkuliikenteen vähenemisen tilalle.

Energian säästämiseen tähtävien ja muiden kulujen kurssipitoon liittyvien ratkaisujen etsiminen yhtiön talouden tasapainon säilyttämiseksi.

EU:n tukema D-alueen 2. vaiheen rakentaminen valmiiksi vuoden 2023 loppuun mennessä.

Jatketaan Haminan Lakulahden laitureiden kunnostamista.

Akkuteollisuuden käynnistymisen tukeminen.

Satamaan sijoittuvan liiketoiminnan etsiminen ja sijoittumisen varmistaminen.

Risteilyliikenteen edellytysten parantaminen Kotkan ja Haminan alueella.

Valmiuksien ylläpito pandemioiden ja muiden mahdollisten häiriötilanteiden varalle, jotta sataman aukiolo ja toiminnan jatkuminen pystytään turvaamaan kaikissa olosuhteissa.

Toimistotilojen muuntelu ja vuokraaminen myös muuhun kuin satamasidonnaiseen toimintaan.

Selvitetään ja arvioidaan mahdollisuuksia energiatehokkuutta parantaville investoinneille.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelma vuosina 2024-2025

Liikennemäärän kasvattaminen siten, että HaminaKotka satama säilyttää asemansa Suomen suurimpana yleissatamana.

Uusien logistiikkaan ja satamasidonnaiseen teollisuuteen liittyvien yritysten saaminen satamaan tai välittömään läheisyyteen.

Sataman infran ja energiatehokkuuden kehittäminen vihreän siirtymän vaatimusten mukaisesti.

Toteuma 31.12.2023

Liikenne satamassa oli alkuvuoden 2023 vilkasta, vaikka helmikuussa sitä haittasikin ahtaajien ja veturinkuljettajien lakot. Mutta kesästä eteenpäin alkoi talouden taantuma näkyä satamassa voimallisesti ja niinpä liikennemäärä jäi loppuvuodesta joka kuukausi pienemmäksi kuin vuonna 2022. Marras- ja joulukuussa liikennemäärät tosin paranivat hieman. Venäjän aloittaman Ukrainan sodan jatkuminen ja sen seurauksena EU:n ja Yhdysvaltojen Venäjälle asettamat talouspakotteet hiljensivät nesteliikenteen Venäjältä lähes täysin. Myös kauttakulkuliikenne väheni 19 %. Merkittävin jäljellä oleva Venäjään liittyvä liikenne koostuu ruokaketjuun kuuluvista lannoitteista. Erityisesti metsäteollisuus- tuotteiden viennin hiipuessa pieneni liikennemäärä HaminaKotka satamassa 13,2 prosenttia eli 2,1 miljoonaa tonnia 14,1 miljoonaan tonniin.

Puutavaran tuonti Venäjältä loppui keväällä 2022 Ukrainan sodan ja EU:n sen takia Venäjälle asettamien talouspakotteiden myötä. Metsäteollisuus tuo puutavaraa Venäjän sijaan Baltiasta ja Ruotsista. Raakapuun satamamaksut ja operaattoreiden puutavaran käsittelyä varten vuokraamista kenttäalueista kertyneet vuokratuotot paikkasivat osittain muun liikenteen pienenemisen aiheuttamaa liikevaihdon putoamista.

Runsaslumisten talvien aiheuttamista kustannuksista huolimatta kulut on saatu pidettyä kurissa. Nopea inflaatio näkyy ostettujen palvelujen hintojen nousuna ja korkokustannukset ovat yleisen korkotason nousun myötä kasvaneet myös satamayhtiössä, vaikka suurin osa luotoista on kiinteäkorkoisia.

HaminaKotka sataman viime vuosien suurin investointihanke eli Mussalon D-osa valmistui loppuvuodesta. Euroopan Unionin Verkkojen Eurooppa-rahoitteisen ja useita vuosia kestäneen projektin viimeisessä vaiheessa valmistuivat D2- ja D3-laiturit, joiden yhteispituus on 331 metriä. Alueella on nyt neljä laituria, joiden yhteispituus on 712 metriä. D-osan kokonaiskustannukset satamayhtiölle olivat 72 miljoonaa euroa. Alue on täysin käytössä ja se on lisännyt mielenkiintoa monen asiakkaan liikenteen siirtämiseksi ja keskittämiseksi HaminaKotka satamaan.

Lakulahden laitureiden peruskunnostus on käynnissä.

Satamayhtiö hoitaa akkumateriaalitehtaan käynnistämiseen tarvittavan vesihuollon järjestämistä varten perustetun Haminan Merivesilaitos Oy:n hallinnon ja meriveden puhdistamisen hoitavan tuotantolaitoksen suunnittelun ja rakennuttamisen.

Satamayhtiö etsii jatkuvasti lisää satamaan sijoittumista suunnittelevia yrityksiä yhdessä kaupunkien, kaupunkiyhtiöiden ja elinkeinoyhtiön kanssa.

Risteilyliikenteen edellytyksiä on kehitetty aktiivisella ja pitkäjänteisellä markkinoinnilla.

Koronapandemian rauhoittumisen myötä sataman toiminta on kaikilta osin normalisoitunut.

Toimistotiloille on ollut niukasti kysyntää, joten niitä ei kuluvan vuoden aikana ole muunneltu. Satamayhtiön oma aluspalvelu muuttaa syksyn kuluessa ulkopuolisen vuokratiloista Merituuleen.

Energiatehokkuutta lisää pitkäjänteinen valomastojen lamppujen vaihto LED-käyttöisiksi.

Avainluvut, konserni	Tot. 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	44 063 760	23 446 400	44 000 000	43 700 000	42 993 447	39 318 441
Myynti kaupungille	66 268	37 124	75 000	300 000	145 864	549 311
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	265 471	93 829	200 000	50 000	55 870	9 778
Henkilöstökulut	5 384 698	2 499 294	5 400 000	5 530 000	5 629 869	5 596 226
Tulos	2 368 678	3 568 699	2 450 000	2 730 000	4 633 496	5 303 963
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	44 323 314	47 255 696	44 700 000	44 700 000	39 689 818	34 513 323
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	182 260 387	176 294 169	185 000 000	185 000 000	174 079 908	167 141 150
Pitkäaikaiset velat	87 843 318	81 075 099	87 500 000	77 475 000	80 040 211	73 621 578
Lainat emolta	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000

Takaukset emolta	26 744 013	23 670 068	26 700 000	22 300 000	24 494 089	22 704 816
Korot emolle	750 000	750 000	750 000	750 000	750 000	750 000
Lyhytaikaiset velat	7 196 893	8 127 611	7 500 000	7 930 000	10 081 367	12 620 423
Oman pääoman sijoitus emolta	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
Osinkotuotto emolle	0	0	0	0	0	0
Muu tuloutus emolle (pääomapalautus ja satama-alueen vuokrat)	8 167 840	4 338 920	8 100 000	8 050 000	7 446 122	7 849 671
Avustus emolta	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	638 040	0	500 000	50 000	247 717	0
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	19 013 511	1 656 844	18 000 000	10 700 000	18 033 356	5 608 237
Investoinnit/Sijoitukset	18 170	0	0	0	0	11 000 000
Sairauspoissaolot (d/y)	476	241	450	450	606	674
Henkilöstön määrä (vakainainen/määrä-aikainen)	59/3	58/9	60/2	61/1	63/1	62/2
Hankintojen paikallisuusaste	18	20	20	20	14	
Yhtiön oma tunnusluku/ liikennemäärä (tn)	14 117 808	7 867 373	14 000 000	13 700 000	16 265 242	14 574 247

Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta

Kotkan Asunnot Oy

Yhteisön nimi	Kotkan Asunnot Oy	Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta
Omistus	100 %	
Yhteisön tytäryhtiöt	-	
Toimitusjohtaja	Juha Tiitta	
Hallituksen pj.	Matti Kekarainen	
Hallituksen jäsenet	Minni Kuisma, Timo Mikkola, Päivi Pirttilä, Nina Mustonen, Ari-Pekka Klami, Anu Pikkarainen, Petri Pekola, Pekka Huovinen, Sari Tulla	

Toiminta-ajatus	Tarjoamme kotkalaisille ja Kotkaan muuttaville kestävää, kohtuuhintaista ja turvallista asumista.
Omistamisen peruste	Yhtiö mahdollistaa kohtuuhintaisen, hyvätasoisien asumisen Kotkassa.
Omistajan tuotto-odotus:	Toiminnan tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa osakkeenomistajille eikä yhtiö jaa osinkoa. Mahdollinen voitto käytetään yhtiön toiminnan kehittämiseen.

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämissä tavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiön toiminta on asiakaslähtöistä, kilpailukykyistä ja taloudellisesti kannattavaa.	Sähköisiä palveluita, viestintää ja markkinointia kehitetään. Tulos pidetään positiivisena ja yhtiön taloutta vahvistetaan.	asukastyytyvyisyys talousmittarit/avainluvut	>3,25 asteikolla 1-4	3,28
	Yhtiön asuntojen vuokrataso on kohtuuhintaista.	Menokurilla ja tehokkaalla kilpailutuksella vuokrataso pidetään Kotkan yleisen vuokratason ja keskiuurten kaupunkien ARA-vuokrien keskiarvon alapuolella. Vuotuiset vuokrankorotukset eivät ylitä kiinteistöjen yläpitokustannusindeksin nousua.	keskivuokra vuokrankorotus-%	3,5 %	11,47 €/m ² 3,5 % (2023) 6,4 % (2024)
	Yhtiö pyrkii säilyttämään asuntokantansa hyvässä kunnossa ja muokkaa asuntokantaa kysynnän mukaan. Yhtiö huolehtii osaltaan Kotkan kaupungin vuokra-asuntokannan riittävyydestä, mutta ei aktiivisesti pyri markkinaosuuksensa kasvattamiseen. Riittäväällä ja laadukkaalla asuntotarjonnalla yhtiö tukee kaupungin elinkeinopoliittikkaa ja muuta kehittämistä.	Kiinteistökannalle toteutetaan korjausvelka- ja korjaustarvelaskenta määrävällein. Korjausvelkaa pienennetään pitkäjänteisesti vuosikorjauksilla, investoinneilla ja realisoinneilla. Rakennusten realisointeja toteutetaan suunnitelmallisesti ja aikataulua muokataan kysynnän muutosten mukaisesti. Kaupunginosissa, joissa on asuntojen ylitarjontaa, ensisijainen realisointitapa on purkaminen. Toteutetaan seuraavan uudiskohteen tontinhan-kinta ja suunnittelu. Tarjottavat asunnot ovat laadukkaita ja asunnot	asuntojen taloudellinen käyttöaste asuntojen lkm myytyjen tai purettujen asuntojen lkm uusien tai pohjaratkaisultaan uudistettujen asuntojen lkm	>93,5 %	96,0 % 2525 kpl 0 kpl 18 kpl

		korjataan muuttojen yhteydessä nykyvaatimusten mukaisiksi.			Uudiskohteen hankesuunnitelma on hyväksytty, mutta toteutussuunnittelua ei ole käynnistetty. Vaihtoehtoisia toteutusratkaisuja on selvitetty.
	Yhtiö huomioi asuntoliiketoiminnassaan myös kaupungin vastuun sosiaalisesta asuntotuotannosta.	Asuntojen vuokrat määritetään omakustannusperiaatteella. Aravarajoitettiin kohteisiin asukasvalinnat tehdään ARA:n ohjeistuksen ja ensisijaisesti asuntotarpeen perusteella. Vuokrauksessa ja asumisneuvonnassa tehdään yhteistyötä mm. sosiaalipalveluiden ja maahanmuuttajapalveluiden kanssa. Yhtiö toteuttaa itse asumisneuvontapalvelut.			toteutunut
	Yhtiön toiminta on ympäristövastuullista Yhtiö huomioi toiminnassaan energiatehokkuuden, hiilidioksidipäästöjen vähentämisen sekä kiertotalouden monipuolisen edistämisen.	Yhtiö on mukana vuoteen 2025 voimassa olevassa kaupungin energiatehokkuus-sopimuksessa ja raportoi energiankulutuksen sopimuksen mukaisesti. Yhtiö osallistuu kaupunkikonsernin ilmasto-ohjelman toteuttamiseen. Maakaasu- ja öljylämmitys korvataan pääosin uusiutuvaan energiaan pohjautuvilla lämmitysmuodoilla. Taloteknisten järjestelmien toiminta varmistetaan ennakoivalla kunnossapidolla ja tehokkaalla etävalvonnalla. Lämmitysjärjestelmissä hyödynnetään ja kehitetään älykästä, ennakoivaa ja kulutushuippuja tasavaa ohjausta. Asukkaita opastetaan kulutuksen pienentämiseen.	rakennuskannan ominaislämmönkulutus, kWh/m2/vuosi Lämmitysenergian uusiutuvan energian osuus, % vedenkulutus, l/hlö/vrk	kulutuksen lasku >1%/vuosi >65 % <140 l/hlö/vrk	179 kWh/hu- m ² (2022: 186) 56 % (2022: 61 %) 134 l/hlö/vrk (2022: 136)

		Mahdollistetaan ja ohjeistetaan jätteen lajittelu.			
		Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan			
		Yhteiskuntavastuu (taloudellinen, sosiaalinen ja ekologinen vastuu) on huomioitu vahvasti omistajan asettamissa kehittämistavoitteissa sekä yhtiön arvoissa, strategisissa tavoitteissa ja mittareissa. Yhteiskuntavastuu on kiinteä osa jokapäiväistä johtamista ja työntekeä. Yhtiön johto ja hallitus seuraavat vastuullisuustavoitteiden toteutusta.			
		Riskien hallinta			
		Merkittävin strateginen riski: Väestö ikääntyy ja alueen väkiluvun väheneminen heikentää asuntojen kysyntää. Asuntojen koko tai sijainti ei vastaa niiden kysyntää. Suurten asuntojen kysyntä vähenee ja kysyntä painottuu keskustoihin.			

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Vuoden 2023 investoinnit ovat peruskorjaushankkeita. Edelliseltä vuodelta jatkuvat linjasaneeraukset valmistuvat kohteissa Runeberginkatu 7 ja Merenkulkijankatu 18. Merenkulkijankadun peruskorjaus toteutetaan yhteistyössä EKAMIn kanssa. Kolmeen Hovilassa sijaitsevaan hissittömään kerrostaloon asennetaan yhteensä 9 hissiä. Maakaasulämmityksestä luovutaan ja vuoden kuluessa kaksi kohdetta siirretään maalämpöön.

Kotkansaarelle sijoittuvan uudishankkeen Keskuskatu 43 toteutussuunnittelu tehdään 2023.

Rakennusten realisoiteja ei ole suunniteltu toteutettavaksi vuonna 2023.

Ylläpitokustannukset ovat voimakkaassa kasvussa. Menoista etsitään karsimiskohteita, jotta kustannusnousua ei tarvitse täysimääräisesti siirtää vuokriin.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024-2025

Asiakaspalvelua sekä monikanavaista viestintää ja markkinointia kehitetään. Kotisivut uudistetaan asiakaslähtöisesti.

Kiinteistökantaa kehitetään yhtiön strategisten linjausten mukaisesti. Pienten asuntojen määrää tullaan keskeisillä paikoilla harkitusti lisäämään ja suurten asuntojen määrää alhaisen kysynnän alueilla vähentämään.

Kotkansaarelle sijoittuvan uudiskohteen rakentaminen on ajoitettu vuosille 2024-25. Rakennuksen koko on noin 3000 ke-m². Tarkastelujaksolla peruskorjausten volyymi on tavanomaista pienempi, jos uudisrakentaminen toteutuu.

Asuinrakennuksia on suunniteltu purettavaksi tai muuten realisoitavaksi noin yksi kohde/vuosi. Aikataulua tarkennetaan asuntojen kysynnän kehityksen mukaisesti ja siihen vaikuttaa mm. Kotkan seudun suurten rakennushankkeiden toteutuminen. Seuraavat realisoinnit tulevat ajankohtaiseksi, kun vastaanottokeskukselle ukrainalaisten pakolaisten käyttöön vuokrattujen asuntojen sopimukset päättyvät.

Rakennusten energiatehokkuutta parannetaan. Kaasu- ja öljylämmityksestä luovutaan ilmasto-ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Autojen sähkölatauspisteiden rakentamista lisätään.

Toteuma 31.12.2023

Koko vuoden keskimääräinen asuntojen käyttöaste oli 96,0 %. Loppuvuoden aikana vastaanottokekus irtisanoi valtaosan vuokrasopimuksista, mikä oli pääsyy siihen, että käyttöaste laski vuoden lopulla noin 93 prosenttiin.

Kiinteistöjen ylläpitokulujen ja erityisesti korkokustannusten voimakkaan nousun vuoksi vuokria korotettiin vuodelle 2024 keskimäärin 6,4 %.

Perusparannukset kohteissa Runeberginkatu 7 ja Merenkulkijankatu 18 valmistuivat aikataulun mukaisesti ja kaikki asunnot saatiin vuokralle. Kohteessa Kyllikinkatu 2-6 toteutettiin yhdeksän jälkiasennushississä sisältävä rakennushanke, joka valmistui vuodenvaihteessa. Yksi kohde siirtyi maakaasulämmityksestä kaukolämpöön, mutta kahden viimeisen maakaasulämmityskohteen energiaremontti siirrettiin vuodelle 2024. Autojen sähkölatauspisteiden rakentamista jatkettiin.

Korko- ja rakentamiskustannusten nousun vuoksi uudishankkeen toteutussuunnittelua ei ole käynnistetty. Eri toteutus- ja rahoitusvaihtoehtoja on uudelleen selvitetty.

Yhtiön strategia uudistettiin.

Yhtiön ilmeuudistus ja kotisivujen uudistaminen käynnistettiin. Molemmat valmistuvat keväällä 2024.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	17 123 501	8 599 844	17 180 000	16 826 000	16 599 702	16 090 161
Myynti kaupungille	799 444	593 862	850 000	496 000	912 148	600 453
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	0	0	0	393 000	255 310	29 242
Henkilöstökulut	777 405	361 303	770 000	758 000	731 279	718 009
Tulos	336 641	528 848	590 000	460 000	972 224	484 539
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	12 594 987	12 594 987	12 594 987	12 176 000	11 622 763	11 141 223
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	62 052 328	61 960 505	61 960 505	60 063 000	61 956 223	60 671 552
Pitkäaikaiset velat	37 999 739	38 441 695	38 000 000	38 132 000	39 067 077	38 901 828
Lainat emolta	13 065 462	12 013 452	13 065 462	13 165 000	10 665 462	7 361 442
Takaukset emolta	23 605 416	24 621 409	24 606 000	23 605 412	25 797 406	27 989 399
Korot emolle	254 046	104 060	240 000	240 000	179 879	132 624
Lyhytaikaiset velat	6 520 348	5 794 363	5 500 000	5 500 000	5 663 547	5 546 348
Oman pääoman sijoitus emolta	4 600 613	4 600 613	4 600 613	4 600 613	4 600 613	4 600 613
Osinkotuotto emolle	0	0	0	0	0	0
Muu tuloutus emolle (selite)	0	0	0	0	0	0
Avustus emolta	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	4 257 304	1 472 304	3 600 000	3 550 000	1 787 715	3 438 205
Investoinnit/Sijoitukset	0	0	0	0	0	18 673
Sairauspoissaolot (d/y)	141	84	120	<55	123	142
Henkilöstön määrä (vakainainen/määräai-	11/1	10/2	11/1	11/0,5	10/2	11/0,4
Hankintojen paikallisuusaste	50,4 %	56,9 %	56,9 %	-	60,5 %	-

*) sisältää 12 kk kuluessa erääntyvät lainat, mutta ei ennakoita, ostovelkoja tai siirtovelkoja

Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy

Yhteisön nimi	Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy	Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta
Omistus	Kotka 100 %	
Yhteisön tytäryhtiöt	Backstaff Oy	
Toimitusjohtaja	12/23 --> Aleksi Sallinen (Mikko Elosuo)	
Hallituksen pj	Joel Paananen	
Hallituksen jäsenet	Markku Hinkkanen, Heli Paasi, Henri Herranen, Eija Heikkilä, Aila Eerola, Salla Hoxha, Juha Tilli	
Toiminta-ajatus	Kotkan Julkiset Kiinteistöt tarjoaa yrityksille, yhdistyksille, kolmannen sektorin toimijoille ja kaupungin kaikkien vastuualueiden tilatarpeisiin perustuvat toimivat, tilatehokkaat, turvalliset, terveelliset ja mahdollisimman ajanmukaiset toimitilat kustannustehokkaasti huomioiden elinkaarikustannukset, energiatehokkuuden ja ympäristönäkökulmat. Yhtiö on 2019 perustanut Backstaff Oy -nimisen tytäryhtiön Tapahtumakeskuksen rakennuttamista varten. Tytäryhtiö on 100-prosenttisesti Kotkan Julkiset Kiinteistöt oy:n omistuksessa	
Omistamisen peruste	Yhtiö on perustettu kuntalain vaatimuksesta liiketoiminnan siirtämiseksi pois kuntaorganisaatiosta.	
Omistajan tuotto-odotus:	Omistaja voi asettaa yhtiölle pitkällä tähtäimellä tuottovaatimuksen.	

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiön toiminta on taloudellisesti kannattavaa.	Yhtiö hyödyntää toimiltilojen markkinoinnissa sosiaalisen median näkyvyyttä sekä kontakteja keskeisiin yhteistyökumppaneihin.	Tulos	Positiivinen tulos	Yhtiön liikevaihto kasvoi 3,2 %. Yhtiön toiminta painui kuitenkin tappiolliseksi rakennuksien hoitokulujen kasvaessa yli +30 %.
	Yhtiö pystyy tarjoamaan kaupungille turvallisia ja hinnoiteltua kilpailukykyisiä toimitiloja.	Kaupungille on tarjolla tiloja eri puolilta kaupunkia. Yrittäjiä, yhdistyksiä ja kolmatta sektoria on tuettava ja edistettävä tilaratkaisuilla yritystoiminnan toimintaedellytyksiä.	Vuokrausten m2-määrä/vuosi		Jukilla on lähes kaikki omistamansa tilat vuokrattuna. Uusimpana kehityksenä TE-keskus saadaan sijoitettua Savotan päärakenukseen.
	Yhtiö tavoittelee vähintään 90 % käyttöastetta tiloilleen	90 %:n käyttöaste mahdollistaa tilojen tarjoamisen suuremmillekin kokonaisuuksille ja eri vaihtoehdoille.	käyttöasteluku	90	Tavoitetaso saavutettu. Käyttöasteluku on yli 95 %.
	Yhtiö ylläpitää kiinteistöstrategiaa, joka tarkistetaan säännöllisesti. Yhtiön kiinteistöstrategia sovitetaan yhteen kaupungin kiinteistöjä koskevien strategisten tavoitteiden kanssa.	Yhtiön uusi strategia viedään käytäntöön vuoden 2023 aikana. Erityisesti keskitytään vastuullisuus-temaan, jossa ympäristökysymykset ovat keskeisessä roolissa. Toisaalta myöskin tiedolla johtamisen merkitys korostuu digitalisuuden lisääntymisen myötä. EU:n uudet vaatimukset (FIT for 55) peruskorjausten energiatehokkuudesta tuovat haasteen.	toteutus 2023		Yhtiön uuden strategian implementointi on vielä kesken. Uutta strategiaa tullaan vielä uudelleenaarvioimaan ja selkeyttämään. Strategian uudelleenaaladinta aloitetaan vuoden 2024 toisen neljänneksen aikana, ja sen odotetaan olevan täysin käytössä vuoden loppuun mennessä.

	Yhtiö pyrkii säilyttämään omistamansa rakennuskannan arvon tekemällä uusinvestointeja tai peruskorjaamalla vanhaa rakennuskantaa.	Vuonna 2023 merkittävin hanke on Vellamon kattokorjaus. Näyttelytoiminta saatetaan rajoittaa hankkeen toteutusta ja siirtää valmistumisen vuoteen 2024.	valmistuu 2023-2024		Vellamon kattoremontti on kesken. Lisäksi toteutettiin Ympäristötalon IV- ja automaatioremontti, Pakinkadun sukitus ja saunatilojen uudistaminen, Vellamon valaisinremontti ja ilmanvaihdon komponenttien uusinta, Länsi-Kotkan palvelukeskuksen liikehuoneistojen perusparannus, Höyrypanimon parkkialueen uudistus, Savottaan isoja perusparannuksia ja ravintolan uudistaminen.
	Yhtiön rakennuksia voidaan myydä. Kulttuurihistoriallisesti tai muuten merkittävien rakennusten myyntiin on saatava omistajan suostumus.	Selvitetään myyntimahdollisuudet sekä omistajan kanta asiaan.	toteutus 2023		Yhtiö on myynyt vuonna -23 yhden kohteen rakennuskannastaan.
	Yhtiön tytäryhtiö toteuttaa Kotkan tapahtumakeskuksen rakennuttamisen ammattitaitoisesti.	Hanke on rakenteilla.	Valmistuu 2023		Rakennusvalvonta tehnyt lopputarkastuksen Satama areenasta 08/23. Yhtiö fuusioituu Jukiin vuonna -24.
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	Sosiaalinen vastuullisuus korostuu toiminnassa. Toimitusketju, työhyvinvointi, kyber- ja asiakasturvallisuus, tasa-arvo sekä monimuotoisuus ovat toimintaa ohjaavat tekijät.				
	Riskien hallinta				
	Yhtiö on kehittänyt riskienhallintaansa. Talousraporttien sekä kiinteistöhallintajärjestelmän seuranta systemaattisesti vaikuttaa ennakoivasti riskien arviointiin. Yhtiön toimintakulttuuri on turvallisuutta ja vastuullisuutta vaaliva ja riskien hallinta on osa yhtiön tavanomaista teknistaloudellista toimintaa.				

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Vellamon kattokorjaus valmis

Tapahtumakeskuksen rakennushanke 2. vuosi

- Valmistui 26.5.2023. Käyttöönotto ja avajaiset 24.8.2023.

Vuokraukset:

- HY-TEN ja liikunnan toimistot Savottaan maaliskuussa 2023
- Lounasravintola Savottaan huhtikuussa 2023

Myynnit:

- Halmepolun perheryhmäkoti myytiin toukokuussa 2023

Korjaukset/Investoinnit

- Ympäristötalon LTO-investointi käynnistyy syksy 2023
- Länsi-Kotkan aurinkopaneelikenttä toiminnassa (terveysaseman katolla)

Toiminnan painopisteet ja taloussuunnitelma vuosina 2024-2025

Joulukuussa 2023 Juki aloitti energiavirtojen syväselvityksen Savottaan, ja tämä työ jatkuu muihin omistamiinsa kohteisiin. Savottaan tehty syväselvitys osoitti potentiaalisen investoinnin energiavirtojen muutostyöhön. Energiavirtojen optimoinnin avulla Juki pyrkii vähentämään toimintansa päästöjä sekä sähkön, veden ja energian kulutusta. Tulevaisuudessa energiankulutuksen vähentäminen mahdollistaa Jukin vahvan osallistumisen konsernin yhteiseen energiatehokkuussopimukseen ja mahdollistaa merkittävän vaikutuksen yhtiön toiminnan kuluihin, jotka ovat viime vuosina kasvaneet kestävästi.

Vuodenvaihteessa Juki aloitti tarkemman PTS-suunnittelun omistamiinsa kohteisiin, ja uutta strategiaa tarkennetaan vielä vuoden 2024 aikana. PTS-suunnitelma saadaan päätökseen kevään 2024 aikana, minkä jälkeen yhtiölle voidaan laatia investointiohjelma. Uusia kohde- ja investointimahdollisuuksia tutkitaan jatkuvasti, ja investointipäätöksiä voidaan tehdä tulevan kesän ja syksyn aikana.

Alkuvuodesta 2024 Backstaff Oy:n fuusion valmistelut emoyhtiöön ovat käynnissä. Sulautuminen on suunniteltu toteutettavaksi kesän 2024 aikana.

Toteuma 31.12.2023

Vuonna 2023 Juki toteutti huomattavan määrän korjaus- ja perusparannustoimenpiteitä omistamiinsa rakennuksiin. Vellamon kattokorjaus on edelleen kesken, ja sen odotetaan jatkuvan keväällä 2024, kun sääolosuhteet ovat suotuisimmat.

Vellamon kattokorjauksen lisäksi Juki toteutti useita muita merkittäviä parannustoimenpiteitä. Esimerkiksi Ympäristötalon ilmanvaihto- ja automaatioremontti saatiin päätökseen, mikä parantaa rakennuksen energiatehokkuutta ja sisäilman laatua. Pakinkadulla asuinrakennukseen toteutettiin putkistojen sukitus ja saunatilojen uudistaminen. Vellamon valaisinremontti ja ilmanvaihdon komponenttien uusinta parantavat rakennuksen energiatehokkuutta. Länsi-Kotkan palvelukeskukseen toteutettiin liikehuoneistojen perusparannus. Höyrypanimon parkkialueen uudistus parantaa Höyrypanimon saavutettavuutta autolla, mutta julkisen liikenteen kehittämiseen on vielä tarvetta.

Savottaan on tehty merkittäviä perusparannuksia, mukaan lukien ravintolan uudistaminen. Ravintolan uudistaminen parantaa asiakkaiden kokemusta ja tekee tilasta entistä houkuttelevamman. Lisäksi Länsi-Kotkan aurinkopaneelikenttä on nyt toiminnassa terveysaseman katolla, mikä on askel kohti kestävämpää energiaa.

Jukilla on lähes kaikki tilat jo vuokrattuna. Savotassa tapahtui merkittäviä muutoksia, kun HY-TEN ja liikunnan toimistot siirtyivät sinne maaliskuussa 2023, jonka jälkeen lounasravintola avattiin Savottaan huhtikuussa 2023. Lisäksi Mannerheimin Lastensuojeluliiton aamu- ja ilta-päivätoiminta aloitti toimintansa Savotassa, ja Kotkan Seudun Musiikkiopisto siirtyi Konserttitaloon. Yhdestä kohteesta luovuttiin, kun Halmeopoli sijaitseva perheryhmäkoti myytiin toukokuussa.

Lisäksi yhtiö teki merkittävän määrän arvonalennuksia omistamiinsa rakennuksiin, joka näkyy yhtiön tuloksessa.

Avainluvut	Tot. 31.12.2022	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	6 392 781	3 219 118	5 917 442	6 100 000	6 191 400	5 973 119
Myynti kaupungille	4 644 081	2 100 000	0	4 600 000		4 581 835
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	124 230	120 000	0	290 000		369 335
Henkilöstökulut	324 341	145 000	274 818	-270 000	245 558	-247 995
Tulos	- 6 527 034	- 70 000	5 624	50 000	280 048	-87 515
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-1 029 904	-1 310 502	0	-1 222 986	-1 310 502	-1 222 986
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	99 602 100	105 651 059	0	85 900 000	85 594 568	77 533 202
Pitkäaikaiset velat	32 500 000	33 071 428	0	33 642 000	8 871 428	9 442 861
Lainat emolta	24 200 000	24 200 000	0	24 200 000	24 200 000	6 000 000
Takaukset emolta	15 300 000	15 300 000	0	15 300 000	15 300 000	15 300 000
Korot emolle	519 264		0			
Lyhytaikaiset velat	1 559 588	909 235	0	750 000	1 111 217	1 300 844
Oman pääoman sijoitus emolta	13 000 000		0		10 000 000	5 000 000
Osinkotuotto emolle	0		0			
Muu tuloutus emolle (selite)	0		0			
Avustus emolta	0		0			
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	0		0			
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	2 126 119	350 000	0	2 000 000	754 956	
Investoinnit/Sijoitukset	8 300 000	12 000 000	0	12 000 000	18 000 000	5 000 000
Sairauspoissaolot (d/y)	20	3	0	5	8	1
Henkilöstön määrä (vakainainen/määräaikai-	3	3	3	3	3	3/3
Hankintojen paikallisuusaste	Ei tietoa/kehitetään		0			
Yhtiön oma tunnusluku/ mikä	Ei ole, kehitetään		0			

Sunilan Kantola Oy

Yhteisön nimi	Sunilan Kantola Oy	Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta
Omistus	Kotka 100 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Toimitusjohtaja Jarmo Virtanen	
Hallituksen pj	Markku Hannonen	
Hallituksen jäsenet	Toni Vanhala, Tero Huusko, Ekateriina Miettinen	
Toiminta-ajatus	Yhtiön toimialana on Sunilan Kantolan kiinteistön omistaminen ja hallinta.	
Omistamisen peruste	Kiinteistö on merkittävä Kotkan rakennetun kulttuuriperinnön ja matkailun kannalta. Kiinteistön käyttöä kehitetään. Omistus ei ole kaupungille strategisesti välttämätöntä	
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiöltä ei odoteta tuottoa. Yhtiön odotetaan pitkällä aikavälillä pystyvän kattamaan käyttökulunsa.	

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämissävyöit (Omistajapolitiiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019:	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiö huolehtii Sunilan Kantolan kiinteistön ylläpidosta ja tarvittaessa peruskorjauksesta ottaen huomioon rakennuksen rakennustaiteelliset ja kulttuurihistorialliset arvot	1. Rakennuksen lähialueen maanpintojen muutolit hulevesien poistamiseksi. 2. Sisätilojen kunnostusta ja sisustuksen kohennusta varojen mukaan palvelukyvyn kehittämiseksi.	1. Rakennuksen kunto, rakennus-taiteellisen ja kulttuurihistoriallisen arvon säilyminen 2. Suoritetut toimenpiteet, asiakaspa-laute, käyttöaste	1. Rakennuksen kunto paranee hyvälle tasolle peruskorjauksen myötä, rakennustaiteellinen ja kulttuurihistoriallinen arvo säilytetään. 2. Toimenpiteitä valmistuu, tiloista ei negatiivista palautetta, käyttöaste kasvaa.	1. Julkisivuremontti maanpa-rannustöineen saatii vuoden aikana valmiiksi. 2. Sisätilojen sisustaminen on eden-net suunnitellusti ja tilojen viihtyvyys on koko ajan parantunut.
	Yhtiö edistää rakennuksen käytön laajentamista ja sitä kautta yhtiölle tulevan tulovirran kasvattamista.	Kantolan toimintamallin kehittäminen omistajan tavoitteiden mukaisesti; myynti ja markkinointi aktiivista ja tavoitteellista, palveluita kehitetään asiakaslähtöisesti	Rakennuksen käyttöaste (vuokrapäivät)	80 vuokrapäivää	Talolla oli 93 tilava-rausta vuoden aikana.
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	Yhtiö huolehtii yhdestä Kotkan arvokkaimmista rakennetun kulttuuriperinnön kohteista. Se tekee laajaa yhteistyötä Sunilan paikallisyhteisön ja asukas-yhdistyksen kanssa. Yhtiö tekee yhteistyötä kaupungin ja työvoimaviranomaisten kanssa työllistämiskysymyksissä sekä edistää Sunilan alueen kehittämistä ja mahdollisuuksien luomista kansallisen maailmanperintöhankkeen arvojen mukaisesti. Yhtiö tarjoaa tapahtumatilaa vastuullisesti.				
Riskien hallinta					
Strategiset riskit liittyvät Kantolan arvojen menetykseen; siksi rakennuksen kunnan seurannassa, suunnittelussa ja rakennustöiden ohjauksessa käytetään Aallon arkkitehtuurin asiantuntijaa. Vahinkoriskejä liittyy vanhoihin rakenteisiin ja teknisiin järjestelmiin; ilmi tullessiin ongelmiin puututaan välittömästi, ja rakennuksen kuntoa seurataan ennakkoivasti. Taloudellisia riskejä liittyy myyntituottoihin; tätä riskiä hallitaan myynnin ja palvelujen kehittämisellä sekä rakennuksen kunnan ja palvelukyvyn vähittäisellä parantamisella. Operatiivinen riski liittyy osaavan henkilöstön rekrytointiin, mitä ilman palvelujen tuottaminen on mahdotonta; riskiä pienennetään käynnistämällä rekrytointi jo edellisenä vuonna.					

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Kantolan tilat ovat käytössä koko vuoden ajan. Julkisivukunnostuksen, rakenteellisten korjausten ja palveluinvestointien jälkeen tilojen myyntiä ja markkinointia tehostetaan ja palveluita tuotteistetaan. Tärkeässä osassa on yhtiön toimintamallin ja tehtävän kehittäminen omistajan kanssa vastaamaan vireillä olevaa kansallista maailmanperintöhanketta. Valitun toimintamallin mukaisesti yhtiöön palkataan toiminnan vastuuhenkilö, joka rakentaa ja tuottaa palveluita kumppaniverkoston kanssa. Yhtiö osallistuu laajempaan Sunilan kehittämis- ja markkinointityöhön resurssiensa mukaisesti. Vuoden 2023 aikana uudistetaan palveluvalikoimaa sekä hinnoittelu. Mahdollisuuksia ulkopuoliseen rahoitukseen palveluinvestointeihin haetaan.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024-2025

Kantolan päärakennuksen ja piharakennusten sekä rantasaunan kunnostusta edistetään käytettävissä olevien resurssien mukaisesti. Käyttöä ja palveluvalikoimaa laajennetaan edelleen asteittain, haetaan erityisesti kumppaneiden kanssa tuotettavia kokonaisvaltaisia palveluja. Samalla huolehditaan Kantolan roolista osana Sunila-yhteisöä. Toimintamallia kehitetään edelleen yhteistyössä omistajan kanssa. Suunnitellaan

palvelu Sunilan alueen opastuskeskuksena. Vahvistetaan medianäkyvyyttä ja toimitaan myös alustana omistajan viestinnälle ja matkailun kehittämiseen tähtäävälle markkinoinnille. Edistetään yhteistyössä alueen ja Aalto-matkailureittiverkoston yritysten kanssa Aallon arkkitehtuuriin pohjautuvia matkailutuotteita ja majoitusta alueella.

Toteuma 31.12.2023

Avainluvut	Tot 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	124667	56406	131418	131418	82145	65689
Myynti kaupungille	65850	30000	60000	60000	48052	46088
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	200	-	-	-	-	655
Henkilöstökulut	-42832	-23763,43	-450000	-45000	-39715	-8788
Tulos	-31821	-15476,76	4144	4144	-37707	-6361
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-147326	-109619	-131328	-131328	-109619	-103270
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	646551	624095	572708	572708	627082	332159
Pitkäaikaiset velat	360000	330000	399000	399000	300000	-
Lainat emolta	-	-	-	-	300000	-
Takaukset emolta	-	-	-	-	-	-
Korot emolle	-	-	-	-	-1567	-
Lyhytaikaiset velat	45199	36398	15000	15000	53909	21278
Oman pääoman sijoitus emolta	420500	420500	420500	420500	420500	420500
Osinkotuotto emolle	-	-	-	-	-	-
Muu tuloutus emolle (selite)	-	-	-	-	-	-
Avustus emolta	-	-	-	-	-	-
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-	-
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	-	-	-	-	264628	-
Investoinnit/Sijoitukset	-	-	-	-	-	-
Sairauspoissaolot (d/y)	-	-	-	-	-	0
Henkilöstön määrä (vakainainen/määräaikai-	1,01/0,0	1,01/0,01	1,01/0,0	0,2/1,0	1,1/0,0	0,2/0,1
Hankintojen paikallisuusaste	-	-	-	-	-	-
Yhtiön oma tunnusluku/ mikä	-	-	-	-	-	-

Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy

Yhteisön nimi	Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy	Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta
Omistus	Kotka 51 %, Kouvola 49 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Tero Tallinen	
Hallituksen pj	Matti Koski	
Hallituksen jäsenet	Sorella Silvala, Ari-Pekka Klami, Jari Larikka, Mikko Peltola ja Marjo Lakka	
Toiminta-ajatus	Yhtiö varmistaa osaltaan korkeakoulutoiminnan elinvoimaisuuden ja kehittymisen Kymenlaaksossa tarjoamalla Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoululle toimivat tilat kilpailukykyiseen hintaan. Yhtiön mahdollisesti tuottama voitto käytetään yhtiön kehittämiseen eikä sitä jaeta osakkeenomistajille.	
Omistamisen peruste	Yhtiö on muodostunut Kymenlaakson Ammattikorkeakoulu Oy:n jakautuessa kahdeksi erilliseksi yhtiöksi, joissa toiseen yhtiöön siirrettiin ammattikorkeakoulutoiminnot ja toiseen yhtiöön kiinteistötoiminnot. Yhtiön toiminta kohdistuu pelkästään Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun tarvitsemiin kiinteistöihin. Yhtiö tukee toiminta-alueellaan alueen elinvoimaisuutta ja omistaa Kantasataman uuden kampusrakennuksen	
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiö ei jaa osinkoa.	

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämissä tavoitteet	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
(Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Yhtiö rakennuttaa ja ylläpitää Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (Xamk) Kymenlaakson kampuksia siten, että toimitilojen vuokrataso pysyy kohtuullisena.	Toimintaa sekä tilojen ylläpitoa ja muutostöitä suunnitellaan yhteistyössä Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy:n kanssa. Yhtiön organisaatio hyvin matala ja kustannustehokas. Toiminta ja investoinnit suunnitellaan yhdessä pitkälle tulevaisuuteen.	Vuosivuokra	3 M€	3,4M€
	Kampukset toteutetaan laadukkaasti huomioiden energiatehokkuus, viihtyvyys ja opiskeluympäristön vetovoimaisuus sekä Xamkin toimitiloille asetamat vaatimukset	Tilat (uusi kampus) suunnitellaan siten, että elinkaari on mahdollisimman pitkä ja käytönaikaiset peruskorjaustarpeet mahdollisimman pienet. Energiasäästö pyritään tekemään kestävin perustein mm aurinkoenergiaa ja maalämpöä hyödyntäen. Suunnittelussa otetaan huomioon korkeakoulun tarpeet ja korkeakoulun henkilöstöltä sekä opiskelijoilta saatu palaute. Yhtiö toteuttaa sen, mitä korkeakoulu toiminnassaan tarvitsee.			
	Xamkin Kotkansaa- relle tuleva kampus toteutetaan asetetun aikataulun mukaisesti.	Suunnittelu aloitettu ajoissa yhteistyössä Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy:n kanssa. Suunnittelijat rekrytoitu erittäin kovilla kriteereillä → pätevä suunnitteluorganisaatio. Aikataulu suunniteltu jo alkujaan siten, että rakennusurakat voidaan kilpailuttaa täysin valmiilla suunnitelmilla.		Uusi kampus valmis 2/2024. Kaikki toiminta siirtynyt nykyiseltä Metso- lan kampukselta uudelle kampukselle syyslukuaudeksi 2024	Rakennushanke viivästynyt, valmistuminen kesään 2024 mennessä. Toiminta alkaa syksyllä 2024.
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				

	Mahdollistetaan osaltaan korkeakoulutoiminnan menestyminen pitämällä tilakustannukset kurissa toteuttamalla korkeakoulun tarpeet tehokkaasti ja tehokkaalla organisaatiolla. Investoinneissa pyritään pitkäaikaisiin ja kestäviin ratkaisuihin esim rakennusten elinkaaren osalta. Uuden kampuksen suunnittelussa mukana myös elinkaarisuunnittelija. Toimintansa aikana (2012 alkaen) yhtiö on kyennyt pitämään vuokratason ennallaan → korkeakoulun varat käytettävissä aluetta ja yhteiskuntaa hyödyttävään koulutus sekä tutkimus- ja kehittämis-toimintaan.	
	Riskien hallinta	
	Ajantasainen vakuutusturva, hyvä yhteistyö vuokralaisen osaavan ja toimintaympäristön tuntevan henkilöstön kanssa. Hyvät kumppanit suunnittelu- ja ylläpitotehtävissä. Ylläpidetään hyvää kokonaiskuvaa omaisuuden tilasta sekä korkeakoulun tulevista tarpeista. Hankkeissa edetään yhtiön vakavaraisuus huomioiden, edellisten investointien velat maksettu ennen uusia projekteja. Tunnetaan myös vuokralaisen taloudellinen tilanne ja näkymät.	
	Yleinen kustannustason nousu on selkeä riskitekijä, jolla voi olla vaikutuksia rakenteilla olevan Kotkan kampuksen lopulliseen kustannukseen. Tässä on lisäksi huomioitava, että toinen omistaja (Kouvolan kaupunki) ei osallistu lainkaan yhtiön nykyisiin rahoitusratkaisuihin.	

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Kotkan uuden kampuksen rakennuttaminen nykyisen aikataulun ja kustannusarvion mukaisesti. Tiivis yhteistyö urakoitsijoiden kanssa mm materiaalien hankintoihin liittyen, jotta pystytään välttämään kustannusten hallitsematon kasvu. Kouvolan kampuksen osalta vain välttämättömät korjaus- ja kehittämistoimenpiteet. Uuden kampuksen kustannusarvio on noussut selvästi ja yhtiö tarvitsee lisärahoitusta investointiin. Kustannuksia ovat nostaneet suunnittelupuutteiden aiheuttamat lisätyöt sekä kahden sivu-urakoitsijan konkurssit hankkeen aikana.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024-2025

Kotkan uuden kampuksen valmistuminen keväällä 2024, vastaan- ja käyttöönotto. Mahdollisten takuusioiden hoito & valvonta. Metsolan kampuksesta luopuminen 2024 lopulla. Kouvolan kampuksen osalta vain välttämättömät korjaus- ja kehittämistoimenpiteet. Vuokratason tarkistus rakennusprojektin lopputuleman perusteella.

Toteuma 31.12.2023

Kotkan uuden kampuksen rakentaminen etenee. Kustannusarvio on kasvanut ja yhtiö joutuu hakemaan lisärahoitusta. Rakentamisaikataulun kanssa on paineta, mutta korkeakoulun toiminnan alkaminen uudella kampuksella syyslukukaudella 2024 ei ole vaarantunut. Kouvolan kampuksella yhtiöllä ei ole ollut toimenpiteitä.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	3 950 000	1 700 000	3 400 000	3 400 000	3 000 000	2 900 000
Myynti kaupungille		0		0		0
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille		0		0		0
Henkilöstökulut	16 478	8 543	14 000	13 000	15 720	15 254
Tulos	1 391 113	1 167 843	850 000	1 037 000	1 061 147	1 782 605
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	17 149 146	16 087 999	17 149 146	17 400 000	16 087 999	14 305 393
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	84 063 436	64 727 176	83 000 000	80 000 000	52 175 797	28 980 734
Pitkäaikaiset velat	54 780 000	36 780 000	54 780 000	54 780 000	26 780 000	5 000 000
Lainat emolta	29 780 000	11 780 000	29 780 000	29 780 000	11 780 000	0
Takaukset emolta	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000	10 000 000	0
Korot emolle	176 209	88 350	180 000	180 000	147 536	0
Lyhytaikaiset velat	4 069 486	3 054 234	3 000 000	1 500 000	1 572 959	1 219 043
Oman pääoman sijoitus emolta	255 000	255	255 000	255 000	255 000	255 000
Osinkotuotto emolle		0		0		
Muu tuloutus emolle (selite)		0		0		
Avustus emolta		0		0		
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet		0		0		
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	35 409 788	16 435 732	34 500 000	34 000 000	17 023 384	4 866 021
Investoinnit/Sijoitukset				0	131 472	

Sairauspoissaolot (d/y)	0	0	0	0		
Henkilöstön määrä (vakinainen/määräaikainen)	Osa-aik tj	Osa-aik tj	Osa-aik tj	osa-aik tj		osa-aik tj
Hankintojen paikallisuusaste						
Yhtiön oma tunnusluku/ mikä						

Elinkeinopalveluliiketoiminta

Cursor Oy

Yhteisön nimi	Cursor Oy	Elinkeinopalveluliiketoiminta
Omistus	Kotka 86,4 %, Hamina 4,5 %, Miehikkälä 2,4%, Pyhtää 0,9 %, Virolahti 0,5 % ja eri yritykset yhteensä 4,46 % ja pankit 0,91 %.	
Yhteisön tytäryhtiöt	Cursor Plus Oy, Kiinteistö Oy Eagle 3, Kiinteistö Oy Twin Eagle, Kiinteistö Oy Datarina, Kiinteistö Oy Eagle, C-Real Oy, Versso Island Development Oy	
Toimitusjohtaja	Toimitusjohtaja David Lindström	
Hallituksen pj	Ari-Pekka Saari	
Hallituksen jäsenet	Korhonen Juha, Koskela Otto, Lindholm Terhi, Naski Kimmo, Riiali Pasi, Soosalu Ilari, Ukkonen Anne, läsnä-olo- ja puheoikeus Sirviö Esa	

Toiminta-ajatus	Yhtiön toiminta-ajatuksena on Kotkan-Haminan seudun elinvoimaisuuden vahvistaminen synnyttämällä ja kehittämällä menestyvää yritystoimintaa. Yhtiö huolehtii Etelä-Kymenlaakson kuntien elinkeinopalvelujen ja matkailupalvelujen järjestämisestä. Yhtiöllä on myös sijoitustoimintaa, jonka tarkoituksena on tukea PK-yrityksiä. Yhtiön toiminnan tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa. Yhtiössä on myös yksityistä omistusta
Omistamisen peruste	Yhtiö tuottaa kaupungille elinkeino- ja matkailupalveluja sekä seutuhallinnon palveluja. Yhtiö ei ole tällä hetkellä kaupungin sidosyksikkö, joten yhtiön tuottamat palvelut on kilpailutettava.
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiö ei jaa osinkoa.

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
(Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Yhtiön toiminta perustuu aktiiviseen ja oma-aloitteiseen seudun markkinointityöhön.	Palvelusopimusten perusteella seudullinen markkinointi ei ole Cursorin toiminnassa yhtä keskeisessä asemassa kuin aiemmin. Seudullinen markkinointi on linjattu tukipalveluna, jota toteutetaan osana Cursorin palvelukokonaisuuksia ja jota mitataan näiden palvelukokonaisuuksien mittareilla. Lisäksi sopimuksessa mainitaan markkinoinnin ja viestinnän omien medioiden kehittäminen ja hallinta. Nämä sisältävät minimissään visitkotkahamina.fi ja businesskotkahamina.fi, cursor.fi sivustot sekä relevantit sosiaalisen median kanavat.	Verkkosivujen istunnot ja käyttäjät. cursor.fi visitkotkahamina.fi businesskotkahamina.fi Kattavuus sosiaalisen median kanavissa. Fb ja Instagram Cursor Visitkotkahamina	01-06/2023 (tavoitetaso) Istunnot 173.835 (300.000) Käyttäjät 121.572 (200.000) Kattavuus sosiaalisen median kanavat (kattavuus ja maksettu kattavuus) Kattavuus 8.698.432 (8.000.000)	Vuosi 2023 Istunnot 370.210 Käyttäjät 273.130 Kattavuus sosiaalisen median kanavat (kattavuus ja maksettu kattavuus) Kattavuus 8.655.134
	Yhtiö toteuttaa kaupunginvaltuuston hyväksymää elinkeinopoliittikkaa, jonka	Hoidamme laajat neuvonta- ja asiantuntijapalvelut aloittaville yrittäjille ja Kotka-Haminan seudulla jo toimiville yri-	Työpaikkojen määrä, tilastokeskus. Perustetut yritykset.	Tilastokeskus 2021 Seutu +250 kpl (300) Kotka + 244 kpl 01-06/2023	Tilastokeskus 2022 Seutu +226 kpl Kotka + 322 kpl Vuosi 2023

	tarkoituksena on luoda yrityksille ja yrityksyydelle toimintaympäristö, joka edistää yritysten synty- mistä, toiminta- ta, kasvua sekä kilpailu- kykyä ja työllisyyttä.	tyksille. Lisäksi edis- tämme ja tuemme yrit- täjyydskasvatusta. Hankimme aktiivisesti uusia toimijoita seudulle ja toimimme tukena si- joittumiseen liittyvissä palveluissa.	Nettomuutos yritys- määrässä. Sijoittuneiden yritys- ten määrä / inves- tointien määrä.	Uudet perustetut: Seutu 179 kpl (335) Kotka 110 kpl (210) Netto ilman kaupparek.poistoja: Seutu 85 kpl (180) Kotka 54 kpl (115) 01-06/2023 Sijoittuneita: 2 kpl (12) Inv. määrä: 10 M€ (60)	Uudet perustetut: Seutu 337 kpl Kotka 210 kpl Netto ilman kaupparek.poistoja: Seutu 156 kpl Kotka 100 kpl Vuosi 2023 Sijoittuneita: 3 kpl Inv. määrä: 20 M€
	Yhtiö toimii yhteistyössä elinkeinoelä- män toimijoi- den kanssa.	Esimerkkejä yhteistyö- kumppaneista on kun- nat, Iskuryhmä, Business Finland, Ely, Te-toimisto, oppilaitokset, Kinno, Se- kes, työ- ja elinkeinomi- nisteriö	Aktiviteetit sidosryh- mien kanssa.	01-06/2023 Cursor Sidosryhmä- kontaktit 565 kpl (2.000)	Vuosi 2023 Cursor Sidosryhmä- kontaktit 1198 kpl
	Yhtiö kehittää ja tuottaa sekä koordinoi seu- dun matkailu- palveluja	Matkailun alueorgani- saation tavoitteena on tukea matkailun kasvua seudulla. Cursor koordi- noi matkailun ekosys- teemin toimijoiden toi- mintaa kohti yhteistä ta- voitetta, kestäväää ja kil- pailukykyistä matkailua. Matkailua tuetaan sekä strategisten, pitkäjän- teisten toimien ja valin- tojen kautta, että kette- rien myyninedistämis- toimien ja markkinoin- nin toimenpiteiden avulla. Seudullisen mat- kailutyön koordinointi- palvelut.	TAK Rekisteröidyt yöpymiset majoitus- liikkeissä	01-06/2023 Seutu kpl 58.900 kpl +8% (155.000) Kotka 46.100 kpl +14% (114.000)	Vuosi 2023 Seutu kpl 151.000 kpl +1% Kotka 118.000 kpl +4%
Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan					
Cursor pyrkii toiminnassaan avoimuuteen ja toiminnan läpinäkyvyyteen. Olemme sopeuttaneet toimintaamme taloudellisiin raameihin ja mahdollisuuksiin. Panostamme henkilöstön hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen erilaisilla tavoilla, noudatamme lakeja ja sopimuksia sekä toimimme moraalisesti oikein. Otamme ympäristövas- tuun huomioon omassa toiminnassamme mm. kierrättämällä jätteet, vähentämällä materiaalin, energian ja ve- den käyttöä. Yhteiskuntavastuu ja vastuullisuus on osaltaan huomioitu strategiassa, johon on nostettu keskeiset toimenpiteet konkreettiselle tasolle: kehitämme mm. palvelujamme yritysasiakkaidemme toiminnan vastuulli- suuden tueksi. Neuvomme seudun yrityksiä ja tiedotamme asioista.					
Riskien hallinta					
Riskienhallinta on osa Cursorin liiketoiminnan seurantajärjestelmää, jossa säännöllisesti seurataan liiketoimintaan liittyviä riskejä ja niissä tapahtuvia muutoksia sekä ryhdytään tarvittaviin suojaaviin toimenpiteisiin. Cursorissa suurimmat riskit kohdistuvat kiinteistöihin, hankkeiden rahoituksen takaisinperintään, rahoitukseen ja kustannusten yleiseen nousuun nykyisessä maailmantilanteessa. Myös poliittinen toimintaympäristö ja eri toimijoiden omat intressit muodostavat riskin Cursorin toiminnalle ja seudun elinkeinoelämän kehittämiselle. Ammattitaitoisen henkilöstön pysyvyyteen kiinnitetään huomiota.					

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Viimeiset vuodet ovat olleet erittäin poikkeuksellisia, globaalillakin tasolla. Ensin oli covid pandemia ja sitten Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Näillä tapahtumilla on luonnollisesti ollut vaikutuksensa myös elinkeinoelämään ja sen kehittämiseen.

Kriiseissä on tärkeää keskittyä omaan tekemiseen, olla aktiivinen sekä fokusoida asioihin, joihin pystyy vaikuttamaan. Cursor panostaa myös vuonna 2023 kolmeen pääpalvelukokonaisuuteen, eli yritysten tukemiseen, investointien lisäämiseen ja matkailun kehittämiseen. Huomioimme luonnollisesti Venäjän tilanteen ja haemme mahdollisuuksien mukaan uusia markkinoita, varsinkin matkailussa.

Yrittäjystävällisyyden vahvistaminen on ollut tärkeä tavoite, ja vuonna 2022 Kotkan kaupunki saavutti erinomaisen tuloksen Suomen Yrittäjien toteuttamassa Kuntabarometrissä. Positiivisen ilmapiirin ylläpitäminen on tärkeä tavoite vuonna 2023 ja siitä eteenpäin.

Ulospäinsuuntautunut aktiviteetti yritysten suuntaan ja merkittävät investointihakkeet, kuten esim. Kantasatama ja akkuklusteri tulevat olemaan tärkeitä fokusalueita vuonna 2023.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024-2025

Lisäarvon tuottaminen asiakkaille ja luottamuksen ylläpitäminen yhtiön toimintaan on keskeistä lähivuosinakin. Sekä tulosten että tekemisen mittaaminen on tärkeää.

Nykyisillä tiedoilla Cursor panostaa lähivuosienkin aikana kolmeen pääpalvelukokonaisuuteensa, eli yritysten tukemiseen, investointien lisäämiseen ja matkailun kehittämiseen.

Seudullisuus, laaja maantieteellinen yhteistyö sekä lisäarvon tuottaminen Suomelle ovat Cursorille tärkeitä johtotähtiä, ja osaavan henkilöstön varmistamiseen kiinnitetään huomiota.

Toteuma 31.12.2023

Cursorin edustamalla alueella oli sekä positiivista että negatiivista kehitystä vuoden 2023 aikana. Metsäteollisuuden ongelmat varsinkin Itä-Suomessa vaikuttavat myös meidän alueeseemme ja heijastuvat myös logistiikkaan. Vuoden aikana nähtiin uutisia sekä irtisanomisista että lomautuksista. Samalla isot merkittävät investointihankkeet kehittyivät suotuisasti ja myös alueen tilastoissa oli positiivista kehitystä.

Kaiken kaikkiaan on tunne, että panostukset vaikuttajaviestintään tuottavat tulosta ja että alueen positiivinen profiili on noussut vuoden aikana. Alue on valtakunnallisissa keskusteluissa enemmän mukana, ja alue mainitaan entistä enemmän positiivisissa yhteyksissä.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan näyttää kehittyneen pitkäaikaiseen sotaan. Suomen valtio tiukensi entisestään rajaliikenteeseen liittyviä määräyksiä. Taloustilanne säilyi näin ollen hankalana.

Cursorin toiminnassa tai organisaatiossa ei tehty merkittäviä muutoksia vuoden aikana. Henkilöstötyytyväisyys nousi edelleen ja on mittaushistorian korkeimmalla tasolla. Henkilöstön vahva sitoutuminen ja osaaminen näkyy jatkuvana vahvana asiakastytyvyytenä.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	9 646 803	4 600 000	9 600 000	8 400 000	8 759 738	8 311 176
Myynti kaupungille	2 232 861	1 035 455	2 200 000	2 200 000	2 224 689	2 229 158
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	59 682	37 782	60 000	280 000	344 686	279 307
Henkilöstökulut	3 038 765	1 523 000	3 000 000	3 000 000	3 101 345	2 768 623
Tulos	684 433	100 000	600 000	0	237 576	77 690
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	- 1 441 871	-1 579 000	- 1 441 871	-1 700 000	- 1 679 447	-1 757 137
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	24 546 011	25 100 000	24 500 000	25 000 000	25 611 644	26 391 032
Pitkäaikaiset velat	7 926 043	9 200 000	8 000 000	9 500 000	8 992 439	10 324 390
Lainat emolta	0	0	0	0	0	0
Takaukset emolta	8 497 118	8 864 500	8 500 000	9 500 000	9 524 985	10 546 571
Korot emolle	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset velat	2 623 510	2 450 000	2 600 000	2 400 000	3 307 253	2 992 369
Oman pääoman sijoitus emolta	11 440 608	11 440 608	11 440 608	11 440 608	11 440 608	11 440 608
Osinkotuotto emolle	0	0	0	0	0	0
Muu tuloutus emolle (selite)	0	0	0	0	0	0

Avustus emolta	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Sijoitukset	0	0	0	0	0	0
Sairauspoissaolot (d/y)	282	167	300	350	696	593
Henkilöstön määrä (vakainainen/määräaikai-	43 (34/9)	44 (37/7)	43 (34/9)	45 (38/7)	44 (37/7)	40 (37/3)
Hankintojen paikallisuusaste	32 %	32%	32 %	35 %	49%	-

Sisäisiä palveluja tuottavat yhtiöt

Kymijoen Ravintopalvelut Oy

Yhteisön nimi	Kymijoen Ravintopalvelut Oy	Sisäisiä palveluja tuottava yhtiö
Omistus	Kotka 66,3 %, Kymenlaakson hyvinvointialue 33,3 %, Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä 0,1 %, Hamina 0,1 %, Virolahti 0,1 %, Miehikkälä 0,1 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Kari Turkia	
Hallituksen pj	Tuomas Tiainen	
Hallituksen jäsenet	Päivi Sippula 25.5.2023 asti, Saara Kiventöyry 25.5.2023 lähtien, Antti Korjus, Tuija Korpela,	
Toiminta-ajatus	Yhtiön toiminta-ajatuksena on lisätä hyvinvointia tarjoamalla laadullisesti ja hinnallisesti kilpailukykyisiä ravintopalveluita, jotka täyttävät valtakunnalliset ravitsemussuositukset.	
Omistamisen peruste	Yhtiö on perustettu Kotkan kaupungin ja Kymenlaakson sairaanhoitopiiriin (nyk. Kymenlaakson hyvinvointialue) yhteisyritykseksi, johon on myöhemmin otettu kuntaomisteisia pienosakkaita mukaan. Yhtiö on omistajiensa sidosyksikkö. Yhtiön omistaminen ei ole kaupungille strategisesti välttämätöntä. Jos kunnallisesta omistuspohjasta luovutaan, on muulla tavoin varmistettava yhtiön nyt hoitamat huoltovarmuuteen liittyvät tehtävät.	
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiö ei jaa osinkoa.	

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetettut yleiset kehittämissä tavoitteet	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
(Omistajapolitiittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Yhtiön sidosyksikköasema varmistetaan.	Yhtiö huolehtii, että hankintalain mukaiset ulosmyynnin rajat eivät ylitä ja että kaikilla hankintayksiköillä (omistajat) on tosiasiallinen vaikutusmahdollisuus yrityksen asioihin mm. hallituksen ja asiakasneuvottelukunnan kautta. Mahdolliset uudet asiakkaat hankitaan uusina hankintayksikköomistajina. Yhtiön omistajapohja laajeni v. 2023 alusta, kun Virolahden ja Miehikkälän kunnat tulivat yhtiön omistaja-asiakkaisiksi. Tämänhetkinen avoimuusilmoitus on voimassa 25.3.2024 saakka. Uusi avoimuusilmoitus tehty ja se on voimassa 12.2.2027 saakka.	Ulosmyynti	Max. 10% lv:sta avoimuusilmoituksen voimassaoloajan. Muuten max. 500000 eur.	Toteutunut
	Yhtiötä voidaan kehittää sen nykyistä toimialaa tukeville uusille toimialoille huolehtien edelleen yhtiön sidosyksikköaseman säilymisestä.	Yhtiö tutkii ja selvittää koko ajan toimintaympäristöä ja kysyntää sekä muita sidosyksiköitä mahdollisen yhteistyön tai laajentumisen näkökulmasta.			Jatkuva
	Valtuuston päätöksellä ja muiden osakkaiden suostuessa yhtiö voidaan muuttaa markkinaehtoisesti toimivaksi.	Tällä hetkellä ei selvitetä tai tutkita markkinoille menoa.			Ei muutoksia

	Yhtiö voi tarvittaessa olla mukana tukipalvelujen uudelleenjärjestelyissä.	Yhtiö tutkii ja selvittää koko ajan toimintaympäristöä ja kysyntää sekä muita sidosyksiöitä mahdollisen yhteistyön tai laajentumisen näkökulmasta. Uutena elementtinä tulevan hyvinvointialueen tukipalvelut. Loput hyvinvointialueen ydintointojen ravintopalveluista siirtyivät yhtiölle vuoden vaihteessa -22/-23 sekä lisäksi Virolahden ja Miehikkälän kunnat ulkoistivat koulu- ja päiväkotiruokailun yhtiölle.			Kts. Toimenpiteet, jatkuva
	Yhtiö huolehtii sille asetetuista huoltovarmuustehtävistä	Kyllä			
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	Vastuu ihmisistä (sosiaalinen vastuu)	Asiakkaiden hyvinvointi Vastuullinen työnantaja			
	Ilmastonmuutos on huomioitu toiminnassamme (ympäristövastuu)	Energiankulutus Ruokahävikki Punaisen lihan vähentäminen Kasvipohjaisen valikoiman lisääminen Hiilijalanjäljen pienentäminen			
Yritysvastuu (liiketoimintavastuu)	Johdetaan oikein Vastuulliset hankinnat				
Riskien hallinta					
Ajankohtaisin konkreettinen riski tällä hetkellä on korona ja sen aiheuttamat toiminnalliset sekä taloudelliset vaikutukset. Tällä hetkellä tilanne on hallinnassa. Maakuntaan on perustettu ruokapalveluyksiköiden yhteinen varautumisryhmä. Uusimmat riskit ovat kustannusnousut ja inflaatio sekä työvoiman erittäin huono saatavuus. Uusi merkittävä riski on myös Suomen uuden hallituksen linjaukset in-house –toiminnan rajoittamiseksi.					

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

- Hyvinvointialueen syntymisen ja Virolahden sekä Miehikkälän alueiden kautta uusien toimintojen, keittiöiden ja henkilökunnan käynnistäminen ja vastaanotto sekä toiminnan kilpailukyvyyn kasvattaminen uusissa kohteissa
- Keskuskeittiö Kapyysin tuotantolaitteiden korvausinvestoinnit jatkuvat
- Kustannusten hallinta

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024 – 2025

- Mahdolliset uudet omistaja-asiakkaat
- Ratkaisut Kouvolan alueen keittiöverkostoon. Mahdollinen uusi ”keskuskeittiö” Ratamon rinnalle.

Toteuma 30.6.2023

- Uusien toimipisteiden toiminta vakiintunut, mutta kilpailukyvyyn kasvattamista suunnitellaan ja toteutetaan erilaisin ratkaisun vielä vähintäänkin tämän vuoden ajan
- Kapyysiin investoitu (toteutunut 07/2023) kaksi uutta tappimattokonetta (n. 230 keur)
- Kustannusten hallinta aiheuttaa edelleen suurta haastetta. Uusimpana asiana lomapalkkojen jakotusmuutoksesta syntyneet lisäkustannukset. Neuvoteltu hinnantarkistukset 1.6.2023 lähtien.
- Kouvolan mahdollisen uuden keittiön alustava kartoitus aloitettu

Toteuma 31.12.2023

- Uusien toimipisteiden toiminta vakiintunut ja kilpailukyky näiden osalta myös parantunut. Kilpailukyvyyn kasvattaminen jatkuu.
- Kapyysiin investoitu (toteutunut 07/2023) kaksi uutta tappimattokonetta (n. 230 keur)
- Kustannusten hallinta aiheuttaa edelleen suurta haastetta, joskin kustannusten nousu tasaantunut. Neuvoteltu hinnantarkistukset 1.6.2023 lähtien sekä 1.1.2024 lähtien.
- Mahdollinen Haminan ja Virolahden yhdistyminen saattaa tuoda muutoksia palvelujen tuottamiseen.

- Kouvolan mahdollisen uuden keittiön suunnittelua ei tällä hetkellä jatketa lähinnä nykyisten kumppanuussopimusten kestosta ja tasavallan hallituksen in-house –linjausten tuomasta epävarmuudesta johtuen.

Avainluvut	Tot 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	19 965 869	9 886 826	19 954 987	19 172 460	13 941 500	13 421 874
Myynti kaupungille	5 213 545	2 672 053	5 047 000	5 047 000	5 153 848	4 945 634
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	12 222 084	5 939 220	12 359 000	12 359 000	7 218 290	7 003 052
Henkilöstökulut	8 321 299	4 462 452	8 271 238	7 976 817	5 934 449	5 604 298
Tulos	150 914	-548 660	140 060	0	0	164 221
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	245 306	468 604	245 306	851 975	245 306	922 422
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	9 305 387	8 857 682	9 153 700	8 978 096	9 133 060	10 144 201
Pitkäaikaiset velat	4 293 076	4 975 849	4 239 076	4 293 076	4 975 849	5 760 716
Lainat emolta	446 428	446 428	446 429	446 429	482 143	500 000
Takaukset emolta	11 000 000	11 000 000	11 000 000	11 000 000	11 000 000	11 000 000
Korot emolle	7 031	2 712	7 031	7 031	7 467	2 500
Lyhytaikaiset velat	3 523 859	2 889 026	2 731 700	2 966 773	2 819 674	2 546 821
Oman pääoman sijoitus emolta	497 000	497 000	497 000	497 000	497 000	497 000
Osinkotuotto emolle	0	0	0	0	0	0
Muu tuloutus emolle (selite)	0	0	0	0	0	0
Avustus emolta	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	295 614	35 294	300 000	500 000	421 030	632 510
Investoinnit/Sijoitukset	0	0	0	0	0	0
Sairauspoissaolot (d/y)	4 680	2 148	4 380	3 990	3 840	2 480
Henkilöstön määrä (vakainainen/määräaikainen)	205/14	206/19	205/14	195/12	170/7	148/16
Hankintojen paikallisuusaste	24 %	25 %	22 %	22 %	23 %	20 %
Käyttökate-%	5 %	- 1 %	5 %	4 %	5 %	8 %

Lomapalkkajaksotuksen laskentatavan muutoksen aiheuttama 223 teur kustannus on huomioitu taseessa edellisten vuosien tuloksessa. Viime vuodelle kuuluva kustannusosuus ei rasita vuoden 2023 tulosta.

Toiminta ja talous 1-12/2023

Talous

- Toimintatuotot : **33,0 M€** (33,6 M€)
- Toimintakulut : **33,0 M€** (30,6 M€)
- Vuosikate: **0,001 M€** (2,9 M€)
- Tulos : **- 4,5 M€** (0,007 M€) -> operatiivinen tulos -2 M€ + ylim. Poistot -2,5 M€
- Investoinnit: **3,04 M€** (TA 3,16 M€) *3,41 M€

Henkilöstö

- Työtyytyväisyys: **3,8/5** (3,9)
- Sairauspoissaolot: **11,9 pvä/hlö/v** (13,1)
- Osallistuminen kehittämishankkeisiin: **53,6 %** (60,3%)

Ammatillinen koulutus

- Opiskelijavolyymi: **5 963** (5 467)
- Aloittaneiden opiskelijoiden määrä: **2 604** (2 531)
- Opiskelijavuosikertymä: **2 873 opv** (2 496)
- Tutkintojen määrä: **792** (636)
- Tutkinnon osien määrä: **7 441** (6 561)
- Opiskelijapalautteet, yleisarvosana: **4,3/5** (4,3)
- Työllistyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen: **69 %** (61,1%)
- Työelämäpalaute: **4,0**

Rannikkopajat

- Asiakasvolyymi: **817** (638)
- Asiakaspalaute- ja vaikuttavuustavoitteet:
 - valmentautujien palaute (ohjaus ja toiminta): **4,5/5** (4,5)
 - positiivinen sijoittuminen: **83 %** (88%)

 EKAMI | TEKIJÖIDEN TEKIJÄ!

Toiminta ja talous 1-12/2023

Talous

- Toimintatuotot : **33,0 M€** (33,6 M€)
- Toimintakulut : **33,0 M€** (30,6 M€)
- Vuosikate: **0,001 M€** (2,9 M€)
- Tulos : **- 4,5 M€** (0,007 M€) -> operatiivinen tulos -2 M€ + ylim. Poistot -2,5 M€
- Investoinnit: **3,04 M€** (TA 3,16 M€) *3,41 M€

Henkilöstö

- Työtyytyväisyys: **3,8/5** (3,9)
- Sairauspoissaolot: **11,9 pvä/hlö/v** (13,1)
- Osallistuminen kehittämishankkeisiin: **53,6 %** (60,3%)

Ammatillinen koulutus

- Opiskelijavolyymi: **5 963** (5 467)
- Aloittaneiden opiskelijoiden määrä: **2 604** (2 531)
- Opiskelijavuosikertymä: **2 873 opv** (2 496)
- Tutkintojen määrä: **792** (636)
- Tutkinnon osien määrä: **7 441** (6 561)
- Opiskelijapalautteet, yleisarvosana: **4,3/5** (4,3)
- Työllistyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen: **69 %** (61,1%)
- Työelämäpalaute: **4,0**

Rannikkopajat

- Asiakasvolyymi: **817** (638)
- Asiakaspalaute- ja vaikuttavuustavoitteet:
 - valmentautujien palaute (ohjaus ja toiminta): **4,5/5** (4,5)
 - positiivinen sijoittuminen: **83 %** (88%)

 EKAMI | TEKIJÖIDEN TEKIJÄ!

Strategiamittarit

Asiakas	Palvelulupaus	Mittarit	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Työelämä	- Olemme työnantajien ja yrittäjien kumppani osaamisen kehittämisessä sekä rekrytoinneissa - Koulutamme ja valmennamme osaavaa työvoimaa työnantajien tarpeisiin	Yrityskoulutusten asiakkaat (Oy:n op.volyymi) Dokumentoidut asiakastapaamiset (lkm) Toteutuneet palveluratkaisut (tilauskoulutus lkm) Aktiiviset kumppanuudet (sopimukset lkm) Oppisopimukset (lkm) Koulutussopimukset (lkm) Työllistyminen Työelämäpalaute (ARVO)	2 406 383 54 35 770 2 336 62 % -	2 017 382 61 41 1 285 1 886 53,4 % 4,0	2 600 500 70 1 000 2 000 63 % 4,0	2251 169 97 45 1 602 1 875 62 % 4,0
Henkilöstö	Ekamissa saat - tehdä merkityksellistä työtä - tuen työssä onnistumiseen - hyödyntää ja kehittää osaamistasi - tehdä töitä osana toimivaa tiimiä ja yhteisöä - tuen työhyvinvointisi ylläpitämiseen ja kehittämiseen	Henkilöstöpulssi, vire, Henkilöstöpulssi, tiimin toiminta, Henkilöstöpulssi, esimiestyö Henkilöstön koulutuspäivien määrä (pv/hlö/v) Kehittämishankkeisiin osallistuva henkilöstö Sairauspoissaolojen määrä (pv/hlö/v) Terveysprosentti (ei sairauspoissaoloja) Varhaisen tuen aktiivisuus	3,9 3,9 3,7 3,6 53,2 % 9,6 48,2 % 83,7 %	3,9 4,0 3,7 4,3 60,3 % 13,1 30,7 % 61,8 %	> 4,0 (1-5) > 4,0 (1-5) > 4,0 (1-5) 5 30 % < 12 > 40 % > 80 %	3,9 3,9 3,6 3,4 53,6 % 11,9 34,6 % 85,7 %

EKAMI | TEKIJÖIDEN TEKIJÄ!

Keskeiset toimenpiteet 2023

- Koulustarjonnan kehittäminen ja uudistaminen
- Opiskeluhoollon uuden toimintamallin käyttöönotto
- Koulutuksen markkinoinnin tehostaminen
- Organisaatiomuutoksen toimeenpano 1.3.2023 -
- Yhteisöllisyyden, kohtaamisten ja tiimityön kehittäminen
- Kestävän tulevaisuuden ja vastuullisuuden edistäminen
- Toiminnan jatkuvuuden varmistaminen
- Toimitilaohjelman toimeenpano ja oppimisympäristöjen kehittäminen
- Strategian uudistaminen laajasti osallistamalla
- Tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksien tutkiminen

EKAMI | TEKIJÖIDEN TEKIJÄ!

Keskeiset toimenpiteet 2023

- Koulutuksen ja valmennusten laatutakuun edistäminen
- Oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauskokeilu
- Oppivelvollisuuden laajentumisen seutuyhteistyö
- Jatkuvan oppimisen palvelujen kehittäminen
- Seudun työllisyyspalvelujen valmisteluun osallistuminen
- Ukrainalaisten kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen
- Yrityspalvelujen tuottaminen ja kumppanuuksien kehittäminen
- Seudulle sijoittuvien investointien osajatarpeisiin vastaaminen
- Äkillisen rakennemuutoksen tukitoimien suunnittelu

Kymenlaakson liitto

TOIMINTARAPORTTI AJALTA 1.1.-31.12.2023

Liiton vastualueet ovat raportoineet toiminnasta seuraavasti.

Aluekehitys:

Aluekehityskeskustelujen pohjaksi on laadittu tilanne- ja kehityskuva. Maakuntien ja valtion yhteiset aluekehityskeskustelut pidettiin teemoittain helmikuussa. Maakuntaohjelman seurannan kehittämistyö käynnistettiin ja rahoitettavissa hankkeissa pidetään yhtenä valintakriteerinä maakuntaohjelman mukaisuutta.

Laadittiin Etelä-Karjalan kanssa yhteistyössä suunnitelma itäisen Suomen elinvoiman vahvistamiseksi ja saatiin EAKR- ja AKKE-rahoitusta suunnitelman mukaisten toimien toteuttamiseen.

Ennakointia on käyty esittelemässä eri organisaatioille. Toimialakartoitus tehtiin keväällä prosessiteollisuudesta. Kevään tulevaisuusvertaaseen osallistui kolmasosa yritysedustajia. Viestintää on alettu seuraamaan organisaatioittain. Viestintätiimi on kokoontunut ja laatinut kehittämisideoita, joita lähdettiin toteuttamaan syksyllä.

JTF oli auki jatkuvana hakuna. Ensimmäisessä hakujaksossa keväällä haettiin hankkeita 9,5 M€:lla, ja koko vuoden myöntövaltuus oli 14,6 M€. Käytettävissä ollut, poikkeuksellisen suuri JTF-myöntövaltuus saatiin sidottua 100 %:sti. JTF-rahoitusta on markkinoitu erittäin aktiivisesti yhdessä ELY-keskuksen kanssa, ja se on herättänyt aiempaa suurempaa kiinnostusta myös uusien toimijoiden keskuudessa. Liitto ryhtyi syksyllä hallinnoimaan "Vauhtia oikeudenmukaisen siirtymän rahastoon – Boost up" -hanketta. Projektipäälikkö aloitti työt joulukuussa. Lisäksi on muodostunut uusia yhteistyöhankkeita ja yhteistyötapoja niin maakunnan sisällä kuin yli maakuntarajojen.

Hankehauissa on painotettu maakunnan kehittämisen kärkeä, kuten maakuntaohjelmaa ja älykkään erikoistumisen strategiaa. Rahoitusta on haettu hyvin, ja myös EAKR-myöntövaltuudesta (kaikkiaan v. 2021–2023 yht. 6,45 M€), on sidottu 92 % EAKR-hankkeisiin. Osa hankkeista on ylimaakunnallisia. EAKR-lisärahoitusta on saatu ja jaettu myös ns. Itäisen Suomen elinvoimapaketin toteuttamiseen.

Eura-järjestelmän ongelmista johtuen EAKR-hankkeet eivät ole vielä raportoineet tuloksiaan. Hankkeiden itselleen asettamat tavoitteet vievät hyvin eteenpäin koko ohjelmakauden tavoitteita, ja niitä seurataan jatkuvasti. Hakuja suunnataan myös sen mukaisesti, miten indikaattoritavoitteet toteutuvat.

Kymenlaaksoa koeteltiin viime vuonna useiden yritysten konkurseilla tai toiminnan supistamisilla ja henkilöstön vähentämisillä. Valtioneuvosto päätti marraskuussa 2023 myöntää liitolle 6 M€ äkilliseen rakennemuutostilanteeseen. Summa kohdennetaan vuonna 2024 akkuteollisuuden ja elintarvikesektorin kehitystoimiin.

Kestävän kasvun ohjelmärahoituksesta on tiedotettu toimijoita. Rahoitus on valtakunnallista ja siten kilpailtua, mutta sitä on saatu innovaatioinfrastruktuuri-, matkailu- sekä tulevaisuuden avainala- ja vetureiden kumppanuushankkeisiin Kymenlaaksossa yht. 1,1 M€. Maakuntien välisessä vertailussa Kymenlaakso ei ole menestynyt tämän osalta kovin hyvin. Rahoituksen jaossa ei painoteta alueellista tasapainoa.

Aluesuunnittelu:

Maakuntakaavan ajantasaisuusarviointi on aloitettu. Maakuntakaavaprosessin aloittaminen ei ole ollut ajankohtaista toistaiseksi. Perusselvityksiä on käynnissä:

- Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 ajantasaisuustarkastelu: muuttuneen toimintaympäristön vaikutukset Etelä-Kymenlaakson raideliikenteeseen
- maakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriperinnön kohteiden inventoinnit kuntien keskustaja taajama-alueilla selvitys (1. vaihe valmis)
- matkailuselvitys
- hiilineutraalisuus tiekartan päivitys
- luonnon monimuotoisuusselvitys
- vetylaakso selvitys (valmis)

Maakuntakaavan kaavamääräyskokoelman valmistelutyöhön osallistuttiin aktiivisesti ja on pysytty ajan tasalla rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kehittymisestä. Maakuntien liitot valmistelivat yhteistyössä hakemuksen maakuntakaavojen tietomallin uudistamiseen liittyen. Hankkeeseen haetaan Ympäristöministeriön avustusta tiedonhallinnan uudistamiseen, jota tehdään osana rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kumppanitestausta.

Jatkuvaan kaupunkiseutusuunnittelu, KASSU-työhön on osallistuttu. Maakuntakaavan ja STRYK-seurantatyön yhteensovittaminen on meillä.

Erilaisia lausuntoja annettiin 62 kpl ja kuntien kehittämiskeskusteluihin ja kaavojen viranomaisneuvotteluihin on osallistuttu.

Kaakkois-Suomen ja Kymenlaakson liikennestrategiat ovat valmistuneet. Kymenlaakson strategian osalta toteutettiin kommenttikierros kunnille. Kaakkois-Suomen kestävän liikkumisen suunnitelmaa jalkautetaan strategiapäivitystöiden kautta ja eri liikenneryhmissä. Strategioiden hyväksyminen on jäänyt kesken kuntien käsittelyiden viivästyttäneenä.

Tilasto- ja seurantalapalveluja kehitetty ja ne on pidetty ajan tasalla. Liiton paikkatietojärjestelmän uusimiseen liittyvän Geoserver ja PostGIS ympäristön rakentaminen on aloitettu. Koulutus ja käyttöönotto oli syyskuussa 2023. Vuoden 2023 aikana siirryttiin uuteen rajapintapalveluiden julkaisujärjestelmään. Uusi järjestelmä otettiin tuotantoon joulukuussa 2023. Rajapintapalveluiden seurantajärjestelmä uuteen järjestelmään on vielä toteuttamatta. Karttapalveluiden käytön seuranta tehdään säännöllisesti.

Merialuesuunnittelun jatkorahoitus EMKVR-rahoituksella on varmistunut. Hankkeen (MSP-EGD) ohry on järjestäytynyt. Hankebudjetti 715 440 €, josta EMKVR-ohjelmasta 80 % = 572 352 €, hankeaika 7/2023– 12/2025.

Käynnissä on kolme kansainvälistä hanketta, joihin liitto osallistuu (eMSP, BalticSea2Land, MSP-Green). Liitto on ollut mukana ympäristöministeriön merialueeseen kohdistuvien hankkeiden ohjausryhmissä:

- MeriTV
- vuorovaikutusfoorumit
- rannikkostrategia

Arviointi- ja seurantatyötä sekä seuraavan suunnittelukierroksen valmistelua on jatkettu.

Merialuesuunnittelun kansainvälinen yhteistyö on tapahtunut pääosin kv-hankkeiden kautta, joihin liitto osallistuu (eMSP, BalticSea2Land, MSP-Green). CPMR-työryhmiin on osallistuttu aktiivisesti: climate, transport ja maritime working group. Adaptation to Climate Change ja Restore our Ocean and Waters EU Missioiden yhteistyö on aloitettu.

ENCORE yhteistyöhön osallistuttu aktiivisesti. Maakuntahallituksen jäsen ja kaksi nuorisovaltuustojen jäsentä osallistui syksyllä ENCORE-verkoston konferenssiin Hollannissa. Fennoskandian vihreänvyöhykkeen yhteistyötä jatketaan, mutta ilman Venäjää.

TEN-T edunvalvontatyö on järjestetty ensisijaisesti Helsinki EU Officeen ja CPMR yhteistyön kautta.

Hallinto ja talous:

Luottamustoimielimet ovat kokoontuneet suunnitellun mukaisesti. Kevään eduskuntavaalien tulos ei vaikuttanut liiton luottamushenkilökokoonpanoihin. Maakuntahallituksen itsearviointi työstään tehdään alkusyksyn aikana.

Maakuntahallitus hyväksyi uuden tiedonohjaussuunnitelman joulukuussa.

Liiton viestintä on keskittynyt alkuvuoden aikana ennen kaikkea edunvalvontaan ja aluekehitykseen, jossa erityisenä painopisteenä on ollut uuden rahoituskauden viestinnän ja vuorovaikutuksen parantaminen. Julkaistu 10 kpl uutiskirjeitä. Lisäksi tehty teemakohtaisia uutiskirjeitä. Ajankohtaiset asiat nostettu liiton nettisivuille sekä sosiaalisen median käytössä olevissa kanavissa.

Kesäyliopisto:

Kymenlaakson kesäyliopiston maksullisen koulutuksen toteutuminen on ollut haasteellista, samoin kuin monella muullakin vapaan sivistystyön oppilaitoksella. Etenkin ammatillisen täydennyskoulutuksen opiskelijamäärät ja opetustunnit laskivat huomattavasti verrattuna vuoteen 2022. Maailman tilanne ja yleinen epävarmuus on heijastunut ostovoimaan, jolloin asiakkaat eivät ole uskaltaneet sitoutua koulutuksiin samoin kuin aiempina vuosina.

Avoimessa yliopisto-opetuksessa oli 351 opiskelijaa, joka on pieni nousu verrattuna vuoteen 2022 (320), mutta opetustuntien määrä on edelleen laskenut lisääntyneen verkkokoulutuksen vuoksi. Opintotarjonta on säilytetty monipuolisena ja opintoja oli tarjolla 29 oppiaineessa. Hyvinvointi- ja harrastuskursseja oli 20 ja niissä osallistujia yhteensä 126. Lasten ja nuorten yliopiston kursseja oli 7, joissa osallistujia yhteensä 91.

Pitkäkestoinen Repin-instituutin kuvataidekoulutus lakkautettiin kevätlukukauden 2023 päättyttyä. Koulutukseen ei ole saatu riittävästi opiskelijoita useampaan vuoteen, joten koulutusta ei ollut enää taloudellisesti mahdollisesti jatkaa. Pitkäkestoisessa koulutuksessa oli kevätlukukaudella ollut ainoastaan kahdeksan yhteistyökumppani Edukon opiskelijaa. Samalla päättyi yhteistyösopimus Edukon kanssa. Lyhytkursseilla oli 60 opiskelijaa.

Kesäyliopiston opetustunteja kertyi vuonna 2023 yhteensä 1990 tuntia, josta lähiopetuksen osuus oli noin 57 %, etäopetuksen noin 42 % ja hybriditoteutusten noin 1 %. Haasteellinen 29 toimintavuosi näkyy myös toteutuneiden opetustuntien määrässä, joka oli n. 47 % edellisen vuoden tunneista.

Vuonna 2023 korostui kesäyliopistojen yhteinen edunvalvonta hallituksen suunnittelemien valtionosuusleikkausten vuoksi. Yhteisten ponnistelujen myötä kesäyliopistojen toiminta-avustukseen suunniteltu n. 2 TOIMINTARAPORTTI 1-12/2023 4 milj. euron leikkaus saatiin vähennettyä 1 miljoonaan. Vuoden 2024 valtionapu tulee olemaan n. 20 % aiempaa pienempi. Valtionapuun kohdistuu uusia säästöpaineita tulevina vuosina.

Syksyllä 2023 käynnistyi useita pitkiä täydennyskoulutuksia, joiden tavoitteena on uusi ammatillinen pätevyys. Nämä koulutukset edustavat kesäyliopistojen tämänhetkistä ydintehtävää ja vastaavat jatkuvan oppimisen tarpeisiin. Monista haasteista huolimatta kesäyliopisto on toteuttanut laadukasta koulutusta, ja asiakaspalautteen perusteella opiskelijat ovat olleet tyytyväisiä saamaansa koulutukseen. Julkaistut uutiskirjeet min. 10 kpl vuodessa. Lisäksi teemakohtaiset uutiskirjeet n. 5 kpl vuodessa. Ajankohtaiset asiat nostettu liiton nettisivuille sekä sosiaalisen median käytössä olevissa kanavissa.

Kymenlaakson liiton tuloslaskelma 31.12.2023

Kymenlaakson liiton tuloslaskelma

	2023	2022
Toimintatuotot	2 816 188,51	3 036 363,36
Myyntituotot	2 251 098,25	2 216 494,52
Maksutuotot	220 144,95	432 413,32
Tuet ja avustukset	341 133,31	386 407,00
Muut toimintatuotot	3 812,00	1 048,52
Toimintakulut	-2 912 302,41	-2 941 608,42
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 536 248,59	-1 552 890,77
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-247 403,64	-301 468,89
Muut henkilösivukulut	-31 115,49	-37 042,95
Palvelujen ostot	-806 053,48	-737 699,49
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 664,90	-46 263,92
Avustukset	-10 896,36	-8 187,27
Muut toimintakulut	-237 919,95	-258 055,13
Toimintakate	-96 113,90	94 754,94
Rahoitustuotot ja -kulut	47 308,82	-90 342,01
Korkotuotot		0,00
Muut rahoitustuotot	47 625,17	-88 770,13
Korkokulut		0,00
Muut rahoituskulut	-316,35	-1 571,88
Vuosikate	-48 805,08	4 412,93
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Tilikauden tulos	-48 805,08	4 412,93
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-48 805,08	4 412,93

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2023

Kotkan kaupunginvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Kotkan kaupungin hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2023. Tilinpäätös sisältää kaupungin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kaupunginhallituksen ja muiden tilivelvollisten velvollisuudet

Kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kaupunginhallitus ja muu konserni johto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kaupungin tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat myös sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet ja voidaksemme lausua sisäisen valvonnan järjestämisestä mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon kaupungin sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta.

Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kaupungin hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Kotkassa 6.5.2024

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ulla-Maija Tuomela', written over a horizontal line.

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

Nimi	Kohde/reitti	Alk.päivä	Päätt.pvm	Tarkoitus	MATKALASKU-OHJELMAN KAUTTA MAKSETUT KUSTANNUKSET	MUUT KAUPUNGIN MAKSAMAT KUSTANNUKSET
Hahkala, Rosa	TANSKA	22.8.2023	26.8.2023	Osallistuminen AVIn järjestämälle koulutusmatkalle Tanskaan.	Päivärahat 281,05 € Matkaliput 27,00 € Hotelli 155,00 €	
Hirvonen, Pasi	NORJA	14.7.2023	17.7.2023	Kh 19.6.2023 § 192 Virallinen vierailu ystävyyskaupunki Fredrikstadiin 14.-17.7.2023.	Päivärahat 163,40 €	Matkaliput 316,57 € Kuljetukset 229,77 €
Hirvonen, Pasi	SAKSA	27.11.2023	28.11.2023	Ystävyyskaupunkivierailu Lyypekin joulunavaukseen	Päivärahat 117,15 €	Matkaliput 435,71 € Kuljetukset 234,00 €
Holm, Jenny	TANSKA - RUOTSI - TANSKA	6.11.2023	9.11.2023	Pohjoismainen elintarvikekontaktimateriaalialan koulutus	Päivärahat 169,95 € Hotelli 228,15 € Matkaliput 302,05 € Taksimatkat/Kuljetukset 41,00 €	
Kytökangas, Anita	TANSKA	7.11.2023	10.11.2023	Oikeusministeriön alaisen Etelä-Suomen Etnisten suhteiden neuvottelukunnan ammatillinen tutustumismatka	Päivärahat 204,05 €	
Makkonen, Kari	NORJA	16.7.2023	18.7.2023	Norjan Fredrikstadissa 17.7. järjestettävä The Tall Ships Races & Regattas Host Port Seminar 2023, jossa suunnitellaan kesällä 2024 Itämerellä järjestettävää Tall Ships Races -purjelaivatapahtumaa. Kotka on nimetty tapahtuman viralliseksi Cruise in Compan	Päivärahat 102,60 € Kilometrit 136,74 € Taksimatkat/kuljetukset 72,52 €	Matkaliput 381,30 € Majoitus 138,14 € Taksimatkat/kuljetukset 29,84 € Muut kulut 15,16 €
Makkonen, Kari	BELGIA - RANSKA	15.11.2023	20.11.2023	International Sail Training & Tall Ships Conference 2023 Ranskan Dunkerquessa. Matkan tarkoituksena oli osallistua konferenssin ohjelmaan ja neuvotella suurten purjealusten omistajien ja kapteenien kanssa osallistumisesta kesällä 2024 Itämerellä järjestet	Päivärahat 284,90 € Taksimatkat/kuljetukset 22,30 € Kilometrit 149,34 €	Matkaliput 631,20 € Majoitus 418,28 € Muut kulut 873,00 €
Nenonen, Mari	SLOVENIA	5.7.2023	8.7.2023	Hakijaseminaari EUI-rahoitukseen EU:lta	Päivärahat 227,80 € Kilometrit 144,16 €	Matkaliput 930,36 € Majoitus 692,55 € Taksimatkat/kuljetukset 105 € Muut kulut 73,00 €
Rauhala, Nina	BELGIA - RANSKA - BELGIA	15.11.2023	20.11.2023	Sail Training International -conference Dunkirk, Ranska Tall Ships Races -tapahtumat -vuosittainen konferenssi isäntäsatamille	Päivärahat 284,90 €	Matkaliput 510,21 € Majoitus 617,71 € Junat/bussiliput 184,50 € Muut kulut 873,00 €
Seitola, Tuomo	ITALIA	5.11.2023	10.11.2023	Opintomatka/leirikoulu	Päivärahat 192,60 € Hotelli 731,10 € Matkaliput 419,89 € Muut kulut 112,70 €	
Suvikas, Jarkko	ITALIA	5.11.2023	10.11.2023	Opintomatka/leirikoulu	Päivärahat 192,60 € Matkaliput 317,92 € Hotelli 457,73 € Muut kulut 128,77 €	
Vanhala, Toni	NORJA	14.7.2023	17.7.2023	Ystävyyskaupunkivierailu / Tall Ships Race, Fredrikstad, Norja 14.-17.7.2023.	Päivärahat 163,40 €	Matkaliput 316,57 € Kuljetukset 229,77 €
Vanhala, Toni	RUOTSI	26.9.2023	28.9.2023	Tutustuminen Vaasa-Uumaja-laivalinjan toimintaan, Vaasan seudun kehitykseen ja laivalinjan merkitykseen Vaasan ja Uumajan kaupungeille ja alueille	Päivärahat 78,10 €	Matkaliput 522,89 € Majoitus 300,62 €
Vanhala, Toni	LIETTUA	24.10.2023	27.10.2023	Union of Baltic Cities General Conference	Päivärahat 146,20 € Kilometrit 127,20 € Taksimatkat/kuljetukset 20,00 €	Matkaliput 328,55 € Neuvottelukulut 45,00 € Majoitus 188,00 € Taksimatkat/kuljetukset 78,00 €
Vanhala, Toni	SAKSA	27.11.2023	28.11.2023	Vierailu ystävyyskaupunki Lyypekin joulunavaukseen	Päivärahat 117,15 €	Matkaliput 435,71 € Taksimatkat/kuljetukset 234,00 €

matkustajia 10 hlöä matkoja 15 kpl matkapäiviä 63 kpl 6 319,42 10 295,41

edustuskulut		
kilomertikorvaus	557,44	
kuljetukset	155,82	1 324,88
majoitus	1 571,98	2 355,30
matkaliput	1 066,86	4 809,07
muut kulut	241,47	1 761,16
neuvottelukulut		45,00
osallistumismaksu		
päivärahat	2 725,85	
pysäköinti		
taksi		
Yhteensä	6 319,42	10 295,41

D/652/00.03.00/2024

61 § Arviointikertomus 2023

Tarla 6.5.2024 § 42

Tarkastuslautakunta jatkaa vuoden 2023 arviointikertomuksen laatimista.

Ehdotus: Tarkastuslautakunta hyväksyy vuoden 2023 arviointikertomuksen ja lähettää sen kaupunginvaltuuston käsittelyyn.

Päätös: Tarkastuslautakunta valmisti vuoden 2023 arviointikertomuksen valmiiksi sekä hyväksyi ja allekirjoitti arviointikertomuksen. Arviointikertomukseen to-
teutetaan sovitut tekniset korjaukset. Tarkastuslautakunta päätti lähettää arviointikertomuksen kaupunginvaltuuston käsittelyyn.

Kv 27.5.2024 § 61

Liite: Arviointikertomus 2023
Arviointikertomuksen liite: Strategisten tavoitteiden taulukot

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee arviointikertomuksen vuodelta 2023 tiedoksi.

Lisäksi kaupunginvaltuusto pyytää kaupunginhallitukselta selvityksen vuoden 2023 arviointikertomuksessa esitettyjen havaintojen sekä suositusten käsittelystä ja toimeenpanosta kaupungin hallinnossa lokakuun loppuun 2024 mennessä.

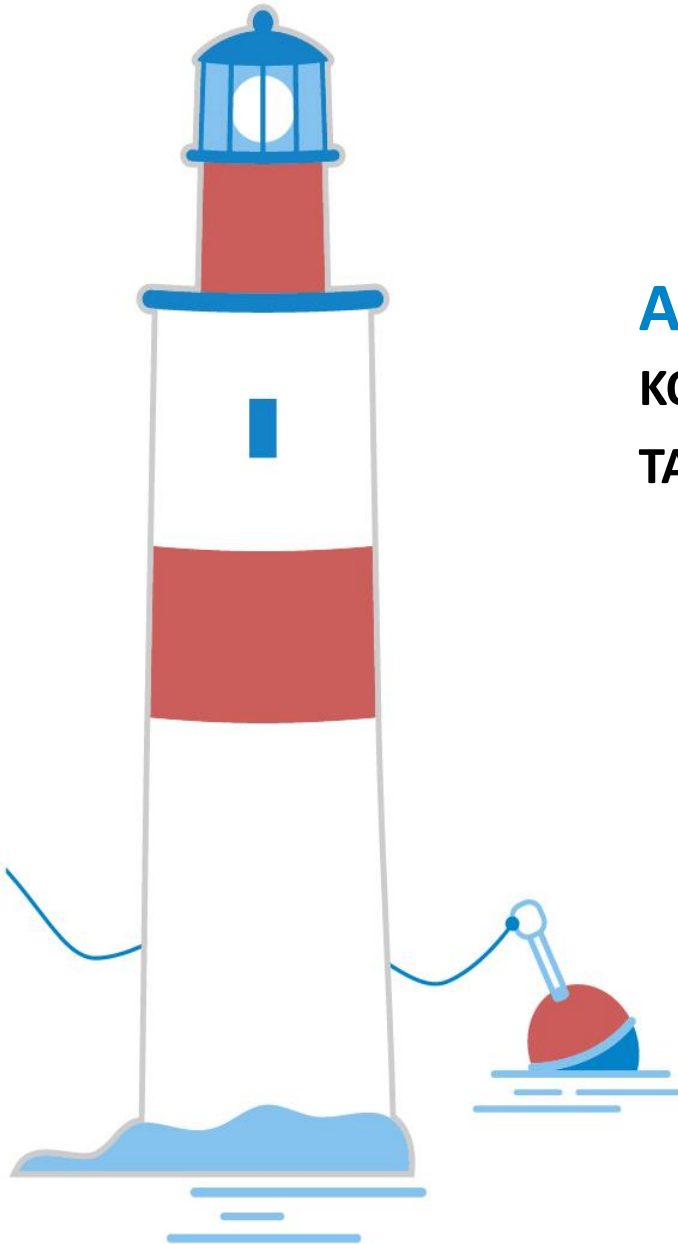
Käsittely: Puheenvuoron asiassa käytti tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Ilari van der Steen.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Tauko 19.38–19.48

Ei valitusosoitusta (Kuntal 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä		

Arviointikertomus 2023

KOTKAN KAUPUNGIN TARKASTUSLAUTAKUNTA

Kotkan Kaupunki

Postiosoite
PL 100
48101 Kotka

Käyntiosoite
Kustaankatu 2
48100 KOTKA

Sähköposti: etunimi.sukunimi@kotka.fi
Internet: www.kotka.fi

Sisällys

1.	Puheenjohtajan katsaus	1
2.	Tarkastuslautakunnan toiminta 2023	2
3.	Edellisten arviointikertomusten tarkastelu	5
4.	Strategisten tavoitteiden toteutuminen ja tuloksellisuus	8
4.1.	Kaupunginhallitus	11
4.2.	Ympäristölautakunta	14
4.3.	Kaupunkirakennelautakunta	18
4.4.	Hyvinvointilautakunta	20
4.5.	Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta	29
5.	Henkilöstö	32
6.	Talouden toteutuminen	33
7.	Konserniyhtiöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja tuloksellisuus	35
8.	Tarkastuslautakunnan kysymykset kaupunginvaltuustolle	39
9.	Liitteet	40
10.	Allekirjoitukset	41

1. Puheenjohtajan katsaus

Kaupungin toimintaa ohjaavat normit, strategiat ja kriittisistä menestystekijöistä johdetut toiminnalliset- ja taloudelliset tavoitteet. Tarkastuslautakunnan keskeisin tehtävä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista. Tätä varten tarkastuslautakunta tarvitsee laadukkaita tilinpäätöksiä, toimintakertomuksia ja strategisten tavoitteiden mittareita. Strategisen johtamisen ydintä ovat tarpeeksi haastavat mutta samalla saavutettavissa olevat tavoitteet, laadukkaat seurantamittarit ja toimivat palautteenantojärjestelmät. Tarkastuslautakunnan arviointikertomus toimii osana palautteenantojärjestelmää.

Valtuuston asettamien tavoitteiden saavuttamista haastavat erilaiset riskit. Strategisia riskejä ovat esimerkiksi strategisten päämäärien toteutumista uhkaavat riskit ja toimintaympäristön merkittävät muutokset. Vuonna 2023 toimintaympäristömuutoksena näkyi muun muassa Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja erilainen hybridi- ja kybervaikuttaminen. Tätä ennen toimintaympäristömuutoksena näkyi mm. koronapandemia. Laadukas ja jatkuva toimintaympäristöanalyysi auttaa varautumaan ja valmistautumaan riskien toteutumiseen. Hyvä toimintaympäristöanalyysi vastaa kysymykseen, mistä löytyvät isoimmat erot ulkoisten muutosten ja sisäisen kyvykkyyden välillä?

Taloudellisia riskejä ovat kaupungin ja kaupunkikonsernin talouteen liittyvät riskit, kuten korkoriskit, investointiriskit ja verotuloissa ja valtionavustuksissa tapahtuvista muutoksista aiheutuvat riskit. Taloudellisten mahdollisuuksien tunnistaminen on osa toiminnan ja talouden suunnittelua sekä omien toimintatapojen jatkuvaa analysointia. Kotkan kaupungin vuoden 2023 taloudellinen tulos lisää puskureita torjua taloudellisia riskejä lähitulevaisuudessa.

Riskien hallinnan toimijat, tehtävät ja vastuut ovat laaja-alaiset ja meillä jokaisella on oma tärkeä roolimme kokonaisuuden hallinnassa.

Kaupunginvaltuusto on ylin päättävä elin kaupungissa. Kaupunginvaltuutetut toteuttavat äänestäjiltään saamaansa valtaa muun muassa valtuustoaloitteilla. Tarkastuslautakunta on suoraan valtuuston alainen lakisääteinen toimielin, joka tarkastelee myös valtuustoaloitteiden käsittelyaikoja ja hallintosäännön toteutumista tältä osin. Tarkastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että haasteista huolimatta valtuutettujen ja kuntalaisten aloitteet käsitellään viipymättä ja tarkoin hallintosääntöä noudattaen.

Kevät on kiireistä tilinpäätösten, toimintakertomusten ja arviointikertomuksen aikaa. Haluan esittää lämpimät kiitokset kaikille näihin prosesseihin osallistuneille.

Ilari van der Steen

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. Tarkastuslautakunnan toiminta 2023

Tarkastuslautakunnan tehtävä

Kuntalain (410/2015) 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm.:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta

Arvioinnin tulokset kootaan vuosittain laadittavaan arviointikertomukseen. Arviointikertomuksen tarkoituksena on tuottaa kaupungin johtamisen ja toiminnan kehittämisen tueksi arviointitietoa valtuustolle, muille päätöksentekijöille, kuntalaisille, sidosryhmille ja kaupungin henkilöstölle. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Kaupunginhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuonna 2023.

JÄSENET	VARAJÄSENET
Ilari Van der Steen, puheenjohtaja	Pirjo Vanha-aho 13.2.2023 asti
	Maritta Tinkanen 13.2.2023 lukien
Noora Järvikangas, varapuheenjohtaja	Helena Kalema
Heikki Härö	Juha Tilli
Raija Keveri	Tero Juvonen
Arja Lehtonen 12.6.2023 asti	Antero Lehtola
Reetta Puhakka 12.6.2023 lukien	
Mika Nikkinen	Heljä Halinen
Raimo Oksala	Petri Pietiläinen
Seija Piipponen-Pekkola	Maarit Räsänen
NUORISOVALTUUSTON EDUSTAJAT	
Onni Laptenok	
SIHTEERI	
Juha Reihe, Kotkan kaupunki	

Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta ja tilintarkastajat suorittavat ulkoista valvontaa suoraan kaupunginvaltuuston alaisena itsenäisesti, toimivasta johdosta ja muusta organisaatiosta riippumattomana. Tähän tehtävään kuuluu myös tarkastaa ovatko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tarkastuslautakunnan työn pohjana on valtuustokaudelle 2021–2025 laadittu arviointisuunnitelma, jota tarkennetaan vuosittain laadittavalla arvioinnin työohjelmalla.

Vuoden 2023 arviointityö sisälsi työohjelman mukaisesti seuraavien kaupungin vastuualueiden edustajien vierailut:

- talousjohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kansliapäällikkö
- kaupunkisuunnittelujohtaja
- tekninen johtaja
- kehitysjohtaja
- varhaiskasvatusjohtaja
- ympäristönsuojelupäällikkö
- tapahtumapäällikkö
- turvallisuuspäällikkö
- lakimies (sisäinen tarkastus)
- viestintä- ja markkinointipäällikkö

Yksittäisiä kutsuttuja vierailijoita olivat:

- kaupunginhallituksen puheenjohtaja
- tilintarkastaja

Kaupungin konserniyhtiöistä vuoden 2023 työohjelmaan sisältyivät:

- Backstaff Oy
- Cursor Oy

Vuoden 2023 aikana tarkastuslautakunta kokoontui 13 kertaa.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Vuosi 2023 oli sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan näkökulmasta muutoksen vuosi. Kotkan kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 19.12.2022 (§ 402) päivitetyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet. Alkuvuodesta 2023 tapahtuneet henkilöstömuutokset aiheuttivat

sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävien uudelleenorganisointitarpeen Kotkan kaupungille. Vuodelle 2023 ei laadittu sisäisen valvonnan suunnitelmaa yllä olevien syiden johdosta.

Lakimies, jonka tehtäviin sisäinen tarkastus vuoden 2023 aikana organisoitiin, antoi katsauksen sisäisen tarkastuksen nykytilanteesta tarkastuslautakunnalle 12.9.2023 kokouksessa (§ 66).

Ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen yhteistyö

Uudistetussa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet-dokumentissa kuvataan ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen yhteistyötä: Ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat koko organisaation kattavan valvontajärjestelmän. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastusyhteisö ovat ne keskeiset ulkoisen valvonnan toimijat, joille sisäinen tarkastus raportoi työskentelystään ja joita sisäinen tarkastus kuulee vuosittaista tarkastussuunnitelmaa laatiessaan.

Vuoden 2023 osalta tarkastuslautakunnan ja sisäisen tarkastuksen välinen yhteistyö jäi vähäiseksi. Syyt tähän on kuvattu edellisessä kappaleessa.

3. Edellisten arviointikertomusten tarkastelu

Toistuvat arviointikokonaisuudet

Alla on nostettu esiin arviointikokonaisuuksia, jotka ovat esiintyneet useasti edellisten vuosien arviointikertomuksissa (2018–2022).

1. Työllisyysasiat
2. Talous ja investoinnit
3. Elinvoiman kehittäminen

Vuoden 2022 arviointikertomuksen kysymyksiin liittyvän kaupunginhallituksen vastauksen arviointi

Alla arvioidaan tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin liittyvää kaupunginhallituksen vastausta. Kaupunginhallituksen laatima vastaus tarkastuslautakunnan esittämiin kysymyksiin käsiteltiin valtuuston kokouksessa 16.10.2023 (§ 111).

1. Kotka on panostanut merkittävästi kaupungin veto- ja pitovoima tekijöihin. Miten markkinoinnin vaikuttavuutta arvioidaan ja seurataan? (kehitysjohtaja ja viestintä- ja markkinointipäällikkö)

Vastauksen mukaan on todettavissa, että seurantajärjestelmät ovat kunnossa. Tärkein mittari veto- ja pitovoiimatekijöihin on tietysti kuntalaisten määrä ja sen kehittyminen. Vastauksessa todetaan, että pieni budjetti markkinointiin pakottaa kustannustehokkuuteen, joka on hyvä lähtökohta kaikessa julkisessa toiminnassa. Tämä tarkoittaa sitä, että suunnittelun ja tuotantotyön osuus pyritään pitämään pienenä, jotta euroja riittäisi myös mainontaan, eli näkyvyyteen eri medioissa. Tarkastuslautakunta katsoo, että Kotkan kaupungin lukuisista vahvuuksista on hyvä tiedottaa näkyvästi ja mitata edelleen tehokkaasti erilaisten markkinointitapojen panos-hyöty suhdetta.

2. Miten kaupunki huolehtii siitä, että tulevien investointien määrä vastaa kaupungin taloudellisia resursseja ja siitä, että rakennusinvestoinneissa toteutuu tilojen tulevan käyttäjämäärän huomioiva mitoitus ja monikäyttöisyys? (talousjohtaja, opetustoimenjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja ja toimitilapäällikkö)

Vastauksessa tuodaan hyvin ilmi ne reunaehdot, jotka vaikuttavat investointien määrään (mm. kaupungin lakisääteiset tehtävät ja kaupungin vuosikatteen hallinta). Vastauksessa myös aivan oikeutetusti nostetaan esiin myös poliittisten päättäjien merkittävä rooli päätöksenteossa. Toimintaympäristöanalyysin, ennakkoinnin ja varautumisen merkitys korostuu myös investoinnissa. Tietojohtoinen päätöksenteko ei ole helppoa turbulentissa ympäristössä mutta välttämätöntä. Esimerkiksi digitalisaation vaikutukset toimitilahankkeisiin tulee ottaa huomioon kaikilla hallinnon aloilla. Lisääntyvät etätyömahdollisuudet vaikuttavat keskeisesti toimitilojen määrään ja laatuun. Oman toivonsa ja positiivisen haasteen rakennusinvestoinneille ja palveluverkolle tuovat lähiaikojen massiiviset investointisuunnitelmat Kotkaan. Kunnan ensisijainen tehtävä on huolehtia kunnan lakisääteisistä tehtävistä. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tämä ensisijaisuusperiaate säilyy

jatkossakin. Haasteita on luvassa, jos valtiontalous sakkaa, valtion kuntien avustukset pienenevät tai yleinen korkotaso/inflaatio kasvaa.

3. Ympäristölautakunnan osuus Kotkan kustannusrakenteesta on 0,43 %. Budjetti on alittunut kolmena edeltävänä vuotena. Miten kaupunki panostaa ympäristötyöhön ja ohjaa siihen riittäviä resursseja? (ympäristönsuojelupäällikkö ja kaupunkisuunnittelujohtaja)

Vastauksessa on kattavasti tuotu esille erilaiset haasteet, vastuut ja niiden monimuotoiset yhteistyökuviot. Vastauksesta ei kuitenkaan löydy suoraa vastausta siihen, miksi budjetti on alittunut edellisinä vuosina. Julkisenkin keskustelun perusteella ympäristöllä tulee olemaan entistä keskeisempi merkitys kaupunkiin tulevien investointien ja veto- ja pitovoiman kannalta. Yksi keskeinen Kotkan kaupungin valttikortti markkinoinnissakin on monimuotoinen luonto ja puhdas ympäristö ja vesistöt sekä kauniit puistot. Strategisista tavoitteista on toteutunut vain kaksi kymmenestä. Vaikka talouden kannalta saatu säästö on suotavaa, niin strategisten tavoitteiden toteutuminen on tarkoituksenmukaista ja se pitää asettaa etusijalle.

4. Ilmastovahdin päivitys on kesken. Miten kaupunki varmistaa, että työ etenee ja kaupungin oman lupauksen mukaan päättäjät, asukkaat ja sidosryhmät voivat ilmastovahdin kautta seurata ilmastotyön edistymistä ja vaikuttaa siihen? (ympäristönsuojelupäällikkö ja kestävän kehityksen asiantuntija)

Vastaus vastaa osittain esitettyyn kysymykseen. Sivusto on uusi ja sen tehokas hyödyntäminen edellyttää tietojen säännöllistä päivittämistä. Samalla on huolehdittava siitä, että asukkaat, päättäjät ja sidosryhmät voivat ilmastovahdin kautta seurata ilmastotyön edistymistä ja vaikuttaa siihen.

5. Kaupunki kilpailee mm. hyvinvointialueen kanssa palkoilla ja työ ehdoilla ammattitaitoisista työntekijöistä. Miten kaupunki huolehtii siitä, että osaavan henkilöstön rekrytointi kyetään hoitamaan? (henkilöstöjohtaja)

Vastauksen mukaan rekrytointimarkkinointiin on panostettu. Tarkastuslautakunta pitää erinomaisen tärkeänä panostusta. Alueiden eriytymisen vuoksi kilpailu osaavasta ja pysyvästä työvoimasta on elintärkeää. Vastauksessa tuodaan esiin sama taloudellinen haaste kuin Kotkan kaupungin markkinoinnissa. Kilpailuun näkyvyydestä ja vetovoimasta joudutaan kuitenkin panostamaan jatkossakin. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että laadukkaaseen rekrytointiin panostetaan. Tuloksena tämä näkyy osaamisessa ja henkilöstön pysyvyydessä. Yhteistyö Ekamin ja Xamkin kanssa on erittäin toimiva malli. Kilpailukykyinen palkkaus haastaa kaupungintaloutta, mutta voi olla joissakin tapauksissa välttämätöntä ja perusteltua. Henkilöstön työhyvinvointi- ja pitovoimatekijät on huomioitu vastauksessa hyvin. Vastauksessa mainittua rekrytointisuunnitelmaa tarkastuslautakunta pitää tärkeänä ja välttämättömänä. Suunnitelman tulee luonnollisesti ottaa tarkkaan huomioon muuttunut toimintaympäristö ja sen tuomat osaamistarpeet.

6. Minkälaisia ennakoivia toimia kaupunki aikoo tehdä, että lasten ja lapsiperheiden varhainen tuki toteutuu käytännössä ja tehostettua tukea tarvitsevien oppilaiden määrä saadaan tulevaisuudessa käännettyä laskuun?

Opetustoimen vastaus painottaa oppilaiden oikeutta saada tarvitsemaansa tukea ja sitä, miten tukitoimilla pyritään estämään oppimisvaikeuksien monimuotoistumista ja pitkäaikaisvaikutuksia. Varhaiskasvatuksen vastauksessa puolestaan korostetaan tuen tarpeen havaitsemista varhaisessa

vaiheessa ja nostetaan esille esimerkiksi avoimen varhaiskasvatuksen merkitys perheille. Vastausten perusteella laadukas opetus ja vaikuttava yleinen ja tehostettu tuki vähentävät erityisen tuen tarvetta, jonka lisäksi laadukas varhaiskasvatus itsessään on kuntouttavaa tuen tarpeessa olevalle lapselle oikea-aikaisen tuen saamisen lisäksi.

Tarkastuslautakunta kuitenkin pohti kysymyksen muotoilussaan lasten, perheiden ja vanhempien saamaa varhaista tukea jo ennen, kun varsinaiselle pedagogiselle tehostetulle tai erityiselle tuelle edes ilmenee tarvetta. Opetustoimen vastauksessa korostetaan, että opetuksen ja tuen kehittämiseksi tarvitaan lisää resursseja. Lautakunta kuitenkin kysymyksessään pohti, minkälaisia ennaltaehkäiseviä toimia kaupunki aikoo toteuttaa tämän alueellisenkin erityispiirteen – suuren tuen tarpeen – kasvun hidastamiseksi jo varhain, jotta tukea tarvitsevien lasten ja nuorten määrä ei jatkuvasti kasva kestäättömässä suhteessa olemassa oleviin resursseihin nähden. Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen tehtävä on tunnistaa tuentarve ja vastata siihen, mutta tuen tarpeen kasvun ennaltaehkäisy ei ole pelkästään näiden vastuualueiden toteutettavissa.

4. Strategisten tavoitteiden toteutuminen ja tuloksellisuus

Kotka 2030-kaupunkistrategia

Kotka 2030 -kaupunkistrategian strategiset päämäärät on nimetty poijuiksi. Poijut ovat tavoitemuotoiluja, jotka edistävät vision saavuttamista ja antavat toiminnalle suuntaa ja rajauksia.

Strategian poijut ovat:

- Oppiva ja yrittävä Kotka – Koulutuksen, jatkuvan oppimisen ja yrittämisen kaupunki
- Upean elinympäristön Kotka – Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki
- Yhteinen Kotka – Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki

Kaupungin organisaatio

Kotkan kaupungin päätöksenteko- ja henkilöstöorganisaatio vahvistettiin nykyisenlaiseksi 1.8.2021 alkaneen valtuustokauden alusta.

Vuoden 2023 alusta kaupungin organisaatioon vaikuttava merkittävin muutos oli pelastuslaitoksen liikelaitoksen siirtyminen Kymenlaakson hyvinvointialueelle. Opetustoimessa opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalvelut siirtyivät Kymenlaakson hyvinvointialueen organisaatioon 1.1.2023. Kotkan maahanmuuttajapalveluihin kuuluivat Kotkan tulkikeskus 28.2.2023, Kotkan ryhmäkoti 30.11.2023 ja Kotkan vastaanottokeskus 31.8.2023 asti.

Strategisten tavoitteiden ja palvelulupausten toteutumisen, tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi

Strategisten tavoitteiden ja palvelulupausten toteutumisen arviointi Kotkan kaupungin (emo) sekä konserniyhtiöiden osalta perustuu vuoden 2023 tilinpäätöstietoihin sekä vuoden 2023 aikana toteutuneisiin luottamushenkilöiden, viranhaltijoiden ja konserniyhtiöiden edustajien kuulemisiin.

Toiminnan tuloksellisuuden arviointi

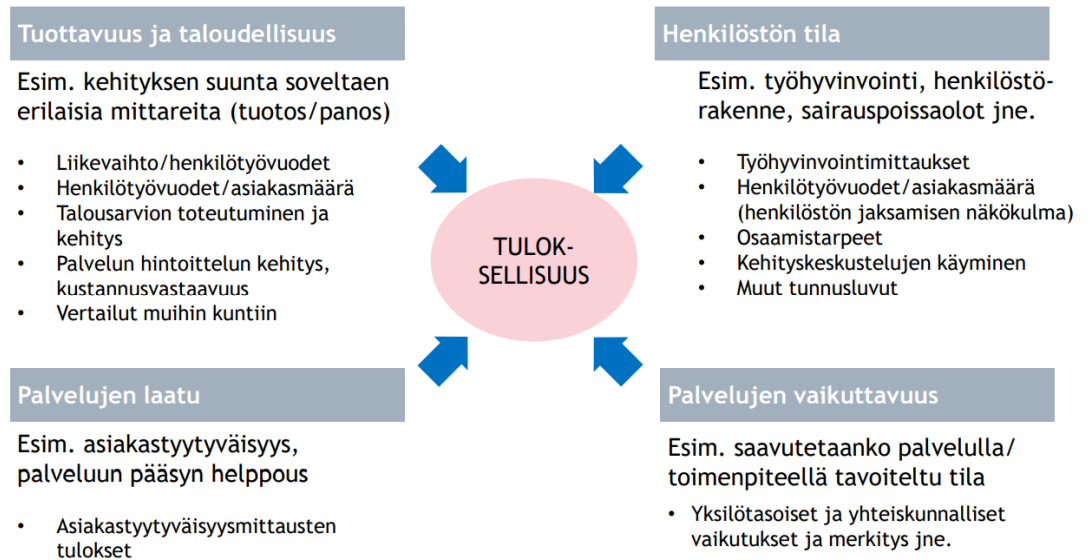
Kunnan toiminnan tuloksellisuutta ei voida arvioida vain taloudellisen onnistumisen kautta.

Arvioinnissa huomioitavaa:

- Toiminnan onnistumista mitataan suhteessa tarpeisiin ja odotuksiin
- Kuntien tuloksellisuuden kehittämisen päämääränä on kunnallisten palvelujen parantaminen siten, että ne vastaavat palvelujen käyttäjien ja kuntalaisten tarpeita
- Toisaalta kuntien taloudellista tulosta on olennaisen tärkeää seurata, koska toiminnan ja talouden tasapaino on palvelutuotannon edellytys

- Voiton tuottamisen sijasta tavoitteena tasapainoinen talous
- Kuntien taloudellista arvoa mittaavia järjestelmiä ei ole olemassa

Kunnan toiminnan tuloksellisuutta on tarkasteltava laaja-alaisesti toiminnallisena ja taloudellisena onnistumisena. Alla olevassa kuvassa on esitetty tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelmaan sisällytetty tuloksellisuuden arvioinnin viitekehys.

Kuva: Tuloksellisuuden arvioinnin viitekehys (Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma)

Toiminnan tarkoituksenmukaisuuden arviointi

Tarkastuslautakunnan lakisääteisiin tehtäviin kuuluu myös toiminnan tarkoituksenmukaisuuden arviointi.

Toiminnan tarkoituksenmukaisuuden arviointi voidaan liittää kaikkiin arviointikohteisiin. Kuntalain mukaan tarkastuslautakunta arvioi, onko kaupungin toiminta, toimintatavat ja palvelut järjestetty tarkoituksenmukaisella tavalla. Toiminnan tarkoituksenmukaisuus vastaa kysymykseen, saavatko kuntalaiset sitä julkista hyötyä, mitä palveluilla tavoitellaan.

Tarkoituksenmukaisuuden arvioinnilla selvitetään, onko kaupungin toimintatavoilla saavutettu tavoiteltuja vaikutuksia. Tavoiteltuja vaikutuksia voidaan tarkastella asiakkaan, kuntalaisen ja yhteiskunnan kannalta. Kunnan järjestämät palvelut on tarkoitettu lähtökohtaisesti kuntalaisten hyväksi ja kuntalaisten käyttöön. Arvioinnissa tulee huomioida, että jotkut kunnan toiminnot tulee hoitaa yhteiskunnallisten tavoitteiden tai kokonaisedun näkökulmasta, vaikka toteutus toisi ongelmia, haittoja tai etuuksien menetyksiä joillekin kuntalaisille. Tarkoituksenmukaisuus voi olla myös taloudellisuuteen liittyvä kysymys. Tarkoituksenmukaisuuden arvioinnilla on yhteys kuntastrategiaan ja siitä johdettuihin valtuustotavoitteisiin tai kehitysohjelmiin, joissa tavoitellut vaikutukset on kuvattu.

Strategisten tavoitteiden ja toiminnan tarkoituksenmukaisuuden arvioinnin toteuttaminen

Tarkastuslautakunta on päättänyt lautakuntien alaisen toiminnan arvioinnin toteutukseen alla kuvatun tavan.

Arviointikertomuksen liitteenä on toimitelinkohtainen taulukointi strategisten (valtuustoon nähden sitovien) tavoitteiden toteutumisesta. Taulukoissa on toteumaa kuvattu liikennevalojen väreillä (vihreä, keltainen ja punainen) sen mukaan, onko tavoitteeseen päästy vai ei. Keltaisen kohdalla toteutumisen arviointia ei ole pystynyt tekemään. Arviointikertomuksen tekstiosaan on nostettu tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan oleellimmat havainnot strategisten tavoitteiden toteutumisesta.

Arviointia on suoritettu myös lautakuntien omien tilinpäätöksiin sisältyvien muiden tietojen avulla (esim. toimintakertomukset). Lisäksi tarkoituksenmukaisuusarviointia on toteutettu edellisessä kappaleessa mainitulla tavalla.

4.1. Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus vastaa kuntalain mukaisesti kaupungin hallinnosta ja taloudesta sekä huolehtii sille hallintosäännöllä määritetyistä tehtävistä. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kaupunginhallituksen talous on toteutunut arvioidusti muutettua talousarviotakin positiivisempana, toimintakate + 1,29 milj. euroa. Kokonaistaloutta käsitellään tässä arviointikertomuksessa omassa luvussaan. Tarkastuslautakunta kuitenkin toteaa, että eri toimielimien taloutta koskevat toimet ovat onnistuneet ja tämän johdosta on varauduttu hyvin ja ennakoivasti mahdollisiin heikomiin talousnäkyymiin. Samalla kun ollaan tyytyväisiä säästöihin ja niistä kertyviin puskureihin, täytyy huolella tarkastella säästöjen hyötyjä ja haittoja kuntalaisten palveluiden näkökulmasta.

Kaupungin edunvalvontasuunnitelman ja hallitusohjelmatavoitteiden pohjalta vaikutettiin kevään 2023 hallitusohjelmaneuvoitteluihin. Vaikuttamiseen valitut pääteemat ovat tarkastuslautakunnan mielestä olleet kaupungin kannalta merkittäviä ja tarkoituksenmukaisia. Vaikuttaminen on tuonut tuloksia ja ne näkyvät hallitusohjelmakirjauksina. Edunvalvontaa, edunvalvonnan kehittämistä ja kehitystyötä suurten investointihankkeiden osalta on tehty aktiivisesti. Pääpaino on ollut edunvalvontatavoitteiden edistämässä ja hankkeiden osalta akkuklusterin kehittämisessä. Yhteistyö mm. Cursorin kanssa on ollut näkyvää ja tiivistä. Myös äkilliseen alueelliseen rakennemuutokseen (mm. Sunila) on reagoitu välittömästi ja tarvittavin toimenpitein. Toiminnan konkreettisia tuloksia voidaan arvioida lähitulevaisuudessa. Tarkastuslautakunta pitää aktiivista edunvalvontaa erittäin tärkeänä ja siihen satsaamista hyvin tarkoituksenmukaisena yleisesti ja erityisesti nyt vallitsevassa toimintaympäristön muutostilanteessa. VT 15 -hankkeen toteutusta tulee edistää vahvalla edunvalvonnalla ja viestinnällä.

Hallintopalveluiden osalta arkistotilojen hankesuunnittelu käynnistyi 2023 aikana ja suunnittelussa selvitetään arkiston tilojen sijoittumista XAMK:ilta vapautuvan Metsolan kampuksen ns. uudisosaan sekä muita mahdollisia vaihtoehtoja, joissa huomioidaan kustannustehokkuus ja tilojen elinkaari pitkälle tulevaisuuteen. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että vapaana oleville tai vapautuville tiloille etsitään aktiivisesti pidemmän aikavälin käyttötarkoitusta tai muuta talouden kannalta järkevää ratkaisua.

Hallintoyksikkö järjesti huhtikuussa 2023 eduskuntavaalit. Äänestysprosentti oli sama kuin vuoden 2019 eduskuntavaaleissa eli 66,5 %. Kaupunkilaiset ovat omaksuneet hyvin heille järjestetyt uudenlaiset tavat käyttää äänioikeuttaan. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä äänestysmahdollisuuksien laajentamista ja niistä tiedottamista. Eduskuntavaaleissa menestyminen vaikuttaa keskeisesti alueen edunvalvontaan.

Kaupunginhallituksen itsearviointitulosten perusteella työskentely hallituksessa on parantunut vuodesta 2022. Tarkastuslautakunnan on vaikea arvioida kaupunginhallituksen sisäistä työskentelyä (ilmapiiriä) mutta pitää asioiden valmistelun ja päätöksenteon kannalta oleellisena ja tarkoituksenmukaisena, että toiminta on avointa, tietojohtoista ja yhteistyökykyistä viranhaltijoiden kanssa. Muunlainen toiminta heikentäisi olennaisesti päätöksentekokykyä.

Kaupungin strategisena tavoitteena on ollut yliopistokeskuksen saamisen edistäminen. Tämän kohdalta arvioitu riski on toteutunut, eikä yliopistokeskus ole edennyt. Kaupungin elinvoiman, veto-

ja pitovoiman kannalta hankkeen toteutuminen olisi tärkeää ja hankkeen jatkuminen on tarkoituksenmukainen toimenpide. Yksi uusi professuuri on kuitenkin toteutunut (kyberturvallisuus). Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että saatu professuuri on tärkeältä ja ajankohtaiselta alalta.

Tiivis yhteistyö yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa on keskiössä. Tavoitteena on muun muassa varmistaa osaavan työvoiman saatavuus. Tarkastuslautakunta pitää tavoitetta tärkeänä ja sen saavuttamiseen liittyviä toimia tarkoituksenmukaisina. Alueella olevat ja alueelle suunnitellut investoinnit korostavat tavoitteen merkitystä. Yrittäjien ja kaupunginjohton tapaamiset ovat toteutuneet suunnitellusti.

Työllisyyspalveluiden siirron valmistelu on edennyt aikataulussa. Huomioon ottaen alueemme hankkeet, työllisyystilanne, kohtaanto-ongelma ja muut asiaan liittyvät haasteet, prosessien pitää olla kunnossa toiminnan käynnistyessä.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö ovat kaupungin toiminnan kannalta avainasemassa. Työhyvinvointikyselyjä ei ole seurantajaksolla tehty, mutta koulutusta on järjestetty ja palautteen mukaan niihin ollaan tyytyväisiä. Positiivisena kehityksenä tarkastuslautakunta näkee myös rekrytointeihin liittyvien hakemusten lisääntymisen.

Tavoite muuttoliikkeen kääntymisestä plussalle on toteutunut pääosin ukrainalaisten siirtymisestä kuntalaisiksi. Kotimaan muuttoliike on edelleen negatiivinen. Tarkastuslautakunta toteaa, että kehitys, jossa muuttoliikkeen positiivisuus perustuu muihin seikkoihin kuin kaupungin veto- ja pitovoimatekijöihin ei ole kestävä. Huomioon ottaen näkymät Kotkan kaupungin asukasluokehityksestä, tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että muuttajamarkkinointi on edelleen pääpainopisteenä ja siihen satsataan tarvittavat resurssit.

Monimuotoinen asuminen ja laadukas elinympäristö on kaupungille veto- ja pitovoimatekijä. Kaupungin tontti- ja/tai asuinaluemarkkinointikampanja ei ole saavuttanut tavoitettaan. Tavoitteen mukaisesta 20 varauksesta on toteutunut 9. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tavoitteeseen pääsyn esteet selvitetään.

Etätyön ja monipaikkaisuuden edellytysten edistäminen on päässyt tavoitteeseen ja jopa ylittänyt sen.

Kansainvälisten ja/tai valtakunnallisten tapahtumien määrässä on päästy tavoitteeseen. Tarkastuslautakunta pitää kansainvälistä ja kansallista näkyvyyttä tärkeänä. Määrän lisäksi tulee keskittyä laatuun ja mitata/analysoida minkälaiset tapahtumat saavuttavat kaupungin kannalta tärkeimmän kohdeyleisön.

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 2023 alussa, jolloin sote- ja pelastuspalvelut siirtyivät hyvinvointialueiden vastuulle. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että rajapinnat palveluissa pysyvät selkeinä ja samalla yhteistyö on saumatonta. Esimerkiksi lasten ja nuorten asioissa rajapinnoista jo puhutaan. Varhaiskasvatuksen, koulutuksen ja näihin linkittyvien sotepalveluiden tulee olla selkeässä synkroniassa.

Sisäisen tarkastuksen vastuualueiden osalta tehtiin muutoksia vuoden 2023 aikana. Muutokset ovat omiaan vaikuttamaan toimintaan ainakin lyhyellä aikavälillä. Tarkastuslautakunnan ja sisäisen tarkastuksen välistä yhteistyötä tullaan tarkistelemaan kuluvan vuoden aikana.

Hankintojen osalta tärkeät tavoitteet eivät ole toteutuneet. Kilpailutussuunnitelman ja sitä kautta hankintakalenterin käyttö ei ole vastannut odotuksia. Toimittajien ja hankintojen sekä kilpailutusten paikallisuusaste ovat jääneet tavoitteesta. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tulokseen vaikuttavat syyt selvitetään ja niihin reagoidaan.

Digitaalisuus on tulevaisuutta ja sitä korostetaan aivan perustellusti kaupunkien sekä mm. hyvinvointialueiden toiminnassa ja palvelutuotannossa. Kotkassa digitiekarttatyöskentely on edennyt vaiheeseen, josta voitiin aloittaa Kotkan digiohjelman valmistelu. Tarkastuslautakunta pitää digikehitystä välttämättömänä ja siihen satsaamista tarkoituksen mukaisena. Samalla korostetaan palvelutarjonnan yhdenvertaisuutta, ottaen huomioon vanhusten ja muiden kuntalaisten digiosaaminen. Digiturvaan panostaminen on myös välttämätöntä kyberhyökkäysten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi.

4.2. Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunnan alaisuudessa toimiva ympäristöpalveluiden toimintayksikkö vastaa ympäristönsuojelusta, ympäristöterveydenhuollosta sekä muusta ympäristöhallinnosta Kotkan kaupungissa ja Pyhtään kunnassa sekä rakennusvalvonnan lupa- ja valvontatehtävistä Kotkan kaupungissa.

Ympäristölautakunnan alaiset palveluyksiköt huolehtivat eri laeissa ympäristönsuojelua ympäristöterveydenhuoltoviranomaiselle sekä rakennusvalvontaviranomaiselle asetetuista tehtävistä. Ympäristölautakunta on Kotkan rakennusvalvonnan sekä Kotkan ja Pyhtään ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lupa- ja valvontaviranomainen.

Lautakunnan alainen toiminta saavutti muutetun talousarvion toimintakatteeseen nähden n. 242 000 euroa paremman tuloksen. Tulot ovat kehittyneet 133 %:a arvioitua paremmin, johtuen varovasti arvioiduista ympäristöterveydenhuollon perusmaksutuotoista n. 140 000 euroa sekä jaksottamattomasta Ilmastohankkeen avustuksesta 40 000 euroa. Edellisvuoteen nähden tuloissa oli kasvua 100 000 euroa.

Rakennusvalvontamaksujen kehityksen ennustettavuus on haasteellista ja talousarvio laaditaan aina varovaisuutta noudattaen, lupamaksutuottojen arvio kuitenkin saavutettiin, maksutuottojen jäädessä kuitenkin edellisvuotta n. 86 000 euroa pienemmäksi. Edelliseen vuoteen nähden toimintatuottoja kertyi yhteensä n. 20 000 euroa vähemmän. Lautakunnan arvioidut toimintakulut alituvat 34 000 eurolla.

Lautakunta on alittanut budjettinsa vuodesta 2020 lähtien. Samaan aikaan lautakunta ei ole saavuttanut kaikkia asetettuja tavoitteita.

YMPÄRISTÖPALVELUIDEN YKSIKKÖ

Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet

Oppiva ja yrittävä Kotka

Strateginen tavoite: Elinvoimainen ja yritysmäinen korkeakoulukaupunki

Kuntien ilmastokumppanuusmallia ryhdyttiin suunnittelemaan yhteistyössä maakuntaliiton ja paikallisten yritysten kanssa. Tavoitteena oli 10 syntyvää kumppanuutta. Kumppanuusmalli ei toteutunut. Jo kehitteillä olevalla maakunnallisella Green deal-sitoumusmallilla korvataan ilmastokumppanuusmalli. Valmistelutyö on vielä kesken.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoitteiden saavuttaminen edellyttää riittäviä henkilöstöresursseja. Strategian terävöittäminen on tarpeen, jotta siitä saa selkeän kuvan, mitä asioiden eteen oikeasti tehdään. Tavoitteiden ja toimenpidesuunnitelmien vieminen käytäntöön ja toimialoille on toteutettava siten, että jokainen sitoutuu strategiaan ja noudattaa sitä arjen työssä.

Upean elinympäristön Kotka**Strateginen tavoite: Pohjolan puistopääkaupunki**

Tarkoituksena luoda kaupungin linjaukset luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja kehittämiseksi kaupungin yksiköiden välisenä yhteistyönä ja osallistumalla maakunnalliseen valmisteluun. Mittarina on luokitus Sitran luomien määritelmien pohjalta. Tavoitteena on täyttää kaikissa luokissa vähintään yhtä luokkaa parempi tulos kuin aiemmin. Tavoite ei toteutunut. Luokituksessa ei ole tapahtunut vielä muutosta. Monimuotoisuuden turvaamiseksi ja kehittämiseksi on tehty maakunnallista- ja kaupungin sisäistä yhteistyötä.

Yksikkö on mukana Kymenlaakson Liiton maakunnallisessa luonnon monimuotoisuutta selvittävässä Lumo-hankkeessa. Hankkeessa valmistui maakunnallinen selvitys monimuotoisuuden tilasta. Työ jatkuu strategiatyönä. Kaupunki on koostanut samalla omaa luontotietokantaa ja aloittanut luonnon monimuotoisuuden ohjelmatyötä.

Puhdas ympäristö ja monipuolinen luonto ovat Kotkan etu ja kilpailuvaltti. Tarkastuslautakunta toteaa, että niihin panostaminen on tärkeää, erityisesti Kotkan merellisyyttä hyödyntämällä sekä saariston ja Kymijoen monipuolisuutta kehittämällä.

Strateginen tavoite: kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki

Edistämme arjen turvallisuutta

Terveystensuojelussa otettiin erityistarkasteluun valvontakohteiden talousveden lämpötilat, sillä talousvedessä voi esiintyä legionellabakteeria. Projektin tarkoituksena oli muodostaa yleiskäsitys, liittykö rakennusten vesilaitteistoihin kylmän talousveden ja lämpimän käyttöveden osalta riskiä legionellabakteerien kasvuun ja käyttäjien mahdolliseen sairastumiseen. Tarkoitus oli luoda yleiskäsitys tilanteesta mahdollisten jatkotoimien arvioimiseksi. Projekti toteutettiin Kotkan ja Haminan yhteisenä valvontaprojektina. Talousveden lämpötila mitattiin Kotkassa ja Pyhtäällä vuoden aikana lähes viidelläkymmenellä terveystensuojelun valvontasuunnitelman mukaisella tarkastuksella. Mittauksia suoritettiin hyvin erityyppisissä valvontakohteissa kuten päiväkodeissa, kouluissa, majoitushuoneistoissa, asumisyksiköissä, liikuntatiloissa, uima-allastiloissa ja kauneushoitoloissa. Kotkan alueella selvitetystä rakennuksista lämpötilapoikkeamia havaittiin 39 %:ssa:

Tavoite ei täysin toteutunut: 70 % tarkastetuista kohteista mitattiin talousveden lämpötila. Mittauksia suoritettiin 46 rakennuksessa 56 vesikalusteesta.

Eläinlääkintähuollon haasteena on erityisesti uusien praktikoiden rekrytointi Etelä-Kymenlaakson alueelle. Eläinlääkäreiden saatavuus kuntiin on valtakunnallisesti heikentynyt ja kilpailu työntekijöistä kiristynyt. Eläinlääkintähuollon toiminnan turvaamiseksi jatketaan ja kehitetään kuntien välistä yhteistyötä eläinlääkintähuollon päivystysjärjestelyissä sekä eläinsuojeluvälönä. Loppuvuonna hyväksyttiin palvelusopimus Kotkan ja Haminan kesken eläinlääkäripalveluista, jonka mukaan Kotkan praktikkoeläinlääkärit siirtyvät vuoden 2024 alussa Haminan kaupungin palvelukseen. Vuoden 2024 alusta alkaen Kotka ostaa eläinlääkäripalvelut Haminalta.

Kunnan velvollisuuksiin kuuluu ympärivuorokautisen kiireellisen eläinlääkintäavun järjestäminen, eläinsuojelutehtävät sekä löytöeläinten talteen otto. Näitä tehtäviä on hoidettu Etelä-Kymenlaakson

kuntien välisenä yhteistyönä. Kotka ja Hamina tekivät Etelä-Kymenlaakson alueelle löytöeläinsopimuksen 1.4.2023 alkaen Etelä-Kymenlaakson eläinsuojeluyhdistyksen, EKEY ry:n kanssa.

RAKENNUSVALVONTA

Rakennusvalvonnan lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet

Oppiva ja yrittävä Kotka

Strateginen tavoite 1. Elinvoimainen ja yritysmuotoinen korkeakoulu- ja kaupunki

Tavoitteena luoda yrityksille vetovoimainen toiminta- ja investointiympäristö perustuen vahvuksiimme mm. Suomen suurimpana vientisatamana.

Toimenpiteenä yritysten investointihankkeiden toteuttamisedellytysten selvittäminen rakennusvalvonnan näkökulmasta. Tavoite toteutui, rakennusvalvonnan edustus ollut mukana jokaisessa YRMY-palaverissa sekä pyydettyä osallistunut suunnitteilla oleviin hankekehityspalaveriin.

Strateginen tavoite 4: Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strategisena toimenpiteenä nostaa monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi kehittämällä niitä viihtyisämmäksi erilaisin kaupungin suorittamin toimenpitein. Tavoite on toteutunut, rakennusvalvonta osallistunut kaavoitukseen liittyviin palaveriin. Rakentamislain aiheuttamia tällä hetkellä tiedossa olevia muutoksia jalkautettu valmisteilla oleviin kaavoihin.

Ilmastovahti

Ilmasto-ohjelma ja ilmastovahdin päivitys on ollut kesken jo vuosien ajan ja tarkastuslautakunta on huomauttanut asiasta jo kahteen eri kertaan.

Erityisesti päätöksentekijöiden, lautakunta-, valtuusto- ja kaupunginhallitustasolla on saatava ajantasainen tieto myös ilmastoon vaikuttavien asioiden kehityksestä ennen uusia päätöksiä.

Joitakin osia oli päivitetty, mm. kaukolämpöön ja joukkoliikenteeseen liittyen, mutta kokonaisuutena ilmastovahdin tiedot ovat heikolla ja matalalla tasolla, joten se ei anna riittävää tietoa päättäjille eikä asukkaille. Silloinkin kun tiedot ovat saatavana, on esitystapa hyvin vanhanaikainen ja tilasto ei ole ladattavissa esim. PDF-muotoon.

Vaikka viime kevään jälkeen joitakin tietoja on päivitetty, monien mittareiden tiedot ovat edelleen puutteellisia ja vanhoja.

Satunnaisen otannan perusteella tilanne on huono. Tietoja on kokonaan täyttämättä tai vain yhden vuoden osalta, jolloin mitään tilastoa ei voi syntyä.

Esimerkkinä seuraavat (13.4.2024)

1. Aurinkoenergian tuotantomäärä Kotkassa (vain vuosi 2018)
3. Energiatehokkuuskatselmusten määrä (vain vuosi 2020)
4. Henkilöstöresurssi kaupungin ilmastotyöhön, ei lainkaan tietoja
22. Ominaislämmönkulutus Kotkan kaupungin toimitiloissa, ei lainkaan tietoja
25. Uusiutuvan energian osuus Kotkan kaupungin kiinteistöjen lämmityksessä (vain vuosi 2020)
29. Yhteiskäyttöpisteiden määrä, ei lainkaan tietoa
10. Katuvalaistuksen sähkön kulutus (vain vuosi 2019)

- Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että ilmastovahdin puuttuvat tiedot täydennetään ja päivitetään säännöllisesti. Samalla saadaan ajantasaista tietoa päätöksenteon taustaksi.
- Ympäristölautakunnan henkilöstöresurssin riittävästä määrästä on huolehdittava.
- Eläinlääkäripalveluiden siirtyminen ostopalveluksi Haminan kaupungilta v. 2024 alusta edellyttää kustannusten ja palveluiden saatavuuden seurantaa.

4.3. Kaupunkirakennelautakunta

Kaupunginvaltuuston vahvistama alkuperäinen kaupunkirakennelautakunnan toimintakate vuodelle 2023 oli -25 978 460 euroa. Kaupunginvaltuusto vahvisti (29.5.2023) muutetussa talousarviossa ulkoiseksi toimintakatteeksi vuodelle 2023 -23 197 804 euroa. Lautakunnan toteutunut toimintakate oli -18 495 478 euroa. Tarkastuslautakunta toteaa, että toteutunut toimintakate on näin ollen 4,7 milj. euroa muutettua talousarviota parempi ja valtuuston osoittamat säästöt kaupunkirakennelautakunnalle ovat toteutuneet.

KAUPUNKISUUNNITTELU

Oppiva ja yrittävä Kotka

Kotkan strateginen tavoite on Kasvattaa yliopisto-, korkeakoulu- ja TKI toiminnan määrää, laatua ja vaikuttavuutta. Oppilaitosten muutostarpeet on käyty läpi 1 krt/v, ja tarvittavat suunnittelu- sekä toteutushankkeet on laitettu vireille. Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoite on toteutunut Ekamin osalta. Xamk:n osalta tarpeet ovat uuteen kampukseen liittyviä.

Kotkan tavoitteena on aktiivinen vuoropuhelu ja yhteistyö yritysten kanssa. Tavoitteena oli palkata vuonna 2023 Yritystonttiasiantuntija, jonka tehtäväkuvaan kuuluu suurten hankkeiden suunnittelun ja toteutuksen koordinointi. Rekrytointi ei onnistunut ja se on siirretty alkuvuoteen 2024.

Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki

Tavoitteena on kehittää lasten ja nuorten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistäviä toimintatapoja ja rakenteita vahvistamalla dialogista toimintakulttuuria. Tarkastuslautakunta toteaa, että joukkoliikennekeskustelut eivät ole toteutuneet lainkaan. Lapsivaikutusten arviointimalli kaavoitushankkeisiin on kehitteillä. Toteuma 30 %.

Kaupunki tarjoaa laadukasta varhaiskasvatusta, perusopetusta ja toisen asteen koulutusta ja terveet, innostavat oppimisympäristöt. Koulujen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkojen kehittämisen mahdollistaminen maapolitiikan ja kaavoituksen keinoin. Karhulan koulukeskuksen asemakaavoitus on edennyt ehdotusvaiheeseen. Tarkastuslautakunta toteaa, että tässä on onnistuttu hyvin.

Upean elinympäristön Kotka

Kotka on Pohjolan puistopääkaupunki. Hyödynnämme Kotkan merellisyyden ja kehitämme saariston ja Kymijoen monipuolista käyttöä. Merellisyyden konkretisointi yhdyskuntarakenteessa ja kehityskohteissa, saariston ja Kymijoen käyttömahdollisuuksien edistäminen. Kantasataman toteutus on käynnissä, toteuma 70 %. Kymijoen käytön edistäminen Latumajan sopimusvalmistelussa, toteuma 25 %.

Kotkan strategiaan kuuluu kulttuuriperintökohteiden kehittäminen (erityisesti Aallon Sunila ja Kyminlinna) matkailukohteina ja asumisen vetovoimatekijöinä. Tarkastuslautakunta toteaa, että Sunilan kehitysohjelma ei ole saanut erillistä hankerahoitusta ja asemakaava on luonnosvaiheessa.

Kyminlinnan kaavaehdotus odottaa neuvottelua valtion kanssa (myyntiaie), ja valtion rahoitusta ei ole myönnetty. Virkistyskäyttöä on edistetty suunnittelulla. Kulttuuriperintökohteet on mainittu kaupunkistrategiassa. Tarkastuslautakunta toteaa Kotkan kulttuuriperintökohteiden kehittämisen erittäin tärkeäksi, niin matkailun kuin asumisen viihtyvyyden kannalta.

Tarkastuslautakunta nostaa esille Keskustojen elävyydestä ja laadusta huolehtimisen ja toteaa, että Kaupunkikeskustan elävyyksindeksissä on ollut hienoista laskua.

Hyväntuulinen kulttuurien ja tapahtumien kaupunki

Tavoitteena oli Kantasataman tapahtuma-aukion valmistuminen käyttöön. Tarkastuslautakunta toteaa, että aukio ei ole käytössä. Se on suunniteltu ja sen pohjatyöt osin tehdyt, toteuma 25 %.

Yhteinen Kotka

Asukasraatien kokeileminen ja käyttöönotto ei ole toteutunut.

TEKNISET PALVELUT

Oppiva ja yrittävä Kotka

Yhteisiä ns. Hackatlon-kaltaisia työpajoja asiakastiedon keräämiseksi ja toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi on ollut tarkoitus järjestää 1 krt/vuodessa. Tapaamisia ei ole ollut.

Upean elinympäristön Kotka

Kotka on profiloitunut Pohjolan puistopääkaupungiksi. Kotka on sitoutunut ylläpitämään rakennetun ympäristön laatua. Vika ja häiriötilanteissa palautteiden käsittelyssä pyritään 5 pv vasteaikaan. Rakennetun ympäristön osalta ei ole käytössä vikailmoitusjärjestelmää.

Yhteinen Kotka

Tavoitteena on luoda toimivat työllisyyspalvelut, jotka vastaavat sekä yksilön, että elinkeinon tarpeisiin. Työvalmennettavien tavoitemäärä on ollut 25 hlö/vuosi. Toteutunut määrä oli 18 hlö.

Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin. Työtyytyväisyys- ja työympäristön laatukselvä ei ole järjestetty vuonna 2023.

- Kotkan kaupunkistrategiassa on maininta yhteisestä Kotkasta, sekä hyvinvoivasta osallistuvasta kotkalaisesta. Tarkastuslautakunta toteaa, ettei asukasraatien kokeileminen ja käyttöönotto ole toteutunut lainkaan.
- Teknisten palveluiden Henkilöstömenot vähenivät - 3,8 %. Henkilöstökulut toteutuvat 413 000 euroa pienempinä talousarvioon verrattuna, joka johtuu useista avoimista tehtävistä vastuualueella sekä useiden rekrytointien yhteydessä paikan avoinna olemisesta useiden kuukausien ajan. Tarkastuslautakunta haluaa nostaa esille teknisten palveluiden avoimet työpaikat ja toteaa että avoimia työpaikkoja ei ole onnistuttu täyttämään. Vaikka säästöjä on tullut henkilöstökuluissa niin vastaavasti ostopalvelut, erityisesti infran puolella ovat kasvaneet.
- Teknisten palveluiden palvelujen ostot eivät toteutuneet talousarvion mukaisena vaan ylittivät 1 824 000 euroa (123 %). Tätä ylitystä kompensoi henkilöstökulujen, aineiden ja tarvikkeiden, sekä muiden toimintakulujen toteutuminen talousarviota parempana. Seuraavien vuosien talousarvioissa tulee kiinnittää huomioita kulujen kohdentamiseen oikeille kululajeille.

4.4. Hyvinvointilautakunta

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan perustehtävä, joka perustuu muun muassa perustuslain 9 §:ään, kuntalain 1 §:ään, terveydenhuoltolain 12 §:ään ja sosiaalihuoltolain 7 §:ään. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuu on kunnan toimialojen yhteinen ja vaatii organisaation sisäistä yhteistyötä.

Hyvinvointilautakunnan alaisuuteen kuuluu hyvinvoinnin ja terveyden, nuorisotyön, liikunnan ja kulttuurin palvelujen järjestäminen.

Hyvinvoinnin edistäminen vaikuttaa merkittävästi kunnan talouteen. Terveet ja hyvinvoivat asukkaat tarvitsevat vähemmän yhä niukentuvia terveyspalveluja ja takaavat elinvoimaisen kunnan. Lisäksi hyvinvoinnin edistäminen vaikuttaa suoraan kunnan saamiin valtionosuuksiin.

Kunnille otettiin 2023 alusta käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE kerroin. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen.

Hyte-kertoimeen sisältyy 15 prosessi-indikaattoria ja 6 tulosindikaattoria. Prosessi-indikaattorit on kerätty THL:n TEA-tiedonkeruiden yhteydessä suoraan kunnista. Ne kuvaavat kunnan voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Tulosindikaattorit kuvaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuloksellisuutta väestötasolla. Niiden avulla mitataan muutosta.

Hyvinvointi-indikaattori on koonti-indikaattori laaja-alaisen hyvinvoinnin mittaamiseksi. Se kuvaa tuoreinta käytettävissä olevaa tietoa hyödyntäen läpileikkausta kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta. Aktiivisuutta mitataan TEA viisarilla.

Hyte kerroin

Lähde: Kotkan kaupungin hyvinvointikertomus vuosiraportti 2023

Kotkan HYTE-kertoimen tulos asteikolla 0–100 parani edellisestä vuodesta (v. 2023 67 vs. v. 2022 66). Euroiksi muutettuna se oli 2023 vuonna 19,00 eur/asukas ja 2022 vuonna 18,80 eur/asukas. Hyte-kertoimen arvo yhteensä oli 2023 vuonna 952 200 euroa. Kotkan Hyte-kerroin oli sama kuin koko maan keskiarvo eli 67.

Kuntalain (410/2015, 37§) mukaan hyvinvoinnin edistämisen tulee näkyä kuntastrategiassa, ja asetettujen hyvinvointitavoitteiden tulee perustua arvioihin nykytilanteesta sekä mahdollisista ennustetuista kehityssuunnista.

Kotkassa valmistellaan laaja hyvinvointisuunnitelma kerran valtuustokaudessa ja sen tavoitteita ja toimenpiteitä päivitetään vuosittain osana kuntasuunnittelua. Hyvinvointisuunnitelma jakaantuu kertomusosaan, jossa kuvataan hyvinvoinnin nykytilanne ja suunnitelmaosaan, jossa on kuvattu tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvoinnin parantamiseksi. Valtuustokauden hyvinvointisuunnitelma ja hyvinvointikertomus on eri hallinnonalojen asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä koottu asiakirja, joka toimii johtamisen työvälineenä, poliittisen päätöksenteon tukena sekä strategiatyön, suunnittelun ja toimeenpanon perustana.

Hyvinvointisuunnitelma sisältää:

1. Katsauksen kuntalaisten hyvinvointiin ja siihen vaikuttaviin tekijöihin (kertomusosa)
2. Suunnitelman kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisestä
3. Arvioinnin toteutuneesta hyvinvoinnin edistämistoiminnasta

Hyvinvointisuunnitelman pohjalta valmistellaan valtuustokausittain laajempi hyvinvointikertomus. Valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman pohjalta laaditaan vuosittaiset tavoitteet. Kuntalaisten terveyttä,

hyvinvointia ja arjen turvallisuutta sekä niihin vaikuttavia tekijöitä seurataan, ja toteutuneista toimenpiteistä raportoidaan valtuustolle vuosittain. Vuosittain valmistuu lisäksi vuosikatsausjulistte, jossa tuodaan esille positiivisia nostoja edeltävältä vuodelta. Vuosikatsausjulistte toteutetaan painettuna julisteena, Roll up- sekä nettiversiona. Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmia ja -suunnitelmia on edistetty vuoden 2023 aikana ansiokkaasti.

Toimintaan sisällytettäviä strategioita, suunnitelmia- ja ohjelmia on 15. Kotkan omien ohjelmien lisäksi Kotka on mukana 17:ssä kansallisessa, maakunnallisessa, alueellisessa ja seudullisessa ohjelmassa.

Lähteet:

[Valtuustokauden 2021 – 2025 hyvinvointisuunnitelman kertomusosa](#)

[Hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2021 - 2025](#)

[Hyvinvoinnin vuosikatsaus 2023](#)

[Hyvinvointisuunnitelman välitavoitteet 2022 - 2023](#)

Kotkan kaupungin ja varsinkin hyvinvointilautakunnan tilinpäätöksen ja toiminnan vertailua aiempiin vuosiin hankaloittaa kaksi laajaa toimintamuutosta. Vuoden 2023 hyvinvointialueuudistuksessa sotepalveluiden järjestämis- ja rahoitusvastuu siirtyi valtiolle. Kunnallisveroprosenttia alennettiin 12,64 prosenttiyksiköllä ja valtionosuuksia pienennettiin merkittävästi.

Kotka ennakoi hyvinvointialueuudistusta ja perusti vuonna 2019 yhdessä maakunnan kuntien kanssa vapaaehtoisen laaja-alaisen sote-kuntayhtymän, Kymsoten. Sote-kuntayhtymä oli onnistunut ratkaisu tulevan hyvinvointialueen toiminnan järjestämisen kannalta. Myös laaja-alainen yhteistyö kaupungin kanssa sujui hyvin. Sote-kuntayhtymissä mukana olleita kuntia ei huomioitu valtion rahoituksessa. Esimerkiksi palkkojen harmonisoinnin kustannukset jäivät kuntien omiksi ja pysyviksi kustannuksiksi.

Hyvinvointilautakunnan vuoden 2023 tilinpäätöksessä toimintakate alittui 2,5 milj euroa 5/2023 muutettuun talousarvioon nähden. Myyntituotot ylittyivät (8,4 milj / bud, 6,0 milj) Tuottojen huomattavasti ennakoitua suurempi kertymä koostui pääosin maahanmuuttopalveluiden saamista valtionkorvauksista.

Voidaan todeta, että Kotkan kaupungin asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi on tehty paljon ansiokasta työtä. Tarkastuslautakunta odottaa mielenkiinnolla tämän työn tuloksia ja vaikutuksia.

HYVINVOINTI JA TERVEYS

Hyvinvointi ja terveys vastualueen toimintona on hyvinvoinnin, terveyden, arjen turvallisuuden ja hyvinvointiliikunnan edistäminen sekä osallisuuden lisääminen. Maahanmuuttajapalveluiden ja työllisyyspalveluiden järjestäminen. Toiminta-ajatuksena on edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia ja kannustaa ottamaan vastuuta omasta hyvinvoinnista ja terveydestä.

Oppiva ja yrittävä Kotka

Elinvoimainen ja yritysmuotoinen korkeakoulukaupunki

TE24-projektissa työllisyyspalvelut siirtyvät kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta. Etelä-Kymenlaakson kunnat päättivät yhteisestä valmistelutyöstä vastuukuntamallilla Kotkan kaupungin toimiessa vastuukuntana.

Strategisena toimenpiteenä oli valmistautuminen työllisyyspalveluiden siirtoon kunnille järjestämällä säännölliset kaupungin ja yritysten yhteistyötapaamiset sekä säännölliset tapaamiset yritysten ja Cursorin kanssa. Vaikka juuri näiden tapaamisten tavoiteltu määrä ei täysin täytynyt kuin kahden työllisyysfoorumin osalta, voidaan strategisten tavoitteiden katsoa saavutetun, koska TE24-projekti on vaatinut lukuisia muita tapaamisia, yhteydenpitoa ja vaativaa valmistelua sekä koordinoitua.

Kotkan kaupungin strategisena palvelulupauksena oli tiivis yhteistyö yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on varmistaa osaavan työvoiman saatavuus ja luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä.

Yhteinen Kotka

Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki

Kymenlaakson maakuntaan valmisteltiin 2023 Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelma vuosille 2024–2025. Valmistelutyössä olivat mukana Kymenlaakson hyvinvointialueen pelastustoimi ja integraatiopalvelut, kaikkien kuntien hyte-edustus, sekä sisäisen turvallisuuden viranomaiset. Kotkan kaupunki oli vetovastuussa prosessista. Arjen turvallisuusohjelmassa on kullekin kunnalle oma kuntakortti, jota kunnat voivat tarvittaessa käyttää osana omaa hyvinvoinnin ja turvallisuuden johtamista.

Vuonna 2023 valmistui Kotkan kaupungille asunnottomuusohjelma vuosille 2024–2027 – omaan kotiin Kotkassa. Ohjelmassa tavoitteena on poistaa asunnottomuus vuoteen 2027 mennessä. Kotkaan perustettiin pysyvä monialainen asunnottomuustyöryhmä vuonna 2023. Kotka teki sopimuksen valtionavustusta ARA:n kanssa vuosille 2024–2027 yleisen asumisneuvonnan käynnistämisestä Kotkaan. Avustusta haetaan aina vuosittain. Kotkan Asunnottomien yö- tapahtuma järjestettiin 17.10.

Kaupunkistrategian tavoitteissa on kirjattuna, että Kotka kaupunki toteuttaa kuntalaisille THL:n päihdetilannekysely joka toinen vuosi. Vuonna 2023 päihdetilannekysely toteutettiin ensimmäisen kerran Kymenlaakson hyvinvointialueen ja kaikkien kuntien kanssa samanaikaisesti. Kyselyyn vastasi 475 kotkalaista, joista aikuisia oli 355 ja alle 18-vuotiaita 120. Kyselyn tuloksia hyödynnetään ehkäisevän päihdetyön ja päihdehaittatyön kehittämisessä, sekä kaupunkiturvallisuuden parantamisessa.

Lasten ja nuorten päihteiden käyttö on Kotkassa valtakunnan tasoa korkeampi, joten lasten ja nuorten ehkäisevään päihdetyöhön panostettiin monella tapaa. Esimerkkeinä opinnäytetyönä teetetty Puistopakaksi nimetty toimintamalli, jota voidaan myöhemmin hyödyntää koulujen päättymisjuhlien ja Meripäivien aikaan. Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori on jalkautunut liikkuvan nuorisotyön palveluita syrjäseuduille viedä Wauton kyytiin säännöllisesti.

Päihteiden ongelmakäytöllä on usein yhteys rikollisuuteen. Nuorten rikollista käyttäytymistä ja koulukiusaamista/-väkivaltaa on kitketty yhdessä usean toimijan kanssa työryhmätyöskentelynä erilaisilla toimintamalleilla:

- Kotkan nuoret-työryhmä
- Kasva Kotkassa-työryhmä
- Poliisin Ankkuritoiminta
- Kouluilla on kiusaamisen ehkäisyn toimintamallit
- Ehkäisevän päihdetyön koordinaattori
- Maakunnallinen väkivallan ehkäisyn toimintamalli
- Alueellisessa arjen turvallisuusohjelmassa

Myös ikäihmisten ehkäisevä päihdetyö on kirjattu valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmaan. Eläkejärjestöjen kautta on pyritty löytämään kohderyhmät ja vaikuttamaan ikääntyneiden päihteiden ongelmakäyttöön.

Kotkassa vietettiin, kuudetta kertaa Mielessä tuulee- viikkoa elokuussa. Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori vetää tapahtuman valmistelutyöryhmää.

Vahvistamme kotkalaista ilmapiiriä – teemme yhdessä ja menestymme

Uudessa tapahtumakeskuksessa järjestettiin Hyvän Tuulen messut, jotka onnistuivat yli odotusten ja tapahtumassa vieraili yhteensä 10 349 henkilöä. Tapahtuma tarjosi elämyksiä ja yleisesti hyvää mieltä. Samalla Satama Areena sai positiivista huomiota ja tuli tutuksi vierailijoille.

Osallistuva budjetointi toteutettiin kolmannen kerran ja siinä otettiin käyttöön sähköinen alusta. Myös paperilomakkeilla voi edelleen osallistua. Edellisen vuoden ideoita toteutettiin ja Tuurilla Lehmään, maksuttomat yhteysvenevuorot ovat olleet hyvin näkyvä ja suosittu Osbu-idea. Myös lapset ja nuoret ovat päässeet mukaan suunnittelemaan mm. eskarilaisten luontopolkua ja Meripäivien konserttia. Ilmainen Käärjäkonsertti lapsille ja nuorille oli valtavan suosittu osbuidea.

Positiivisena asian tarkastuslautakunta näkee, että ikäihmisten neuvosto ja vammaisneuvosto kokoontuivat taas koronavuosien jälkeen säännöllisesti.

Kotkan kaupunki tarjoaa kotoutumista tukevaa ja edistävää maksutonta neuvontaa maahan muuttaneille maahanmuuttoprosessin eri vaiheessa. Maahanmuuttajien ohjaus ja neuvonta Moona ohjaa ja neuvoa maahanmuuttajia. Rasisminvastainen viikko järjestettiin maaliskuussa. Viikon aikana pyrittiin lisäämään keskustelua rasismista, ennakkoluuloista ja niiden käsitlemisestä. Monikulttuurisen toimintakeskus Myllyn vakiintunut toiminta on apuna monelle Kotkaan muuttaneelle. Kotkan tulkikeskus, Kotkan ryhmäkotitoiminta ja Kotkan vastaanottokeskus siirtyivät yksityisten palveluntuottajien toiminnaksi.

LIIKUNTAYKSIKKÖ

Liikuntayksikön toiminta-ajatuksena on vastata kaupungin julkisista liikuntapalveluista ja edistää kotkalaisten terveyttä, hyvinvointia ja viihtyvyyttä sekä virkistys- ja vapaa-aikatoimintaa yhteistyössä alan järjestöjen ja yritysten kanssa.

Liikuntapalveluiden ulkoiset menot toteutuivat talousarvion mukaisena ja tulot ylittyivät selvästi. Kävijämäärissä nähtiin selvää nousua pandemiavuosien jälkeen.

Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupungissa on kaikille avoimia, matalan kynnyksen liikuntapaikkoja. Tavoitteena oli saada 15 lähiliikuntapaikkaa aiempaa saavutettavammiksi. Paikan päällä on infotaulut, joista näkee liikuntapaikan olevan avoin kaikille. Lähiliikuntapaikat on esitelty esteettömyystietoineen Kotkan sivuilla. Timmi-tilavaruksen kautta näkee vapaat ajat ja voi osatessaan tehdä varauksia. Puutteena on, ettei linkki Timmiin ole netissä kaikkien lähiliikuntapaikkojen alla. Timmin käyttö on haasteellista tottumattomalle, josta ikäihmisten neuvosto on lausunut kokouksessaan 2023. Myös tarkastuslautakunta mainitsi vuoden 2021 arviointikertomuksessaan Timmin käytön hankaluudesta.

Viestintäkampanjaa "Liikuntapaikat ovat kaikille" tehtiin resurssien puitteissa eikä tavoitetta saavutettu. Vaikka tavoite ei toteutunut viestinnän osalta ja Timmin käytössä on hankaluuksia, on strateginen toimenpide kokonaisuutena onnistunut. Erytysmaininnan ansaitsee Arto Tolsa Areenan vanhan nurmen uudelleenasetus Kilpisen kentälle.

Kotkassa työttömyys on perinteisesti ollut maan keskitasoa korkeampaa. Työttömille räätälöitiin VIP-kortti, joka on tarkoitettu pitkäaikaistyöttömien arkiliikunnan edistämiseen. Tavoiteltu 800 jaettua korttia ei toteutunut. Vuonna 2023 VIP-kortteja jaettiin 360 kpl, käyttökertoja oli yhteensä 3227.

Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Yhteistapaamisia järjestöjen ja seurojen kanssa järjestettiin toimintasuunnitelman mukaisesti kaksi. Liikuntaseurojen järjestöavustuksia myönnettiin 32 seuralle yhteensä 63 480 euroa.

Matalan kynnyksen liikuntakokeilussa "Kotkan kuntopolku" hankkeessa toteutettiin yhteistyössä seurojen kanssa ja osin aluehallintoviraston rahoituksella 30 ryhmää ja 3000 maksutonta laji- ja liikuntakokeilua eri-ikäisille kaupunkilaisille.

Liikuntapalveluiden ohjatut vesiliikunta- ja kuntosaliryhmät uimahallien tiloissa ovat olleet suosittuja kuten myös maksuttomat erityisryhmien viikoittaiset jumpat. TULES liikunta niveloireisille ryhmät ovat täyttyneet kiitettävästi. Kesäkauden puistojumpat keräsivät jälleen lukuisia innokkaita kotkalaisia osallistumaan.

Testausaseman toimintaa käynnistyi helmikuussa. Vuoden 2023 aikana Testausasemalla asiakkaita oli 285. Yksittäisiä testejä testausasemalla suoritettiin 373 kappaletta.

Asukkaiden hyvinvointia ja osallistuvuutta on onnistuttu tukemaan, joten strateginen tavoite on saavutettu.

Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Liikuntapalveluyksikkö muutti maaliskuussa Savotan toimipisteeseen, millä tavoiteltiin yhteistyön parantamista hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen sekä seurojen kanssa. Tilinpäätöskertomuksesta ei selviä onko tässä onnistuttu.

Strategisena toimenpiteenä oli panostaa laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin. Tavoitteena oli kouluttaa henkilöstö turvallisemman tilan periaatteisiin. Tavoitellut 3 koulutusta toteutuivat.

Arviointia hankaloittaa, että tavoitteet puuttuvat osasta strategisia taulukoita.

KULTTUURIPALVELUT

Vastuualueeseen kuuluvat kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, Kymenlaakson museo sekä kaupunginkirjasto.

Kulttuuri- ja tapahtumapalveluihin sisältyy **Lasten kulttuurikeskus**, joka järjestää ja koordinoi lapsille suunnattua kulttuuritarjontaa. Lasten kulttuurikeskus sai omat toimitilat, ja lastenkulttuurikeskus Laivuri avasi ovensa Laivurinkatu 7:ssä lastenoikeuksien päivänä 21.11.2023. Laivurissa järjestettiin avointa toimintaa lapsille ja lapsiperheille sekä Tonttukoulu ”Viskareille” (5-vuotiaille).

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut tuottivat arviointivuoden 2023 aikana monipuolisesti kulttuuritapahtumia sekä omin voimin että yhteistyökumppaneiden kanssa. Tapahtumat myös saavuttivat kävijämäärätavoitteensa.

Yksikön roolia kaupungin laajenevassa kulttuurihyvinvointitoiminnassa hahmoteltiin hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen sekä alan järjestöjen kanssa, ja Yksikössä aloitti myös Kotkan kulttuurihyvinvointitoimintaa kartoittava puolivuotinen hanketyöntekijä.

Vähävaraisten kulttuuri-osallistumista tukeva Kaikukortti saavutti hyvän suosion, ja lautakunta vakinaisti sen jatkuvaksi toiminnaksi v. 2024 alusta. Kaikukorttikohteita olivat Kotkan kaikki keskeiset kulttuurilaitokset sekä joukko ykkösrivin urheiluseuroja. Vuoden 2023 lopussa voimassa olevia Kaikukortteja oli 1272, eli jaettuja kortteja, jotka olivat voimassa vuoden 2023 loppuun asti. Kaikukorttien jakaminen alkoi pilottina syyskuussa 2022, ja vuonna 2022 rekisteröityjä kortteja oli 471 kpl. Nämä kortit olivat voimassa 2023 vuoden loppuun.

Kymenlaakson museo

Vetovoimaisen ja monipuolisen näyttelytarjonnan ja yleisötyön avulla Vellamon näyttelykävijöiden määrä kasvoi selvästi ja ylitti tavoitteen.

Kohtalona Ruotsinsalmi-suurnäyttely oli edelleen suosittu ja keräsi paljon myönteistä palautetta. Kulttuuripolkuopastukset Kotkan ekaluokkalaisille pidettiin Ruotsinsalmi-näyttelyssä.

Kaupunginkirjasto

Kirjaston lakisääteinen tehtävä on edistää lukutaitoja ja -harrastusta, ja tehokkaimmin näitä elämän ajan kehittyvä taitoja voidaan edistää jo varhaislapsuudessa.

Kirjaston kävijämäärä oli 9 % edellisvuotta korkeampi, ja myös lainausten määrä kasvoi 3 %.

Kirjasto alitti talousarvioon suunnitellut menot 2023. Kasvaneiden suoritteiden ja alenevien kustannusten taustalla vaikuttavat tarkemmin arvioidun henkilömitoituksen myötä aamuun lisätty aukioloaika, uudelleen arvioitu kokoelmatyö ja valikoima sekä markkinoinnin uudet keinot.

Rekrytointihaasteita oli myös kirjastotoimella, ja palveluesihenkilön vakanssia ei yrityksistä huolimatta saatu täytettyä.

Kulttuuritoimen strategisten tavoitteiden arvioimista vaikeuttaa määrällisten tavoitteiden saavuttamisen kirjaaminen erilaisella mittarilla kuin mitä asetettu tavoite. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tavoitetaulukosta on helposti luettavissa niin mittari, tavoite kuin sen saavuttamisen taso.

NUORISOTYÖN YKSIKKÖ

Nuorisotyön yksikkö on toteuttanut monipuolista toimintaa yhteistyössä eri hallintokuntien, järjestöjen ja viranomaistahojen kanssa ja hyödyntänyt resurssejaan tehokkaasti. Uutena toimintana toteutettu alakouluikäisten kesätoiminta on selvästi vastannut perheiden tarpeeseen. Toiminnassa on ollut mukana sekä opetustoimen ohjaajia että nuoria kesätyöntekijöitä, eikä toimintaa varten ole erikseen tarvinnut palkata työntekijöitä. Tätä voidaan pitää taloudellisten ja henkilöresurssien tarkoituksenmukaisena käyttönä. Yksikkö on myös pääosin saavuttanut asetetut strategiset tavoitteensa. Vain nuorten kesätyöryhtäjäiden määrä ja leirialueiden käyttöaste jäivät tavoitteista.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittaman **Harrastamisen Suomen mallin** tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Kohderyhmänä on perusopetuksen vuosiluokkien 1.–9. oppilaat. Harrastamisen Suomen mallin ensimmäinen toimintavuosi oli onnistunut, yhteistyöverkostoja rakennettiin ja kerhojen määrän tavoite ylitettiin. Lukuvuoden 2023–2024 kerhotarjonta suunniteltiin esikoulu-8.-luokkalaisille tehdyn kyselyn pohjalta lasten ja nuorten toiveiden mukaan. Lisäksi käynnistettiin ensimmäinen etsivän harrastustoiminnan 3 hengen ryhmä, joka kävi kokeilemassa viittä eri lajia. Jokainen ryhmäläinen innostui jostain lajista ja aikoo jatkaa sen parissa. Tavoitteeseen siis päästiin ja pilottiryhmästä saatiin hyviä kokemuksia jatkoon. Syksyn 2023 aikana hankkeeseen alettiin toteuttaa ylemmän ammattikorkeakouluopiskelijan opinnäytetyönä tekemää viestintäsuunnitelmaa. Hankkeelle luotiin vuoden 2023 aikana oma ulkoasu ja myös some-kanavat otettiin käyttöön.

Ohjaamon toiminta oli alkuvuonna 2023 vilkasta. Syksystä 2023 alkaen Ohjaamolla ovat kuukausittain päivystäneet Nepsy-valmentaja sekä jännittämiseen liittyvien asioiden Avittaja. Ohjaamon matalan kynnyksen toiminta on tavoittanut kohderyhmänsä, ja Ohjaamon palveluohjauksessa (yksilökäynneillä) on käynyt vuoden 2023 aikana yhteensä 893 nuorta. Vuoden 2023 aikana käyntejä ryhmissä, tapahtumissa ja kampus-popeissa yms. kertyi yhteensä 3164. Yhteistyössä TE-palveluiden

kanssa on toteutettu Ohjaamossa kolmet Työhaun pikatreffit, jonne viisi työnantajaa tuli haastattelemaan työntekijöitä.

Nuorisovaltuuston vaaleissa marraskuussa 2023 valittiin 21 eniten ääniä saanutta ehdokasta nuorisovaltuutetuiksi. Ehdokkaita oli 31 ja äänestysprosentti oli matala, 2,7 %. Nuorisovaltuuston toiminnasta ja vaaleista tiedottamiseen tulee jatkossa kiinnittää huomiota.

Liikkuva nuorisotyö on vakiintunut nuorisotyön toimintamuodoksi, ja toimintailtaa kohden Walkers-autolla eli Wautolla kohdataan 20–40 nuorta. Auto liikkuu nuorten kutsujen perusteella ja näin saavutetaan myös katvealueilla olevia nuoria. Toimintaa on toteutettu laajassa yhteistyössä eri viranomais- ja järjestötahojen kanssa. Toimintaan on myös koulutettu aikuisia vapaaehtoisia.

Avointa kesätoimintaa alakouluikäisille järjestettiin kesäkuun ajan Karhuvuoressa ja Karhulassa. Jokaisena arkipäivänä maanantaista perjantaihin (ei juhannusaattona) klo 9–15 välisenä aikana. Kesätoiminnoissa käyntikertoja oli yhteensä 869. Tämä kertoo valtavasta tarpeesta järjestää alakoululaisille kesälomien alkuun ohjattua toimintaa. Kesätoiminnassa tarjottiin osallistujille lämmin lounas, ruokailun ja toimintakulut sekä materiaalit maksettiin Aluehallintoviraston kerhotoiminnan avustuksella.

- Kotkassa valmistellaan kerran valtuustokaudessa laaja hyvinvointisuunnitelma, jota seurataan vuosittain. Hyvinvoinnin edistäminen ja ongelmien ennaltaehkäiseminen vaikuttavat myönteisellä tavalla kunnan talouteen.
- Lasten ja nuorten päihteiden käyttö on Kotkassa valtakunnan tasoa korkeampi. Kohderyhmän ehkäisevään päihdetyöhön panostettiin monikanavaisesti ja monella tapaa. Enemmistö kotkalaisista, mukaan lukien nuoret, ovat sitä mieltä, että päihteitä käytetään liikaa
- Kaikukortti mahdollistaa kulttuurinautinnot myös vähävaraisille
- Strategisten tavoitteiden arvioimista vaikeuttaa määrällisten tavoitteiden saavuttamisen kirjaaminen erilaisella mittarilla kuin mitä asetettu tavoite.

4.5. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta

Tarkastuslautakunta nostaa esiin alla olevat huomiot kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan strategisten tavoitteiden toteutumisen sekä tarkoituksenmukaisen toiminnan arvioinnista.

Vuonna 2023 kasvatuksen ja koulutuksen talous toteutui n. 1 milj. € muutettua talousarviota paremmin ulkoisen toimintakatteen tasolla. Kesken talousarviokauden valtuuston tekemät talouden tasapainotustoimenpiteet alkuperäiseen talousarvioon pienensivät toimintakatetta n. 700 t €. Suurimmat menot olivat henkilöstö- ja palvelukuluissa. Henkilöstökulut ylittivät budjettia mm. hankerahoituksella tehtävien rekrytointien vuoksi. Palvelukuluista ravitsemispalvelut, kotikuntakorvaukset ja palvelusetelit olivat merkittävimmät. Vaikka ravitsemispalveluihin tuli hinnankorotuksia, budjetti riitti kattamaan kulut. Kotihoidontuki jäi reilusti budjetoidusta, edistään positiivista taloustilannetta. Lomapalkkavelan kirjaustavan muutos henkilöstökuluihin heikensi lautakunnan ulkoista toimintakatetta noin 285 000 eurolla.

Vuonna 2023 päätöksenteon tueksi valmistui uusi palveluverkkoselvitys. Kotkan väestöennuste on laskeva ja lasten määrän huomattavassa laskussa ja varhaiskasvatus sekä peruskouluikäisten lasten muuttoliike on ollut huomattavan tappiollista. Tämän seurauksena palvelutarpeen arvioidaan vähenevän huomattavasti. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan on tullut ottaa näitä seikkoja huomioon päätöksenteossa kuluneena arviointivuotena. Jatkossakin näihin seikkoihin tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta kaupunki välttyy henkilöstön, kustannusten ja tilojen vajaakäytöltä ja resurssit saadaan kohdistettua tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti. Positiivisen palvelutarpeen kasvun tapahtuessa tulee myös olla varautunut palveluiden lisäämiseen joustavasti.

Sekä opetustoimessa että varhaiskasvatuksessa on kaupunkistrategian mukaan asetettu strategisia tavoitteita, joille on luotu mittareita ja tavoitetasoja. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että mittareiksi valitaan selkeitä ja seurattavissa olevia tavoitteita, ja niiden tavoitetasot asetetaan riittävän kunnianhimoiselle tasolle.

OPETUSTOIMEN VASTUUALUE

Karhulan alakouluhankeen rakentaminen on edennyt suunnitellusti vuonna 2023 ja väistötiloissa olevat Hakala ja Rauhala tulevat aloittamaan opiskelun Käpylän koulussa suunnitelmien mukaisesti. Lisäksi Karhulan koulukeskuksen hankesuunnittelu alkoi vuonna 2023. Palveluverkkoselvityksen päivitys ja talouden tasapainotustoimenpiteet herättivät kysymyksiä koulukeskuksen mitoituksesta, jota on tarkoituksenmukaista tarkastella kriittisesti talouden resurssit mielessä pitäen.

Vuoden 2023 muutoksia vastuualueella on ollut vuoden alussa koulukuraattoreiden ja psykologien siirtyminen opetustoimelta hyvinvointialueelle. Opetushenkilöstön vakansseja on vakainaistettu tarpeen mukaan mutta oppilasmäärien lasku on vaikuttanut opettajatarpeeseen, jota on arvioitu kriittisesti talouden tasapainotustoimien yhteydessä. Ikäluokkakokojen pieneneminen vaikuttaa omalta osaltaan luokkakokotavoitteiden saavuttamiseen, jotka on Kotkassa edelleen saavutettu kiitettävästi, kun luokkakoot ovat pienentyneet edellisvuoden 18,8:sta keskimäärin 18,3 oppilaaseen tavoitetason ollessa alle 20. Tarkastuslautakunta pitää tarkoituksenmukaisena suhteuttaa resurssit kulloinkin vallitsevan tarpeen mukaan. Resurssitarpeeseen ikäluokkien koon lisäksi vaikuttaa myös tuen tarpeen määrä.

Tarkastuslautakunta nosti edellisessä arviointikertomuksessa esiin tehostetun- ja erityisentuen oppilaiden kasvun määrän perusopetuksessa. Jatkuvasti nousussa oleva tuentarpeen oppilaiden määrä on edelleen kasvanut edellisvuoteen verrattuna noin 1,5 prosenttiyksikköä. Myös pelkästään erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on kasvanut hienoisesti, mutta suurin osa kasvusta on tehostetun tuen oppilaiden määrässä. Tarkastuslautakunta toteaa, että varhaiseen ja oikea-aikaiseen tukeen on tarkoituksenmukaista taata riittävät resurssit. Samalla kaupungin tulee arvioida ja kiinnittää huomiota tuentarpeen kasvun juurisyihin ja panostaa riittävästi näiden syiden ennaltaehkäisyyn.

Yhteinen Kotka

Kotkan strateginen palvelulupaus on edistää liikunnallista elämäntapaa ja terveysliikunnan mahdollisuuksia ja tavoitetaso on, että oppilaat liikkuvat terveytensä ja hyvinvointinsa kannalta riittävästi ja pitkäkestoista paikallaan oloa tauotetaan erilaisin menetelmin. Kouluissa järjestetään selvästi paljon liikuntaa edistäviä toimenpiteitä, tapahtumia ja tempauksia. Tarkastuslautakunta pitää erityisen merkittävänä, että liikunnallisen elämäntavan ja terveysliikunnan edistäminen toteutuu myös käytännössä päivittäin kaikkien kotkalaisten peruskoululaisten arjessa.

VARHAISKASVATUKSEN VASTUUALUE

Johtamistyön kehittäminen on parantanut työhyvinvointia esihenkilötyössä ja sitä kautta myös yksikön henkilöstön keskuudessa, mikä ilmenee esimerkiksi myös syksyn esihenkilökyselyssä. Varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvoinnin lisäämistä voidaan pitää onnistumisena ja siihen tulee edelleen jatkaa panostusta. Varhaiskasvatuksen henkilöstön hyvinvoinnilla on suora vaikutus kotkalaisten lasten ja perheiden hyvinvointiin.

Perhevapaauudistuksen seurauksena varhaiskasvatuksessa on otettu vastaan jonkun verran 9 kuukauden ikäisiä lapsia vuoden aikana, mikä on aiheuttanut lyhytaikaista lisähenkilöstön tarvetta, kuten ennakolta odotettiin. Tämä tarve on toteutunut, ja joitakin ryhmiä on saatu vahvistettua tilapäisesti lisäkasvattajilla. Myös perhepäivähoitajia on saatu rekrytoitua lisää, ja lähes jokainen perhepäivähoitoa toivonut asiakas on saanut palvelua.

Avoimen varhaiskasvatuksen henkilöstöresurssit puolittuivat talouden tasapainotustoimenpiteenä. Avoimen varhaiskasvatuksen toiminta on jatkunut ja asiakasperheiden osallisuutta on pyritty lisäämään sekä palvelun näkyväksi tekemiseen on panostettu toimintavuonna. Toiminnassa on huomioitu pikkulapsiperheiden tarve kohdata toisia samassa elämäntilanteessa olevia. Kotkalaisten lapsiperheiden, huoltajien ja lasten hyvinvoinnin ja osallisuuden kannalta onkin tärkeää, että avoimen varhaiskasvatuksen toiminta tavoittaa asiakkaat ja resurssit saadaan käytettyä tehokkaasti ja asiakkaiden tarpeet huomioon ottaen.

Keväällä 2023 päätettiin lakkauttaa Yksityisen varhaiskasvatuksen kehittämisryhmä, koska se ei vastannut kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen yhteistyön tarpeisiin. Sen sijaan yksityisten päiväkotien johtajat ja kasvattajat kutsutaan osallistumaan muiden kehittämisryhmien toimintaan teemoittain, mikä vahvistaa yhteistyötä kunnallisten toimijoiden kanssa. Uuden toimintamallin toimivuutta on tarkoituksenmukaista seurata ja kehittää yhteistyön tarpeiden mukaan.

Oppiva ja yrittävä Kotka

Kotka lupaa strategiassaan panostaa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, varhaiseen tukeen ja puuttumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn. Kotkassa, jossa lasten ja nuorten syrjäytyminen on melko suurta koko maahan verrattuna, tarkastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että varhaiskasvatustasolta lähtien tähän liittyvät tavoitetasot saadaan täytettyä. Esimerkiksi tavoitteiden mukaiset varhaiskasvatuskeskustelut eivät kaikkien esiopetuksessa olevien lasten huoltajien osalta ole toteutunut, resurssierityisopettajaa ei ole saatu rekrytoitua eikä henkilöstön osaaminen huolen puheeksi otto - toimintamallin käytöstä toteudu täysin.

- Tehostetun ja erityisentuen tarpeen kasvu on edelleen vuositasolla merkittävässä nousussa
- Perusopetuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota strategian mukaiseen liikunnallisen elämäntavan ja terveystieteiden edistämiseen
- Varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvointi on lisääntynyt ja se vaikuttaa osaltaan kotkalaisten lasten ja lapsiperheiden hyvinvointiin

5. Henkilöstö

Vuoden 2023 henkilöstökertomuksen uudistunut ulkoasu on selkeä ja helppolukuinen, ja siitä löytyvät nopeasti kaikki tärkeimmät ja kiinnostavimmat henkilöstöön liittyvät tunnusluvut ja tilastot, mm. maksetut ylityöt ja henkilökohtaisten lisien osuudet, sairauspoissaolot ja työterveysneuvottelujen määrä.

Kotkan kaupungin työnantajakulttuuriin ja -kuvaan on panostettu ja sitä on vahvistettu kaupunkistrategian arvojen mukaisesti, niin vastaamaan rekrytoinnin haasteisiin kuin lisäämään henkilöstön pitovoimaa. Kaupungilla on rajallinen mahdollisuus kilpailla palkkauksella tai henkilöstöeduilla, joten valittu linja on tarkoituksenmukainen. Täyttölupamenettelyn jatkaminen parantaa rekrytointien keskitettyä hallintaa.

Lakisääteiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat päivitettiin arviointivuoden aikana, ja samassa yhteydessä tehtiin henkilöstölle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely. Kyselyn tulokset olivat pääosin myönteisiä, mutta myös syrjintää ja eriarvoista kohtelua sukupuolen mukaan esiintyy vastausten mukaan jonkin verran. Esihenkilöiden koulutuksissa on syytä kiinnittää huomiota sekä ongelman tunnistamiseen että siihen puuttumiseen.

Vakituisen henkilöstön määrä laski vuoden aikana 38 henkilöllä maahanmuuttajapalveluiden siirryttyä yksityisen palveluntuottajan hoidettaviksi. Henkilöstökustannukset kuitenkin nousivat n. 1,4 milj. eurolla virka- ja työehtosopimusten palkkauksen kehittämisohjelman korotusten johdosta. Kaupungilla otettiin käyttöön myös oma palkkaohjelma, jolla pyritään vastaamaan osaavan henkilöstön rekrytoinnin haasteisiin.

Sairauspoissaolot laskivat edellisestä vuodesta keskimäärin 3,6 päivää/ henkilö, mitä voidaan pitää merkittävänä muutoksena. Toisaalta pitkien, yli 90 päivää kestävien sairauspoissaolojen määrä kasvoi, ja on syytä paneutua näiden poissaolojen juurisyihin yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.

Työtäturvien määrä pysyi aikaisempien vuosien tasolla. Tosin korvaussummien ja -päivien lukumäärä tapaturmaa kohden oli pieni, mistä voitaneen päätellä, etteivät tapaturmat olleet vakavia. Tavoitteena tulee olla työtäturvien määrän vähentäminen.

Työhyvinvointisuunnitelman teemana 2023 oli omasta työkunnosta huolehtiminen. Keväällä järjestetyssä Vuoden työyhteisö- kilpailussa painotettiin teeman mukaisesti liikuntaa, omasta työkunnosta huolehtimista ja työhyvinvoinnin ylläpitämistä yhdessä.

Oman työkunnan ylläpitämistä kannustettiin liikuntasovelluksella, tarjoamalla liikuntaryhmiä, kuntoremontteja ja luentoja. Kaupunki tarjosi työnantajana monipuolisesti työkykyä tukevaa toimintaa ja opinnäytetyönä toteutettiin henkilöstöliikunnan kysely.

Kymenlaakson Liikunnan toteuttama Buusti360-työhyvinvointiohjelma myönsi Kotkan kaupungille Suomen aktiivisin työpaikka -sertifikaatin, joka on ansaittu sitoutumisella työhyvinvoinnin ja henkilöstöliikunnan edistämiseen. Suomen aktiivisin työpaikka -sertifikaatti on tunnustus, joka myönnetään organisaatiolle kartoituksen pohjalta. Kartoitusta voidaan hyödyntää sekä henkilöstöliikunnan nykytilan arvioinnissa että toimenpiteiden ja seurannan kehittämisessä.

- Määrätietoinen ja pitkäjänteinen työ henkilöstön työhyvinvoinnin eteen on saanut ansaittua huomiota ja vaikuttaa sairauspoissaolojen määrää pienentävästi. Tarkastuslautakunta pitää suunnan kehittymistä myönteisenä huomioon ottaen haasteet osaavan työvoiman veto- ja pitovoimassa.

6. Talouden toteutuminen

Yhteenveto

HVA-uudistuksen seurauksena vuodet 2022 ja 2023 eivät ole vertailukelpoisia. Lisäksi taloussuunnitelmaan tehtiin säästötoimien perusteella merkittäviä muutoksia vuoden 2023 aikana. Toimintakate oli -121,7 milj. euroa ja vuosikate 44,5 milj. euroa (2022 12,9 milj. euroa). Talousarvion määrärahavaroja on vähennetty 4,8 milj. euroa vuoden 2023 aikana. Toimintakate toteutui kuitenkin kaikkien lautakuntien osalta selvästi muutettuakin taloussuunnitelmaa paremmin. Budjetoitua parempaan tulokseen vaikuttivat oleellisesti myös verohännät, jotka olivat 11,6 milj. euroa oletusarvoa suuremmat.

Ylijäämä oli 28,2 milj. euroa ja kumulatiivinen ylijäämä 44,1 milj. euroa. Ylijäämän kasvuun vaikutti myös vuoden 2023 lopulla vahvistettu kirjanpitoikäntö, jonka perusteella hyvinvointialueen syntymisen johdosta Pelastuslaitoksen 5,4 milj. euron ylijäämästä jää Kotkan kaupungille sen osuutena 4,7 milj. euroa.

Yhteisöverojen määrä laski edellisvuoden 19,3 milj. eurosta 12,3 milj. euroon, kiinteistöveron määrä nousi 16,2 milj. eurosta 17,1 milj. euroon.

Konsernin toimintakate oli -79,8 milj. euroa. Vuosikate nousi 15,7 milj. euroa 90,9 milj. euroon. Tilikauden ylijäämä oli 27,2 milj. euroa, kun se edellisvuonna oli 6,0 milj. euroa. Ylijäämän kasvu tulee kaupungin ylijäämän kasvusta.

Rahoitus ja rahoitusasema

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 17,3 miljoonaa euroa. Tulovirta kattoi investoinnit. Rahoituksen rahavirta oli -8,6 milj. euroa, kun se oli edellisvuonna -16,3 milj. euroa. Kaupungin rahavarojen ja rahoitusarvopapereiden määrä nousi edellisvuoden kriittisen alhaisesta 3,7 milj. eurosta 12,5 milj. euroon. Määrä on tulevien investointien näkökulmasta edelleen alhainen. Konsernin toiminnan ja investointien rahavirta oli -14,6 milj. euro ja rahoituksen rahavirta 32,1 milj. euroa.

Kaupungin korollisten lainojen määrä nousi 38,3 milj. eurolla 305,9 milj. euroon. Vieraan pääoman määrä oli 333,0 milj. euroa (2022 319,4 milj. euroa). Määrään vaikutti alentavasti HVA:n syntymisestä seurannut ostovelkojen määrän 20,3 milj. euron lasku. Rahoitusaseman seurannan kannalta korolliset velat ovat tärkein vieraan pääoman erä. Lainojen ja vuokravastuiden määrä oli 414,0 milj. euroa. Lainojen määrä per asukas nousi 5 285 eurosta 6 058 euroon.

Kaupungin pitkäaikaisten lainasaatavien määrä on noussut 90,6 milj. eurosta 120,6 milj. euroon. Vuonna 2021 määrä oli 58,1 milj. euroa. Nousu selittyy Kampuskiinteistön rahoituksella. Lainamäärän kasvu ei ole ongelmallista, jos ja kun konserniyhtiöiden lainanhoitokyky on riittävä. Kaupungin toimiessa rahoittajana turvataan myös vieraan pääoman saaminen edullisilla ehdoilla.

Konsernin lainakanta laski 57,6 milj. euroa 471,9 milj. euroon. Tämä antaa konserniyhtiöille liikkumatilaa tulevien investointien rahoitukseen.

Kaupungin korkokulut olivat 5,1 miljoonaa euroa, kun ne edellisenä vuonna olivat 2,9 milj. euroa. Nousuun vaikuttivat lainakannan kasvu ja korkotason nousu. Korkotuotot lainoista tytäryhtiöille nousivat samoista syistä 0,7 milj. euroa 2,8 milj. euroon.

Lainojen korkosuojaus on hoidettu hyvin ja korkotason muutosten vaikutuksesta sekä korkokuluihin että suojausten markkina-arvoon on tehty herkkyyshanalyysi.

Laskevat korot ja pitkien korkojen toistaiseksi varsin alhainen taso antavat tarvittaessa hyvät mahdollisuudet korkoriskien suojaamiseen. Kaupungin lainamäärä tulee joka tapauksessa kasvamaan.

Muut rahoitustuotot nousivat 3,6 milj. eurosta 4,2 milj. euroon. Nousu johtui mm. Kuntarahoitus Oy:n kasvaneesta osingosta ja HaminaKotka Satama Oy:n SVOP-palautuksesta.

Konsernin korkokulut nousivat 4,6 milj. eurolla 10,2 milj. euroon.

Kaupungin taseen osakkeet ja osuudet laskivat 225,4 milj. eurosta 199,4 milj. euroon. Lasku selittyy pääosin HVA:n syntymisestä. Koneiden ja kaluston arvo laski 5,2 milj. eurolla 2,8 milj. euroon. Tämä selittyy Pelastuslaitoksen siirtymisellä hyvinvointialueelle.

Taseen liitetiedoissa on ”muiden puolesta annettu takaus” 2,4 milj. euroa Kotkan Opiskelija-asunnot Oy:n puolesta. Kaupungin tehtäviin ei kuulu takauksen antaminen muiden puolesta, mutta tämän on katsottu olevan kaupungin edun mukainen. Takauksella on vastavakuudet.

Investoinnit

Investointimenot olivat 28,3 milj. euroa ja investointinetto oli 1,0 milj. euroa alle taloussuunnitelman. Investointien tulorahoitus% oli 161,1.

Konsernin investointimenot olivat 107,1 milj. euroa, kun ne edellisvuonna olivat 135 milj. euroa. Investointien tulorahoitus% 86,1.

Kaupunki on investoinut 1,5 milj. euroa vuonna 2023 avattuun Kaakkois-Suomen turvapuistoon. Investoinnit liittyvät kaupungin tavoitteeseen kehittyä kokonaisturvallisuuden kärkikaupungiksi. Ne on kuitenkin tehty ilman kunnollista pitkän ja lyhyen aikavälin toiminta- ja investointisuunnitelmaa.

- Vuoden 2023 vuosikate oli odotettua merkittävästi suurempien verohäntien takia huomattavasti parempi kuin muutetunkin talousarvion mukainen. Hyvään tulokseen vaikuttivat lisäksi tehokkaasti toteutetut säästöt. Lähivuodet tulevat taloussuunnitelman perusteella olemaan alijäämäisiä ja kaupungin lainamäärä tulee investointien seurauksena kasvamaan.
- Kotkan työttömyysaste oli vuoden 2023 joulukuun lopussa 15,4 %. Parin lähivuoden aikana tilanne tuskin paranee. Tämä vaikuttaa verotuloihin ja kaupungille mahdollisesti syntyviin kuluihin. Työllistymisen tehokkaan hoitamisen ja kaupungin pito- ja elinvoiman merkitys korostuu.
- Investointihankkeiden suunnittelu ja projektinhallinta on hoidettava huolella. Tämä vaikuttaa hillitsevästi myös kaupungin lainamäärän kasvuun.

7. Konserniyhtiöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja tuloksellisuus

Kaupunginhallitus ja sen omistajaohjausjaosto johtavat kuntakonsernia. Konsernin operatiivinen johtaminen on kaupunginjohtajan vastuulla. Kansliapäällikkö avustaa kaupunginjohtajaa Kotka-konsernin ohjauksessa. Konserniyhtiöiden valvontavastuu on jaettu kaupunginjohtajan ja kansliapäällikön kesken.

Kotka-konserniin kuuluvat tytäryhteisöt on omistajapolitiittisissa linjauksissa jaettu toimialakohtaisesti eri ryhmiin. Eri liiketoimintaryhmille sekä jokaiselle konserniyhteisölle on omistajapolitiittisissa linjauksissa asetettu omat kaupunkistrategian linjauksista johdetut kehittämistavoitteet. Eri liiketoimintaryhmissä voi olla sekä kilpailuilla markkinoilla toimivia yhteisöjä, että yhteisöjä, jotka tuottavat kuntalaisille/asiakkaille palveluja omakustannushintaan tai avustusten turvin. Kilpailullisilla markkinoilla toimivat HaminaKotka Satama Oy ja Kotkan Energia Oy.

- Energia- ja logistiikkaliiketoiminta: HaminaKotka Satama Oy, Kotkan Energia Oy, Kymen Vesi Oy ja Kymenlaakson Vesi Oy.
- Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta: Kotkan Asunnot Oy, Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy, Kymenlaakson kampuskiinteistöt Oy, Sunilan Kantola Oy.
- Koulutus- kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta: Kotka Märetarium Oy, Kotkan Kaupunginteatteri Oy, Kymenlaakson Orkesteri Oy, Kotkan Tapahtumakeskus Oy.
- Elinkeinopalveluliiketoiminta: Cursor Oy
- Sisäisiä palveluja tuottavat yhtiöt: Kymijoen Ravintopalvelut Oy

Konsernin tilinpäätökseen yhdistellyt kuntayhtymät ovat: Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalveluiden kuntayhtymä Kymnote, Kotkan-Haminan Seudun koulutuskuntayhtymä Ekami sekä Kymenlaakson Liitto.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty osakkuusyhtiöt Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu konserni (Xamk) ja Kymenlaakson Jäte konserni.

Konserniyhtiöiden arviointi

Tarkastuslautakunnalla ei ole käytössään eri yhtiöiden tilinpäätöksiä, mikä vaikeuttaa kokonaisuuden arviointia. Konserniyhtiöiden merkitys kaupungin tilinpäätöksessä on hyvinvointialueiden syntymisen myötä entistä merkittävämpi. Tarkastuslautakunnan havainnot perustuvat edelleen kaupungin tilinpäätöksessä esitettyihin yleisluonteisiin tietoihin.

Energia- ja logistiikkaliiketoiminta

HaminaKotka Satama -konsernin liikevaihto ja tulos olivat vaikeasta toimintaympäristöstä huolimatta budjetoidulla tasolla. Tätä voi pitää hyvänä suorituksena. Liikevaihto oli 44 milj. euroa (budjetti 43,7 milj. euroa) ja tulos 2,4 milj. euroa (budjetti 2,7 milj. euroa).

Konserniyhtiöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja tuloksellisuus

Hamina-Kotka Satama Oy:n kuluvaan vuoden tulokseen tulevat vaikuttamaan sekä kevään 2024 lakot, talouden näkymät, että Ukrainan sodan johdosta Venäjälle asetetut pakotteet. Yhtiö on tosin tähänkin asti kyennyt reagoimaan tehokkaasti yllättäviinkin liiketoimintariskeihin.

Kotkan Energia Oy:n liikevaihto oli 139 milj. euroa, kun budjetoitu 158 milj. euroa. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 7,7 milj. euroa, budjetti oli 5,5 milj. euroa. Yhtiö pysyy tasaisena ja ennustettavana osingonmaksajana.

Yhtiö on viisaasti vähentänyt kehityshankkeiden määrää ja on keskittynyt/keskittyy mm. energiakriisin vaikutusten hallintaan ja operatiivisen toiminnan turvaamiseen. Yhtiön näkymät ovat energia-alan tasaantumisen myötä paria edellistä vuotta vakaammat.

Kymen veden liikevaihto oli budjetoidulla tasolla, mutta tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 666 t euroa tappiollinen, kun budjetoitu tulos oli 0. **Kymenlaakson veden** vastaava tulos sen sijaan oli 329 t euroa, kun budjetoitu oli 87 t euroa. Kummaltakaan yhtiöltä ei odoteta osingonjakoa.

Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta

Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy:n (Juki) liikevaihto oli 6,4 milj. euroa, kun budjetoitu oli 6,1 milj. euroa. Positiivista on myös se, että tilojen vuokrausaste on pysynyt korkeana.

Tulos oli arvonlennusten takia 6,5 milj. euroa tappiollinen, kun budjetoitu tulos oli 50 t euroa. Tarkastuslautakunnalla ei ole tietoa ko. kohteista eikä arvonlennusten perusteista, ei myöskään vastaavista tarpeista tulevina vuosina. Yleisesti voi todeta, että arvonlennukset on syytä toteuttaa ilman tarpeetonta viivytystä. Jukin taserakenne antaa tähän myös mahdollisuuden. Arvonlennuksilla ei ole kassavirtavaikutusta.

Backstaff Oy – Satama Areena – on Jukin 100 %:sti omistama tytäryhtiö.

Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy:n uuden kampuksen rakennushanke on viivästynyt ja rakennuskustannukset ovat merkittävästi budjetoitua korkeammat. Toiminnan tuloksellisuudesta vastaavat ensisijaisesti yhtiön toimitusjohtaja ja hallitus. Enemmistöomistajana ja uuden kampuksen rahoittajana kaupungin olisi kuitenkin pitänyt varmistaa merkittävän investoinnin huolellinen suunnittelu ja toteutus.

Koulutus-, kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta

Kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta ovat tärkeitä Kotkan seudun elin- ja pitovoiman kannalta. **Teatteri, Sinfonietta ja Maretarium** saavuttivat tavoitteensa varsin hyvin.

Kotkan Tapahtumakeskus Oy:n toiminta käynnistyi syyskuussa 2023. Yhtiön tulos oli 684 t euroa tappiollinen, budjetoitu tulos oli 10 t euroa. Budjetoitu liikevaihto oli 1,4 milj. euroa ja toteutunut 890 t euroa. Kaupunki on antanut yhtiölle 612 t euron avustuksen. Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille 805 t euroa kun budjetoitu määrä oli 50 t euroa. Em. määrästä 680 t euroa on liiketoiminnan muita tuottoja, mm. rakennusaikaista operointikonsultointia. Tämä on käytännössä välillistä tukea yhtiön toiminnalle. Operatiivisen toiminnan voi olettaa jatkuvan tappiollisena eikä yhtiö selvinne lähivuosina ilman kaupungin merkittävää tukea.

Konserniyhtiöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja tuloksellisuus

Kaupungin tapahtumakeskukselle myöntämä tuki menee julkisuudessakin esitetyistä perusteluista huolimatta kilpailulainsäädännön kannalta harmaalle alueelle. Tähän liittyvä riskiä pienentää se, että toiminta tulee olemaan lähivuodet tappiollista.

Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymän (Ekami-konserni) tehtävänä on järjestää laadukkaita ammatillisen koulutuksen palveluita, yrityspalveluja sekä työllisyys- ja valmennuspalveluja. Missiona on edistää ammatillista osaamista, työelämätaitoja sekä alueen kilpailukykyä ja hyvinvointia.

Vuoden 2023 aikana toimintaympäristön epävarmuudet ja keskinäisriippuvuudet lisääntyivät. Vuoteen vaikuttivat Venäjän hyökkäyssodan heijastusvaikutukset, korkea inflaatio, ennätysuuret palkankorotukset sekä yleinen kustannustason nousu. Toimintaan on vaikuttanut keskeisinä trendeinä seudun väestökehitys, arjenhallinnan haasteiden polarisoituminen, erityisen tuen tarpeiden kasvu, monikulttuurisuuden lisääntyminen sekä kasvava kaikkia toimialoja koskeva työvoimapula.

Ammatillisen koulutuksen järjestämisessä, työpajatoiminnassa ja etsivässä nuorisotyössä, yrityspalveluissa sekä sisäisissä palveluissa on tehty jälleen erinomaista työtä seudun elinvoiman ja työllisyyden edistämiseksi haasteellisista ajoista huolimatta.

Vuoden 2023 aikana Ekami osallistui aktiivisesti seudun työllisyyspalvelujen (TE24) valmistelutyöhön. Kehittämistyön keskiössä olivat lisäksi Haminan ja Kotkan akkumateriaalitehtaiden investointihankkeiden työvoiman kouluttaminen sekä uuden koulutustarjonnan ja oppimisympäristöjen kehittäminen.

Koulutuskuntayhtymä ei saavuttanut talousarvion taloustavoitteita. Kuntayhtymän ulkoiset toimintatuotot olivat 33 miljoonaa euroa, vuosikate oli 521 euroa ja tilikauden tulos alijäämäinen, – 4,5 miljoonaa euroa. Tilikauden alijäämä sisältää Katariinan kampuksen loppupoiston 2,5 miljoonaa euroa. Tilikauden negatiiviseen tulokseen vaikuttivat olennaisesti toimintakulujen kasvu, joka aiheutui talousarviota huomattavasti suuremmasta opiskelijamäärästä, oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvausten ja koulutuspalvelujen hankintojen kasvusta, opetuksen ja ohjauksen lisäämiseen tarkoitetun lisärahoituksen kohdentumisesta aiemmille tilikausille sekä kustannustason yleisestä noususta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tulevana vuosina on kiinnitettävä huomiota talouskuriin, samalla kuitenkin täytyy huolehtia toiminnan laadusta ja vaikuttavuudesta. Henkilöstö- ja asiakastytyytyväisyys on pysynyt hyvällä tasolla ja tästä täytyy pitää kiinni jatkossakin.

Elinkeinopalveluliiketoiminta

Cursor Oy:n liikevaihto ja tulos olivat selvästi budjetoitua parempia. Sekä asiakas- että henkilöstötyytyväisyys ovat tasolla, jota on vaikea enää nostaa. Yhtiön yhteistyöverkosto on toimiva.

Yhtiö on onnistunut hyvin hankkeissan ja erityisesti akkuteollisuuden investointien edistämisessä. Lisäksi mm. kotkalaisten yritysten nettomäärä on kasvanut 100:lla yrityksellä ja Kotkan seudusta on muodostunut kiinnostava matkailukohde.

- Kotkan Tapahtumakeskus Oy ja Satama Areena (Backstaff Oy) muodostavat yhdessä liiketoimintariskin, jonka todellisen kannattavuuden seuranta on vaikeaa. Backstaff Oy on Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö ja konserniyhtiöiden sisäisistä eristä puhdistetun tuloksen seuranta on vaikeaa. Tapahtumakeskuksen toimiala on nykyisessä talousympäristössä vaativa. Tämä yhdessä riittämättömän majoituskapasiteetin kanssa vaikeuttaa tapahtumakeskuksen muutamien seuraavan vuoden tuloksenteekokyä. Mikäli tilanne pysyy tällaisena pitkään, voi se johtaa myös tarpeeseen kiinteistön arvon osittaiseen alas kirjaamiseen.
- Kampuskiinteistöjen Metsolan kampukseen liittyy alaskirjausriski, mikäli sen tasearvo on korkea verrattuna tulevaan tuottotasoon. Tyhjänä kiinteistöllä ei käytännössä ole arvoa ja vajaakäyttöisenäkin vain rajallisesti. Mahdolliset purkukustannukset ovat jo kiinteistön koosta johtuen merkittävän suuret.

8. Tarkastuslautakunnan kysymykset kaupunginvaltuustolle

Tarkastuslautakunta päätti kokouksessaan 6.5.2024 esittää valtuustolle, että se hyväksyy vuoden 2023 tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1. - 31.12.2023.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin tulokset vuoden 2023 osalta on raportoitu kaupunginvaltuustolle tässä arviointikertomuksessa.

Tarkastuslautakunta esittää, että kaupunginvaltuusto velvoittaa kaupunginhallituksen vastaamaan lautakunnan tekemien havaintojen perusteella laadittuihin alla oleviin kysymyksiin. Selvitys tulee toimittaa valtuustolle tarkastuslautakunnan lausunnolla täydennettynä lokakuun 2024 loppuun mennessä.

Vuoden 2023 havaintojen ja arvioinnin perusteella tarkastuslautakunta esittää seuraavat kysymykset:

1. Miten kaupunki huolehtii rakentamis- ja muiden investointien huolellisesta suunnittelusta ja projektinhallinnasta?
2. Mihin toimiin kaupunki ryhtyy Kotkan tapahtumakeskus Oy:n kannattavuuden kehittämiseksi ja tapahtumakeskukseen sekä Satama Areenaan tehdyn investoinnin tuoton turvaamiseksi? Miten kaupunki arvioi omaa rooliaan Kotkan Tapahtumakeskus Oy:n rahoittajana ja omistajana?
3. Kotka pyrkii osallistamaan asukkaitaan monella tavalla. Miten tieto osallistumismahdollisuuksista saadaan mahdollisimman kattavasti kotkalaisten saataville niin kaupungin sivuilla, digiympäristössä kuin digisyrjäytyneillekin?
4. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Millä konkreettisilla toimilla kaupunki vaikuttaa siihen, että HYTE-kerroin on mahdollisimman suuri?
5. Miten kaupunki varautuu siihen, että suunnitellut isot investointihankkeet eivät toteudu? Ja toisaalta miten kaupunki valmistautuu siihen, että infraan, asumiseen, koulutukseen ja palveluihin liittyvät tarpeet kasvavat nopeasti?

9. Liitteet

Liite 1: Strategisten tavoitteiden taulukot

10. Allekirjoitukset

Vuoden 2023 arviointikertomuksen allekirjoitussivu

Kotkassa 6.5.2024

Ilari Van der Steen
Puheenjohtaja

Noora Järvelä
Varapuheenjohtaja

Heikki Härö

Raija Keveri

Reetta Puhakka

Mika Nikkinen

Raimo Oksala

Seija Piipponen-Pekkola

Liite 1: Strategisten tavoitteiden taulukot

Tarkastuslautakunta on toteuttanut arviointia alla olevien taulukoiden avulla. Taulukoihin on koostettu lautakuntien ja niiden alaisten toimintojen strategisten tavoitteiden toimenpiteet, mittarit, tavoitetasot ja toteumat. Toteumat on merkitty liikennevaloväreillä sen mukaan, onko tavoite toteutunut vai ei. Keltainen tarkoittaa, että toteumasta ei voi sanoa onko se toteutunut vai ei.

KAUPUNGINHALLITUS

YLEISHALLINTOPALVELUT

3. YHTEINEN KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
6. Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Eduskunta-vaalien järjestäminen huhtikuussa 2023.	Äänestysprosentti	Vaalit järjestetään onnistuneesti ja mahdollisimman moni kuntalainen kokee mahdollisuuden vaikuttaa.	Eduskuntavaalien äänestysprosentti oli 66,5 % (sama kuin eduskuntavaaleissa 2019). Vaalien järjestelyissä onnistuttiin.
7. Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri Panostamme parhaaseen päätöksenteon ilmapiiriin ja sujuvuuteen kaikilla tasoilla.	Kaupunginhallituksen työskentelyn kehittäminen	Kaupunginhallituksen itsearvioinnin tulokset	Päätöksenteko on avointa, keskustelevaa, yhdenvertaista, toisia kunnioittavaa ja perustuu tietoon sekä yhteistyöhön viranhaltijoiden kanssa.	Kaupunginhallituksen kaikkien numeroarviointien keskiarvo oli vuonna 2023 3,9 (vuonna 2022 ka 3,7)
Vahvistamme kotkalaista ilmapiiriä - teemme yhdessä ja menestymme.	Paikallishistorian kannalta merkittävien arkistoaineistojen säilyminen tuleville sukupolville varmistetaan vastaanottamalla ne osaksi Kotkan kotiseutuarkiston kokoelmaa. Yhdistysten ja muiden yksityisten toimijoiden toimintaa helpottaa, kun ne pystyvät siirtämään pysyvästi säilytettäviä asiakirjoja kotiseutuarkistolle.	Kotiseutuarkiston kokoelmiin vastaanotetun ja esikäsittelyn arkistoaineiston hyllymetrimäärä (hm).	Esikäsitelty ja kotiseutuarkistoon vastaanotettu aineisto 3 hyllymetriä vuonna 2023	Vuonna 2023 kotiseutuarkistoon vastaanotettiin 8 hyllymetriä arkistoaineistoa. Vuoden aikana kotiseutuarkistoon tuli aineistoa 16 uudelta arkistonmuodostajalta.

1. OPPIVA JA YRITTÄVÄ KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
1. Elinvoimainen ja yritysmäinen korkeakoulukaupunki Kasvatamme yliopisto-, korkeakoulu- ja TKItoiminnan määrää, laatua ja vaikuttavuutta.	Yliopistokeskuksen saamisen edistäminen	Yliopistokeskuksen toteutuminen	Yliopistokeskuksen toteutuminen etenee	Yliopistokeskus ei ole edennyt. OKM:n rahoittama selvitys XAMK:n hallinnoimasta korkeakoulukeskuspilotista on valmistunut ja rahoituksesta neuvotellaan.
	Uusien professuurien käynnistäminen: kyberturvallisuuden professuuri ja seuraavien professuurihankkeiden käynnistäminen	Uusien professuurien määrä	1-2 uutta professuuria	1 uusi professuuri (kyberturvallisuus) toteutunut.
Luomme yrityksille vetovoimaisen toiminta- ja investointiympäristön perustuen vahvuuksiimme mm. Suomen suurimpana vientisatamana.	Viennin vauhdittaminen ja teollisten investointien kotiuttamisen tavoitteet 05/22 hyväksytystä edunvalvontaohjelmasta viestitään aktiivisesti kansallisille päättäjille	Kirjaukset hallitusohjelmassa kansallisesta teollisuuspoliittisesta strategiasta ja investointien edistämisestä.	Kirjaukset hallitusohjelmassa	Teollisuuspoliittinen strategia on kirjattu hallitusohjelmaan ja sen valmistelu on käynnissä TEM:ssä.
		T15-hankkeen rahoituksen varmistuminen	Rahoitus varmistunut	VT15 Kotka-Kouvola ja Kotkan sisääntulotie (Hyväntuulentie) ovat väyläverkon investointiohjelman 1A-korissa, mutta rahoituksesta ei ole päätöstä.
Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKItoimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on: • varmistaa osaavan työvoiman saatavuus • luoda Kantasataman yritys- ja startup-keskittymä.	Kantasataman yritys- ja startup-keskittymän toteutuksen varmistaminen: konseptin ja liiketoimintamallin suunnittelu, kumppanit ja rahoitus	Suunnitelma keskuksen toteuttamiseksi	Suunnittelut tehty, sisältää toimintakonseptin, tilaratkaisut, kumppanuudet ja rahoitusmallin	Cursor Oy:n toteuttama Kantasataman yrityskeskuksen konseptointiprojekti on käynnistynyt.
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	Säännölliset yritysten ja kaupungin johdon tapaamiset	Toteutuneet tapaamiset	10 tapaamista vuodessa	10 yrittäjien ja kaupungin johdon tapaamista toteutunut. Lisäksi kaupunki osallistui mm. Yrittäjien KUJO-seminaariin.
2. UPEAN ELINYMPÄRISTÖN KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma

3. Pohjolan puistopääkaupunki Vahvistamme puistokaupunkiprofiilia ja hyödynnämme kansallisen kaupunkipuiston ja kestävän matkailun mahdollisuudet.	Tuodaan esille Kotkan puistojen ainutlaatuisuutta kaupunkimarkkinoinnissa ja valtakunnallisessa viestinnässä yhdessä Cursorin kanssa.	Valtakunnalliset lehtiartikkelit tai TV/radiojutut.	Vähintään 5-10 kpl (lehtijuttuja, printti ja digi)	Kotimaisia 17 kpl, pot. tavoitettavuus 21 190 007 Ruotsi 8 kpl, pot. Tavoitettavuus 2 836 000 Viro: 6 kpl, pot. Tavoitettavuus: 251 000
		Maksettu näkyvyys -kampanjat, näkyvyys	200 000 – 300 000 näyttöä. Instagram (postaukset ja stories kautta orgaanisesti) 100 000 katselua.	858 postausta, tavoitettavuus 9,6 miljoonaa. (Insta postausten määrä 638 kpl / tavoitettavuus 1,3 miljoonaa
Kehitämme kulttuuri-perintökohteita (erityisesti Aallon Sunila ja Kymnlinna) matkailukohteina ja asumisen vetovoimatekijöinä	Vuonna 2022 valmistuvan Sunila maailmanperintökohteeksi -tiekartan toteutuksen varmistaminen kaupungin eri vastualueiden yhteistyönä sekä ulkopuolista rahoitusta hyödyntämällä	Jatkorahoituksen varmistaminen Sunila maailmanperintökohteeksi -hankkeelle	Jatkorahoitus varmistettu	Uutta hanketta ei ole valmisteltu. Sunilan alueen ylläpitoon, tapahtumiin sekä infraan on panostettu.
4. Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki Nostamme monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi.	Toteutetaan tontti- ja/tai asuinalue-markkinointikampanja	Tonttien varausten määrä	20	9 varausta
Edistämme etätyön ja monipaikkaisuuden edellytyksiä (digitaaliset yhteydet, yhteisöt, tilat).	Edistetään digitaalisten yhteyksien rakentamista sekä tilaratkaisuja monipaikkaisuuden lisäämiseksi	Valokuidun piirissä olevien uusien alueiden lukumäärä	15	22 (Kaivulupia 22 kpl sijoituslupia 62 kpl)
		Yritys- ja startup -keskuksen toteutuminen	Hanke etenee toteutukseen	Konseptointihanke on käynnissä
5. Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki Kehitämme tapahtuma- ja kulttuurialan toiminnan sekä tapahtumaliiketoiminnan edellytyksiä.	Haemme aktiivisesti valtakunnallisia ja kansainvälisiä suurtapahtumia kaupunkiin.	Kansainvälisten ja/tai valtakunnallisten tapahtumien määrä	3-4 tapahtumaa vuodessa	Vuoden aikana järjestettiin mm. Kaakkois-Suomen Turvapuiston avajaiset (Turvallinen Kaakko), Alvar Aalto – viikko, Valtakunnalliset Kotiseutupäivät ja kansainvälinen Kotka Human Rights Film Festival
3. Yhteinen Kotka				

Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
7. Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri Vahvistamme kotkalaista ilmapiiriä - teemme yhdessä ja menestymme	Avoimen viestintäkulttuurin edistäminen ja ylläpitäminen	Asiakaspalautteet, verkkosivuilla toteutettujen kyselyiden tulokset ja miten palautetta käsitellään.	Positiivinen tai neutraali palaute, asteikko 3–5	Verkkosivuilla ei ole toteutettu kyselyitä. Viestinnän saamat asiakaspalautteet on olleet pääosin neutraaleja ja positiivisia tai sisältäneet toiveita, joita on toteutettu mahdollisuuksien mukaan. Palautteet on pyritty käsittelemään somessa 1–2 päivässä, palautekanavan kautta kerran kuussa.
8. Kokonaisturvallisuuden kärkekaupunki Kehitämme toimintaamme kyberturvallisuuden kärkekaupunkina ja vahvistamme kyberosaamisen asiantuntijuutta	Valtuuston 05/2022 hyväksymän kyberturvallisuuden tiekartan toteutus: - Kyberturvallisuuden professorin ja siihen liittyvän yhteistyön käynnistäminen.	Professuurin käynnistyminen	Professuuri on toiminnassa	Kyberturvallisuuden professori aloittanut toukokuussa 2023.
	- Yritysyhteistyö ja tapahtumat sekä niihin liittyvä viestintä yhteistyössä Xamkin ja muiden kumppaneiden kanssa.	Merkittävien vuotuisten tapahtumien määrä	2 vuotuista alan tapahtumaa kokoa yrityksiä ja sidosryhmiä Kotkaan	Xamk toteutti keväällä ja syksyllä kyberturvallisuustapahtumat, joihin annettu viestintätukea. Turvallinen Kaakko – tapahtuma 27.4. järjestettiin yhdessä Xamkin ja Ekamin kanssa Kaakkois-Suomen turvapuistossa

TUKIPALVELUT (Hallintoyksikkö, Henkilöstöasioiden yksikkö, Talousyksikkö, Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö)

1. OPPIVA JA YRITTÄVÄ KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari ja tavoitetaso	Lähtötaso	Toteuma
1. Elinvoimainen ja yritysmäinen korkeakoulu kaupunki Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on - varmistaa osaavan työvoiman saatavuus - luoda Kantasatamaan	Henkilöstön osaamista ja valmiuksia vahvistetaan ja tuetaan monipuolisella koulustarjonnalla.	Koulutuspäivät ja koulutusten osallistujamäärät ja saadut palautteet.	Koulutukset koetaan tarpeellisiksi ja niihin osallistuu kohderyhmään nähden runsaasti osallistujia, koulutuksia noin 3 pv/henkilö/vuosi	Koulutussuunnitelman mukaiset koulutukset ovat toteutuneet. Lähes kaikki koulutukset toteutettiin etäyhteyden välityksellä. Osasta tehtiin tallenne, joka oli katsottavissa myös myöhemmin. Koulutusten osallistujilta kerättiin myös palautetta koulutuksista. Pääosin palaute oli myönteistä ja koulutuksissa saadut tiedot hyödynnettävissä arkeen. Esihenkilökoulutukset:

yritys- ja startup- keskittymä				Esihenkilöinfoja vuoden aikana viisi (77- 100 esihenkilöä osallistui). Järjestettiin tietoisuuksia ja käyttäjäkoulutuksia hr-järjestelmistä (osallistujamäärät vaihtelivat). Esihenkilöiden itseopiskelupolku henkilöstön työkyvyn tukemisesta (pilottiryhmässä 16 esihenkilöä). Esihenkilöiden perehdytysvalmennus (EVA), kuuden koulutuspäivän pituinen valmennus. Osallistujamäärä oli 17 esihenkilöä. Esihenkilöille järjestettiin koulutuksia mm. seuraavista aiheista: esihenkilöiden esiintymis- ja mediakoulutus (10 osallistujaa); kriisit työpaikalla – valmiutta tukeva esihenkilökoulutus (22 osallistujaa); Rohkeutta esihenkilötyöhön – miten ottaa asioita puheeksi jämäkästi (11 osallistujaa) sekä esihenkilökoulutus HRM-työhyvinvointilomakkeista (13 osallistujaa). Henkilöstökoulutukset: Henkilöstökoulutuksia toteutettiin seuraavista aiheista: Minun roolini viestijänä (56 osallistujaa); Puhe -Judo (62 osallistujaa); Ympäristöystävällinen työpaikka (35 osallistujaa); Kehity kirjoittajana - kieli selkeäksi, sujuvaksi ja täsmälliseksi (36 osallistujaa); Liikunta osana terveyden tukemista (26 osallistujaa); Elämäntapojen muuttaminen ja painonhallinta (31 osallistujaa); Videoiden tehokkaampi hyödyntäminen työssä (13 osallistujaa) sekä Monikulttuurisuus työpaikalla (14 osallistujaa). Digitaalisten

				toimistotyökalujen käyttöä ja osaamista tukeva Eduhouse Digitaidot - osaamisportaali oli koko henkilöstön käytössä. Siihen perehdyttäviä lyhyitä infoja pidettiin alku - ja loppuvuodesta. Tammi -kesäkuun ajan käytössä oli lisäksi kaikki Eduhousen verkkokoulutukset ja webinaarit, myös Hallintoakatemian verkkokoulutukset. Kotkan kaupungin uuden henkilöstön perehdytyspäivät (HEVA) toteutettiin vuoden aikana kaksi (keväällä ja syksyllä), osallistujia oli molemmissa noin vajaa 50 henkilöä. Neljällä työyksiköllä oli mahdollisuus ulkopuolisen valmentajan vetämään työyhteisövalmennukseen. Turvallisuuskoulutuksia järjestettiin kaksi (toisessa osallistujia 17, toisessa 6) ja hätäensiapukoulutuksia järjestettiin neljä (osallistujia kaikissa noin 15).
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	Tulevista hankinnoista tiedottaminen yrityksille Hankintakalenterin välityksellä. Hankintakalenteria päivitetään aktiivisesti.	Hankintakalenterisivuston käyntien lkm. /tarkasteluväli. Toimittajien paikallisuusaste Hankintojen paikallisuusaste vol. Kilpailutusten paikallisuusaste.	1 000 käyntiä 30 % 30 % 30 %	932 käyntiä 26 % 19 % 14 %
2. UPEAN ELINympäristön Kotka				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari ja tavoitetaso	Lähtötaso	Toteuma
4. Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki Edistämme etätyön ja monipaikkaisuuden edellytyksiä (digitaaliset yhteydet, yhteisöt, tilat).	Luodaan henkilökunnalle hyvät etätyöedellytykset tehtävät, työyksikön tilanne ja yhteistyöntarpeet huomioiden	Etätyöohjeistus ohjaa ja tukee hyvin etätyön tekemistä	Etätyö tuo joustavuutta työelämän arkeen	Etätyötä on käytetty yksiköiden ja työntekijöiden tarpeiden mukaisesti.
3. Yhteinen Kotka				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari ja tavoitetaso	Lähtötaso	Toteuma

6. Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveysliikunnan mahdollisuuksia.	Henkilöstön työhyvinvointia edistetään aktiivisesti ja työhyvinvointitoimenpiteet ovat aktiivisessa käytössä.	Sairauspoissaolojen määrä, Terveysprosentti, Työterveysneuvottelujen määrä	Sairauspoissaolojen taso alle 18 pv/työntekijä, Terveysprosentti väh. 35 %	Vuonna 2023 sairauspoissaolot olivat 18,7 pv/työntekijä (22,3 pv/työntekijä tammikuuk-kesäkuu vuonna 2022). Terveysprosentti 12,9 % (vastaava luku vuonna 2022 oli 11,5 %). Terveysprosentti = osuus henkilökunnasta, jolla ei ole ollut yhtään sairauspoissaolopäivää vuoden aikana. Työterveysneuvottelujen määrä 201 (vuonna 2022 määrä oli 180).
Luomme toimivat työllisyyspalvelut, jotka vastaavat sekä yksilön että elinkeinoelämän tarpeisiin	Työllisyyspalveluiden kuntiin siirtoon valmistaudutaan yhteistyössä hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueen kanssa.	Valmistelu etenee aikataulussa.	Vuoden 2025 alussa työllisyysyksikön aloittaa toimintansa uudessa organisaatiossa.	Työllisyyspalveluiden siirron valmistelu on käynnissä ja edennyt aikataulussa.
7. Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri Panostamme parhaaseen päätöksenteon ilmapiiriin ja sujuvuuteen kaikilla tasoilla.	Esihenkilötoimintaa kehitetään ja tuetaan ajantasaisilla ohjeistuksilla, keskitetyllä perehdytyksellä ja esihenkilötyökaluilla.	Ohjeiden käytännönläheisyys.	Ohjeet ovat ajan tasalla	Ohjeita on laadittu, päivitetty ja tarkistettu. Uusien esihenkilöiden valmennuskurssi (EVA) toteutettiin. Esihenkilöille on tarjottu hr-ohjelmista ja järjestelmistä erillinen koulutuspaketti. Vuoden aikana kehitettiin esihenkilöille suunnattu työkykyjohtamista vahvistava itseopiskelupolku.
		Esihenkilötoiminnan arviointi.	Esihenkilötoiminnan arviointi on valtakunnan keskitasoa parempi.	Toteutettiin esihenkilöiden työhyvinvointikysely. Tulosten mukaan esihenkilöiden työhyvinvointi on varsin hyvällä tasolla.
Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Kaupungin työyhteisöjen yhteisöllisyyttä tuetaan kehittämällä myönteistä työntekijäkokemusta ja positiivista työnantajakuvaa Luomme systemaattiset perehdytyskäytännöt, edelleen kehitetään vuorovaikutus- ja keskustelutaitoja, panostamme työyhteisötasoiseen	Työhyvinvointikyselyt	Kyselyjen tulokset ovat vahvaa keskitasoa verrokkeihin verrattuna.	Seuranta kaudella ei ole tehty työhyvinvointikyselyä. Vuoden aikana päivitettiin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Päivitykseen liittyen keväällä 2023 toteutettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus kysely. Iso osa kyselyn tuloksista olivat varsin positiivisia. Suurin osa vastanneista

	toimintaan ja työhyvinvointiin.			työntekijöistä oli tyytyväisiä tasa-arvon tilanteeseen eikä ollut kohdannut syrjintää tai epätasa-arvoa työssä. Pieni osa nosti esiin myös työpaikan haasteita, kuten eriarvoinen kohtelu tai syrjintä työpaikalla. Asenteet eri sukupuoliä kohtaan olivat yksi kritiikkiä kirjoittanut alue. Seksuaalisen häirinnän muodoista nousivat esiin yleisempänä kaksimielisyydet, härskiudet ja loukkaavat vitsit ja myös omiin puheisiin tai ehdotuksiin oli suhtauduttu sukupuolen vuoksi yliolkaisesti tai vähättelevästi. Syksyllä 2023 toteutettiin esihenkilöiden työhyvinvointikysely. Kokonaisuutena katsoen tulokset ovat myönteisiä. Esihenkilöiden oman arvioinnin mukaan työhyvinvointi on hyvällä tasolla. Tulokset ovat vahvasti saman suuntaiset tai paremmat kuin vuonna 2021. Tulokset ovat monen väittämän kohdalla verrokkikuntiin nähden keskitasoiset.
		Hakijamäärät rekrytoinneissa	Rekrytointeihin saapuu hakemuksia	Hakemuksia rekrytointeihin on saapunut keskimäärin 7,5 hakemusta/rekrytointi (vuonna 2022 keskimäärin 6,8 hakemusta/rekrytointi)

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

YMPÄRISTÖNSUOJELU

1. OPPIVA JA YRITTÄVÄ KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
1. Elinvoimainen ja yritysmönteinen korkeakoulukaupunki	Kehitetään kaupungin ja yritysten välistä ilmastokumppanuusmallia alueellisena yhteistyönä	Syntyneiden kumppanuuksien määrä	Kymmenen syntynyttä kumppanuutta	Kumppanuusmalli ei toteutunut. Jo kehitteillä olevalla maakunnallisella Green deal-sitoumusmallilla korvataan ilmastokumppanuusmalli.

				Valmistelutyö vielä kesken.
2. UPEAN ELINYMPÄRISTÖN KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
3. Pohjolan puistopääkaupunki Panostamme monimuotoisen luonnon ylläpitämiseen ja kehittämiseen	Luodaan kaupungin linjaukset luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja kehittämiseksi kaupungin yksiköiden välisenä yhteistyönä ja osallistumalla maakunnalliseen valmisteluun. Viedään rinnalla toimenpiteitä.	Luokitus Sitran luomien määritelmien pohjalta (perustasolla, suunnittelija ja kehittäjä, aktiivinen) Arvioitu lähtötaso 2022: 1. Tavoite- ja tahtotila: Suunnittelija ja kehittäjä 2. Tieto: Perustasolla toimiva 3. Toimenpiteet: Suunnittelija ja kehittäjä	Kotka täyttää kaikissa luokissa vähintään yhtä luokkaa paremman luokan määritelmän.	Luokituksessa ei vielä muutosta. Monimuotoisuuden turvaamiseksi ja kehittämiseksi tehty maakunnallista- ja kaupungin sisäistä yhteistyötä.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

3. YHTEINEN KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
8. kokonaisturvallisuuden kärkeä kaupunki Edistämme arjen turvallisuutta.	Kartoitetaan valvottavien kiinteistöjen (esim. koulut, liikuntatilat, palveluasumisyksiköt, hotellit) talousveden lämpötiloja legionellabakteerin esiintymisen selvittämiseksi. Yleiskäsityksen muodostaminen jatkotoimenpiteitä ajatellen. Ennaltaehkäistään mahdollisia sairastumisia	Kohteiden osuus, joissa terveydensuojelun valvontasuunnitelman mukaisten tarkastusten yhteydessä mitataan talousveden kylmä ja kuuma lämpötila.	Terveysturvallisuuden valvontasuunnitelman mukaisten tarkastusten yhteydessä 80 % kohteista mitataan talousveden kylmä ja kuuma lämpötila.	70 % tarkastetuista kohteista mitattiin talousveden lämpötila. Mittauksia suoritettiin 46 rakennuksessa 56 vesikalusteesta.

RAKENNUSVALVONTA

1. OPPIVA JA YRITTÄVÄ KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
1. Elinvoimainen ja yritysmäinen korkeakoulukaupunki Luomme yrityksille vetovoimaisen toiminta- ja investointiympäristö	Yritysten investointihankkeiden toteuttamisedellytyksien selvittäminen rakennusvalvonnan näkökulmasta	Aktiivinen osallistuminen YRMY työryhmään sekä yritysten investointihankkeisiin liittyviin palaveriin yhteistyössä muiden	Rakennusvalvonnasta aina edustus yritysryhmän palaveriin	Rakennusvalvonnan edustus ollut mukana jokaisessa yritysryhmän palaverissa sekä pyydettyä osallistunut suunnitteilla oleviin hankekehityspalaveriin

n perustuen vahvuksiimme mm. Suomen suurimpana vientisatamana.		viranomaistahojen kanssa		
4. Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki	Asuin- ja elinympäristöä kehitetään viihtyisämmäksi erilaisin kaupungin suorittaminen toimenpitein	Aktiivinen osallistuminen ylihallintokunnallisiin kehitystyöryhmiin kaupungin eri alueiden viihtyisyyden parantamiseksi	Rakennusvalvonta osallistuu aina kutsuttaessa maankäytön suunnittelun ja alueiden kehittämistä koskeviin palavereihin	Rakennusvalvonta osallistunut kaavoitukseen liittyviin palavereihin. Rakentamislain aiheuttamia tällä hetkellä tiedossa olevia muutoksia jalkautettu valmisteilla oleviin kaavoihin

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA

KAUPUNKISUUNNITTELU

1. OPPIVA JA YRITTÄVÄ KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
1. Elinvoimainen ja yritysmäinen korkeakoulu kaupunki Kasvatamme yliopisto-, korkeakoulu- ja TKI-toiminnan määrää, laatua ja vaikuttavuutta.	Oppilaitosten palveluverkon kehittämisen tukeminen kaavoituksella ja sopimuksin.	Palveluverkon muutostarpeen säännöllinen seuranta ja käynnistetyt hankkeet	Oppilaitosten muutostarpeet käyty läpi 1 krt/v, tarvittavat suunnittelu- ja toteutushankkeet laitettu vireille.	Tavoite toteutunut Ekamin osalta. Xamk:n osalta tarpeet ajankohtaisesti uuteen kampukseen liittyviä. Toteuma 100%
Luomme yrityksille vetovoimaisen toiminta- ja investointiympäristön perustuen vahvuksiimme mm. Suomen suurimpana vientisatamana	Yritystonttien ja -alueiden ennakointi ja kehittäminen ja toteutus.	Luovutettavissa olevat yritystontit	Keltakallio II kaava-alueelta luovutettavissa yritystontteja	Asemakaava menossa päätöksäsettelyyn alkuvuodesta 2024, koko tonttialue on varattu aiesopimuksella FBC Oy:lle. Toteuma 80%.
Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on: • varmistaa osaavan työvoiman saatavuus • luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä.	Yrityskeskushankkeen edistäminen.	Hankkeen toteutusedellytysten luominen sopimuksin ja asemakaavoituksella.	Yrityskeskusten toteutuksen mahdollistava asemakaavoitus tullut vireille.	Kantasatama III asemakaavamuutos on vireillä ja mahdollistaa tarvittaessa yrityskeskusten sijoituksen. Sijainnille on vaihtoehtoja. Toteuma 85%
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	Yritystontteihin liittyvän yhteydenpidon vahvistaminen	Yritysvuoropuhelun parannetut käytännöt ja resurssit	Yritystonttiasiantuntija rekrytoitu	Yritystonttiasiantuntijan tehtäväkuvaa muutettu suurten hankkeiden

				suunnittelun ja toteutuksen koordinoitiin. Rekrytointi siirretty alkuvuoteen 2024. Toteuma 65%
2. Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, perusopetusta ja toisen asteen koulutusta ja terveet, innostavat oppimisympäristöt.	Koulujen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkojen kehittämisen mahdollistaminen maapolitiikan ja kaavoituksen keinoin.	Kaavoituksen valmiusaste.	Karhulan koulukeskuksen asemakaavoitus edennyt ehdotusvaiheeseen.	Asemakaavamuu- tos ehdotus ollut nähtävillä loppuvuodesta 2023. Toteuma 100%
Kehitämme lasten ja nuorten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistäviä toimintatapoja ja rakenteita vahvistamalla dialogista toimintakulttuuria.	Nuorisovaltuuston kuuleminen kaupunkisuunnittelun hankkeissa, lapsivaikutusten arviointi.	Joukkoliikenneasioiden keskustelut nuorisovaltuustolle, Kehitetään lapsivaikutusten arviointia kaavahankkeissa.	Joukkoliikennekeskustelut 2/v nuorisovaltuustossa. Lapsivaikutusten arviointi mukana vähintään 50% soveltuissa kaavahankkeissa.	Joukkoliikennekeskustelut eivät toteutuneet, tavoite ei tällä hetkellä realistinen. Toteuma 0%. Lapsivaikutusten arviointimalli kaavoitushankkeisiin on kehitteillä Toteuma 30%
Edistämme osallistumista harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin.	Joukkoliikenteen palvelutason säilyttäminen iltaisin ja viikonloppuisin	Joukkoliikenteen parhaan palvelutason alueella asuvien osuus asukkaista	Suhteellinen osuus ei pienene	Tarkistetaan palvelutasoselvityksessä 2024
Panostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, varhaiseen tukeen ja puuttumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn	Autottoman arjen mahdollistaminen.	Joukkoliikenteen kahden parhaan palvelutason alueella asuvien osuus asukkaista	Suhteellinen osuus ei pienene	Tarkistetaan palvelutasoselvityksessä 2024
2. UPEAN ELINYMPÄRISTÖN KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
3. Pohjolan puistopääkaupunki Vahvistamme puistokaupunkiprofiilia ja hyödynnämme kansallisen kaupunkipuiston ja kestävän matkailun mahdollisuudet.	Kotka on aktiivinen toimija kansallisten kaupunkipuistojen verkostossa. Edistetään hoito- ja käyttösuunnitelman toteutusta.	Kotkan näkyminen kansallisessa markkinoinnissa.	Kaupunkipuistoja esittelevän videosarjan julkaisu.	Kaupunkipuistovideosarja julkaistu, toteuma 100%.
		Hoito- ja käyttösuunnitelman ajankohtaisten kohteiden toteutus.	Uuden kaupunkipuistoesitteen valmistuminen.	Kaupunkipuistoesite suunniteltu, julkaisu 2024, toteuma 70%

Panostamme monimuotoisen luonnon ylläpitämiseen ja kehittämiseen.	Monimuotoisuustiedon kokoaminen ja siihen perustuva suunnittelu ja maanhankinta.	Monimuotoisuustietokannan valmiusaste, monimuotoisuuskäyttöön osoitetut alueet.	Maakunnallisen luonnon monimuotoisuusselvityksen valmistuminen.	Monimuotoisuusselvitys valmistuu alkuvuodesta, toteuma 90%.
			Saksalan Metso-kohteen hakeminen	Saksalan Metso-kohte esitetty ELYlle, toteuma 100%
Hyödynnämme Kotkan merellisyyden ja kehitämme saariston ja Kymijoen monipuolista käyttöä.	Merellisyyden konkretisointi yhdyskuntarakenteissa ja kehityskohteissa, saariston ja Kymijoen käyttömahdollisuuksien edistäminen.	Merellisyyttä tukevan visiotyön, maanhankinnan ja kaavoituksen eteneminen.	Kaavoitusohjelma -23 sisältää kokonaisnäkemukseen pohjautuen merellisyyden hyödyntämisen kannalta tärkeät kohteet.	Merelliset asuin-kohteet esitetty yleiskaavoituksen tarkastelussa. Kantasataman toteutus käynnissä. Toteuma 70%.
		Osallistuminen Kymijoen käyttöä edistäviin hankkeisiin.	Osallistuminen yhteen Kymijoen käyttöä edistävään hankkeeseen.	Kymijoen käytön edistäminen Latumajan sopimusvalmistelussa, toteuma 25%
Kehitämme kulttuuriperintökohteita (erityisesti Aallon Sunila ja Kymnlinna) matkailukohteina ja asumisen vetovoimatekijöinä.	Sunilan pitkäjänteisen kehitysohjelman käynnistäminen ja hankerahoituksen haku.	Sunilan kehittämistoimenpiteiden toteutuminen.	Sunilan kehitysohjelma on rahoitettu ja käynnissä, asemakaavoitus on luonnosvaiheessa.	Sunilan kehitysohjelmaa ei ole rahoitettu, asemakaava luonnosvaiheessa, toteuma 50%.
	Kymnlinnan käytön suunnittelu.	Kymnlinnan kaavoituksen eteneminen.	Kymnlinnan kaavaehdotus on käsitelty ja alueen avaamiseksi tarvittava valtion rahoitus on varmistettu (KV 14.11.2022)	Kymnlinnan kaavaehdotus odottaa neuvottelua valtion kanssa (myyntiaie), ja valtion rahoitusta ei ole myönnetty. Virkistyskäyttöä edistetty suunnittelulla
4. Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki Nostamme monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi.	Asuinalueiden markkinoinnin, prosessin ja laadun kokonaisvaltainen kehittäminen. Keskustojen elävyydestä ja laadusta huolehtiminen.	Asuinalueiden prosessiin sitoutuminen.	Vastuualuerajat ylittävän, asuinalueiden uuden prosessin hyväksyminen ja käyttöönotto.	Asuinalueiden prosessin yhteiseen laatimiseen ei ole ollut resursseja. Toteuma 5%.
		Asuinalueeseensa tyytyväisten osuus (kaupungin oma seuranta).	Asuinalueeseensa tyytyväisten osuus kasvaa 3v aikavälillä.	Asuinalueeseensa tyytyväisiä ei vielä seurata
		Kaupunkikeskustan elävyydeksi.	Kaupunkikeskustan elävyydeksi ei heikkene tai parane.	Kaupunkikeskustan elävyydeksissä hienoista laskua.
Edistämme etätöiden ja monipaikkaisuuden	Asiakastietoon pohjautuva monipaikkaisuus	Tarjolla ja valmisteilla olevat kohteet.	Asiakastietoa hankittu ja mahdollisuuksia	Asiakastiedon hankintaa ei tehty

edellytyksiä (digitaaliset yhteydet, yhteisöt, tilat)	vetovoimaisten kohteiden luominen.		kohteiksi tältä pohjalta tunnistettu.	resurssitarpeen vuoksi. Toteuma 0%
Kehitämme joukkoliikennettä ja kestävästi liikkumisen olosuhteita.	Joukkoliikenteen reitistöjen ja aikataulujen kehitystyö, joukkoliikennepalvelujen kehittäminen. Kestävän liikkumisen väylä- ja palveluiden kehittäminen.	Linjasto- ja aikatauluselvitykset. Pysäkkien ja liityntäpysäköinnin parannukset. Uudet joukkoliikennepalvelut. Kestävän liikkumisen väylä- ja palveluparannukset.	Itäisen Kotkan joukkoliikenneselvitys ja aikataulumuutokset valmistuvat päätöksentekoon. Ensimmäiset pysäkinäytöt otetaan koekäyttöön. Lähimaksun käyttöönotto joukkoliikenteessä.	Laajemmat linjastojen ja aikataulujen selvitykset tehdään vuonna 2024 valmistuvan joukkoliikenteen tavoitepalvelutason jälkeen. Säästöpainetta estää joukkoliikennetarjonnan laajentamista. Digitaalisia pysäkinäytöksiä 8 kpl käytössä Kotkassa. Lähimaksu lopullisesti käyttöön 2024 puolella. Toteuma 65 %
5. Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki Helpotamme tapahtumien ja kulttuurin tekemistä.	Lupakäytäntöjen selkeyttäminen asiakkaille; tiedon löydettävyyden parantaminen	Palaute tapahtumanjärjestäjiltä	Kotkan kaupungin lupakäytännöt koetaan selkeiksi ja helposti saataviksi	Lupaohjeet on koettu selkeiksi, ja ne on koottu yhdelle nettisivulle. Sivusto ei kuitenkaan ole helposti löydettävissä.
Kehitämme tapahtuma- ja kulttuurialan toiminnan sekä tapahtumaliiketoiminnan edellytyksiä.	Kantasataman toimintaympäristön ja muiden kulttuurialan ja tapahtumien kohteiden kehittäminen	Valmistuneet uudet tai kehitetyt kohteet ja tapahtumia edistävät käytännöt.	Kantasataman tapahtuma-aukion valmistuminen käyttöön.	Aukio on suunniteltu ja sen pohjatyöt osin tehty, toteuma 25%
3. Yhteinen Kotka				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
6. Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Asukasraatien kokeileminen ja käyttöönotto.	Toimivien asukasraatien määrä.	Joukkoliikenteen asukasraati aloittaa toimintansa.	Asukasraatia ei otettu käyttöön; resurssi ja palvelujen kehittämisvaihe eivät mahdollista tätä. Toteuma 0%.
Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveysliikunnan mahdollisuuksia.	Arkiliikunnan edistäminen kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiä ja pyöräpysäköintiä kehittämällä.	Kävelyn ja pyöräilyn yhteyksien ja pyöräpysäköinnin toteutetut kehityskohteet	Paimenportin seisakkeen kulkuyhteys ja liityntäpysäköinti suunniteltu.	Suunnittelu toteutunut, 100%.
7. Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri	Lautakunnan ennakkoesittelyt laajoista hankkeista.	Lautakunnan oman toiminnan arviointi	Päätöksenteko arvioidaan sujuvaksi ja ilmapiiri hyväksi	Ennakkoesittelyt toteutuneet, itsearviointia ei ole

Panostamme parhaaseen päätöksenteon ilmapiiriin ja sujuvuuteen kaikilla tasoilla				suoritettu, toteuma 90%.
Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Toimitilojen ajantasaisuus, sisäiset koulutukset ja tapaamiset.	Kaupunkisuunnittelun oman toiminnan arviointi ja tapahtumakalenteri	Toimitilat koetaan tarkoituksenmukaisiksi ja viihtyisiksi. Vastuualueen tapaamiset koetaan hyväksi ja riittäviksi.	Yksiköiden tilaongelmia on ratkottu ja tiloja arvioitu, oman toiminnan arviointia ei järjestetty.
8. Kokonaisturvallisuuden kärkekaupunki Toteutamme kokonaisvaltaista turvallisuusyhteistyötä ja riskienhallintaa.	Vastuualueen päivitetty varautumissuunnitelmat ja poikkihallinnollinen harjoittelu.	Varautumissuunnitelmi en tarkistusrytmi.	Suunnitelmat 1krt/ 2v.	Suunnitelmatarkistus 2025.
		Pidetty ja analysoidut harjoitukset.	Harjoitukset ja kehitysehdotukset 1krt/ v.	Harjoituksissa oltu mukana. Toteuma 100%
Edistämme arjen turvallisuutta.	Liikenneturvallisuuden ja julkisen tilan koetun turvallisuuden parantaminen	Liikennevahinkojen määrä ja vakavuus.	Liikennevahinkojen määrä ja vakavuus laskevat	Karhulan koulukeskuksen ja keskustan liikennealueiden yleissuunnittelu.
Kehitämme toimintaamme kyberturvallisuuden kärkekaupunkina ja vahvistamme kyberosaamisen asiantuntijuutta.	Kaupunkisuunnittelun digitaalisten palvelujen ja jaettavien aineistojen tieto- ja kyberturvallisuuden varmistaminen.	Varmistettujen digipalvelujen ja aineistojen osuus julkaistuista.	50%	Sisäisissä ja ulkoisissa rajapinnoissa sekä muissa jaettavissa aineistoissa on huomioitu kyberturvallisuuden tiukentuneet tarpeet.

TEKNISET PALVELUT

1. OPPIVA JA YRITTÄVÄ KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
1. Elinvoimainen ja yritysmäinen korkeakoulu Kasvatamme yliopisto-, korkeakoulu- ja TKI-toiminnan määrää, laatua ja vaikuttavuutta.	Rakennetun ympäristön ylläpidon palvelutuotanto on asiakaslähtöistä, ohjaus on tietoon perustuvaa, tiedolla johdettua, digitalisaatiota hyödyntävää ja tähtää kaikissa olosuhteissa tapahtuvaan yhteistyöhön.	Yhteiset ns. Hackatlon-kaltaiset työpajat asiakastiedon keräämiseksi ja toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi (krt/vuosi)	1 krt / vuodessa	Ei ole toteutettu
	Kannustamme ja tuemme vastuualueen henkilöstön jatko-opintoja.	Korkea-asteen jatkotutkinnot (kpl/vuosi)	1 kpl / vuosi	2 kpl
	Tuemme taitotiedolla laadukasta yliopisto-,	Toimintaosallisuus (kpl/vuosi)	1 kpl / vuosi	2 kpl

	korkeakoulu- ja TKI-toimintaa.			
		Tieto-osallisuus (kpl/vuosi)	1 kpl / vuosi	0 kpl
Luomme yrityksille vetovoimaisen toiminta- ja investointiympäristön perustuen vahvuksiimme mm. Suomen suurimpana vientisatamana.	Ylläpidämme ja tuemme osaltamme vientisataman toimintaedellytyksiä kaikissa olosuhteissa.	Tie- ja rataverkkoa täydentävän kaupungin omistaman infran kunnossapito (Silta/vuosi)	2 Siltaa / vuosi (kaikki sillat 30v:ssa)	2 siltaa/ vuosi
		(Katu-km/vuosi)	20 Katu-km / vuosi (kaikki kadut 15v:ssa)	6,8 km/ vuosi
		(KLV-km/vuosi)	10 KLV-km / vuosi (kaikki kevyenliikenteen väylät 10v:ssa)	0,6 km/vuosi
Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on: • varmistaa osaavan työvoiman saatavuus • luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä.	Hyödynnämme hankintavolyymia, laatupisteytyksiä ja toimintaa kokonaisturvallisuuden tutkimusalueella, osaamista edellyttävien henkilöstövaltaisten palveluiden tuottamisessa sekä palvelutuotannon ja paluuvirtojen laadun kehittämisessä.	Yhteisten ns. Hackatlon-tyyppisten työpajojen järjestäminen asiakas- ja kumppanuustiedon keräämiseksi ja toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi ja tavoitteissa onnistumiseksi. (krt/vuosi)	1 krt / vuodessa	Kiinteistönhoidolla ja puhtauspalveluilla on tiivis yhteistyö Ekamin kanssa.
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	Hyödynnämme hankintavolyymia, laatupisteytyksiä ja kokonaisturvallisuuden tutkimusaluetta palveluiden tuottamisessa ja palvelutuotannon laadun kehittämisessä.	Yhteisten ns. Hackatlon-tyyppisten työpajojen järjestäminen asiakas- ja kumppanuustiedon keräämiseksi ja toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi (krt/vuosi)	1 krt / vuodessa	Vuoropuhelua yrityksen kanssa on lisätty merkittävästi.
Varmistamme yrittäjyyskasvatuksen toteutumisen kaikilla koulutustasoilla.	Hyödynnämme hankintavolyymia, laatupisteytyksiä ja kokonaisturvallisuuden tutkimusaluetta yrittäjyyskasvatuksen toteutumiseksi kaikilla koulutustasoilla.	Yhteisten ns. Hackatlon-tyyppisten työpajojen järjestäminen asiakas- ja kumppanuustiedon keräämiseksi ja toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi (krt/vuosi)	1 krt / vuodessa	Ei ole toteutunut
2. Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, perusopetusta ja toisen asteen koulutusta ja	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste. (läpimenoaika / ilmoitus).	KA 3 h / ilmoitus	Päiväkodit 2,2h Koulut 1,7h

terveet, innostavat oppimisympäristöt.				
Kehitämme lasten ja nuorten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistäviä toimintatapoja ja rakenteita vahvistamalla dialogista toimintakulttuuria.	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste. (läpimenoaika / ilmoitus).	KA 3 h / ilmoitus	Päiväkodit 2,2h Koulut 1,7h
Edistämme osallistumista harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin.	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste. (läpimenoaika / ilmoitus).	KA 3 h / ilmoitus	Päiväkodit 2,2h Koulut 1,7h
Panostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, varhaiseen tukeen ja puuttumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste. (läpimenoaika / ilmoitus).	KA 3 h / ilmoitus	Päiväkodit 2,2h Koulut 1,7h
2. UPEAN ELINYMPÄRISTÖN KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
3. Pohjolan puistopääkaupunki Vahvistamme puistokaupunkiprofilia ja hyödynnämme kansallisen kaupunkipuiston ja kestävän matkailun mahdollisuudet.	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste. (läpimenoaika / ilmoitus).	KA 1 työpäivä / ilmoitus	Rakennetun ympäristön osalta ei ole käytössä vikailmoitusjärjestelmä. Palautteiden käsittelyssä pyritään 5 pv vasteaikaan.
Panostamme monimuotoisen luonnon ylläpitämiseen ja kehittämiseen.	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste. (läpimenoaika / ilmoitus).	KA 1 työpäivä / ilmoitus	Rakennetun ympäristön osalta ei ole käytössä vikailmoitusjärjestelmä. Palautteiden käsittelyssä pyritään 5 pv vasteaikaan.
Hyödynnämme Kotkan merellisyyden ja kehitämme saariston ja Kymijoen monipuolista käyttöä.	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste. (läpimenoaika / ilmoitus).	KA 1 työpäivä / ilmoitus	Rakennetun ympäristön osalta ei ole käytössä vikailmoitusjärjestelmä. Palautteiden käsittelyssä pyritään 5 pv vasteaikaan.
Kehitämme kulttuuriperintökohteita (erityisesti Aallon Sunila ja Kymminlinna) matkailukohteina ja asumisen vetovoimatekijöinä.	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste. (läpimenoaika / ilmoitus).	KA 1 työpäivä / ilmoitus	Rakennetun ympäristön osalta ei ole käytössä vikailmoitusjärjestelmä. Palautteiden käsittelyssä pyritään 5 pv vasteaikaan.
4. Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste.	KA 1 työpäivä / ilmoitus	Rakennetun ympäristön osalta ei ole käytössä vikailmoitusjärjestelmä

Nostamme monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi.		(läpimenoaika / ilmoitus).		ä. Palautteiden käsittelyssä pyritään 5 pv vasteaikaan.
Edistämme etätyön ja monipaikkaisuuden edellytyksiä (digitaaliset yhteydet, yhteisöt, tilat).	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste. (läpimenoaika / ilmoitus).	KA 1 työpä / ilmoitus	Rakennetun ympäristön osalta ei ole käytössä vikailmoitusjärjestelmä ä. Palautteiden käsittelyssä pyritään 5 pv vasteaikaan.
Kehitämme joukkoliikennettä ja kestävästi liikkumisen olosuhteita.	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste. (läpimenoaika / ilmoitus).	KA 1 työpä / ilmoitus	Rakennetun ympäristön osalta ei ole käytössä vikailmoitusjärjestelmä ä. Palautteiden käsittelyssä pyritään 5 pv vasteaikaan.
Kehitämme liikunnan ja hyvinvoinnin palveluita.	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste. (läpimenoaika / ilmoitus).	KA 1 työpä / ilmoitus	Palautteiden käsittelyssä pyritään 5 pv vasteaikaan.
5. Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki Panostamme monipuoliseen ja saavutettavaan kulttuuriin, tapahtumiin ja kulttuurihyvinvointitoimintaan	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste. (läpimenoaika / ilmoitus).	KA 1 työpä / ilmoitus	Palautteiden käsittelyssä pyritään 5 pv vasteaikaan.
Helpotamme tapahtumien ja kulttuurin tekemistä	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste. (läpimenoaika / ilmoitus).	KA 1 työpä / ilmoitus	Palautteiden käsittelyssä pyritään 5 pv vasteaikaan.
Kehitämme tapahtuma- ja kulttuurialan toiminnan sekä tapahtumaliiketoiminnan edellytyksiä.	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste. (läpimenoaika / ilmoitus).	KA 1 työpä / ilmoitus	Rakennetun ympäristön osalta ei ole käytössä vikailmoitusjärjestelmä ä. Palautteiden käsittelyssä pyritään 5 pv vasteaikaan.
3. YHTEINEN KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
6. Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste. (läpimenoaika / ilmoitus).	KA 1 työpä / ilmoitus	Yhteistyö Remppapajan kanssa jatkuu, hankinnoilla työllistäminen Karhulan alakoulussa.

Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveysliikunnan mahdollisuuksia.	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutilauskanava) palveluvaste. (läpimenoaika / ilmoitus).	KA 1 työpv / ilmoitus	Rakennetun ympäristön osalta ei ole käytössä vikailmoitusjärjestelmä. Palautteiden käsittelyssä pyritään 5 pv vasteaikaan.
Luomme toimivat työllisyyspalvelut, jotka vastaavat sekä yksilön että elinkeinoelämän tarpeisiin	Tuomme työvalmennuksen lähemmäksi kaupungin palvelutuotantoa.	Työvalmennettavia tukikohdassa (henkilöä / vuosi)	25 / vuosi	Työllistettyjä 10 hlö Kuntouttava työtoiminta 4 hlö Ekamin opiskelijoita 4 hlö
7. Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri Panostamme parhaaseen päätöksenteon ilmapiiriin ja sujuvuuteen kaikilla tasoilla	Päätöksentekoa tuetaan ajankohtaisella ja kattavalla tilannekuvalla.	Ajankohtaisiin asioihin tuodaan tietoa toimenpiteiden etenemisestä. (valmiusaste / hanke, yksikkö tai ohjelma)	100 % (tieto on esimerkiksi kaikkia toimintayksiköitä läpileikkaava)	Päätöksentekoon vaikuttavia asioita on avattu ja perusteltu riittävästi.
Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Työtyytyväisyys- ja työympäristön laatuksely. (Likert-asteikko 1-5, jossa 1 on heikko, 3 EOS ja 5 erinomainen)	KA > 3	Kyselyä ei ole toteutettu vuonna 2023
Vahvistamme kotkalaista ilmapiiriä - teemme yhdessä ja menestymme.	Hyödynnämme hankintavolyymia, laatupesteytyksiä ja kokonaisturvallisuuden tutkimusaluetta palveluiden tuottamisessa ja palvelutuotannon laadun sekä kestävän kilpailuedun kehittämisessä.	Yhteisten ns. Hackaton-tyyppisten työpajojen järjestäminen asiakas- ja kumppanuustiedon keräämiseksi ja toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi (krt/vuosi)	1 krt / vuodessa	Työpajaa ei ole järjestetty.
8. Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki Toteutamme kokonaisvaltaista turvallisuusyhteistyötä ja riskienhallintaa.	Hyödynnetään Kaakkois-Suomen Turvapuistoa (KSTP) kokonaisturvallisuuden tutkimus- ja tapahtuma-alueena luoden uutta, osallistavaa turvallisuuskulttuuria.	KSTP:n toimintaan osallistuneiden turvallisuustoimijoiden määrä (turvallisuustoimija tarkoittaa yksilöä ja/tai organisaatiota) (toimijoita / vuosi)	200 / vuosi	Tavoite saavutettiin. Turvallinen Kaakko 23 – tapahtumassa oli yli 600 kävijää ja se järjestettiin yli 10 turvallisuustoimijan yhteistyönä.
Edistämme arjen turvallisuutta.	Hyödynnetään Kaakkois-Suomen Turvapuistoa (KSTP) kokonaisturvallisuuden tutkimus- ja tapahtuma-alueena luoden uutta, osallistavaa turvallisuuskulttuuria.	KSTP:n toimintaan osallistuneiden turvallisuustoimijoiden määrä (turvallisuustoimija tarkoittaa niin yksilöä, yhteisöä kuin organisaatiota) (toimijoita / vuosi)	200 / vuosi	Tavoite saavutettiin. Turvallinen Kaakko 23 – tapahtumassa oli yli 600 kävijää ja se järjestettiin yli 10 turvallisuustoimijan yhteistyönä.
Kehitämme toimintaamme kyberturvallisuuden kärkikaupunkina ja vahvistamme kyberosaamisen asiantuntijuutta.	Kyberosaamisen asiantuntija muutosjohtaa ja luotsaa palveluiden kyberturvallista rakentumista.	Aloittanut vakituinen henkilö	100 % (= 1 henkilö)	Turvallisuuspäällikö aloitti virassa elokuussa 2023.

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

HYVINVOINTI JA TERVEYS

1. OPPIVA JA YRITTÄVÄ KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
1. Elinvoimainen ja yritysmäinen korkeakoulukaupunki Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on: - varmistaa osaavan työvoiman saatavuus - luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä	Valmistaudutaan työllisyyspalveluiden siirtoon kunnille järjestämällä säännölliset kaupungin ja yritysten yhteistyötapaamiset, joissa mukana kaupungin työllisyyskoordinaattori	Tapaamisten lukumäärä	10	Työllisyyskoordinaattori/projektipäällikkö on osallistunut kolmeen kaupunginjohtajan ja yrittäjien tapaamiseen. Lisäksi työllisyyskoordinaattori/projektipäällikkö on tavannut useita Cursor Oy:n edustajia eri työryhmissä.
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	Säännölliset tapaamiset yritysten ja Cursorin kanssa.	Tapaamisten lukumäärä	10	Kolme tapaamista toteutunut ja lisäksi tapaamiset Cursorin kanssa.
		Työllisyysfoorumin järjestäminen	Kaksi kertaa vuodessa	Työllisyysfoorumi järjestetty 30.3. ja 31.10.2023
2. UPEAN ELINYMPÄRISTÖN KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
4. Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki Kehitämme liikunnan ja hyvinvoinnin palveluita.	Kesäkauden piha, puisto ja ulkojumpat	Kävijämäärät	2000	4521
	VIP-kortit	Jaetut kortit Käyttömäärä	800	Jaettuja VIP kortteja 360 kpl, VIP-korttien käyttökerrat 01–12/2023 välisenä aikana 3227 kertaa
	Erityisliikuntakortit	Kävijämäärä		335
5. Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki Panostamme monipuoliseen ja saavutettavaan kulttuuriin, tapahtumiin ja kulttuurihyvinvointitoimintaan.	Kaikukortin käyttöönoton jalkauttaminen.	Jaettu korttimäärä (lkm)	1000	1270
	Maksuton hyväntuulen messut 2023 tapahtuma	Kävijämäärä	10000	10349
Helpotamme tapahtumien ja kulttuurin tekemistä.	Olemme aktiivisesti mukana järjestämässä	Tapahtumien lukumäärä,	10	13

	erilaisia yhteistilaisuuksia, infotilaisuuksia ja tapahtumia eri toimijoiden kanssa	osallistujien lukumäärä	500	yli 10 000
Kehitämme tapahtuma- ja kulttuurialan toiminnan sekä tapahtumaliiketoiminnan edellytyksiä	Hyvän tuulen messut 2023 valmistelu ja toteutus, joilla lisätään hyvinvointia, terveyttä ja arkiturvallisuutta.	Osallistujamäärä	10000	10349
	Tapahtumalla edistetään Kotkan positiivista imagoa sekä pito – ja vetovoiman lisäämistä.	Näytteilleasettajien määrä	50	98
		Palautteiden keräys sähköisellä kävijäkyselyllä sekä lähtöhaastattelulla	1000	250
3. YHTEINEN KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
6. Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveysliikunnan mahdollisuuksia.	Liikuntatapahtumien järjestäminen kuntalaisille.	Tapahtumien lukumäärä	10	12
Luomme toimivat työllisyyspalvelut, jotka vastaavat sekä yksilön että elinkeinoelämän tarpeisiin.	TE 2025 uudistuksen valmistelu	Organisointumallista päätös	Toukokuu 2023	Päätös tammikuun 23
	Organisointumallin yhteistyösopimukset	Sopimukset valmiina	Touko-kesäkuu 2023	Sopimukset valmiina 6/23
	Strategiatyön aloitus	Työllisyysstrategian valmistuminen	Lokakuu 2023	Ei toteutunut
7. Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Vastuualueella yhteiset toimitilat	Toteutuu	Kyllä/Ei	Kyllä
	Henkilökunnan tyhy- ja virkistytymispäivät	Henkilösuunnitelman mukainen toteutus	Kyllä/Ei	Kyllä
Vahvistamme kotkalaista ilmapiiriä - teemme yhdessä ja menestymme.	Hyvän Tuulen messut 2023	Järjestetään	Kyllä/Ei	Messut toteutuvat
	Osallisuussuunnitelman mukainen toiminta	Osallisuussuunnitelman toimenpiteiden toteutus	Kyllä/Ei	Kyllä

	Osallistuva budjetointi	Toteutuminen	Kyllä/Ei	Kyllä
	Hyvinvointitapahtumat	70-vuotiaiden juhlan järjestäminen	Kyllä/Ei	Kyllä
		Markkinat	5 kertaa vuodessa. Kevät ja syyskausi ympäri vuoden	Kolme kertaa osallistuttu
	Ryhmäliikunta	Järjestetään	Tammi-toukokuu	Kävijämäärä 2943
	Kesäliikunta	Järjestetään	Kesä-elokuu	Kävijämäärä 4521
	Testausasema	Tehdyt testit	Kävijämäärä Testien määrä	285 373
	Liikuntaneuvonta	Asiakkaiden määrä	Ympäri vuoden	276
	Erityisliikuntakortit	Itsenäinen kuntoutuminen	Myönnetty korttimäärä	355
	Vapaaehtoistoiminnan näkyvyyden lisääminen Ikäihmisten neuvoston ja vammaisneuvoston kokoukset	Kokouskerrat		Eri verkostot yhdeksän kokousta, Pasaati 14.2. Yhdistystreffit 4.5. Esteetön Kotkapäivä 17.5. Kotkapäivä 19.5. vapaaehtoisten piknik 28.8, kaksi kertaa vapaaehtoisten digitukijoiden koulutus
	Ikäihmisten neuvoston ja vammaisneuvoston kokoukset	10 kokousta vuodessa	Kokouskerrat	Ikäihmisten neuvosto kokoontui yhdeksän kertaa. Vammaisneuvosto kokoontui kymmenen kertaa
8. Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki Edistämme arjen turvallisuutta.	Kaakkois-Suomen yhteinen turvallisuussuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen	Turvallisuussuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen	Kyllä/ei	Ohjelma valmistellaan Kymenlaakson laajuisena, joka valmistui vuoden loppuun mennessä.

NUORISOTYÖ

1. OPPIVA JA YRITTÄVÄ KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
1. Elinvoimainen ja yritysmyönteinen korkeakoulukaupunki Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden	Tarjoamme opiskelijoille työssäoppimis- ja harjoittelupaikkoja sekä opinnäytetyöaiheita	harjoittelupaikat; opiskelijoiden ja harjoittelijoiden määrä	5 henkilöä	Yhteensä 9 henkilöä Nuorisotila Kulmalla toteutui nuoriso- ja yhteisöohjaaja opiskelijan harjoittelu 16.1. - 24.2.2023. Mopopajalla toteutettiin yhden nuoren

kanssa, minkä tavoitteena on: • varmistaa osaavan työvoiman saatavuus • luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä.				työssäoppimisjakso 27.2 - 19.5.2023. Yksi Nuoriso- ja yhteisöohjaaja-harjoittelija 14.8 - 2.10 Nuorisotila Welhossa 1 opiskelija 1 työkokeilija ajalla marraskuu-joulukuu 1 työssäoppija Ohjaamalla on ollut työkokeilija ajalla 6.3.- 6.4. sosionomiopiskelija harjoittelu ajalla 11.4.-26.5. ja kasvatus- ja ohjauksen perustutkinnon opiskelija 4.9- 20.12.
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	Ohjaamo rekrytointitoiminta	järjestetyt tapahtumat	2 tapahtumaa	3 tapahtumaa Ohjaamo on järjestänyt yhdessä Te-toimiston kanssa Työnhaun pikatreffit 29.3.2023 31.5.2023 ja 18.10.2023
Varmistamme yrittäjyyskasvatuksen toteutumisen kaikilla koulutustasoilla.	kesätyöyrittäjä	määrä	5	4 aloittanutta kesätyöyrittäjää (kelpoisia hakijoita 6, joista kaikki eivät halunneet kesätyöstä esim. saatuaan muun kesätyön)
2. Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, perusopetusta ja toisen asteen koulutusta ja terveet, innostavat oppimisympäristöt	nonformaali oppimisympäristö verkossa	digitaalinen nuorisotyö työmuotona	kaikki nuorisotilat	Osallistettu nuoria digitaalisissa alustoissa mm. seksi- ja liikenneturvallisuus teemaviikoilla. (kahootit, snapchat, instagram) Elämäntaidot Snäpchat sovelluksessa nuoria kohdatessa.
Kehitämme lasten ja nuorten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistäviä toimintatapoja ja rakenteita vahvistamalla dialogista toimintakulttuuria	Nuorisovaltuuston toiminta	säännölliset kokoukset Tapahtumat, tilaisuudet	kokoukset 1 krt/kk (kesätauko heinäkuu) 2	Nuorisovaltuustolla 10 epävirallista kokousta 2 Nuvan ja kh:n yhteinen tilaisuus 27.4 Nuorisovaltuustoon toteutunut Gaala. Nuorisovaltuuston toteutuneet vaalit.
	Lasten vaikuttamistoiminta,	Toiminnan käynnistäminen	Käynnistetty	Lasten vaikuttamispäivä 17.4. teams toteutus suunnattu 1-6 lk, mukana 9 koulua ja yhteensä noin 90 oppilasta Syksyllä 28.11. toteutettiin Lasten vaikuttamispäivä 6 lk. oppilaille Teamsissa mukana kolme koulua ja n. 30 oppilasta.
	Alueellista matalan kynnyksen toiminnallista osallisuutta	Nuorten osallistaminen toiminnan suunnitteluun ja	Nuoret osallistuvat ja heillä on	Tammi-helmikuussa tehty koululaiskysely harrastustoiveista (Harrastamisen suomen

		toteutukseen – kysely nuorille toteutumisesta	osallisuuden tunne	malli) Talokokoukset, apuohjaajatoiminta, Kanuunan ”tilatoimintaan osallistuvien nuorten kysely”. Osallistaminen on osana jatkuvaa toimintaa (esim. jokaisessa tiimipalaverissa käydään ensimmäisenä läpi nuorilta tulleet toiveet. (nuorisotilat) Mopopaja toiminta on tulos nuorten osallisuudesta. Liikkuva nuorisotyön toimintaa toteutetaan nuorten osallisuuden kautta.
	Osallistuminen kaupungin osbuun	Nuorten omien osbutilaisuuksien määrä	4	Osbu esittelyä ja ehdotusten jättämisen markkinointia arjen työn sisällä
Edistämme osallistumista harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin	Kerhotoiminta ja pienryhmätoiminta	Toiminnan järjestäminen	2 kerhoa	3 kerhoa: 1) pelitoiminta yhteistyössä Kotkan kaupunginkirjaston kanssa; avoin lauta- ja korttipelitoiminta, kevätkausi Fifa turnaukset 2) tyttökerho kevätkaudella 3) viikoittainen kuntosaliryhmä (kevätkausi ja loka- marraskuussa)
	Harrastamisen Suomen mallin toiminta	Paikallisen toimintamallin luominen kuntaan	Malli valmis	Harrastamisen Suomen malli valmis, toimintaan osallistui lukuvuonna 22–23 498 lasta, 31 kerhoon. Lukukauden 2023- 2024 syyslukukaudella aloitettu 29 kerhoa, joihin osallistui 342 lasta ja nuorta.
	Retket	Retkien toteutuminen	5 retkeä	12 retkeä Toteutettu: laskettelukeskus Himokselle 28.2 seutukunnallisena yhteistyönä, luontoretki Räskiin, apuohjaajatoiminnan retket Niinlahteen ja Linnanmäelle. Teltta-welho yön yli telttaretki, piknikretket (3) Katariinanniemeen, skeittihallin avajaisiin osallistuminen Alakoululaisten luontoretket 3 kertaa syksyllä 23
Panostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, varhaiseen tukeen ja puuttumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.	Avoin nuorisotilatoiminta	Toiminnan järjestäminen	3 nuorisotilaa Toiminta toteutuu	Avoin nuorisotilatoiminta toteutettu mahdollisimman laajasti 3 iltaa/vkossa, lisäksi bonuspäiviä sekä toteutettu nuorten toiveita aukioloaikojen suhteen. Kesän päiväleirit ja niissä ilmainen ruokailu lasten käyntikerrat yhteensä 869. Skeittihallilla toteutettu

				pienryhmä, "skeittikoulu" maanantaisin.
	Liikkuva nuorisotyö	Työmuodon jatko turvattu		Liikkuvan nuorisotyön työmuoto on turvattu (työntekijäresurssit, auto, toimintakulut)
	Kouluyhteistyö	Toimiva yhteistyö koulujen kanssa	Yläkoulut	Huoltajayhteistyö vahvaa ja ennaltaehkäisevää. Ryhmäytykset, tukioppilastoiminta, liikenne ja seksuaalisuus teemapäivät, kulttuuriviikot, vanhempainillat kouluilla. Lumikemu tapahtuma, perhekeskusverkoston kevät- ja syksy päivät. Yläkouluikäisille suunnattuja harrastekerhoja lukuvuonna 22-23 7 kappaletta, lajikokeiluja kahdella yläkoululla 893 nuorta käynyt (yksilökäynnillä)
	Palveluohjaus (Ohjaamo)	Palveluohjaukseen osallistuneiden asiakkaiden määrä	600 henkilöä	Ohjaamalla palveluohjauksessa
2. UPEAN ELINYMPÄRISTÖN KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
3. Pohjolan puistopääkaupunki Vahvistamme puistokaupunkiprofiilia ja hyödynnämme kansallisen kaupunkipuiston ja kestävän matkailun mahdollisuudet.	Nuorisoleirialueiden tarjoaminen retki- ja leiritoimintaan	leirialueiden käyttöaste	Luovi 70% Lintukoto 50% Niinlahti 30% Santaranta (kesäkausi) 25 %	Luovi 73,7 % Lintukoto 45,2 % Niinlahti 21,4 % Santaranta (kesäkausi) 32,6 %
4. Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki Edistämme etätyön ja monipaikkaisuuden edellytyksiä (digitaaliset yhteydet, yhteisöt, tilat).	Liikkuvan nuorisotyön palvelut syrjäseutu ja palvelujen katvealueilla	Palvelun tarjonta	3 iltaa viikossa ympäri vuoden (kesätauko heinäkuu)	Wauto on liikkunut vähintään kolmena iltana viikossa. Wauto liikkuu nuorten kutsujen mukaan, jos kutsuja ei tule, työtä tehdään etsivällä otteella. Toiminta on kaikille avointa Wauto mahdollistaa työskentelyn kuntien raja-alueilla ja nuorisotyöllisillä katvealueilla. Lisäksi osallistumisia eri yhteisöiden tapahtumiin. Elo- syyskuussa uutena toimintamuotona MiniWalkers (5.-6.lk) tavoitettuja nuoria 66. Wautotoiminnassa kohdattuja nuoria yhteensä 2740 + tapahtumissa 300
Kehitämme liikunnan ja hyvinvoinnin palveluita.	Skeittihallin toiminta	Toiminnan käynnistäminen	Käynnistetty	Skeittihalli avattiin 13.2.2023. Toimintailtoja oli keväällä kolme viikossa,

				lokakuusta eteenpäin skeittihalli oli auki jokaisena viikonpäivänä. Perjantai-iltojen aukioloja on avustanut Nauris BMX-yhdistys ja viikonloppuja Kotka Skate Ry.
5. Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki Panostamme monipuoliseen ja saavutettavaan kulttuuriin, tapahtumiin ja kulttuurihyvinvointitoimintaan.	Tarjotaan nuorille musiikin harrastajille harjoitustiloja (bändikämpät)	Bändikämppien käyttöaste (14 kämpä)	käyttöaste 100%	Käyttöaste 100% Käyttäjissä ollut vaihtuvuutta, mutta käyttöaste pysyi koko vuoden 100%. Lähes kaikki käyttäjät nuorisolain ikäluokan mukaisia. Nuorisotilatoimintaan sisällytetty mahdollisuus kulttuurihyvinvointitoimintaan (spraymaaliseinät, musaluokan käyttömahdollisuus, leffapäivät).
Helpotamme tapahtumien ja kulttuurin tekemistä.	Haettavat projektivastukset, Tilojen tarjoaminen ja laitteiden lainaus Nuorten tukeminen tapahtumatuotannossa	Budjettiin varattu avustusraha myönnetty Asiakaspalautteet Nuorten omat tapahtumat ja projektit	100% Tyytyväiset asiakkaat selkeänä enemmistönä 2 tapahtumaa/projektia	111% Palautteita on annettu arjessa sanallisesti, myös Ruorin kautta, pääosin olleet myönteisiä ja sisältäneet mm. kehittämis ehdotuksia (eritoten leirialueet) 2 1) Projektiraha tanssillinen ryhmä Fione 2) Mopotapahtuma Lelun moottoriradalla 25.8 Haminassa yhteistyössä lähikuntien nuorisotoimien ja mopopajojen kanssa. Tapahtumassa n. 300 kävijää.
3. YHTEINEN KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
6. Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa	3.sektorin toimijoiden tukeminen tarjoamalla toimintaan tiloja (kierrätys-, taide-, kutomo-, harrastetoiminta)	Tilat käytössä	Aktiivinen toiminta tiloissa	Nuorisotila Kulman, yhteisötila Messin ja nuorisotila Mestan tiloja on tarjottu käyttöön 3.sektorin toimijoille. Toivo Pekkasen koulun tiloissa toimivat Nuorisoteatteri, Kanvaasi, Kutomo, ja Kotkan kierrätyspaja. Ympäristötilassa toimii Kotkan Pienoisähkö-autokerho, Satamakadulla toimivat Kotkan kierrätys -ja avustus ry sekä pyöräpaja
Luomme toimivat työllisyyspalvelut, jotka	Ohjaamotoiminta	Ohjaamon moniammatillinen palvelutarjonta	Toteutunut toiminta	Ohjaamon viikkotoiminta on toteutunut pääsääntöisesti lukujärjestyksen mukaan

				ole toistaiseksi toteutettu.
3. YHTEINEN KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
6. Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Seuraparlamentti/seurafoorumi	Toteutuneet foorumit	Järjestetään kaksi (2) seurafoorumia vuodessa	Pidettiin suunnitelman mukaiset kaksi seurafoorumia, aktivoitu yhteydenpitoa seuroihin myös muutoin
Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveysliikunnan mahdollisuuksia.	Matalan kynnyksen ryhmien käynnistäminen yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa	Toteutuneet matalan kynnyksen ryhmät kpl/v.	30 ryhmää eri-ikäisille kaupunkilaisille	Matalan kynnyksen Kotkan kuntopolkuhanke käynnistetty ulkopuolisen rahoituksen avulla ja useita ryhmiä aloitti toimintansa. Hankkeen ryhmissä yhteensä n. 3000 maksutonta liikuntakokeilua
7. Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Liikuntapalvelut toteuttaa turvallisemman tilan periaatteita	Järjestetyt koulutukset, kpl	Liikuntapalveluiden henkilökunta on koulutettu turvallisemman tilan periaatteisiin, 3 koulutusta	Turvallisemman tilan koulutukset aloitettu suunnitelman mukaisesti.

KULTTUURI

1. OPPIVA JA YRITTÄVÄ KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
2. Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, perusopetusta ja toisen asteen koulutusta ja terveet, innostavat oppimisympäristöt.	Museo: Museo osallistuu aktiivisesti asukkaiden koulutuspolkuun	Kulttuuripolkutarjontaa n osallistuvien luokkien ja ryhmien lukumäärä	Kaikki ensimmäiset luokat käyvät museossa vuoden aikana	Keväällä osallistujia 338 koululaista, 25 aikuista. Koko lukuvuoden 2022/2023 tulos oli 77,4% kaikista ekaluokista.
	Kirjasto: Kirjasto osallistuu lasten kulttuurikasvatukseen omalla	Kirjasto: Vuonna 2019 yli 90 % esikoululaisista ja nelosluokkalaisista osallistunut kirjaston	Jokainen esikoululainen ja nelosluokkalainen Osallistuu kirjaston	16 esiopetus- ja 25 neljättä luokkaa.

	kulttuuripolkuohjelmalla lisäten ymmärrystä kulttuuriperinnöstä, kirjallisuudesta ja lukemisen merkityksestä	kulttuuripolkuohjelmaa n.	kulttuuripolkuohjelmaa n (100 %)	
Edistämme osallistumista harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut: Kehitämme edelleen lastenkulttuurin perheille avointa toimintaa	Osallistujamäärä	3000	5553
Panostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, varhaiseen tukeen ja puuttumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.	Kirjasto: Aikuisten digitaitojen tukeminen, digiopastuksen tehostaminen ja henkilökunnan digitaitojen ajantasaisuuden varmistaminen sekä etätukeen ja -ohjaukseen valmistautuminen	Asiakkaille tarjottavan kohdennetun digiohjauksen määrä (opastuskerrat, osallistujamäärä) sekä henkilökunnan digiperehdytyksen määrä (kerrat, tuntimäärä). Ohjauksen ja perehdytyksen 10 % vuosittainen kasvu	v. 2019 digiteknologiaan liittyviä asiakasopastuksia 152 kpl, osallistujia 1456.	Opastustapahtumia 262, osallistujia 2399
2. UPEAN ELINYMPÄRISTÖN KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
4. Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki Nostamme monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi.	Museo: Museo osallistuu rakennetun ja arkeologisen kaupunkiympäristön arvojen vaalimiseen ja esille tuomiseen	Viranomaisyhteistyö paikallisesti ja alueellisesti: Lausunnot, avustusten valvonta, kohdekäynnit ja katselmukset sekä korjausneuvonta	Lausunnot 400 kpl, avustusten valvonta 25, kohdekäynnit ja katselmukset 60	Lausunnot 446, avustusten valvonta 17, kohdekäynnit ja katselmukset 88
Edistämme etätyön ja monipaikkaisuuden edellytyksiä (digitaaliset yhteydet, yhteisöt, tilat).	Museo: Digitaalisen asiakaskokemuksen kehittämissuunnitelman päivittäminen, suunnitelman mukainen tavoitteellinen viestintä	Eri kanavien käyttökerrat/seuraajat	Vellamo-kanava:8000 käyttökertaa Seuraajat: Facebook: 6800 Instagram: 3500 YouTube: 500	Vellamo-kanava 10 000 käyttökertaa Facebook: 8219 seuraajaa Instagram Vellamo: 3915 seuraajaa Instagram Kymenlaakson museo: 639 seuraajaa YouTube: 608 tilaajaa
5. Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki Panostamme monipuoliseen ja	Museo: Kokemuskonseptiin perustuvan asiakaskokemuksen vahvistaminen	Näyttelykävijöiden määrä	80 000 näyttelykävijää	104 161

saavutettavaan kulttuuriin, tapahtumiin ja kulttuurihyvinvointitoimintaan	museon näyttelyissä			
	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut: Tuotamme korkeatasoisia ja saavutettavia suurtapahtumia sekä pienimuotoisempia tapahtumia.	Osallistujamäärät	300 000	Pienimuotoisten tapahtumien osallistujamäärä 500. Suurtapahtumat (Meripäivät ja Aaltoja järjestetään 30.6. jälkeen)
	Jatkamme Kulttuuribussi-toimintaa hankerahoituksen varmistuttua.	Osallistujamäärä	2 000	Kulttuuribussin hankerahoitus ei jatkunut. Toiminta päättyi 2022 lopussa. Jatkossa tuetaan avustuksilla alueilla tapahtuvaa kulttuuritoimintaa, panostetaan kesäkonsertteihin kylillä
	Otamme kulttuurihyvinvointia edistävän Kaikukortin käyttöön	Jaettujen korttien määrä	1000	1272
	Kirjasto: Kirjallisuutta ja monipuolista lukutaitoa edistävien tapahtumien ja verkkopalvelujen kävijämäärien lisääminen Kirjasto järjestää tapahtumia pääkirjaston lisäksi Karhulan ja Karhuvuoren kirjastoissa sekä kirjastoautossa	Ko. tapahtumiin osallistuneiden määrä, tavoitteena 5 % vuotuinen kasvu Tapahtumia järjestetään koko kaupungin alueella	V. 2019 osallistujia 2 573 Tapahtumista vähintään 1/3 on lähikirjastoissa tai kirjastoautossa.	Osallistujia 6955 Pääkirjasto 267, muualla 157 tapahtumaa.
Helpotamme tapahtumien ja kulttuurin tekemistä.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut: Tarjoamme järjestäjille edullisia toimintatiloja, tapahtumatekniikkaa, kumppanuutta ja kulttuuriavustuksia	Tuettujen tapahtumien määrä	30	33
		Myönnettyjen avustusten määrä	80	48
Kehitämme tapahtuma- ja kulttuurialan	Koulutamme ja sparraamme alueen	Tilaisuuksien määrä	5	0

toiminnan sekä tapahtumaliiketoiminnan edellytyksiä.	tapahtumajärjestäjiä.			
	Edistämme vanhan sairaalan ottamista luovan alan toimijoiden käyttöön.	Käyttöön otettujen tilojen määrä	10	Käyttöön otettu 1 taiteilijan työtila. Saatu maakuntaliiton rahoitus Luovien ja hyvinvointialojen keskuksen toimintakonseptin luomiseksi. Selvitys valmistuu 9/2023.
	Edistämme yhteistyömuotoja Satama Areenan kanssa.	Yhteistyömuotojen määrä	2	Satama Areena tuottaa 2023 Meripäivien torikonsertit.
3. YHTEINEN KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
6. Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut: Kehitetään edelleen kulttuurihyvinvointitoimintaa yhteistyössä yhte- vastualueen kanssa haettavalla hankerahoituksella.	Tapahtumien ja tilaisuuksien ja osallistujien määrä.	10 tilaisuutta /300 osallistujaa	2 tilaisuutta Kaikukortti-toiminnasta, 2 tilaisuutta vanhan sairaalan uusiokäytön ideoimiseksi. Yhteensä 40 osallistujaa. Aiesopimus yhteistyöstä Kakspyrin kanssa, yhteistyöneuvotteluja Kakspyn, Mieli ry:n ja Korttelikotien kanssa.
7. Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri Vahvistamme kotkalaista ilmapiiriä - teemme yhdessä ja menestymme.	Museo: Kokoelmien avaaminen Internetiin ja jakaminen avoimena datan	Finna-palvelussa ja avoimena datana jaettujen valokuvien ja esineiden kokonaislukumäärä	Finna: 10 000 Avoin data: 3 500	Finna: 8944 Avoin data: 6152
	Kirjasto: Tarjoamme tiloja asukkaiden toimintaan ja luomme toimivat varausjärjestelmät	Kirjaston varattavia tiloja käyttävien yhdistysten, kaupungin toimijoiden ja yksityishenkilöiden sekä asiakaskäytössä olevien digitaalisten laitteiden määrän kasvattaminen	Vuonna 2019 eri käyttäjiä yht. 223, joista 160 yhdistyksiä tai kaupungin toimijoita. Asiakaskäytössä olevien digilaitteiden määrä 57 kpl (8/2020).	
8. Kokonaisturvallisuuden kärkekaupunki Edistämme arjen turvallisuutta.	Museo: Laadimme turvallisen tilan periaatteet Vellamoon sekä asiakkaille että museon henkilökunnalle.	Turvallisen tilan periaatteiden ja ohjeistuksen saavutettavuus ja omaksuminen Vellamon nettisivuilta	Kaikki henkilökunnan jäsenet omaksuvat turvallisen tilan periaatteet, samoin suurin osa asiakkaista.	Periaatteet on laadittu ja laitettu sekä henkilökunnan että asiakkaiden ilmoitustaululle sekä käyty läpi Vellamopalaverissa.

KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN LAUTAKUNTA

OPETUSTOIMI

1. OPPIVA JA YRITTÄVÄ KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
1. Elinvoimainen ja yritysmäinen korkeakoulu kaupunki Varmistamme yrittäjyyskasvatuksen toteutumisen kaikilla koulutustasoilla.	Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa oppilaita ja opiskelijoita kannustetaan yrittäjyyteen.	Perusopetuksessa toteutuvat yrityskylävierailut.	Perusopetuksessa Yrityskylätoimintaan osallistuvat lukuvuosittain 6. ja 9. vuosiluokkien oppilaat	Yrityskylätoimintaan osallistuvat säännöllisesti perusopetuksen vuosiluokkien 6. ja 9. oppilaat.
		Yrittäjyyskasvatus toteutuu lukioissa linjamuotoisessa opiskelussa tai/ja näkyy monipuolisesti myös muissa oppilaineissa. Yhteistyötä tehdään laajasti muiden toimijoiden kanssa niin kotimaassa kuin kansainvälisesti.	Lukiokoulutuksessa opiskelijoille tarjotaan yrittäjyyteen liittyviä opintokokonaisuuksia.	Lukioiden opiskelijoille on tarjottu yrittäjyyteen liittyviä opintokokonaisuuksia molemmissa vuosiluokissa. Karhulan lukiossa yrittäjyyskasvatusta toteutetaan laajasti mm. Yrittäjyyslinjan opinnoissa, jotka ovat avoimia mahdollisuuksien mukaan myös kaikille muillekin opiskelijoille. Keväällä 2023 toiminta linkittyi Erasmus+ -hankkeeseen, jossa on mukana kuusi maata ja teemana eurooppalaisuus. Yhteistyö TATin, Cursorin, YESin sekä yrittäjyyslukioiden verkoston kanssa on jatkuva ja monipuolisesti koko ajan kehittyvää. Tällä hetkellä kehitteillä on yrittäjyyden lukiodiplomi yhteistyössä yrittäjyyttä painottavien lukioiden kanssa.
2. Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, perusopetusta ja	Onnistunut rekrytointi.	Kelpoisuusehdot täyttävän vakinaisen henkilöstön määrän kehitys.	Kaikissa opetustoimen vakinaisissa tehtävissä työskentelee kelpoinen henkilö	Toteutuu hyvin. Vakinaisissa opetustehtävissä toimineista muodollisesti kelpoisia on 94,12 %.

toisen asteen koulutusta ja terveet, innostavat oppimisympäristöt.				
	Opetustoimen henkilöstöryhmille suunnatut täydennyskoulutukset	Päätoimisen henkilöstön osallistuminen täydennyskoulutukseen	Täydennyskoulutustoteutus opetustoimen henkilöstölle 3pv/v/päätoiminen henkilö.	Tavoitetason toteutuminen vaihtelee eri henkilöstöryhmissä. Täydennyskoulutus voi myös ajoittain kasautua henkilötasolla tarkasteltuna. Erityisesti koulusihteerien ja koulunkäynnin-ohjaajien osalta täysin tehtävään kohdentuvaa koulutusta ei välttämättä ole tarjolla, tai sitä on tarjolla ajankohtana, joka ei kaikille sovellu. Opettajien osalta tavoitetaso täyttyy hyvin, kun huomioidaan myös VESO-päivät. Koulusihteerien osalta tavoitetaso täyttyy. Koulunkäynninohjaajien osalta tavoitetaso ei kaikkien osalta täyty.
Kehitämme lasten ja nuorten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistäviä toimintatapoja ja rakenteita vahvistamalla dialogista toimintakulttuuria.	Opetustoimi osallistuu UNICEF Lapsiystävällinen kunta - toimintamallin valmisteluun ja käyttöönottoon	Lapsiystävällinen kunta - toimintamallissa toteutuneiden tavoitteiden /toimenpiteiden määrä.	Toimintamallissa vuodelle 2023 asetetut tavoitteet toteutuvat.	UNICEF Lapsiystävällinen kunta – toimintamallin käyttöönotossa on edetty suunnitelman mukaisesti. Kouluilla on toteutettu mm. dialogeja ja oppilaskuntia on kuultu opiskeluhoitosuunnitelmien valmisteluprosessissa. Lapsia ja nuoria kuultu palveluverkkoselvityksen valmistelun yhteydessä.
Edistämme osallistumista harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin.	Perusopetuksen 1.-9. vuosiluokkien oppilaille järjestetään lukuvuosittain suunnitelman mukaista kotkalaista kulttuuripolku -toimintaa	Kaikille perusopetuksen oppilaille tarjotaan Kulttuuripolku -toimintaa.	Perusopetuksen oppilaat osallistuvat Kulttuuripolkutoimintaan	Kulttuuripolku– toiminta on toteutunut suunnitellun mukaisesti. Koulujen järjestämä kerhotoiminta on jatkunut tavoitteiden mukaisesti.
Opetustoimi osallistuu Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen yhteistyössä muiden	Yhteistyö Nuorisotyön yksikön harrastamisen Suomen mallin koordinaattorin kanssa	Vastuualueiden yhteistyötapaamiset .	Yhteistyötapaamiset mahdollistavat sujuvan yhteistyön ja mallin mukaisen toiminnan toteutuksen Kotkassa.	Opetustoimi on harrastamisen Suomen mallin järjestämisestä vastaavan nuorisotoimen yhteistyökumppani.

vastuualueiden kanssa.				
Panostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, varhaiseen tukeen ja puuttumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.	Haetaan Opetushallituksen erityisavustusta tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin.	Selvitysraportti erityisavustuksen käytöstä	Hankesuunnitelmaresurssin käyttö toteutetaan suunnitellun/myönnetyn hankerahoituksen suhteessa.	Tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin osoitettua hankeavustusta on haettu ja myös saatu. Resursseja on kohdennettu mm. Erityisopettajien, koulunkäynnin ohjaajien ja resurssiopettajien palkkaamiseen.
3.YHTEINEN KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
6. Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveystietoisuutta mahdollisuuksien mukaan.	Kouluissa toteutettavan liikunnallisen toimintakulttuurin vahvistuminen. Haetaan kehittämisavustusta, jolla tuetaan Liikkuva koulu ja opiskelu -ohjelmien toimeenpanoa ja ylipäänsä liikunnallista toimintakulttuuria lasten ja nuorten keskuudessa.	Liikkuva koulu ja opiskelu -toiminta toteutuu kaikissa kouluissa.	Pyrkimyksenä on, että oppilaat liikkuvat terveytensä ja hyvinvointinsa kannalta riittävästi ja pitkäkestoista paikallaan oloa tauotetaan erilaisin menetelmin.	Perusopetuksen Liikkuva koulu -hankerahoituksella on ostettu Kotkansaaren koululle JOPO-polikoulu (20 kpl) oppituntien aikaisen liikunnan tukemiseen. Toiminta jatkaa yläkoulujen "pyöräilevä koulu" toimintamallia (Karhulan koulu / Langinkosken koulu). Keväällä 2023 jokaisesta yläkoulusta osallistui opettajia ja muutama rehtori Liikkuva ja oppiva yhteisö -koulutukseen (2pv/seminaari/Lahti). Koulutuksen tavoitteena oli lisätä ja tukea opettajien tietämystä liikunnan lisäämiseksi yläkouluikäisten oppilaiden koulupäivän aikana. Helilän koulu toteutti keväällä tapahtumapäivän, jolla innostettiin oppilaita tutustumaan erilaisiin liikuntamuotoihin. Lukion Liikkuva opiskelu Toiminnan puitteissa on järjestetty joka tiistai avoin hyvinvointihetki ruokailun aikana Arcus-talon liikuntasalissa. Lisäksi liikuntavälineet ovat olleet opiskelijoiden käytössä välituntien ajan, muun muassa pöytätennistä ja

				lentopalloa pelattiin aktiivisesti. Kevätlukukaudella käynnistettiin tanssiklubi. Keväällä Lyseo osallistui leikkimieliseen Kilometrikisaan. Osa opettajista käytti säännöllisesti taukoliikuntaa tunneilla. Liikunnallisia työskentelytapoja käytettiin sekä opetuksessa että yhteissuunnitteluajalla. Kevätlukukauden päätöskarnevaalissa, Arto-festissä oli paljon liikunnallista ohjelmaa. Liikuntatutorit liikuttivat opiskelijoita läpi lukuvuoden.

VARHAISKASVATUS

1. OPPIVA JA YRITTÄVÄ KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
1. Elinvoimainen ja yritysmyönteinen korkeakoulu kaupunki Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on: • varmistaa osaavan työvoiman saatavuus • luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä	Toteutamme koulutusyhteistyötä Ekamin ja Xamkin kanssa sekä täydennyskoulutusten osalta Kymenlaakson kesäyliopiston kanssa osaavan työvoiman varmistamiseksi	Yhteistyötapaamisten tai -tapahtumien määrä/v	Yhteistyötapaamiset ja -tapahtumat Ekamin, Xamkin ja Kymenlaakson kesäyliopiston kanssa toteutuvat vuosittain	Xamkin kanssa yhteistyötapaaminen toteutui helmikuussa 2023, Ekamin kanssa yhteistyötä toteutettu kielimentoritoiminnan seurantaan liittyen vuonna 2023. Ekamin kanssa toteutettiin Varhaiskasvatuksen tulevaisuustyöpaja. Oppisopimusten mahdollisuus on lisääntynyt.
		Kesäyliopiston täydennyskoulutukseen osallistuneen henkilöstön määrä	Koulutusten osallistujamäärät toteutuvat	Koulutussuunnittelu tehty Kesäyliopiston kanssa. Järjestetty arviointiin liittyvä koulutus syksyllä. Arvioinnin koulutukseen osallistui 35 henkilöä ja lisäksi

				tallennetta koulutuksesta on katsottu työyhteisöissä, tiimeissä tai yksin.
Varmistamme yrittäjyyskasvatuk sen toteutumisen kaikilla koulutustasoilla.	Mahdollistetaan yrittäjyyskasvatuskoulut usta henkilöstölle yhteistyössä Cursorin ja Nuori yrittäjyys toimijoiden kanssa	Yrittäjyyskasvatuskoulutu kseen osallistuneen henkilöstön määrä	Jokaisesta yksiköstä osallistutaan koulutukseen	Cursorin kanssa toteutettu kaksi koulutuspäivää, tavoitetaso osallistujamäärässä ei toteutunut. Henkilöstöä osallistui 15, esihenkilöitä 16.
2. Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta , perusopetusta ja toisen asteen koulutusta ja terveet, innostavat oppimisympäristöt.	Kelpoisen henkilöstön riittävyyden turvaaminen, rekrytointiin ja henkilöstön pitovoimaan panostamalla. Henkilöstön täydennyskoulutuksen mahdollistaminen.	Asiakaskysely	4,4	Asiakaskyselyn yleisarvosana v. 2023 ka 4,5
		Kansallinen varhaiskasvatuksen laadunarvioinnin menetelmä (Valssi)	Käyttö aloitetaan v. 2023	Haettu ja saatu hankerahoitus laadunarvioinnin käynnistämiseen. Koordinaattorit rekrytoitu. Lapsen tuen paikalliset linjaukset sekä yhteisöllisyys, ilmapiiri ja vertaisvuorovaikut us – arviointiosiot toteutettu määrällisinä arvioiteina syksyllä 2023.
	Varhaiskasvatussuunnit elman mukainen oppimisympäristö toteutuu. Koava- tutkimuksen antaman tiedon hyödyntäminen. Henkilöstö huolehtii, että oppimisympäristön epäkohtiin puututaan.	Kielitietoisen oppimisympäristön arviointityökalun käyttö	Arviointi toteutetaan varhaiskasvatussuunnit elman ohjeen mukaan ryhmäkohtaisesti	Toteutus satunnaista, vahvaa ohjantaa vielä tarvitaan.
Kehitämme lasten ja nuorten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa	Lasten osallisuuden toteutuminen kunta vasun kirjausten ohjaamana ja toimenpiteet sen	Yksikön toimintasuunnitelman kirjaukset.	Jokaisen yksikön toimintasuunnitelmassa on asiaan liittyvät toimenpiteet kirjattuna	Toteutuu osittain

edistäviä toimintatapoja ja rakenteita vahvistamalla dialogista toimintakulttuuria.	toteuttamiseen kirjataan yksikön toimintasuunnitelmaan.			
	Lapsiystävällinen kunta - toimintasuunnitelma on käytössä, jos kunta saa hyväksynnän ko. malliin.	Lapsiystävällinen kunta – mallissa toteutuneiden tavoitteiden/toimenpiteiden määrä	Mallissa vuodelle 2023 asetetut tavoitteet toteutuvat.	Toteutunut
	Varhaiskasvatuksessa käytetään dialogikeskusteluja myös lasten kanssa	Lasten kanssa toteutuneiden dialogien määrä.	Dialogien toteutuminen varhaiskasvatuksessa lisääntyy (lähtötaso 1–2)	Toteutunut
	Henkilöstön ammatillinen kehittyminen työn vaativuuden mukaisesti; henkilöstön koulutukset	Henkilöstön koulutusseuranta	Täydennyskoulutus 3pv/henk/ v	Henkilöstön koulutuksiin osallistuminen on noussut loppuvuonna. Koronasta johtuen alkuvuonna koulutuksia peruuntui. Noin 40 % henkilöstöstä on käynyt 1-3pv v-22 täydennyskoulutuksessa
Edistämme osallistumista harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin.	Esiopetuksen kulttuuripolku toteutuu. Varhaiskasvatukselle luodaan kulttuuripolku yhdessä Lasten kulttuurin toimijoiden kanssa.	Osallistuneiden lasten määrä	Varhaiskasvatuksessa kulttuuripolku on valmis. Jokaisessa esiopetusyksikössä esi- ja perusopetuksen kulttuuripolku toteutuu.	Varhaiskasvatuksen kulttuuripolun suunnittelu on kesken. Esiopetuksen kulttuuripolku toteutui 12/13 esiopetuksesta. Esioppilaita osallistui kulttuuripolkuun 288 (esioppilaita yht. 373). Eli kaikki esiopetusryhmät eivät osallistuneet.
	Lasten kulttuuriviikkojen tarjonnan hyödyntäminen yksiköissä	Yksikkökohtainen toteuma tapahtumiin osallistumisesta	Kaikki yksiköt hyödyntävät lasten kulttuuriviikkojen tarjontaa	Toteutui pääosin. 18/22 päiväkodeista osallistui, lisäksi perhepäivähoito ja Länsi-Kotkan avoin varhaiskasvatus sekä esiopetusryhmistä suurin osa osallistuivat lasten kulttuuriviikkojen tapahtumiin.
Panostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin,	Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma työstetään	Yksikkökohtainen toteuma keskusteluista.	Jokaisen lapsen huoltajien kanssa käydään	Toteutuu varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ei täysin toteudu.

varhaiseen tukeen ja puuttumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.	yhdessä huoltajien kanssa.		varhaiskasvatuskeskustelu	
	Varmistetaan henkilöstön osaaminen huolen puheeksi otto -toimintamallin käytöstä.	Koulutukseen osallistuneen henkilöstön määrä.	Kuntavasuun kirjattu huolen puheeksi otto -toimintamalli toteutuu aina tarvittaessa.	Toteutuu osittain. Koulutuksia vielä tarvitaan ja niitä on suunniteltu kevääseen 2024.
	Yhteistyötä Kymsoten toimijoiden kanssa toteutetaan.			Toteutuu. Yhdessä -tiimin toiminta laajentunut koko kaupungin alueelle.
	Oph:n erityisavustusta tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin haetaan (resurssihenkilöstön rekrytointiin).	Raporttiin kirjoitettu selvitys hankkeen toteumasta (rekrytoidun resurssihenkilöstön määrä).	Erityisavustuksen hakemukseen kirjattu resurssihenkilöstön määrä toteutuu hankerahoituksen puitteissa	Toteutuu muilta osin, mutta varhaiskasvatuksen resurssierityisopettaja ei saatu rekrytoitua. Resurssi- opettajien ja resurssisosionomien vaihtuvuus on ollut suurta
3.YHTEINEN KOTKA				
Strateginen tavoite ja palvelulupaus	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
6. Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveysliikunnan mahdollisuuksia.	Yksiköt osallistuvat liikkuva varhaiskasvatusohjelman ja käyttävät säännöllisesti arviointityökalu Virveliä.	Yksiköissä luotu tavoite liikkuva varhaiskasvatusohjelman toteuttamiseksi.	Liikkuva varhaiskasvatusohjelma on aktiivisessa käytössä jokaisessa yksikössä.	Toteutuu. Virveli -ohjelmassa nykytilan arviointi toteutettu syksyllä. Nykytilan arvioinnin tehnyt 31 yksikköä.
	Yksikön Liikkavastaava käyttää kohdennetun työpäivän yksikön liikkuva varhaiskasvatusohjelman suunnittelu- ja arviointityöhön, jonka Liikunnallinen elämäntapa -avustus mahdollistaa.	Käytettyjen työpäivien määrä	Jokaisessa yksikössä varattu työpäivä toteutuu.	Liikkavastaavien toiminnan kehittämispäivä toteutui keväällä (n.70 % liikkavastaavista osallistui)
7. Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Noudatetaan henkilöstöpalvelujen kokoamia ohjeistuksia ja hyödynnetään heidän asiantuntemustaan ja osaamistaan käytännössä.	Henkilöstöpalveluiden ja työterveyden toteuttamat kyselyt	Varmistetaan, että henkilöstöllä on mahdollisuus vastata kyselyihin. Kyselyistä saatu tieto hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.	Toteutuu pääosin

D/1768/07.00.00/2024**62 § Tietotilinpäätös 2023**

Kh 13.5.2024 § 165

Valmistelija: Tietosuojavastaava Juha Reihe
Tietosuojaryhmä
Lisätiedot hallinto- ja kehittämispäällikkö Sanna Koskimies, puh. 040 484 3629

Tiivistelmä: Tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä tuodaan myös käsittelyyn tietotilinpäätös. Kotkan kaupungin osalta tietotilinpäätös on laadittu viidennen kerran.

Esittelyteksti: Tietotilinpäätöksen tarkoituksena on antaa kokonaiskuva organisaation tiedonhallinnan, tietoturvallisuuden ja tietosuojan tilasta. Kokonaiskuvan välittämisen lisäksi tietotilinpäätöksen tarkoituksena on nostaa esille kehityskohteita tiedonhallinnan, tietoturvan ja tietosuojan toteuttamisessa. Tietotilinpäätös on kaupungin johdolle tarkoitettu seurannan ja kehittämisen työkalu ja sitä voidaan käyttää sisäisen ja ulkoisen valvonnan apuvälineenä.

Tietotilinpäätös on kehittyvä raportti ja tulevaisuudessa tietotilinpäätöksen sisältöä tullaan kehittämään edelleen mm. kyberturvallisuuden ja lainsäädännön vaikutusten osalta. Tietotilinpäätös on laadittu Kotkan kaupungin tietosuojatyöryhmän toimesta.

Liite: Tietotilinpäätös 2023

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää hyväksyä vuoden 2023 tietotilinpäätöksen ja saattaa sen tiedoksi valtuustolle tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kv 27.5.2024 § 62

Liite: Tietotilinpäätös 2023

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi vuoden 2023 tietotilinpäätöksen.

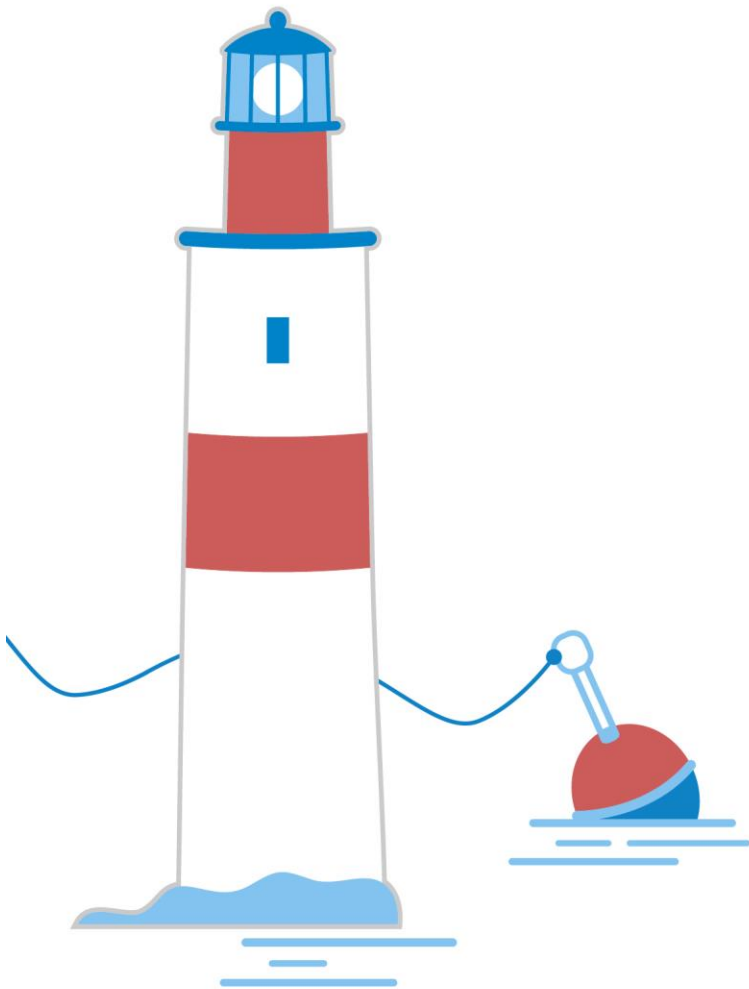
Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Tietotilinpäätös 2023

29.4.2024

1.	JOHDANTO	2
2.	TIEDONHALLINNAN SÄÄNTELY	2
3.	TIEDONHALLINNAN JOHTAMINEN KOTKAN KAUPUNGISSA	3
4.	TIETOHALLINNON, TIE TOTURVAN JA TIE TOSUOJAN TOTEUTTAMINEN 2023	5
5.	TIEDONHALLINTALAKI JA TOIMENPITEET 2023.....	9
6.	KAUPUNGINARKISTON TOIMINTA 2023.....	11
7.	REKISTERÖITYJEN OIKEUDET JA NIIDEN TOTEUTTAMINEN	14
8.	SEURANTA JA MITTAAMINEN	15
9.	ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN	18

29.4.2024

1. JOHDANTO

Tietotilinpäätöksen tarkoituksena on antaa kokonaiskuva Kotkan kaupungin tiedonhallinnan, tietoturvan ja tietosuojan sekä näihin liittyvän riskienhallinnan nykytilasta. Tietotilinpäätös on kehittyvä raportti, joka seuraa edellä mainittujen kokonaisuuksien kehittymistä. Tietotilinpäätöksen tavoitteena on lisätä avoimuutta ja luottamusta siihen, että Kotkan kaupungissa noudatetaan tiedonhallintaan, tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvää lainsäädäntöä ja niistä johdettuja ohjeita sekä käsitellään henkilö- ja muita tietoja asianmukaisesti. Hyvin toteutetulla tiedonhallinnalla ja tietoturva- ja tietosuojaytyöllä vaikutetaan organisaation tehokkuuteen ja kykyyn hoitaa luotettavasti palvelu- ja muita tehtäviä sekä pidetään yllä kaupungin hyvää mainetta.

Kokonaiskuvan välittämisen lisäksi tietotilinpäätöksen tarkoituksena on nostaa esille kehityskohteita tiedonhallinnan, tietoturvan ja tietosuojan sekä niihin liittyvän riskienhallinnan toteuttamisessa. Tietotilinpäätös on kaupungin johdolle tarkoitettu kehittämisen työkalu ja sitä voidaan käyttää sisäisen ja ulkoisen valvonnan apuvälineenä.

EU:n tietosuoja-asetuksen (GDPR) yhtenä keskeisenä ajatuksena on osoitusvelvollisuus, jonka mukaan organisaation on pystyttävä osoittamaan, että se toteuttaa tietosuoja-asetuksessa säädettyjä henkilötietojen käsittelyä koskevia periaatteita. Tietotilinpäätös on yksi keino täyttää EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaista osoitusvelvollisuutta.

Vuoden 2023 tietotilinpäätöksen sisältöä on kehitetty kokonaisturvallisuuden, osaamisen kehittämisen, digipalveluiden, mittareiden sekä yleisen raportoinnin osalta. Merkittävimpiä toimintaan vaikuttaneita asiakokonaisuuksia vuoden 2023 osalta olivat mm. tiedonhallintalain jalkauttaminen, tekniset kehityssaskeleet, kokonaislainsäädännön haltuunotto sekä asianhallintajärjestelmän kilpailuttaminen.

2. TIEDONHALLINNAN SÄÄNTELY

Keskeinen lainsäädäntö

Tietojen käsittelyä kunnan toiminnassa ohjaa yleislakina vuoden 2020 alussa voimaan tullut laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (tiedonhallintalaki). Tiedonhallintalain tarkoituksena on varmistaa viranomaisen tietoaisteiden laadukas hallinta ja tietoturvallinen käsittely julkisuusperiaatteen toteuttamiseksi, mahdollista tietoaisteiden turvallinen ja tehokas hyödyntäminen sekä edistää tietojärjestelmien yhteen toimivuutta.

Muita kunnan tiedonhallintaa koskevia keskeisiä yleissäännöksiä ovat mm. EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GRPR), kansallinen tietosuojalaki, julkisuuslaki, arkistolaki, hallintolaki, kuntalaki, digitaalisia palveluita ja sähköistä asiointia koskeva lainsäädäntö.

Tiedonhallintaa kunnan eri toiminnoissa ohjaa lisäksi kutakin toimialaa koskeva erityislainsäädäntö kuten esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslaki tai perusopetuslaki. Toimialat tuntevat oman alansa erityispiirteet ja erityislainsäädännön, toimialojen tulee seurata alansa kehitystä ja viestiä tiedonhallintaan liittyvistä muutoksista tietohallinnolle ja tietosuojavastaavalle.

Toimintaa ohjaavat politiikat

Postiosoite:
PL 205
48101 KOTKA

Käyntiosoite:
Kustaankatu 2
48100 KOTKA

Kirjaamo: puhelin 05 234 50
Sähköposti: etunimi.sukunimi@kotka.fi
Internet: www.kotka.fi

29.4.2024

Kotkan kaupunki on laatinut alla olevat ylätason politiikat, jotka ovat voimassa olevia ja kaupunginhallituksen hyväksymiä. Niiden sisällön ajantasaisuutta seurataan ja ohjeistusta päivitetään määräajoin, tarpeen vaatiessa.

- Tietoturvapoliitiikka
- Tietosuojapolitiikka
- Käyttövaltuuspolitiikka
- Lokipoliitiikka
- Tiedonhallinnan, asiakirjahallinnon ja arkistotoimen toimintaohje

Yllä mainittujen dokumenttien tarkoituksena on muodostaa ylätason toimintaa ohjaavat linjaukset, joita täydennetään alemman tason ohjeilla.

3. TIEDONHALLINNAN JOHTAMINEN KOTKAN KAUPUNGISSA

Tiedonhallinnan, tietohallinnon, tietoturvan ja tietosuojan vastuut Kotkan kaupungissa

Kotkan kaupungin hallintosäännössä määritetään tietohallintoon, tietoturvaan ja tietosuojaan sekä tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestämiseen liittyvät vastuut. Konsernipalvelualueeseen kuuluva hallintoyksikkö vastaa kaupungin tiedonhallinnan- ja asiakirjahallinnon ohjauksesta sekä arkistoinnista ja niihin liittyvästä tietosuojan ja tietoturvallisuuden ohjaamisesta. Samaan palvelualueeseen kuuluva talousyksikkö vastaa tietohallinnon järjestämisestä sekä tietoturvallisuuden teknisestä kehittämisestä.

Kaupunginhallituksen alaisten toimintojen toimintasäännössä määritetään edelleen hallintoyksikön vastuulle kaupungin tiedonhallinnan johtaminen ja kehittäminen sekä kaupungin tiedonhallintaan ja asiakirjahallintoon sekä arkistointiin liittyvän tietosuojan ja tietoturvallisuuden ohjaaminen sekä tietosuojavaikuttavan asiantuntijapalveluista huolehtiminen.

Samassa toimintasäännössä määritetään edelleen talousyksikön vastuulle kuuluviksi kaupungin tietohallintotehtävien organisointi, johtaminen, kokonaisvaltainen ICT-kehittäminen ja ohjaus, sekä osallistuminen julkishallinnon ICT-yhteistyöhön. Talousyksikkö huolehtii kaupungin tietoturvallisuuden teknisestä kehittämisestä sisältäen tietoturvan ja tietosuojan teknisen suunnittelun, koordinoinnin, toteuttamisen ja seurannan.

Tiedonhallinnan, tietohallinnon, tietoturvan ja tietosuojan toteuttamisen työryhmät

Alla olevissa kappaleissa kerrotaan tiedonhallinnan, tietohallinnon, tietoturvan, tietosuojan ja digipalveluiden ohjaamiseksi ja kehittämiseksi toimivista työryhmistä, jotka toimivat Kotkan kaupungissa vuoden 2023 aikana.

Tietotyöryhmä

29.4.2024

Tietotyöryhmän jäseninä toimivat eri vastuualueiden ja yksiköiden työntekijöitä. Ryhmä on vuorovaikutteinen yhteistyöryhmä, joka toimii KSTiedon kontaktipisteenä ja hoitaa yksiköiden ja vastuualueiden työasemiin liittyvät hankinnat ja tilaukset. Tietotyöryhmäläinen jakaa ICT - tietoa ja on yhteyshenkilö ICT-asioissa yksikköön päin. Tietotyöryhmää johtaa talousjohtaja.

Tietosuojaryhmä

Tietosuojaryhmän toiminnan tarkoituksena on tietosuojaan liittyvien asioiden edistäminen ja seuranta Kotkan kaupungissa. Tietosuojaryhmää johtaa kansliapäällikkö.

Tiedonohjaustiimi

Tiedonohjaustiimi on eri vastuualueiden edustajista koostuva yhteistyöryhmä, jonka tarkoituksena on edistää tiedonhallintaan sekä tiedonohjaukseen ja asian- ja asiakirjahallintaan liittyviä asioita, arkistotoimen toteuttamista ja tietosuoja-asioita. Tiimin kokoontumisten avulla on tarkoitus jakaa vastuualueille tietoa edellä mainituista asioista. Tiimiin kuuluvat vastuualueiden arkistovastaavat sekä muita keskeisiä tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon tehtävissä työskenteleviä. Tiedonohjaustiimiä johtaa hallinto- ja kehittämisspäällikkö.

Digiohjausryhmä

Digiohjausryhmän tarkoituksena on varmistaa Kotkan kaupungin yhteisten sähköisen asioinnin kehityshankkeiden koordinointi. Digiohjausryhmää johtaa digipalvelupäällikkö.

Tiedolla johtamisen työryhmä

Tiedolla johtamisen työryhmä perustettiin kaupunginjohtajan johtoryhmän päätöksellä 20.1.2020. Ryhmän työn tavoitteena on tiedolla johtamisen nykytilan analysointi sekä kehittäminen Kotkan kaupungissa. Työryhmän toimintaa johtaa kehitysjohtaja.

Kymijoen tietohallinto

Maakunnallinen KSTiedon asiakkaista koostuva työryhmä, jonka toiminnan tavoitteena on maakunnallisen tietohallintostrategian luominen ja tietohallinnon ohjaaminen. Työryhmä ohjaa maakunnallisesta näkökulmasta KSTiedon toimintaa asiakkaiden toivomaan suuntaan ja varmistaa maakunnallisen kehitystyön hyödyntämisen asiakaskohtaisesti. Työryhmän johtaminen on vaihtuvaa jäsenien kesken. Työryhmän Kotkan kaupungin edustaja on tietohallintopäällikkö.

Tiedonhallinnan edistäminen 2023

Tietoturva- ja tietosuojariskien hallinta

Kotkan kaupungin vastuualueet kartoittavat omaan toimintaansa liittyvät riskit tavoitepoijuittain kaikissa talousarvioprosessin vaiheissa. Riskit on kirjattu keskitetysti ARC-järjestelmään. Lisäksi organisaatiolla on käytössään lomake tietoturvapoikkeamien tai niiden uhan ilmoittamiseksi. Alla taulukko vastuualueiden määrittelemistä sietämättömistä riskihavainnoista. Merkittäviä riskejä oli kartoitettu 117 kpl, kohtalaisia riskejä 170 kpl ja vähäisiä riskejä 30 kpl.

29.4.2024

Otsikon mukaisia tietoturva- ja tietosuojariskejä ei Kotkan kaupungissa tunnisteta ja dokumentoida, vaan ne ovat osa kokonaisriskienhallintaa. Aiemmassa kaupunkistrategiassa oli digiasioihin liittyvä oma strateginen poiju, jonka yhteydessä määritettyjen tavoitteiden riskit tulivat arvioitavaksi prosessin mukaisesti. Voimassa olevassa kaupunkistrategiassa digitaalisuusasiat ovat strategisten poijujen taustalla poikkileikkaavissa pohdinnoissa ja siten on mahdollista, että digiriskien pohdinta jää edellistä kaupunkistrategiaa vähäisemmäksi.

Tunnistettu riski	Vastuualue / yksikkö	Strateginen riskiluokka	Todennäköisyysarvio	Vaikutusarvio	Kuvaus
Yhteisön digitaalista osallisuutta ei synny, laite- ja ohjelmistoversioita ja niiden kehittymisen suuntaa ei hallita.	Teknisten palvelujen vastuualue	Strateginen; Operatiivinen	Todennäköinen (60 - 90%)	Sietämättömät	Operatiivinen teknologia (OT) on keskeinen osahallintajärjestelmiä ja IoT-ohjauksratkaisuja. OT on tärkeä rajapinta niin toimittajien kuin liikennekokemukseen. Yhteisön digitaalinen osallisuus ei kehity kohti tavoitetasoa.
Strateginen tavoite 7 ei toteudu.	Teknisten palvelujen vastuualue	Strateginen	Todennäköinen (60 - 90%)	Sietämättömät	Kumulatiivinen vaikutus suojattavien asioiden tunnistamattomuuteen. Kyberturvallisuuden kärkeä kaupunki -tavoite jää sisällöttömäksi.
Palautuminen esihenkilötyössä ei ole riittävää, mikä näkyy jaksamisessa, heikentää ilmapiiriä ja lopulta sujuvuutta kaikilla tasoilla.	Teknisten palvelujen vastuualue	Strateginen; Operatiivinen	Mahdollinen (30 - 60%)	Sietämättömät	Esihenkilön ns. "putoaminen rivistä" kohdistaa pistemäisen kuorman sijaiseen. Kahden henkilön tehtävät toteutuvat siten enää 50 %:sti. Asioiden läpivirtaus hidastuu ja yksikön suorituskyky heikkenee.
Korjaus- ja uudisrakentamiseen ei riitä resursseja	Opetustoimen vastuualue	Operatiivinen; Taloudellinen	Todennäköinen (60 - 90%)	Sietämättömät	Lapset ja nuoret joutuvat opiskelemaan tiloissa, jotka ovat pedagogisesti epätarkoituksenmukaisia ja mahdollisesti jopa terveydelle haitallisia.
Kelpoisen henkilöstön saatavuus	Varhaiskasvatuksen vastuualue	Operatiivinen	Mahdollinen (30 - 60%)	Sietämättömät	Pedagoginen yhdenvertaisuus ja laadukas varhaiskasvatus eivät toteudu toiminnassa.
Haasteet kelpoisen henkilöstön saatavuudesta.	Opetustoimen vastuualue	Operatiivinen	Todennäköinen (60 - 90%)	Sietämättömät	Opetussuunnitelman mukainen laadukas oppiminen ja toiminnan kehittäminen toteutuu osittain/eivät toteudu. Koulujen väliset erot voivat kasvaa.

Kuvassa ote tunnistetuista riskeistä (ARC)

4. TIETOHALLINNON, TIETOTURVAN JA TIETOSUOJAN TOTEUTTAMINEN 2023

Kotkan kaupungin tietoturva- ja tietosuojasaamisen kehittäminen

Henkilöstön tiedonhallinnan, asiakirjahallinnon ja tietosuojan koulutukset

Kotkan kaupungin henkilöstölle järjestettiin asiakirjahallinnon ja arkistotoimen sekä tietosuojan ja asiakirjojen salassapidon koulutusta keväällä 2023. Tietosuoja- sekä salassapitokoulutus järjestettiin huhtikuussa ja arkistotoimen ja asiakirjahallinnon koulutus toukokuussa. Koulutusten tavoite oli perustiedon jakaminen ja osaamisen kasvattaminen.

Koulutusta annettiin tarvittaessa myös vastuualueiden ja työyksiköiden pyynnöstä. Lisäksi koulutettiin kaupungin esihenkilöitä asiakirjahallinnosta ja tietosuojasta uusien esihenkilöiden EVA-valmennuksessa sekä yksittäisillä tietoiskuilla esihenkilöinfoissa.

TAISTO 23-harjoitus

Postiosoite:
PL 205
48101 KOTKA

Käyntiosoite:
Kustaankatu 2
48100 KOTKA

Kirjaamo: puhelin 05 234 50
Sähköposti: etunimi.sukunimi@kotka.fi
Internet: www.kotka.fi

29.4.2024

Kotkan kaupunki osallistui 23.11.2023 kuudetta kertaa valtakunnalliseen TAISTO-harjoitukseen. Harjoituksen sisältönä oli mm. tekoälyyn liittyvät uhat sekä Kotkan kaupungin kriittiseen järjestelmään kohdistunut kuvitteellinen tietoturvapoikkeama ja näiden käsittelyyn määritettyjen toimintaprosessien testaaminen. Lisäksi poikkeamaryhmän toimintatapoja sekä ohjeistuksien ajantasaisuutta testattiin harjoituksessa.

Harjoituksesta tehtyjen havaintojen pohjalta on laadittu kehittämistoimenpiteiden suunnitelma valmiuksien parantamiseksi. Toimenpiteiden toteutumista seuraa tietosuojaryhmä.

EDUHOUSE-digioppimisympäristön hyödyntäminen

Kotkan kaupungissa on henkilöstön käytössä Eduhouse-digioppimisympäristö henkilöstön osaamisen kehittämistä varten. Oppimisympäristössä on tarjolla laaja valikoima mm. tiedonhallinnan, saavutettavuuden, tietoturvan ja tietosuojan koulutuskokonaisuuksia. Vuoden 2023 aikana sitä on hyödynnetty mm. tietoturvan ja tietosuojan osaamisen kasvattamisessa.

VAHTI-työryhmiin osallistuminen

Valtiovarainministeriön asettama Valtionhallinnon tieto- ja kyberturvallisuuden johtoryhmä (VAHTI) toimii julkisen hallinnon tietoturvallisuuden ja tietosuojan kehittämistä ja ohjauksesta vastaavien hallinnon organisaatioiden yhteistyö-, valmistelu- ja koordinaatioelimenä. VAHTI järjestää kyberturvallisuuteen, tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvää monipuolista koulutus- ja kehittämistoimintaa, johon Kotkan kaupungin työntekijöitä on osallistunut vuoden 2023 aikana.

Henkilöstöasioiden yksikön toimenpiteet

Henkilöstöasioiden yksikkö toteuttaa osaamisen kehittämistä usealla toimenpiteellä Kotkan kaupungissa. Henkilöstöasioiden yksikkö hallinnoi kaupunkitasoisen, vastuualueittaisen koulutussuunnitelman laatimista, jossa vastuualueet asettavat vuotuiset koulutustavoitteet henkilöstön koulutukseen. Lisäksi henkilöstöasioiden yksikkö laatii vuosittain kaupungin yleisen koulutussuunnitelman, johon Questback-kyselyn vastuualueilta kerättyjen toiveiden ja tarpeiden perusteella suunnitellaan henkilöstöasioiden yksikön toteuttamat henkilöstö- ja esihenkilökoulutukset. Esihenkilöinfojen ohjelmassa on toistuvasti esillä tiedonhallinnan, tietoturvan ja tietosuojan puheenvuoroja.

OSKU Osaava kunta -hanke

OSKU Osaava kunta -hanke on Kouvolan ja Kotkan yhteinen, Valtiovarainministeriön Digikannustinjärjestelmän kautta rahoitusta saava hanke, joka käynnistyi syksyllä 2022 ja jatkuu syksyyn 2024. Projektin tavoitteena on lisätä organisaatioiden ja henkilöstön digitalisointikyvykkyyksiä mm. kouluttamalla henkilöstöä, ja siten tukea organisaatioiden toimintaa.

Hanke tuottaa sekä yleistä, koko henkilöstölle tarjottavaa koulutusta, että kohdennettua koulutusta joko toimialoittain tai aihealueittain. Koulutusten lisäksi hankkeen aikana selvitetään organisaatioiden teknistä ympäristöä sekä pyritään saamaan käsitystä monikanavaisista kuntalaiskäyttöliittymistä, joilla mahdollistetaan paremmin kuntalaisille tarjottavia sähköisiä palveluja.

29.4.2024

OSKUSSa vuonna 2023 järjestetty koulutus

Koulutus	Toimittaja	Koulutuspäivät
Digillä vuoteen 2030	Meltlake	6.3.2023
Muutosjohtaminen digitalisaatiossa	Meltlake	16.3.2023
Muutosjohtamisen työpajat	Meltlake	22., 23., 29. ja 30.3.2023
Miten toimit turvallisesti digimaailmassa?	Norbu Oy	13.4.2023
Suomi.fi-palvelut digitalisaation tukena	DVV	11.5.2023
Miten toimit turvallisesti pilvipalveluissa?	Norbu Oy	24.5.2023
Prosessikoulutus; KOTKA Konsernipalvelualue	Meltlake	30.8., 13.9., 4.10. ja 1.11.2023
Prosessikoulutus; KOTKA Opetustoimen va	Meltlake	30.8., 13.9., 4.10. ja 1.11.2023
Prosessikoulutus; KOTKA Varhaiskasvatuksen va	Meltlake	14.9., 28.9., 19.10. ja 16.11.2023
Prosessikoulutus; KOTKA Hyvinvoinnin ja terveyden va, Kulttuurin va, Liikuntayksikkö, Nuorisoyksikkö	Meltlake	14.9., 28.9., 19.10. ja 16.11.2023
Prosessikoulutus; KOTKA Kaupunkisuunnittelun va, Ympäristökeskus, Rakennusvalvonta	Meltlake	27.9., 11.10., 8.11., 29.11.2023
Prosessikoulutus; KOTKA Teknisten palveluiden va	Meltlake	27.9., 11.10., 8.11., 29.11.2023
Prosessikoulutus; sparraus Kotka	Meltlake	13.12.2023
Suomi.fi / Palveluväylä	DVV	25.8.2023
Prosessityöpajat XAMK; avustusprosessi	XAMK	21.11.2023
Prosessityöpajat XAMK; muutosvaikutusten arviointi	XAMK	30.11.2023
XAMK; työpajoihin liittyvät luennot	XAMK	1 pvä

Tiedonhallinnan, tietoturvan ja tietosuojaan kehittämistoimenpiteitä vuonna 2023

Microsoft M365-ohjelmistojen käytön laajentaminen Kotkan kaupungilla

Kotkan kaupungin tietohallinto yhdessä tietotyöryhmän kanssa on jatkanut vuoden 2023 aikana M365-ohjelmistoympäristön käytön laajentamista. Vuonna 2023 hankittiin ekymi-tenanttiin hallinnon käyttäjille lisenssiin E5 security –laajennus, jolla saadaan huomattavasti lisää erilaisia tietoturvasuuteen liittyviä parannuksia mm. sähköpostin liitteiden tarkistus. E5 security komponenttien käyttöönotto ja suunnittelu käynnistettiin KSTiedon kanssa vuonna 2023.

Tekoäly ja kyberturvallisuus

Vuonna 2023 erilaisiin kielimalleihin perustuvat tekoälysovellukset tulivat kaikkien saataville. Tekoälyllä tehtyjen disinformaatioiden, deepfake-videoiden, synteettisten äänitteiden tekeminen tulee jatkossa olemaan entistä helpompaa ja tulokset ovat huomattavan aidon kaltaisia. Vuonna 2023 ohjeistettiin ja linjattiin mm. Chat GPT:n käyttöä kaupungilla. Microsoft julkaisi oman tekoälyapurin Copilot v. 2023, joka vaatii omat lisenssit tekoälyn käyttöön jatkuvassa käytössä. Tekoälyn käytön laajemman ohjeistuksen tekeminen aloitettiin vuoden 2023 lopussa.

Kaupunkistrategian mukaan Kotkan nostaminen yhdeksi kokonaisturvallisuuden kärkikaupungeista on huomioitu eri tietoturvasuuteen ohjeistuksissa v. 2023, joissa aina ohjeen päivityksen yhteydessä omaksi kokonaisuudekseen on nostettu kyberturvallisuus. Oman osion avulla tuodaan käyttäjille tietoisuutta, mitä kyberturvallisuus on ja miten se liittyy jokapäiväiseen työhön.

IdM-käyttövaltuushallinnan laajentaminen

Postiosoite:
PL 205
48101 KOTKA

Käyntiosoite:
Kustaankatu 2
48100 KOTKA

Kirjaamo: puhelin 05 234 50
Sähköposti: etunimi.sukunimi@kotka.fi
Internet: www.kotka.fi

29.4.2024

Kotkan kaupungilla 7.9.2020 alkaen käytössä ollut IdM-järjestelmää on kehitetty ja laajennettu vuoden 2023 aikana. Uusia IdM:ään liitettyjä järjestelmiä on mm. eLomake ja WordPress ja Walmu liikuntalähete, Timecon (ovikulkuoikeudet).

Tietosuojakävelyt

Kotkan kaupungissa toteutettiin omaehtoista matalan kynnyksen valvontaa tietosuojakävelyiden muodossa. Tietosuojakävelyitä toteutettiin uuden toimintamallin mukaisesti Kotkan kaupungin arkistontarkastusten aikataulun mukaisesti. Kohteina vuoden 2023 aikana olivat opetustoimi ja ympäristöpalvelut.

Tiedon luokittelu

Tietosuojaryhmän asettama pienryhmä jatkoi tiedon luokittelun periaatteiden määrittelyä vuoden 2023 aikana. Tiedon luokittelun pääperiaatteena on määrittää Kotkan kaupungilla eri luokkiin kuuluvien tietojen perusteet ja sen jälkeen edellä mainittujen tietojen käsittelyyn ja säilyttämiseen liittyvät toimintatavat.

Poikkeamaprosessin kehittäminen

Kotkan kaupunki on vuosittain toteuttanut kyberturvallisuuden harjoittelua. Harjoitusten tuloksena kaupungin tietoturvapoikkeamien prosessia on kehitetty toimivammaksi. Näin tapahtui myös vuonna 2023 mm. kriisiviestinnän ja valmiusjohtoryhmäyhteistyön suhteen.

Dokumentointi ja ohjeistus

Käsittelyssä olleet ohjeistukset

Tietosuoja-asetuksen perusteella rekisterinpitäjän tulee huolehtia asianmukaisesta tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvästä dokumentoinnista osana osoitusvelvollisuuden toteuttamista.

Vuonna 2023 tiedonhallinnan, tietohallinnon, tietoturvan ja tietosuojan edistämisen työryhmät ovat ottaneet käsittelyyn tai päivittäneet seuraavat Kotkan kaupungissa käytössä olevat dokumentit ja ohjeet:

- Tietoturvapoliittikka
- Tietosuojapolitiikka
- Lokipoliittikka
- Käyttövaltuuspolitiikka
- Prosessi tietoturvapoikkeaman käsittelystä (IMS)
- Henkilötietojen käsittelyn dokumentoinnin prosessit (IMS)
- Henkilötietojen käsittelyn perusohjeet
- Henkilötietojen käsittelyn kuvaamisen perusohjeet
- Loppukäyttäjän tietoturvaohje
- Microsoft M365 ohjeistukset
- Tutkimuslupaohje
- Tietosuojaryhmän kokousmuistiot
- Tietojen kalasteluohje henkilöstölle
- Ajantasaiset ohjeet poikkeusoloihin valmistautumisesta

29.4.2024

5. TIEDONHALLINTALAKI JA TOIMENPITEET 2023

Tiedonhallintalain jalkauttaminen

Kotkan kaupunki kerää, käsittelee ja säilyttää henkilö- ja muita tietoja lakisääteisen viranomaistoiminnan toteuttamiseksi sekä yleisesti kuntalaisten palveluiden järjestämiseksi. Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019 (tiedonhallintalaki) tuli voimaan 1.1.2020 ja se on kaupunkieihin suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä.

Vuosien 2020–2022 aikana kaupungissa toteutettiin TIVA/TOS -projekti, jonka yhteydessä käytiin läpi Kotkan kaupungin tietovarannot (TIVA) sekä tiedonohjaussuunnitelma (TOS). Projektin lopputuloksena syntyivät tiedonhallintalain mukainen tiedonhallintamalli, päivitetty tiedonohjaussuunnitelma sekä päivitettyt henkilötietojen käsittelyn dokumentit.

Tiedonhallintalain toimeenpanoa Kotkan kaupungissa seurataan säännöllisesti talousyksikön ja hallintoyksikön toimesta. Vuonna 2023 tiedonhallintalain jalkauttaminen näkyi mm. Henkilöstön tietoturvaohjeen valmistumisena.

Hankintoihin liittyen talousyksikkö ja hallintoyksikkö työstivät yhteistyössä pohjaa IT-järjestelmähankinnoille. Kyseisen pohjan avulla voidaan varmistaa, että kulloinkin hankittavaan tietojärjestelmään on toteutettu asianmukaiset tietoturvasuhteustoimenpiteet.

Kaupungin eri vastuualueilla ja yksiköissä on jatkettu poikkeusoloihin valmistautumisen suunnittelua ja osalta löytyy tiedonhallintalain 4§:n mukaiset ajantasaiset ohjeet poikkeusoloihin valmistautumisesta. Valmistelutyö jatkuu vastuualueilla myös vuonna 2024.

Tiedonohjaussuunnitelman (TOS) päivittäminen ja käyttöönotto

Vuonna 2020 käynnistynyt tiedonohjaussuunnitelman (TOS) päivittäminen ja osittainen uudelleen laatiminen saatiin päätökseen vuoden 2022 aikana. Valmis tiedonohjaussuunnitelma vahvistettiin kaupunginhallituksen kokouksessa 12.9.2022 (281 §). Vuoden 2023 alusta TOS otettiin käyttöön kaupungin asiakirjahallintoa ohjaavana suunnitelmana. WebArkki -järjestelmässä laadittu TOS ohjaa suoraan kaupungin asianhallintajärjestelmässä tapahtuvaa asioiden ja asiakirjojen käsittelyä.

Sähköisen arkistojärjestelmän ja asianhallintajärjestelmän hankinta

Tiedonhallintalain (Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019) 19 §:n mukaan julkishallinnon toimijoiden on pitänyt toteuttaa asiakirjahallinto ja arkistointi pääsääntöisesti sähköisessä muodossa vuodesta 2022 eteenpäin. Käytännössä tämä tarkoittaa, että viranomaisella on oltava käytössään sähköinen asianhallintajärjestelmä ja sähköinen arkistointijärjestelmä, joissa asiakirjojen säilyminen, luotettavuus ja eheys voidaan varmistaa. Arkistolain (831/1994) mukaan Kansallisarkisto (ent. Arkistolaitos) määrää mitkä asiakirjat säilytetään pysyvästi ja missä muodossa. Kansallisarkisto on antanut määräyksen arkistoitavien asiakirjojen säilytysmuodosta (KA/ 15906/07.01.01.00/2021). Määräyksen mukaan viranomaisasiakirjat tulee säilyttää yksinomaan sähköisessä muodossa 1.1.2022 eteenpäin. Ennen vuotta 2022 muodostuneet pysyvästi säilytettävät asiakirjat säilytetään edelleen paperisina.

Lainsäädännön vaatimusten takia Kotkan kaupungille tuli ajankohtaiseksi hankkia sähköinen arkistojärjestelmä. Arkistojärjestelmän hankinnan valmistelu käynnistyi jo loppuvuodesta 2022. Vuoden 2022

29.4.2024

digitaaliseen turvallisuuteen keskittyvän TAISTO-harjoituksen yhteydessä kävi ilmi, että asianhallintajärjestelmään liittyvä sopimus on päivitettävä ja samalla järjestelmähankinta on syytä kilpailuttaa. Kilpailutuksen osalta todettiin, että se on tarkoituksenmukaista tehdä samanaikaisesti Kotkan kaupungin sähköisen arkistointijärjestelmän kilpailutuksen kanssa kustannussäästöjen saavuttamiseksi. Kotkan kaupungin asianhallintajärjestelmän palveluntuottajana toimii tällä hetkellä Triplan Oy, jonka järjestelmät ovat olleet Kotkassa käytössä 1990-luvun jälkipuoliskolta eteenpäin.

Alkuvuoden ja kesän 2023 aikana valmisteltiin tarjouspyyntö, joka käsiteltiin kaupunginhallituksessa 7.8.2023, § 210. Hankinnan lähtökohtana oli käyttöpalveluna toimitettava, kaikilta osin tuotantokäytössä oleva valmisjärjestelmäkokonaisuus. Tarjouspyyntö kattoi asian- ja asiakirjanhallintajärjestelmän sekä sähköisen arkiston ns. ”avaimet käteen” -käyttöönottoprojektin lisäksi neljän vuoden määräaikaisen, SaaS-palvelusopimuskauden, joka jatkuu neljän vuoden jälkeen toistaiseksi voimassa olevana, jos tilaaja ei irtisano sitä päättymään määräaikaisen sopimuskauden jälkeen. SaaS-palvelun määrittelyssä on otettu huomioon tällä hetkellä tiedossa olevat käyttäjämäärät ja sähköisen arkiston vaatima levytila.

Tarjouspyyntöön saatiin määräaikaan 11.10.2023 klo 12:00 mennessä kaksi tarjousta. Tarjouksen jättivät Triplan Oy ja twoday Oy. Saapuneiden tarjousten ja tarjousvertailun perusteella asian- ja asiakirjanhallintajärjestelmän sekä sähköisen arkiston toimittajaksi valittiin kaupunginhallituksen päätöksellä 18.12.2023, § 332 twoday Oy. Järjestelmäkokonaisuuden käyttöönottoprojektin on tarkoitus toteutua vuoden 2024 aikana, jonka jälkeen Kotkan kaupungin asiakirjahallinto pystytään toteuttamaan lain vaatimusten mukaisesti kokonaan sähköisenä.

Tietojärjestelmäsalkku

Kotkan kaupunki on jatkanut vuoden 2023 aikana käytössä olevien tietojärjestelmiensä kartoitusta kaikkien vastuualueiden osalta. Järjestelmäluettelossa mm. luetellaan käytössä olevat tietojärjestelmät, kuvataan järjestelmän käyttötarkoitus, määritetään pääkäyttäjät sekä järjestelmätoimittaja, tuodaan esille sopimuskumppanit ja kerrotaan henkilötietojen käsittelystä. Tietojärjestelmäsalkun sisältöä on vuoden 2023 aikana kehitetty lisäämällä salkkuun järjestelmien sopimuksiin liittyvät tietokentät ja niihin liittyvää tietoa on viety salkkuun.

Muutosvaikutusten arvioinnit ja niiden toteuttaminen

Tiedonhallintalain velvoittamana laadittua tiedonhallintamallia eri osa-alueineen tulee ylläpitää ajantasaisena. Lisäksi tiedonhallintalaki velvoittaa, että mikäli organisaation tiedonhallinnassa tapahtuu muutoksia, tulee toteuttaa muutoksen vaikutusten arviointi. Muutosvaikutusten arvioinnilla pyritään taloudellisia ja toiminnallisia riskejä sekä selkeyttämään tiedon käsittelyä kaikissa olosuhteissa. Arvioinnilla pyritään myös dokumentoimaan muutostilanteiden tapahtumat, lisäselvitystarpeet ja suoritettut toimenpiteet. Arviointi ja arvioinnin tulosten dokumentointi tulee tapahtua muutosten suunnitteluvaiheessa. Muutosvaikutusten arviointi tulee toteuttaa olennaisista ja keskeisistä muutoksista (esim. uuden järjestelmän käyttöönotto, organisaatiomuutos, toiminnan lakkaaminen, uuden tehtävän aloittaminen).

Arvioinnille ei ole säädetty määrämuotoa ja se voi sisältyä myös esimerkiksi projektin tai hankkeen suunnitelmaan tai muutoksen valmisteluvaiheessa laadittuun esiselvitykseen. Dokumentointi on kuitenkin tehtävä kirjallisena ja mikäli arviointi ei sisälly muihin asiakirjoihin, voidaan muutoksen vaikutusten arvioinnin toteuttamiseksi hyödyntää Kotkan kaupungille laadittua muutoksen vaikutusten arvioinnin mallipohjaa. Pohja perustuu tiedonhallintalautakunnan antamaan suositukseen ja siihen sisältyvään mallipohjallitteeseen, joka on muokattu hieman selkeämmäksi ja vastaamaan paremmin Kotkan kaupungin tarpeisiin.

29.4.2024

Vuoden 2023 aikana muutosvaikutusten arviointeja laadittiin yhteensä 4 kappaletta. Kaupungin asianhallintapäällikkö ja tietosuojavastaavat auttoivat vastuualueita tarvittaessa arviointien laadinnassa. Arvioinnit toteutettiin seuraavista teemoista:

- kuntouttavan aamu- ja iltapäivähoidon sekä loma-ajan hoidon järjestämisen siirtymisestä Kymenlaakson hyvinvointialueen vastuulle
- eläinlääkäreiden siirtyminen Haminan kaupungille ja eläinlääkintähuollon toteuttaminen
- ryhmäkodin toiminnan lakkaaminen
- tulkikeskuksen toiminnan lakkaaminen

Tiedonhallintamallia ja asiakirjajulkisuuskuvasta päivitettiin arviointien kautta saadun tiedon perusteella.

Vuoden aikana järjestettiin myös useampia info- ja koulutustilaisuuksia muutosvaikutusten arviointeihin liittyen, muun muassa esihenkilöinfolle, tiedonohjaustiimille ja tietotyöryhmälle. Vastuualueita muistutettiin siitä, että arviointien laadinnan vastuu on yksiköiden ja vastuualueiden johdolla. Hallintoyksikkö ohjaa ja neuvoo arviointien laadinnassa tarvittaessa.

Digiohjelmatyön käynnistyminen

Vuoden 2023 aikana käynnistettiin Kotkan kaupungin digiohjelman laatiminen. Digiohjelman valmistelu aloitettiin digitiekarttatyöskentelyllä, jossa Kotkan kaupungin yhteistyökumppanina toimi Kuntien Tiera Oy. Kaupungin osalta työskentelyssä on ollut mukana eri vastuualueiden edustajista koostunut projektiryhmä. Syksyn työskentelyn tuloksena valmistui digitiekartta, jossa kuvataan mitä tavoitteita Kotkan kaupungilla on digitaalisuuden ja tietohallinnon edistämiseksi, millaisilla toimenpiteillä tavoitteet on mahdollista saavuttaa ja millä aikataululla kehittämistyössä edetään.

Yksi digiohjelmatyöskentelyn tavoitteista on määritellä myös kaupungin toimenpiteet tavoitteen ”Digitaalisesti turvallinen Kotka” -tavoitteen saavuttamiseksi. Ohjelmatyöskentelyssä pyritään löytämään digitaalisuuden ja tietohallinnon kehittämisen kannalta merkittävimmät toimenpiteet, joiden avulla parannetaan myös tietoturvallisuutta sekä saavutettavuutta.

6. KAUPUNGINARKISTON TOIMINTA 2023

Arkistontarkastukset

Arkistontarkastuksia jatkettiin vuonna 2023 suunnitelman mukaisesti. Tarkastuksiin oli yhdistetty tietosuojakävelyt ja ne toteutettiin asianhallintapäällikön sekä tietosuojavastaavan yhteistyössä. Vuoden alkupuoliskon aikana tarkastettiin koko opetustoimen vastuualue 8.2.2023–15.5.2023 välisenä aikana (vastuualueen hallinto, koulut, lukiot ja muut yksiköt) ja loka-marraskuussa ympäristöpalveluiden yksikkö. Tarkastuksilla kiinnitettiin erityisesti huomiota aiemmin muodostuneisiin analogisiin asiakirjakertymiin (ns. paperiarkistoihin). Digitaalisten asiakirjojen osalta tarkastukset tehdään tulevaisuudessa, sillä opetustoimen asiakirjat ovat tähän saakka muodostuneet pääosin analogisina. Poikkeuksen muodostaa ainoastaan ympäristöpalveluiden yksikön alainen rakennusvalvonta, jonka toiminnassa sähköinen arkistointi on otettu Lupapisteiden kautta käyttöön rakennuslupa-asiakirjoille jo vuodesta 2018 eteenpäin.

29.4.2024

Sekä opetustoimen että ympäristöpalveluiden osalta löytyi merkittävä määrä analogisia asiakirjoja, jotka tarkastusten jälkeen määrättiin seulottavaksi. Osa asiakirjoista oli pysyvästi säilytettäviä, mutta huonosti tai erittäin huonosti järjestetty ja hyvin vaikeasti löydettävissä. Seulontojen myötä aineistojen säilyvyys, eheys ja käytettävyys turvataan. Pysyvästi säilytettävät asiakirjat voidaan lisäksi toimittaa seulontojen ja järjestämisen jälkeen kaupunginarkistolle säilytettäviksi. Lisäksi tarkastuksissa havaittiin useita sellaisia asiakirjakokonaisuuksia, jotka pystyttiin tarkastusten jälkeen hävittämään määrääjän säilytettävänä ja säilytysajaltaan umpeutuneina.

Ympäristöpalveluiden tarkastus jäi loppuvuodesta hieman kesken, sillä tarkastuksen loppuun viemisen kanssa on tarkoitus odottaa uuden ympäristönsuojelupäällikön aloittamista alkuvuonna 2024. Tällöin myös nykyisen päällikön seuraaja tulee olemaan tietoinen niistä toimenpiteistä, joita ympäristöpalveluiden yksiköltä edellytetään asiakirjahallinnon ja tiedonhallinnan osalta.

Analogisten asiakirjojen digitointi

Vanhempien analogisten asiakirjojen digitointi on jatkunut kaupunginarkistolla suunnitelman mukaisesti. Vuonna 2021 aloittanut digitoija vakinaistettiin vuoden alusta ja hän keskittyi puolen vuoden aikana digitoimaan erityisesti Katariinan, Hovinsaaren ja Metsolan kaupunginosien rakennuslupa-aineistoja sekä toisen puolen vuoden aikana digitoimaan kaavoituksen asemakaava-, yleiskaava- ja osayleiskaavaselostuksia liitteineen. Kaavaselostusaineisto on digitoinnin myötä saatu lisättyä Louhi-karttapalveluun kaupungin työntekijöiden laajempaan sisäiseen käyttöön. Lisäksi arkistosuunnittelija on digitoinut oman työnsä ohella jakamattoman Kymen kunnan vanhempia rakennuslupa-asiakirjoja. Tämä aineisto vaatii merkittävää tutkimustyötä ennen digitointia, sillä lupa-asiakirjat on arkistoitu hakijan nimen mukaan ja ennen digitointia tulee selvittää, mistä kiinteistöstä tarkalleen on kyse, onko rakennusta enää olemassa vai onko se koskaan toteutunutkaan. Lisäksi on digitoitu Karhulan kauppalan rakennuslupia, silloin kun niihin on kohdistunut tietopalvelua.

Kaupunginarkiston tilakysymys

Vuonna 2021 käynnistynyt kaupungin päätearkiston tilakysymyksen selvittäminen jatkui kaupunginarkiston tarveselvitystyöryhmän työskentely tuli päätökseensä alkuvuodesta 2023. Tarveselvitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 27.3.2023, § 100. Kaupunginhallitus hyväksyi tarveselvityksen kaupunginrakennelautakunnan antaman lausunnon mukaisesti ja kaupunginarkiston tulevien tilojen hankesuunnittelu käynnistyi loppuvuodesta 2023 teknisten palveluiden johdolla. Hankesuunnitteluvaiheessa selvitetään ensisijaisena vaihtoehtona kaupunginarkiston tilojen sijoittumista XAMKilta vapautuvan koulukiinteistön eteläisen päädyn laajennusosaan (os. Pääskysentie 1). Tämän rinnalla kartoitetaan kuitenkin myös uudisrakennusvaihtoehtoja, erityisesti jotta eri vaihtoehtojen kustannuksia pystytään vertaamaan suhteessa kaupunginarkiston tarpeisiin ja toteutettavan vaihtoehdon suunniteltuun käyttöikään.

Viime vuoden tavoin arkiston tilankäyttöä on pyritty tehostamaan, mutta realistisesti on todettu, että tilat tulevat loppumaan ennen pitkään. Tämän vuoksi uusien tilojen valmistuminen on välttämätöntä, jotta toimintaa voidaan jatkaa ja että asiakirjojen säilyminen lainmukaisesti varmistetaan myös tulevaisuudessa. Uusilla tiloilla voidaan lisäksi paremmin vastata myös arkistojen suojeluun ja evakuointiin liittyviin kysymyksiin, sillä nykyiset tilat ovat kokonaisuutena hyvin vaikeasti evakuoitavissa ja sijainniltaan sellaiset, että asiakirjojen säilyminen tiloissa voi vaarantua esimerkiksi vesivuotojen takia.

Vuoden aikana vastaanotettiin hieman yli 30 hyllymetriä viranomaisarkistoaineistoa, joten aineistojen siirtotahti ei onneksi jatkunut edellisvuoden tapaan kiihtyvänä. Vuonna 2024 on kuitenkin odotettavissa

29.4.2024

suuria arkistosiirtoja, kun esimerkiksi peruskorjaukseen meneviltä kouluilta siirrettään pysyvästi säilytettäviä asiakirjoja säilytettäväksi keskusarkistolla.

Kotiseutuarkiston toiminta

Kotkan kaupunginarkiston yhteydessä toimii Kotkan kotiseutuarkisto, joka ottaa vastaan Kotkan alueen (Kotkan kaupungin, entisen Kymin ja Haapasaaren kuntien, Karhulan kauppalan sekä luovutetun ulkosaariston) järjestöjen, yhteisöjen, yritysten ja yksityishenkilöiden arkistoja. Kotiseutuarkisto vastaanottaa asiakirjat pääosin lahjoituksina. Kotiseutuarkistoon luovutetut aineistot ovat tutkijoiden käytössä luovutushetkellä sovitun mukaisesti. Luovutettavasta aineistosta laaditaan aina luovutus sopimus tai lahjakirja. Aineiston ja asiakirjojen luovuttaminen kotiseutuarkistoon on maksutonta. Kotiseutuarkiston toimintaa kehitettiin vuoden 2023 aikana merkittävästi ja yhtenä arkiston painopisteenä pyrittiin lisäämään tietoisuutta kotiseutuarkistosta paikallisten yhdistystoimijoiden joukossa.

Kotiseutuarkistolle laadittiin muun muassa tuore ohjeistus aineistojen luovuttajille, jonka tarkoituksena on helpottaa aineistojen vastaanottoa kotiseutuarkistoon. Koska luovutetut yksityisarkistot halutaan saada mahdollisimman sujuvasti tutkijoiden käyttöön, toivomus on, että arkistot luovutetaan mahdollisuuksien mukaan ennakkoon järjestettyinä ja esiseulottuina. Ohjeistusta jaettiin esimerkiksi niille toimijoille, jotka ottivat arkistoon yhteyttä liittyen mahdollisiin luovutuksiin.

Osana tietoisuuden edistämistä kotiseutuarkisto ja kaupunginarkisto osallistuivat myös Kotkassa syyskuussa järjestettyjen Valtakunnallisten kotiseutupäivien ohjelmaan. Arkisto piti tapahtuman aikana avoimet ovet 8.-9.9.2023 ja arkiston kulissien taakse järjestettiin kierroksia tasatunnein. Tämä tavoitti joitakin kymmeniä paikallisesti kulttuuriperinnöstä kiinnostuneita ihmisiä.

Vuoden aikana arkisto vastaanottokin 8 hyllymetriä pysyvästi säilytettävää paikallishistorian kannalta merkittävää aineistoa. Suuressa osassa luovutuksia arkiston henkilökunnan piti seuloa aineistoa vastaanoton jälkeen, ennen kuin lopullinen luettelointi ja järjestäminen pystyttiin tekemään. Uusia arkistonmuodostajia vastaanotettiin 15 kappaletta ja tämän lisäksi täydennyksiä toimitettiin 6 aiemmin kotiseutuarkistolle toimitettuun kokonaisuuteen. Esimerkiksi Kotkan ajuriyhdistystä tuli vuoden aikana kaksi täydennystä, toinen Kymenlaakson museolta ja toinen yksityishenkilöltä, jonka jälkeen kotiseutuarkistolla säilytettävä arkistonmuodostajan arkisto on lähes täydellinen.

Kokonaan uusia, kotiseutuarkistoon vastaanotettuja arkistonmuodostajia olivat:

- Asunto Oy Rautatienkatu 3, 1934–1938
- Aarne Huuskosen ja Kerttu Huuskosen (o.s. Junninen) yksityisarkisto, 1890–1985
- Inner Wheel klubi Kotka ry, 1991–2022
- Karhulan Vanhainkoti yhdistys ry, 1963–1981
- Karhulan Veikot, 1919–2013
- Kotkan rovastikunnan teologipiiri (papiston veljespiiri), 1963–1993
- Kotkan Tallinna-seura ry, 1992–2018
- Kymenlaakson luonnon ystävät ry, 1953–1993
- Kymin Historiatoimikunta, 1916–1992
- Kymin Nuorisoseura, 1915–1927
- Kymin / Karhulan Nuorten Naisten Kristillinen Yhdistys (NNKY), 1902–1962
- Kymin pyhäkouluyhdistys, 1890–1962

29.4.2024

- Kymin Terveysliitto, 1908–1915
- Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kyminlinnan osasto, 1953–1965

Kotiseutuarkistoon talletettiin lisäksi Kotkan kirkon alkuperäiset rakennuspiirustukset 1890-luvulta. Piirustukset ovat Kotka-Kymin seurakunnan omaisuutta, mutta ne ovat sopimuksen perusteella talletettu kaupunginarkistolle. Samalla piirustukset saatiin digitoitua, joka helpottaa niiden jatkokäyttöä tulevaisuudessa.

Muutamille toimijoille annettiin tämän lisäksi vuoden aikana neuvontaa ja ohjeistusta arkistoaineistojensa käsittelyyn. Näiden osalta luovutuksia on mahdollisesti luvassa vuonna 2024 tai sen jälkeen.

Kaupunginarkiston evakuointisuunnitelma

Arkistolain mukaisesti viranomaisten tulee varmistaa asiakirjojensa säilyminen kaikissa olosuhteissa. Kansallisarkiston (ent. Arkistolaitoksen) ohjeistuksen mukaisesti analogisista paperiasiakirjoista tulee laatia suojelusuunnitelmat ja erikseen keskusarkiston (päätearkistotilojen) evakuointisuunnitelma. Asiakirjojen suojele perustuu poikkeusoloissakin niin pitkälle kuin mahdollista normaaliolojen järjestykseen. Normaaliolojen perusvalmius ja varautuminen tarkoittavat sitä, että viranomaiset hoitavat asiakirjahallintonsa ja arkistotoimintansa arkistolain edellyttämällä tavalla ja toteuttavat julkisuuslainsäädännön edellyttämää hyvää tiedonhallintatapaa. Kun arkistot ja asiakirjat ovat hyvässä järjestyksessä sekä arkistotilat asianmukaiset, on riski asiakirjojen tuhoutumiselle esimerkiksi poikkeusoloissa huomattavasti pienempi. Järjestetyt arkistot on myös helpompi evakuoida esimerkiksi vesivahingon tai muun poikkeustilanteen sattuessa.

Vastuualuekohtaista varautumista ja asiakirjojen suojelusuunnitelmia laadittiin vuonna 2022 ja vuonna 2023 painopiste siirtyi kaupungin päätearkiston evakuointisuunnitelman laadintaan. Suunnitelma saatiin työstettyä vuoden aikana, mutta sen työstön aikana todettiin, että arkiston evakuointi tositilanteessa on nykyisestä tilakysymyksestä johtuen erittäin haasteellista. Esimerkiksi sähkökatkotilanteessa kellaritiloissa sijaitsevia arkistomakasiineja on hyvin vaikea, ellei mahdoton tyhjentää nopeasti. Makasiinien 2,6 hyllykilometriä paperia painavat hyvin paljon, jonka vuoksi asiakirjojen siirtäminen ei myöskään onnistu helposti ilman riittävää resurssointia ja kalustoa. Tositilanteiden varalle on nyt kuitenkin laadittu suunnitelma, joka pystytään kohtuullisessa ajassa toteuttamaan, kunhan resurssit järjestyvät.

Jatkossa arkiston hankesuunnittelussa ja tulevassa tilaratkaisussa tulee jo alusta alkaen ottaa huomioon riittävällä tavalla myös aineistojen suojaaminen ja evakuointi. Esimerkiksi hyvin suunnitelluilla kalustehankinnoilla aineistojen siirtelyä ja suojaamista pystytään parantamaan ja helpottamaan huomattavasti. Lisäksi modernit, arkistotilamääräysten mukaiset tilat suojaavat asiakirjoja itsessään jo huomattavasti paremmin, kuin nykyiset, arkistotilamääräysten vastaiset tilat 1970-luvulta.

Kotkan kaupungin rakentama malli asiakirjojen suojeleluun ja evakuointiin keräsi mielenkiintoa myös muulta kuntakentältä. Kaupungin asianhallintapäällikkö Jere Markkanen olikin esitelmöimässä Kunnallisarkistoyhdistyksen syksyn koulutuspäivillä arkistojen suojelelu Kotkan-mallista ja lisäksi yksityisemmin asian tiimoilta tavattiin mm. Helsingin kaupungin edustajia.

7. REKISTERÖITYJEN OIKEUDET JA NIIDEN TOTEUTTAMINEN

29.4.2024

EU:n yleinen tietosuoja-asetus sisältää useita artikloja, jotka säätävät rekisteröidylle kuuluvia oikeuksia henkilötietojen käsittelyyn liittyen. Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- saada tietoa henkilötietojensa käsittelystä
- saada pääsy henkilötietoihin
- oikaista henkilötietoja
- poistaa henkilötietoja
- rajoittaa henkilötietojen käsittelyä
- siirtää henkilötiedot järjestelmästä toiseen
- vastustaa henkilötietojen käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi

Rekisteröityjen informointi on toteutettu Kotkan kaupungin internet-sivuilla löytyvien tietosuojaselosteiden avulla.

Rekisteröityjen omien oikeuksien käyttämistä varten Kotkan kaupungin internet-sivuilla on asian hoitamista varten lomakkeet, jotka toimitetaan kirjaamoon asian käynnistämiseksi. Rekisteröityjen oikeuksien toteuttamisesta on myös laadittu IMS-järjestelmään prosessikuvaukset.

8. SEURANTA JA MITTAAMINEN

Alla olevaan taulukkoon on koottu tiedonhallinnan, tietohallinnon, digipalveluiden, tietoturvan ja tietosuojan tunnuslukuja vuoden 2023 osalta.

Osa tunnusluvuista on raportoitu Kotkan kaupungin vuoden 2023 tilinpäätöksessä.

Tunnusluku	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023
Tietohallinto				
Työasemia	2935	2900	3387	3671
- hallintoverkossa	1016	1010	1098	1034
- opetusverkossa	1919	1890	2289	2637
Puhelinliittymiä	1357	1838	1859	1775
Tietojärjestelmiä	260	260	260	260
Sähköisen tietoturvasitoumuksen hyväksyneitä (uudet)	304	296	403	332
Tietosuoja				
Tietoturvapoikkeamia (ARC)	15	25	12	9
Ilmoituksia Tietosuojavaikuttetuille	2	5	3	0
Tietosuojakävelyjä (* vuosi 2023 vastualueiden lkm)	1	0	8	2*
Vaikutustenarviointeja	2	2	3	2
Arkisto				

29.4.2024

Kaupunginarkiston asiakirja- ja tietopyynnöt (kpl)	881	1269	1372	1501
Tutkijakäynnit (kpl)	22	11	14	158
Kaupunginarkistoon kertynyt seulottu arkistoaineisto (hyllymetriä, hm)	41,6 hm	49,7 hm	82,17 hm	39,05 hm
Kotiseutuarkistoon kertynyt yksityisarkistoaineisto*	-	-	-	8 hm
Kotiseutuarkiston uudet arkistonmuodostajat (kpl)*	-	-	-	15
Esikäsitelty ja digitoitu arkistoaineisto (hyllymetriä, hm)	10 hm	8,51 hm	16,9 hm	17,58 hm
Arkistontarkastuksia (kpl)	2	7	4	2
Digiohjausryhmä				
Digiohjausryhmän käsittelemät ICT-hankinnat		11 (vajaa toimintavuosi)	11	18
Tiedonhallinta				
Muutosvaikutusten arvioinnit (kpl)	0	0	5	4

*Uusi tunnusluku 2023.

Seuraavassa taulukossa esitetään digiohjausryhmälle vuoden 2023 aikana käsiteltäväksi eri vastuualueilta tuodut ICT-hankinnat.

Vastuualue/yksikkö	Hankinnan nimi	Kustannusarvio (€)	Neljän vuoden kustannusarvio (€)
Nuorisotyön yksikkö	Kompassi tilastointiohjelma	1 000	4 000
Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue	Osallisuuslusta - Maptionaire ohjelmisto	8 000	32 000
Opetustoimen vastuualue	WilmaRobotti toimintojen automatisointiin Primus- Wilma	600	2 400
Kaupunkisuunnittelu ja tekniset palvelut	KokiSaas -sovellusohjelmisto sekä sen siirto- ja kapasiteettipalvelu	20 874	52 800
Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue	Sähköinen hyvinvointikertomus	2 000	6 500
Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue	Osallisuuslusta	12 000	25 000

29.4.2024

Kulttuurin vastuualue	Rakennetun kulttuuriympäristön tietojärjestelmä	30 000	38 000
Talouslyksikkö	Integraatioalustan hankinta ja käyttöönotto	10 000	40 000
Tekniset palvelut	Sähköiset putkilukot	50 000	50 000
Kaupunkisuunnittelu	Väestötietojen tiedonsiirtomuutokset	11 750	30 950
Talouslyksikkö	Applixure - työasemaskannaus	2 592	2 592
Talouslyksikkö	Microsoft 365 ympäristön Health Check – kartoituksen hankinta	3 900	3 900
Talouslyksikkö	Microsoft-lisenssiselvityksen ja M365 analyysin hankinta	6 240	6 240
Kaupunkikehitys ja viestintä	Tapahtumakalenterin palveluntuottajan vaihtaminen	1 491	3 824
Liikuntapalvelut	Mapon gps-laite vuokrapalvelu	180/kk	720
Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue	Walmu ohjaus- ja arviointiohjelmisto	5 124	15 792
Tekniset palvelut	Tocoman Laskenta Pro	249	11 952
Tekniset palvelut	Kameravalvontajärjestelmä ja kamerat	800 000	800 000
Tekniset palvelut	Ajoneuvoseurantajärjestelmä	45 000	45 000
Talouslyksikkö	eLomakeohjelmiston päivitys ja lisäominaisuuksien hankinta	350	350
Opetustoimen vastuualue	10monkeys-lisenssi (matematiikka)	236	1 000
Tekniset palvelut	Haahtela Realizer - rakennuksen simulaatio	6 750	6 750
Henkilöliikenneyksikkö	Jonnejaminne.fi uusi verkkosivusto	9 930	17 610
Hallintoyksikkö	Arkistohallintajärjestelmä	4 000	16 000

Tietosuojakävelysten havainnot

Tässä kappaleessa nostetaan esille seurannan ja valvonnan näkökulmasta keskeisimpiä havainnot tietosuojakävelysten. Tietosuojakävelyitä toteutettiin vuoden 2023 aikana kahdella eri vastuualueella,

29.4.2024

opetustoimessa ja ympäristöpalveluissa. Opetustoimen osalta tietosuojakävely toteutettiin kaikilla kouluilla. Ympäristöpalveluissa tietosuojakävely toteutettiin kaikissa toimipisteissä lukuun ottamatta Haminan toimipistettä.

Keskeisimpiä havaintokokonaisuuksia vastuualueille laadituista raporteista:

- Työtiloihin ja rakennukseen on suhteellisen vapaa pääsy sekä muiden samoissa työskentelevien työntekijöiden, että kenen tahansa ihmisen suhteen
- Ulko-ovien, huoneiden, kaapistojen sekä kassakaappien lukitukset
- Tietokone ja tietojärjestelmä auki työntekijän ollessa poissa huoneesta / työpisteeltä
- Työhuoneiden ovet olivat auki/lukitsematta työntekijöiden ollessa poissa
- Avaintenhallinta ja sarjoitukset
- Toimistotilojen äänieristys heikko jossain tiloissa
- Kannettavien tietokoneiden ja tablettien säilytyskäytännöt
- Arkaluonteisen tiedon säilyttäminen ja pääsy
- Turhaa manuaalista asiakirjamateriaalia säilytyksessä
- Kameravalvonnan toteuttaminen ja käsittelysäännöt
- Paperinen salasanalista pöydällä
- Muistitikkuja pöydillä
- Vanhaa ICT-kalustoa nurkissa (laitteet, puhelimet)
- Verkkotulostimeen oli jäänyt tuloste

Tietosuojakävelyiden havainnoista on laadittu asianosaiselle vastuualueelle tiivis raportti. Raportin tavoitteena on oppia havaituista asioista ja saada sitä kautta tietoturvan ja tietosuojaan tasoa kehittymään.

9. ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Alla olevissa kappaleissa on tarkoitus arvioida tietotilinpäätöksen keskeisempiä Kotkan kaupungin toimintaan liittyviä kokonaisuuksia vuoden 2023 osalta sekä nostaa esille tärkeimpiä kehittämiskohteita tiedonhallintaan, tietoturvaan ja tietosuojaan liittyen.

Vuoden 2023 arviointi

Tietosuojatyön näkökulmasta keskeistä tekemistä vuoden 2023 aikana on ollut erilaisten henkilöstön ohjeistusten laatiminen ja päivittäminen. Esimerkkinä tekoäly, tietojen kalastelu, henkilötietojen käsittely ja henkilötietojen käsittelyn kuvaaminen ja sen muutokset.

Vuoden 2023 aikana tapahtui Kotkan kaupungin organisaatiossa joitain muutoksia. Vuoden 2023 alusta kaupungin organisaatioon vaikuttava merkittävä muutos oli pelastuslaitoksen liikelaitoksen siirtyminen Kymenlaakson hyvinvointialueelle. Opetustoimessa opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelut siirtyivät Kymenlaakson hyvinvointialueen organisaatioon 1.1.2023. Kotkan maahanmuuttajapalveluihin kuuluivat Kotkan tulkkikeskus 28.2.2023, Kotkan ryhmäkoti 30.11.2023 ja Kotkan vastaanottokeskus 31.8.2023 asti. Näiden muutosten yhteydessä toteutettiin tiedonhallinnan muutosvaikutusten arviointeja.

29.4.2024

Organisaation tulevien muutosten osalta erittäin merkittävä on TE24-nimellä kulkeva työllisyyspalveluiden siirtyminen kuntien järjestämisvastuulle. Tähän muutokseen liittyviä valmistelevia toimenpiteitä toteutettiin merkittävässä määrin jo vuoden 2023 aikana myös tiedonhallinnan näkökulmasta.

Vuoden 2023 aikana tietojen käsittelyn riskienhallinta oli TIVA / TOS-projektin jälkitöiden näkökulmasta työn alla ja pohdinnassa. Tietojen käsittelyyn liittyvien ja digiriskien strategisen käsittelyn voi todeta muuttuneen kaupunkistrategian päivityksen yhteydessä. eKotka-pojun poistuttua ja digiasioiden strategisten tavoitteiden määrittämisen siirryttyä läpileikkaavaksi toiminnoksi on mahdollista, että niiden strateginen pohdinta yleisesti sekä riskien kannalta, on jäänyt vähäisemmäksi aiempaan verrattuna.

Mm. tekoälytekniikan kehittyminen haastoi Kotkan kaupunkia haltuun ottamisen ja riskienhallinnan suhteen. Edellä mainittu tekninen kehitys asettaa vaatimuksia osaamisen kehittämiseksi, jota on pohdittu vuoden 2023 aikana.

Kehitysnäkymät

Tiedonhallinnan näkökulmasta lähitulevaisuus tuo tullessaan haasteita työntekijöiden ja muiden käyttäjien osaamiselle. Kotkan kaupungille on lähimenneisyydessä tullut ja lähitulevaisuudessa tulee lisää monenlaisia muutoksia tiedonhallintaan liittyen. Näitä muutoksia ovat mm. lainsäädännön muutokset, tekniikan kehittyminen ja organisatoriset muutokset.

Osaamisen kehittämisen lisäksi edellä mainitut asiat aiheuttavat tarpeen kokonaisvaltaisen riskienhallinnan toteuttamiselle. Tähän tarvitaan mukaan kaikki kaupunkiorganisaation tasot ylimmästä päätöksenteosta toteutukseen asti.

D/994/01.00.02/2024

63 § Henkilöstökertomus 2023

Kh 25.3.2024 § 103

Valmistelija: Henkilöstöjohtaja Minna Uusitalo, puh. 040 159 0899

Esittelyteksti: Henkilöstökertomus on osa kaupungin tilinpäätöstä. Se on yhteenvedo keskeisistä henkilöstöä kuvaavista tunnusluvuista ja henkilöstöön liittyvän toiminnan painopistealueista. Henkilöstökertomukseen on koostettu tietoja henkilöstön määrästä ja rakenteesta, työpanoksesta, henkilöstömenoista, eläköitymisestä sekä henkilöstön osaamisesta ja kehittämisestä. Henkilöstökertomuksen laatimisesta on vastannut henkilöstösuunnittelija Anna Vanhala.

Vuoden 2023 lopussa Kotkan kaupungin henkilöstömäärä oli yhteensä 1845 henkilöä (koko vuoden keskiarvo) (1883 henkilöä vuonna 2022). Vakinaisen henkilöstön määrä oli 1427 (1464 vuonna 2022) ja määräaikaisen 418 henkilöä (419 henkilöä vuonna 2022).

Henkilöstömäärää mitataan myös henkilötyövuosiluvulla (HTV2). HTV2-lukuun eivät sisälly palkattomat poissaolot. Vuonna 2023 henkilötyövuosia (HTV2) 1743,7 (vuonna 2022 1774,2).

Naisia koko henkilöstöstä oli noin 78 %. Koko henkilöstön keski-ikä oli 47,0 vuotta.

Sairauspoissaolopäivien määrä henkilöä kohden vähenivät 3,6 päivällä vuodesta 2022. Vuonna 2023 sairauspoissaolot olivat 18,7 päivää/työntekijä. Vuonna 2022 sairauspoissaolot olivat 22,3 päivää/työntekijä. Tuki- ja liikuntaelinsairaudet olivat edelleen suurin poissaoloja aiheuttava diagnoosiluokka, samoin mielenterveysdiagnoosit.

Vuonna 2023 sattui yhteensä 128 työtapaturmaa (vuonna 2022 122). Näistä 25 sattui työmatkalla ja 103 työpaikalla. Työtapaturmien korvauspäivien määrä laski selvästi edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2023 korvauspäiviä oli 5,0 päivää tapaturmaa kohden, kun vuonna 2022 korvauspäiviä oli 15,5 päivää tapaturmaa kohden.

Kotkan kaupungin maksetut palkat vuonna 2023 olivat 73 170 000 euroa (vuonna 2022 maksetut palkat 70 753 000 euroa).

Henkilöstöasioiden yksikkö pidättää itsellään oikeuden teknisiin muutoksiin henkilöstökertomuksessa ennen sen painattamista.

Henkilöstökertomus käsitellään yhteistoimintaneuvottelukunnassa ja kaupunginhallituksessa 25.3.2024 ja sen jälkeen kaupunginvaltuustossa.

Liitteet: Henkilöstökertomus 2023

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Esittelijä:	vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors	
Ehdotus:	Kaupunginhallitus päättää hyväksyä vuoden 2023 henkilöstökertomuksen ja saattaa sen tiedoksi valtuustolle tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä. Kaupunginhallitus oikeuttaa henkilöstöasioiden yksikön tekemään henkilöstökertomukseen vähäisiä teknisluonteisia korjauksia ja tarkennuksia.	
Asian käsittely:	Puheenvuoroja asiasta käyttivät ja kysymyksiä esittivät jäsenet Carina Jäntti, Milla Tuomela, Sanna Saikkonen, Kari Niininen, Johanna Hasu, Mia Holmberg, varajäsen Minna Suomi, 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala ja puheenjohtaja Sami Virtanen. Vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors vastasi kysymyksiin.	
Päätös:	Hyväksyttiin. _____	
Kv 27.5.2024 § 63		
Liite:	Henkilöstökertomus 2023	
Ehdotus:	Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi vuoden 2023 henkilöstökertomuksen.	
Käsittely:	Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa käyttivät valtuutettu Petri Pekola sekä kaupunginjohtaja Esa Sirviö.	
Päätös:	Ehdotuksen mukainen. Henkilöstöjohtaja Minna Uusitalo poistui kokouksesta kello 19.54.	
Toimeenpano	Ote:	Henkilöstöjohtaja
Ei valitusosoitusta (Kuntal 136 §)		

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Henkilöstökertomus 2023

Ytnk 25.3.2024 § 18, Kh 25.3.2024 § 103, Kv 27.5.2024 § xx

Tiedustelut

Anna Vanhala
Henkilöstösuunnittelija

Julkaisija

Kotkan kaupunki,
henkilöstöasioiden yksikkö
2024

Yhteystiedot

Kustaankatu 2, 48100 Kotka
Puh. 05 234 4199
Kotka.fi

Tilaukset, jakelu

Ruori

Valokuvat

Jukka Koskinen

Kuviot ja taitto

Kotkan kaupunkikehitys-
ja viestintäyksikkö

Sisällysluettelo

4	Henkilöstöjohtajan mietteitä: Vuoden 2023 tuulet
6	Henkilöstöohjelma 2030 käytännössä
8	Pääluottamusmiesten terveiset
11	Henkilöstöpanokset
12	Keskimääräinen henkilöstömäärä vastuualueilla
14	HTV2: määräaikainen ja vakituinen henkilöstö
16	Maksetut palkat ja palkkiot
17	Lisä- ja ylityöt
18	Henkilökohtaiset lisät
21	Rekrytoinnit
25	Henkilöstövaihtuvuus
27	Henkilöstön ikärakenne
29	Eläkeiän saavuttavat lähivuosina
30	Eläketapahtumat

31	Työhyvinvointi
35	Työterveyshuollon toiminta
38	Työtapaturmat
42	Tyhy-iltapäivä
43	Oman työkunnan ylläpitämisen teemavuosi
44	Muuta työhyvinvointia tukevaa toimintaa
45	Liikuttavin työpaikka 2023 -palkinto
46	Henkilöstön tuettu virkistystoiminta
48	Esihenkilöiden työhyvinvointi
49	Esihenkilöiden infot ja koulutukset
50	Henkilöstökoulutukset ja -valmennukset
51	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat

Henkilöstöjohtajan mietteitä: Vuoden 2023 tuulet

Kotkan kaupunki on vetovoimainen ja pitovoimainen työnantaja. Emme pysty kilpailemaan suurilla palkankorotuksilla tai mittavilla arvolahjoilla, mutta Kotkan kaupungin työnantajakulttuurissa on kuitenkin jotakin erittäin merkityksellistä. Inhimillisuus, välittäminen ja toisista huolehtiminen ovat seikkoja, jotka näkyvät. Ne luovat organisaatioon turvallisia työpaikkoja, joissa iso osa ihmisistä viihtyy vuosia, jopa vuosikymmeniä.

Edellä esitettyyn, melko vahvaankin väitteeseen, antaa taustaa syksyllä 2023 tehty esihenkilöiden työhyvinvointikysely. Kyselyn mukaan kaupungin esihenkilöt voivat verrattain hyvin. Tulosten mukaan Kotkassa on hyvät edellytykset tehdä esihenkilötyötä ja esihenkilöt ovat vahvasti sitoutunut nykyiseen työhönsä. Innostuneisuus työstä ja työn ilo sekä myös oman työhyvinvoinnin kokemus ovat korkealla tasolla. Esihenkilöistä lähes 90 % suosittelisi työpaikkaansa tuttavilleen. Tulos on huikea! Kriittisimmät keskiarvot esihenkilöt antoivat väittämistä, jotka koskivat oman osaamisen kehittämiseen jäävään aikaan, työnantajan palkitsemiskäytäntöjen palkitsevuuteen ja työkuormituksen määrään.

Vuoden aikana päivitettiin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Päivitykseen liittyen keväällä 2023 toteutettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely. Iso osa kyselyn tuloksista oli varsin positiivisia. Suurin osa

vastanneista työntekijöistä oli tyytyväisiä tasa-arvon tilanteeseen eikä ollut kohdannut syrjintää tai epätasa-arvoa työssä. Pieni osa nosti esiin myös työpaikan haasteita. Näihin seikkoihin pyrittiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivityksessä vastamaan ja rakentamaan suunnitelmaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta lisääviä toimenpiteitä.

Rekrytointien haasteellisuus näkyi edelleen vuonna 2023. Hakijamäärät ovat muutamana vuonna laskeneet. On paljon aloja, joihin ei enää riitä kelpoisia hakijoita. Vuonna 2023 avointen työpaikkojen hakijamäärät kuitenkin jo hieman nousivat. Entistä enemmän meidän pitää uskoa siihen, että olemme vahva ja hyvä työnantaja ja pystymme kilpailemaan hyvistä työntekijöistä. Työnantajakuva nostaminen näkyväksi on erittäin ajankohtaista. Meidän on vaalittava sitä hyvää työnantajakuva, mikä Kotkan kaupungilla jo on ja samalla kehittyä entistä paremmaksi ja kehitettävä uusia toimivia keinoja houkutella hakijoita. Hyvää työnantajakuva rakentaa jokainen organisaation jäsen, joka ikinen päivä.

Talouden tasapainottaminen oli vallitseva teema jälleen vuonna 2023. Vuoden aikana jouduimme tekemään talouden säästötoimenpiteitä sekä vuoden 2023 osalta että talousarviota 2024 laadittaessa. Tiukka taloustilanne tuo tulevinakin vuosina haasteita. Toistaiseksi on kuitenkin välttytty

henkilöstön vähennystoimenpiteiltä ja henkilöstökulujen leikkauksilta. Vuoden aikana kaupungin organisaatiosta ovat siirtyneet liikkeen luovutuksella pois eläinlääkärit sekä maahanmuuttajapalveluista tulkkikeskus, vastaanottokeskus ja ryhmäkoti. Siirrot toteutettiin hallitusti ja hyvässä yhteistoiminnassa.

Keväällä 2023 oli jaossa iso joukko erilaisia paikallisia järjestelyeriä ja myös kaupungin oma määräraha, palkankorotuksiin kohdennettu palkkaohjelmaerä. Kevään neuvottelut pääluottamusmiesten kanssa suunniteltiin hyvin, ja lopputulos edisti kaupungin palkkojen kehitystä hieman isommalla askeleella. Neuvottelut osoittivat sen, että Kotkassa on hyvä keskusteluyhteys työnantajan ja pääluottamusmiesten kesken. Yksimielisyys on helppo saavuttaa, kun tavoitteet ovat saman suuntaiset ja on yhteistä tahtotilaa tehdä hyvää yhteistyötä.

TE-palvelut 2024 -uudistuksen valmistelut etenivät vauhdilla. Perussopimuksista päästiin yksimielisyyteen Etelä-Kymenlaakson kuntien kanssa ja uuden toiminnan suunnittelua on tehty monialaisesti. Vuosi 2024 tehdään vielä tiivistä valmistelutyötä, ja olemme valmiit vastaanottamaan uuden palvelumuodon Kotkan kaupungille 1.1.2025 alkaen.

Työhyvinvointijohtamisen ja henkilökunnan työhyvinvoinnin edistämisen osalta jatkettiin tiivistä ja vahvaa toimintaa. Sairauspoissaolot saatiin

käännettyä laskusuuntaiseksi rankan korona-ajan jälkeen. Vuonna 2023 sairauspoissaoloja oli 18,7 päivää/työntekijä, laskua edelliseen vuoteen oli 3,6 päivää. Uusia kehittämistuulia ja lisää työkykyjohtamisen keinoja haettiin Kevan koordinoimasta Kestävää työelämää -hankkeesta. Hankkeen tavoitteena on tukea julkisen alan työpaikkoja selviytymään työkyvyttömyysriskien kasvusta ja pandemia-ajan työkyvylle tuomasta kuormituksesta. Vuonna 2023 kilpailutettiin myös työterveyden palvelut edellisen sopimuskauden päätyttyä. Uudeksi työterveyden toimijaksi saimme Pihlajalinnan. Kaupungilla on paljon hyviä elementtejä kehittää henkilökunnan työhyvinvointia entistä paremmin.

Tästä eteenpäin on hyvä jatkaa reilusti, rohkeasti ja rakkaudella kohti uuden vuoden haasteita!

Minna Uusitalo

henkilöstöjohtaja

Henkilöstöohjelma 2030 käytännössä

Kaupunkistrategiaan perustuva henkilöstöohjelma ohjaa kaupungin henkilöstöpolitiikkaa.

Työnantajalupaus ja arvot

Kotkan kaupungin työnantajalupaus ja henkilöstöohjelman arvot tuovat henkilöstöohjelmaa kohti käytännöntasoa. Näillä pyrimme avaamaan, minkälaista toimintakulttuuria ja työnantajakuvaamme haluamme kaupunkiin luoda.

Työnantajalupaus:

Panostamme Kotkan kaupungilla monipuolisesti henkilöstön perehdyttämiseen, hyvinvointiin, työkyvyn edistämiseen sekä koulutukseen ja työssä kehittymiseen.

Työnantajana luomme olosuhteet, joissa on mahdollista työskennellä terveellisesti ja turvallisesti. Viemme työelämän muutokset läpi vastuullisesti yhdessä.

Teemme kaupunkistrategian ja henkilöstöohjelman hengessä rohkeita tekoja, huolehdimme toisistamme ja kaupungistamme reilusti ja rakkaudella.

Vaalimme hyvántahtoisuutta ja myönteistä asennetta.

Työnantajalupaus ja kaupungin arvot; Reiluus, Rakkaus ja Rohkeus luovat henkilöstötoimintaan, esihenkilötyöhön ja työyhteisöjen kehittämiseen perustan kautta koko organisaation. Niistä muodostuu koko kaupungin sisäinen toimintakulttuuri. Henkilöstöohjelma näkyy meidän jokaisen toiminnassa.

Keskeisin lähtökohta kaupungin henkilöstötoiminnassa on oikeudenmukaisuus, tasapuolisuus ja johdonmukaisuus toistemme kohtelussa, niin lähiesihenkilötyössä kuin kaupungin ylimmän johdon ja poliittisten päättäjien sekä työntekijöiden toiminnassa. Samalla korostamme vastuullisuutta, muiden auttamista ja vastavuoroisuutta. Tavoitteenamme on luoda yhtäläisiä mahdollisuuksia kaikille, erilaiset arkitodellisuudet huomioiden. Pyrimme luomaan edellytyksiä yksilöllisiin valintoihin työkyvyn ja elämäntilanteiden haasteissa. Hyvä henkilöstöpolitiikka sisältää varhaista välittämistä ja työkyvyn tukemista. Henkilöstöohjelma nostaa esille inhimillisen toiminnan ja aidon välittämisen.

Haluamme jakaa hyvántahtoisuutta ja myönteistä asennetta. Tämä tarkoittaa lähestymistä reilulla ja ystävällisellä asenteella joustavuutta, luottamusta ja

yhteisöllisyyttä painottaen. Haluamme luoda kaupunkiin arvostavan kohtelun kulttuurin. Se on vastuunkantamista ilmapiiristä, läsnäoloa, huomiointia ja kunnioittamista.

Työyhteisöissä luottamus ja avoimuus luovat turvallisuudentunteen ja se syntyy paitsi välittämisestä, mutta myös johdonmukaisuudesta ja yhteisistä pelisäännöistä. Hyvä johtamiskulttuuri sisältää jämäkkyyden ja tarvittaessa myös asioihin ja epäkohtiin puuttumisen.

Pojumme: Oppiva ja yrittävä Kotka; Upean työympäristön Kotka; yhteinen Kotka

Vaalimme uudistamista ja luovuutta ja suhtaudumme myönteisellä uteliaisuudella tulevaisuuteen. Edistämme avointa vuorovaikutusta ja aitoa kohtaamista kaupungin työyhteisöissä. Se on käytännössä rohkeaa ja rakentavaa keskustelua. Osallistavien puitteiden rakentaminen edistää yhteisöllisyyttä, itseohjautuvuutta ja oma-aloitteisuutta. Keskeistä on myös henkilöstön sitouttaminen ja siten osaamisen säilyttäminen.

Vaikutusmahdollisuuksien lisääminen edistää työn mielekkyyttä ja tämä on elementti, johon meidän tulee panostaa. Onnistunut asiakkaiden palveleminen on toiminnan ja työn keskiössä. Kotkan kaupunki panostaa toimivan, terveen ja turvallisen sekä viihtyisän työympäristön rakentamiseen. Hyödynnämme muutostilanteet kokonaisvaltaisesti työympäristön kehittämiseksi. Ongelmatilanteisiin luodaan avoimet prosessit ja niitä myös sovelletaan käytäntöön systemaattisesti.

Valmennamme ja koulutamme esihenkilöitä pitkäjänteisesti ja systemaattisesti. Esihenkilötaitojen ohella painotamme kaikkien työyhteisön jäsenten hyviä työyhteisötaitoja.

Kestävä talous, digitaalisuus sekä ilmasto ja luonnon monimuotoisuus

Kaupungin henkilöstöresursointia ja rekrytointeja ohjataan henkilöstösuunnitelman avulla. Tehokkaalla henkilöstösuunnittelulla pyrimme turvaamaan riittävät henkilöstöressit. Kehittämistoimia kohdennamme laadukkaaseen rekrytointiin ja myös uuden henkilöstön perehdyttämiseen. Huomiota kiinnitämme myös nykyisen henkilöstön sitouttamiseen ja pitovoiman vahvistamiseen. Isona haasteena näemme kilpailukykyisen palkkauksen.

Henkilöstöohjelman digitaalisuustavoitteet antavat kehittämistyöhömme mahdollisuuksia tehdä asioita uudella tavalla. Henkilöstöohjelmaan on nostettu myös kestävän kehityksen ja ilmaston suojeluun vaikuttavia tavoitteita.

Henkilöstökertomukseen on avattu tunnuslukuina henkilöstöohjelman seurantamittarit.

Pääluottamusmiesten terveiset

Millainen oli vuosi 2023 Kotkan kaupungin pääluottamusmiestoiminnan näkökulmasta?

Koronaa esiintyi kaupungin yksiköissä edelleen vuoden 2023 aikana ja tämän myötä monet työpaikka- ja tiimikokoukset jatkuivat Teamsillä. Huoli työntekijöiden todellisesta jaksamisesta sekä tiedonkulusta työpaikoilta pääluottamusmiehille oli edelleen olemassa, vaikka työpaikkakäyntejä jossain määrin voitiinkin toteuttaa. Tiedonkulku työnantajan ja pääluottamusmiesten välillä on ollut korostetussa asemassa. Henkilöstön sairastavuus ja riittävyys toivat paljon kysymyksiä ja pohdintoja vuoden 2023 aikana. Sijaisten rekrytointivaikeudet toivat esille huolen, kuinka pitkälle pitää jaksaa ja venyä. Esimiesten ja vastuualuejohtajien työmäärän lisääntyminen äärirajoille aiheutti huolta heidän työhyvinvoinnistaan.

Maahanmuuttajapalveluiden osalta yt-neuvottelut koskivat ryhmäkotia ja vastaanottokeskusta, jotka siirtyivät yksityisille toimijoille. Varhaiskasvatuksessa käytiin YT-kuulemisia henkilöstön toimipiste siirtojen

takia lapsimäärän alueellisen vaihtelevuuden vuoksi. YT-neuvottelut aloitettiin vuoden 2023 aikana, koska TE-palvelut (TE24 uudistus) siirtyvät kunnille 1.1.2025. Eläinlääkäreiden YT-neuvottelu järjestettiin loppuvuodesta, heidän siirtyessä Haminan kaupungin palvelukseen 1.1.2024. Jatkossa Kotkan kaupunki ostaa palvelut Haminan kaupungilta. Kielihäiriöisten lasten opetuksesta käytiin YT-neuvottelua keväällä 2023.

Paikallisia järjestelyeräneuvotteluja käytiin useita kevään aikana, hyvässä yhteistyössä työnantajan ja järjestöjen kesken. Kotkan omaa palkkaohjelmaa käytettiin johdon palkkauksen kehittämiseen.

Talouden tasapainottamisohjelma aiheutti vastuualuejohtajille ja yksiköiden esimiehille paljon pohdittavaa, miten säästöjä saataisiin aikaan. Henkilöstönedustajien näkökulmasta säästöjä on lähes mahdoton löytää ilman, että palveluiden laatu heikkenee ja henkilöstö uupuu.

Pääluottamusmiestoiminnasta

Osan pääluottamusmiesten vähentyneestä ajankäytöstä huolimatta yhteistyö henkilöstöasioiden yksikön ja esihenkilöiden kanssa on sujunut suhteellisen hyvin, kiitos osittain perustyötä tekevien pääluottamusmiesten lähiesihenkilöiden ymmärtäväisyydestä haasteellisen tehtävän suorittamiseen.

Tiivis yhteistyö kaupungin johdon ja viranhaltijoiden kanssa on ollut vahva tuki henkilöstöön liittyvien asioiden eteenpäin viemisessä.

Yhteistyö poliittisten päätöksentekijöiden kanssa on palannut normaaliksi ja tapaamisia kaupunginhallituksen ja valtuuston puheenjohtajien sekä valtuutettujen kanssa on järjestetty.

Yhteistyötä henkilöstöedustajien ja johdon, viranhaltijoiden sekä poliittisten päättäjien kesken tarvitaan tulevina vuosina ennusteissa olevien talouden haasteiden ratkaisemisessa.

Kotkassa pääluottamusmiehet otetaan pääsääntöisesti hyvissä ajoin mukaan asioiden valmisteluun.

PÄÄLUOTTAMUSMIEHINÄ TOIMINEET VUONNA 2023

Minna Paavola JUKO/OAJ

Anna Pasanen SuPer

Marja-Riitta Mänttari Tehy

Jouni Tiilikainen JHL 31.10.2023 asti

Pirjo Mussalo JHL

Nina Rauhala Jyty

Niina Harkko JUKO 31.7.2023 asti

Tarja Renlund JUKO 1.8.2023 alkaen

Henkilöstöpanokset

Vuonna 2023 Kotkan kaupungin keskimääräinen henkilöstömäärä oli 1845 henkilöä. Henkilöstömäärä laski hieman edellisvuodesta. Vähennys tapahtui vakituisten työntekijöiden kohdalla.

- Vuonna 2023 määräaikaaisia 418 henkilöä (edellisvuonna 2022 määräaikaaisia 419 henkilöä).
- Vuonna 2023 vakituisia 1427 henkilöä (edellisvuonna 2022 vakituisia 1464 henkilöä).

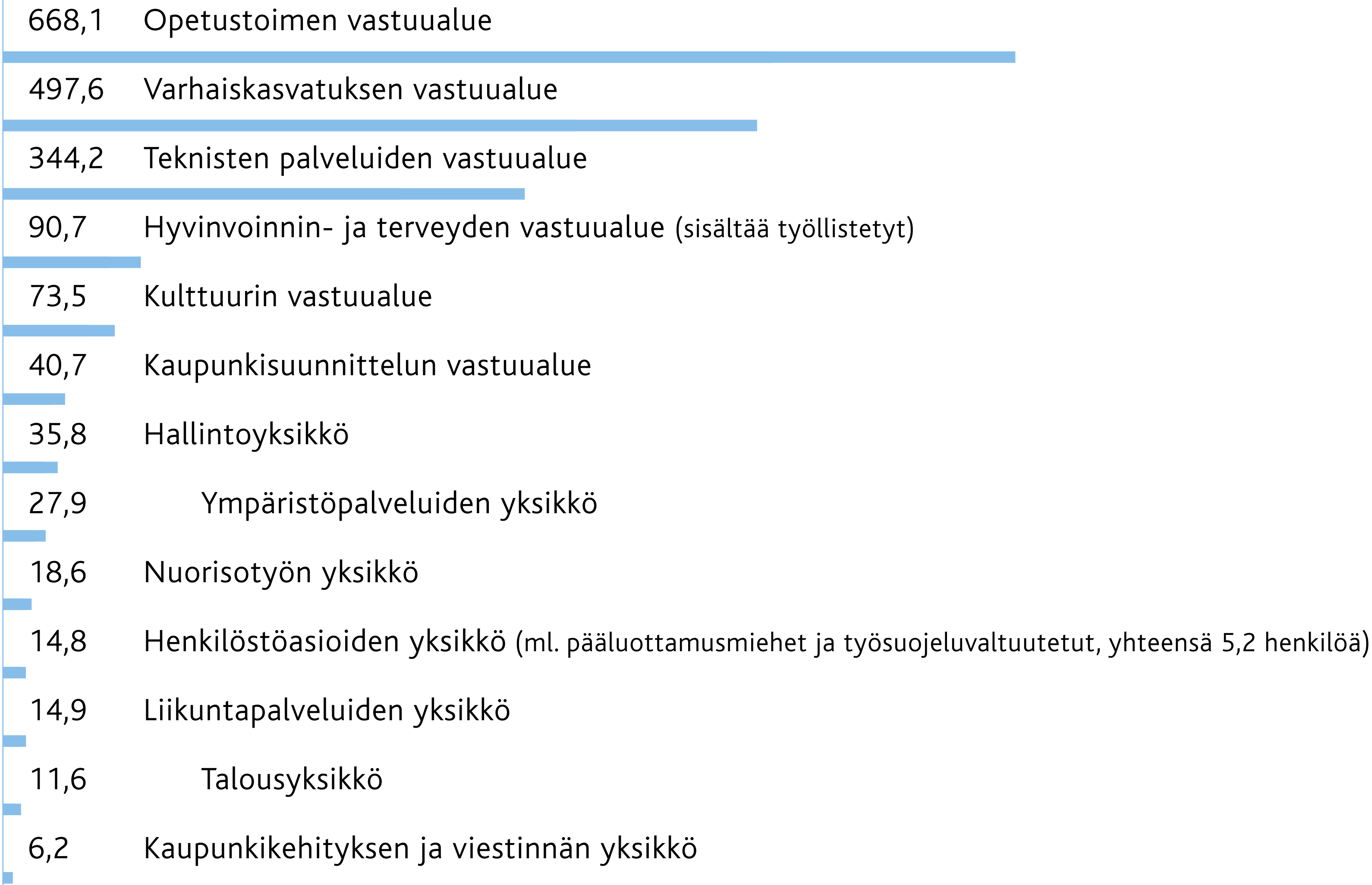
Vakituisten työntekijöiden määrän väheneminen johtui maahanmuuttajapalveluiden toimintojen (tulkkikeskus, vastaanottokeskus, ryhmäkoti) siirtymisestä pois Kotkan kaupungilta.

KESKIMÄÄRÄINEN HENKILÖSTÖMÄÄRÄ KOTKAN KAUPUNGILLA 2018–2023

2018	3031
2019	1784
2020	1757
2021	1816
2022	1883
2023	1845
Erotus 2022–2023 -38	

Keskimääräinen henkilöstömäärä vastuualueilla

Kotkan kaupungilla palvelussuhteet ovat tyypillisimmin vakituisia ja keskimäärin melko pitkiä.
Henkilöstön keski-ikä on koko Kotkan kaupungilla noin 47 vuotta, mutta tässä on vaihtelua vastuualueittain.

	MÄÄRÄAIKAINEN		VAKITUINEN		YHTEENSÄ	
	Keski-ikä	Keskimääräinen palvelusaika	Keski-ikä	Keskimääräinen palvelusaika	Keski-ikä	Keskimääräinen palvelusaika
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	35	1,7	51	14,6	50	13,6
Kulttuurin vastuualue	40	2,8	51	15,6	50	14,2
Liikuntapalveluiden yksikkö	29	1,7	37	7,5	34	5,5
Nuorisotyön yksikkö	44	3,3	39	8,3	40	7,1
Opetustoimen vastuualue	42	6,1	47	13,4	45	11,5
Hyvinvoinnin ja terveydenhuollon vastuualue	45	4,7	50	10	47	6,5
Teknisten palvelujen vastuualue	46	2,6	51	14,4	50	13,6
Varhaiskasvatuksen vastuualue	40	5,8	49	17,4	47	14,5
Ympäristöpalvelujen yksikkö	37	1,8	49	12,1	48	11,4
Henkilöstöasioiden yksikkö	0	0	52	16,9	52	16,9
Talousyksikkö	0	0	50	11,3	50	11,3
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö	0	0	55	9,9	55	9,9
Hallintoyksikkö	53	5,4	47,6	16,4	48	15,5
Koko kaupunki	42	5,4	49	14,6	47	12,6

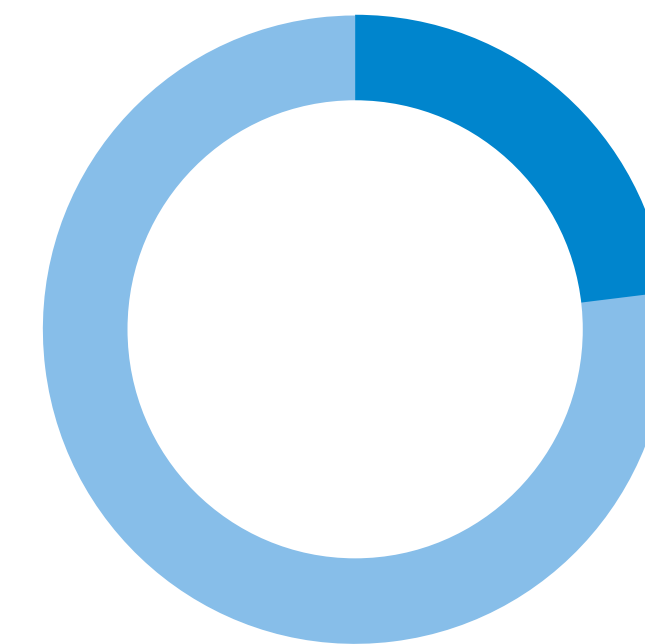
HTV2: määräaikainen ja vakituinen henkilöstö

HTV2 on yhdelle kokoaikaiselle henkilölle maksettu työpanos vuodessa, pois lukien vain palkattomat poissaolot. Kumulatiivinen HTV2-luku oli vuonna 2023 koko henkilöstön osalta 1743,7.

Edellisvuoteen verraten Kotkan kaupungin HTV2-luvut olivat vuonna 2023 laskeneet jonkin verran vakituisen henkilöstön osalta.

Vuonna 2022:

- määräaikaisen henkilöstön HTV2-luku oli 414,7
- vakituisen henkilöstön HTV2-luku oli 1359,5
- yhteensä HTV2-luku oli: 1774,2

KOTKAN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ HTV2 VUONNA 2023

HTV2 Vakituiset 1 341,5

HTV2 Määräaikaiset 402,2

HTV2: MÄÄRÄAIKAINEN JA VAKITUINEN HENKILÖSTÖ

	MÄÄRÄAIKAISET	VAKITUISET	YHTEENSÄ
Opetustoimen vastuualue	153,3	465	618,3
Varhaiskasvatuksen vastuualue	141	325,8	466,8
Teknisten palvelujen vastuualue	34,2	302,2	336,4
Kulttuurivastuualue	9,2	63,3	72,5
Hyvinvoinnin- ja terveydenhuollon vastuualue	24,6	38,7	63,3
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	2,5	37,1	39,6
Ympäristöpalvelujen yksikkö	4,4	25,8	30,2
Hallintoyksikkö	3,1	27,4	30,6
Nuorisotyön yksikkö	2,1	14,5	16,6
Henkilöstöasioiden yksikkö*	0,3	13,9	14,2
Liikuntapalveluiden yksikkö	2,9	10,5	13,4
Talousyksikkö	0	11,6	11,6
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö	0,5	5,4	5,9
Työllistetyt	24,2	0	24,2

*mukaan lukien pääluottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut, yht. 5,2 hlöä

Maksetut palkat ja palkkiot

Vuoden 2023 aikana maksuun tuli useita palkankorotuksia:

- KVTES, SOTE-sopimus, TS, TTES 1.6.2023
- yleiskorotus 2,2 %
 - paikallinen järjestelyerä 0,4 % + 0,3 %
 - paikallinen kehittämiserä 1,2 %
 - kertaerä 467 € (viimeistään 30.6.2023)
 - KVTES Liite 5 lisäkertaerä 120 €

- OVTES 1.6.2023
- yleiskorotus 2,02 %
 - paikallinen järjestelyerä 0,4 % + 0,3 %
 - paikallinen kehittämiserä 1,2 %
 - kertaerä 467 € (viimeistään 30.6.2023)
 - osio G lisäkertaerä 150 €

- LS 1.6.2023
- yleiskorotus 0,7 %
 - paikallinen järjestelyerä 0,3 %
 - paikallinen kehittämiserä 1,2 %
 - kertaerä 467 € (viimeistään 30.6.2023)
 - 1.10.2023 yleiskorotus 0,77 %

Lisäksi jaettiin järjestelyerien yhteydessä 18500 euroa kaupungin omaa palkkaohjelmaerää.

KOTKAN KAUPUNGIN PALKAT JA PALKKIOT VUOSINA 2020–2023

2020	63148000
2021	67561000
2022	70753000
2023	73170000

KOTKAN KAUPUNKI, LISÄ- JA YLITYÖKUSTANNUKSET EUROINA

Lisä- ja ylityöt

Vuonna 2023 ylitöitä muodostui viereisen taulukon mukaisesti eri vastuualueilla.

Ylityökertymät muodostuivat teknisten palveluiden osalta muun muassa katujen ja alueiden talvihoidosta, ja muilla vastuualueilla poissaolojen sijaistuksista sekä muista lisätehtävistä (esimerkiksi hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamista töistä).

	2020	2021	2022	2023
Hallintoyksikkö	704,53	5 345,58	2 465,38	5 349,09
Vaalit	0	5 894,77	1 943,46	3 068,35
Talousyksikkö	760,77	0	2 244,00	6 465,88
Henkilöstöasioiden yksikkö	0	123,29	411,56	0
Ympäristöpalvelujen yksikkö	555,72	621,29	134,75	155,80
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö	0	59,75	2 919,10	3 088,86
Kulttuurin vastuualue	476,53	1 542,96	14 306,23	31 592,32
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	467,25	3 056,79	0	2 618,24
Teknisten palvelujen vastuualue	82 032,62	185 580,04	136 927,14	83 768,82
Opetustoimen vastuualue	598,48	308,48	354,36	564,32
Varhaiskasvatuksen vastuualue	6 621,92	5 995,61	9 904,59	83 65,85
Nuorisotyön yksikkö	0	0	97,76	400,45
Liikuntapalveluiden yksikkö	2 506,13	2 857,14	4 102,91	5 883,32
Hyvinvoinnin- ja terveydenhuollon vastuualue	5 945,54	10 533,52	24 084,98	12 752,90
Yhteensä euroina	100 669,49	22 1919,22	199 896,22	164 074,20

Henkilökohtaiset lisät

Työntekijälle voidaan maksaa varsinaiseen palkkaan kuuluvaa euromääräistä henkilökohtaista lisää, jonka perusteena ovat henkilökohtaiset työtulokset ja ammatinhallinta sekä muut paikallisesti määritellyt henkilökohtaiset taidot. Esihenkilöt ovat Kotkan kaupungin ohjeistuksen mukaisesti ehdottaneet henkilökohtaisia lisiä työntekijöille. Niitä on jaettu sopimusaloittain yllä olevan taulukon mukaisesti.

VASTUUALUE

	Vuosikulu yhteensä euroina sis. lomaraha ja sivukulut
Hallintoyksikkö	705,73
Henkilöstöasioiden yksikkö	5631,76
Talousyksikkö	4603,76
Ympäristöpalvelujen yksikkö	11469,72
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö	0
Kulttuurin vastuualue	10089,92
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	28144,15
Teknisten palvelujen vastuualue	58066,22
Opetustoimen vastuualue	91624,44
Varhaiskasvatuksen vastuualue	59017,52
Nuorisotyön yksikkö	7559,36
Liikuntapalveluiden yksikkö	1573,10
Hyvinvoinnin- ja terveydenhuollon vastuualue	28348,59
Koko kaupunki yhteensä	306834,28
KVTES yhteensä	153008,59
TS yhteensä	64797,53
OVTES yhteensä	59701,87
LS yhteensä	2870,10
SOTE-sopimus yhteensä	14849,47
TTES yhteensä	11606,71
Kaikki sopimusalat yhteensä	306834,28

Hyty-palkkiot

Esihenkilö voi halutessaan palkita työntekijäänsä hyvästä työsuorituksesta kertapalkkion luonteisella hyty-palkkiolla. Sen avulla voi kiittää, palkita tai kannustaa työntekijöitä. Palkkio on tarkoitettu ”matalan kynnyksen” palkitsemiskeinoksi ja sitä voidaan maksaa esimerkiksi toiminnallisesti tärkeän projektin tai muun yksittäisen tavoitteen tai asian onnistumisesta, ei normaalista työstä.

Vuonna 2023 hyty-palkkio myönnettiin 72 henkilölle. Hyty-palkkioita maksettiin yhteensä 15 377 €. Palkitsemista käytettiin vähemmän kuin edellisvuonna 2022. Silloin hyty-palkkioita myönnettiin 135 henkilölle ja niitä maksettiin yhteensä 30 990 €.

Palkattomat vapaat säästösyistä

Palkatonta vapaata säästösyistä on mahdollista käyttää sellaisissa töissä ja tilanteissa, joissa toiminta kyetään järjestämään vapaiden aikana ilman sijaisia tai vapaan vuoksi muuten kohoavia kustannuksia.

Vuonna 2023 palkatonta vapaata säästösyistä pidettiin hiivenen enemmän kuin edellisvuonna. Säästövaikutus pysyi suunnilleen edellisvuoden tasolla.

PALKATON VAPAA SÄÄSTÖSYISTÄ

	2020	2021	2022	2023
Henkilöitä	358	321	335	303
Päivät	2411	2302	2388	2426
Säästövaikutus	181066	184493	253080	249957

Rekrytoinnit

Työpaikkoja oli vuonna 2023 avoinna 333 kappaletta. Hakemuksia niihin tuli 2481 kappaletta. Keskimäärin hakemuksia jokaista avointa tehtävää kohden tuli vuonna 2023 jonkin verran enemmän kuin edellisvuonna. Vuonna 2022 avoimia työpaikkoja oli kaiken kaikkiaan 403. Hakemuksia niihin tuli 2473. Vuonna 2022 saatiin siis 6,1 hakemusta tehtävää kohden ja vuotta myöhemmin hieman enemmän eli 7,5 hakemusta tehtävää kohden.

Vuosittainen vaihtelu onkin tavanomaista, riippuen kulloinkin avoinna olevista tehtävistä sekä mahdollisesti alueen yleisestä työllisyystilanteesta.

Vuonna 2023 kesätyöpaikkoihin hakijoita oli 470 ja kesätyöpaikkoja tarjottiin 124

REKRYTOINNIT VASTUUALUEITTAIN 2023	Työpaikat vakinainen	Työpaikat määräaikainen	Työpaikat	Hakemukset	Hakemuksia per avoin tehtävä
Hallintoyksikkö	5	2	7	121	17,3
Henkilöstöasioiden yksikkö	1	0	1	42	42
Hyvinvoinnin- ja terveyden vastuualue	0	13	13	61	4,7
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö	0	0	0	0	0
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	4	0	4	52	13
Kulttuurin vastuualue	7	2	9	122	13,6
Liikuntapalveluiden yksikkö	0	2	2	12	6
Nuorisotyön yksikkö	2	2	4	43	10,8
Opetustoimen vastuualue	58	116	174	1146	6,6
Talousyksikkö	2	0	2	41	20,5
Teknisten palveluiden vastuualue	24	8	32	434	13,6
Varhaiskasvatuksen vastuualue	51	247	78	223	2,9
Ympäristöpalveluiden yksikkö	5	2	7	184	26,3
Yhteensä	159	174	333	2481	7,5

Rekrytointiin panostamisen toimenpiteet 2023

Monilla aloilla ilmenee valtakunnallisesti haasteita osaavan työvoiman saatavuudessa.

Vuonna 2023 Kotkan kaupungilla kiinnitettiin erityistä huomiota rekrytoinnin vahvistamiseen.

- Tietoiskut esihenkilöille Kuntarekrystä (rekrytointi & sijaisrekrytointi)
- Henkilöstöasioiden yksikön asiantuntijat osallistuivat seuraaviin rekrymarkkinointitapahtumiin:
 - TE-toimiston järjestämä kesätyötapahtuma
 - XAMK työelämäpäivät sekä XAMK sosionomi opiskelijoiden tapaamiset
 - Työhaun pikatreffit nuorille työnhakijoille
 - Sunilan rekrytapahtuma Ekamilla
 - Rekry-, työelämä- ja koulutusmessut SatamaAreenalla
- Varhaiskasvatuksen vastuualueella kokeiltiin Kuntarekryn some-kampanjaa ja teknisten palveluiden vastuualueelle hankittiin apua rekrytointiin ulkopuoliselta rekrytointiyritykseltä.
- Työantajasivuja (kotka.fi) päivitettiin mm. tuomalla uusia työntekijöiden uratarinoita
- Lisäksi sisäiset, säännölliset yhteistyötapaamiset rekrytointimarkkinointiin liittyen, Kotkan kaupungin henkilöstöasioiden yksikkö ja viestintä.

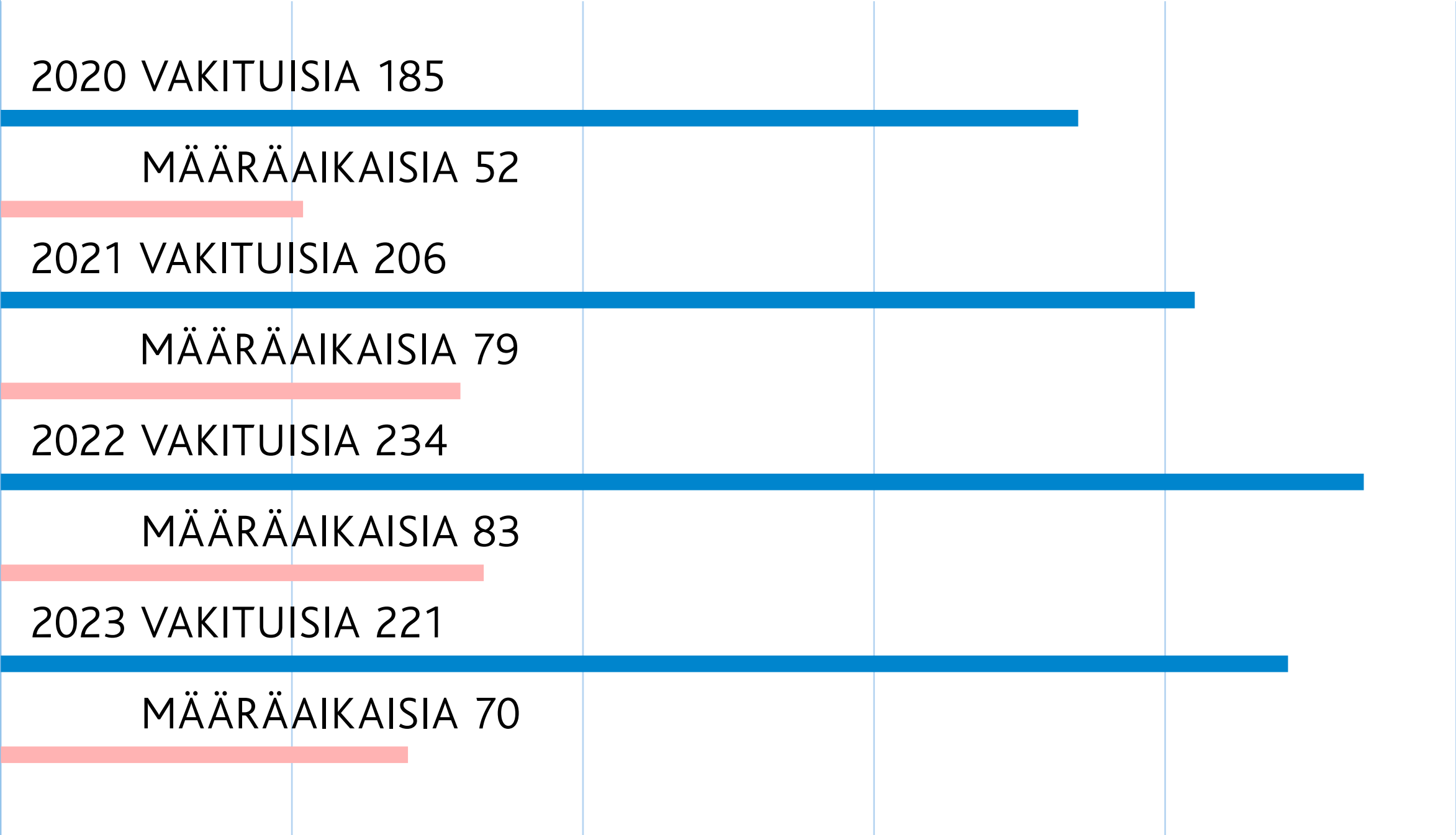
Kaikissa vakinaisissa ja määräaikaisissa rekrytoinneissa tulee pyytää täyttölupa ennen rekrytointiprosessin aloittamista. Täyttölupamenettelyn tarkoituksena on rekrytointien keskitetympi hallinta.

Vakinaisesti täytettävien palvelussuhteiden täyttölupahakemukset viedään kaupunginhallituksen päätettäväksi. Määräaikaisten palvelussuhteiden täyttöluvut myöntää henkilöstöjohtaja. Täyttölupa myönnetään perustellusta syystä.

Täyttölupakäytännön mukaisesti avoimeksi tuleva virka tai tehtävä täytetään vain välttämättömissä tilanteissa, tehtävät organisoidaan ensisijaisesti muilla tavoin. Samalla arvioidaan, mitä toimintoja tai tehtäviä voi jättää tekemättä ja mitä toimintoja lopetetaan kokonaan.

-

TEHTÄVIEN TÄYTTÖLUVAT

Henkilöstövaihtuvuus

Henkilöstövaihtuvuuden syitä seurataan, arvioidaan ja analysoidaan operatiivisen esihenkilötyön tasolla henkilöstöasioiden yksikön, vastuualuejohtajien ja esihenkilöiden toimesta. Kotkan kaupungin henkilöstövaihtuvuus ei ole huolestuttavan suurta tai poikkeavaa ja siitä syystä kaupunginhallituksen tai kaupunginvaltuuston tasolle asiasta ei ole laajemmin raportoitu.

Irtisanomisen syitä tilastoidaan palkkajärjestelmään irtisanoutumisen yhteydessä. Tämän tilaston mukaan pääasiallisia lähdön syitä ovat eläkkeelle siirtyminen ja irtisanoutuminen siirtyessä toisen työnantajan palvelukseen.

VAKITUISTEN PALVELUSSUHTEIDEN PÄÄTTYMISSYYT 2023

Irtisanoutunut / työ päättynyt	96
Eläke	40
Yhteensä	136

Kotkan kaupungilla on käytössä lähtökeskustelukäytäntö, jossa henkilöstövaihtuvuuden syitä kartoitetaan. Lähtökeskustelujen toivotaan toteuttavan ainakin vakituisten ja pitkien määräaikaisten tehtävien poislähtijöiden kohdalla. Lähtökeskusteluja käydään vastuualueilla jonkin verran. Lähtökeskustelujen toteutusastetta pyritään edelleen nostamaan, ja asiasta on muistutettu esihenkilöinfoissa vuonna 2023. Kun työntekijä on lähdössä Kotkan kaupungilta, hän joko käy lähtökeskustelun esihenkilönsä kanssa tai täyttää itsenäisesti lähtökeskustelulomakkeen. Lähtökeskustelulomakkeet palautuvat sähköisen järjestelmän kautta henkilöstöasioiden yksikköön. Myös paperisia lomakkeita on mahdollista käyttää. Kaikki lähtökeskustelujen vastaukset käydään läpi henkilöstöasioiden yksikössä. Tarvittaessa lähtökeskustelujen esiin nostamista asioista keskustellaan myös vastuualuejohdon ja esihenkilöiden kanssa.

Vuoden 2023 aikana lähtökeskusteluja on raportoitu 51 kappaletta. Näissä poislähdön syiksi oli mainittu seuraavia:

- Toisen työnantajan palvelukseen
- Vanhuuseläkkeelle
- Irtisanoutuminen / Muu syy
- Kotkan kaupungille toiseen tehtävään
- Opiskelemaan

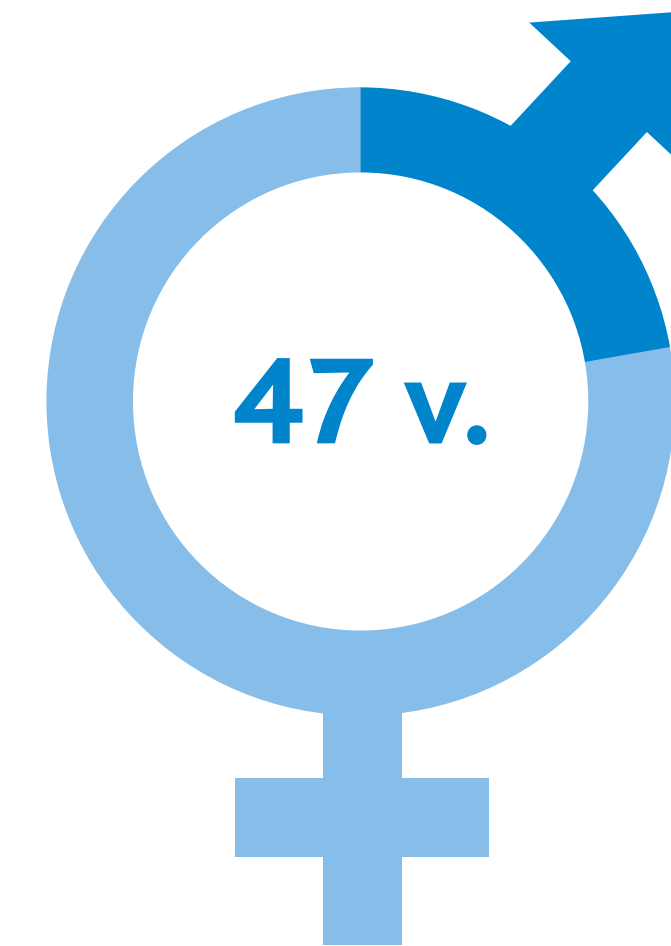
Lomakkeessa kysytään eri näkökulmista tyytyväisyydestä Kotkan kaupunkiin työnantajana sekä lähdön syistä tarkemmin. Suurin osa lähtökyselyyn vastanneista kokee, että työhön on ollut vaikutusmahdollisuuksia ja että yhteistyö esihenkilön ja muun työyhteisön kanssa on ollut hyvää. Yksittäisiä poikkeamia tulee toisinaan esiin, ja näissä tapauksissa tilanteet on yleensä tunnistettu jo aikaisemmin palvelussuhteen aikana ja toimenpiteisiin on useimmiten jo ryhdytty ennen työntekijän poislähtöä ja lähtökeskustelua.

Henkilöstön ikärakenne

Kotkan kaupungin henkilöstöstä 78 % on naisia. Suurimmista vastuualueista erityisesti varhaiskasvatuksen henkilöstö on naisvoittoista: vain 2 % henkilöstöstä on miehiä. Sen sijaan toisella isolla vastuualueella, teknisissä palveluissa, miesten osuus on noin 49 %.

Vuonna 2023 henkilöstön keski-ikä oli edelleen 47 vuotta. Naisten osalta 50–54 -vuotiaat olivat suurin ikäryhmä, miesten osalta 55–59 -vuotiaat.

KOTKAN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ

Naisia 78 prosenttia ja miehiä 22 prosenttia.
Keski-ikä 47 vuotta.

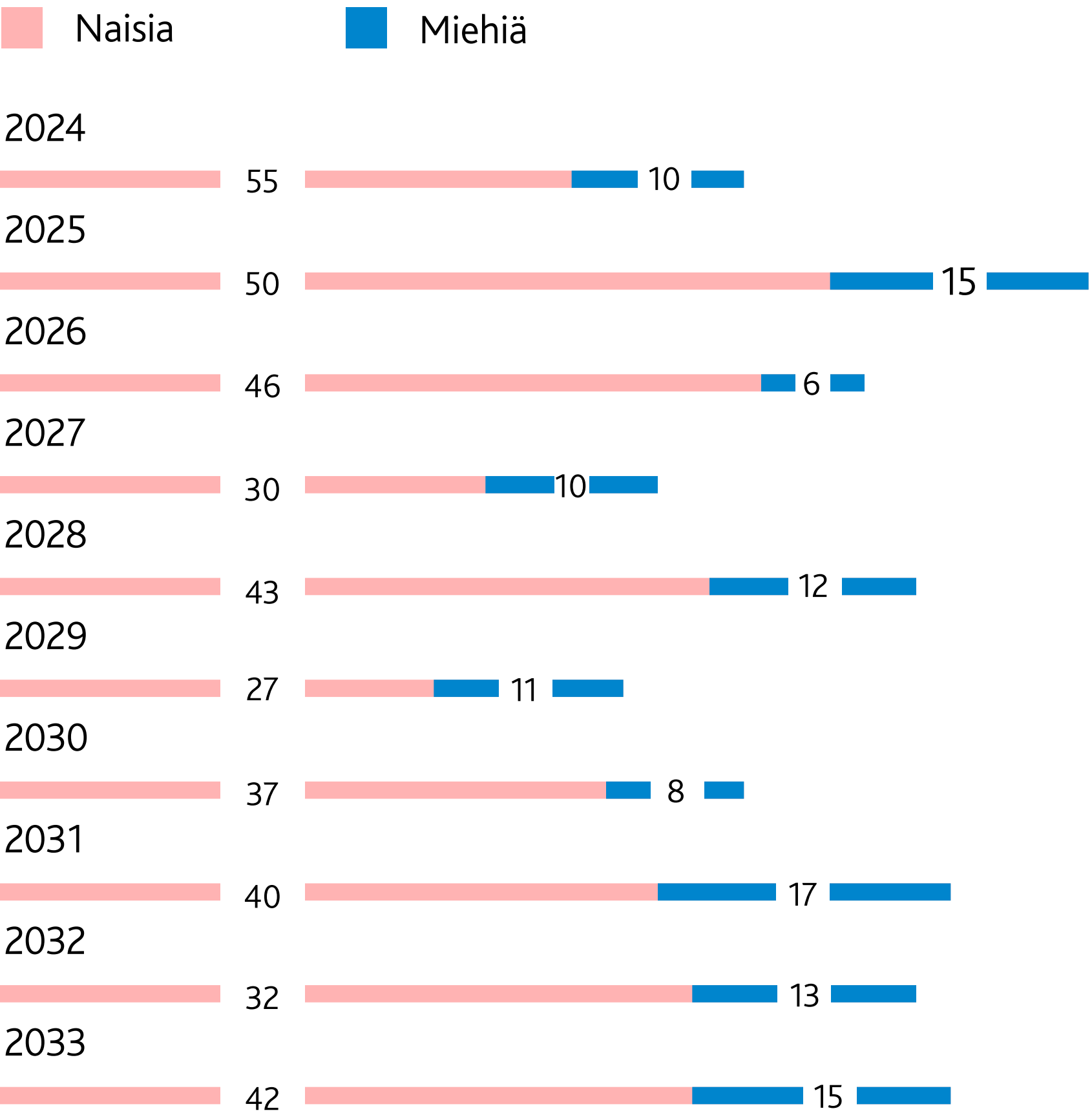

Eläkeiän saavuttavat lähivuosina

Lähivuosinakin eläkkeelle jäävien määrä on suuri Kotkan kaupungilla. Sukupolvenvaihdos on ja tulee jatkossakin olemaan käynnissä useassa kaupungin työyksikössä.

ELÄKEIÄN SAAVUTTAVAT VUOSITTAIN

Eläketapahtumat

Kotkan kaupungin henkilöstöstä eläkkeelle siirtyi yhteensä 51 työntekijää, kun määrä edellisenä vuonna oli 59. Kaikkien eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 62,9 vuotta eli 0,6 vuotta korkeampi kuin edellisenä vuonna. Verrokkina on suuret kunnat, joilla vastaava luku on 61,1 vuotta vuonna 2023. Eläkkeelle siirtyneiden kokonaismäärä väheni.

Vanhuuseläkkeelle siirtyneitä oli 37 ja heidän keski-ikänsä oli 64,6 vuotta, kun vuonna 2022 vanhuuseläkkeille siirtyneitä oli 39 keski-ikänsä ollessa 64,7.

Työkyvyttömyyseläkkeelle ja kuntoutustuelle (=määräaikainen työkyvyttömyyseläke) siirtyi yhteensä 7 henkilöä (10 henkilöä vuonna 2022). Osatyökyvyttömyyseläkeratkaisuja oli 7. Tavoitteena on edelleen osatyökykyisten työssä jatkamisen tukeminen ja työuran pidentäminen.

Työkyvyttömyyseläkemaksu oli 1,2 % palkkasummasta (1,3 % vuonna 2022). Työkyvyttömyyseläkemaksu määräytyy työnantajan työkyvyttömyysriskin perusteella, mihin voidaan vaikuttaa ennakoimalla sekä toimivalla työkykyjohtamisella.

Työhyvinvointi

Kotkan kaupungilla esihenkilö voi myöntää sairauspoissaoloa enintään viisi päivää. Vuonna 2023 esihenkilön myöntämien sairauspoissaolopäivien määrä kasvoi hieman edellisvuodesta.

Vuonna 2023 yhteensä 1018 työntekijällä oli 1-10 päivän sairauspoissaolo, näistä kertyi poissaolopäiviä kalenteripäivinä yhteensä 4693 päivää. Sairastaneita oli Kotkan kaupungilla yhteensä 1664 henkilöä, poissaolopäiviä kalenteripäivinä yhteensä 36 880.

ESIHENKILÖN MYÖNTÄMÄT SAIRAUSSPOISSAOLOT

	2020	2021	2022	2023
Henkilöiden lukumäärä	1133	1133	1367	1440
Sairauspoissaolopäiviä yhteensä	5461	5896	8031	8925

Kotkan kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot laskivat edellisvuodesta 3,6 päivää/ hlö. Vuoden 2022 korkeat sairauspoissaololuvut selittyivät pitkälti koronatartunnoilla. Koronan sairasti 60–70 % kaupungin henkilökunnasta vuoden 2022 aikana. Sairauspoissaolojen määrä on vuonna 2023 pudonnut lähemmäs aiempaa tasoa, vaikka koronavirustartuntoja edelleen esiintyy.

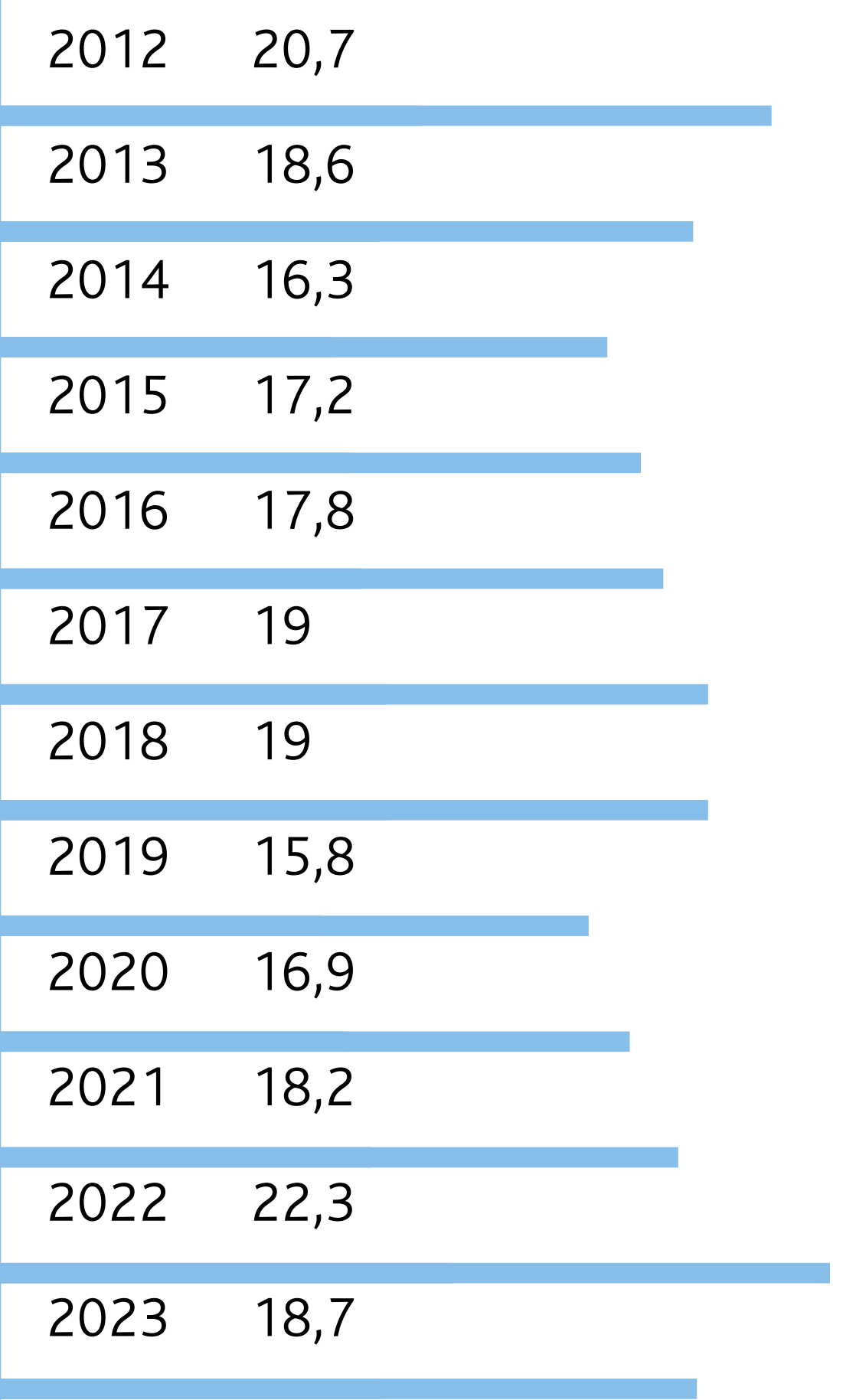
Työterveyshuollon ilmoittamien sairauspoissaolopäivien suurimpien ryhmien osalta tuki- ja liikuntaelinsairauksista ja mielenterveyssyistä aiheutuneet poissaolot ovat lisääntyneet loppuvuotta kohti mentäessä. Pitkät, yli 90 päivän poissaolot ovat kasvussa. Työterveys on tehnyt aktiivista työkykyriskiseurantaa ja ratkaisuja on haettu yhteistyössä.

SAIRAUSPOISSAOLOT

Kotkan kaupunki yhteensä	2022	2023	Muutos 2022–2023
	päivää/hlö	päivää/hlö	päivää/hlö
	22,3	18,7	-3,6
Kustannus euroina	3340446	2913209	-427234

Viime vuosien sairauspoissaolopäivien määriä tarkasteltaessa voidaan huomata, että vaihtelua on ollut jonkin verran. SOTE-alojen poistuttua vuonna 2019 sairauspoissaolot laskivat, samoin tiukimman koronavuoden 2022 jälkeen.

SAIRAUSPOISSAOLOKEHITYS 2021–2023 PÄIVÄÄ/TYÖNTEKIJÄ

Kuten koko Kotkan kaupungilla, myös monella yksittäisellä vastuualueella sairauspoissaolot vähenivät merkittävästi edellisestä vuodesta. Esimerkiksi suurimmalla vastuualueella opetustoimessa sairauspoissaolot olivat vuonna 2022 keskimäärin 18,9 päivää/hlö. Vuonna 2023 vastaava luku oli vain 14,8.

Niin ikään muillakin isoimmilla vastuualueilla tapahtui sairauspoissaolojen vähenemistä. Varhaiskasvatuksen vastuualueella muutos edellisvuoteen oli -4,7 päivää ja teknisten palveluiden vastuualueella -3,3 päivää.

SAIRAUSPOISSAOLOT 2023 / HENKILÖ

Varhaiskasvatuksen vastuualue 25,2

Teknisten palveluiden vastuualue 20,7

Kulttuurin vastuualue 19,7

Hyvinvoinnin- ja terveyden vastuualue 16,4

Opetustoimen vastuualue 14,8

Hallintoyksikkö ja kaupunginhallitus 14,0

Liikuntapalveluiden yksikkö 12,5

Henkilöstöasioiden yksikkö 11,2

Kaupunkisuunnittelun vastuualue 11,1

Ympäristöpalveluiden yksikkö 9,7

Nuorisotyön yksikkö 8,3

Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö 2,9

Talousyksikkö 2,6

Työterveyshuollon toiminta

Kotkan kaupungin henkilöstön työterveyspalvelujen tuottajana toimi Suomen Terveystalo Oy. Työterveyspalvelujen sisältö on kattava sisältäen ennaltaehkäisevän toiminnan (Kela I) sekä työnantajan tarjoaman vapaaehtoisen sairaanhoitopalvelun (Kela II). Sopimus kattaa myös muita tarpeisiin perustuvia palveluja kuten ryhmätoimintoja, joita Kela ei korvaa.

Työterveyspalvelut kilpailutettiin vuonna 2023. Työterveyspalvelujen tuottajaksi valittiin Pihlajalinna Terveys 2.1.2024 alkaen.

Työterveyshuollon toimintasuunnitelman keskeiset tavoitteet perustuivat todettuihin tarpeisiin. Painopisteenä oli mm. työkykyriskien varhainen tunnistaminen ja toimien kohdistaminen riskissä oleviin, osatyökykyisten tukeminen, työkyvyn johtamisen aktiivinen tuki sekä työyhteisön ristiriitailanteiden varhainen tunnistaminen ja niissä tukeminen. Työterveystoimintaa suunniteltiin ja seurattiin ohjausryhmätapaamisissa avainmittareiden avulla.

Työterveyshuollon ennaltaehkäisevä toiminnan osalta työpaikkaselvityksiä toteutui 14, joista kaikki perusselvityksiä. Työterveystarkastuksia toteutettiin yhteensä 424 (504 tarkastusta vuonna 2022). Työterveys otti käyttöön seulovat työterveystarkastukset työpaikkaselvitysten yhteydessä.

Työterveyden ilmoittama terveysprosentti oli 12,9 % (henkilöt, joilla ei ole yhtään sairauspoissaoloa), kun se edellisenä vuonna oli 11,5 %.

Työterveyslääkärin ja -hoitajan vastaanottojen käyntimäärät vähenivät. Toiminnan painopiste oli ennaltaehkäisevässä työterveyshuoltopalveluissa. Työterveyspsykologien ja työfysioterapeuttien käyntimäärät olivat vuoden 2022 tasolla. Ravitsemusterapeutin ja sosiaalialan asiantuntijan palveluja käytettiin myös työterveyslääkärin läheteellä.

Sairaanhoitopalvelut painottuivat lääkärin työterveyspainotteiseen sairaanhoitoon ja hoitajan toteuttamaan sairaanhoidon vastaanottotoimintaan. Erikoislääkärin konsultaatiokäynnit vähenivät. Sopimuksen ja kriteerien mukaisia leikkauspalveluja ei toteutunut yhtään.

Työterveyshuolto toteutti kaksi Tule-ryhmää, joissa lisättiin tietoa liikunnan ja harjoittelun merkityksestä työ- ja toimintakyvyn parantamisessa. Varhaiskasvatuksen henkilöstölle suunnattiin kaksi ergonomialuentoa, jotka tallennettiin ja oli katsottavissa myöhemmin. Työterveys ohjasi osallistujia myös henkilöstöpalvelujen tarjoamiin työkuntoa edistäviin ja ylläpitäviin ryhmätoimintoihin. Ensiapukoulutukset järjestettiin etäpalveluina. Yhtään savuttomuushoitoa ei toteutunut vuonna 2023.

Toimenpiteet	2022	2023
Työyhteisökohtaiset terveystarkastukset	299	229
Työpaikkaselvitykset ja -seurannat	26	14
Työterveysneuvottelut	180	201
Osatyökykyisten tarkastukset	205	195
Erikoislääkärin konsultaatiokäynnit	270	204
Käyntimäärät		
Työterveyslääkäri	4018	2942
Työterveyshoitaja	2876	2411
Työfysioterapeutti	1200	1123
Työterveyspsykologi	623	644

- Aktiivisen tuen toimintamallin mukaisia työntekijän, työterveyden, esihenkilöiden ja työhyvinvointiasiantuntijan kesken käytyjä työterveysneuvotteluja toteutettiin 201 (180 neuvottelua vuonna 2022).
- Tavoitteena oli työkyvyn selvittäminen, työssä jatkamisen tai työhön paluun tukeminen. Työkykyä tukevat ratkaisut suunniteltiin yhteistyössä neuvotteluun osallistuneiden kesken.
- Korvaavan työn prosessi toteutui 36 henkilölle (25 hlöä vuonna 2022).
- Kelan osasairauspäivärahaa käytettiin 48 henkilölle sisältäen 88 jaksoa (23 hlöä, 31 jaksoa vuonna 2022) joko itsenäisenä järjestelynä tai yhdessä korvaavan työn kanssa.
- Työkokeiluja järjestettiin yhteensä 12 ja uudelleen sijoituksia 2 (18 työkokeilua vuonna 2022 ja vuonna 2022 ei yhtään uudelleen sijoitusta).
- Varhaiseen tukeen ja työhön paluuprosessien seurantaan liittyviä työhyvinvointikeskusteluja esihenkilön ja työntekijän sekä tarvittaessa työhyvinvointiasiantuntijan kesken käytiin 91 (52 keskustelua vuonna 2022).

Näiden tukikeinojen myötä mahdollistui varhaisempi työkykyä tukeva ja kuntouttava työhön paluu. Ratkaisujen avulla pyrittiin vaikuttamaan myös sairauspoissaolopäivien määrän vähenemiseen.

Työterveyskustannukset ylittyivät ollen 489,7 euroa/henkilö/vuosi (496,9 euroa vuonna 2022). Sopimuksen mukainen kustannus on 480 euroa/henkilö/vuosi. Ylityksestä ei aiheudu lisäkustannuksia työnantajalle kiinteähintaisen sopimuksen vuoksi. Ennaltaehkäisevän työterveystoiminnan osuus kokonaiskustannuksista oli 46 %, kun se vuonna 2022 oli 49 %. Sairaanhoidon osuus oli 38 % (38 % vuonna 2022). Muiden palvelujen osuus oli 15 % (13 % vuonna 2022). Toiminnan painopiste oli ennaltaehkäisevässä toiminnassa tavoitteiden mukaisesti.

Työtapaturmat

TAPATURMIEN LUKUMÄÄRÄ JA KORVAUSPÄIVÄT
TAPATURMAA KOHDEN VUOSINA 2019–2023

2019

2020

2021

2022

2023

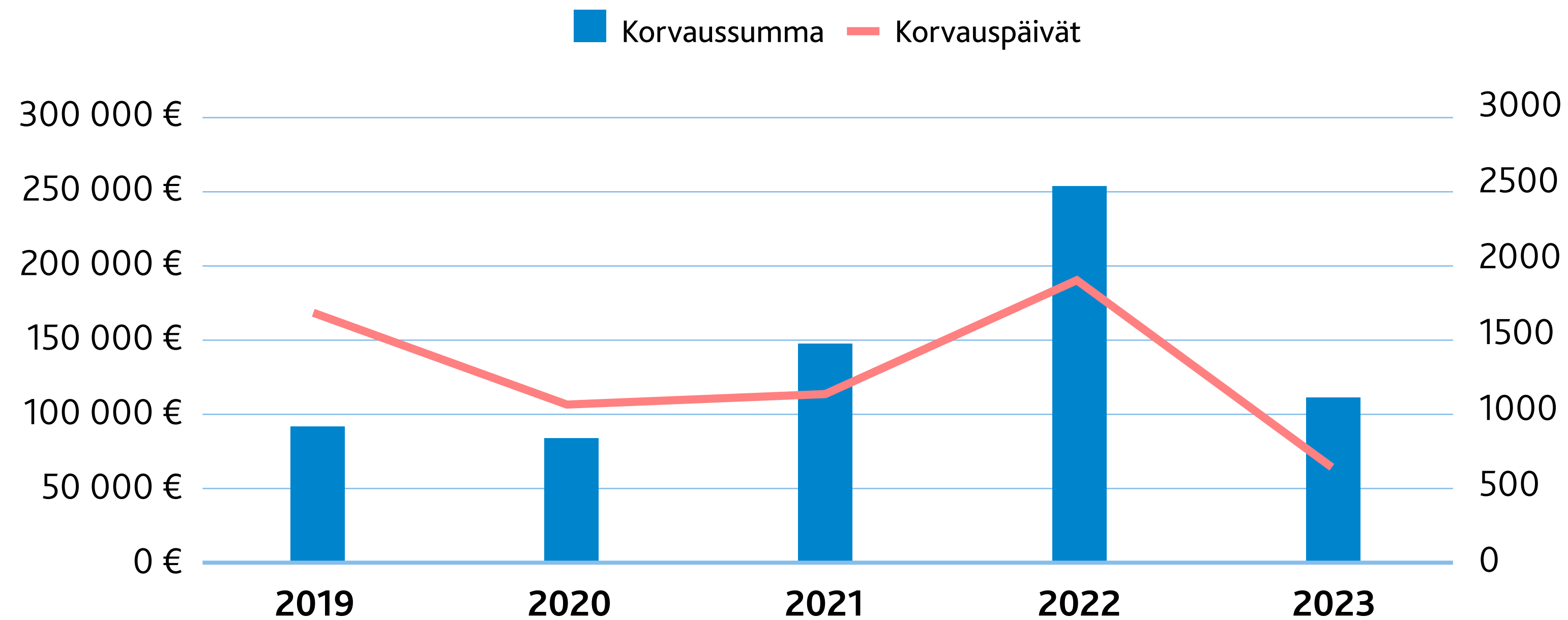
- Työtapaturma
- Työmatkatapaturma
- Ammattitauti
- Korvauspäiviä tapaturmaa kohden

Vuosi 2023 noudattelee tapaturmien lukumäärän osalta hyvin tavanomaista linjaa, jota olemme vuosien aikana saaneet seurata. Toki vuosi 2020 oli lievä poikkeus yleisessä trendissä. Silloin tapaturmia sattui tavanomaista selvästi vähemmän. Työsuojelutoiminnan yhtenä keskeisenä tavoitteena on ollut tapaturmien vähentäminen ja kaikista tehdyistä toimenpiteistä huolimatta tapaturmien lukumäärään ei ole juurikaan pystytty vaikuttamaan. Sen sijaan korvauspäivät tapaturmaa kohden näyttäisit vähentyvän vuosittain. Alhaiset korvauspäivät kertovat siitä, että tapahtuneista tapaturmista on seurannut vähemmän poissaoloja. Vuoden 2023 osalta korvauspäivät tapaturmaa kohden on ilahduttavan alhainen (5 päivää/ tapaturma).

Vuosittain suurin korvausluokka tapaturmissa on erilaisesti liukastumiset, kompastumiset, putoamiset, törmäämiset ja horjahtamiset. Vuoden 2023 osalta nämä tapaturmat aiheuttivat yhteensä lähes kaksi kolmasosaa (63 %) kaikista korvauspäivistä. Näitä tapaturmia on pyritty ehkäisemään mm. tiedottamalla henkilöstöä ennakoivasti haasteellisista keliolosuhteista, kouluttamalla esihenkilöitä vastuulliseen työturvallisuusjohtamiseen, tiedottamalla muutenkin koko organisaatiota tapaturmista. Päiväkodeilla on käynnistetty myös pilottihankkeita, joiden teemana on ollut yleinen turvallisuusajattelu, tapaturmien ehkäisy ja jokaisen yksittäisen työntekijän vastuunotto omasta työturvallisuudesta.

KORVAUSSUMMA JA KORVAUSPÄIVÄT YHTEENSÄ VUOSINA 2019–2023

Vuosi 2023 näyttäytyy erityisen myönteisenä edelliseen kahteen vuoteen verrattuna korvaussummien ja korvauspäivien lukumäärän osalta. Vuoden 2023 korvauspäivät ovat vähentyneet yhteen kolmasosaan sitä edeltävään vuoteen 2022 verrattuna. Samoin vuoden 2023 maksetut korvaussummat ovat vähentyneet lähes kahteen viidesosaa vuodesta 2022.

Työsuojelutoiminnassa tullaan jatkamaan edelleen sinnikästä työtä tapaturmien vähentämisen suhteen.

Tyhy-iltapäivä

Vuosittainen henkilöstön tyhy-iltapäivä vietettiin uudella Pihkoon alakoululla ja sen lähiympäristössä 6.9.2023. Ohjelma oli runsaudessaan totutun monipuolinen. Tästä on kiittäminen erityisesti aktiivista tyhy-iltapäivän suunnitteluryhmää sekä henkilöstöltä tulleita toiveita tyhy-iltapäivän sisällöistä. Erityisen ilahduttavaa tyhy-iltapäivän toteutuksessa oli, että kaikista säästötoimista huolimatta pystyimme toteuttamaan sisällöllisesti hyvin monipuolisen ja hyvää palautetta saaneet ”työhyvinvointikeitaan” henkilöstölle syksyn keskelle. Vuonna 2023 tyhy-iltapäivään ilmoittautui noin 400 henkilöä, joka on noin runsas viidesosa koko henkilöstöstä.

Tyhy-iltapäivän aloitussanat lausuttiin Pihkoon alakoulun pihalla kansliapäällikkö Kristina Lönnforsin toimesta. Yhteisen alkujumpan jälkeen henkilöstö jakaantui eri toimintapisteisiin koulun alueelle. Iltapäivän aikana tarjolla oli

liikuntapalvelujen toteuttama leikkimielinen ”Mieletön kisa – Kotka” kisailu, joka sai paljon kiitosta hyvästä toteutuksesta ja innostavasta hengestä. Päivän aikana tarjolla oli tietenkin lounas ja possokahvit. Tämän lisäksi henkilöstö sai mittauttaa oman kehonkoostumuksen asiantuntevan opastuksen siivittäjä, kuunnella tarinoita Kymijoen historiasta, rauhoittua joogan parissa, ulkoilla lähimaastoissa, tutustua uuteen Pihkoon kouluun, seurustella alpakoiden kanssa sekä osallistua Allsång Pihkoo -yhteislaulutapahtumaan.

Oman työkunnan ylläpitämisen teemavuosi

Kotkan kaupungin työhyvinvointisuunnitelman 2023 teemana oli omasta työkunnosta huolehtiminen.

Vuoden työyhteisö -kilpailu järjestettiin jälleen maalis-huhtikuussa 2023. Tällä kertaa valinnassa painotettiin teemavuoden mukaisesti liikuntaa, omasta työkunnosta huolehtimista ja työhyvinvoinnin ylläpitämistä yhdessä sekä liikunnallisen elämäntavan löytämistä ja vahvistamista.

Vuoden työyhteisökilpailuun osallistuttiin oman työyksikön kirjallisella suunnitelmalla, jonka toteutuminen raportoitiin kilpailuajan lopuksi. Tavoitteena oli työkunnan yhteisöllinen ylläpitäminen. Työyhteisöjen suunnitelmissa ja toteutuksissa arvostettiin seuraavia elementtejä:

- Työkykyä tukevaa toiminnan monipuolisuus ja kuinka usein liikuttu?
- Onko ainakin osa liikunnasta toteutunut yhdessä?
Osallistumisaktiivisuus?
- Onko löydetty kenties uusia liikunnallisia elementtejä?
- Työpäivän aikaisen hyötyliikunnan huomioiminen.
- Itse arvioidut hyödyt.
- Hyvät, pysyvät käytännöt ja liikunnan jatkumisen mahdollisuudet.

Vuoden työyhteisöinä palkittiin: Kaavoituksen palveluyksikkö; Langinkosken koulu; Kaupunkikehitys ja viestintä -yksikkö sekä Kyminkartanon esiopetus. Palkintona voittajatyöyhteisöt saivat työhyvinvointitoimintaansa ylimääräistä rahoitusta.

Teemavuoden aikana henkilöstölle tarjottiin myös liikuntaryhmiä, kunto-remontteja ja luentoja. Syksyllä 2023 oman työkunnan ylläpitämiseen kannustettiin HeiaHeia -sovelluksella. Kotkan kaupungin henkilöstölle ja valtuutetuille kohdennetun HeiaHeia -liikuntakampanjan kesto oli 12 viikkoa. HeiaHeia -hyvinvointisovelluksessa yhdistyivät motivointi terveellisempiin elämäntapoihin, henkilökohtainen hyvinvointisisältö sekä vertaistuki. Kuntoilun lisäksi esimerkiksi piha- ja muut kotityöt voitiin laskea mukaan liikuntatavoitteeseen. Liikuntapisteitä pystyi keräämään myös tekemällä myönteisiä mikrotekoja, esim. menemällä ajoissa nukkumaan tai kehumalla työkaveria. Noin 250 Kotkan työntekijää /valtuutettua sekä 29 tiimiä osallistui kampanjaan. Osallistuneille tarjotaan alkuvuodesta 2024 yhteinen elokuvanäytös.

Muuta työhyvinvointia tukevaa toimintaa

Vuotuisen työhyvinvointisuunnitelman mukaisesti henkilöstölle oli ympäri vuoden tarjolla monipuolisesti työkykyä tukevaa toimintaa: liikuntaryhmiä, lajikokeiluja, luentoja sekä muuta virkistystä, esim. luontoretki sekä teatteri-ilta.

Liikuntaryhmistä työkuntoa tukivat ohjatut avoimet jumppa- ja vesiliikuntaryhmät. Kuntosaliharjoittelua oli tarjolla alkeis- ja jatkoryhmässä lihaskunnon vahvistamiseksi.

Ensimmäistä kertaa toteutettiin niska -hartiaseudun ja selän hyvinvointiin keskittyvä ryhmä joogaterapian keinoin. Uutena toteutettiin myös juoksusta haaveileville ja harrastaville oma ryhmänsä. Uutena lajina oli mahdollista kokeilla padelia sekä melontaa.

Niska-hartiaseudun ja selän hyvinvointiin keskittyvä ryhmä toteutettiin joogaterapian keinoin. Ohjattua kuntosaliharjoittelua oli tarjolla sekä alkeis- että jatkotason ryhmissä, lihaskunnon vahvistamiseksi. Keho ja mieli -kuntoremontteja toteutettiin kaksi. Kuntoremontteihin hakeuduttiin erittäin aktiivisesti.

Syksyn hyvinvointiviikoilla oli liikunnan ja kulttuurin lisäksi tarjolla myös hyvinvointia tukevia luentoja, näistä mainittu henkilöstökertomuksen kohdassa koulutus.

Lähitapaamisten lisäksi tarjotut etätoiminnot ja jälkikäteen katsottavat tallenteet mahdollistivat osallistumisen itselle sopivana ajankohtana, myös erilaisissa elämäntilanteissa oleville. Tällaisia toimintoja olivat etäpilatesryhmät keväällä ja FLOW-valmennus syksyllä 2023.

Palautteiden mukaan kaikki toteutuneet toiminnot koettiin pääsääntöisesti hyvinä. Keväällä 2023 toteutettiin myös opinnäytetyönä tehty, laajahko henkilöstöliikunnan kysely (n=385) kaupungin työntekijöille. Kyselyllä kartoitettiin muun muassa henkilöstön toiveita ja kehitysehdotuksia, joita huomioidaan työhyvinvointitoiminnan suunnittelussa.

Vuonna 2023 hyvinvointia ja työkuntoa tuettiin myös improvisaatiokurssilla, luovan kirjoittamisen kurssilla ja painonhallintaryhmässä. Taukoliikuntasovellus BreakPro oli edelleen käytössä vuonna 2023 ja saatavissa työntekijöiden työasemille. Työhyvinvointia tuettiin lisäksi yksilövalmennuksen (in-house coaching) sekä työyhteisöjen kehittämisprosessien keinoin. ●

Liikuttavin työpaikka 2023 -palkinto

Kotkan kaupunki on palkittu Kymenlaakson urheilugaalassa palkinnolla Vuoden 2023 Liikuttavin työpaikka. Kymenlaakson Liikunnan toteuttama Buusti360-työhyvinvointiohjelma myönsi Kotkan kaupungille Suomen aktiivisin työpaikka -sertifikaatin, joka on ansaittu sitoutumisella työhyvinvoinnin ja henkilöstöliikunnan edistämiseen. Suomen aktiivisin työpaikka -sertifikaatti on tunnustus, joka myönnetään organisaatiolle kartoituksen pohjalta. Kartoitus toimii sekä henkilöstöliikunnan nykytilan arviointiin, että toimenpiteiden seurantaan ja kehittämiseen.

Kymenlaakson urheilugaala on maakunnan liikunta- ja urheiluväen yhteen kokoava tilaisuus pääyhteistyössä Kymenlaakson Liikunnan, Kymenlaakson Liiton, Suomen Urheilugaalan ja Veikkaus Oy:n kanssa.

Henkilöstön tuettu virkistystoiminta

Kotkan kaupunki tukee henkilöstön virkistystoimintaa kulttuurin ja liikunnan saroilla. Henkilöstön lippuhinnat ovat edullisemmat esimerkiksi Kotkan kaupunginteatterissa ja merikeskus Vellamossa. Henkilöstö pääsee Kotkan kaupungin uimahalleihin ja kuntosaleille yhden euron sisäänpääsymaksulla. Tämä on runsaasti käytetty ja arvostettu etu. Lisäksi tuetaan säännöllisesti kylmävesiuintia.

Kulttuuri- ja liikuntaharrastuksiin osallistuttiin vuonna 2023 varsin hyvin. Koronatilanne on osaltaan vaikuttanut edeltävien vuosien alhaisempiin lukuihin.

HENKILÖSTÖN VIRKISTYKSEEN KIRJATUT KULUT EUROINA

2020	8609
2021	8303
2022	9911
2023	11457

Esihenkilöiden työhyvinvointi

Esihenkilöt tyytyväisiä

Kotkan kaupungilla toteutettiin syksyllä 2023 esihenkilöiden työhyvinvointia kartoittava kysely. Kyselylomakkeena käytettiin Kevan Avaintietopalvelun työhyvinvointikyselyä. Vastausprosentti oli 86. Vastaajina oli yhteensä 94 Kotkan kaupungin esihenkilöä.

Esihenkilöiden työhyvinvointikyselyn tulosten johtopäätöksenä voidaan todeta, että esihenkilöiden työhyvinvointi on Kotkan kaupungissa hyvällä tasolla ja esihenkilöiden työhyvinvoinnissa ei ole tapahtunut suuria muutoksia vuonna 2021 tehtyyn kyselyyn vertailtaessa. Useimmat esihenkilötyön edellytykset koetaan toimiviksi, ja kehitys on ollut myönteistä. Alle viidenes Kotkan kaupungin esihenkilöiden keskiarvotuloksista sijoittui verrokkikuntiin nähden heikommin. 80 % vastauksista sijoittui verrokkikuntiin nähden keskitasolle tai keskitasoa paremmaksi.

Kotkan kaupungin esimiehistä merkittävä enemmistö - lähemmäs 90 % - suosittelisi työpaikkaansa tuttavilleen. Enemmistö on sitä mieltä, että omassa organisaatiossa on hyvät edellytykset tehdä esihenkilötyötä. Yli 90 % esihenkilöistä kokee osaamisensa sopivaksi suhteessa työn vaatimuksiin ja yli 90 % esihenkilöistä on vahvasti sitoutunut nykyiseen työhönsä. Innostuneisuus työstä ja työn ilo on kasvanut edellisen kyselyn tuloksiin

verrattuna. Myös oman työhyvinvoinnin kokemus on parantunut merkittävästi. Nämä ovat erittäin vahvoja tuloksia ja kertovat Kotkan kaupungin esihenkilötyön vahvuuksista.

Huolta herättää esihenkilöiden kokemus siitä, että edelleenkin esihenkilöillä ei ole riittävästi aikaa kehittää omaa osaamista. Edelleenkin työnantajan palkitsemiskäytännöt eivät ole kannustavia ja työ koetaan usein liian kuormittavaksi. Nämä tulokset kertovat siitä, että esihenkilötyön resurssit ja työmäärät ovat usein liian suuria ja laajoja. Tähän ei ole löytynyt asiaa edistävää ratkaisua. Taloudelliset haasteet paineistavat esihenkilötyötä entisestään. Näiden näkökulmien valossa oli erittäin myönteistä, että esihenkilöiden innostuneisuus työstä ja työn ilo olivat korkealla tasolla - ja jopa hieman parantuneet - vuoden 2021 kyselyn tulokseen verrattuna. Vastuualueittain/yksiköittäin tarkasteltuna tulokset peilautuvat moninaisemmin. Kaikilla vastuualueilla tullaan vastuualuejohdon toimesta käymään keskustelua tulosten kriittisistä ja myös myönteisistä kohdista.

Esihenkilöiden infot ja koulutukset

Esihenkilöinfoja järjestettiin vuonna 2023 edelleen viisi kertaa vuodessa, etäyhteyden välityksellä. Esihenkilöinfoihin osallistui 77–100 esihenkilöä.

Henkilöstöasioiden yksikkö järjesti vuoden 2023 aikana useita tietoisu- ja käyttäjäkoulutuksia henkilöstöhallintoon liittyvistä eri järjestelmistä (Timecon, Populus, Titania, Helmerin poissaololomakkeet, Kuntarekry jne.). Nämä oli suunnattu ensisijaisesti esihenkilöille mutta muutamat myös henkilöstölle.

Kotkan kaupunki on mukana Kevan Kestävää työelämää -hankkeessa. Hankkeessa pilotoitiin syksyllä 2023 esihenkilöiden itseopiskelupolkua, jossa aiheena oli henkilöstön työkyvyn tukeminen. Pilottiryhmässä oli 16 kaupungin esihenkilöä. Työkyvyn tuen toimintatapoja tehdään entistä tunnetummiksi esihenkilöiden keskuudessa vastaisuudessa, Kestävää työelämää -hankkeen puitteissa. Tarkoitus on, että hankkeen itseopiskelupolku jää myös pysyvästi käyttöön esihenkilöiden perehdyttämiseen.

Tuoreita kotkalaisia esihenkilöitä perehdyttävä, kuuden koulutuspäivän pituinen valmennus (EVA) toteutettiin vajaan vuoden kestoisena maaliskuusta marraskuuhun. Osallistujamäärä oli 17 esihenkilöä.

Esihenkilöille järjestettiin koulutuksia muun muassa seuraavista aiheista: esihenkilöiden esiintymis- ja mediakoulutus (10 osallistujaa); kriisit työpäikällä – valmiutta tukeva esihenkilökoulutus (22 osallistujaa); Rohkeutta esihenkilötyöhön – miten ottaa asioita puheeksi jämäkästi (11 osallistujaa) sekä esihenkilökoulutus HRM-työhyvinvointilomakkeista (13 osallistujaa).

Koulutusten osallistujilta kerättiin myös palautetta koulutuksista. Pääosin palaute oli myönteistä ja koulutuksissa saadut tiedot hyödynnettävissä arkeen.

Henkilöstökoulutukset ja -valmennukset

Vuosi 2023 oli koulutuksessa viestinnän ja vuorovaikutuksen teemavuosi: useat koulutukset käsittelivät näitä teemoja, eri näkökulmista. Vuonna 2023 henkilöstökoulutuksia toteutettiin seuraavista aiheista: Minun roolini viestijänä (56 osallistujaa); Puhe-Judo (62 osallistujaa); Ympäristöystävällinen työpaikka (35 osallistujaa); Kehity kirjoittajana - kieli selkeäksi, sujuvaksi ja täsmälliseksi (36 osallistujaa); Liikunta osana terveyden tukemista (26 osallistujaa); Elämäntapojen muuttaminen ja painonhallinta (31 osallistujaa); Videoiden tehokkaampi hyödyntäminen työssä (13 osallistujaa) sekä Monikulttuurisuus työpaikalla (14 osallistujaa). Videokoulutusta lukuun ottamatta nämä henkilöstökoulutukset toteutettiin etäyhteyden välityksellä. Osasta tehtiin tallenne, joka oli katsottavissa myös myöhemmin. Digitaalisten toimistotyökalujen käyttöä ja osaamista tukeva Eduhouse Digitaidot -osaamisportaali oli edelleen vuonna 2023 koko henkilöstön käytössä. Siihen perehdyttäviä lyhyitä infoja pidettiin alku- ja loppuvuodesta. Vuoden 2023 alkupuoliskon ajan (tammi-kesäkuu) käytössä olivat Digitaidot -aihealueen lisäksi kaikki muutkin Eduhousen verkkokoulutukset ja webinaarit, myös Hallintoakatemian verkkokoulutukset.

Kotkan kaupungin uuden henkilöstön perehdytyspäivät (HEVA) toteutettiin huhti- ja lokakuussa 2023. Niihin osallistui molemmilla kerroilla lähes 50 työntekijää. Lisäksi Kotkan kaupungin työyksiköillä oli

mahdollisuus ulkopuolisen valmentajan vetämään työyhteisövalmennukseen. Valmennuksissa vahvistettiin työyhteisöä: aiheena oli kannustava ja myönteinen vuorovaikutus työpaikalla. Puolen päivän mittaiset valmennukset tarjottiin neljälle työyhteisölle hakemusten perusteella.

Työyhteisöille järjestettiin vuoden 2023 aikana myös kaksi turvallisuuskoulutusta, joissa vahvistettiin henkilöstön valmiuksia toimia uhkaavissa tilanteissa. Hätäensiapukoulutuksia järjestettiin neljä.

Vuoden 2023 koulutusten osalta Kotkan kaupunki haki koulutuskorvauksen Työllisyysrahastolta. Tukea saadaan noin 22 800 euroa. Vuonna 2022 korvaus oli 31 167 euroa ja vuonna 2021 korvaus oli 29 889 euroa. (Näissä edellisvuosien luvuissa on mukana entisen liikelaitoksen, Kymenlaakson pelastuslaitoksen osuus.)

Kehityskeskustelun oman lähiesihenkilön kanssa kävi yli 60 % henkilöstöstä.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat

Vuoden 2023 aikana päivitettiin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Päivitykseen liittyen keväällä toteutettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely. Kyselyn tulokset olivat pääosin varsin myönteiset. Suurin osa vastanneista työntekijöistä oli tyytyväisiä tasa-arvon tilanteeseen eikä ollut kohdannut syrjintää tai epätasa-arvoa työssä. Pieni osa nosti esiin myös työpaikan haasteita, kuten eriarvoinen kohtelu tai syrjintä työpaikalla.

Asenteet eri sukupuolia kohtaan olivat yksi kritiikkiä kirvoittanut alue. Seksuaalisen häirinnän muodoista nousivat esiin yleisempänä kaksimielisyydet, härskiydet ja loukkaavat vitsit ja myös omiin puheisiin tai ehdotuksiin

oli suhtauduttu sukupuolen vuoksi yliolkaisesti tai vähättelevästi. Näihin seikkoihin pyrittiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivityksessä vastamaan ja rakentamaan suunnitelmaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta lisääviä toimenpiteitä. Tasa-arvoisesta ja yhdenvertaisesta työpaikasta järjestettiin tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia johdolle ja henkilöstölle.

Reilu, rohkea ja rakas

MERIKAUPUNKI KOTKA

D/4705/01.01.00.00/2023**64 § Ympäristötekniikan työsuhteisen tehtävän lakkauttaminen**

Ympla 4.4.2024 § 41

Valmistelija: Ympäristönsuojelupäällikkö Kati Halonen, puh. 044 702 4805.

Esittelyteksti: Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 22.1.2024 § 7 perustanut ympäristötekniikan viran, jotta ympäristötekniikko voi käyttää julkista valtaa. Virka perustettiin 1.3.2024 alkaen. Ympäristötekniikan työsuhteinen tehtävä tulee kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan lakkauttaa erillisellä päätöksellä, kun perustettava ympäristötekniikan virka on julkisen hakumenettelyn kautta täytetty. Ympäristönsuojelupäällikkö Heli Ojala on viranhaltijapäätöksellään 19.2.2024 § 4 valinnut tekniikko Timo Valkosen ympäristötekniikan virkaan 1.3.2024 alkaen.

Hallintosäännön 8.luvun 2 §:n mukaisesti valtuusto päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta. Kotkan kaupungin käytännön mukaan valtuusto päättää myös vakituisten työsuhteiden perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Esittelijä: Ympäristönsuojelupäällikkö Kati Halonen

Ehdotus: Ympäristölautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että ympäristötekniikan työsuhteinen tehtävä, vakanssinumero 7213620001, lakkautetaan 31.5.2024 alkaen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 13.5.2024 § 158

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että ympäristötekniikan työsuhteinen tehtävä, vakanssinumero 7213620001, lakkautetaan 31.5.2024 alkaen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kv 27.5.2024 § 64

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää, että ympäristötekniikan työsuhteinen tehtävä, vakanssinumero 7213620001, lakkautetaan 31.5.2024 alkaen.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Toimeenpano Ote: Henkilöstöjohtaja
Ympäristönsuojelupäällikkö

Valitusosoitus

D/3742/00.01.02.01/2023**65 § Toimitilaohjelma 2023**

Kara 26.9.2023 § 96

Valmistelija: Toimitilapäällikkö Tero Huusko p. 040 631 8132

Esittelyteksti: Kotkan aiempi Toimitilaohjelma 2017-2021 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 8.5.2017. Uuden toimitilaohjelman päivitystyö on käynnistetty 2022 ja tuodaan nyt päätöksentekoon.

Toimitilaohjelman päivitystyötä on tehty toimitilahallinnon toimesta yhdessä teknisten palveluiden kesken.

Toimitilaohjelma on päivitys, joka on tehty 2017 hyväksytyn Toimitilaohjelma pohjalle. Jatkossa Toimitilaohjelmaa päivitetään tarpeen mukaan, mahdollisesti vuosittain tai harvemmin.

Ohjelman päivitys on tehty Toimitilahallinnon johdolla, Teknisten palveluiden johdon ja Rakennukset palveluyksikön yhteistyöllä. Päivitystyön ohjauksesta on vastannut tekniset johtajat Vesa-Jukka Vornanen ja Päivi Ala-Vannesluoma, toimitilapäällikkö Tero Huusko ja toimitilainsinööri Vesa Minkkinen, kaupunginarkkitehti Leila Hietala ja rakennuttajapäällikkö Ville Suni.

Ohjelman päivityksessä on huomioitu eri vastuualueilta ja luottamuselimistä saatu palaute. Lisäksi ohjelmassa on käsitelty ajankohtaisina teemoina mm. etätyön vaikutuksia tiloihin ja energia-asioita aiempaa laajemmin.

Toimitilaohjelmaan läheisesti liittyvä kohteiden salkutus päivitetään varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoista tehtävien päätöksien jälkeen (syksy 2023).

Salkutuksen tilanne ja päivitystarve tarkastellaan jatkossa vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä.

Toimitilaohjelmassa on esitetty toimitiloille asetettavat tavoitteet sekä tärkeimmät toimintamallit niiden saavuttamiseksi. Lisäksi toimitilaohjelma linjaa tilojen hankintaan, myyntiin ja vuokraukseen liittyvät toimintatavat. Toimitilaohjelman tavoitteet ja linjaukset on tarkoitettu toiminnan pitkäjänteiseen ohjaamiseen.

Toimitilapäällikkö esittelee asiaa kokouksessa.

Liite: Toimitilaohjelma 20.9.2023

Esittelijä: tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta hyväksyy Toimitilaohjelman ja lähettää sen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Asian käsittely: Toimitilapäällikkö Tero Huusko esitteli asian.
Esittelyn jälkeen puheenvuoroja käyttivät Kai Savolainen, Pia Hurtta, Jari Elo, Päivi Ala-Vannesluoma, Saku Sorsa ja Henri Herranen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Tero Huusko ja Sara Vilander poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 17.59.

Kh 30.10.2023 § 278

Liite: Toimitilaohjelma 20.9.2023

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää omalta osaltaan hyväksyä liitteen mukaisen Toimitilaohjelman 2023 ja lähettää sen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Asian käsittely: Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sami Virtanen esitti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi siten, että toimitilaohjelmassa on mukana esitys kiinteistöjen salkutuksista.

Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Jouko Rauhala kannatti Virtasen esitystä.

Todettiin kaupunginhallituksen olevan yksimielinen asian palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi.

Päätös: Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että toimitilaohjelmassa on mukana esitys kiinteistöjen salkutuksista.

Kara 23.4.2024 § 65

Valmistelija: Toimitilapäällikkö Tero Huusko p. 040 631 8132

Esittelyteksti: Kaupunginhallitus päätti palauttaa Toimitilaohjelman uudelleen valmisteltavaksi siten, että toimitilaohjelmassa on mukana esitys kiinteistöjen salkutuksista. Palautusesitystä käsiteltiin kaupunginjohtajan johdolla teknisten palveluiden kanssa, kaupunginhallituksen, kaupunginvaltuuston ja kaupunkirakennelautakunnan puheenjohtajistoja kuullen.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Nyt käsittelyyn tuotavassa päivitetystä toimitilaohjelmassa on kirkastettu salkutuksen periaatteita ja toimintamalleja salkutuksen päivittämisestä jatkossa. Jatkossa kaupunginvaltuustossa tehtävät palveluverkkopäätökset

määrittävät rakennusten/kohteiden salkutusta. Palveluverkkojen mukaiset kohteet salkutetaan pidettäviin rakennuksiin (A-salkku), kun vastaavasti palveluverkkojen ulkopuolelle jäävien kohteiden salkuksi tulee joko B- tai C-salkku, toimitilahallinnon toimesta tehtävän luokituksen mukaisesti.

Toimitilapäällikkö esittelee asiaa kokouksessa.

Liite: Toimitilaohjelma 16.4.2024

Esittelijä: tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta hyväksyy Toimitilaohjelman ja lähettää sen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asian käsittely: Toimitilapäällikkö Tero Huusko esitteli asian.
Esittelyn jälkeen puheenvuoroja käyttivät Päivi Pirtilä ja Henri Herranen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 13.5.2024 § 161

Liite: Toimitilaohjelma 16.4.2024

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää omalta osaltaan hyväksyä liitteenä olevan Toimitilaohjelman ja lähettää sen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Asian käsittely: Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma sekä toimitilapäällikkö Tero Huusko saapuivat kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aluksi klo 16.47.

Puheenvuoroja asiasta käyttivät kaupunginjohtaja Esa Sirviö, tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma, toimitilapäällikkö Tero Huusko, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sami Virtanen ja 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala, jäsenet Anne Heikkilä, Antti Hyyryläinen, Sanna Saikkonen ja Mia Holmberg sekä kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Pasi Hirvonen ja 1. varapuheenjohtaja Jukka Lopperi.

Päätös: Hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Kv 27.5.2024 § 65

- Liite:

Toimitilaohjelma 16.4.2024
- Ehdotus:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan Toimitilaohjelman.
- Käsittely:

Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoroja käyttivät ja kysymyksiä esittivät valtuutetut Arttu-Petteri Klami, Sirpa Paatero, Riku Pirinen, Pia Hurtta.

Valtuutettu Riku Pirinen esitti asiassa Kotkan Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän puolesta valtuustotoivomuksen.
- Päätös:

Ehdotuksen mukainen.

Valtuutettu Riku Pirisen Kotkan Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän puolesta esittämä valtuustotoivomus liitettiin pöytäkirjaan.
- Toimeenpano:

Ote:

Tekninen johtaja
Toimitilapäällikkö
- Valitusosoitus

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä		

TOIMITILOHJELMA

16.4.2024

Tämä toimitilaohjelma on päivitys, joka on tehty 2017 hyväksytyn Toimitilaohjelman pohjalle. Jatkossa Toimitilaohjelmaa päivitetään tarpeen mukaan, mahdollisesti vuosittain tai harvemmin. Tämä ohjelmanpäivitys on tehty ja jatkossa tehtävät päivitykset tehdään Toimitilahallinnon johdolla, Teknisten palveluiden johdon ja Rakennukset palveluyksikön yhteistyöllä. Lisäksi on huomioitu eri vastuualueilta ja luottamuselimistä saatu palaute. Lisäksi ohjelmassa on käsitelty ajankohtaisina teemoina mm. etätyön vaikutuksia tiloihin ja energia-asioita aiempaa laajemmin.

Toimitilaohjelmaa täydentää palveluverkkopäätöksiin pohjautuva kaupungin omistamien rakennuksien salkutus. Salkutusta päivitetään jatkossa tehtävien palveluverkkotarkasteluiden ja –päätösten mukaisesti. Palveluverkkoihin kuuluva rakennus salkutetaan ns. pidettäviin rakennuksiin eli A-salkkuun. Mikäli kohde jää palveluverkkotarkasteluissa palveluverkkojen ulkopuolelle tarkoittaa se rakennuksen/kohteen sijoittamista joko B- tai C-salkkuun (B-salkku = kehitettävät kohteet, C-salkku = realisoitavat kohteet). Päätöksen B-/C-salkkuun osoittamisesta tekee Toimitilahallinto huomioiden rakennuksen tuleva potentiaalinen käyttötarve kaupungin tai kaupunkikonsernin käytössä.

Salkutusta tarkastellaan vähintään vuosittain, kuitenkin aina palveluverkkopäätöksiä yhteydessä. Myydyt ja puretut rakennukset raportoidaan vähintään vuosittain osana tilinpäätösraportointia.

SISÄLLYSLUETTELO

1.	TOIMITILAOHJELMAN TARKOITUS	5
2.	TAVOITTEET	6
2.1	Tavoitteet toimitiloille	7
2.2	Tavoitteet toimitilahallinnolle	10
2.3	Mittarit	11
3.	MITEN TAVOITTEISIIN PÄÄSTÄÄN	12
3.1	Työkaluja tavoitteiden saavuttamiseksi	12
3.2	Toiminnan ohjauksella pitkäjänteisyyttä ja taloudellisuutta	14
3.2.1	Korjausvelan haltuunotto	14
3.2.2	Pitkántähtäimen investointiohjelmat (PTS)	16
3.2.3	Pitkántähtäimen investointiohjelman (PTS) tilanne	16
3.2.4	Pitkántähtäimen kunnossapito-ohjelmat (PTS)	17
3.2.5	Tilojen muutostaloudellisuuteen sitoutuminen	17
3.2.6	Kiinteistönhoidon mitoitus ja toiminnan kehittäminen	17
3.2.7	Rakennuskannan optimointi	18
3.2.8	Tilaomaisuuden salkutus	19
3.3	Toimenpideohjelma	20
3.4	Hankkeiden ohjauksen kehittäminen	22
3.5	Eri hankintamallien tarkoituksenmukainen soveltaminen	22
4.	HYVINVOINTIALUEUUDISTUKSEN VAIKUTUKSET	23
4.1	Hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset toimitiloihin	23

SISÄLLYSLUETTELO

5.	LINJAUKSIA	24
6.	TILAVUOKRIEN MÄÄRITTÄMINEN	27
7.1	Sisäisten vuokrien määrittäminen	27
7.2	Ulkoa vuokraukset	27

1. TOIMITILOOHJELMAN TARKOITUS

Toimitilaohjelmassa ja siihen liittyvässä salkutuksessa esitetään ja linjataan mitä tiloja Kotkan kaupunki haluaa tai sen pitää omistaa, miten ja millä resursseilla sen tulee omistustaan hoitaa ja kuinka ja mihin tarkoituksiin sen tulee omistuksiaan käyttää. Toinen keskeinen tavoite on tehdä ne strategiset valinnat, jotka toimitilojen osalta tukevat kunnan talouden pitämistä kestäväällä pohjalla.

Toimitilaohjelmassa linjataan toimitilahallinnon tavoitteita ja toimintatapoja. Ohjelma tekee toiminta-ajatuksesta näkyvän ja antaa suunnan kehittämiselle.

Käytännön toiminnassa tavoitteena on aikaansaada palvelutuotannon tarpeisiin soveltuvat ja toimintaa tukevat, turvalliset ja terveelliset, joiden ylläpito on järjestetty suunnitelmallisesti, taloudellisesti ja ongelmia ennaltaehkäisevästi.

Toimitilojen ydinongelma on tarpeettomaksi jäänyt ja kunnoltaan heikkenevä rakennuskanta, jonka ylläpitäminen tuottaa ylimääräisiä kustannuksia. Ratkaisuna on rakennuskannan vähentäminen tässä toimitilaohjelmassa linjatuilla menettelytavoilla, jossa salkuttamalla toteutetaan rakennusten realisoitaja luopumalla palveluverkkojen ulkopuolelle jäävistä rakennuksista.

Tulevat toimitilat määräytyvät tulevan palveluverkon perusteella. Siksi palveluverkkoa on suunniteltava pitkäjänteisesti etukäteen, ja suunnitelmaa on pidettävä ajan tasalla.

Sisäilmaongelmien ratkaisemista terävöitetään ja niiden syntyä estetään suunnitelmallisella kiinteistönpidolla.

Korjausvelan taittäminen edellyttää niin ikään ylläpito- ja peruskorjausten suorittamista ajallaan sekä tarpeettomista rakennuksista luopumista. Oikea-aikainen korjaaminen edellyttää myös oikea-aikaista rahoitusta.

Samaten linjataan kaupungin omistamien tilojen ulosvuokrauksen ja sisäisen vuokranmuodostuksen periaatteet.

Toimitilaohjelmaa täydentää palveluverkkopäätöksiin pohjautuva kaupungin omistamien rakennuksien salkutus. Salkutusta päivitetään jatkossa tehtävien palveluverkkotarkasteluiden ja –päätösten mukaisesti. Palveluverkkoihin kuuluva rakennus salkutetaan ns. pidettäviin rakennuksiin eli A-salkkuun. Mikäli kohde jää palveluverkkotarkasteluissa palveluverkkojen ulkopuolelle tarkoittaa se rakennuksen/kohteen sijoittamista joko B- tai C-salkkuun (B-salkku = kehitettävät kohteet, C-salkku = realisoitavat kohteet). Päätöksen B-/C-salkkuun osoittamisesta tekee Toimitilahallinto huomioiden rakennuksen tuleva potentiaalinen käyttötarve kaupungin tai kaupunkikonsernin käytössä.

Toimitilojen taloudellisuus ja toimivuus tehdään yhteistyössä käyttäjien ja päättäjien kanssa. Vastuu toimitiloista on yhteinen.

2. TAVOITTEET

Toimitilahallinnon perustehtävä on luoda kaupungin palvelutuotannon tarpeisiin soveltuvat ja toimintaa tukevat, turvalliset, terveelliset tilat, joiden ylläpito on järjestetty suunnitelmallisesti, taloudellisesti ja ongelmia ennaltaehkäisevästi.

2.1 Tavoitteet toimitiloille

- TOIMINNALLISUUS
- TERVEELLISYYS
- TALOUDELLISUUTTA PITKÄJÄNTEISYYDELLÄ
- ENERGIAHOKKUUS JA ELINKAARITALOUS
- KESTÄVYYS
- ESTEETTÖMYYDEN KEHITTÄMINEN
- MONIKÄYTTÖISYYS
- ARKKITEHTUURI TUKEE TOIMINTAA JA KAUPUNKIKUVAA
- ARVOKKAAT RAKENNUKSET LUOVAT VETOVOIMAA

TOIMINNALLISUUS

- tilat tukevat käyttöä ja tarkoituksenmukaiset
- kun toiminta sijoittuu uusiin tiloihin tai tilat uudistetaan, selvitetään tarve ja mahdollisuudet
 - toimintatapojen kehittämiseen
 - etätyön vaikutukset työyhteisön tilatarpeisiin ja työympäristöjen suunnitteluun
 - uuteen yhteistyöhön, toimintojen tai tilojen vuotuisen käyttöasteen kasvattamiseen.
 - tilojen monipuoliseen käyttöön
- sijainti ja liikenneyhteydet ovat tärkeä osa erityisesti palvelutilojen toiminnallisuutta
- Kaupungin omien toimintojen sijoittumisessa hyvät julkiset liikenneyhteydet sekä merkityksellinen sijainti kaupunkirakenteen ja kaupungin imagon kannalta.
- tilojen käyttäjät osallistetaan tilasuunnitteluprosessiin

TERVEELLISYYS

- tilojen terveellisyys käyttäjille on toiminnan lähtökohta. Kotkan kaupungilla on käytössä sisäilmaongelmiin tarttumisen toimintamalli.
- uudisrakennukset suunnitellaan siten, että ne suojaavat itseään sään vaikutuksilta ja säilyvät rakenteellisesti terveisinä asianmukaisesti ylläpidettyinä ja käytettyinä
- rakennustyön toteutuksen laatuun ja valvontaan kiinnitetään erityistä huomiota
- rakennusten kunnon tunteminen ja ajoissa suoritettut huolto- tai uudistustoimenpiteet ovat perusta rakennuksen pysymiselle terveenä
- sisäilmaongelmat ratkaistaan toimintamallin mukaisesti soveltamalla uusinta tietoa ja järjestelmällisin selvityksin

TALOUDELLISUUTTA PITKÄJÄNTEISYYDELLÄ

- rakennusten suunnittelussa kiinnitetään huomiota rakennuksen elinkaaren aikaisiin kuluihin ja valitaan terveellisiä, kestäviä, ylläpidoltaan edullisia ratkaisuja
- rakennuksiin liittyvään tiedonhallintaan ja eheän tiedon keräämiseen investoidaan
- hankkeissa selvitetään tilojen yhteiskäyttö kaupungin toimintojen kesken sekä ulkopuolisten toimijoiden kanssa
- tilojen monikäyttöä edistetään uusilla toimintamalleilla

ENERGIATEHOKKUUS JA YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISYYS

- Toimitilojen käytössä huomioidaan Kotkan ilmasto-ohjelman tavoitteet. Lisäksi hiilineutraalius tavoitteita ohjaa kaupungin Hinku-tavoitteet (Kotka on mukana Hiilineutraali Kunta hankkeessa)
- Syksyllä 2022 käynnistetyn energiansäästökampanjan toimia jatketaan toimitiloissa tarkoituksen mukaisen ilmanvaihdon osalta. Huonelämpötilojen tasoja tarkastellaan valituissa kohteissa.
- Rakennusten päästötaloudessa tavoitteena on matalat CO₂-päästöt koko elinkaarella
- Kaupungin salkutetun toimitilakannan lämmitysratkaisuissa huomioidaan konserniossaaminen ja yhteistyön mahdollisuudet.
- Kaupungin uudisrakennushankkeissa energiatehokkuustavoitteet määritetään hankesuunnitteluvaiheessa
- Suunnitteluratkaisuilla helpotetaan käyttäjien mahdollisuuksia säästää energiaa ja vettä sekä vähentää jätteiden määrää ja tehostaa lajittelua
- Palveluverkon rakennuksien sijoittumispäätöksissä huomioidaan kestävien liikkumismuotojen käytön edistäminen
- Kaikista A-salkun rakennuksista tehdään energiatehokkuuskatselmus

LAINSÄÄDÄNNÖN MUUTOKSET ENERGIATEHOKKUUS JA VÄHÄHIILISYYDESSÄ

- Uuden rakentamislain vaikutuksiin varaudutaan tulevien kohteiden suunnittelussa.
 - Uusi Rakentamislaki tulee voimaa 1.1.2025. Laki ohjaa rakentamaan vähähiilisesti, eli huomioimaan rakennuksen koko elinkaaren aikana syntyvät ilmastohaitat ja -hyödyt. Uusi laki muuttaa myös rakennuksen purkamisluvan edellytyksiä ja helpottaa rakennuksen käyttötarkoituksen muutoksia.
- Olemassa olevan ja rakennettavan uuden toimitilakannan suunnittelu tehdään voimassaolevat energiatehokkuus asetukset huomioiden. Lisäksi huomioidaan EU:n energia-asioita koskeva lainsäädäntö ja lainvalmistelun suuntaa sekä kansallisen lainsäädännön kehityssuunta energiapolitiikassa.

KESTÄVYYS JA ELINKAARITALOUS

- kaupungin uudisrakennuksien suunniteltu käyttöikä on vähintään 50 vuotta
- korjausinvestoinneissa valitaan kestäviä ratkaisuja
- tilojen ja rakenteiden kestävyys, monikäyttöisyys ja muunneltavuus huomioidaan suunnitteluvaiheessa
- talotekniikan (LVIAS) ratkaisut helposti huollettavia ja joustaviin tiloihin sopeutuvia

ESTEETTÖMYYS

- kaupungin uudisrakennushankkeet toteutetaan esteettöminä
- asiakaspalvelut järjestetään esteettöminä
- korjaushankkeissa pyritään mahdollisimman esteettömään lopputulokseen, kuitenkin rakennustaiteelliset arvot huomioon ottaen

ARKKITEHTUURI TUKEE TOIMITILOILLE ASETETTUJA TAVOITTEITA JA KAUPUNKIKUVAA

- investointikohteiden tavoitteet toiminnan, viihtyisyyden, rakenteiden, kaupunkikuvan ja talouden suhteen asetetaan yhdessä eri osapuolten kesken, ja tavoitteisiin sitoudutaan
- kokonaissuunnittelun laatuun panostamalla mahdollistetaan tavoitteiden saavuttaminen ja taloudellisuus
- kaupunkialueelle toteutettavien kohteiden tulee tukea ja kaupunkikuvaa
- puurakentamista edistetään soveltuviissa uudishankkeissa

ARVOKKAAT RAKENNUKSET LUOVAT VETOVOIMAA

- kaupungin omistamat arvokkaat rakennukset ja rakennusympäristöt ovat kaupungille identiteettitekijöitä, jotka rakentavat koko kaupungin vetovoimaa. Niiden arvon säilymisestä ja tulevaisuudesta huolehditaan vastuullisesti.
- arvorakennuksesta luovuttaessa edellytetään tulevalta omistajalta vastuullisuutta rakennuksen käytössä ja arvon säilyttämistä sekä yhteisesti sovittavaa tulevaisuuspolkua

2.2 Tavoitteet toimitilahallinnolle

KYTKENTÄ KAUPUNKISTRATEGIAAN

- toimitilahallinto osallistuu palveluverkon kehittämiseen säännöllisessä yhteistyössä palveluiden tuottajien ja talousyksikön kanssa, talousvaikutuksia ennakoiden
- toimitilahallinto edistää osaltaan kaupungin elinkeinopoliittisten tavoitteiden toteutusta
- asiakkaiden ja yhteistyökumppanien palautetta kerätään säännöllisesti ja käytetään toiminnan kehittämiseen
- toimitilahallinnon toiminta kytketään osaksi kaupungin valmiussuunnittelua ja varautumista sekä kokonaisturvallisuustoimintaa

PALVELUVASTEEN KEHITTÄMINEN

- Toimitilahallinnon toiminnassa huomioidaan palvelulupauksena nopea reagointi toimitilojen käyttäjäasiakkailta tulleisiin pyyntöihin ja tiedusteluihin.

TILAKANNAN OPTIMOINTI

- toimitilaverkko perustuu erityisesti palveluverkon ennakoivaan suunnitteluun ja suunnitelman johdonmukaiseen toteutukseen
- omistetaan ja ylläpidetään vain kaupungin toiminnan järjestämiseen tarvittavia tiloja

- luovutaan suunnitellusti kaupungin toiminnan kannalta tarpeettomasta tilakannasta.
- etsitään uusia käyttötarkoituksia luovutettaville toimitiloille
- ollaan aktiivisia kiinteistökaupan ja -kehittämisen edistämiseksi
- tilojen järjestämisessä huomioidaan etätyö ja tilojen monikäyttöisyys

RESURSSIEN OIKEA KOHDISTAMINEN

- varataan riittävät resurssit tarveselvitysten ja hankesuunnitelmien valmisteluun
- tuntemalla kiinteistöjen korjaushistoria ja nykykunto, voidaan investoinnit kohdistaa oikein riskienhallinnan kannalta
- huomioidaan korjausinvestointeja kohdistettaessa kohteen merkitys palveluverkon osana tulevaisuudessa
- Kehitetään palvelutuotannon kumppanuuksia sekä yrittäjyyttä kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti

2.3 Mittarit

Kotkan tilojen käyttöä ja taloudellisuutta seurataan määrällisin mittarein.

KÄYTETTÄVÄT MITTARIT JA TAVOITTEET

- mittarit ja tavoitteet määritetään vuosittain talousarvioprosessin osana. Toteumaa seurataan vuositasonalla

MITTAREITA (esim.):

- A-salkun rakennusten korjausvelan määrän tavoitetaso
- C-salkun kohteiden lukumäärän kehitys
 - myyntikohteet ja tavoitteet
 - purkukohteet
- toimitilakannan vuosittaisen energiankulutuksen määrä
 - tavoitteena energian- ja vedenkulutuksen pienentäminen, MWh/v, m³/v.
- Granlund Managerin palvelupyyntöjen vasteaika

3. MITEN TAVOITTEISIIN PÄÄSTÄÄN

3.1 Työkaluja tavoitteiden saavuttamiseksi

- KIINTEISTÖJEN YLLÄPIDON OHJAUS JA VALVONTA
- PITKÄNTÄHTÄIMEN INVESTOINTI- JA KUNNOSSAPITO-OHJELMAT
- RAKENNUSKANNAN OPTIMOINTI
- SUUNNITTELUNOHJAUKSEN KEHITTÄMINEN
- ERI HANKINTAMALLIEN TARKOITUKSENMUKAINEN SOVELTAMINEN

TOIMENPITEET SISÄILMAONGELMIEN EHKÄISEMISEKSI JA HALLINNAN TEHOSTAMISEKSI

- Toimitaan sisäilmaongelmiin tarttumisen toimintamallin mukaisesti. Toimintamallia kehitetään tarpeen mukaisesti päivityksillä.
- Sisäilmatilanteet hoidetaan yhteistyöllä ja ylläpidon ennakkoinnilla
- Rakennuskannan kunnon ja ylläpidon resursoinnin kannalta on tärkeää, että sisäilma-asiat löytyvät kuntastrategiasta
- Sisäilmakorjausten toimivuus varmistetaan seurantasuunnitelmalla ja korjausten dokumentoinnilla
- Rakennuskannan kunnon selvittäminen ja kiireellisiin korjauksiin panostaminen
- Rakennuskohtaisen kuntotiedon ylläpidon ja käytön parantaminen

SISÄILMAONGELMIIN TARTTUMISEN TOIMINTAMALLI

Kotkassa on käytössä sisäilmaongelmiin tarttumisen toimintamalli. Siinä huomioidaan erityisesti nopea reagointi, tiedottaminen ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtyminen ongelmien ilmaantuessa sekä toimintaohjeen ja hyvien käytäntöjen jatkuva kehittäminen. Toimintamallin 2023 valmistuvassa päivityksessä selkeytetään prosessia ja tiedotusvastuuta.

- Kaupungin moniammatillisen sisäilmaryhmän kokonaisnäkemykset ohjaavat sisäilmakohteiden priorisointia.
- Priorisoinnissa huomioidaan talousarvion peruskorjausmäärärahan raami, jonka puitteissa vuotuiset korjaukset tulisi toteuttaa.
- Suurempien kohteiden osalta voidaan joutua hakemaan lisätalousarviokäsittelyn kautta rahoitusta.

RAKENNUSKANNAN KUNNON SELVITTÄMINEN JATKUVANA PROSESSINA

- rakennuskannan kunnan selvittämiseen varataan riittävät resurssit, jotta korjauskohteet ja niihin suunniteltavat korjaustoimenpiteet tulee valittua ja ajoitettua oikein
- Tiedon siirto rakennusprojektista ylläpitoprosessiin
- Rakennuskannan riskirakenteiden systemaattista kartoitusta jatketaan niistä A-salkun rakennuksista, joista ei ole kuntotutkimusta teetettynä.
- kuntotutkimuksia ja -kartoituksia teetetään vuosittain suunnitelmallisesti.

- kaikki rakennuskannasta tehdyt suunnitelmat ja tutkimukset tallennetaan sähköiseen huoltokirjaan ja käytetään vuosittaisen kunnossapidon ja PTS-suunnittelun pohjana.

3.2 Toiminnan ohjauksella pitkäjänteisyyttä ja taloudellisuutta

3.2.1 Korjausvelan haltuunotto

TOIMENPITEET KORJAUSVELAN TAITTAMISEKSI

- Ylimääräisen rakennuskannan supistaminen myymällä, kehittämällä ja purkamalla
- Uudisrakennushankkeet, jotka korvaavat vanhoja toimitiloja
- Tilankäytön tehostaminen tilamuutosten yhteydessä
- Palveluverkon ulkopuolisten rakennusten irrottaminen korjausvelasta
- Peruskorjauksen PTS-investointien suunnitelman mukainen toteuttaminen
- Mittavien tilamuutosten ja sisäilmakorjausten erillinen budjetointi
- Rakennuskohtaisen kuntotiedon parantaminen

Pitkän tähtäimen investointisuunnitelmassa kaupungin rakennuskannan vuotuiseksi peruskorjaustarpeeksi on arvioitu n. 15 M€/v, jotta korjausvelan määrä tai perusparannuksiin tarvittava rahamäärä ei vuosittain kasvaisi. Tavoitteena on leikata korjausvelan määrää ja vähitellen myös vuotuista peruskorjaustarvetta.

Korjausvelan haltuunotto edellyttää ylimääräisestä rakennuskannasta luopumista. Luopumalla ylimääräisistä rakennuksista saadaan myös käyttömenoja leikattua. Palveluverkon ulkopuolelle jäävä rakennus pyritään myymään tai vaihtoehtoisesti se joudutaan purkamaan. Purkukulut ovat lähtökohtaisesti käyttötalousmenoja jotka tulee sisällyttää osaksi talousarviota. Lisäksi purkaminen johtaa ko. omaisuuserän tasearvon alaskirjaukseen, joten se vaikuttaa kaupungin taseeseen ja tulokseen.

TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN VAIKUTUKSET KORJAUSVELKAAN

Kaupungin omistama rakennuskannan määrä on supistunut olennaisesti mm. mittavasti toteutuneen purkuohjelman johdosta. Vanha poliisitalo purettiin 2022. Viime vuosina on kantasataman alueelta purettu varastorakennuksia yli 30 000 m². Purkuohjelma jatkuu edelleen, Karhulassa purkua odottaa mm. entinen käräjäoikeuden talo ja useamman koulurakennuksen purku uudisinvestointeihin liittyen.

Rakennuskannan pienentymiseen on vaikuttanut myös onnistuneet kohteiden myynnit. Suurimpana kokonaisuutena Karhulan sairaalan myynti hyvinvointialueen käyttöön lokakuussa 2022.

Purkuohjelman ja myyntien toteutuminen on pienentänyt ja pienentää osaltaan jatkossakin laskennallista korjausvelan määrää.

- **2019-2023 toteutettujen rakennusten myynnit ja purkamiset ovat pienentäneet laskennallista korjausvelan määrää - 21,95 milj. € (tilanne 9/2023).**
- **9/2023 jäljellä olevan salkutetun tilakannan laskennallisen korjausvelan kokonaismäärä on 68,26 milj.€.**

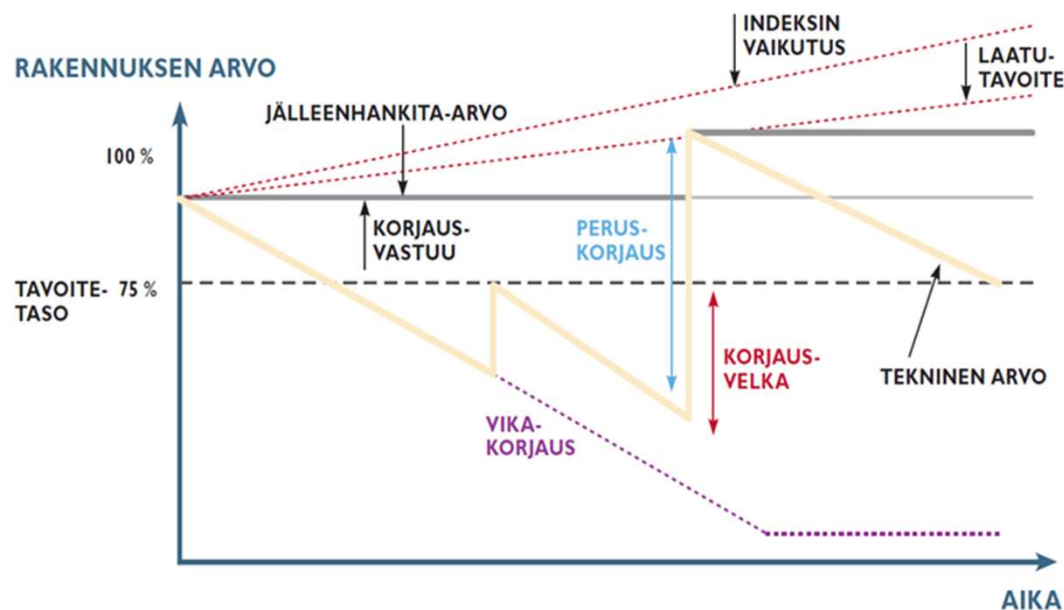
Realisoitavan rakennusomaisuuden (C-salkku) myynneillä ja purkamisella korjausvelan määrää pystytään edelleen leikkaamaan (arvio -20 - -33 milj.€, 2024-2027)

KORJAUSVELKA

Korjausvelka kuvaa sitä, kuinka paljon rakennusten korjaukseen tulisi sijoittaa rahaa, jotta ne olisivat fyysisesti tämän päivän käyttöä vastaavassa kunnossa. Korjausvelka on syntynyt vuosien saatossa kun rakennusten peruskorjauksesta ja perusparannuksista on tingitty.

Korjausvelka lasketaan erona rakennuksen teknisen nykyarvon ja 75% kuntoasteen välillä (verrattuna nykyisen laatutavoitteen mukaiseen jälleenhankinta-arvoon). Saatu arvo huomioi tehdyt investoinnit, mutta ei tavoita esimerkiksi rakennusosien jäljellä olevaa käyttöikää, jolloin se kuvaa paremmin useiden rakennusten kuin yksittäisen rakennuksen tilannetta.

kuva: Rakennuksen korjausvelka

3.2.2 Pitkántähtäimen investointiohjelmat (PTS)

Palveluverkkoselvitysten, toimitilaohjelman, rakennusten teknisten luokitusten ja salkutuksen pohjalta muodostetaan toimitilojen pitkän tähtäimen investointiohjelma kymmeneksi vuodeksi eteenpäin. Investointiohjelma kytkee toisiinsa palveluverkkoon suunnitellut muutokset ja toimitilaratkaisut. Investointien on vastattava kaupungin talouden kantokykyä sekä realistista tulevaisuuden tilojen tarvetta.

Investointiohjelman lähivuodet ohjaavat hankkeiden toteutusta, ja pidemmällä aikavälillä ohjelma ohjaa tuleviin hankkeisiin valmistautumista. Investointiohjelma tarkistetaan vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä.

Pitkántähtäyksen investointiohjelman pohjana on ajantasainen kiinteistötieto, jonka pohjalta voidaan ennakoida ja priorisoida tulevia peruskorjaus- ja perusparannusinvestointeja. Olennaisena tekijänä priorisoinnissa on kyseisen tilan tarve osana palveluverkkoa.

Uudis- ja peruskorjauskohteet sekä suuret perusparannusinvestoinnit toteutetaan erillismäärärahoin ns. investointikohteina. Hyväksyminen talousarvion investointikohteeksi edellyttää hyväksytyn tarveselvityksen. Vuotuisen kohdistamattoman peruskorjausmäärärahan käyttö suunnitellaan osana PTS-suunnittelua, jonka pohjalta määritetään puolivuositain rakennuttamisen ja talokunnossapidon työohjelmat.

3.2.3 Pitkántähtäimen investointiohjelman (PTS) tilanne

Kotkan toimitilakannan investointitarpeita käsitellään vuosittain talousarvioprosessin osana. Rakennuskannan investointitarve on ollut suuri viime vuodet ja tulee jatkumaan suurena 2020 luvun loppuun asti. Päätettyjen ja valmistelussa olevien hankkeiden ajoituksia joudutaan tarkastelemaan vuosittain taloussuunnittelukauden investointiohjelmaesitystä laadittaessa.

Valittujen uudishankkeiden osalta tutkitaan vaihtoehtoisten rahoitus- ja toteutusmuotojen mahdollisuuksia ja kannattavuutta.

Peruskorjausmäärärahalla toteutetaan vuosittain useiden kohteiden suunniteltuja PTS-korjauksia. Peruskorjausmääräraha on tärkeä korjausvelan säätelyn ja äkillisten korjaus- tai väistötilatarpeiden välttämiseksi.

3.2.4 Pitkätähtäimen kunnossapito-ohjelmat (PTS)

Ylläpitotoiminta voidaan jakaa kiinteistönhoitoon ja kunnossapitoon. Kiinteistönhoidolla tarkoitetaan päivittäistä huoltoa, siivousta ja rakennuksen tarkkailua. Kunnossapidossa on kyse rakennuksen korjaamisesta tai parantamisesta. Kiinteistönhoidossa apuna käytetään sähköistä huoltokirjaohjelmaa ja kunnossapidon puolella rakennuskohtainen pitkän tähtäimen kunnossapito-ohjelma (PTS) järkevöittää ylläpidon toteutusta ja siirtää ylläpidon painopistettä korjaustarpeita ennakoivaan suuntaan.

Tavoitteena tulee olla ennakoiva korjaaminen, joka tulee tutkitusti myöhässä tehtyä korjausta edullisemmaksi.

Sähköinen on käytössä kaikissa kaupungin palvelutuotannon rakennuksissa. Huoltokirjaan kirjautuvat kaikki käyttäjiltä tulleet palvelupyynnot ja kiinteistönhoidon niiden johdosta tekemät toimet. Pitkätähtäimen suunnittelussa ja tiedonhallinnassa edellytetään tiedon siirtämistä päivittäisestä huoltoprosessista PTS:n ylläpitoon. *Pitkätähtäimen suunnittelussa käytetään hyväksi kuntotutkimusten ja -selvitysten kautta hankittua tietoa rakennusten kunnosta ja niiden korjaustarpeista.*

3.2.5 Kiinteistönhoidon mitoitus ja toiminnan kehittäminen

Kiinteistönhoidon mitoitus työ toteutettiin 2021-2022 ja otettiin käyttöön 2023. Mitoitus toimii pohjana kiinteistönhoidon kehittämistyölle. Mitoitusta tarkistetaan

kiinteistön käytön muuttuessa tai esim. tekniikan muuttuessa. Kiinteistönhoidon kehittämisessä tavoite on ajanmukainen ja kustannustehokas toiminta, joka kestää vertailun kiinteistönhoidon markkinassa.

Suuntana kiinteistönhoidon kehittämisessä on keskittyminen tekniseen kiinteistönhoidon tehtäviin vähentäen käyttäjäpalveluiden osuutta.

3.2.6 Tilojen muutuskustannuksiin sitoutuminen

Palvelujen toiminnalliset muutostarpeet johtavat usein muutokseen myös toimitiloissa. Muutos voi mahdollistaa samalla työtapojen ja palvelun kehittämistä. Tällainen muutos on tervetullutta, ja se sisältää mahdollisuuden sekä palvelujen parantamiseen että tilankäytön tehostamiseen.

Tilamuutoksen yhteydessä toimitilahallinto ja käyttäjähallintokunta päivittävät sisäisen vuokrasopimuksen kestoltaan sellaiseksi, että investointikustannuksen voidaan katsoa tulevan sopimuskaudella katetuksi. Näin menetellen korostetaan pitkäjänteisen taloudellisen ajattelun merkitystä myös tilojen käyttäjien puolelta. Mikäli tilan käytöstä luovutaan pian muutosten jälkeen, on tarkoituksenmukaista, että edellinen käyttäjä vastaa investoinneistaan siltä osin kuin seuraava käyttäjä ei voi niitä hyödyntää.

3.2.7 Rakennuskannan optimointi

Kaupungin järjestämisvastuulla olevien toimintojen palveluverkkosuunnittelu on toimitilojen näkökulmasta ensiarvoisen tärkeää.

Palveluverkkoselvityksissä selvitetään kaupungin järjestämisvastuulla olevien toimintojen laajuutta ja kattavuutta nykytilanteessa ja väestöennusteet huomioiden tulevaisuudessa.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkotarkastelu on valmistumassa ja palveluverkkoselvitys tulee päätöksentekoon syksyn 2023 aikana.

Liikunta-, kulttuuri ja nuorisopalveluiden osalta palveluverkkotarkastelut ovat olisi myös erityisen tarpeellisia, jotta ko. palvelutilojen järjestämiseen ja niiden muutoksiin pystytään varautumaan riittävän ajoissa.

SALKUTUS RAKENNUSKANNAN OPTIMOINNISSA

Kotkan rakennuskanta on jaettu neljään salkkuun rakennusten suunnitellun käytön mukaisesti. Salkutus tukee rakennuskannan optimointia ja pitkän tähtäyksen korjausohjelman toteuttamista. Tämä tarkoittaa vuotuisten peruskorjausmäärärahojen käytössä sitä että priorisoinnissa kohdistetaan pääosa määrärahoista erityisesti palveluverkkoihin kuuluvien A-salkun rakennusten kunnossapitämiseen.

Mitä selkeämmin palveluverkon tuleva kehitys on tiedossa,

sitä paremmin toimitilat saadaan vastaamaan tarvetta. Luopumalla tarpeettomista toimitiloista pienennetään ylläpitokuluja ja säästetään resursseja käytössä olevien tilojen ylläpitoon. Tällöin otetaan huomioon mm. alaskirjaustarpeet (purku, myynti alle tasearvon), kulttuuriympäristöarvojen säilyttämisen sekä kaupunkikehittämisen ja kiinteistökehittämisen mahdollisuudet.

C-salkkuun luokiteltu rakennus voidaan myydä tai luovuttaa kohdan 5 myyntiperiaatteiden mukaisesti. Realisoitavista neliöistä suuri osa on teollisuus ja varastorakennuksia Meri-Katariinassa (ns. entinen Wärtsilän alue). C-salkun rakennuksesta luopuminen voi aiheuttaa tasearvon alaskirjauksia, mutta samalla kohteen realisointi yleensä pienentää kohteeseen kohdistuvaa korjausvelkaa ja käyttökustannuksia. Kantasataman osalta C-salkun rakennusten purkuohjelmaa on jo toteutettu 2019-2023.

Rakennuskannan vähentämisessä joudutaan huomioimaan toimien taloudelliset vaikutukset niin purkukustannuksien kuin alaskirjauksienkin osalta. Tästä syystä toimet tulee jaksottaa tuleville vuosille etukäteen. Samoin varaudutaan myös muihin toimitilakannan muutoksiin, kuten XAMK:in Metsolan kampuksen rakennusten takaisinlunastukseen syksyllä 2024.

3.2.8 Toimitilakannan salkutus

Kotkan kaupungilla on suorassa omistuksessaan eri puolella kaupunkia rakennuksia, joiden yhteispinta-ala on noin 270 000 m². Tämän lisäksi kaupunki omistaa osakkeita Kotkalaisista kiinteistö- ja asuntoyhtiöistä.

Pitkän tähtäimen suunnittelun näkökulmasta ja omistukseen liittyvien käyttö- ja investointimäärärahojen kannalta on tärkeää tunnistaa, mitä rakennuksia kaupunki haluaa omistaa pitkällä aikavälillä, mitä rakennuksia kaupungin omassa palveluntuotannossa tarvitaan sekä mistä rakennuksista voidaan luopua. Tilaomaisuuden luokittelu on jaettu neljään eri salkkuun:

A-SALKKU pidettävät/tärkeät rakennukset

(omistaminen/käyttö tärkeää, kohteet pidetään kunnossa ja niihin investoidaan jatkossa). Tähän salkkuun kuuluvat:

- **kaupungin palveluverkkoihin kuuluvat tilat/rakennukset (palveluverkkopäätöksien mukaiset)**
- muut kaupungin palvelujen tuottamiseen tarvittavat/osoitetut tilat ja rakennukset
- käytön tarve pitkä (yli 10 v)

B-SALKKU: kehitettävät rakennukset

(omistaminen/käyttö tarpeellista tällä hetkellä, mutta odottaa lopullista toimenpidettä eli pidettävä tai realisoitava). Tähän salkkuun kuuluvat mm:

- omassa vajaakäytössä olevat tilat
- käytössä olevat toiminnallisesti heikot tilat
- ulosvuokratut kassavirraltaan huonot tilat
- tilojen käyttö pitkäikäinen (3-10 v)

C-SALKKU: realisoitavat rakennukset

(käyttö/omistaminen ei tärkeää eli ei investoida, vaan odottaa myyntiä tai purkua). Tähän salkkuun kuuluvat mm:

- tilat, joiden käyttö ja omistus ei ole tärkeää käytöstä voidaan luopua tilat erittäin huonokuntoisia ja tarvitsisivat merkittäviä (lähes uushankinta) investointeja
- SOTE- ja pelastustoimen rakennukset (myynti tai yhtiöittäminen)
- kulttuurihistoriallisesti arvokkaat, säilytettävät rakennukset merkitään erikseen
- ulosvuokratut (markkinoille) huonokuntoiset tilat
- lähtökohtaisesti kaikki asuntokohteet (pl. jäämistövaroihin kirjatut kohteet)
- rakennus huonokuntoinen ja investointitarve (peruskorjaus) suuri, eikä välttämätöntä käyttötarvetta
- tilan käyttötarve alle 3v

D-SALKKU: kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset

(omistaminen/käyttö katsotaan yhteiskunnallisesti tärkeäksi ja kohteeseen investoidaan jatkossa). Tähän salkkuun kuuluvat mm:

- tilat, joiden julkinen omistus nähdään tärkeänä kohteen merkittävyyden, kaupunkikuvan tai siihen liittyvän historian takia (kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde)
- kustannukset normaalirakennusta selvästi suuremmat (suojelukohteet); rakennusten kustannuksista vain osa tai ei ollenkaan saada peitettyä vuokratuloilla

3.3 Toimenpideohjelma

MYyntIEN EDISTÄMINEN ERILAISISSA KOHTEISSA

Kaupungin rakennusomaisuuden realisoinnit tehdään suunnitellusti. Eri tyyppisille rakennuksille määritetään polku realisoinnin toteuttamiseksi.

- Asuntojen ja asunto-osakkeiden myynti tapahtuu lähtökohtaisesti kiinteistövälittäjien kanssa yhteistyöllä. Kaupunki voi myydä niitä suoraan myös itse.
- Myyntiin asetettavista asunnoista pyydetään kiinteistövälittäjien hinta-arviot ja välitystarjoukset, joiden perusteella toimeksiannon suorittaja valitaan. Sama kohde voidaan antaa useammalle välittäjälle myytäväksi
- Haastavammat myyntikohteet (esim. Kotkansaaren sairaala tai Tiutisen koulu) edellyttävät yleensä niiden käyttötarkoituksen muutosta kiinteistökehityksen keinoin. Tuloksena voi syntyä esim. uusia koteja, toimisto- tai harrastustiloja. Kiinteistökehityskohteissa kaupunki pyrkii edesauttamaan uuden käyttötarkoituksen löytymistä. Kiinteistökehittäjien kanssa haetaan uusia tapoja hyödyntää tontin tai rakennuksen potentiaali. Muutosta voidaan myös tukea kaavoituksella.
- Kiinteistökehittämistä vaativista kohteista teetetään arviokirjat. Arviokirja toimii kauppahinnan määrittelyn pohjana.

- Kehityskohteille haetaan kumppaneita, joiden kanssa etsitään kohteelle uutta käyttöä. Kehitystyön mahdollistamiseksi voidaan kumppanin kanssa tehdä esisopimus kehittämisen aikaisista toimista ja tontin luovutuksesta. Esisopimuksen kesto rajataan kaupungin edut huomioiden.

- *Myyntin internetsivut pidetään ajantasalla*
- *Kaupungin vapaiden tilojen ylläpito Cursorin tilarekisterissä*
- *Välittäjämyyntiin soveltuvien kohteiden aktivoiminen*
- *Rakennusliikkeiden ja kiinteistökehittäjätahojen kontaktointi*
- *Markkinointisuunnitelman laatiminen ja eri kanavien hyödyntäminen*

3.4 Hankkeiden ohjauksen kehittäminen

Talonrakennushankkeen ohjaus ratkaisee miten toimitiloille ja kyseiselle hankkeelle asetetut tavoitteet toteutuvat. Ohjausta kehitetään seuraavasti:

- Talonrakennushankkeiden prosessia ohjataan Talonrakennuksen hankeohjeiden mukaisesti. Talonrakennuksen hankeohje päivitetään tarvittaessa (edellinen päivitys on tehty 2020).
- Rakennushankkeeseen ryhtyvänä, toimitilahallinto nimeää kullekin investointihankkeelle työryhmän (3-5 henkilöä) ohjaamaan hankkeen suunnittelua ja toteutusta siten, että hankkeelle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteita saavutetaan. Työryhmä seuraa ja ohjaa hanketta hankesuunnittelusta käyttöönottoon saakka.
- Hankkeen tavoitteenasettelua selkeytetään ja sen ohjaavuutta vahvistetaan siten, että tavoitteet hankkeen kustannuksien, tilojen toiminnallisuuden, terveellisyyden ja turvallisuuden osalta saadaan kaikkien osapuolien yhteisiksi tavoitteiksi. Lisäksi tulee huomiotavaksi rakennusten energiatehokkuus ja arkkitehtoniset tavoitteet.
- Talonrakennushankkeiden suunnittelun laadunvarmistuksen turvaamiseksi on laadittu eri suunnittelualojen suunnitteluohjeet, joita noudatetaan uudishankkeissa ja peruskorjaushankkeissa soveltuvien osin.
- Talonrakennushankkeiden suunnittelunohjauksen ja valvonnan laatuun panostetaan osaamista kehittämällä.

3.5 Eri hankintamallien tarkoituksenmukainen soveltaminen

Toimitilojen hankinta- ja ylläpitomalleista useimmat ovat jo nykytilanteessa käytössä. Eri tilojen odotettavissa olevat käyttöajat, monikäyttöisyys, toimivuus, liikennetarve, käyttötarpeiden pysyvyys ja tilojen saatavuus poikkeavat toisistaan. Kokonaistaloudellisuus syntyy useiden tekijöiden vaikutuksesta. Siksi on tarkoituksenmukaista selvittää kunkin hankittavan kohteen taloudelliset vaikutukset ja valita hankinnalle, rahoitukselle ja ylläpidolle kokonaistaloudellinen tapa.

- Toimitiloja voidaan hankkia omaan taseeseen, kiinteistöleasingillä, vuokraamalla ja elinkaarimallilla sekä erilaisin yhdistelmin ja parhaiten soveltuvien rahoituksen ja ylläpidon mallein
- Lyhyen käyttöajan tapauksessa myös siirrettävät tilat voivat olla vaihtoehto ja niitä voidaan hyödyntää esim. kiertävinä väistötiloina.
- Valintojen perusteena on tapauskohtainen arviointi ja kokonaistaloudellinen vaikutus kaupungille ja palvelutuotannolle

4. HYVINVOINTIALUEUUDISTUKSEN VAIKUTUKSET

4.1 Hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset toimitiloihin

2019 aloittaneen vapaaehtoisen kuntayhtymän (Kymsote) ja vuoden 2023 alusta voimaan tulleen hyvinvointialueuudistuksen myötä kaupungin toimitilaomaisuuden käyttöaste on pienentynyt sote-palveluverkkojen muutosten johdosta. Hyvinvointialueen (HVA) palveluverkkomuutokset ovat vaikuttavat kunnilta vuokrattujen tilojen määrään jatkossakin. Kotkan toimitilojen osalta varaudutaan HVA:n käytössä olevan tilojen vähenevän jatkossa.

UUDISTUKSEN TOIMITILAVAIKUTUKSIIN VARAUTUMISEN TOIMENPITEET:

- Kaikissa sote-palvelujen tilakysymyksissä ja erityisesti investoinneissa huomioidaan järjestämisvastuun muutos.
- Hyvinvointialueelle vuokrattavat tilat pidetään käyttökunnossa ja niihin voidaan investoida, mikäli hyvinvointialue sitoutuu investoinnin kattavaan vuokrasopimukseen. Investoinneissa huomioidaan kunkin tilan odotettavissa oleva asema tulevassa hyvinvointialueen palveluverkossa.
- Hyvinvointialueen käyttöön siirtyvien toimintojen pysyminen Kotkassa pyritään turvaamaan. Uusien sote-investointien sijoittumista Kotkaan edistetään kaavoituksella ja tarjoamalla kaupungin omistamaa rakennuskantaa myös yksityisille sote-alan toimijoille.

SOTE-/PELA-KIINTEISTÖJEN YHTIÖITTÄMINEN TAI MYYNTI:

- Hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen yhtiöittämisvelvoitteeseen varaudutaan. Kohteet salkutetaan C-salkkuun ja ne myydään tai yhtiöitetään lain edellyttämässä määräajassa eli 2026 loppuun mennessä.
- Lisäksi kaupunki omistaa muita tiloja, joissa käyttäjänä on kokonaan tai osittain tiloja muu sote-toimija. Myös näiden salkutus C-salkkuun ja tavoitteena myynti tai yhtiöittäminen 2026 loppuun mennessä
- *Poikkeuksena hyvinvointialueelle vuokratuista tiloista on terveydenhoitajien/kuraattorien tilat kouluilla, jotka eivät aiheuta toimenpiteitä salkutuksen suhteen, vaan pääkäyttötarkoitus määrittää koulukäytössä olevien koulujen kuuluvan A-salkkuun.*

5. LINJAUKSIA

KONSERNIYHTIÖT JA TOIMITILAHALLINTO

- Kotkan kaupungin toimitilahallinto ja konserniyhtiöt tekevät yhteistyötä toimitilojen hankintaan, vuokraamiseen, myymiseen ja muuhun tilahallinnointiin liittyen. Yhteistyössä huomioidaan kaupunkikonsernin kokonaisuus.
- Konserniyhtiöiksi on tässä huomioitu Kotkan Asunnot Oy, Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy (myöh. JuKi), KyAMK kiinteistöt Oy, Cursor Oy ja Ekami, eli yhtiöt joiden toimintaan liittyy toimitilamarkkinoilla toimiminen tai niiden toimitilakanta voi vaikuttaa kaupungin tilahallintaan.
- Kotkan kaupungin toimitilahallinto ja konserniyhtiöt huomioivat toistensa tilatarjonnan järjestäessään tiloja toiminnoilleen Kotkassa.
- Toimitilahallinto kokoaa konserniyhtiöiden kanssa yhteistyöryhmän, jossa toimitiloja ja niihin liittyviä tulevaisuuden tarpeita tarkastellaan kokonaisuutena.

MYyntITIPERIAATTEET

- Rakennusten ja kiinteistöjen myyntivaltuudet ja euromääräiset rajat osoitetaan kaupungin hallintosäännössä ja sitä täydentävissä toimintasäännöissä.
- Rakennusten myynnin toteuttamisessa pääsääntönä on avoin ja julkinen tarjouskilpailu. Mikäli tarjouskilpailu ei johda tyydyttävään hintaan, myyntiä voidaan jatkaa neuvottelumenettelyllä. Sekä tarjouskilpailussa että neuvottelumenettelyssä kaupunki käyttää tarvittaessa kiinteistövälittäjää.
- Asuntojen myynti toteutetaan välittäjämyyntinä

kiinteistövälittäjien hinta-arvioiden pohjalta.

- Kiinteistökehittämistä vaativista kohteista teetetään arviokirjat. Arviokirja toimii kauppahinnan määrittelyn pohjana. Kohteille haetaan kumppaneita, joiden kanssa etsitään kohteelle uutta käyttöä. Kehitystyön mahdollistamiseksi voidaan kumppanin kanssa tehdä esisopimus kehittämisen aikaisista toimista ja tontin luovutuksesta.
- Talouden vastuualue osallistuu myyntien valmisteluun ja kohteiden myyntilimiittien määrittelyyn.
- Mikäli valmisteilla oleva myynti aiheuttaa alaskirjaustarpeen tulee myynti ottaa huomioon talousarviossa tai sille tulee hakea talouden vastuualueen puolto.

KAUPUNGIN OMISTAMIEN TAI HALLINNOIMIEN TILOJEN LUOVUTTAMINEN TAPAHTUMAKÄYTTÖÖN

- Tavoitteena on saada rakennuksien käyttöastetta nostettua ja tehdä Kotkaa houkuttelevaksi tapahtumien järjestämispaikaksi. Tapahtumien saaminen Kotkaan parantaa kaupungin elinvoimaisuutta, ja ne tuovat myös kaupunkiin kaivattua ns. ”tekemisen meininkiä”.
- Kotkalaiset yleishyödylliset yhteisöt ja seurat ovat ensisijaisia ulkopuolisia tilojen käyttäjiä. Näille toimijoille tila luovutetaan pääsääntöisesti hinnalla, joka peittää tilan käytöstä syntyvät kustannukset. Keskustakirjaston auditorio on anomuksesta varattavissa yleishyödyllisiin, maksuttomiin ja kaikille avoimiin tilaisuuksiin ilmaiseksi.
- Kaupungin varattavissa olevista tiloista suurin osa on liitetty yhtenäiseen varaus- ja laskutusjärjestelmään, jota käyttää asiakaspalvelupiste Ruori
- Tilojen yhtenäinen varauskäytäntö kehitetään koskemaan koko varattavissa olevaa tilakantaa siten, että tilojen varsinaisten käyttäjien tehtäviä helpotetaan ja hallinta tilojen käyttöön säilytetään
- Tilojen käyttöehdot ja hinnoittelu esitetään nettisivulla, josta asiakas voi tehdä varauskyselyn
- Tiloja voidaan luovuttaa tapahtumakäyttöön hakemuksen pohjalta myös yrityksille, jolloin luovutusehdoissa ja hinnoittelussa huomioidaan tapahtuman kaupallinen luonne, ja tapauskohtaisesti tapahtuman vaikutus kaupungin elinvoimaan.
- Meripäivien tilavuokraus voi poiketa yllä mainituista vuokrausehdoista, ja tapahtuma-alueen tilavuokraukset järjestetään keskitetysti kulttuurin palvelualueen ja meripäiväorganisaation kautta

PALVELUTUOTANNON ULKOPUOLELLA OLEVIENTILOJEN ULOSVOUKRAUS:

Kaupunki omistaa tiloja, jotka eivät ole sen omassa palvelutuotantokäytössä. Näitä tiloja voidaan vuokrata eri toimijoille. Vuokratuotoilla katetaan tilojen ylläpito- ja pääomakustannuksia.

- Vuokrasopimukset voivat olla määräaikaista tai voimassa toistaiseksi
- Tilavuokrauksia voidaan tehdä neuvottelumenettelyllä ja kilpailuttamalla
- Tiloja voidaan vuokrata yrityksille markkinahintaisella vuokralla. Vuokrauksissa tarkistetaan, että vuokraus on kuntalain mukainen ja hinnoittelu noudattaa valtiontukisäännöksiä.
- Tiloja voidaan vuokrata yhdistyksille sekä 3. ja 4. sektorin toimintaan markkinahintaisella vuokralla tai perustellusta syystä myös tätä alemmalla vuokralla. Perusteet voivat liittyä toiminnan sosiaaliseen arvoon ja sen kansalaisyhteiskuntaa tukevaan luonteeseen tai myös kaupungin tarpeeseen saada käyttöä säilytettävään rakennukseen.
- Kaupunki pyrkii minimoimaan asuntojen ja asunto-osakkeiden omistuksensa. Kaupunki ei kartuta asuntokantaa asuntopoliittisten tavoitteiden toteuttamiseksi. Omistuksessa olevia asuintiloja voidaan vuokrata asuinkäyttöön ilman erityistä vuokralaisvalintaa markkinahintaisilla vuokrasopimuksilla. Kaupunki ei ylläpidä jonotuslistaa omistamiinsa asuntoihin.
- Kaupunki voi omistaa erityiseen palvelukäyttöön osoitettuja asuntoja, jotka mahdollistavat esimerkiksi tuetun asumisen ilman laitospaikkaa.

- Kaupunki voi omistaa vähäisen määrän asuntoja, joiden tarkoituksena on helpottaa paikkakunnalle muuttamista esim. rekrytointien yhteydessä. Näitä asuntoja voidaan vuokrata uusille työntekijöille markkinahintaan.
- Vuokrauksissa, joihin liittyy kaupungin tavoitteiden mukaista, vetovoimaa tuottavaa palvelutuotantoa tai kaupungin omaisuuden ylläpitoa, käsitellään tilavuokra ja kaupungille tuotettujen palvelujen arvo toisistaan erillisinä.
- Tyhjillään olevia tiloja, joihin ei ole vireillä käyttöä tai muita toimenpiteitä, voidaan osoittaa määräaikaiseen käyttöön kaupungin eri vastualueille käyttökustannusten korvausperiaatteella.

Hyvinvointialueuudistuksen voimaantultua Toimitilahallinto on vuokrannut tiloja eri toimipisteissä 2023 aloittaneen Hyvinvointialueen käyttöön. Nämä vuokraukset ovat ns. ulkoisia vuokrauksia. Hyvinvointialue uudistukseen liittyvän lainsäädännön mukaan kunnan omistamat HVA:lle vuokratut tilat tulee yhtiöittää tai myydä 2026 loppuun mennessä.

Myös muiden toimitilakohteiden yhtiöittämistarpeita/-mahdollisuuksia voidaan käsitellä Toimitilaohjelmaan liittyvän salkutuksen laadinnan yhteydessä, omistajaohjaus huomioiden.

6. TILAVUOKRIEN MÄÄRITTÄMINEN

6.1 Sisäisten vuokrien määrittäminen

Kotkassa on käytössä sisäisten vuokrien menettely, jossa vuokra muodostuu pääoma- ja ylläpitovuokrasta. Sisäisten vuokrien avulla käyttäjille määritellään tilan käytöstä perittävä korvaus. Sisäisellä vuokralla esitetään kiinteistön pääoma- ja ylläpitokustannukset kaupungin kulurakenteessa.

Pääomavuokrassa huomioidaan kiinteistövarallisuuden kustannus ja sen peruskorjaustarpeet. Pääomavuokran määrittämisen lähtökohtana ovat sitoutunut pääoma ja käytettävät laskentatekijät (korkotekijä 4%, korjausvastike 1,25%). Sovittujen arvonmäärittämissääntöjen ja korkotekijän avulla lasketaan tuotto sitoutuneelle pääomalle.

Ylläpitokustannukset muodostuvat kiinteistön ylläpitopalveluista, käyttöpalveluista ja käyttäjäpalveluista tilan haltijan määrittelemällä laajuudella. Ylläpitovuokralla kohdennetaan edellä mainitut kustannuserät kiinteistökohtaisesti. Kiinteistökohtaisuudella tilojen haltija voi vaikuttaa tulevien vuosien ylläpitovuokran määrään.

Sisäisten vuokrausten periaatteita täsmennetään vuokrasuhteen keston osalta siten, että tiloihin tehty investointi tulee katetuksi vuokra-aikana. Uudiskohteissa vuokra-aika on jatkossa vähintään 15 vuotta, perusparannuskohteissa vähintään 5 vuotta.

Sisäisten vuokrien määrittelyperusteista verrokkikunnissa on valmistui erillinen selvitys lokakuussa 2023. Selvityksen mukaan Kotkassa käytössä olevat sisäisten vuokrien määrittelytavat ja vuokratasot vertautuvat hyvin verrokkikuntien vastaaviin.

Kuitenkin jos jatkossa koetaan muutostarpeita Kotkassa käytössä olleeseen sisäisten vuokrien määrittämisjärjestelmään, voidaan sitä koskeva muutosprosessi käynnistää.

6.2 Ulkoa vuokraukset

Kaupungin ulkoisilta vuokranantajilta vuokraamista tiloista toimitilahallinto neuvottelee tapauskohtaisesti tilahankinnan kannalta hyväksyttävän vuokran. Vuokran määrään vaikuttavat vuokrauksen ominaisuudet (laatu, ikä, kunto, sijainti) sekä mm. siihen mahdollisesti tehtävät muutostyöt. Myös vuokrasopimuksen kestolla on vaikutus vuokran suuruuteen.

Kotkan kaupunginvaltuusto

TOIVOMUS~~POHJ~~

27.5.2024

§65 toimitilaohjelma 2023

Valtuustolle tuodaan tiedoksi kaikki kiinteistöt ja niiden salkutus. Samoin valtuustolle tuodaan päätettäväksi koko toimitilaohjelma aina valtuustokausittain.

Kotkan sos.dem. valtuustoryhmä

ps m

RIKU

PIRINEN

D/1603/09.06.00/2024

66 § Satamahallin I-5 hyödyntäminen varastotoimintaan ja Kaakkois-Suomen Turvapuistokonseptin muutokset

Kara 23.4.2024 § 68

Valmistelija: Turvallisuuspäällikkö Hanna Mäkelä, puh. 040 120 8677

Esittelyteksti: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK, Kotka-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä Ekami, Steveco Oy, HaminaKotka Satama Oy ja Kotkan kaupungin tekniset palvelut valmistelivat Satamalogistiikan Turvapuisto -nimistä hanketta vuodesta 2019 alkaen. Hankkeen kohderyhmänä oli satamassa työskentelevät yritykset, viranomaiset, työntekijät, Kotkan kaupunki, Ekamin ja ammattikorkeakoulun opiskelijat.

Kaupunkirakennelautakunnan päätöksen 17.9.2019 § 121 mukaisesti Kotkan kaupunki lähti mukaan hankkeeseen ja vuonna 2019 Kotkan kaupungin osahankkeen suuruus oli 24 500 €.

Vuonna 2020 Kaupunkirakennelautakunnalle ehdotettiin hankittavaksi Hamina-Kotka Satamatalot Oy:ltä satamahalli I-5 Turvapuiston sijoituspaikaksi. Päätöksessään 16.6.2020 § 83 Kaupunkirakennelautakunta päätti esittää satamahallin I-5 hankintaa kaupunginhallitukselle, joka taas päätöksessään 3.8.2020 § 206 päätti esittää hankintaa edelleen kaupunginvaltuustolle. Kaupunginvaltuusto teki 17.8.2020 § 72 päätöksen hankkia satamahalli I-5 Turvapuiston sijoituspaikaksi tasearvolla 936 694 €.

Kotkan silloisen teknisen johtajan esityksestä hankkeen alkuperäinen työ- ja turvallisuusfokus nostettiin operatiivisemmasta strategisemmalle tasolle kokonaisturvallisuuteen ja esitys Kaakkois-Suomen Turvapuiston perustamisesta tuotiin ensin kaupunkirakennelautakuntaan, jonka päätöksen 11.5.2021 § 62 mukaisesti perustamista esitettiin kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallituksen 10.1.2022 § 5 päätöksen mukaisesti kaupungin valtuustolle, jonka päätöksen 24.1.2022 § 6 mukaisesti Kaakkois-Suomen Turvapuisto päätettiin lopulta perustaa esityksen mukaisesti. Perustamis- ja yhteydessä kaupunginvaltuustolle esiteltiin, että satamahalliin I-5 tehtävät investoinnit ovat laite- ja turvallisuustekniikkaa ja niiden arvioitu kustannus oli noin 100 000 €. Päätöksessä Turvapuiston toiminta kytkettiin osaksi teknisten palveluiden toimintaa ja käyttötaloutta.

Satamahalliin I-5 investoitiin vuosina 2021–2023 yhteensä 596 400 €. Investoinnit kohdistuivat rakennuksen parantamiseen kuten seinä- ja kattorakenteiden korjauksiin, savunpoistoluukkujen asennuksiin, sähkö- ja putkitöihin sekä niihin liittyviin suunnittelutöihin. Rakennustarkastuksen loppukatselmus suoritettiin 20.12.2023. Rakennuslupansa mukaisesti satamahallin käyttötarkoitus on varastotoiminta eikä varsinaisia Turvapuisto -toimintoja tukevia investointeja esimerkiksi laite- ja turvallisuustekniikkaan ole tehty. Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa suunniteltujen Turvapuiston toimintaa tukevien investointien tekeminen ei ole perusteltua.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Hankkeen aikana tehtyjen ja valtuuston päätösesityksen 24.1.2022 § 6 liitteenä olleiden konsulttiselvitysten perusteella satamahallissa I-5 on ollut suunnitelmissa järjestää erilaisia yhteisiä turvallisuusharjoituksia kaupungin, viranomaisten ja koulujen kesken, pelastus- ja pelastautumiskoulutusta, ensihoidon koulutusta, droonien lennättämistä sekä suuria turvallisuusseminaareja ja -tapahtumia.

Satamahallin I-5 käyttötarkoituksen muuttaminen varastosta kokoontumistilaksi vaatisi kuitenkin parannuksia rakennuksen palo- ja pelastusturvallisuuteen. Tehtyjen selvitysten mukaan kyseiset parannukset ovat merkittävä investointi ja riippuen niiden laajuudesta noin 1–2 milj. €. Nykyinen käyttötarkoitus varastona ei estä tapahtumien järjestämistä tilassa, vaan ne pitää luvittaa erikseen. Kuitenkaan pysyvää harjoitus- ja harrastustoimintaa tilaan ei voida tällä hetkellä sijoittaa eikä myöskään pysyviä työposteitä.

Kaakkois-Suomen Turvapuiston avajaiset 23.4.2023 vietettiin Turvallinen Kaakko 23 – tapahtuman yhteydessä. Vuosittaiseksi ajateltua Turvallinen Kaakko – tapahtumaa olivat järjestämässä yhteistyössä Kotkan kaupunki, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK ja Kotka-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä Ekami. Tapahtuman suunnitteluun ja käytännön järjestelyihin palkattiin konsultti.

Avajaistapahtumana toimineen Turvallinen Kaakko 23 -tapahtuman jälkeen tilassa on järjestetty muutamia yhteisiä harjoituksia pääasiassa XAMK:n ja pelastuslaitoksen yhteistyönä. Lisäksi omia harjoituksiaan ovat pitäneet esimerkiksi pelastuslaitos ja poliisi. Tilan käyttö on kuitenkin ollut vähäistä. Sen käyttö on ollut veloituksetonta käyttäjille vuoden 2023 loppuun saakka. Kaupunki on vastannut tilojen kuluista, joita syntyy pääasiassa energian- ja vedenkäytöstä sekä kiinteistöhoidosta ja siivouksesta.

Hankkeen ohjausryhmän vetovastuu siirtyi avajaistapahtuman yhteydessä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululta Kotkan kaupungille. Kaupungin organisaatiossa tapahtuneiden henkilöstön vaihdosten myötä Kaakkois-Suomen Turvapuiston ohjausryhmän toiminta oli tauolla, kunnes joulukuussa 2023 järjestettiin tilannekatsaus aiemmin ohjausryhmässä mukana olleille. Tilannekatsauksen yhteydessä ohjausryhmäläisille kerrottiin Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun järjestävän jokaisen halukkaan tahon kanssa keskustelutilaisuuksia, joissa käydään läpi eri toimijoiden tarpeita ja odotuksia Turvapuistotilalle sekä mahdollisuuksia ja halua olla mukana kehittämässä toimintaa.

Keskusteluiden perusteella havaittiin, että eri toimijoilla oli erilaisia käsityksiä tilasta ja sen mahdollisuuksista ja Turvapuisto -konsepti vaatisi selkeyttämistä sekä selkeää operaattoria, joka vastaisi niin konseptin kehittämisestä kuin tilan vuokraamiseen liittyvistä käytännöistä. Kaakkois-Suomen Turvapuiston toimintaa ja yhteisiä turvallisuuden harjoituksia pidettiin kuitenkin tärkeänä. Tyhjänä harjoitustilana Turvapuisto ei kuitenkaan tarjoa lisäarvoa toimijoille, vaan sinne tarvittaisiin erilaisia valmiita harjoitusympäristöjä, joiden rakentaminen vaatisi tahoja, jotka ovat valmiita investoimaan toimintaan. Kylmän hallitilan lisäksi tilaan tarvittaisiin lämmintä koulutus- ja taukotilaa tukemaan hallissa tehtäviä harjoituksia. Kaupungilla on omistuk-

sessaan erilaisia tiloja ja rakennuksia, joita voidaan jatkossa hyödyntää monipuolisesti turvallisuusharjoitustoiminnassa. Turvallisuusharjoitus ja -koulutustoiminta on järkevää toteuttaa hajautetusti kaupungin toimitilojen ja kiinteistöjen kokonaisuutena. Näin toimintaan saadaan erilaisia todellisia harjoitusympäristöjä eikä niiden rakentamiseen satamahalliin tarvitse investoida erikseen.

Kotkan kaupunki omistaa Kantasatamasta myös muita vastaavia satamahalleja, jotka ovat pääasiallisesti varastokäytössä. Lisävarastoille on tarvetta ja satamahallin I-5 hyödyntäminen varastokäytössä olisi järkevää. Kaupungin on mahdollista saada vuokratuloa varastotoimintaan vuokratuista satamahallin osista ja näin saadaan investointi maksamaan itsensä takaisin. Hallin käyttö varastona ei poissulje myöskään sen käyttöä nyt tai jatkossa turvallisuusharjoituskäyttöön. Lisäksi kantasataman halleista pystytään osoittamaan tiloja tarvittaessa XAMK:n hankkeiden käyttöön.

Turvallisuus- ja valmiustoiminnan ja -harjoittelun tarve ei ole poistunut vaan lähinnä korostunut ja jatkossakin kaupunki tulee toteuttamaan kokonaisvaltaista turvallisuus- ja valmiussuunnittelua, riskienhallintaa sekä näihin liittyvää sidosryhmäyhteistyötä sekä turvallisuusharjoittelua osana kaupungin turvallisuus- ja valmiustoimintoja.

Päätöksen talousvaikutukset rajautuvat satamahallista I-5 mahdollisesti saatavaan vuokratuloon. Kaupungille ei ole rekrytoitu henkilöstöä Turvapuisto -hankkeeseen eikä Turvapuistoon liittyviä tehtäviä ole viety henkilöstön työnkuviin. Jatkossa turvallisuus- ja valmiussuunnittelua, riskienhallintaa ja niihin liittyvää sidosryhmäyhteistyötä sekä turvallisuusharjoitustoimintaa koordinoi tehtävänkuvansa mukaisesti kaupungin turvallisuuspäällikkö.

Esittelijä: Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Kaakkois-Suomen Turvapuiston käyttöön tarkoitettua satamahallia I-5 hyödynnetään jatkossa pääasiassa varastotoiminnassa. Kaakkois-Suomen Turvapuiston toimintoja toteutetaan osana kaupungin turvallisuus- ja valmiustoimintoja.

Asian käsittely: Esittelyn jälkeen puheenvuoroja käyttivät Saku Sorsa, Pia Hurtti, Jarkko Vuorela ja Kai Savolainen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 13.5.2024 § 164

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että Kaakkois-Suomen Turvapuiston käyttöön tarkoitettua satamahallia I-5 hyödynnetään jatkossa pääasiassa varastotoiminnassa. Kaakkois-Suomen Turvapuiston toimintoja toteutetaan osana kaupungin turvallisuus- ja valmiustoimintoja.

Asian käsittely: Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma esitteli asiaa.

Ala-Vannesluoma poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 17.48.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kv 27.5.2024 § 66

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää, että Kaakkois-Suomen Turvapuiston käyttöön tarkoitettua satamahallia I-5 hyödynnetään jatkossa pääasiassa varastotoiminnassa. Kaakkois-Suomen Turvapuiston toimintoja toteutetaan osana kaupungin turvallisuus- ja valmiustoimintoja.

Käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoron käytti valtuutettu Riku Pirinen.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Toimeenpano Ote: Tekninen johtaja
Turvallisuuspäällikkö
Toimitilapäällikkö

Valitusosoitus

D/1297/05.01/2024

67 § Kymenlaakson alueellisen hyvinvointikertomuksen raportointi 2023

Hyla 9.4.2024 § 46

Valmistelijat: Hyvinvointijohtaja Kati Homanen, puh. 040 352 8947
Hyvinvointikoordinaattori Anne Suur-Uski, puh. 040 778 6354

Tiivistelmä: Sote-järjestämislain (7 §) mukaan hyvinvointialueen on valmisteltava omalta osaltaan valtuustolleen valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma väestön hyvinvoinnista, terveydestä ja niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma laaditaan yhteistyössä alueen kuntien kanssa. Hyvinvointikertomuksen tavoitteiden toteutumasta on raportoitava vuosittain päätöksenteon yhteydessä.

Kymenlaakson hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta valmistelee alueellisen hyvinvointikertomuksen aluevaltuustokausittain ja raportoi sen toteutumisesta vuosittain.

Esittelyteksti: Sote-järjestämislain (6 §) mukaan hyvinvointialueen on toimittava yhteistyössä alueen kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä.

Kymenlaakson hyvinvointialueen Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta on kokouksessa 7.12.2023 (§ 58) käsitellyt alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelmien vuosiraportit ja antanut nämä edelleen aluehallituksen ja aluevaltuustoon päätettäväksi. Aluehallituksen kokouksessa asia on ollut 13.2.2024 (§ 24) ja aluevaltuuston seuraava kokous on 9.4.2024.

Alueellisen hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa 2023 arvioidaan Kymenlaakson alueelliselle hyte-työlle asetettujen välitavoitteiden toteutumista (syksy 2022 - syksy 2023).

Alueellinen hyvinvointikertomuksen vuosiraportti sisältää:

- Maakunnallisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman raportin 2023
- Alueellisen ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportin 2023

Liitteet: Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja suunnitelmien vuosiraportti 2023

Esittelijä: Hyvinvointijohtaja Kati Homanen

Ehdotus: Hyvinvointilautakunta merkitsee alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelmien vuosiraportit tiedoksi ja lähettää ne edelleen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle tiedoksi.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Päätös: Hyvinvointilautakunta merkitsi alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelmien vuosiraportit tiedoksi ja lähettää ne edelleen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle tiedoksi.

Kh 13.5.2024 § 167

Liite: Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja suunnitelmien vuosiraportti 2023

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus merkitsee alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelmien vuosiraportit tiedoksi ja lähettää ne tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Asian käsittely: Puheenvuoroja asiasta käyttivät kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala sekä jäsen Carina Jäntti.

Päätös: Kaupunginhallitus merkitsi alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelmien vuosiraportit tiedoksi ja lähetti ne tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Kv 27.5.2024 § 67

Liite: Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja suunnitelmien vuosiraportti 2023

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelmien vuosiraportit 2023.

Käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoroja käyttivät valtuutetut Nina Brask ja Carina Jäntti.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (Kuntal 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

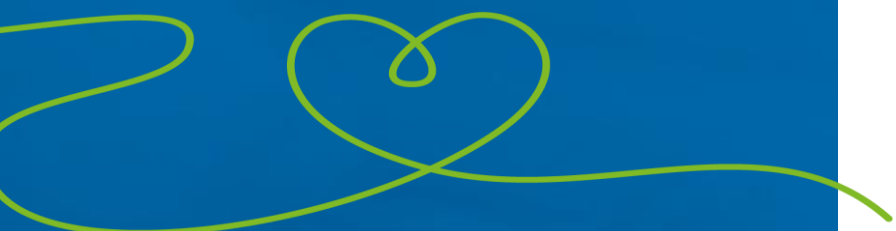
Alueellisen hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2023

- **Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman raportti 2023**
- **Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportti 2023**

Kymenlaakson hyvinvointialueen
hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen
lautakunta 7.12.2023

Sisältö

	Dian nro
1. Johdanto	3
2. Tarkoitus ja tavoitteet	4
3. Lainsäädäntö	5
4. Kymenlaakson alueellisen hyvinvointikertomustyön rakenne 2023	6
5. Kymenlaakson hyvinvointialueen hyte-lautakunnan tehtävät	7
6. Maakunnalliset hyte-työryhmät	8
Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosiraportti 2023	10-20
Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman raportti 2023	21-30
Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportti 2023	31-36

1. Johdanto

- ▶ Tässä Alueellisen hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa 2023 arvioidaan Kymenlaakson alueelliselle hyte-työlle asetettujen välitavoitteiden toteutumista (syksy 2022-syksy 2023).
- ▶ Alueellista hyvinvointikertomuksen vuosiraporttia täydentävät Maakunnallisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman raportti 2023 sekä Alueellisen ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportti 2023.
- ▶ Raporttiin on lisätty kuntalaiskyselyt hyte-työn toteutumisesta:
 - **Hyvinvointikysely ikääntyneille tai tulevaisuuden ikääntyville kymenlaaksolaisille** (1002 vastausta) <https://kymenhva.fi/wp-content/uploads/2023/11/Kymenhva-Hyvinvointikysely-ikaantyneille-tai-tulevaisuuden-ikaantyyville-kymenlaaksolaisille-tulosten-tiivistelmä.pdf>
 - **Päihdetilannekysely Kymenlaakson asukkaille** (3281 vastausta, vastausraportti lisätään myöhemmin)

Kymenlaakson alueelliset
hyvinvoinnin ja terveyden
edistämisen strategiset painopisteet:

Kymenlaakson asukkailla on
mahdollisuus

- 1) elää päihteetöntä elämää ja saada
tukea siihen
- 2) terveellisiin elintapoihin ja hyvään
mielenterveyteen
- 3) elää turvallista arkea terveellisessä
ympäristössä
- 4) merkitykselliseen elämään

<https://kymenhva.fi/hyvinvointialue/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistaminen/>

2. Tarkoitus ja tavoitteet

Alueellinen hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma 2020–2025 sekä väestöryhmäkohtaiset hyvinvointisuunnitelmat ovat strategisia asiakirjoja. Asiakirjat on päivitetty vuoden 2023 aikana vastaamaan hyvinvointialueen strategian tavoitteisiin.

- **Tarkoitus on tuottaa yhtenäinen tilannekuva kaikille toimijoille ja koota eri toimijoiden resursseja yhteisten tavoitteiden suuntaiseksi.**
- **Toimivat tiedolla johtamisen välineenä ja tarjoavat päätöksenteon tueksi kokonaiskuvan maakunnan hyvinvoinnin ja terveyden tilasta.**
- Painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet on laadittu monialaisen työryhmätyöskentelyn tuloksena ja ne perustuvat väestön terveysseurantatietoihin sekä asiantuntijatietoon.

Tavoitteena on lisätä kymenlaaksolaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä, ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä sekä vahvistaa osallisuutta:

- Painopisteiden toteutumista tukevat tavoitteet on suunniteltu toteutettavaksi alueellisella tasolla, Kymenlaakson hyvinvointialueella sekä alueen kunnissa ja järjestöissä.
- **Tavoitteena on uudistaa alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistoiminnan rakenteita, jolloin se tukee myös hallitusohjelman käytäntöönpanoa: painopisteen siirtymistä raskaista palveluista ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin.**

3. Lainsäädäntö

Sote-järjestämislaki § 7, § 29

Hyvinvointialueen on toimittava yhteistyössä alueen kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Lisäksi hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä yhteistyötä muiden hyvinvointialueella toimivien julkisten toimijoiden sekä yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.

Hyvinvointialueen on seurattava alueensa väestön hyvinvointia ja terveyttä väestöryhmittäin.

Hyvinvointialueen on valmisteltava valtuustolleen alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma väestön hyvinvoinnista, terveydestä ja niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma laaditaan yhteistyössä alueen kuntien kanssa.

5. Kymenlaakson hyvinvointialueen hyte-lautakunnan tehtävät

Hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta johtaa ja kehittää toimialaa ja vastaa sen palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä hyvinvointialuestrategian linjausten ja palvelutasopäätöksen mukaisesti.

Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Lautakunta edustaa hyvinvointialuetta ja käyttää hyvinvointialueen puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Lautakunnan yleisenä tehtävänä on suunnitella, kehittää, ohjata ja valvoa vastuualueensa palveluja sekä arvioida toiminnan vaikuttavuutta
Lautakunta

- 1. vastaa hyvinvointialueen hyvinvoinnin strategisten linjausten valmistelusta** sekä näihin liittyvän alueyhteistyön kehittämisestä,
- 2. päättää määrärahojen puitteissa järjestöjen toiminta-avustuksista sekä kumppanuussopimuksista** hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen ja osallisuuden lisäämisen käyttötarkoituksiin sekä muihin hyvinvointialueen strategioiden mukaisiin toimintoihin. Lautakunnan tehtävä on myös **edistää järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia.**
- 3. vastaa yhteistyöstä Kymenlaakson maakunnallisen järjestöjen neuvottelukunnan kanssa.** Yhteistyön tavoitteena on vahvistaa maakunnallisen järjestöjen neuvottelukunnan asemaa osana hyvinvointialueen ja kuntien johtamis- ja päätöksentekorakenteita sekä **vahvistaa hyvinvointialueen demokratia- ja osallisuusrakenteita ja tuoda päätöksentekoon järjestöjen erityisasiantuntijuutta** vastinpariksi julkiselle sektorille.
- 4. kehittää hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä asiakaslähtöisyyttä palvelujen järjestämisessä,**
- 5. valmistelee alueellisen hyvinvointikertomuksen aluevaltuustokausittain ja raportoi sen toteutumisesta vuosittain,**
- 6. ohjaa ja seuraa kuntien kanssa tehtävää yhteistyötä hyvinvoinnin edistämiseksi,**
- 7. kehittää järjestö- ja sidosryhmäyhteistyötä,**
- 8. seuraa THL:n tuottamien hyvinvointi –indikaattorien tilan kehittymistä ja tekee ehdotuksia tarvittavista toimenpiteistä hyvinvoinnin edistämiseksi,**
- 9. arvioi Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistoiminnan vaikuttavuutta,**
- 10. toimii hyvinvoinnin seuranta- ja ohjausryhmänä.**

6. Maakunnalliset hyte-työryhmät

Alueellisen hyvinvointikertomuksen vuosiraportin koontiin ovat osallistuneet:

Alueelliset monialaiset hyte-työryhmät (hyvinvointialue, kunnat, järjestöt, seurakunnat, maakunnan liitto)

- Maakunnallinen hyte-työryhmä
- Alueellinen elintapaohjauksen kehittämistyöryhmä
- Alueellinen ehkäisevän päihdetyön työryhmä
- Alueellinen osallisuustyöryhmä

- Kymenlaakson LAPE-ryhmä
- Ikääntyneen väestön maakunnallinen yhteistyöryhmä

- Lisäksi on kuultu hyvinvointialueen eri palveluiden edustajia

Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosiraportti 2023

~ Voidaan hyvin yhdessä ~

PAINOPISTE 1. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

TAVOITE 1: Alkoholin kulutuksen ja käyttöön liittyvien haittojen vähentäminen

TAVOITE 2: Nikotiiniton Kymenlaakso 2030

TAVOITE 3: Muiden päihteiden käytön ja käyttöön liittyvien haittojen vähentäminen

TAVOITE 4: Pelihaittojen vähentäminen

Vuoden 2023 välitavoitteet/teemat: Missä on onnistuttava?	Jatkovalmistelu ja vastuutaho/yhdyspinta Sote-palveluiden, kuntien, järjestöjen vastuut. Yhdyspinnat, jotka vaativat yhteistyörakenteita.	Toteuma:	Toimenpiteen tilanne valmis etenee aloittamatta
1. Hyvinvointialueen ja kuntien väliset ehkäisevän päihdetyön rakenteet kunnossa ja yhteiset toimintamallit: Pakka-toimintamallin maakunnallinen edistäminen	Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt, alueellinen ept-työryhmä	1.-4. THL:n päihdetilannekysely koko maakunnan väestölle kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyönä. Nuorten päihdepolkumallin kehitystyö Nuorten matalan ja oppilas- ja opiskeluhuollon kanssa. Kehittämiskoordinaattori (Miepä, EPT) rekrytointi 10/2023. Maakunnallisen Pakka-toimintamallin edistäminen on viivästynyt, aloitetaan 2024.	etenee aloittamatta
2. Ennaltaehkäisevät toimet sekä nikotiinittomuusohjelmat ja -ryhmät eri toimijoiden yhteistyönä	Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt, alueellinen ept-työryhmä	2. Valtakunnallinen nikotiiniriippuvuudesta vieroittautumisen tukipalvelu <i>28 päivää ilman Teams-ryhmät</i> käytössä. Lisäksi nikotiinista vieroitusta tapahtuu KymenHVA:n yksilövastaanoitoilla. Asiakkaita voidaan ohjata Arkeen voimaa- ryhmiin. Nikotiiniton Suomi 2030 ohjelman toimenpiteet etenee kunnissa.	etenee
3. Päihdehaittojen vähentämistyö. Liikenneturvallisuuden parantaminen ehkäisevällä päihdetyöllä: Päihderattijuopumusten ennaltaehkäisy	Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt, alueellinen ept-työryhmä, Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuustyöryhmä	3. Matkalla muutokseen –ryhmät päihderiippuvaisille (Kouvola 6 ja Kotka 3). Ilmoittautuneita yht. 65, ryhmän kävi loppuun 41 ja keskeyttäneitä 24. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen chat avatui 6.9.2023 Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelman Päihteet liikenteessä –painopisteen toimenpiteet etenee monialaisena yhteistyönä. Päihderattijuopumusten ennaltaehkäisy työryhmä aloittaa v. 2023 lopussa. Kirjelmä anniskeluravintoloille pikkujoulukauden alussa liittyen päihderattijuopumusten ehkäisyyn (Liikenneturva, kunnat, ELY-keskus, AVI).	etenee
4. Pelihaittojen ehkäisy: <i>Yhteispelillä</i> - hankkeessa mallinnettujen toimintamuotojen vakiinnuttaminen	Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt, alueellinen ept-työryhmä	4. Tiltti-toiminta vakiintunut. Maakunnassa rahapelaajat ja läheiset saavat tukea entistä laajemmin. Puheeksioton ja peliriippuvuuden hoidon toimintamallit käytössä KymenHVA:lla: https://kymenhva.fi/terveys-ja-sairaanhoito/paihteet-ja-riippuvuudet/pelaaminen/ Vanhenpainwebinaari pelaamisesta ja some-riippuvuudesta.	etenee
LIITE: Kaupunginvaltuusto 27.05.2024 / 67			

PAINOPISTE 1. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

Nostot ja huomiot:

Kymenlaakson päihdetilannekysely 1.-31.10.2023 maakunnallisesti eri ikäryhmille.

Ota puheeksi korttien päivittäminen ja levittäminen laajasti (KymenHVA, kunnat, järjestöt).

Maakunnallisten ehkäisevän päihdetyön rakenteiden kehittäminen odottaa vahvempaa alueellista koordinaatiota. Kehittämiskoordinaattori (Miepä, EPT) rekrytointi 10/2023.

Maakunnallisesti huoli nuorten kasvavista päihdekokeiluista sekä nikotiinituotteiden käytöstä.
- Valtakunnallisesti suunta on ollut laskeva, mutta Kymenlaakson alueella suunta ollut päinvastainen.

Esihenkilöiden ja ammattilaisten sitoutumisessa toimintamalleihin on kehitettävää.

PAINOPISTE 2. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

- TAVOITE 1: Terveellisten ravinto- ja liikuntatottumusten edistäminen
- TAVOITE 2: Painonhallinta ja 2-tyypin diabeteksen vähentäminen
- TAVOITE 3: Muistiterveyden edistäminen
- TAVOITE 4: Mielen hyvinvoinnin edistäminen

Vuoden 2023 välitavoitteet/teemat: Missä on onnistuttava?		Jatkovalmistelu ja vastuutaho/yhdyspinta Hyvinvointialueen, kuntien, järjestöjen vastuut. Yhdyspinnat, jotka vaativat yhteistyörakenteita.	Toteuma:	Toimenpiteen tilanne
1.-4. Elintapaohjauksen digitaalisen palvelutarjottimen (<i>Elma</i>) jatkokehittäminen. Elintapaohjauksen ryhmätoiminnan jatkokehittäminen monialaisena yhteistyönä.		Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt ja muut yhteistyökumppanit, alueellinen elintapaohjauksen kehittämistyöryhmä	1.-4. RRP-hankkeessa hyte-palvelutarjottimen jatkokehittäminen → käyttöönotto 2024. PTV-kuvaukset aloitettu (järjestöt, kuntien liikuntapalvelut). Elintapaohjauksen ryhmiä yht. 37, osallistujia 273 (<i>Verkkopuntari-</i> , <i>Arkeen voimaa-</i> , Elintapamuutosryhmät/läsnäolo). Asiakastyytyväisyys, NPS 80 %. Alueen työterveyshuoltojen kanssa elintapaohjauksen yhteistyö aloitettu 5/2023.	etenee
1. Liikuntälähetteen käyttöönotto		Hyvinvointialue, kunnat: kuntien liikuntapalvelut	1. Liikuntälähetteen käyttöönotto 8/23. Kuntien liikuntaneuvojat ja hyvinvointialueen henkilöstöä koulutettu lähetteen käyttöön. Sote-ammattilaisten infoissa 600 osallistujaa. Liikuntälähetteitä tehty 91 kpl.	valmis etenee
2. Diabeteksen digitaalisen hoitopolun (sis. 2 tyypin diabeteksen ehkäisyyn) käyttöönotto		Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt, työterveyshuolto	2. Kehittäminen syksyllä -23, käyttöönotto 1/24. KymenHVA: DM-liiton Hyvinvoinnin polut käytössä ja Aikuisten lihavuuden hoitoketju valmis (linkitys kuntien ja järjestöjen paleluihin).	etenee
3. Muistiterveyden edistämisen hoitoketjun jatkokehittäminen ja käyttöönotto		Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt, työterveyshuolto	3. Muistiterveyden edistämisen malli , rakenteet ja ohjauspolut luoto yhteistyössä KymenHVA (pth+esh), kunnat, järjestöt → puheeksiotto ja tunnistaminen osana elintapaohjausta (Finger-toimintamalli).	etenee
4. Lasten, nuorten ja perheiden mielen hyvinvointiin panostaminen ja osallisuuden vahvistaminen		Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt ja muut yhteistyökumppanit	4. KymenHVA: Mielenterveystalon <i>Ohjattu omahoito</i> –menetelmäkoulutus (vastaanottopalvelut, perhekeskus, Kaiku24). <i>Mielialaryhmät</i> asiakkaille joilla mieliala- tai masennusoireilua yht. 9 ryhmää, 54 osallistujaa. Aikuisten elintapaohjauksen toimintamallit jalkautettu perhekeskuksiin. Vanhemmuus -webinaarit. IPC- ja Cool Kids-interventiot otettu käyttöön. Lasten 0-12 vuotiaiden mielenterveyden tuen polun päivittäminen yhdessä verkoston kanssa (KymenHVA, kunnat, järjestöt, seurakunnat) etenee. Vanhempien mielen hyvinvoinnin tueksi järjestetty matalan kynnyksen ryhmätoimintaa: Vain vähän väsyneet ja Äitien voimaryhmä. Järjestöille ja kunnille jalkautettu mallia Mielenterveyden haasteiden puheeksiottoon.	etenee etenee
		LIITE: Kaupunginvaltuusto 27.05.2024 / 67		

PAINOPISTE 2. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

TAVOITE 1: Terveellisten ravinto- ja liikuntatottumusten edistäminen

TAVOITE 2: Painonhallinta ja 2-tyypin diabeteksen vähentäminen

TAVOITE 3: Muistiterveyden edistäminen

TAVOITE 4: Mielen hyvinvoinnin edistäminen

- **Hyvinvointialueen tapahtumakalenteriin** on koottu mm. tiedot alkavista ryhmistä, infoista, tapahtumista: <https://kymenhva.fi/tapahtumat/>
- **Digiterapiakeskus (etäkuntoutuspalvelut) yhteistyö.** Mahdollisuus fysioterapeutin ohjaukseen ja tukeen elintapaohjauksessa esim. liikuntaneuvonta.
- **Kat (kokemusasiantuntija) -yhteistyö** käynnistettiin syksy -22. Kat-ryhmä jossa ohjaajana kokemusasiantuntija(t) käynnistyi keväällä -23. Mielialaryhmän jälkeen Kouvolassa ja Kotkassa osallistujia yhteensä 14 henkilöä.
- **Terapianavigaattorin pilotointi alueella alkanut 9/2022** ja linjattu organisaatiossa käyttöön otettavaksi alkuvuodesta 2023. Koulutustunnukset 110:lle ammattilaiselle. Aiemmin koulutettu 60 ammattilaista. Kaikkien terveysasemien hoitajat koulutetaan syksyn -23 ja alkuvuoden -24 aikana. Terapianavigaattoria on käytetty tilannekartoitukseen / oman tilanteen arviointiin 665 kpl ajalla 5-11/2023.

PAINOPISTE 2. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Nostot ja huomiot:

Positiivista:

Liikuntalähetteen käyttöönotto kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyönä.

Yhteistyö alueen työterveyshuoltojen kanssa.

Kehitettävää:

Vuoropuhelun ja tiedottamisen lisääminen yhdyspinnoilla.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaiskoordinaatio Kymenlaakson hyvinvointialueella.

Elintapaohjauksen resursointi (hyvinvointialueen vastaanottopalveluissa kaksi hyvinvointivalmentajaa).

PAINOPISTE 3. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

TAVOITE 1: Tapaturmien ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy

TAVOITE 2: Syrjäytymisen ehkäisy

TAVOITE 3: Ympäristöterveyden edistäminen

Vuoden 2023 välitavoitteet/teemat: Missä on onnistuttava?	Jatkovalmistelu ja vastuutaho/yhdyspinta Hyvinvointialueen, kuntien, järjestöjen vastuut. Yhdyspinnat, jotka vaativat yhteistyörakenteita.	Toteuma:	Toimenpiteen tilanne valmis etenee aloittamatta
1.-2. Lähisuhdeväkivallan tunnistamisen ja puheeksioton maakunnallisen toimintamallin luominen. Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinoinnin ja rakenteiden luominen kuntiin ja hyvinvointialueelle. 2. Osallistuminen itsemurhien ehkäisyverkoston muodostamiseen.	Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt	1. Väkivallan puheeksioton ja ennaltaehkäisyn mallien päivittäminen sekä tietoisuuden lisäämistä tehty monialaisena yhteistyönä. Lähisuhdeväkivallan puheeksi ottamisen ja tunnistamisen maakunnallisen mallin työstäminen jatkuu Lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmän kanssa. Valmistuneet opinnäytetyöt (sosionomi AMK): - Lähisuhdeväkivallan kartoituksen tavoista Kymenlaakson hyvinvointialueen lasten-, nuorten- ja perheiden palveluissa. - MARAK:n tunnettavuudesta Marak-koulutuksia sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille on pidetty 2 kertaa. Toimintaohje ammattilaisille ja esite kuntalaisille yhteystietojen päivitys tehty. Turvallisuusopas vanhemmille -oppaan sisällön tuottaminen aloitettu. 2. Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaattorin tehtävässä on aloittanut projektikoordinaattori 9/2023-12/2024. Maakunnallisen väkivaltafoorumin uusi nimi on Lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmä ja sen uudelleen järjestäytyminen hyvinvointialueella on alkanut a) Työryhmän jäsenten nimeämiset 11/2023 b) Työskentelyn käynnistäminen 12/2024	etenee etenee

PAINOPISTE 3. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

Nostot ja huomiot:

Maakunnallisen turvallisuusohjelman valmistuminen monialaisena yhteistyönä.

LAPE- teematunti *Millaisina lasten ja nuorten aggressiivinen käytös ja väkivaltaiset teot näyttäytyvät eri viranomaisten silmin?* Aihetta ja toimenpiteitä työistetty monialaisena yhteistyönä (LAPE) → maakunnallinen huoli ilmiöstä ja kehityksen suunnasta.

Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn projektikoordinaattori aloittanut 9/2023-12/2024.

PAINOPISTE 4. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

TAVOITE 1: Eri-ikäiset asukkaat innostuvat osallistumaan ja vaikuttamaan omaan, yhteisönsä ja ympäristönsä hyvinvointiin

TAVOITE 2: Kymenlaakson alueen eri toimijat mahdollistavat yhdessä asukkaiden kanssa paikallisen toiminnan ja saumattoman yhteisen tekemisen

Vuoden 2023 välitavoitteet/teemat: Missä on onnistuttava?	Jatkovalmistelu ja vastuutaho/yhdyspinta Hyvinvointialueen, kuntien, järjestöjen vastuut. Yhdyspinnat, jotka vaativat yhteistyörakenteita.	Toteuma:	Toimenpiteen tilanne valmis etenee aloittamatta
1.-2. Hyvinvointialueen osallisuusohjelma	Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt	1.-2. Osallisuusohjelma hyväksytty 20.6.23 (yhtymävaltuusto).	valmis
1.-2. Asiakaskokemuksen kuuleminen ja palautteen huomioiminen toimintojen kehittämisessä	Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt	1.-2. Kymenlaakson hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet: vanhus-, vammais- ja nuorisovaltuustot. Kaikissa edustus kuntin neuvostoista. Kuntalaiset voivat tehdä aloitteita hva:n toimintaa koskevissa asioissa.	etenee
1.-2. Kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen	Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt	1.-2. Perhekeskusten Avoin kohtaamispaikka -toimintamalli valmis. Toimintamallin levittäminen käynnistynyt alueen kuntiin, huomioiden kuntakohtaiset tarpeet ja rakenteet. Avointa kohtaamispaikkatoimintaa on jokaisella perhekeskusalueella. Toimintalupaus otetaan käyttöön. Perhekeskuksen arviointityökalu otettu käyttöön (ensimmäiset vertaisarviointit aloitettu -22).	etenee
1.-2. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen: OLKA-hanke: koordinoitu järjestö- ja vapaaehtoistoiminta sairaaloihin	Hyvinvointialue, järjestöt, yhdistykset, kunnat	1.-2. OLKA-toiminta alkanut 9/23 Ratamokeskus/Kouvola ja keskussairaala/Kotka. Ohjausryhmässä hva:n, kuntien ja järjestöjen edustus. OLKA-sopimuksia järjestöjen kanssa 45 kpl. Vapaa-ehtoisten valmennuksiin osallistunut 30 hlöä. Järjestöihin ohjattu pisteiltä 78 hlöä.	valmis etenee
1.-2. Maakunnallisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman päivittäminen ja jalkauttaminen	Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt, maakunnallinen kulttuurihyvinvoinnin verkosto	1.-2. Kulttuurihyvinvointisuunnitelma päivitetty: painopiste v. 2024-2025 lasten, nuorten ja perheiden kulttuurihyvinvoinnin edistämistyössä. Kulttuuriläheteyhteistyö hyvinvointialueen ja kuntien välillä aloitettu 10/23.	etenee

PAINOPISTE 4. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

Nostot ja huomiot:

Kymenlaakson hyvinvointialueen järjestöavustusmalli ja ehdolliset avustuspäätökset vuodelle 2024 valmiit.

- Kysely järjestöille Kymenlaakson hyvinvointialueen järjestöavustusmallin käytännöistä.

Ikääntyneen väestön hyte-kysely <https://kymenhva.fi/wp-content/uploads/2023/11/Kymenhva-Hyvinvointikysely-ikaantyneille-tai-tulevaisuuden-ikaantyyville-kymenlaaksolaisille-tulosten-tiivistelma.pdf>

→ Kehittämistoimenpiteet viedään alueellisille hyte-työryhmille.

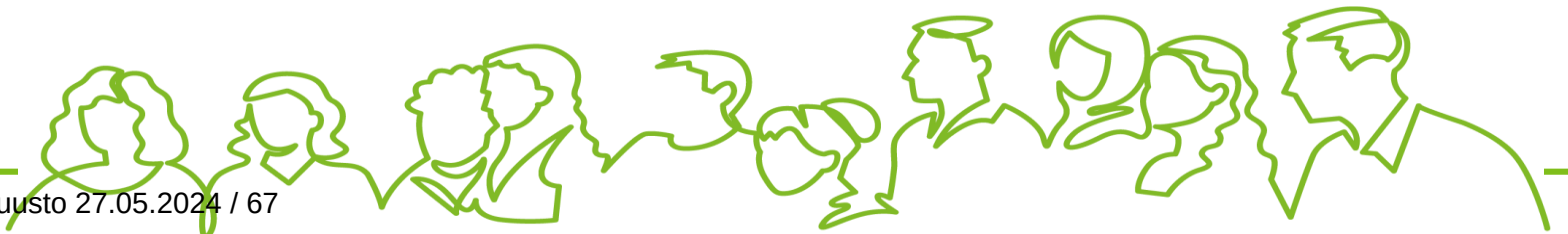
Kymenlaakson kunnissa tehdään esteettömyyskartoituksia 2024-2025
(Kymenlaakson alueellisen turvallisuusohjelman toimenpide).

Nykytilan kuvaus

VAHVUUDET

- Kuntalaisille suunnattujen hyvinvointikyselyiden perusteella suurin osa eri ikäryhmistä kokee elämänlaatunsa hyväksi.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaiskoordinaatio Kymenlaakson hyvinvointialueella, - alueellisten hyte-yhteistyörakenteiden ja –verkostojen uudelleen järjestäytyminen.
 - Liikuntalähetteen käyttöönotto kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyönä 8/23. Kymenlaakson hyvinvointialueen ja Kymenlaakson kuntien välinen Liikuntalähete -yhteistyösopimus tehty.
- Järjestöyhteistyön vahvistuminen: Hyvinvointialueen järjestöjen avustusmalli ja ehdolliset avustuspäätökset vuodelle 2024.

Nykytilan kuvaus

HAASTEET / KEHITETTÄVÄÄ

- Hyvinvointialueen hyte-työn resursointi, painotus ennaltaehkäisevään työhön.
 - Maakunnallisten ehkäisevän päihdetyön rakenteiden kehittäminen.
- Maakunnallisesti huoli nuorten kasvavista päihdekokeiluista sekä nikotiinituotteiden käytöstä.
 - Vuoropuhelun ja tiedottamisen lisääminen yhdyspinnoilla.
 - Esihenkilöiden ja ammattilaisten sitoutuminen toimintamalleihin.

Kymenlaakson lasten ja nuoren hyvinvointisuunnitelma

Toteutumisen arviointi 2023

Voi hyvin huomennakin!

Kiteytettyjä nostoja ja huomioita

- Lapsivaikutusten arviointiprosessin käynnistäminen, lapsen/nuoren ääni kuuluviin paremmin
- Kymenlaakson HVA:n aluehallitus 21.11.2023 nosti kokouskeskustelussa asiakkuuspäällikön kanssa lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönottoa ja kouluttautumista
- Asiakaspalautejärjestelmiä kehitetään, asiakkuuden johtamisen hallintamallin käyttöönotto hyvinvointialueen palveluissa 2024
- Peruspalveluissa panostusta osaamisen lisäämiseen vanhemmuuden tukemisessa
- Digitaalisten palvelujen kehittäminen käynnistetty mm. perhevalmennus ja ilmoittautumiset
- Koululaisten poissaoloihin puuttumisen malli on valmisteltu yhteistyössä ja käytössä kaikissa kunnissa, arviointi keväällä 2024

Voi hyvin huomennakin!

Kiteytettyjä nostoja ja huomioita

- Kiusaamisen ehkäisyn suunnitelmat, myös päihteiden käytön vähentäminen, ehkäisy
- Asiakaspolkujen rakentaminen aloitettu, konsultaatiomalli puheen kehityksen varhaiseen tukemiseen/ perhe, varhaiskasvatus, puheterapia ja neuvola
- Vauvaperheen päihdehoitomalli on käytössä ja jatkokehittäminen käynnissä, ETU-hanke.
- Lasten mielenterveyden tuen polku työstössä
- Kohtaamispaikkatoiminta kaikissa kunnissa
- Maakunnallisen opiskeluhuollon suunnitelma valmistuu alkuvuonna 2024
- Lapsiystävällinen kunta-prosessissa Kotka ja Hamina.
- Raportti löytyy: [Hyvinvointisuunnitelma - Kymenlaakson perhekeskus](#)

KYMENLAAKSON LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTISUUNNITELMAN ARVIOINTI 2023 JA LISÄTYT PAINOPISTEET 2023/2024

Aloitettu, toimenpide aloitettu ja alkuvaiheessa, uusi toiminta käynnistetty

Käynnissä, toimenpide toiminnassa ja sitä juurrutetaan osaksi toimintaa/palvelua

Käytössä, toimenpide on valmis ja se on osa toimintaa/ palvelua

PÄÄTAVOITE I: Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy				
	välitavoite	Toimenpiteiden eteneminen	Lisättyjä painopisteitä vuodelle -23/-24	Yhteisen työn nostot
	Missä on onnistuttava?			
1	Lasten ja nuorten arvostaminen		Kletu: Vaikuttamistyö: lasten ja nuorten äänen esiin tuominen asiakastyössä, palvelujärjestelmässä sekä suurelle yleisölle. HVA: palautejärjestelmää kehitetään MLL: Lapsivaikutusten arvioinnin vahvistaminen sekä lasten ja nuorten äänen esiin tuominen	- Nuorille suunnattujen palauteiltojen suunnittelun käynnistäminen (Mikä vituttaa- illat) - Kymenlaakson hyvinvointialueen kuva käynnistetty ja kunnissa toimivat omat nuorisovaltuustot - Kohtaamispaikkatoiminnassa otettu käyttöön yhteinen toimintalupaus
2	Vanhemmuuden tukeminen		Kletu: Eri toimintamuodoissa: eroauttaminen, päiväryhmä, avopalvelut, väkivaltatyö, tapaamispaikka, perhetyö HVA: ohjattu omahoito aloitettu, näyttöön perustuvien menetelmien käyttö aloitettu Kouvola: Peruspalveluissa osaaminen lisääminen vanhemmuuden tukemiseen MLL: huomioiden perheiden monimuotoisuus ja monikulttuurisuus, tukihenkilötoiminta sekä perhe mielessä -toiminta	- Parisuhteen tuen kokonaisuuden suunnittelu käynnistetty - Perhevalmennuksen digitaalinen kehittäminen aloitettu - Vauvaperheiden tuki ja ryhmämuotoinen toiminta käynnissä koko Kymenlaaksossa - Enjaksa.fi verkkopalvelu käytössä - Perhepolku verkkopalvelu käytössä - Vanhemmuuden tuen webinaarit - Kasvatuskoordinaattori palkattu (Kouvola)
3	Lapsen oikeuksien toteutuminen erotilanteessa		Kletu: Haastavassa erotilanteessa olevien perheiden auttaminen. Eroauttamistyö kasvokkain, puhelimitse, etänä ja chatissa. Lastenvalvojien kanssa tehtävä yhteistyö (Kletu erotyöntekijä) lastenvalvojien vastaanotolla. MLL: erovertaisryhmät, yksilöohjaus ammattilaisten koulutukset	- Eroverkostot kokoontuvat Etelässä ja Pohjoisessa - Koulutuksia ammattilaisille järjestetty eroon liittyviin asioihin - Eroauttamisen polku on valmistunut - Uusperheiden työkalupakki ammattilaisille valmistunut

PÄÄTAVOITE I: Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy				
	välitavoite	Toimenpiteiden eteneminen	Lisättyjä painopisteitä vuodelle -23/-24	Yhteisen työn nostot
	Missä on onnistuttava?			
4	Lasten ja nuorten terveyden edistäminen		HVA: toimintamalleja arvioidaan ja painopisteen siirto enemmän ennalta ehkäisevään toimintaan, Maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille: Palvelua saatavilla neuvolassa ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon toimipisteissä. (Tärkeä- näyttää, että on vähentänyt merkittävästi 15-25 vuotiaiden raskauden keskeytyksiä alueella) Tulsote, hanketuki: Omahoito-ohjelmia, ohjattua omahoitoa, näyttöön perustuvia menetelmiä (esim. IPC, Cool Kids, Ihmeelliset vuodet) tarjolla matalalla kynnyksellä Liikkuva koulu/varhaiskasvatus toimintamalli käytössä (Kotka, Kouvola) MLL: nuorten mielenterveyden tukemiseen haettu lisärahoitusta. tukioppilastoiminta lukusujuvuuden edistäminen syrjäytymisen ehkäiseminen lasten ja nuorten mielenterveystyön vahvistaminen yksilö- ja ryhmätoiminnan avulla	Erityisesti neuvolat, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, nuoriso- ja lastenpsykiatria, lastenneurologia, kehitykselliset palvelut ja kuntoutus Rakenteiden muutos talouspaineessa → ennaltaehkäisevän työn tärkeys- painopisteen siirto <i>Ristiriidassa työntekijäresurssin kanssa ja potilaspaineen kanssa</i> Toimenpiteistä huolimatta terveydentilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien oppilaiden määrä on lisääntynyt kaikissa kouluterveyskyselyyn 2023 osallistuneissa ikäluokissa. (Hamina)
5	Tuen oikea-aikainen ja yhdenvertainen saatavuus		Kletu/MLL: Toimintomme/palvelumme ovat kaikkien saatavilla Kymenlaakson alueella.Järjestölähtöinen toimintamme on Maksutonta. Autamme kasvokkain, puhelimessa, etätapaamisissa ja chatissa: Kletu: Apua eroon, väkivaltaan, vauvan uneen, päihdeongelmallisille vauvaperheille MLL: mm. chatit, lasten- ja nuorten puhelin HVA: digitaalinen perhevalmennus kehittäminen aloitettu, sähköinen ilmoittautuminen ryhmiin, keskitetty asiakasneuvonta, Chat palveluiden kehittäminen, etävastaanotot, Yhdessä tiimit toimivat eri alueilla Tulsote haketuki: Varhaisen tuen uusilla toimintamalleilla ja palveluprosessien kehittämistyöllä on vahvistettu varhaista tukea ja palveluiden tasalaatuisuutta sekä saatavuutta Kotka, Hamina: Lapsiväestöllinen kunta prosessi käynnissä	- Yhdessä tiimit toiminnassa koko Kymenlaaksossa - Enjaks.fi ja otn.fi verkkopalvelut käytössä - Digitaalinen perhevalmennus kehittäminen aloitettu - Kohtaamispaikkatoimintaa saatavilla kaikilla perhekeskus alueilla - Asiakasprosessien rakentaminen sujuvammiksi käynnissä Esim. Varhaisen tuen perhetyö, kehityksellisten palveluiden vastaanotto ja lasten kuntoutus sekä perheiden sosiaalityön tiimit perhekeskusalueella vahvistavat perustason palveluja ja vastaavat koko yhteisen perhekeskusverkoston huoleen perheiden kasvavasta tuen tarpeesta

LIITE: Kaupunginvaltuusto 27.05.2024 / 67

PÄÄTAVOITE I: Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy				
	välitavoite	Toimenpiteiden eteneminen	Lisättyjä painopisteitä vuodelle -23/-24	Yhteisen työn nostot
	<i>Missä on onnistuttava?</i>			
6	<i>Haasteellisessa asemassa olevien erityisryhmien tuen turvaaminen</i>		HVA: Erityisen haastavat kehitysvammaiset Päihdenuoret MLL: Erityisnuorten ryhmätoiminta	Kymenlaakson poissaoloihin puuttumisen malli käytössä kaikissa kunnissa
7	<i>Turvallinen elinympäristö</i>		HVA: neuvoloissa jaetaan joditabletteja Kouvola: Kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelma, KiVakoulu MLL: kiusaamisen ehkäisy sekä kiusaamisen jälkihuolto (Selviydytään kiusaamisesta -ryhmät)	Toimenpiteistä huolimatta kouluterveyskyselyn (2023) mukaan peruskoululaiset ovat kokeneet kiusaamista tai osallistuneet kiusaamiseen valtakunnallista keskiarvoa selvästi enemmän. (Hamina)

PÄÄTAVOITE II: Lasten, nuorten ja perheiden osallisuus ja yhteisöllisyys vahvistuvat

	välitavoite	Toimenpiteid en eteneminen	Lisättyjä painopisteitä vuodelle -23/-24	Yhteisen työn nostot
	<i>Missä on onnistuttava?</i>			
1	<i>Yhdenvertaiset mahdollisuudet tavata, toimia ja vaikuttaa</i>			Kohtaamispaikkatoimintaa saatavilla kaikilla perhekeskus alueilla Kohtaamispaikkatoiminnan verkostot toimivat jokaisella alueella Perhekeskus –ja kohtaamispaikkakyselyt toteutetaan vuosittain
2	<i>Lapsilla ja nuorilla on tiloja joissa heitä kohdataan yksilöinä ja yhteisön jäseninä</i>			Kohtaamispaikkatoimintaa saatavilla kaikilla perhekeskus alueilla Kohtaamispaikkatoiminnan verkostot toimivat jokaisella alueella
3	<i>Hyvin saavutettavat fyysisesti ja sosiaalisesti esteettömät palvelut ja toiminnot</i>		Perhekeskuspalveluja kootaan yhteisiin tiloihin tilasuunnitelman mukaan. Haminan satelliitti Virolahti 2023, Valkeala tammikuu 2024 ja Kouvolan keskusta syksy 2024	Kohtaamispaikkatoimintaa saatavilla kaikilla perhekeskus alueilla Kohtaamispaikkatoiminnan verkostot toimivat jokaisella alueella Perhekeskuksen toimipisteitä on laajasti eri alueilla. Jalkautuvaa toimintaa toteutetaan lasten, nuorten ja perheiden arkiympäristössä sekä kouluissa yms.

PÄÄTAVOITE II: Lasten, nuorten ja perheiden osallisuus ja yhteisöllisyys vahvistuvat			
välitavoite	Toimenpiteiden eteneminen	Lisättyjä painopisteitä vuodelle -23/-24	Yhteisen työn nostot
Missä on onnistuttava?			
4		MLL: Yhteistyön tiivistäminen, Lasten ja nuorten kuulemisen ja osallisuuden menetelmien kehittäminen ikätasoon nähden HVA/ Tulsote :Maakunnallisen opiskeluhoitosuunnitelmaan liittyvä koululaisten ja opiskelijoiden kuuleminen. Opiskeluhoitoon ohjausryhmään vanhempien ja oppilaiden edustus Kotka: Dialogisuuden vahvistaminen	Palaute käytäntöjä on kehitteillä eri toimijoilla ja palveluilla
5		Kouvola: Alueverkostojen ja ydintiimien toiminta yhteistyössä kyläyhteisöjen ja aluetoimikuntien kanssa perhekeskusalueilla MLL: Paikallisyhdistysten ammatillinen ohjaus ja ylisukupolvinen toiminta (esim lukumummi ja lukuvaari-toiminta)	
6			Palaute käytäntöjä on kehitteillä eri toimijoilla ja palveluilla Ilmiöpohjainen tarkastelu käytössä eri yhteen sovittavan johtamisen portailla. Alueen asiakas- ja henkilöstökokemuksen kerääminen ja hyödyntäminen alueen perhekeskusten käynnistysvaiheessa ja verkostotyössä (esim. Hamina).

PÄÄTAVOITE III: Lasten, nuorten ja perheiden parissa toimivien monialainen verkostotyö kehittyy ja jalkautuu				
	välitavoite	Toimenpiteiden eteneminen	Lisättyjä painopisteitä vuodelle -23/-24	Yhteisen työn nostot
	Missä on onnistuttava?			
1	Lapsi, nuori ja perhelähtöinen moniammatillinen työote yli sektorirajojen		- Kymenlaakson poissaolojen puuttumisen malli otettu käyttöön koko maakunnassa - HVA, Tulsote/hanketuki: Opiskeluhuollon ja nuorten matalan yhteiset asiakkaat: yhteistyörakenteiden määrittely, puheterapia jalkautui varhaiskasvatukseen - Tulsote/hanketuki: opiskeluhuollon palveluiden yhteiskehittäminen ja kuraattoreiden ja psykologien siirtymän valmistelu sekä alueellisen opiskeluhuollon yhteistyöryhmän perustaminen. MLL: Vahva verkostoyhteistyö eri toiminnoissa, jotta pystymme vastaamaan perheiden tarpeisiin	Yhteistyössä on edetty vaiheeseen, jossa tehdään konkreettista suunnittelutyötä yhdessä. Yhdessä tiimit käynnissä koko Kymenlaaksossa Kohtaamispaikkaverkostot toimivat monitoimijaisesti Asiakaspolkujen rakentaminen aloitettu • Konsultaatiomalli puheen kehityksen varhaiseen tukemiseen /perhe, varhaiskasvatus, pute, neuvola • Koulutukset • Tukimateriaalit vahaiskasvatukseen
2	Monialaiset ja monitoimijaiset joustavasti tuotetut palvelut		HVA, Tulsote/hanketuki: - Lasten mielenterveyden tuen polun yhteiskehittäminen hva:n, kuntien, järjestöjen ja seurakuntien toimesta meneillään syksyllä 23, Nepsy-polku ja Vauvapolku päivitetty 2023, - Vauvapolun monialainen kehittäjäryhmä kokoontuu säännöllisesti - Vauvaperheiden päihdehoitomalli käytössä ja jatkokehittäminen käynnistynyt (ETU-hanke) - Yhdessä-tiimit jokaisella alueella, yksilöllinen ja yhteisöllinen opiskeluhuolto, yhteiset konsultaatiotiimit eri yksiköiden välillä	Kohtaamispaikkatoiminta käynnissä kaikilla perhekeskus alueilla Järjestö 2.0 Moniammatillisuuden toteuttaminen vaatii yhdessä luotuja yhteistyörakenteita. Niitä rakennetaan ja ylläpidetään toisiaan arvostavassa toimintakulttuurissa jatkuvan vuoropuhelun kautta.
3	Perheiden kokonaisvaltaisen elämäntilanteen parempi huomioituminen eri asiantuntijoiden työkäytänteitä kehittämällä		HVA, Tullas, Tulsote/hanketuki: Suhdeperustaisen, systeemisen työotteen ja tiimimallin levittäminen ja Syty-tukirakenteiden vahvistaminen perheiden sosiaalipalveluissa: perheiden sosiaalityön ja lastensuojelun systemiset tiimit, lastensuojelulaitokset	Maakunnallinen malli tehty lapsiperheiden taloudellisen tuen koordinoitiin. Lahjoitustiliä koordinoi MLL Kaakkois-Suomen piiri ry.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 27.05.2024 / 67

Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportti 2023

*"ikääntyessä eletään täyttä
oman näköistä elämää"*

- ▶ **Kymenlaakson hyvinvointialue aloitti toimintansa vuoden 2023 alussa. Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma päivitettiin uuden organisaation mukaiseksi.** Ikääntyneen väestön suunnitelmaan on kirjattu maakunnalliseen hyvinvointisuunnitelmaan pohjautuvat maakunnallisesti yhteiset välitavoitteet vuodelle 2023 sekä niille sovitut toimenpiteet. Välitavoitteissa on huomioitu strategiset tavoitteet ikääntyneen väestön hyvinvoinnin sekä osallisuuden ja toimijuuden tukemisesta ja mahdollistamisesta.
- ▶ Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman suunnittelukauden tavoitteet ja niille sovitut indikaattorit ovat yhtenevät alueellisen hyvinvointikertomuksen kanssa.
- ▶ **Toimenpiteissä on huomioitu kuntakohtaiset tarpeet sekä eri tahojen osallistuminen niiden toteuttamiseen.** Toimenpiteissä kuvataan konkreettisia toimenpiteitä välitavoitteiden saavuttamiseksi. Välitavoitteet ovat maakunnallisesti yhtenevät, mutta niiden toimenpiteet on laadittu kuntakohtaisesti/toimijakohtaisesti.

- ▶ Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman välitavoitteille asetetuissa toimenpiteissä näkyy vahvasti ikääntyneen väestön toimintakyvyn kokonaisvaltainen tukeminen. **Toimenpiteissä korostuu ikääntyvän väestön osallisuutta ja toimijuutta tukeva toiminta.** Myös ikääntyneen väestön **digiosaamisen vahvistaminen ja tukeminen** sekä päihteiden käytön ehkäisy ja puheeksi ottaminen näkyvät toimenpiteissä. Toimenpiteiden teemoissa nousee vahvasti esille alueellinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa sekä yhteistyön edelleen vahvistaminen.
- ▶ Syksyllä 2023 toteutettiin **kymenlaaksolaisille ikääntyneille kysely** yhteistyössä TulKoti hankkeen kanssa, miten ikääntyneet asukkaat voivat ja millaisia terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tarpeita heillä on. Aineisto kerättiin verkkokyselynä ja paperikyselynä hyvinvointialueen kunnissa 14.8.–24.9.2023 ja siihen vastasi 1002 henkilöä. Kyselyn perusteella voidaan yhteenvetona todeta, että Kymenlaakson hyvinvointialueen ikäihmisten osallisuuden, merkityksellisyyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden tunne ja kokemus ovat hyvällä tasolla, ja suurimmalla osalla vastaajista heidän elämänsä on mielekästä ja aktiivista.
- ▶ Aukkaiden osallisuuden kokemukset olivat vahvoja: lähes yhdeksän kymmenestä koki elämänsä merkitykselliseksi ja suurin osa koki kuuluvansa johonkin yhteisöön tai ryhmään. Useimmat kokivat pystyvänsä vaikuttamaan oman elämänsä kulkuun, eli heillä oli vahva tunne toimijuudesta. Tärkeitä tekijöitä osallisuuden kokemukselle olivat oma terveys ja läheiset ihmissuhteet. Haasteina kuitenkin ilmenivät mm. rahatilanne, sairaudet ja erilaiset kuormittavat ympäristötekijät.
- ▶ Ryhmiin kuuluttiin, jos se oli mahdollista talouden ja toimintakyvyn puolesta, mutta esim. osa ulkopaikkakunnilta muuttaneista koki itsensä yksinäiseksi. Alueen ikääntyneet olivat vastausten perusteella liikunnallisesti aktiivisia – tosin fyysiset rajoitukset, motivaation ja seuran puute vähensivät liikuntaintoa. Oman ympäristön liikuntapaikat tunnettiin hyvin. Oma ympäristö koettiin pääasiassa hyvin turvallisena, ja toimijuuden tärkeys korostui myös kysyttäessä kotona yksin pärjäämisestä.
- ▶ Hyvinvointialueen koko aluetta leikkaavat ennaltaehkäisevät sekä kuntien palvelut eivät olleet niin tunnettuja vastaajien keskuudessa.

- ▶ Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman välitavoitteille määriteltyjen toimenpiteiden toteutumista on seurattu alueellisesti Maakunnallisessa Ikääntyneen väestön yhteistyöryhmässä sekä Kymenlaakson hyvinvointialueen omissa palveluissa. **Välitavoitteille asetetut kuntakohtaiset/toimijakohtaiset toimenpiteet on raportoitu kuntakorteille**, joissa myös seurataan toimenpiteiden toteutumista.
- ▶ Hyvinvointialueen aloittaessa toimintaansa yhteistyössä on järjestäydytty uudelleen, Kymsoten aikana on muodostunut tiivis Kuntien ja Kymsoten hyte-yhteistyö hyvinvointisuunnitelman ja kuntakohtaisten yhteistyömallien kehittymisen myötä, jota hyvinvointialueen käynnistymisen myötä on pyritty jatkamaan. Myös järjestöyhteistyö on vahvistunut.
- ▶ Kuntien ja hyvinvointialueen välitavoitteista nousee esille yhteneviä toimenpiteitä muun muassa avoimien kohtaamispaikkojen ja kaatumisseulaan liittyvien toimenpiteiden osalta. Hyvinvointialueen rooli kohtaamispaikka-toiminassa on ollut Sote - asiantuntijuuden osaamisen tuominen kuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa tehtävään yhteistyöhön kuntien oman toimintaympäristön mukaisesti.
- ▶ Välitavoitteille asetetut toimenpiteet ovat toteutuneet pitkälti suunnitellun mukaisesti. Pääsääntöisesti suunnitellut toimenpiteet ovat alkaneet ja etenevät tai ovat valmiina. **Korona-pandemian vaikutukset näkyvät edelleen osittain osallistumisissa tapahtumiin ja toimintoihin.** Kunnissa on kaiken kaikkiaan kehitetty ja vahvistettu aktiivisesti ikääntyville kuntalaisille suunnattua toimintaa ja toimintamalleja tiiviissä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kunnan omien erityispiirteiden ja tarpeiden mukaisesti.

- ▶ Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelmaa täydentää yhteiskehittämisenä alueen kulttuuri- ja sote-toimijoiden kesken valmistunut **alueellinen ikääntyneen väestön kulttuurihyvinvointisuunnitelma vuosille 2021-2025**. Sen tavoitteena on lisätä **Kymenlaakson alueen ikääntyneen väestön kulttuurihyvinvointia, osallisuutta sekä kulttuurihyvinvointipalvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta**. Lisäksi tavoitteena on yhtenäistää kulttuurihyvinvointityön käytänteitä alueellisesti. Se tukee osaltaan Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista.
- ▶ Ikääntyneen väestön kulttuurihyvinvointisuunnitelman tavoitteissa ja toimenpiteissä on huomioitu kolme asiakassegmenttiä; kotona ei ikääntyneiden palveluiden piirissä olevat, kotona asuvat kotihoidon palveluiden piirissä olevat, asumispalveluyksiköissä asuvat. Kulttuurihyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista alueellisesti arvioidaan ikääntyneiden kulttuuriyhteyshenkilöiden verkostossa.
- ▶ Kulttuurihyvinvointisuunnitelman yhteyshenkilöiden tapaamisissa on käyty läpi toteutuneita toimenpiteitä. Yhteistyö jatkuu tiiviinä ja yhteinen tahtotila kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen etenee. Ikääntyneen väestön kulttuurihyvinvointi suunnitelman myötä alueen eri toimijoiden yhteistyö on tiivistynyt ja kulttuurisen hyvinvoinnin merkityksen huomioiminen on vahvistunut
- ▶ Erilaisia kulttuuritapahtumia ja tilaisuuksia on järjestetty eri puolilla Kymenlaaksoa ja laajempaa osallistumista on mahdollistettu digitaalisten ratkaisujen avulla. Kulttuurin saavutettavuutta tukee Kotkassa käynnistynyt Kaiku-korttitoiminta joka jatkuu vakiintuneena ja tulee laajentumaan jatkossa ainakin Haminaan. Kouvolassa Virta-kortti mahdollistaa maksutta tai pienellä kustannuksella kulttuurin, liikunnan ja yhteisöllisyyden palveluita. Kulttuuritarjotin on mahdollistanut kulttuurivierailuja asumisen palveluihin, kotihoitoon sekä muihin ikääntyneiden palveluihin hyvinvointialueella. Hyvinvointialueen asumispalveluissa ja kotihoidossa on toimii kulttuuriyhteyshenkilöitä. Osassa asumisen yksiköitä on otettu käyttöön yksikkökohtainen kulttuurisuunnitelma, jossa lähtökohtana on asiakkaiden tarpeista ja toiveista kumpuavaryhmämuotoinen liikunta-, harrastus- ja kulttuuritoiminta.

Lisää tietoa:

1. Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportti 2023 kokonaisuudessaan

<https://kymenhva.fi/wp-content/uploads/2023/11/Ikaantyneen-vaeston-hyvivointisuunnitelman-raportti-2023-1.pdf>

raportti sisältää: Kuntakortit

Hyte-kuntakortti Hamina

Hyte-kuntakortti Miehikkälä-Virolahti

Hyte-kuntakortti Kotka

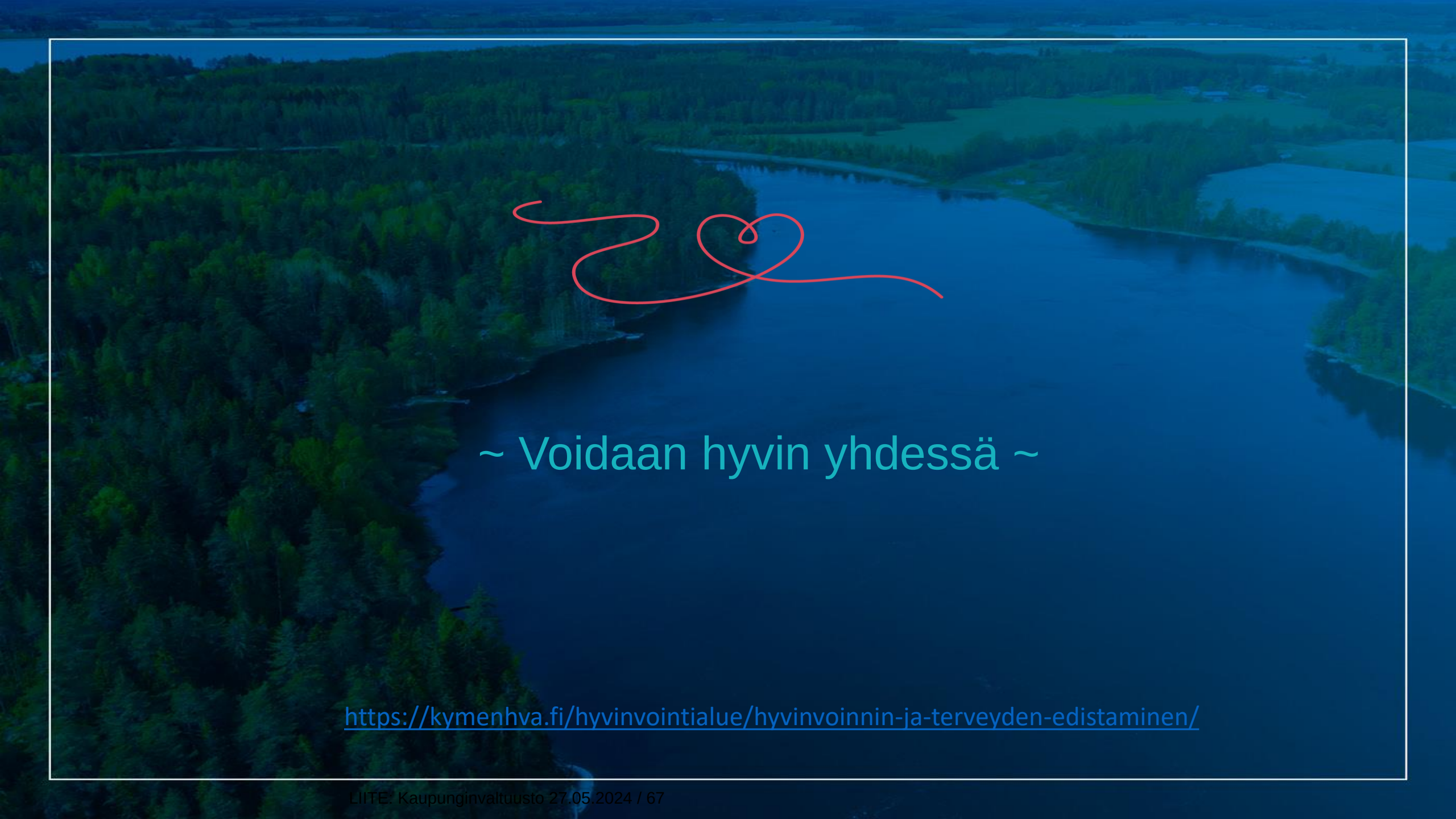
Hyte-kuntakortti Kouvola

Hyte-kuntakortti Kymenlaakson hyvinvointialue

Hyte-kuntakortti Pyhtää

2. Ikääntyneille suunnattu hyvinvointikyselyn tulosten tiivistelmä:

<https://kymenhva.fi/wp-content/uploads/2023/11/Kymenhva-Hyvinvointikysely-ikaantyneille-tai-tulevaisuuden-ikaantynville-kymenlaaksolaisille-tulosten-tiivistelma.pdf>

~ Voidaan hyvin yhdessä ~

<https://kymenhva.fi/hyvinvointialue/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistaminen/>

Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportti 2023

*"ikääntyessä eletään täyttä
oman näköistä elämää"*

- ▶ **Kymenlaakson hyvinvointialue aloitti toimintansa vuoden 2023 alussa. Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma päivitettiin uuden organisaation mukaiseksi.** Ikääntyneen väestön suunnitelmaan on kirjattu maakunnalliseen hyvinvointisuunnitelmaan pohjautuvat maakunnallisesti yhteiset välitavoitteet vuodelle 2023 sekä niille sovitut toimenpiteet. Välitavoitteissa on huomioitu strategiset tavoitteet ikääntyneen väestön hyvinvoinnin sekä osallisuuden ja toimijuuden tukemisesta ja mahdollistamisesta.
- ▶ Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman suunnittelukauden tavoitteet ja niille sovitut indikaattorit ovat yhtenevät alueellisen hyvinvointikertomuksen kanssa.
- ▶ **Toimenpiteissä on huomioitu kuntakohtaiset tarpeet sekä eri tahojen osallistuminen niiden toteuttamiseen.** Toimenpiteissä kuvataan konkreettisia toimenpiteitä välitavoitteiden saavuttamiseksi. Välitavoitteet ovat maakunnallisesti yhtenevät, mutta niiden toimenpiteet on laadittu kuntakohtaisesti/toimijakohtaisesti.

- ▶ Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman välitavoitteille asetetuissa toimenpiteissä näkyy vahvasti ikääntyneen väestön toimintakyvyn kokonaisvaltainen tukeminen. **Toimenpiteissä korostuu ikääntyvän väestön osallisuutta ja toimijuutta tukeva toiminta.** Myös ikääntyneen väestön **digiosaamisen vahvistaminen ja tukeminen** sekä päihteiden käytön ehkäisy ja puheeksi ottaminen näkyvät toimenpiteissä. Toimenpiteiden teemoissa nousee vahvasti esille alueellinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa sekä yhteistyön edelleen vahvistaminen.
- ▶ Syksyllä 2023 toteutettiin **kymenlaaksolaisille ikääntyneille kysely** yhteistyössä TulKoti hankkeen kanssa, miten ikääntyneet asukkaat voivat ja millaisia terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tarpeita heillä on. Aineisto kerättiin verkkokyselynä ja paperikyselynä hyvinvointialueen kunnissa 14.8.–24.9.2023 ja siihen vastasi 1002 henkilöä. Kyselyn perusteella voidaan yhteenvetona todeta, että Kymenlaakson hyvinvointialueen ikäihmisten osallisuuden, merkityksellisyyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden tunne ja kokemus ovat hyvällä tasolla, ja suurimmalla osalla vastaajista heidän elämänsä on mielekästä ja aktiivista.
- ▶ Aukkaiden osallisuuden kokemukset olivat vahvoja: lähes yhdeksän kymmenestä koki elämänsä merkitykselliseksi ja suurin osa koki kuuluvansa johonkin yhteisöön tai ryhmään. Useimmat kokivat pystyvänsä vaikuttamaan oman elämänsä kulkuun, eli heillä oli vahva tunne toimijuudesta. Tärkeitä tekijöitä osallisuuden kokemukselle olivat oma terveys ja läheiset ihmissuhteet. Haasteina kuitenkin ilmenivät mm. rahatilanne, sairaudet ja erilaiset kuormittavat ympäristötekijät.
- ▶ Ryhmiin kuuluttiin, jos se oli mahdollista talouden ja toimintakyvyn puolesta, mutta esim. osa ulkopaikkakunnilta muuttaneista koki itsensä yksinäiseksi. Alueen ikääntyneet olivat vastausten perusteella liikunnallisesti aktiivisia – tosin fyysiset rajoitukset, motivaation ja seuran puute vähensivät liikuntaintoa. Oman ympäristön liikuntapaikat tunnettiin hyvin. Oma ympäristö koettiin pääasiassa hyvin turvallisena, ja toimijuuden tärkeys korostui myös kysyttäessä kotona yksin pärjäämisestä.
- ▶ Hyvinvointialueen koko aluetta leikkaavat ennaltaehkäisevät sekä kuntien palvelut eivät olleet niin tunnettuja vastaajien keskuudessa.

- ▶ Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman välitavoitteille määriteltyjen toimenpiteiden toteutumista on seurattu alueellisesti Maakunnallisessa Ikääntyneen väestön yhteistyöryhmässä sekä Kymenlaakson hyvinvointialueen omissa palveluissa. **Välitavoitteille asetetut kuntakohtaiset/toimijakohtaiset toimenpiteet on raportoitu kuntakorteille**, joissa myös seurataan toimenpiteiden toteutumista.
- ▶ Hyvinvointialueen aloittaessa toimintaansa yhteistyössä on järjestäydytty uudelleen, Kymsoten aikana on muodostunut tiivis Kuntien ja Kymsoten hyte-yhteistyö hyvinvointisuunnitelman ja kuntakohtaisten yhteistyömallien kehittymisen myötä, jota hyvinvointialueen käynnistymisen myötä on pyritty jatkamaan. Myös järjestöyhteistyö on vahvistunut.
- ▶ Kuntien ja hyvinvointialueen välitavoitteista nousee esille yhteneviä toimenpiteitä muun muassa avoimien kohtaamispaikkojen ja kaatumisseulaan liittyvien toimenpiteiden osalta. Hyvinvointialueen rooli kohtaamispaikka-toiminassa on ollut Sote - asiantuntijuuden osaamisen tuominen kuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa tehtävään yhteistyöhön kuntien oman toimintaympäristön mukaisesti.
- ▶ Välitavoitteille asetetut toimenpiteet ovat toteutuneet pitkälti suunnitellun mukaisesti. Pääsääntöisesti suunnitellut toimenpiteet ovat alkaneet ja etenevät tai ovat valmiina. **Korona-pandemian vaikutukset näkyvät edelleen osittain osallistumisissä tapahtumiin ja toimintoihin.** Kunnissa on kaiken kaikkiaan kehitetty ja vahvistettu aktiivisesti ikääntyville kuntalaisille suunnattua toimintaa ja toimintamalleja tiiviissä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kunnan omien erityispiirteiden ja tarpeiden mukaisesti.

- ▶ Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelmaa täydentää yhteiskehittämisenä alueen kulttuuri- ja sote-toimijoiden kesken valmistunut **alueellinen ikääntyneen väestön kulttuurihyvinvointisuunnitelma vuosille 2021-2025**. Sen tavoitteena on lisätä **Kymenlaakson alueen ikääntyneen väestön kulttuurihyvinvointia, osallisuutta sekä kulttuurihyvinvointipalvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta**. Lisäksi tavoitteena on yhtenäistää kulttuurihyvinvointityön käytänteitä alueellisesti. Se tukee osaltaan Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista.
- ▶ Ikääntyneen väestön kulttuurihyvinvointisuunnitelman tavoitteissa ja toimenpiteissä on huomioitu kolme asiakassegmenttiä; kotona ei ikääntyneiden palveluiden piirissä olevat, kotona asuvat kotihoidon palveluiden piirissä olevat, asumispalveluyksiköissä asuvat. Kulttuurihyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista alueellisesti arvioidaan ikääntyneiden kulttuuriyhteyshenkilöiden verkostossa.
- ▶ Kulttuurihyvinvointisuunnitelman yhteyshenkilöiden tapaamisissa on käyty läpi toteutuneita toimenpiteitä. Yhteistyö jatkuu tiiviinä ja yhteinen tahtotila kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen etenee. Ikääntyneen väestön kulttuurihyvinvointi suunnitelman myötä alueen eri toimijoiden yhteistyö on tiivistynyt ja kulttuurisen hyvinvoinnin merkityksen huomioiminen on vahvistunut
- ▶ Erilaisia kulttuuritapahtumia ja tilaisuuksia on järjestetty eri puolilla Kymenlaaksoa ja laajempaa osallistumista on mahdollistettu digitaalisten ratkaisujen avulla. Kulttuurin saavutettavuutta tukee Kotkassa käynnistynyt Kaiku-korttitoiminta joka jatkuu vakiintuneena ja tulee laajentumaan jatkossa ainakin Haminaan. Kouvolassa Virta-kortti mahdollistaa maksutta tai pienellä kustannuksella kulttuurin, liikunnan ja yhteisöllisyyden palveluita. Kulttuuritarjotin on mahdollistanut kulttuurivierailuja asumisen palveluihin, kotihoitoon sekä muihin ikääntyneiden palveluihin hyvinvointialueella. Hyvinvointialueen asumispalveluissa ja kotihoidossa on toimii kulttuuriyhteyshenkilöitä. Osassa asumisen yksiköitä on otettu käyttöön yksikkökohtainen kulttuurisuunnitelma, jossa lähtökohtana on asiakkaiden tarpeista ja toiveista kumpuavaryhmämuotoinen liikunta-, harrastus- ja kulttuuritoiminta.

Liitteet (ovat tässä jatkona)

LIITE 1. Kuntakortit

Hyte-kuntakortti Hamina

Hyte-kuntakortti Miehikkälä-Virolahti

Hyte-kuntakortti Kotka

Hyte-kuntakortti Kouvola

Hyte-kuntakortti Kymenlaakson hyvinvointialue

Hyte-kuntakortti Pyhtää

LIITE 2. Ikääntyneille suunnattu hyvinvointikyselyn tulosten tiivistelmä

<https://kymenhva.fi/wp-content/uploads/2023/11/Kymenhva-Hyvinvointikysely-ikaantyneille-tai-tulevaisuuden-ikaantynville-kymenlaaksolaisille-tulosten-tiivistelma.pdf>

Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportti

Kuntakortit 2023

PAINOPISTE 1.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				valmis etenee aloittamatta
Oman toimijuuden ja osallisuuden tukeminen	Kuullaan ikäihmisiä heidän elinympäristössään ja tuetaan yhteisöllisyyttä kylissä ja keskustassa (Taloyhtiöiden virikeohjaaja, miesten tapaamiset, kohtaamispaikat eri kylissä).	Etsivä vanhustyö, seurakunta, järjestöt ja 4.sektori.	Kylien tapaamiset toteutuu, kerran vuodessa pidetään isompi foorumi (Vanhustenviikko, seniorimessut 2024 tms.)	Miesten avoimien ryhmien itsenäisesti jatkumisen tukeminen. Kylässä Hamina- kyläiltä kiertue - arjen turvallisuus. 5 kylässä käyty etenee
	Vapaaehtoistoiminnan koordinointi ja hyödyntäminen (esim. soittoringit, talotsempparit, ystävätoiminta). Socomin kanssa yhteistyön käynnistäminen, vapaaehtoistyön koordinointi	Osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattorit, seurakunta, järjestöt. Socom	Osallistujien määrä, käynnistetyt toiminnot.	Vapaaehtoistyön koordinaatiomalli valmistumassa. Vie vanhus ulos tapahtumassa, mukana 23 vapaaehtoista. Vapaaehtoistoiminnan messut järjestettiin 21.10.2023 etenee
	Vanhusneuvostoa kuullaan ja osallistetaan aiempaa enemmän. Mahdollistetaan vanhusneuvoston digiosaamisen vahvistaminen.	Osallisuusjohtaja ja vanhusneuvoston sihteeri, vanhusneuvoston puheenjohtaja.	Vanhusneuvoston mielipiteitä on kuultu/aloitteiden määrä/toteutuneet.	Mielipiteitä kysytty mm. intern sivujen uudistukseen liittyen esteettömyyskävelyyn. Vanhusneuvoston jäseniä osallistunut vanhustenviikon suunnitteluun ja toteutukseen. etenee
	Mahdollistetaan vähävaraisten osallistuminen esim. kaikukortti. Käynnistetään selvittely digilaitteiden lainaamisesta kuntalaisille	Johtotiimi, valiokunnat, kulttuuripalvelut ja hyvinvointikoordinaattori.	Toimintamalli valmistuu ja otetaan käyttöön 2024.	Kaikukortin projektisuunnitelma valmis. Kokeilun käynnistys vuonna 2024. etenee
	Liikuntakorttien myöntäminen jatkuu	Osallisuus- ja liikuntakoordinaattori	Liikuntakortti sosiaalisin perustein / määrä Erityisliikuntakortti / määrä Yli 65v. päiväkortti / määrä	Liikuntakortti sosiaalisin per. 42 Erityisliikuntakortti 128 Yli 65v. uimahallin päiväkortti (1.1. - 6.11.2023) etenee
	Ikäihmisten vaikuttajafoorumin jatkuminen	Hyvinvointikoordinaattori, järjestöt.	Tapaamiset vähintään 2 kertaa	Tapaamisia ollut kaksi 2 kertaa vuonna 2022 ja 2023 valmis

Oman toimijuuden ja osallisuuden tukeminen	Tuetaan taloyhtiötä vaikuttamaan asumiseen aktiivisuuden, toimeliaisuuden ja yhteisöllisyyden edistämiseksi.	Hyvinvoinnin edistämisen tulosalue, järjestöt, Hamina Asunnot Oy	Kuinka monta taloyhtiötä mukana, asukaskysely, muiden toimijoiden osallistumisen määrä.	Tämä kokeilu päättynt. 8 kohdetta mukana. Toimijoina seurakunta, kulttuuripalvelut, yhdistykset ja yksityiset yritykset.	valmis
Yhteisöllisyyden vahvistaminen	Kuntalaisaktiivisuus ja sen hyödyntäminen- Kohtaamispaikkojen tukeminen Ikäihmisten asumishanke jatkuminen	Hyvinvoinnin edistäminen ja yhteistyökumppanit sekä kaupungin muut tulosalueet	Tapahtumien ja toiminnan määrä, toimialojen yhteinen kysely.	Mitä Kuluu Hamina –kysely 2023, vastauksia 726. Osallistuva budjetointi 150.000 koskee koko kunnan aluetta Kylien toimijoiden kannustaminen ja tukeminen tapahtumajärjestelyissä	valmis
Avoimien kohtaamispaikkojen kehittäminen yhdessä ikäihmisten, kuntien, järjestöjen ja Kymsoten kanssa	Kohtaamispaikkojen tuominen tutuksi kaikenikäisille. Tukea kylien omatoimista kohtaamispaikkatoimintaa. Kohtaamispaikat kylien "olohuoneiksi".	Hyvinvoinnin edistäminen, Kymenlaakson hyvinvointialue, järjestöt. Socom Voimaa ikämiesten arkeen -hanke, miesten ryhmät	Hyvinvoinnin edistäminen, Kymenlaakson hyvinvointialue, järjestöt. Socom Voimaa ikämiesten arkeen -hanke, miesten ryhmät	Kohtaamispaikkoja 8 kpl. Kaupunki huolehtii niistä 4 kpl, itsenäisiä 4 kpl. Vuonna 2023 uusia kohtaamispaikkoja 2 lisää, Hus ja Vilniemi. Hilman yhteistyö Kymen HVA:n kanssa.	etenee

PAINOPISTE 2.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen	
				valmis etenee aloittamatta	
Vahvistetaan ennakoivaa puheeksiottoa ikääntyneiden päihteiden ja rahapelaamisen osalta	Edistetään tietoisuutta päihteiden ja rahapelaamisen vaikutuksista ja niiden haitoista.	Ehkäisevän päihdetyönyhdyshenkilö, järjestöt, Kymen HVA	Päihdetietovalistustilaisuudet vähintään kaksi kertaa vuodessa ja pyydetään palaute osallistujilta.	Kymenlaakson alueella yhteinen päihdetilanne- Kysely toteutettiin 2023.	etenee
Lisätään osaamista päihteettömän elämän tukemiseen Kymsoten, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Jalkautetaan puuttumisen toimintamalli organisaation ja yhteistyötahojen toimintaan	Alueellinen järjestöasiantuntija, järjestöt, kumppanuustalo Hilma.	Puuttumisen toimintamalli otetaan käyttöön	Puheeksioton kortteja päivitetty	etenee
Elämänhallinnan tukeminen elämän muutostilanteissa	Järjestetään päihteettömyyttä tukevaa toimintaa kaupungin tiloissa esimerkiksi kohtaamispaikoissa.	Ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilö, Kymenlaakson hyvinvointialue, järjestöt.	Ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilö, Kymenlaakson hyvinvointialue, järjestöt.	Kohtaamispaikat päihteettömiä, Toimintaa joka arkipäivä	etenee

PAINOPISTE 3.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen valmis etenee aloittamatta
Toimintakyvyn ylläpitäminen eri toimintakyvyn osa-alueet huomioiden	Tuetaan syrjäytymisvaarassa olevien ikäihmisten toimintakykyä, kehitetään etsivän vanhustyön toimintamallia. Elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien edistäminen. Mahdollistetaan ikäihmisten monipuoliset liikuntaryhmät yhdessä kolmannen sektorin kanssa. Kehitetään vertaisohjaajien verkostoa. Liikuntaryhmiä joka kylällä. Liikuntaneuvonta avuksi liikunnan aloittamiseen ja monipuolistamiseen	Hyvinvointikoordinaattori, liikuntapalvelut, järjestöt. Kulttuuripalvelut, kansalaisopisto, ikäihmisten yliopisto. Liikuntapalvelut, yhdistykset. Liikuntapalvelut	Kuultujen ihmisten määrä, toimialojen yhteinen kysely (yksinäisyys, elämän merkityksellisyys, tuleeko kuulluksi, pääseekö liikkumaan) Seniorineuvonnan määrä Tarjonnan määrä ja laatu, osallistujien määrä. Yhteistyöyhdistysten määrä. Liikuntaryhmien määrä Liikuntaneuvonnan asiakaskontaktit/määrä	Mitä kuuluu Hamina-kysely kevät 2023, vastauksia 726. etenee Seniorineuvoja, 2022: 24 kpl 2023 syyskuuhun asti: 77 kpl etenee Luentoja pidetty 8 kpl ja osallistuja yhteensä 165. Yli 60-v opiskelijat ilm. 754 kpl. Kursseja jotka oli suunnattu vain senioreille järjestettiin yhteensä 21 (näistä toteutui 16) etenee Ryhmiä lähes joka kylällä kaupungin tai yhdistysten toimesta. Korona vaikuttaa syksyllä 2023 ihmiset palaamassa ryhmiin. Omatoimiliikunta lisääntynyt, erityisesti kuntosaleilla etenee Liikuntaneuvonta lisääntynyt, kehonkoostumusmittaukset myös, 230 liikuntaneuvontaohjausta / 72 uutta asiakasta etenee Kesällä 2023 järjestettiin omaishoitajien retki, paikalla 14 omaishoitajaa valmis
Mielen hyvinvoinnin tukeminen	Hyödynnetään kulttuurin keinoja mielenterveydenedistämiseksi.	Kulttuuripalvelut, Kymen HVA, kokemusasiantuntija	Kulttuuripalvelut, Kymenlaakson hyvinvointialue Kokemusasiantuntija	Kokemusasiantuntijan tapahtumia 3 kpl valmis
Vahvistetaan muistisairauksien varhaista tunnistamista ja tietoisuutta miten toimia	Teematilaisuudet kohtaamispaikoissa.	Kymen HVA Hyvinvoinnin edistäminen, yhdistykset.	Muistiluotsien ja Kymenlaakson hyvinvointialueen järjestämien tilaisuuksien määrä	Muistista pidetty luentoja kirjastossa ja kohtaamispaikoilla. valmis

PAINOPISTE 4.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				valmis etenee aloittamatta
Kaatumisseula toimintamallin jalkauttaminen ja vahvistaminen	Kaatumisseulan toiminnan systematisointi ja saavutettavuuden parantaminen Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa sekä markkinointi.	Kymen HVA, liikuntapalvelut	Lonkkamurtumien määrä	Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä (Info 699) 2022 0,7% 2021 0,6% Kaatumisseula jalkautunut kumppanuustalo Hilmaan kerran, samoin Iloa arkeen tapahtumassa mukana tammikuussa etenee
Osaamisen vahvistaminen lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymsoten, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Hyvinvointi- ja terveystietoisuuden lisääminen.	Kymen HVA, hyvinvoinnin edistäminen.	Koulutussuunnitelma on/ei. Lähisuhdeväkivaltaan liittyen luentojen määrä ja osallistujien määrä	Kymenlaakson Ensi- ja turvakotiyhdistyksestä käynyt (Ruissalon kirjasto ja Linnoituksen uimahallin kokoustila) -> ei osallistujia. etenee
Osaamisen vahvistaminen syrjäytymisen tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymsoten, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Toimijakortin jakaminen Opastetaan, miten huoli-ilmoituksen voi tehdä. Järjestetään kampanja huoli-ilmoituksen tekemisestä.	Osallisuuskoordinaattori, Kymen HVA Hyvinvoinnin edistäminen ja Hilma. Hyvinvoinnin edistäminen, kirjastopalvelut, liikuntapalvelut, Kymen HVA	Huoli-ilmoitusten määrä. Toteutunut / ei toteutunut.	vuonna 2022 oli Haminassa 313 kpl ja tämän vuoden 2023 puolella (1.1.-30.9.23) 184kpl. Palveluohjaajat pitäneet infoa huoli-ilmoituksesta ja jalkautuneet kumppanuustalo Hilma kerran kuukaudessa syksyllä 2023. valmis
Ympäristöterveyden huomioiminen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa	Luonnon virkistyskäytön lisääminen. Esteettömyyden edistäminen.	Aluepalvelut, Liikuntapalvelut. Kaupunki, vanhusneuvosto, järjestöt	Aktivoivien liikkumisympäristöjen määrä Turvallisuuskävely ja sen tulokset, esteettömyyttä edistävät toimenpiteet/määrä.	Luontopolkuja kohennettu ympäri kuntaa. Uusia tulipaikkoja raken-tu Tarmolaan Kalliopolulle ja Pyhällön koulun lähistölle Esteettömyyskävely järjestettiin 29.8.2023 Kylässä Haminassa-kylä kiertue -arjen turvallisuus. 5 kylässä käyty valmis etenee

PAINOPISTE 1.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				valmis etenee aloittamatta
Oman toimijuuden ja osallisuuden tukeminen	1. Vahvistetaan ikäihmisten hyvinvointia edistävää toimintaa vakiintunein toimin ja ohjelmin (mm. Kotkan kaupungin osallisuusohjelma ja kulttuuriohjelma) 2. Ikäihmisten yhteistyöryhmän perustaminen. Vuoden 2022 lopussa lakkautettiin Oppia Ikä Kaikki – ikäihmisten virkistystoiminnan työryhmä sekä Ikäihmisten vapaaehtoistoiminnan kehittämisryhmä niin, että nämä kaksi kokoonpanoa yhdistettiin uudeksi yhteiseksi työryhmäksi. Tavoitteena saada ryhmän toimintasuunnitelma laadittua ja ryhmän asiantuntijuus esille. 3. Digituki Digituessa huomioitu järjestöjen digituki, yhteiskäyttölaitteet, koulutukset sekä sähköisen avustusrjestelmän digituki. Koulutettujen digiopastajien asiantuntemuksen hyödyntäminen. Palveluntuottajatietoja ylläpidetään www.kotka.fi/digituki	1. Kotkan kaupunki, Ikäihmisten neuvosto, Ikäihmisten yhteistyöryhmä, järjestöt ja yhdistykset, Kymen HVA 2. Kotkan kaupunki hyte, Ikäihmisten yhteistyöryhmän toimijat 3. Digituki Kotka –verkosto, hallintoyksikkö, digipalvelut, Kotkan kaupungin kaikki vastualueet, Kumppanuustalo Viikari, Digimotivaattori –hanke.	1. Ikäihmisten yhteistyöryhmän kokoontumiset, kumppanuuspöytä –toimintamalli. 2. Kehittämisryhmän järjestämät koulutukset, tilaisuudet ja tapahtumat. 3. Koulutettujen digitukijoiden määrä, palveluiden käyttömäärä.	1. Ikäihmisten neuvosto kokoontui 08/2022-10/2023 välisenä aikana 11 kertaa. Kaupunginhallituksen, ikäihmisten neuvoston ja vammaisneuvoston yhteistapaaminen Savotassa 24.8.2023/21 hlö. 2. Myö ikääntyneet – yhteistyöryhmä (Kumppanuuspöytä toimintamalli). Kokoontui v. 2023 5 kertaa. Kymen HVA on liittynyt mukaan toimintaan. Lisäksi perustettu 2 alatyöryhmää: vanhustenviikon työryhmä ja vapaaehtoistoiminnan työryhmä. Järjestetty koulutuksia, tilaisuuksia ja tapahtumia mm. vanhustenviikon pääjuhla 8.10.2023 ja vapaaehtoisten Piknik 23.8.2023 3. Digitukiopastajakurssit 2 (keväät 2023 ja syksy 2023), 5 x 1 h 15 hlö/kurssi, kevät, syksy vielä kesken. valmis valmis valmis

Yhteisöllisyyden vahvistaminen	1. Eläkejärjestöjen yhteistyö. * Yhteistyörakenteiden kehittäminen * Säännölliset tiedotuskirjeet 2. Toimintaa ja tukea ikääntyville maahanmuuttajille. 3. Hankeyhteistyö (mm. Kotona täälläkin, TaloTsemppari, Voimaa ikämiesten arkeen, Kohtaamisia ikääntyessä, Sotek Digimotivaattori, Viikari Kiikaroi Tulevaisuuteen).	1. Kotkan kaupunki, järjestöt ja yhdistykset. 2. Kotona täälläkin -hanke. 3. Kotkan kaupunki Hyte ja hankkeet	1. Yhteistyön muoto kehittymässä.	1. Eläkejärjestöjen yhteistyö. Yhteistyö rakentunutta. Säännölliset tiedotuskirjeet toteutuu n. 1 x kk. valmis 2. Kotkan kaupunki, hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue, liikunta: yhteistyö kansanterveys- ja potilasjärjestöjen kanssa. Yhdessä järjestettävät liikuntaryhmät -ja liikuntatapahtumat (esim. Muisti-, Parkinson- ja Diabetesyhdistys) sekä hoitoketjujen kehittämisessä mukanaolo. valmis 3. Tiivis hankeyhteistyö toteutuu valmis
Avoimien kohtaamispaikkojen kehittäminen yhdessä ikäihmisten, kuntien, järjestöjen ja Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa	1. Kehitetään yhteistyötä ikäihmisille tarkoitettujen avoimien kohtaamispaikkojen kanssa.	1. Kotkan kaupunki, järjestöt ja yhdistykset.		Kumppanuustalo Viikarin johtokunnan jäsenyys/ Osallisuuskoordinaattori Kotkan kaupunki, hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue. valmis

valmis

etenee

aloittamatta

PAINOPISTE 2.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen valmis etenee aloittamatta
Vahvistetaan ennakoivaa puheeksiottoa ikääntyneiden päihteiden ja rahapelaamisen osalta	1. Yhteisellä –hankkeessa kehitettyä toimintaa ylläpidetään ja puheeksioton korttien jalkauttamista jatketaan yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa.	Kymen HVA ja Kotkan kaupunki/ hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue, srk ja järjestöt.	Alueellinen puheeksiottamisen toimintamalli valmis (kyllä/ei).	1. Puheeksioton kortit on jalkautettu järjestöihin ja kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueelle. Malli valmistui ja hanke päättyi.
Lisätään osaamista päihteettömän elämän tukemiseen Kymenlaakson hyvinvointialueen, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	1. Vahvistetaan päihdeosaamista yhteistyön ja tuen tiivistämisellä päihdepalvelujen kanssa sekä kohdennetulla koulutuksella. 2. Kotkan kaupungin ehkäisevän päihde- ja mielenterveyshankkeen koordinaattori ja Yhteisellä hanke kokoavat eläkejärjestöille tietopaketin rahapelaamisesta. Eläkejärjestöillä on mahdollisuus pyytää EPT-koordinaattori tilaisuuksiinsa puhumaan rahapelaamisesta ja päihteistä. 3. Pilke –toiminnan käynnistäminen.	1. Kotkan kaupunki, järjestöt ja Ikäihmisten neuvosto, Apteekit. 2. EPT-koordinaattori, Yhteisellä hanke ja osallisuuskordinaattori 3. Kymen HVA, Kotkan kaupungin hyte, srk ja järjestöt	1. Toteutuneiden koulutusten määrä (kpl) sekä ammatilaisille että kuntalaisille. 2. Tietopaketti toimitettu eläkejärjestöille. 3. Ensimmäinen Pilke-ryhmä on käynnistynyt.	1. Apteekit ja ikäihmisten neuvosto edustettuna monialasessa ehkäisevän päihdetyön -työryhmässä. EHYT ry tarjonnut ikäihmisille kohdennettua koulutusta. 2. Rahapeli -infot lähetetty eläkejärjestöille huhtikuussa 2023. 3. Pilke-koulutukseen osallistui 2 Kotkan kaupungin työntekijää, 1 Kymen HVA Miepä:n työntekijä ja KaksPy:n työntekijä. Näillä resursseilla Pilke-toimintaa ei voida käynnistää Kotkassa.
Elämänhallinnan tukeminen elämän muutostilanteissa	1. Panostetaan eläkkeelle jäämisen nivelvaiheessa elämäntapaohjaukseen.	1. Kotkan kaupunki, srk, KaksPy, SPR.	1. Toteutuneet ohjaukset ja ryhmät.	1. Kotkan kaupunki/Hyvinvointi ja terveys, liikuntaneuvonta. Yhteistyö Kymen HVA ja kaupunki: liikuntalähetetetty käyttöön 08/2023.

PAINOPISTE 3.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Toimintakyvyn ylläpitäminen eri toimintakyvyn osa-alueet huomioiden	1. Liikunnallisen elämäntavan sekä omaehtoisen arkiliikunnan edistäminen. Annetaan hyvinvointia edistävää ja tukevaa liikuntaneuvontaa ja liikunnanohjausta. 2. Yhdistysten, järjestöjen ja seurojen yhteistyö kunnan kanssa.	1. Ja 2. Kotkan kaupunki, Kymen HVA Kotkas liikuttaa yhes –hanke Yhdistykset	1. Liikuntaryhmiin sekä –neuvontaan osallistuneiden määrä 2. Yhdistysten vetämissä tilaisuuksissa osallistujat.	1. Kotkan kaupunki, hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue, liikunta: erilaiset ulkoliikunnat koko kaupungin alueella mm. puisto- ja parvekejummat, pelit jne. 06-08/2023 4500 kävijää. Ikääntyneille 23 ryhmää. Kotkan kaupunki/liikuntapalvelut. Vesijumppia, lisäksi kuntosali- ja tasapainoryhmiä ikääntyneille. 19 ryhmää/vko. 2. Kotkan kaupunki, hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue, liikunta: yhteistyö kansanterveys- ja potilasjärjestöjen kanssa. Yhdessä järjestettävät liikuntaryhmät -ja liikuntatapahtumat (esim. Muisti-, Parkinson- ja Diabetesyhdistys)
Mielen hyvinvoinnin tukeminen	1. Kulttuurihyvinvointi-tapahtumilla edistetään ikääntyneiden mielen hyvinvointia (mm. Vanhusten viikko, 70-vuotiaiden hyvinvointi-tapahtuma, Mielessä tuulee –viikko (laajenee koko maakuntaan), kirjastokuriiritoiminta). 2. Vapaaehtoistoiminnan tukeminen ja sosiaalisten verkostojen ylläpito. Kulttuurikaveritoiminnan käynnistäminen.	1. Ja 2. Kotkan kaupunki, järjestöt ja yhdistykset.	1. Ikäihmisten virkistystapahtumien tukeminen. 70-vuotiaiden hyvinvointi-tapahtuma (osallistujamäärä). Kirjastokuriiripalveluiden käyttäjämäärä, Mielessä tuulee –viikkoon osallistuneiden toimijoiden/tapahtumiin osallistuneiden määrä. Kaiku-kortti käyttäjät/yli 65v.	1. 70-vuotiaiden hyvinvointitapahtuma 29.9.2023/69 osallistujaa. Vanhustenviikon pääjuhla 8.10.2023/106 osallistujaa. Vapaaehtoisten Piknik 23.8.2023/70 osallistujaa. Mielessä tuulee verkostossa 20 eri toimijaa. Erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia viikon ajan eri puolilla Kotkaa eri ikäisille. Kirjastokuriiripalveluiden käyttäjät: 15 asiakasta (tilanne 10/2023) Hyväntuulen Messut 23-24.9.2023, tarjontaa kaiken ikäisille/10349 kävijää.

PAINOPISTE 3.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				2. Kaikukorttitoiminta vakinaistettiin 09/2023. Yli 65-vuotiaita Kaikukortin käyttäjiä 09/2022-10/2023 316 hlö. Kulttuurikorttipilotti otettiin käyttöön 08/2023 yhteistyönä Kotkan kaupunki, KITT-hanke ja MIELI Kotkan Seudun mielenterveys ry.
Vahvistetaan muistisairauksien varhaista tunnistamista ja tietoisuutta miten toimia	I. Muistisairaiden, heidän omaistensa ja läheistensä tukeminen, tiedottaminen ja neuvonta (edunvalvonta-asioista tiedottaminen, tapahtumat). 2. Muistiluotsitoiminta	Kotkan kaupunki/hyte, Kotkan seudun muistiyhdistys ry, Kymen HVA	Kotkan seudun muisti-yhdistyksen tapahtumat, koulutukset ja ryhmät, Kotkan kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden vastualueen moniammatillisen yhteistyö.	1. ja 2. Kymenlaakson muistiluotsin toim. johtajan vierailu ikäihmisten neuvostossa 15.10.2023. Ikääntyneiden terveellinen ravitsemus luento 16.10.2023 Kotkan kirjastossa ikäihmisten neuvoston järjestämänä, luennoitsijana Kymenlaakson Martat / 37 osallistujaa.

PAINOPISTE 4.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				valmis etenee aloittamatta
Kaatumisseula toimintamallin jalkauttaminen ja vahvistaminen	1. KaatumisSeula -toiminnan kanssa yhteistyö jatkuu edelleen ja toimintaa kehitetään. Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen liikuntaneuvojen ryhmiin ja liikuntaneuvontaan ohjautuu KaatumisSeulasta asiakkaita.	1. Kymen HVA ja Kotkan kaupunki.	1. Kaatumisseulasta liikuntaneuvontaan sekä ryhmiin ohjautuneiden määrä.	1. Kaatumisseula asiakasmäärä 285 (2022), 300 (2023) arvio. valmis
Osaamisen vahvistaminen lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymenlaakson hyvinvointialueen, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	1. Osallistutaan alueellisen lähisuhdeväkivallan kehittämiseen ja jalkauttamiseen, kun hva nimeää lähisuhdeväkivaltatyöstä vastaavan koordinaattorin ja uusi alueellinen ehkäisevän lähisuhdeväkivallan työryhmä aloittaa. 2. Järjestetään koulutusta em. aiheesta ikäihmisten kanssa työskenteleville.	1. Kymen HVA, kunnat, poliisi. 2. Kymen HVA, kunnat, poliisi.	1. Toimintamalli kehitetty kyllä/ei. 2. Koulutusten lkm.	1. Lähisuhdeväkivaltatyöstä vastaava hanketyöntekijä on aloittanut Kymen HVA:lla syyskuussa 2023. Yhteistyön rakentaminen aloitettu. 2. Koulutuksia ei vielä ole ollut etenee aloittamatta
Osaamisen vahvistaminen syrjäytymisen tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymenlaakson hyvinvointialueen, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	1. Valmistetaan esite ystävä- ja kaveritoiminnasta.	1. Kotkan kaupunki/hyte, yhdistykset	1. Esite käytössä: kyllä/ei	1. Kulttuurikorttipilotti otettiin käyttöön 08/2023 yhteistyönä Kotkan kaupunki, KITT-hanke ja MIELI Kotkan Seudun mielenterveys ry. -> saadaan yhteystiedot kulttuurikaveritoiminnan aloittamiseen. Esite käytössä: ~~Kyllä~~ /ei etenee aloittamatta
Ikäystävällisen asumisen edistäminen	1. Haetaan aktiivisesti mukaan ARAn ikäihmisten asumista kehittäviin hankkeisiin. 2. Annetaan ohjausta yksityisille ikäihmisille ARAn mahdollisuuksista hakea tukea yksinasuvien turvallisuuteen.	1. Ja 2. Kotkan kaupunki, Kotkan asunnot Oy	1. ARAn hankkeiden lkm 2. Yksinasuvien turvallisuuden edistämiseen annettu ohjaus	1. Kotkan kaupungin asuntopoliittinen ohjelmatyö alkoi asunnottomuusohjelman laadinnalla. Kotkan Asunnottomuusohjelma 2023-2027 –Omaan kotiin Kotkassa valmistui 06/2023(hyväksytty kv 16.10.2023) 2. Kotkan Asunnot tuottaa omille asukkailla asumisneuvontapalvelua, johon on sisältynyt myös yksinasuvien turvallisuuteen liittyvää ohjausta. etenee etenee

Ympäristöterveyden huomioiminen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa	1. Kotkan kaupungin kestävän liikkumisen ja ilmasto-ohjelman toimenpiteet. 2. Esteettömyyden ja saavutettavuuden huomioiminen. (esim. katuvalot ympärivuorokauden päällä, hiekoitus, puistot, esteettömät liikuntareitit). 3. Ikäihmisten turvallisuusasioiden huomioiminen (mm. kotitapaturmat ja liikenneturvallisuus). 4. Ympäristöterveydenhuollon ohjaus ja neuvonta.		1. Ilmastovahti sovellus käytössä 2. Esteettömyyssuunnitelma 3. Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelma valmistunut. Suunnitelmassa mukana tavoitteet ja toimenpiteet jalankulun, pyöräilyn sekä ajoterveyden osalta. 4. Ympäristöterveydenhuollon antama ohjaus lkm	1. Ilmastovahti sovellus käytössä Ilmastovahti Kotka 2. Esteettömyystyöryhmä kokoontuu säännöllisesti Esteettömyyssuunnitelman laadinta aloittamatta. 3. Liikenneturvallisuustyön yhtenä painopisteenä on ajoturvallisuus . Toimenpiteitä jalkautetaan kunta- ja Kymen HVA tasolle. 4. Ympäristöterveydenhuollon antama ohjaus ja neuvonta: Valvontatapahtumia lokakuun 2022 ja syyskuun 2023 välillä vanhustenyksiköissä 45 kpl -toimipaikkojen rekisteröinnit ja lopettamiset rekisteristä (6) -elintarvikelain mukaisia tarkastuksia ja ohjauksia, valmistuskeittiöt ja tarjoilukeittiöt (12) -yksittäiset ohjaukset tarjoilukeittiöille (1) -yhteistyöpalaverit Kymen HVA:n kanssa (2) -vanhustenyksiköissä sijaitsevien altaiden tarkistukset (1) -näytteiden otto altaista (4) -altaisiin liittyvän ohjeistuksen antaminen (7) -annetut ohjaukset ikäihmisille tarkoitettujen asuntojen sisäilman radoniin liittyen (8) -sisäilmatyöryhmään osallistumiset (4)

PAINOPISTE 1.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				valmis etenee aloittamatta
Oman toimijuuden ja osallisuuden tukeminen	1. Digiopastusta tarjotaan matalan kynnyksen kohtaamispaikoissa. 2. Lisätään ulkoilu-, kulttuuri- ja liikuntatapahtumien tarjontaa ja opastetaan asiointi- ja ulkoiluavun saamisessa. 3. Senioriliitteen kokoaminen 2x/vuosi.	1. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluysikkö 2. Kouvolan kaupunki / liikunta- ja kulttuuripalvelut, Hyvinvoinnin työryhmä, vapaa sivistystyö Kouvolan seurakunnat. 3. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluysikkö	1. Digitukea järjestävien kohtaamispaikkojen lkm. 2. Ikäihmisille suunnattujen kulttuuri- ja liikuntatapahtumien lkm, ikäihmisten osallistuminen kans. opiston kursseille (lkm) Keskustelupuhelin/yhteydenottojen lkm (SPR) 3. Toteutunut/lkm.	1. Digitukea tarjolla kaikissa lähikirjastoissa ja kohtaamispaikoissa 2. Etenee (kulttuuri) 58 tapahtumaa 10/23 mennessä -Etenee (liikunta) uudet mm: juhannustanssit ja Säpinää senioriille + hyvinvointikäv. -Opiston kursseilla yli 65-vuotiaita kl23 1536 ja sl23 1327 henkilöä. Netto-opiskelijoita 1612 (yli 65v) 3. Senioriliite: 2 kpl toteutunut: 5/2023 ja 11/2023 etenee valmis
Yhteisöllisyyden vahvistaminen	1. Vahvistetaan järjestöjen ja aluetoimikuntien kanssa tehtävää yhteistyötä ikäihmisten osallisuuden tukemiseksi, esim Seniorien suhinat. 2. Vanhusneuvoston osallistaminen palvelujen kehittämisessä.	1. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluysikkö, järjestöt ja aluetoimikunnat, Kouvolan seurakunnat. 2. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluysikkö, Vanhusneuvosto.	1. Yhteiset tilaisuudet ja tapahtumat lkm.: yhteisötilojen ohjelmasuunnitelmat 2. Toteutuneet kuulemiset strategioiden, ohjelmien ja suunnitelmien valmistelussa, lkm. Annettujen lausuntojen ja kannanottojen lkm.	1. Aluetoimikunnat osallistuivat kyläkierroksiin sekä digi- ja esteettömyysmessuihin kertoen toiminnastaan. 2. Vanhusneuvoston kannanotto Tuulensuoja etenee
Avoimien kohtaamispaikkojen kehittäminen yhdessä ikäihmisten, kuntien, järjestöjen ja HVA:een kanssa	1. Yhteisötilojen toiminnan vakiinnuttaminen . 2. Joukkoliikenteen kehittäminen.	1. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluysikkö, aluetoimikunnat, järjestöt, Kouvolan seurakunnat. 2. Kouvolan kaupunki / Joukkoliikenne ja kuljetukset.	1. Yhteisötilojen lkm 4: Pulju, Jaala, Kamari, Porukkatalo, asiakkaiden lkm. 2. Asiointitaksit ja palvelulinjat, nousujen lkm, asiakastytyväisyys.	1. Yhteisötilojen tapahtumat ja muutoksista keskustelu sekä toiminnan suunnittelu ikäihmisten kanssa. 2. Yhteensä nousuja 15545 kpl, joista maksuttomalla seniorikortilla 7199 kpl. Asiakastytyväisyyskysely tehty, tyytyväisyys 3,2 / 5 etenee

PAINOPISTE 2.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				valmis etenee aloittamatta
Vahvistetaan ennakoivaa puheeksiottoa ikääntyneiden päihteiden ja rahapelaamisen osalta	I. Yhdistykset, järjestöt ja muut vapaa-ajan toimijat vahvistavat ikääntyneiden tietoisuutta päihteiden / rahapelaamisen haitoista.	I. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluyksikkö, Kymen HVA, järjestöt ja yhdistykset, Kouvolan seurakunnat.	I. Yhdistystoimijoiden käymät koulutukset, lkm.	-19.1 Työpaja: Päihteidenkäyttö ja pelaaminen harrastustoiminnassa. -Päihteiden puheeksioton päivitetty kortit jaettu järjestöille. -Ehkäisevän päihdetyön viikolla päihdeaiheista infoa ikäihmisille kohtauspaikoilla ja yhdistysvierailuilla -Rahapelaamisen tieto- ja tukipiste Tiltti avattu Kouvolaan etenee
Lisätään osaamista päihteettömän elämän tukemiseen HVA:een, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	I. Tietoiskut ikäihmisille, täsmäinfot. 2. Sosiaalihuollon asiakasneuvonnanmarkkinointi. 3. Koulutus ja tuki yhdistyksille ja järjestöille päihteiden käytön tunnistamiseen ja tukeen ohjaamiseen.	I. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluyksikkö, Kymen HVA, järjestöt ja yhdistykset. 2. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, Kymen HVA. 3. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluyksikkö, Kymen HVA, järjestöt ja yhdistykset.	I. Tietoiskujen ja infojen lkm. 2. Sosiaalipalvelujen kautta tehdyt palvelutarpeen arvioinnit, lkm. 3. Järjestettyjen koulutusten lkm.	I. Rahapelaamisen tietoisku Porukatalolla 8.11 -Pysy pystyssä tapahtumassa puhuttu alkoholista ikäihmisille -Ehkäisevän päihdetyön viikolla päihdeaiheista infoa ikäihmisille kohtauspaikoilla ja yhdistysvierailuilla. 2. Järjestökysely päihteistä - Päihteiden puheeksioton päivitetty kortit jaettu järjestöille. -Ikääntyneiden nettisivut tehty etenee valmis
Elämänhallinnan tukeminen elämän muutostilanteissa	I. Pilke-toiminta. 2. Monitoimijaiset infot ja keskustelutilaisuudet esim. eläköitymisen tai leskeytymisen yhteydessä.	I. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluyksikkö, Kymen HVA, Kouvolan seurakunnat. 2. Kouvolan kaupunki/ Hyvinvoinnin työryhmä, seurakunta, eri kolmannen sektorin toimijat.	I. Auditien seuranta, Osallistujien lkm Pilke-toiminnassa. Osallistujia 6 2. Toteutuneet infot ja tilaisuudet, lkm.	I. Pilke-ryhmä kokoontuu säännöllisesti, (ennen syyskuuta viikoittain, syyskuusta lähtien joka toinen viikko. Osallistujia 8 tänä vuonna. 2. Muistiluotsin vertaisryhmiä muistisairaus-diagnoosin saaneille etenee

PAINOPISTE 3.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen valmis etenee aloittamatta
Toimintakyvyn ylläpitäminen eri toimintakyvyn osa-alueet huomioiden	I. Ikääntyneiden liikuntaryhmät, liikuntaneuvonta, Liikuntakaveri-toiminta.	I. Kouvolan kaupunki / Liikuntapalvelut, vapaa sivistystyö, järjestöt ja yhdistykset, Kouvolan seurakunnat.	I. Toteutunut toiminta, osallistujien lkm, kans. opiston liikuntakursseille osallistujien lkm	1. Liikuntapalveluiden ryhmiä 2023 71 kpl ja Hellewi -järjestelmän kautta ilmoittautuneita 800 hlöä. Porukkatalon liikuntatila aloitti. Ulkoiluyst. –koulutus syksyllä toteutui (srk ja Muisti ry) Opiston tanssi- ja liikuntakursseilla 796 yli 65-vuotiasta (netto). SL23 668 ja KL23 734 osallistujaa. Muisti ry: Muistisairaille ja heidän läheisilleen avoin jumppa 2 ryhmää, kokoontumiskerrat 20, kohdattuja 212, tavoitettujen uusien ihmisten määrä 24. Kuntosaliryhmiä 2, kokoontumiskerrat 20, keväällä kohdatut 63, tavoitettujen uusien ihmisten määrä 2. Vesiliikuntaa 2 ryhmää. Ulkoiluystäväksi iäkkäälle – koulutus 1 kerran, kohdatut 13, tavoitettujen uusien ihmisten määrä 13.
	2. Digitaaliset palvelut kulttuurissa ja liikunnassa.	2. Kouvolan kaupunki / Kulttuuri- ja liikuntapalvelut, järjestöt ja yhdistykset.	2. Digitaalisten palvelujen lkm (kulttuuri)	2. Opiston verkkokursseille osallistui 51 yli 65-vuotiasta (netto) Etenee (kulttuuri) 6 kpl digitapahtumia etenee
	3. Museon järjestämät työpajat koti- ja hoivahoidossa	3. Kouvolan kaupunki / kulttuuripalvelut.	3. Työpajojen ja koulutusten lkm.	3. etenee, työpajoja järjestetty 2 kpl etenee
	4. Elintapaneuvonnan vahvistaminen verkostoissa.	4. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, Kymen HVA, järjestöt ja yhdistykset.	4. Elintapaneuvonnan kävijämäärät.	4. Liikuntaneuvonta etenee.

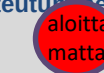
PAINOPISTE 3.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				
Mielen hyvinvoinnin tukeminen	1. Puhelinkaveritoiminnan toimintamalli. 2. Keskustelupuhelin.	1. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, järjestöt ja yhdistykset, Kymen HVA. 2. SPR	1. Toimintamalli valmis 2. Yhteydenottojen lkm.	SPR toteuttaa
Vahvistetaan muistisairauksien varhaista tunnistamista ja tietoisuutta miten toimia	1. Tietoisukujen ja infojen järjestäminen työyhteisöille, järjestöille ja ikäihmisten omaisille. 2. Muistikahvila- ja muistiluotsitoiminnan vakiinnuttaminen.	1. Muistiyhdistys, Kymen HVA, Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä. 2. Muistiyhdistys, Kouvolan seurakunnat.	1. Tietoisukujen ja infojen lkm. 2. Kävijämäärät.	1. Muistiyhdistyksen tietoisukuja ja infoja 33 kpl, kohtaamisia 968, tavoitetut uudet ihmiset 845. 2. Muistikahviloita 59 kpl, kohtaamisia 471, tavoitetut uudet ihmiset 125. Infot, tietoisut ja muistikahvilatoiminnat jatkuvat aina joulukuulle asti. Opiston ja Muisti ry:n yhteistyökurssi Nyt ja silloin – kokemuksista voimaa arkeen. Varhaisen vaiheen muistisairaille tarkoitettu toiminnallinen ryhmä. Osallistujia 7.

PAINOPISTE 4.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Osaamisen vahvistaminen lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn HVA:een, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	1. Kotiavun ja vapaaehtoistyöntekijöiden ja muiden toimijoiden koulutuksen järjestäminen ja opastukset huoli-ilmoituksen tekemiseen. 2. Puhelinkaveritoiminta ja keskustelupuhelin edistämässä turvallisuuden tunnetta.	1. Kouvolan kaupunki/ Hyvinvoinnin palveluyksikkö, Kymen HVA. 2. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, HVA, SPR	1. Koulutusten lkm. 2. Yhteydenottojen lkm	4 x infotilaisuus, 80 osallistujaa Toimintamalli valmis, SPR toteuttaa.
Ympäristöterveyden huomioiminen toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa	1. Elinympäristön esteettömyyden huomiointi tilojen suunnittelussa ja tietoisuuden/tiedottamisen lisääminen. 2. Puistoalueet toimintaan aktivoiviksi. 3. Kaupunkiympäristön viherryttäminen. 4. Esteettömät luontopolut/ulkolureitit	1. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, Teky, Vanhus- ja vammaisneuvostot, järjestöt, Kouvolan seurakunnat. 2. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, Teky, liikuntapalvelut. 3. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, Teky, liikuntapalvelut. 4. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, Teky, liikuntapalvelut.	1. Uudet esteettömät tilat, lkm. 2. Kaupungin aktivoivat puistoalueet, lkm. 3. Toteutuneet viheralueet, lkm. 4. Esteettömien luontopolkujen/ulkolureittien lkm.	1.Esteettömyysfoorumi toteutettu -Esteettömyystyöryhmä perustettu suunnittelemaan esteettömyyskartoituksia 2.Etenee 3.Etenee 4.Etenee -Ratamon terveystieteiden valmistunut
Kaatumisseula toimintamallin jalkauttaminen ja vahvistaminen	1. Kaatumisseula-toimintamallin vieminen yhdistysten ja järjestöjen toimintaan.	1. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, järjestöt ja yhdistykset.	Toteutuneet infotilaisuudet	 Hyvinvointialue järjestää luentoja kaatumisten ehkäisystä järjestöille ja yhdistyksille

Kymenlaakson hyvinvointialue

PAINOPISTE 1.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				valmis etenee aloittamatta
Oman toimijuuden ja osallisuuden tukeminen	Kulttuurin tuominen ja vahvistaminen asiakkaan arkeen → yksilöllinen asiakkaan kiinnostuksen mukainen toiminta kirjattu asiakkaan toteuttamissuunnitelmaan Hyvinvointia edistävät keskustelut yli 65 vuotiaille	Kymen HVA / Asumisen palvelut ja kotihoito (koko henkilöstö) Kymen HVA/ ennaltaehkäisevät palvelut	Malli käytössä: kyllä/ei Asiakas osallistunut oman RAI arvioinnin tekemiseen % Keskustelujen lkm	Asumispalveluyksikössä on kirjallinen liikunta-, harrastus- ja kulttuurisuunnitelma, joka sisältää erikseen päivä-, viikko- ja vuosisuunnitelman Asiakas osallistunut oman RAI arvioinnin tekemiseen % (osuudet nousevat joulukuusta 2022) - Kotihoito 67,5% - Asumisen palvelut *Yhteisöllinen asuminen: 70% *Ympärivrk asuminen: 25,5% Hyvinvointia edistäviä keskusteluja käyty 238 valmis
Yhteisöllisyyden vahvistaminen	Yhteisöllisyyttä tukeva ja mahdollistava toiminta asiakaskohtaisesti	Kymen HVA/ Ennaltaehkäisevät palvelut, Asumisen palvelut, kotihoito, TulKoti-hanke (palvelutarjotin) yhteistyössä kunnat, järjestöt	RAI laatumoduuli – mittaritiedon parantuminen (asuminen ja kotihoito)	Asuminen: Ei osallistunut sosiaalisiin toimintoihin, joista kauan kiinnostunut Yhteisöllinen asuminen: 38% Ympärivrk asuminen: 31% Kotihoito: Asiakkaalla kognitiivista kapasitettia, mutta kokee yksinäisyyttä – 35 % asiakkaista
Avoimien kohtaamispaikkojen kehittäminen yhdessä ikäihmisten, kuntien, järjestöjen ja Kymen HVA:n kanssa	Sote - asiantuntijuuden osaamisen tuominen kuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa tehtävään yhteistyöhön kuntien oman toimintaympäristön mukaisesti	Kymen HVA/ Ennaltaehkäisevät palvelut/terveydenhuollon palvelut yhteistyössä kunnat, järjestöt		Ennalta ehkäisevät palvelut tavoittaneet kohtaamispaikoissa 1073 henkilöä ja järjestöjen tapaamisissa 1109 valmis

PAINOPISTE 2.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen valmis etenee aloittamatta
Vahvistetaan ennakoivaa puheeksiottoa ikääntyneiden päihteiden ja rahapelaamisen osalta	Ikääntyneiden palveluissa otetaan päihteiden käyttö puheeksi kaikkien asiakkaiden kanssa. Päihde ja rahapeli haitat huomioidaan sote-asiantuntija Tietoiskuissa ja infoissa	Kymen HVA kotihoito, asiakasohjaus, tuettu asuminen Vastaanottopalvelut (käytössä) Kymen HVA ennalta ehkäisevät palvelut, Terveystieteiden palvelut elintapaohjaus, kunnat, järjestöt	Toimintamalli käytössä: kyllä/ei	Kyllä valmis
Lisätään osaamista päihteettömän elämän tukemiseen Kymen HVA, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Vahvistetaan henkilöstön päihdeosaamista yhteistyön ja tuen tiivistämisellä päihdepalvelujen kanssa, sekä kohdennetulla koulutuksella huomioiden järjestöjen erityisasiantuntijuus.	Kymen HVA psykiaria- ja päihdepalvelut, asuminen ja kotihoito, ikääntyneiden sosiaalipalvelut, ennalta ehkäisevät palvelut	Toteutuneiden koulutusten ja koulutettujen määrä (kpl)	5 koulutusta 89 osallistujaa → Näiden lisäksi työyksiköiden sisäiset koulutukset etenee
Elämänhallinnan tukeminen elämän muutostilanteissa	Eri asiakasryhmille suunnattuja kokoontumisia lähellä arkea. Ryhmätoiminta/yksilövalmennukset	Kunnat, järjestöt ja Kymen HVA ennalta ehkäisevät palvelut hyvinvointivalmentajat	Toiminnassa olevat ryhmien lkm	Vuoden aikana erilaista ryhmätoimintaa (7) verkon välityksellä sekä ”live-ryhmiä” mm. Pilke Arkeen voimaa Senioripysäkki Verkkopuntari Elintapamuutosryhmä Tämän lisäksi yksilötapaamisia valmis

PAINOPISTE 3.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen	
					
Toimintakyvyn ylläpitäminen eri toimintakyvyn osa-alueet huomioiden	Terveelliseen ravitsemukseen liittyvät asiantuntijaluennot, neuvonta ja ohjaus	Kymen HVA (sote-keskuksen elintapaneuvonta, hyvinvointivalmentajat, ennaltaehkäisevät palvelut, kuntoutus-palvelut, Kotihoito, Asumisen palvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut,).	Toteutuneet luennot/tilaisuudet ja niihin osallistuneiden määrä.	Hyvinvointivalmennus Ravitsemusterapeutin työryhmiin ja digipolkuihin ym. 65 -vuotiaita ja yli osallistui ryhmiin vuoden aikana noin 72 henkilöä Elämäntapaluennot kaatumisen ehkäisy /liikunta 23 tilaisuutta Monipuolisilla ruokavalinnoilla kohti hyvinvointia –luento Kymenhvan hammashuollon henkilöstölle Ravitsemusluennot Hyko-keskuteluisissa mukana Kohtaamispaikat Järjestöinfot Asiakas osallistunut oman tavoitteen oman palvelunsa toteutukseen - kotihoito 58,5% - Asumisen palvelut *Ympäriverkko asuminen 37,5% *Yhteisöllinen asuminen 56,5%	
	Osallisuuden vahvistaminen (vuorovaikutuksen ja kontaktien mahdollistaminen)	Kymen HVA asumisen palvelut ja kotihoito	Uudenlaiset toimintamallit vuorovaikutuksen ylläpitämiseen (esim. digipalvelu) määrä		
			Asiakas asettanut tavoitteen oma palvelunsa toteutukseen (RAI arviointi)		

Mielen hyvinvoinnin tukeminen	Vahvistetaan kulttuuria mielen hyvinvoinnin tukijana (Ikääntyneiden kulttuuri-hyvinvointisuunnitelma)	Kymen HVA (sote-keskuksen lintapaneuvonta, hyvinvointivalmentajat, ennaltaehkäisevät palvelut, kuntoutus-palvelut, Kotihoito, Asumisen palvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut,).	Toiminta käynnistynyt kyllä/ei. Hyvinvointisuunnitelma valmis kyllä/ei.	Asumispalveluyksikössä on kirjallinen liikunta-, harrastus- ja kulttuurisuunnitelma, joka sisältää erikseen päivä-, viikko- ja vuosisuunnitelman

PAINOPISTE 4.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Kaatumisseula toimintamallin jalkauttaminen ja vahvistaminen	Yhtenäisen Kaatumisseula toimintamallin käytön vahvistaminen.	Kymen HVA	Kaatumisseulaan ohjautuneiden määrä	Kaatumisseulan käynnit 1-10/2023 510 käyntiä
Osaamisen vahvistaminen lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymen HVA, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn alueellisen toimintamallin ja Marak-mallin jalkauttaminen (moniammatillinen riskien arviointikokous).	Kymen HVA (Kotihoito, palveluiden järjestäminen/ kotiin annettavat palvelut, ger.sos työ, vastaanottopalvelut), järjestöt, kunnat.	Jalkauttamiseen liittyvien tilaisuuksien määrä.	Lähisuhdeväkivalta koordinaattori aloittanut Aihe nostetaan esille Hyko-keskuteluisissa
Osaamisen vahvistaminen syrjäytymisen tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymen HVA, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Vahvistetaan syrjäytymisen tunnistamista palveluissa osaamisen lisäämisellä Perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon välinen konsultaatiomalli- Moty toiminta	Kymen HVA (Kotihoito, palveluiden järjestäminen/ kotiin annettavat palvelut, ger.sos työ,, vastaanottopalvelut),	Koulutusten lkm/osall lkm	Hyko-keskuteluisissa mukana Kohtaamispaikat Järjestöinfot Yhteistyö SRK
Ympäristöterveyden huomioiminen toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa				

PAINOPISTE 1.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				valmis etenee aloittamatta
Oman toimijuuden ja osallisuuden tukeminen	Kunilan ja Villinrannan päivätoiminta Tapahtumat ja tilaisuudet, toimintaryhmät Liikkumismahdollisuuksien parantaminen (esim. ajokortittomien pankki / kirjastopalvelut) Digitaitojen tukeminen / Digituki Ite- ja yhdessä –toiminta - kyläryhmät - nettiopastukset - yksin ja yhteistyössä järjestetyt tapahtumat, koulutukset ym. Hyvinvointikyselyt Palveleva puhelin / keskustelupalsta, ELMAN käyttöönotto	Kymsote Liikunta- ja kulttuuritoimi, yhdistykset ja järjestöt Kunta sekä liikennöitsijät ja yrittäjät Kunta, hanke, kansalaisopisto digitukikoordinaattori Ite- ja yhdessä toiminta/STEA Kunta, järjestöt ja yhdistykset vanhusneuvosto Kymsote, kunnat (tiedotus)	Toiminnan määrä ja osallistujien määrä Tapahtumien/ryhmien määrä Osallistujat Kutsutaksiliikenteen määrä Väinön lenkin käyttäjämäärä Opastuspisteiden lukumäärä Tavoitettujen henkilöiden lukumäärä Toiminnan raportointi, mm. kävijämäärät, koettu vaikuttavuus ja toiminnan tunnettuus Kyselyjen määrä ja tulokset Palvelun tunnettavuus	Tuolitanssin ohjaus joka toinen viikko Villirannassa sekä Kunilassa; päättynee vuoden vaihteessa. Toiminimen kautta joitakin ohjauksia/Satu Ristola Yhdessä järjestettyjä tapahtumia mm. Syysstartti, tuolijumppa yhd. Liikuntatoimen kanssa Rajasalissa. Digituen taustatahona ja viestinviejänä, jonkin verran käytännön opastusta. https://kymenhva.fi/wp-content/uploads/2023/11/Kymenhva-Hyvinvointikysely-ikäntyneille-tai-tulevaisuuden-ikäntyville-kymenlaaksolaisille-tulosten-tiivistelma.pdf Liikuntaneuvonnan infotilaisuudet ikääntyneille: 7 kpl, osallistuneiden määrä 155 Ikääntyneiden terveysliikuntaryhmät: 17 kpl. Osallistujien määrä: 148. Vertaisohjaajaryhmät: 4 kpl. Osallistujien määrä: 37. Edellistä yhtenä Tupajumppa etäyhteydellä 1 krt/ vko, max. 11 osallistujaa. Ikääntyneet liikuntaneuvonnan yksilöasiakkaat: 11 kpl. Vastaanottoikäynnit 42 kpl.

Miehikkälä & Violahti

PAINOPISTE 1.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				valmis etenee aloittamatta
Yhteisöllisyyden vahvistaminen	Erilaiset tapahtumat ja tilaisuudet, toimintaryhmät Erilaisen vapaaehtoistoiminnan organisointi; mm.kulttuurikaveritoiminta ystävätoiminta	Kunta, yhdistykset, lte ja yhdessä - toiminta Yhdistykset, järjestöt, naapurit, lte ja yhdessä - toiminta	Tapahtumien/ryhmien määrä, osallistujien määrä ja asiakaskysely vaikuttavuudesta vuosittain Toteutuneet käynnit Koettu vaikuttavuus	Tapahtumat, matkat, ryhmätoiminta; lisääntynyttä aktiivisuutta ja osallistajuutta Tapahtumat vapaaehtoisille, ystävätoiminnan välitys erit. kotihoito. Esite kotihoitoon yhdessä srk:n kanssa.
Avoimien kohtaamispaikkojen kehittäminen	Mahdollisten uusien kohtaamispaikkojen luominen entisten rinnalle ja niiden monipuolisen/tarpeiden ja toiveiden mukaisen toiminnan ylläpitäminen	lte ja yhdessä – toiminta, kyläyhdistykset ja muut yhdistykset, kunnat, Kymsote	Säännöllisesti toimivien kohtaamispaikkojen määrä Pop Up -tapahtumat / määrä	Säännöllinen toiminta; kyläryhmät kuudella kylällä, teemaryhmät neljällä kylällä. Lisäksi mm. Kesäkiertueen ja Kyläpäivien kautta tavoitetaan muita kyliä.

PAINOPISTE 2.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				
Vahvistetaan ennakoivaa puheeksiottoa ikääntyneiden päihteiden ja rahapelaamisen osalta	Tietoa puheeksi ottamisesta	Kymsoten infot	Infojen määrä	Hyvän mielen – puiston rakentaminen; mukana vapaaehtoisia sekä mm. koululaisia. Monipuolinen ja asukkaiden toiveisiin pohjautuva ryhmätoiminta
Mielekkään ja monipuolisten toiminta- ja harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen	Parantavat puutarhat kaikenikäisille ihmisille	Ite- ja yhdessä – toiminta	Osallistujamäärä/ vaikuttavuus	
	Tarjolla olevien toimintojen kokoaminen helposti löydettäväksi kokonaisuudeksi	Kunta, yhdistykset	Harrastuskerhojen määrä koulujen kerhotoiminta	
Lisätään osaamista päihteettömän elämän tukemiseen Kymsoten, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen	Kymsote, kunta, järjestöt	Uudet toimintamallit Asiakaskontaktit	
Elämänhallinnan tukeminen elämän muutostilanteissa	Tukiverkostot saatavilla Omaishoitajien tukeminen	Kymsote, järjestöt	Tiedotuskanavat Koulutus Yhteiset tapaamiset	Ryhmätoiminta, henkilökohtaiset keskustelut

PAINOPISTE 3.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				
Toimintakyvyn ylläpitäminen eri toimintakyvyn osa-alueet huomioiden	Hyvinvointiin liittyvät infot, monitoimiauto Terveysliikuntaryhmät, vertaisohjaajatoiminta, ikääntyvien liikuntaneuvonta Uudet tavat pitää yhteyttä arjessa. Ite ja yhdessä – toiminta kylä- ja liikuntaryhmät Liikunnan olosuhteiden kehittäminen ikääntyvien tarpeisiin.	Kymsote, kunnat, liikuntatoimi Liikuntatoimi, järjestöt ja yhdistykset Kunta Ite ja yhdessä -toiminta, kulttuuritoimi, liikuntatoimi, digikoordinaattori Kunta, kuntateknikka, matkailu- ja liikuntatoimi	Infojen määrä Osallistuneiden määrä Osallistujien määrä Etäryhminen määrä ja niihin osallistuneet. Yksilökohtaiset yhteydenotot etäyhteyksin. Käyttäjryhmien määrä Tapahtumien määrä	Ikääntyneiden terveysliikuntaryhmät: 17 kpl. Osallistujien määrä: 148. Vertaisohjaajaryhmät: 4 kpl. Osallistujien määrä: 37. Edellistä yhtenä Tupajumppa etäyhteydellä 1 krt/ vko, max. 11 osallistujaa. Ikääntyneet liikuntaneuvonnan yksilöasiakkaat: 11 kpl. Vastaanottokäynnit 22 kpl Liikuntahetket ja vierailijat kyläryhmissä. Hyvää oloa ja eloa teemaryhmä. Tantsut säännöllisesti neljällä kylällä.
Mielen hyvinvoinnin tukeminen	Terveysliikunta Kulttuurihyvinvointi Mitä kuuluu -soittoringit	Kymsote, kunnat, liikuntatoimi, kulttuuritoimi, Eläkeliiton puhelinpalvelu, yhdyshenkilöt kylittäin, Ite ja yhdessä -toiminta, seurakunta	Hyvinvointi-indeksit?	Keskustelut, eri teemat ryhmätoiminnoissa, yhteydenpito puhelimitse, pulinapiiri etänä, tapaamisten ja kohtaamisten mahdollistaminen myös mm. retkien avulla
Vahvistetaan muistisairauksien varhaista tunnistamista ja tietoisuutta miten toimia	Järjestöyhteistyö/kirjasto Omaishoitajien pulinapiiri ja yhteistapaamiset	Kymsote, kunnat, järjestöt (omat ja alueelliset), kotihoitajat	Tapaamiset Diagnosoitujen määrä	Muistiluotsien vierailut ryhmissä ja tapahtumissa.

MIEHIKKÄLÄ & VIROLAHTI JATKUU

PAINOPISTE 4.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Kaatumisseula toimintamallin jalkauttaminen ja vahvistaminen	KaatumisSeulan järjestelmällinen käyttöönotto	Kymsote, liikuntatoimi, järjestöt ja yhdistykset	Toteutuneet käynnit	Tantsut ja jumpat; tasapainoharjoitukset niissä
Osaamisen vahvistaminen lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymsoten, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Kotihoidolle riittävästi aikaa käynneille ja keskusteluun	Kymsote, kunnat, järjestöt Vastuu jää kotihoidon jälkeen lähiomaiselle	Tilastotiedot Kotihoidon yksittäisten käyntien aika h/vko tai min/pv	
Osaamisen vahvistaminen syryäytymisen tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymsoten, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Aktiivinen kylätoiminta Etsivä vanhustyö Huoli ilmoitukset -kampanja Kuljetusmahdollisuuksien parantaminen Digituki	Kymsote, kunnat, järjestöt, Ite ja yhdessä -toiminta	Tilastotiedot Digituen käyttäjien määrä	Digituki, ryhmätoiminnot Digitukipyynnöt yhteensä 706
Ympäristöterveyden huomioiminen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa Kaunis ja virikkeellinen ympäristö, kenen vastuulla kokonaisuus kunnissa ja kylillä? -> ympäristön terveys- ja hyvinvointivaikutukset niin mielenterveydelle kuin fyysiselle hyvinvoinnille	Jalkakäytävien osahiekotus Saavutettavissa oleva, turvallinen ja virikkeellinen ympäristö.	Tekninen toimi Liikuntatoimi	Esteettömyys Ulko- ja sisäliikuntapaikat	Etenee Hyvän mielen – puiston rakentaminen yhteistyössä Kukkajuttuja – teemaryhmä ja muu käsillä tekeminen eri ryhmissä.

PAINOPISTE 1.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				valmis etenee aloittamatta
Oman toimijuuden ja osallisuuden tukeminen	Monimuotoinen ryhmätoiminta (eri-ikäiset yhdessä), mm: viikoittaiset kerhot, avoin olohuone.	Kunta, srk, Terveystalo, Kymen HVA	Viikoittaiset kävijämäärät	etenee
Yhteisöllisyyden vahvistaminen	Yhteisöllinen kevättrieha, Vanhustenviikon tapahtumat, sekä muut sesongin mukaan toteutuvat koko yhteisön kattavat tapahtumat.	Kunta, srk, Terveystalo, hoivakotiyksiköt.	Kävijämäärät, mielipidemittarit	etenee
Avoimien kohtaamispaikkojen kehittäminen yhdessä ikäihmisten, kuntien, järjestöjen ja Kymsoten kanssa	Digituki: digityöpajat, Digikummit-vertaistukitoiminta.	Kunta, srk, järjestöt sekä muut yhteistyökumppanit	Kävijämäärät, mielipidemittarit	etenee

PAINOPISTE 2.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				valmis etenee loittamatta
Vahvistetaan ennakoivaa puheeksiottoa ikääntyneiden päihteiden ja rahapelaamisen osalta	Toimihenkilöiden kouluttaminen	Yhteistyössä kunnan, A-klinikan, srk:n (diakonin), Terveystalon ja gerontologisen sosiaalityön kanssa.	Mielipidemittarit, osallistujamäärät.	etenee
Lisätään osaamista päihteettömän elämän tukemiseen Kymsoten, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Avoimet luentotilaisuudet (joista vahvistettu tiedottaminen mm. lähiomaisille) Aiheen huomioinen, sekä mukaan ottamien teemaviikoilla. Pyritään ennaltaehkäisemään päihdeongelmia yhteisen toiminnan ja puheeksioton toimin yhteistyössä Terveystalon kanssa.	Yhteistyössä kunnan, A-klinikan, srk:n (diakonin), Terveystalon ja gerontologisen sosiaalityön kanssa.	Mielipidemittarit, osallistujamäärät.	etenee
Elämänhallinnan tukeminen elämän muutostilanteissa	Avoimet luentotilaisuudet, joista vahvistettu tiedottaminen mm. lähiomaisille.	Yhteistyössä kunnan, A-klinikan, srk:n (diakonin), Terveystalon ja gerontologisen sosiaalityön kanssa	Mielipidemittarit, osallistujamäärät	loittamatta

PAINOPISTE 3.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen		
				valmis	etenee	aloittamatta
Toimintakyvyn ylläpitäminen eri toimintakyvyn osa-alueet huomioiden	Kunnan kaikille avoimet kyläkohtaiset jumpat: mm. tuolijumppa, keppijumppa, kuminauhajumppa, tasapainoharjoitteet, sauvalenkkiryhmä, viikoittainen uimahalliretki / vesijumppa Mielenterveyttä tukevat yhteisölliset / liikunnalliset tapahtumat ja retket Fysioterapia.	Kunta, srk, Terveystalo, Kymen HVA	Liikuntaryhmien kävijämäärät, toimintakauden lopussa kerättävä asiakaspalaute Kävijämäärien seuranta, asiakaspalautteen koonti, sekä kokonaistilanteen arviointi		etenee	
Mielen hyvinvoinnin tukeminen	"Mitä kuuluu?" -puhelut iäkkäille / yksinäisille Teemaluennot Vapaaehtoistoiminta / vertaistuki	Kunta, srk, järjestöyhteistyö, vapaaehtoistoiminta	Tavoitettujen asiakkaiden määrän kartoitus		etenee	
Vahvistetaan muistisairauksien varhaista tunnistamista ja tietoisuutta miten toimia	Muistikahvila Avoimet luennot	Kunta, srk, Kymen HVA, yhteistyökumppanit	kävijämäärien seuranta, asiakaspalautteen koonti, sekä kokonaistilanteen arviointi		etenee	

PAINOPISTE 4.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				valmis etenee aloittamatta
Kaatumisseula toimintamallin jalkauttaminen ja vahvistaminen	Ennaltaehkäisevätyö: liikuntaryhmät/kerhotoiminta, tiedottamien ennaltaehkäisevästä työstä, sekä toimintamuodoista kuntalaiset tavoittavissa tapahtumissa; Saaristomarkkinat-terveydenedistämisteltta, Vanhustenviikko, sekä muut kuntalaisia koolle kokoavat tapahtumat Kaatumisluennot yhteistyössä fysioterapeutin kanssa.	Kunta, Kymen HVA, Terveystalo	Asiakastytyväisyyyskyselyt	valmis
Osaamisen vahvistaminen lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn KymenHVA:n, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Huoli-ilmoitusten tekeminen kuntalaisten / kohderyhmien tietoisuuteen, sekä toimijoiden koulutus.			etenee
Osaamisen vahvistaminen syrjäytymisen tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymen HVA:n, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Avoimet luennot Kartoitetaan eri vaihtoehtoja ikäihmisten syrjäytymisen ehkäisyyn	Kunta, Terveystalo, järjestöt	Kävijämäärät	etenee
Ympäristöterveyden huomioiminen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa	Kohtaamispaikat oltava sellaisia, että niihin olisi mahdollisimman helppo kulkea: esteettömyys, käytössä olevan tilan tulisi riittää kaikille		Mielipidemittarit	etenee

D/1671/00.00.01.00/2024

68 § Eron myöntäminen tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen

Kh 13.5.2024 § 168

Valmistelija: Hallinto- ja kehittämispäällikkö Sanna Koskimies, puh. 040 484 3629

Esittelyteksti: Tarkastuslautakunnan varajäsen Antero Lehtola on pyytänyt eroa luottamustehtävästään henkilökohtaisista syistä. Hänen tilalleen tulee valita uusi varajäsen.

Tarkastuslautakunnan kokoonpanosta päättää kaupunginvaltuusto. Hallintosäännön luvun 2 pykälän 3 mukaan tarkastuslautakunnassa on kahdeksan (8) jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joiden tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano:

Jäsen	Varajäsen
Van der Steen Ilari, pj.	Tinkanen Maritta
Järvikangas Noora, vpj.	Kalema Helena
Härö Heikki	Tilli Juha
Keveri Raija	Juvonen Tero
Nikkinen Mika	Halinen Heljä
Oksala Raimo	Pietiläinen Petri
Piipponen-Pekkola Seija	Räsänen Maarit
Puhakka Reetta	<i>Lehtola Antero</i>

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että se

- myöntää Antero Lehtolalle eron tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä ja
- nimeää tarkastuslautakunnalle uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kv 27.5.2024 § 68

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää,

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

- myöntää Antero Lehtolalle eron tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä ja
- nimeää tarkastuslautakunnalle uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Käsittely: Valtuutettu Riku Pirinen ehdotti uudeksi varajäseneksi Juha Pakarista.

Päätös: Kaupunginvaltuusto päätti

- myöntää Antero Lehtolalle eron tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä
- valita Juha Pakarisen uudeksi varajäseneksi tarkastuslautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Toimeenpano: Ote: Antero Lehtola
uudeksi varajäseneksi nimetty
tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Valitusosoitus

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

D/4261/08.02.00/2023**69 § Vastaus valtuustoaloitteeseen ilmaisesta pysäköinnistä yli 75-vuotiaille**

Kara 23.4.2024 § 70

Valmistelija: Liikenneinsinööri Minni Räsänen, puh. 040 484 5077

Tiivistelmä: Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä (Pia Hurtta) on tehnyt 13.10.2023 valtuustoaloitteen ilmaisesta pysäköinnistä yli 75-vuotiaille.

Esittelyteksti: Maksullisen pysäköinnin tarkoituksena on varmistaa pysäköintimahdollisuus palveluiden lähellä. Myös maksutonta täysin rajoittamatonta pysäköintiä on kuitenkin käytettävästi runsaasti muutaman minuutin kävelyn päässä palveluista. Toriparkissa pysäköinti on mahdollista maksaa sovelluksen liksäksi myös maksukortilla.

Maksuttoman pysäköinnin laajentamista kaikille yli 75 vuotta täyttäneille ei ole syytä toteuttaa.

Liitteet: Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän valtuustoaloite 13.10.2023

Esittelijä: Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle edellä esitetyn vastauksenaan Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän (Pia Hurtta) valtuustoaloitteeseen 13.10.2023 ilmaisesta pysäköinnistä yli 75-vuotiaille.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 13.5.2024 § 177

Liite: Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän valtuustoaloite 13.10.2023

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa kaupunginvaltuustolle kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen ilmaisesta pysäköinnistä yli 75-vuotiaille.

Päätös: Hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Kv 27.5.2024 § 69

Liite: Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän valtuustoaloite 13.10.2023

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kaupunkirakennelautakunnan käsitelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen ilmaisesta pysäköinnistä yli 75-vuotiaille.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Päivämäärä

Valtuustoaloite

Aloitteen nimi: Ilmainen pysäköinti yli 75-vuotiaille

Aloitteen jättäjän arvio aloitteen lajista (talousarvioaloite vai muu aloite):

Muu aloite

Aloitteen sisältöteksti:

Kotkan kaupunki on siirtymässä maksullisilla pysäköintipaikoilla Easypark-sovelluksen käyttöön. Paikoituksen voi maksaa tulevaisuudessa joko sovelluksella tai tekstiviestillä.

Asukkaiden joukossa on kuitenkin iäkkäämpää väestöä, joilla ei ole käytössään älypuhelin tai tekstiviestin lähettäminen on taitojen puolesta haastavaa tai mahdotonta.

He voivat kuitenkin olla vielä autoilevia ihmisiä ja heillä on tarvetta käyttää erilaisia palveluita. Joukko on varmasti pienehkö, mutta heidänkin mahdollisuutensa käyttää palveluiden välittömässä läheisyydessä olevaa paikoitusta on turvattava. Etenkin kun iän tuomat rajoitteet voivat asettaa haasteita kävellä pidempiä matkoja.

Kotka on jo tarjonnut veteraaneille maksutonta pysäköintiä Kotkan kaupungin hallinnoimilla pysäköintipaikoilla sekä Kymenlaakson keskussairaalan alueella. Ehdotan, että otamme käyttöön vastaavan käytännön, 75 vuotta täyttäneille. Pysäköintiluvan voisi noutaa henkilöllisyystodistusta vastaan Asiakaspalvelupiste Ruorista.

Aloitteen tekijät: SDP valtuustoryhmä (pslta Pia Hurtta)

Aloitteen jättöpäivä: 13.10.2023

D/2583/08.00.02/2022**70 § Vastaus valtuustoaloitteeseen parkkiruuduista Vuorelankulman edessä**

Kara 23.4.2024 § 71

Valmistelija: Liikenneinsinööri Minni Räsänen, puh. 040 484 5077

Tiivistelmä: Perussuomalaisten valtuustoryhmä (Kari Tiusanen) on tehnyt 23.8.2022 valtuustoaloitteen parkkiruuduista Vuorelankulman edessä.

Esittelyteksti: Aloitteessa ehdotetaan Vuorelankulman kadunvarsipysäköinnin toteuttamista vinopysäköintinä.

Vinopysäköinti vaatii tilaa leveyssuunnassa vähintään 10 metriä. Vuorelankulman katualueen leveys on 11 metriä, josta kadunvarsipysäköinnille on varattu 2,5 metriä katualueen pohjoispuolella.

Vinopysäköinti vaatisi nykyisten pysäköintipaikkojen poistamisen, eikä lisäisi pysäköintipaikkojen määrää.

Liitteet: Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 23.8.2022

Esittelijä: Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle edellä esitetyn vastauksenaan Perussuomalaisten valtuustoryhmän (Kari Tiusanen) valtuustoaloitteeseen 23.8.2022 parkkiruuduista Vuorelankulman edessä.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 13.5.2024 § 178

Liite: Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 23.8.2022

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa kaupunginvaltuustolle kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen parkkiruuduista Vuorelankulman edessä.

Päätös: Hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Kv 27.5.2024 § 70

- Liite: Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 23.8.2022
- Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen parkkiruuduista Vuorelankulman edessä.
- Käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa Kari Tiusanen ehdotti asian palauttamista. Valtuutettu Henri Herranen kannatti esitettyä palautusehdotusta.
- Kaupunginvaltuusto suoritti asiassa äänestyksen:
- Pohjaesitys JAA 16 ääntä
Valtuutettu Kari Tiusasen palautusehdotus EI 34 ääntä
Tyhjä 1 ääni
➔ asia palautettiin uuteen valmisteluun
- Päätös: Asia palautettiin uuteen valmisteluun.
- Toimeenpano: Ote: Teknisten palveluiden vastuualue
- Ei valitusosoitusta (Kuntal 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Päivämäärä 23.8.2022

Valtuustoaloite

Aloitteen nimi:

PYSÄKÖINTI KOTKAN SAARELLA

Aloitteen jättäjän arvio aloitteen lajista (talousarvioaloite vai muu aloite):

Muu aloite

Aloitteen sisältöteksti:

PARKKIRUUDUT UURELAN KULMAN
EDESSÄ.

Aloitteen tekijät:

PERUSSUOMILAISET
VALTUUSTORYHMÄ

Aloitteen jättöpäivä:

23.8.2022

29.8.2022

Parkkipaikat Kotkan saarella

Nyt taas alkavana syksynä korostuu voimakkaasti Kotkan saarella olevien parkkipaikkojen puute kun lomat ovat loppuneet ja myös koululaiset palaavat "sorviensa" ääreen. Korkeavuorenkatu kirjaston takana on yksisuuntainen ja molemmat puolet on varattu vinopysäköintiin. Korkeavuorenkatu on myöskin yksisuuntainen kirkon ja Ahlgvistin talon välissä ja kirkon edusta on maalattu vinopysäköintiin merkityllä ruuduilla ja Ahlgvistin talon puoli on varattu ns. tasku pysäköintiin.

Vuorelankulman edusta on myöskin yksisuuntainen ja sen molemmat puolet on varattu ns. taskupysäköintiin, jossa talon edustan paikat on maalattu parkkiruuduun ja pysäköintiaika on rajoitettu 2 tuntiin, toisella puolen ei ole maalattuja parkkiruutuja ja siinä on käytössä ns. taskupysäköinti ilman aikarajoitusta. Nyt esitämekin, että Vuorelankulman toinen puoli otettaisiin käyttöön vinopysäköinillä ja maalattaisiin ruudut niin kuin Korkeavuorenkadullakin kirkon edustalla. Näin saataisiin parkkipaikkoja ainakin kolmekertaa enemmän kun nykyisessä taskupysäköinnissä. Tämä esitys ei maksaisi muuta kun ruutujen maalaamisen, koska Vuorelankulman edustalla oleva katuosuus on yhtä leveä kun Korkeavuorenkadullakin kirkon edustalla, joten mitään "maansiirtotöitä" ei tarvitse tehdä. Taskupysäköinnissä jos ei ole maalattu ruutuja on se ongelma, että jätetään turvallisuus syistä edellä ja takana oleviin autoihin turhan isot välit, ettei vain minun autoa kukaan kolhisi. Viniopysäköinissä on se etu, että siihen helppo ajaa ja siitä on helppo lähteä kolhimatta muita autoja.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä
Kari Tiusanen

Voting Report
KH : Jaa / Tiusanen : Ei

Voting Details

Meeting:	Kaupunginvaltuusto 27.5.2024
Agenda name:	§ 70
Vote name:	KH : Jaa / Tiusanen : Ei
Vote subject:	
Vote start:	27.5.2024 20:15:51
Vote stop:	27.5.2024 20:16:36

Total Voting Results

Participants:

Present	51

Votes:

Kyllä	16	31,4%
Ei	34	66,7%
Tyhjää	1	2%

Voting Report
KH : Jaa / Tiusanen : Ei

Individual Voting Results

Kyllä

Nina Brask	SDP
Mia Harkko	SDP
Anne Heikkilä	SDP
Pia Hurtt	SDP
Jukka Lopperi	SDP
Tiina Montonen	SDP
Kari Niininen	SDP
Katri Paatero	SDP
Sirpa Paatero	SDP
Petri Pietiläinen	VIHR
Seija Piipponen-Pekkola	VAS
Päivi Pirttilä	SDP
Pekka Posti	SDP
Kim Soares	SDP
Pirjo Tujula	VAS
Sami Virtanen	SDP

Ei

Mikko Almgren	KD
Johan Bardy	RKP
Susanna Blomberg	PS
Riina Brofors	KOK
Juho Eerola	PS
Lauri Eerola	KOK
Jari Elo	SDP
Tero Flink	PS
Leena Griinari	VIHR
Henri Herranen	PS
Pasi Hirvonen	KOK
Sami Hohti	KOK
Mia Holmberg	KOK
Antti Hyyryläinen	VAS
Alisa Hyytiäinen	KOK
Carina Jäntti	PS
Noora Järvikangas	KOK
Olli Kekkonen	PS
Riikka Kinnunen	VIHR
Sami Kirjavainen	KOK
Arttu-Petteri Klami	PS
Päivi Leijamaa	KOK
Olli Marttila	KOK
Joona Mielonen	VAS
Mika Nikkinen	PS
Petri Pekkola	VAS
Michael Pounds	VIHR

Voting Report
KH : Jaa / Tiusanen : Ei

Jouko Rauhala	KOK
Sami Ristiniemi	KOK
Sanna Saikkonen	KESK
Samuli Sibakoff	PS
Minna Suomi	SDP
Kari Tiusanen	PS
Ilari van der Steen	PS

Tyhjää

Riku Pirinen	SDP

D/2712/08.00.02/2021**71 § Vastaus valtuustoaloitteeseen Kymenlaaksonkadun pysäköintipaikoista**

Kara 23.4.2024 § 72

Valmistelija: Liikenneinsinööri Minni Räsänen, puh. 040 484 5077

Tiivistelmä: Perussuomalaisten valtuustoryhmä (Samuli Sibakoff) on tehnyt 20.9.2021 valtuustoaloitteen Kymenlaaksonkadun pysäköintipaikoista.

Esittelyteksti: Valtuustoaloitteessa ehdotetaan Kymenlaaksonkadulla tyhjiillään olevan tontin käyttämistä pysäköintialueena, kunnes tontti saadaan myytyä.

Aloitteen ehdotus on toteutunut, kyseinen tontti on osoitettu pysäköinti-alueeksi.

Liitteet: Perussuomalaisten valtuustoryhmän (Samuli Sibakoff) valtuustoaloite 20.9.2021

Esittelijä: Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle edellä esitetyn vastauksenaan Perussuomalaisten valtuustoryhmän (Samuli Sibakoff) valtuustoaloitteeseen 20.9.2021 Kymenlaaksonkadun pysäköintipaikoista.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 13.5.2024 § 179

Liite: Perussuomalaisten valtuustoryhmän (Samuli Sibakoff) valtuustoaloite 20.9.2021

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa kaupunginvaltuustolle kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen Kymenlaaksonkadun pysäköintipaikoista.

Päätös: Hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Kv 27.5.2024 § 71

- Liite: Perussuomalaisten valtuustoryhmän (Samuli Sibakoff) valtuustoaloite 20.9.2021
- Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen Kymenlaaksonkadun pysäköintipaikoista.
- Käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoron käytti valtuutettu Samuli Sibakoff.
- Päätös: Ehdotuksen mukainen.
- Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Valtuustoaloite Kymenlaaksonkadun pysäköintipaikoista:

Kotkassa, Kymenlaaksonkadulla EKAMI:a vastapäätä sijaitsee kallioleikkauksen alla olevia pysäköintipaikkoja koulun oppilaiden ja henkilökunnan käyttöön. Kyseinen alue on nykyisellään vaarallinen ja epäkäytännöllinen. Autoja, yms. peruutetaan pois pysäköintiruudusta, joka aiheuttaa vaaratilanteita päivittäin.

Syksyn 2021 aikana on tarkoituksena purkaa EKAMI:a vastapäätä oleva entinen autoalan koulutusrakennus, jonka toiminta on siirtynyt Haminaan. Ehdotukseni on, että tasoitetaan puretun kiinteistön alue ja tehdään siitä väliaikainen pysäköintialue, ennen kuin Kotkan kaupunki saa tontin myydyksi. Nykyisen markkinatilanteen takia tontin myyminen saattaa kestää useita vuosia.

Ehdottamani menettely parantaisi ainakin hetkellisesti liikenneturvallisuutta alueella ja samalla lisäisi merkittävästi pysäköintipaikkojen määrää EKAMI:n oppilaille ja henkilökunnalle.

Kotkassa 20.09.2021 Samuli Sibakoff / Kotkan kaupunginvaltuutettu (PS)

D/446/10.03.01.00/2017**72 § Vastaus valtuustoaloitteeseen Virsumäentien turvallisuuden parantamisesta**

Kara 27.9.2018 § 112

Valmistelija: Suunnittelupäällikkö Matti Paavola, puh. 040 843 5261

Valtuutettu Saila Piipari-Huovila ym. / Kokoomus-RKP:n valtuustoryhmä ovat tehneet valtuustoaloitteen Virsumäntien turvallisuuden parantamisesta.

Aloite on kohdennettavissa Virsumäentien itäosaan välille rautatien tasoristeys—Hurukselantie, koska kadun alkuosalla on erillinen kevytliikenneväylä välillä Karhulantie—kortteli nro 3 sekä katualue on kaupungin omistuksessa välillä Karhulantie—rautatien tasoristeys.

Aloitteessa kerrotaan, ettei Virsumäentien turvallisuuden parantaminen ole Kotkan liikenneturvallisuussuunnitelman toimenpideohjelmassa vuodelta 2016. Lisäksi todetaan tiealueen olevan yksityisomistuksessa.

Aloitteessa todetaan ajoneuvojen jatkuvasti ajavan ylinopeutta huolimatta 40 km/h nopeusrajoituksesta. Tieosan kapeudesta johtuen lasten ja Eskolan palvelutalon asukkaiden on vaikea väistää ajoneuvoja ojanpientareelle. Erityisen vaaralliseksi kohdaksi on todettu Insuliitintien liittymä. Liittymässä on jyrkkä mutka ja puutteellinen näkyvyys. Myös raskas liikenne aiheuttaa vaaratilanteita.

Aloitteessa esitetään kaupungin ryhtyvän toimenpiteisiin Virsumäentien omistussuhteiden selvittämiseksi ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Lisäksi tulee huomioida maatalouskoneiden käytön mahdollisuus tiellä muutostöiden jälkeenkin.

Vastaus: Kotkan tie- ja katuverkkosuunnitelmassa vuodelta 2009 ei aloitteessa esitetylle Virsumäntien osalle ole esitetty erillistä kevytliikenneväylää. Sitä ei siis ole katsottu tarpeelliseksi. Suunnitelman kevytliikenteen tavoiteverkko on liitteenä.

Kaupungilla on käytettävissään Destia Oy:n iLITU-liikenneonnettomuuksien analysointiohjelma. Sen mukaan Virsumäentien katuosuudella on sattunut kaksi poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta vuosina 2010—2017. Molemmat ovat olleet tieltä suistumisia. Poliisin tietoon ei siis ole tullut yhtään kevytliikenneonnettomuutta. Onnettomuuskartta on liitteenä

Kuten aloitteessa todetaan, ei Virsumäentien liikenneturvallisuuden parantaminen ole Kotkan liikenneturvallisuussuunnitelman toimenpideohjelmassa. Siis muut parannushankkeet on asetettu Virsumäentien edelle.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Virsumäentien ja Insuliintien (entinen Ristinkalliontie) liittymän parantamisesta on vuonna 1980 laadittu yleissuunnitelma. Suunnitelma on ollut pohjana nykyiselle asemakaavalle. Asemakaavan toteuttaminen edellyttää Insuliintien liittymän yhdistämistä Kihlinkadun liittymän kanssa. Ratkaisu lieenee liikenneteknisesti vanhentunut ja vaatii asemakaavan muuttamisen.

Aloite Virsumäentien liikenneturvallisuuden parantamisesta otetaan huomioon päivitettäessä Kotkan liikenneturvallisuuksuunnitelman toimenpideohjelmia.

Liitteet:

Valtuustoaloite
Kotkan tie- ja katuverkkosuunnitelman kevytliikenneväylien tavoiteverkko 2010
Liikenneonnettomuudet Virsumäentien läheisyydessä 2010—2017

Esittelijä:

Tekninen johtaja Hannele Tolonen

Ehdotus:

Kaupunkirakennelautakunta päättää saattaa yllä olevan kaupunginhallitukselle vastauksenaan valtuustoaloitteeseen, joka koskee Virsumäntien turvallisuuden parantamista.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Kh 22.10.2018 / 318 §

Valmistelija:

Suunnittelupäällikkö Matti Paavola, puh. 040 843 5261

Liitteet:

Valtuustoaloite
Kotkan tie- ja katuverkkosuunnitelman kevytliikenneväylien tavoiteverkko 2010
Liikenneonnettomuudet Virsumäentien läheisyydessä 2010—2017

Esittelijä:

Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää saattaa kaupunkirakennelautakunnan lausunnosta ilmenevän valtuuston tietoon vastauksenaan valtuustoaloitteeseen, joka koskee Virsumäentien turvallisuuden parantamista.

Asian käsittely:

Jäsen Saila Piipari-Huovila ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Piipari-Huovila katsoi, että vastaus on puutteellinen. Siinä ei ole huomioitu kuluvana vuonna tapahtunutta kahden ihmisen kuolemaan johtanutta kolaria. Tulee myös selvittää ko. tien nopeusrajoituksen alentamisen mahdollisuus samoin kuin raskaan liikenteen mahdollinen kieltäminen.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Ehdotusta kannatettiin. Puheenjohtaja tiedusteli, onko kaupunginhallitus yksimielinen palautusehdotuksesta. Todettiin yksimielisyys.

Jäsen Olli Kekkonen esitti seuraavan toivomuksen:

”Siirretään nopeusnäyttö Virsumäentielle ja tarkkaillaan ajonopeuksia.”

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia uudelleen valmisteltavaksi.

Otettiin jäsen Olli Kekkonen esittämä toivomus pöytäkirjaan.

Toimeenpano:

Ote: suunnittelupäällikkö Matti Paavola

Kara 23.4.2024 § 73

Valmistelija:

Kaupungininsinööri Sara Vilander, puh. 040 706 4441

Aloite Virsumäentien liikenneturvallisuuden parantamisesta on otettu huomioon vuoden 2023 päivityksessä Kotkan liikenneturvallisuussuunnitelmassa. Liikenneturvallisuussuunnitelman toimenpidelistaan on kirjattu jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentaminen välille Hiidenkirkuntie-Insuliitintie, toimenpiteen kiireellisyysluokka on 3. Tällä hetkellä talousarviossa ei ole osoitettuna suunnittelun tai rakentamisen rahoitusta tälle hankkeelle.

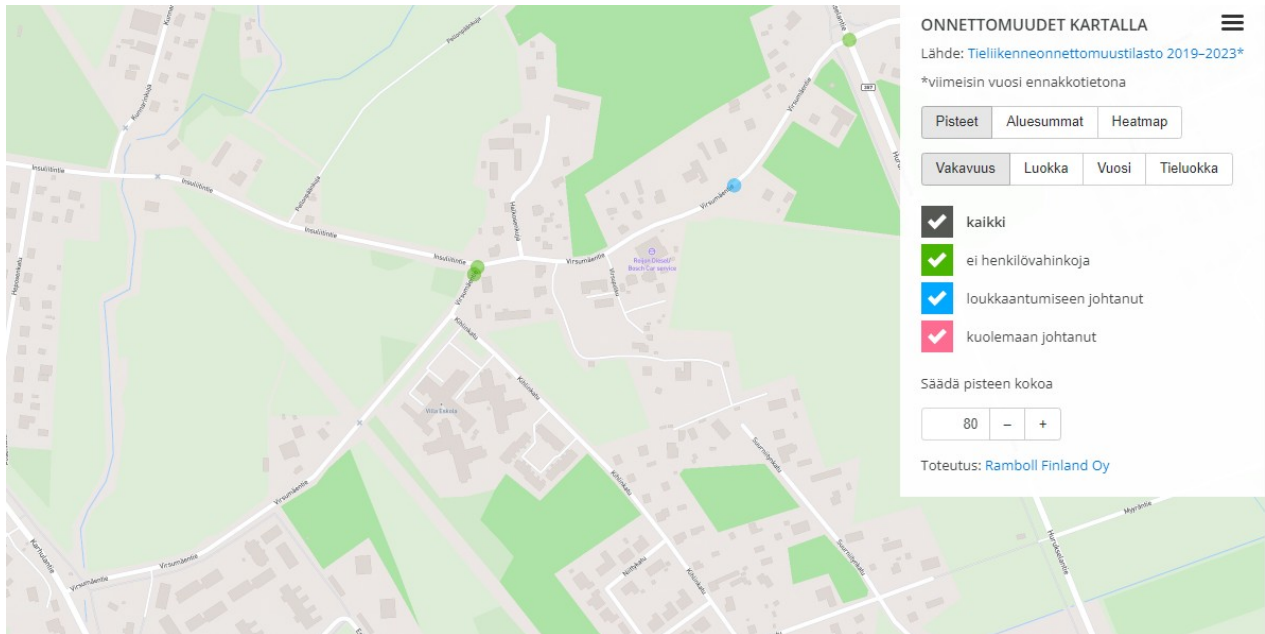
Virsumäentie on kaupungin katukunnossapidossa oleva yksityistie. Kaupungin hoitama katukunnossapito perustuu siihen, että kyseinen tieyhteys yhdistää toisiinsa kaksi asemakaavoitettua asuinalueita. Kaupungin hoitamasta kunnossapidosta ei kuitenkaan ole löydettävissä päätöksiä, johon kunnossapito perustuu. Virsumäentiellä ei ole voimassa olevaa asemakaavaa, jonka perusteella kaupunki voisi lunastaa katualueet omistukseensa ja edelleen suunnitella mahdollisen katuyhteyden parantamisen ja jkpp-yhteyden välille Insuliitintie–Hurukselantie. Hurukselantien kohdalla jalankulun- ja pyöräilyväylän ylitys Lautakatontielle on Ely:n hallinnoimalla alueella. Lautakatontie on asemakaavoitettua aluetta, jolle jkpp-väylän suunnittelu ja katusuunnitelman vahvistaminen on mahdollista. Virsumäentien alueen asemakaavoittaminen on yksinkertainen tapa selkeyttää alueen tilannetta ja mahdollistaisi katualueiden haltuunoton ja suunnitteluprosessin käynnistämisen.

Virsumäentiellä on tapahtunut vuosina 2019–2023 tapahtunut kolme poliisin tietoon tullutta tieliikenneonnettomuutta, joista kaksi Virsumäentien ja Insuliitintien risteyksessä ja yksi välillä Hurukselantietie–Virsupolku. Risteyksessä tapahtuneet onnettomuudet eivät ole johtaneet loukkaantumiseen. Hurukselantien ja Virsupolun välillä tapahtunut mopo-onnettomuus on johtanut loukkaantumiseen. Jalankulkijoita tai polkupyöräilijöitä ei ole ollut osallisena Virsumäentien onnettomuuksissa.

Virsumäentiellä on ollut talvella 2018–2019 kaksi siirrettävää nopeusnäyttöä. Nopeusnäytöt osoittivat nopeusrikkomuksia tapahtuvan. Tällä hetkellä

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

nopeusnäyttöjä on käytössä yksi, nopeusnäytön sijoittamista Virsumäentielle voidaan harkita.

Esittelijä: Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta päättää saattaa yllä olevan kaupunginhallitukselle vastauksenaan valtuustoaloitteeseen, joka koskee Virsumäntien turvallisuuden parantamista.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 13.5.2024 § 180

Liite: Valtuustoaloite

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa kaupunginvaltuustolle kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen Virsumäntien turvallisuuden parantamisesta.

Päätös: Hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Kv 27.5.2024 § 72

Liite: Valtuustoaloite

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen Virsumäentien turvallisuuden parantamisesta.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (Kuntal 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

VALTUUSTOALOITE

VIRSUMÄENTIEN TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN

Kotkan liikenneturvallisuuksuunnitelman toimenpideohjelmassa ei esitetty toimenpiteitä Eskolan kylässä sijaitsevan Virsumäentien turvallisuuden parantamiseksi. Kotkan kaupungin tekninen johtaja Hannele Tolonen on selvittänyt, että kaupungin toimet tien turvallisuuden parantamisen suhteen ovat tällä hetkellä rajalliset, koska tie on yksityisomistuksessa.

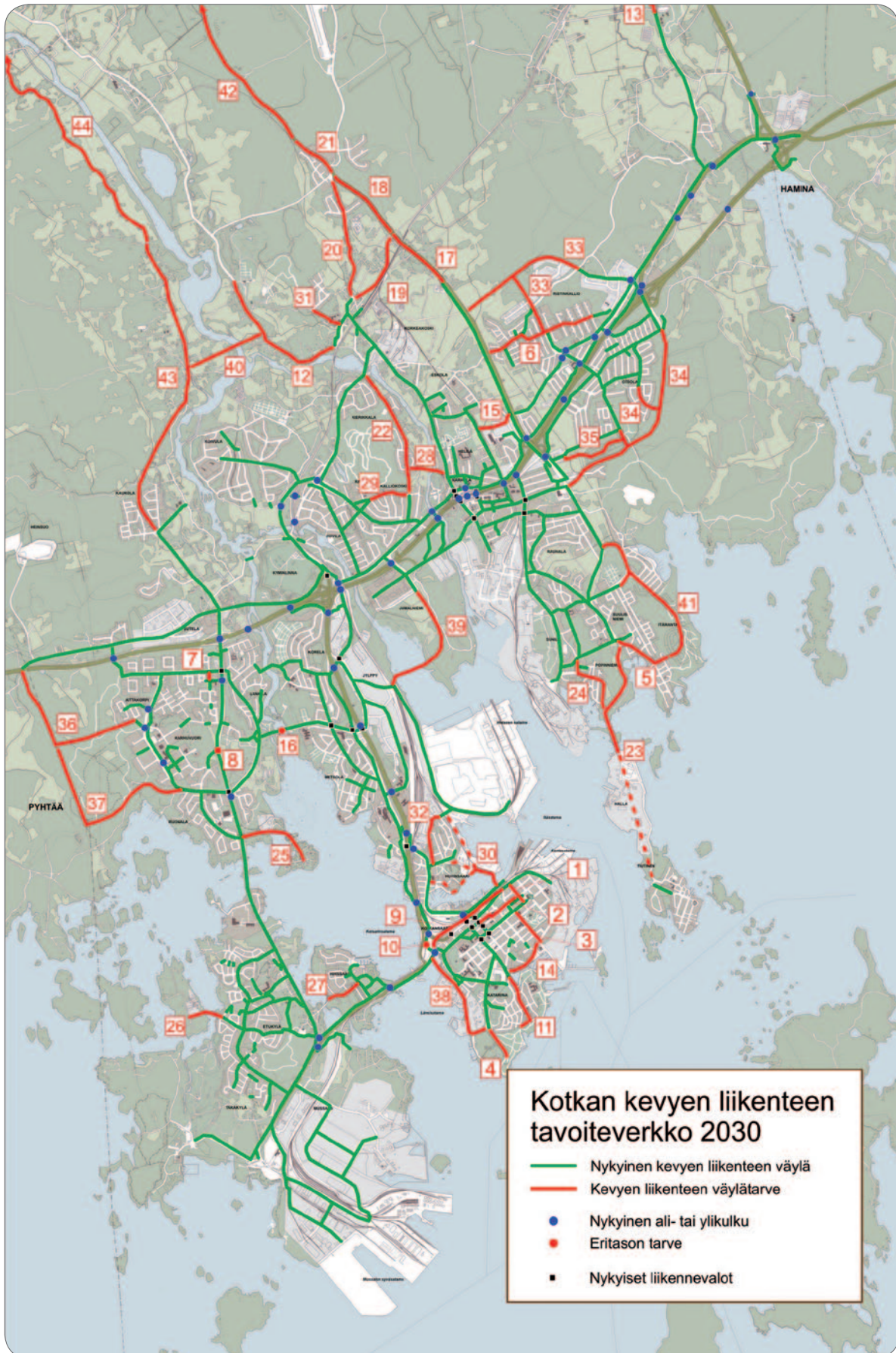
40 km/h nopeusrajoituksesta huolimatta tiellä ajetaan jatkuvasti ylinopeutta. Tiellä ei ole minkäänlaista kevyenliikenteenväylää. Tien käyttäjinä on mm. lapsia ja Eskolan palvelutalon asukkaita, joiden on vaaratilanteessa erittäin vaikeaa väistää ojanpientareelle. Erityisen vaarallinen paikka on Virsumäentien ja Insuliitintien risteyskohta, jossa on jyrkkä mutka ja puutteellinen näkyvyys. Tässä paikassa vaaratilanteet ovat jokapäivisiä. Vaaratilanteita aiheutuu myös raskaasta liikenteestä, joka aika ajoin käyttää tietä oikoreittinä Hurukselantieltä Karhulantielle.

Esitän, että Kotkan kaupunki ryhtyy välittömästi tarvittaviin toimenpiteisiin Virsumäentien omistussuhteiden selvittämiseksi ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Suunnitelmassa tulee huomioida myös maatalouskoneiden käytön mahdollisuus tiellä muutostöiden jälkeenkin.

Kotkassa 30.1.2017

Saila Piipari-Huovila

Kokoomus-RKP:n valtuustoryhmä

Kuva 19. Kotkan kevyen liikenteen tavoiteverkko 2030 ja toimenpidetarpeet

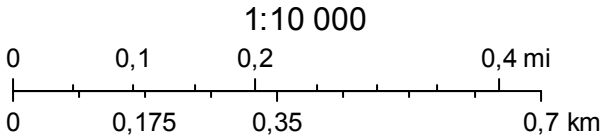
VirsumäentieLiikenneonnettomuudet

syyskuuta 10, 2018

pointLayer

- Override 1
- Override 2

MML 2017
Tiilitetty taustakartta karttakeskuksen harmaasävyisistä rasteriaineistoista. Tarkin taso MML:n peruskarttarasteri

D/2229/00.01.02.01/2024

73 § Valtuustoaloite, Kansallisen veteraanipäivän vietto Kotkassa

Kv 27.5.2024 § 73

Liite: Valtuutettu Jouko Rauhala edustamansa Kokoomus-RKP:n valtuustoryhmän puolesta luki aloitteen, joka on tämän pöytäkirjan liitteenä.

Päätös: Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin perusteella aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Päivämäärä 27.5.2024

Valtuustoaloite

Aloitteen nimi: Kansallisen veteraanipäivän vietto Kotkassa

Aloitteen jättäjän arvio aloitteen lajista (talousarvioaloite vai muu aloite): Muu aloite

Aloitteen sisältöteksti:

Sotiemme veteraanit ja veteraanisukupolvi turvasivat itsenäisyytemme, jälleenrakensivat maan sekä myöhemmällä toiminnallaan loivat lujan perustan suomalaiselle hyvinvointiyhteiskunnalle ja Suomen nykyiselle arvostetulle kansainväliselle asemalle. Veteraanien työ loi myös perustan kansakunnan keskeisille arvoille - vapaudelle ja vastuulle sekä yhtenäisyydelle ja yhteistyölle.

Kotkan kaupunki on osoittanut Kansallisen veteraanipäivän merkityksen ymmärtämistä järjestämällä ja koordinoimalla vuosittaisen Kansallisen veteraanipäivän juhlan.

Nuoriso näkee veteraanipäivän tarpeellisena isänmaallisena tapahtumana etenkin, kun sitä ei vietetä voitonjuhlanä, vaan sillä on kaatuneiden muistopäivääkin rauhanomaisempi luonne. Ottamalla nuoret mukaan veteraanipäivän suunnitteluun ja toimeenpanoon, tulevat myös heidän näkemyksensä ja toiveensa huomioiduksi juhlapäivän järjestelyissä.

Viimeistenkin sotiemme veteraanien poistuessa pian keskuudestamme on tarpeen varmistaa, selkeyttää ja vakiinnuttaa Kansallisen veteraanipäivän vieton järjestelyt kaupungissamme. Samalla voidaan tarkoituksenmukaistaa juhlapäivän valmistelua ja siihen käytettäviä resursseja.

Valtuustoaloitteena esitetään seuraavaa:

- Kotkan kaupunki laatii Kansallisen veteraanipäivän järjestelyt, suunnittelun ja toimeenpanoon osallistuvien vastuut määrittävän yleisohjeen.
- Kotkan kaupungin yläkoulut (4) sidotaan kiertävällä järjestelyllä kaupungin virallisen vuosittain järjestettävän juhlan osajärjestelyvastuullisiksi paikalliset olosuhteet huomioiden.
- Muiden koulujen Kansallisen veteraanipäivän vuosittaisten järjestelyjen perusteet sisällytetään yleisohjeeseen.
- Pääjuhlan seuraamisen ja siihen osallistumisen mahdollisuus suorana live-lähetyksenä hoitokodeissa, palvelutaloissa, virastoissa ja muissa kouluissa sisällytetään kokonaisuuteen.

Lisäksi esitetään Kotkan kaupungin ilmoittautumista Kansallisen veteraanipäivän valtakunnallisen pääjuhlan järjestäjäksi lähitulevaisuudessa.

Aloitteen tekijät: Kokoomus-RKP-valtuustoryhmä
Jouko Rauhala, kaupunginvaltuutettu

Aloitteen jättöpäivä: 27.5.2024

D/2231/05.00/2024

74 § Valtuustoaloite, Esteettömyyden edistäminen Kotkassa

Kv 27.5.2024 § 74

Liite: Valtuutettu Tiina Montonen edustamansa Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän puolesta luki aloitteen, joka on tämän pöytäkirjan liitteenä.

Päätös: Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin perusteella aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Päivämäärä

Valtuustoaloite

25.5.2024

Aloitteen nimi: Esteettömyyden edistäminen Kotkassa

Aloitteen jättäjän arvio aloitteen lajista (talousarvioaloite vai muu aloite):

Talousarvioaloite

Aloitteen sisältöteksti:

Apuvälineiden avulla liikkuminen Kotkassa kaupunkialueella on monin paikoin hankalaa mm. korokkeiden ja kiveysten vuoksi sekä luiskojen puuttumisen takia. Omatoimisen asioinnin, osallisuuden ja turvallisen liikkumisen mahdollisuus esteettömien reittien avulla on tärkeää myös liikuntarajoitteisille tai henkilöille, jolla on aistin toimintaa heikentävä tai sen estävä vamma. Vammaisneuvosto, esteettömyystyöryhmä, kaupunki ja monet yksityiset henkilöt tekevät hyvää työtä asian edistämiseksi. Se vuoksi esitämme, että Kotkan kaupungin talousarvioon vuodelle 2025 tehdään korotus esteettömyyden edistämiseksi tehtävää työtä varten. Vertailukohtana em. voi pitää esimerkiksi kuluva vuotta.

Toivomme myös, että esteettömyyttä edistetään kotikaupungissamme vuosittain.

Aloitteen tekijät: Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
psta Tiina Montonen

Aloitteen jättöpäivä: 27.5.2024

D/2232/10.03.01.00/2024**75 § Valtuustoaloite, Kotkan kantasataman tontin 285-1-139-5 kehittäminen /
 tapahtumakenttä**

Kv 27.5.2024 § 75

Liite: Valtuutettu Henri Herranen luki aloitteen, joka on tämän pöytäkirjan
liitteenä.

Päätös: Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin perusteella aloite päätettiin
lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Päivämäärä

Valtuustoaloite

Aloitteen nimi: Kotkan kantasataman tontin 285-1-139-5 kehittäminen / tapahtumakenttä

Aloitteen jättäjän arvio aloitteen lajista (talousarvioaloite vai muu aloite): muu aloite

Aloitteen sisältöteksti:

Kotkan kaupunki tarvitsee kaupungista selkeästi puuttuvaa nk. tapahtumakenttää. Kantasataman alueelta, aivan tapahtumakeskuksen läheisyydestä on juuri vapautunut purettujen hallien tieltä tontti 285-1-139-5. Tontti on juuri asfaltoitu, ja alue on tällä hetkellä ilmeisesti jonkinlaiseksi pysäköintialueeksi tarkoitettu, mutta on tälläkin hetkellä kuitenkin tyhjänä.

Etsiessäni kotkan alueelta riittävän tilavaa asfaltoitua aluetta erikoisulkoilmatapahtumien järjestämistä varten, ei koko kaupungista tällaista aluetta löytynyt ollenkaan, kunnes useiden selvitysten jälkeen ilmeni, että edellä mainittu tontti olisi ehkä mahdollista saada vuokrattua.

Tontti onkin nyt 18.6.2024 ensimmäistä kertaa käytössä erikoistapahtumaa varten, ja mikäli tätä aluetta ei olisi saatu nyt vuokrattua, ei useana vuotena Kotkassa perinteisesti esiintynyt tapahtumajärjestäjä olisi tullut kaupunkiimme ollenkaan.

Yleisesti kaupungissamme järjestettäviä tapahtumia varten on huonosti tarjolla asfaltoitua tilavaa aluetta, jossa tapahtumien järjestäminen on mahdollista. Nykyisellään esittämäni tontti tarjoaisi heti valmiin infran erilaisia tapahtumajärjestäjiä varten. Sijainti on kulkuyhteyksien kannalta erinomainen, alueelle pääsee julkisilla, mutta se on kuitenkin sen verran syrjässä, että aiheuttaa mahdollisimman vähän häiriötä keskustassa asuville, verrattuna esim. markkinoihin ja vastaaviin tapahtumiin, jolloin keskustassa on katuja suljettu jopa kokonaan, meluhaitoista puhumattakaan.

Esitän että Kotkan kaupunki tarkastelee kyseisen tontin käyttötarkoitusta, ja mikäli mahdollista, niin valmistelee tontin käyttötarkoituksen siten, että tontti voi edelleenkin toimia pysäköintialueena, mutta kuitenkin siten että tonttia voi tapahtumajärjestäjät vuokrata sitä erilaisten tapahtumien järjestämiseen. Tontti on tapahtuma areenan lähes välittömässä läheisyydessä, joka kannattaa huomioida myös siltä varalta, että joku tapahtumajärjestäjä haluaisi vuokrata tilaa sekä areenan sisältä että ulkoalueen läheisyydestä.

Korostan että alue ei nykyisellään vaadi taloudellista panostusta, vaan alueen käyttötarkoituksen tarkastelua ja luokitusta.

Yleisesti

Aloitteen tekijät: Henri Herranen

Aloitteen jättöpäivä:

27.5.2024

Valituskielto

Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

57–59, 61–63, 67, 69–75

Tässä kokouksessa tehdystä **päätöksestä § - , joka koskee kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:ssä mainittuja asioita**, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tässä kokouksessa tehtyyn, **hankinto-oikaisua koskevaan päätökseen § -**, ei saa hakea muutosta.

Tässä kokouksessa tehdystä **päätöksestä § - , joka koskee kunnallisen kansanäänestyksen toimittamista**, ei saa valittamalla hakea muutosta (kuntalaki 24 §).

Valitusosoitus**Asiat**

60, 64–66, 68 §

Valitusviranomainen ja valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Itä-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valituksen saa tehdä

- asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- kunnan jäsen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta. [Oikeudenkäyntimaksut hallinto-oikeudessa - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](https://www.oikeus.fi/fi/ajantasainen-tieto-oikeudenkayntimaksuista) Lain 9 §:n mukaan maksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusaika

Valitus on jätettävä hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määrääikaan.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä ai-

kana. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon **4.6.2024**.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksen muoto, sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on **ilmoitettava**:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan;
- valittajan nimi ja kotikunta;
- postiosoite, puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.
-

Valitukseen on **liitettävä**:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Valituksen toimittaminen

Valitus on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valituksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet> .

Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus lähetetään aina omalla vastuulla.

**Valitusviranomaisen
yhteystiedot**

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, sisäänkäynti Puistokadun puolelta
70100 KUOPIO
(PL 1744, 70101 KUOPIO)
Puh. 029 56 42500, asiakaspalvelu 029 56 42502
Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Faksi: 029 56 42501
Virkka-aika: arkisin klo 8.00 – 16.15